This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Digitized by Google

1376

Soc 24171 d. 17
24

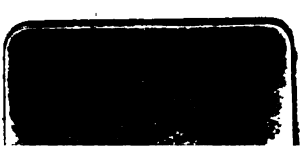

Digitized by Google

Digitized by Google

1376

Soc 24171 d. 17
24

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

MONUMENTA

HUNGARIAE HISTORICA.

SCRIPTORES.

XXIV.

Digitized by Google

MONUMENTA HUNGARIAE HISTORICA.

MAGYAR

TÖRTÉNELMI EMLÉKEK.

KIADJA

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

TÖRTÉNELMI BIZOTTSÁGA.

MÁSODIK OSZTÁLY: ÍRÓK.

HUSZONNEGYEDIK KÖTET.

BUDAPESTEN, 1873.

NYOMATOTT A M. KIR. TUD. EGYETEM NYOMDÁJÁBAN.

Digitized by Google

KÉSMÁRKI

THÖKÖLY IMRE

NAPLÓI, LEVELESKÖNYVEI,

ÉS EGYÉB EMLÉKEZETES ÍRÁSAI.

KÖZLI

THALY KÁLMÁN.

MÁSODIK KÖTET.

(2)

BUDAPESTEN, 1873.

EGGENBERGER FERDINÁND M. AKAD. KÖNYVÁRUSNÁL.

Digitized by Google

Digitized by Google

ELŐSZÓ.

Midőn az őt évvel ezelőtt sajtó alól kikerült megelőző kötet (Monumenta Hung. Historica. Scriptores XXIII.) szerkesztését befejeztem: különösen a Rákóczi-ház levéltárának fennmaradott részeit is magokban foglaló vörösvári, gr. Erdődy-féle, és a magy. kir. kamarai budai archivum roppant és még eléggé ki nem bányászott kincsei gazdagságát jól ismerve, meg valék győződve, hogy a Thökölytől eredő nagyszámú naplók, levelezések és egyéb történelmi iratok közlése még korántsem tekinthető azon kötettel befejezettnek. E tudatban, a Rákóczi-kor és az ezt megelőzött évek történelmi emlékeit nyomozva s búvárolva, egyszersmind folyvást éber figyelemmel voltam a Thököly Imre-féle irományokra is, kivált a nevezett két főlevéltárban. És így szaporodtak föl kezemen azóta az őt illető kútfők és adatok ismét annyira, hogy belőlök, ímé, a jelen terjedelmes kötetet közrebocsáthatom.

A mi a Thökölytől származó, vagy őt és övéit közvetlenül érdeklő naplók, leveleskönyvek, és egyéb emlékezetes iratok természetét, jellegét, és azoknak a változásokkal teljes életű „kurucz király“ történelmi pályájának különböző szakaihoz való viszonylását illeti: mindezekről gyűjteményem előbbi köte-

Digitized by Google

tének előszavában tüzetesebben szólván, — odautalom a t. olvasót, s hogy ismétlésekbe ne kelljen bocsátkoznom, térek most — és pedig lehető rövideden — egyenest a jelen második kötetnek tartalmára.

Ezt a tárgyak rokonságához és korához képest XII fejezetre osztám, minden fejezetnél s illetőleg — a hol a források különbözők — minden egyes szakasznál vagy darabnál külön-külön megjegyezvén: honnan, melyik levéltárból vagy gyűjteményből merítém az eredeti kéziratot? Itt tehát ezt elmellőzve, csak általánosságban, nehány szóval kívánok minden fejezetet jellemezni, avagy csupán megjelölni, — bővebb kiterjeszkedésre e helyütt sem föladatom, sem szándékom nem lévén.

Az I-sső fejezet Thökölynek két meghitt és befolyásos, tevékeny főhívéhez: Szirmay András és Miklós testvérekhez irott leveleit tartalmazza, melylyek mintegy önálló leveleskönyvet képeznek. E számos, részint bizalmas, részint hivatalos levél, parancs és utasítás, az 1682-ik évtől 1685. elejéig kelvén: Thökölynek fénykorából való, mely időből becses részleteket tartalmaznak, különösen az 1683-iki hadjáratból, midőn a diadalmas fölkelő vezér úgy szólván Bécs kapui előtt állott. E Szirmay testvéreknek egyike, András, — a kassai föllegvár merész elfoglalója — Thököly szepesi kamarájának tanácsosa s az 1683-iki táborozáskor tüzérségének parancsnoka volt, míg a másik, Miklós, a Rákóczi-árvák egyik jelentékenyebb várának Regécznek kapitánya. Van hozzá nehány levél ezek anyjától Zrínyi Ilonától s Thöhöly Máriától — gr. Nádasdy Istvánnétól — is. Thökölytől 1683. elején kapott regéczvári kapitányi utasítása kiválólag becses.

Digitized by Google

A II-ik fejezet Thökölyvalóban fejedelmi udvartartásának nyújtja képét, egész az aprólékosságig; — nagyérdekű adattár az azon kori míveltségtörténethez, egy nagyúri udvar- és háztartásnak majdnem minden ágára, szokásokra, viseletekre, szegődségekre, árakra és bérekre stb. kiterjedvén. E mellett életrajzi adalékokat is találunk benne. Innét tudjuk meg példáúl, hogy a később jelentékenyen szerepelt ifj. gr. Csáky István és b. Andrássy István, II. Rákóczi Ferencz fejedelem tábornokai, Kökényesdi Vetéssy László, ugyanannak állandó követe XIV. Lajos udvaránál, Munkács és Kassa (1706.) hős védője Radics András, továbbá Sréter János Rákóczi tüzérségének igazgatója, b. Pongrácz Gáspár, Bessenyey Zsigmond, Gyürky Ádám, Bay László, Roth János, Potthurnyay Ferencz és Majos János, ugyanannak ezredesei, egykor, mint ifjak, Thököly udvarában nevekedtek s szolgálának, és későbbi hadi- úgy egyéb képzettségöket mindnyájan e lángeszű és nagy míveltségű fejedelem iskolájában s közvetlen környezetében sajátították el. — Ezen 1683-iki udvartartási könyvre megjegyzem még, hogy az eredetiben minden egyes egyén conventiója rovatolt alakban van közölve, s ezenkívül a legtöbbnél az illető udvarmesterek vagy kamarások (Záborszky, Okolicsányi, stb.) által, a ki a fizetések kiadásával meg volt bízva, be van jegyezve: hogy az egyes udvari tiszt, szolga, vagy cseléd, hol és mely napon, mily összeget vagy anyagszert vett ki évi béréből? Ezen sok helyet elfoglalandott bérkiadási följegyzések azonban tisztán egyéni érdekűek lévén, s a míveltségtörténetre csak a megállapított bérösszeg és anyagszerek mennyisége s misége tartozván, —

Digitized by Google

megelégedtem ezen utóbbiak közlésével. E Thököly-féle udvartartásnak, — mely akkor egyszersmind Zrínyi Ilona és a Rákóczi-árvák udvarát is magában foglalá, — e nemben érdekes mellékdarabja, kiegészítő része, az utóbbiak sáros-pataki várához és uradalmához tartozó jószágok tisztsége- és cselédségének szintén 1683-iki conventiós-könyve, különösen mint a mezei gazdaság, névszerint a hegyallyai szőlők akkori kezelésének történetét világosító adattár. A maga nemében irodalmunkban még alighanem egyetlen; legalább ily terjedelemben, valamint a Thököly-féle udvartartási könyv is, ritkítja párját.

A III-ik fejezet szintén a míveltségtörténet- és hozzá a magasabb műtörténelemnek szolgáltat bőséges anyagot, a Thököly-féle, Munkács és Regécz várakban lerakott roppant értékű és mennyiségű mindennemű drága ékszerek, edények, fegyverek, öltözetek, díszes nyereg- és lószerszámok és egyéb ingóságok terjedelmes és magyar nyelvű leltárai által. (1683—85.) Ezek között találjuk a Thököly-ház legbecsesebb okleveleinek (235. l.) s némely könyveknek lajstromát is. Az 1685-ben császári kézre került Kassán, a Thököly és híveinek javai kinyomozása ügyében tartott vallatások jegyzőkönyve zárja be a sort, Géczy István és Faygel Péter volt kassai kapitányok, Ottlik György, Szalay Pál, s a nemsokára Carafa által Eperjestt kivégeztetett Bezegh György és Véber Dániel stb. vallomásaival. — E fejezethez a kötet végén némi toldalék is járúl.

A IV-ik fejezet Thökölynek 1685—86-iki, sajátkezűleg írt naplóját tartalmazza, mely bár csak töredék, mégis terjedelmes, — és épen azon, Thököly pályáján fordúlópontot jelző időből való, midőn ő

Digitized by Google

a bécsi kormány mesterkedései folytán ellene gyanakodóvá tett török által fogságra vettetett. Az egész napló Nandor-Fejérvártt iratott, s minden sora élénken jellemzi irójának akkori lelki állapotát, benyomásait, s kültörténetére : a törökökkel és híveivel való érintkezéseire, nemkülönben Ibrahim szerdár megfojtatásának részleteire vonatkozólag is új, becses följegyzéseket tartalmaz, — továbbá némely visszaemlékezéseket szerző korábbi életére, pl. Likava várából lett menekülésére nézve; — s mindez Thököly szokott lelkiismeretes pontosságával leírva. Nagy kár, hogy e naplónak a váradi elfogatás részleteit vázoló része hiányzik; de talán még előkerül az is majd a kamarai levéltár lymbusából, a jelen darab után. Ugyanitt a már a megelőző kötetben kiadott 1689-iki, szintén sajátkezű naplóhoz is közlök még némi kiegészítéseket, a vörösvári levéltár újabb átkutatásának eredményei közzül.

A z V-ik fejezet Munkács várának feladását s az ennek folytán bekövetkezett változásokat illeti. Közöltetnek magok a capitulatio-föltételek — Zrínyi Ilona saját példányából, — melyek eddig magyar nyelven nem voltak ismeretesek. Különös érdekű az ezután következő darab : egy neuhausi jezsuita egykorú tudósítása a gyermek II. Rákóczi Ferencznek Bécsből Csehországba vitetéséről s az ottani neuhausi klastrom falai közt töltött első napjairól, — daczos, kemény, és mégis szeretetreméltó magatartásáról. Mennyire jellemző e nagyszivű és komoly gyermekről, egyebek közt, hogy midőn 1688. april 5-kén két gróf és több főnemes úrfiak kíséretében négy jezsuita által szórakozás végett a prágai várba vitetvén : a mint ott Magyarország térképét megpillantá,

Digitized by Google

örömmel rohant oda, és rajta Munkácsot keresvén, midőn feltalálá — sírva fakadott, s a kérdezőknek csak e sokat mondó szavakat felelé: „Impossibile est tam cito oblivisci!“ ..... „Herulus certe dolori et amori dignus,“ — veti utána maga az elbeszélő jezsuita is. E tudósítás tartá főnn egyszersmind Rákóczi valódi születésnapját: 1676. martius 27-ike, az eddig majdnem általában, de mint Rákóczi Emlékiratai 5-ik kiadása előszavában kimutattam, hibásan vélt september 4-ike helyett.

E fejezetben foglaltatnak még több, Munkács feladására vonatkozó acták, ú. m. az ott elkobozott Thököly-féle, s a Bécsbe vitt Rákóczi-árvák örökségét képező nagybecsű ingó javak,*) értékek s család-okleveles részletes leltárai, Kolonics bíbornok eredeti aláírásával, — a Munkács várában talált összes ágyúk és lőszerek jegyzéke, továbbá a hármas vár valamennyi helyiségeinek stb. táblás kimutatásokba foglalt tüzetes leirásai, melyek e nevezetes erősség akkori helyrajzi viszonyai ismeretéhez gazdag forrásokúl szolgálnak.

A VI-ik fejezet Thököly zernyesti győzelmének (1690.) emlékét hirdeti: tartalmazván Szolimán szultán üdvözlő levelét, melyet ez alkalomból az Erdély trónján ülő diadalmas fejedelemhez intézett. Tudtunk szerint eddigelé kiadatlan. Mellékdarabjául tekinthető az első kötetben foglalt keresztyén-szigeti inauguralis czikkelyeknek.

A VII-ik fejezetet Thökölynek 1691-ik évi leveleskönyve képezi, nejéhez Zrínyi Ilonához, a nagyvezérhez, reiz-effendihez, a portai franczia követhez,

*) Ezek között egy második „Lehel kürtje“ is említtetik.

Digitized by Google

Veterani cs. tábornokhoz, és némely saját főbb híveihez írott leveleivel. Kár, hogy e fontos tartalmú literarium csak töredék. — Sokkal terjedelmesebb darab maradt fenn a bujdosó fejedelem 1698-ik évi leveleskönyvéből, mely is

a VIII-ik fejezetben foglaltatik, s a nevezett év elejéről való előterjesztéseit, diplomatiai iratait, levelezéseit tartalmazza Thökölynek a fővezérhez, tatár chámhoz, reiz-effendihez, kapudán-passához, fő-bosztandzsi-passához, a fővezér kapitihájához, a főjancsár-agához, a kajmekám-pasához, szóval a portai ministerek s legfőbb udvari emberekhez, a landorfejérvári szerdárhoz, a moldvai vajdához és öcscséhez, Skerlet portai főtolmácshoz, a konstanczinápolyi franczia követhez, De Lora őrgrófhoz, számos török passához, továbbá saját hívei közül b. Petrőczy István tábornokhoz, Madács Péter és Szappanos Mihály főtisztekhez, — de különösen portai residense Ládonyi Horváth Ferenczhez, kihez szóló részletes utasításai megismertetik velünk terveit és szándéklatait a portán és a porta által, — a bujdosókból egy magyar gyarmat alakítására vonatkozó tárgyalásait az Al-Dunától délre, a Lom vize torkolatánál, vagy a Pek folyam partjain, — úgy a Szőllőssy Zsigmond lengyelországi küldetésével összefüggő politikai czélzatokat, stb. Szóval nem kis mérvben tárúl szemeink elé Thökölynek még ekkor (1698.) is oly élénk és sokoldalú tevékenysége, ezen érdekteljes és nagy diplomaliai jártassággal írt levelekből.

A IX-ik fejezet szintén az 1698-ik évből, de már a béketárgyalások megindúlta idejéből való, s Thökölynek és nejének s a velök bujdosó magyaroknak a karlóczi békealkudozások alkalmával tekintet-

Digitized by Google

be vétetni kívánt postulatumait tartalmazza, az alkudozásokat közvetítő Nagy-Brittannia teljhatalmazott követéhez Paget lordhoz benyújtott emlékiratokkal együtt. Fölötte érdekes államiratok ezek, történelmi és közjogi szempontból egyaránt, és eddigelé teljesen ismeretlenek. Ezen előterjesztések Thököly és pártja utólsó erőfeszítései gyanánt tekintendők, melyeket ha a protestans Anglia lelkiismeretesebben pártfogol, — aligha kerül vala a „kurucz király" Nicomédiába, s az evangelicus status ügyei is idehaza egészen más fordúlatot fogtak volna venni. Nem érdektelen továbbá ezen emlékiratokból látni: mint iparkodott „az Istenért és Hazáért számkivettetett magyarok egyeteme" compact testület-, mintegy külön statusként föllépni az európai hatalmasságok előtt, Austriával szemben, — valaminthogy külön pecsétet is használt: Magyarország czímerét koronátlanúl, (élő tiltakozásképen az 1687-iki végzemények ellen) SIGILLVM HVNGARORVM PRO DEO ET PATRIA EXVLANTIUM körirattal. E pecsétnek mását még seholsem láttam; a megelőző kötetben foglalt 1699-iki emlékirat sem ezen egyetemes jelvény alatt kelt.

A X-ik fejezet nehány rövid — franczia, magyar, latin — följegyzésből áll, Zrínyi Ilona törökországi bujdosása idejéről. Élő tanúságai e nemes nő férje iránti határtalan odaadásának, a kiért mindenét kész volt feláldozni. Különben csak aprólékos adatok, de a gyűjtemény keretébe illők.

A XI-ik fejezet Thököly Imrének élte utólsó éveiből (1703—1705.) való mintegy ötven levelét tartalmazza, legtöbbnyire II. Rákóczi Ferenczhez, továbbá az újból fegyvert emelt magyarok többi fe-

Digitized by Google

jeihez. E szomorúan érdekes, egyes részeikben mélyen megható és tragicus benyomású levelezéseket nemcsak a Thököly-kor : a Rákóczi-féle nagy mozgalom tanúlmányozói is haszonnal és élénk érdeklődéssel olvasandják. Mert ezeket az előbbi kötetben foglalt 1703—1705. esztendőkbeli levelekkel összevéve : a Rákóczi-kornak új oldalát látjuk megvilágítva, t. i. Rákóczinak mostoha-atyjához, s viszont ennek fiához, valamint saját régi párthíveihez való viszonyát. Tudjuk, hogy 1703-ban s 1704-ben itthonn a nép közt csodásnál csodásb hirek keringtek Thökölyről, és őt kivált az evang. városok népe egyre és egyre hazavárta, új fényben, hatalmas török segéd élén. . . . E híreket Thököly titkos hívei plántálták ; s ímé, a bujdosó vezérnek Rákóczihoz irott e leveleiből megtanúljuk, hogy ő még Nicomédiában, még 1704-ben, Rákóczinak erdélyi fejedelemmé lett megválasztatása után sem tett vala le arról, hogy egykor Erdélyben ő, Thököly, uralkodjék mint fejedelem, s csak halála után örökölje a trónt Rákóczi. . . . Utóbb már csak hátralevő kevés évei nyúgodalmas eltöltését, s betegsége súlyosodtával eltemettetését kívánja a hazában, „atyái koporsójában", — s hazatérhetésének kieszközlését a portánál, úgyszólván egész halála napjáig egyenlő lázas izgatottsággal sürgeti honfiaitól. Lélektanilag is nagyérdekű tanúlmány ezek a szomorú levelek! — A Rákóczi-háznak Zrínyi Ilona által török földre vitt némely családi irományai- és clenodiumairól, nemkülönben Thököly magyarországi és erdélyi újra birtokba vett nagyterjedelmű jószágai kezeléséről is becses adalékokat, s helylyel-közzel a régibb történetekre is — egész Thököly István haláláig s Széchy Máriáig — becses vonatkozásokat találunk azokban.

Digitized by Google

A szécsényi országgyűlésre küldött követe Bay Mihály számára kiadott részletes utasítás pedig, politikai tekintetben, Thököly több rendbeli titkos czélzatainál fogva különös fontosságú. Végre

a XII-ik fejezet a Thököly halálára, eltemettetésére, hagyatékaira, ezeknek a hazába lett visszahozatalára, s az idehaza részint Rákóczi, részint testvére Juliánna, Aspremontné által, Thököly és édes anyjok után őket illető örökségekre vonatkozó ügyiratokkal, — melyek egész 1710-ig, sőt 1714-ig terjednek — zárja be a gyűjteményt. Ekkép egész mohosúlt sírhalmáig kísérjük a viszontagságos életű, tragicus végű fölkelő vezért, — ki egykor neve fényével Európát eltöltötte, kinek Konstanczinápoly hizelgett, kitől Bécs rettegett, — s a ki aztán, oly sok csapása után a sorsnak, Ázsia távol rejtekében, a szent Illyés próféta hegye alatt elterülő csendes mezei lakában, a „Virágok Mezején“ hajtotta sírba sokat hányatott, sokat csalódott fejét.

Kötetünk tartalmán ekként végigtekintve, — hinni bátorkodunk, hogy annak fölkutatása és közzététele által tán nem épen becs nélküli adalékokkal járúlhattunk Thököly Imre és kora, valamint a Rákóczi-kor történetéhez.

Mindezen adatokat — egy-kettőt kivéve, melyek a m. tud. Akadémia kézirattárában (I. fej.), a késmárki ev. lyceum kéziratgyűjteményében (II. fej. I. sz.), a gr. Csákyak levéltárában (V. fej. VI. sz.) és Ugocsa vármegye archivumában (XII. fej. 15. sz.) léteznek, s mely utóbbiaknak szíves közléséért tek. Szilágyi István tanár és akad. tag, Sváby Frigyes levéltárnok, s Lehoczky Tivadar munkácsi

Digitized by Google

urad. főügyész uraknak ezennel hálás köszönetemet nyilvánítom, — az idők jártával kettészakadt Rákóczi-levéltár, t. i. Vörösvárott az Aspremont-utód Erdődy grófoknál, és Budán a kir. kamaránál, szolgáltatta számomra. Mindkét levéltárt már hat-hét év óta búvárlom, s a mi a vörösvárit illeti: annak Thökölyre vonatkozó kincsei a jelen gyűjteménynyel jóformán végleg kimerítvék, — azonban mennyi és mi lesz még a kir. kamarai levéltár lymbusában, a majdani rendszeres szervezés, csomagról csomagra és darabról darabra való átvizsgálás alkalmával e részben is föltalálható? .... azt előre megmondani még csak hozzávetőleg sem lehet. Annyi bizonyos, hogy magamnak is Thököly híveinek urokhoz intézett számos még ismeretlen nagybecsű eredeti levelei forgottak ott kezeimben, melyekből még szintén kitelnék egy a jelen gyűjteményhez hasonló terjedelmű kötet. Ezeknek összegyűjtése és kiadása, a már oly szép eredménynyel megkezdett Thököly-féle történelmi kútfők folytatásaképen, valóban óhajtandó volna.

Midőn még fölemlíteném, hogy kiadványom minél nagyobb hűsége és pontossága tekintetéből — az eredetiekben a szerkesztéskor rendelkezésemre nem állott késmárki, ugocsai, és a XI. s XII-ik fejezetben foglalt némely vörösvári iratokat kivéve — a gyűjtemény valamenyi darabjának még nyomdai javítását is mindenkor az eredeti kéziratokból foganatosítám: végre magára „Thököly“ nevének ilyetén írásmódjára nézve megjegyzem, hogy ő nevét 1682. közepéig, a régi családi orthographia szerint rendesen *eö*-kkel, azonban végén hol *y*, hol *i*, hol *j*, hol *yi* betűkkel (Theökeöly, Theökeöli, Theökeölj, Theökeölyi) írta; 1682 őszétől kezdve pedigaz *eö*-ket elvetve, ál-

Digitized by Google

landóúl az újabb helyesírás szerinti egyszerűbb *ő* betűket használja; az *y*, *i* és *j* ezután is váltakozik nála, de leggyakoribb mégis a magános *y*, ekkép: Thököly. És ezért fogadtuk mi el következetesen ezen írásmódot. A legjellemzőbb betű nála a *h*, a mely nélkül ő nevét soha nem írta, (mi legalább annyi ezer sajátkezű aláírása között Thököly nevét egyszerű T-vel írva egyszer sem láttuk); és az újabb irodalom épen e praegnans betűjét hagyja el nevének, a mint a megelőző kötet címeinél az Akadémia korábbi kiadványaihoz képest még mi is kénytelenek valánk tenni, — noha a szövegben már ott is hűn követtük az eredeti írásmódot, (l. pl. Rákóczihoz irott leveleit s 1705-iki leveleskönyvét), a melyet most teljes mérvben visszaszállítani oklevélbúvári lelkiismeretességünk követeli.

Budapesten, 1873. május hava végén.

Thaly Kálmán m. k.

Digitized by Google

II.

THÖKÖLY IMRE LEVELEI

SZIRMAY ANDRÁSHOZ ÉS MIKLÓSHOZ.

1682–1685.

I.

THÖKÖLY IMRE SZIRMAY ANDRÁSHOZ.

1.

Generose Domine, Nobis observande!

Levelét kegyelmednek vettük, melyből értjük, hogy a nemes kamorán a Rákóczi-házat illető donationalis levelekre akadott volna; melyre hogy vigyázott és róla bennünket tudósított: kedves dolgot cselekedett kegyelmed; tovább is nagy szorgalmatossággal és serénységgel vigyázzon az olyatén levelekre, úgy másokat illetőkre is, és mind az eddig feltanált, mind pedig azután feltanálandó leveleket híven conserválja kegyelmed az iránt teendő dispositiónkig, s egyéb dolgokra is vigyázzon kegyelmed, úgy várhatja a mi kegyelmességünket is. Isten éltesse kegyelmedet. Datum ex castris nostris ad Dobronyiva positis, die 13. Octobris 1682.

Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Andreae Szirmay, Inclytae Camerae Cassoviensis Consiliario, etc. Nobis observando.

Digitized by Google

A czím alatt : Praesentata 28. Octobris Cassoviae, 1682.

A boríték másik oldalán : Responsoriae ratione litterarum Rakoczianarum in Archivo Camerae repertarum.

2.

Generose Domine, Nobis observande!

Salutem et omnem prosperitatem. Akarók kegyelmednek tempestive insinuálnunk s egyszersmind kegyelmessen is parancsolnunk, disponálja úgy magát s dolgait, hogy az táborra eljöhessen velünk, s abból el sem hagyjuk kegyelmedet, mivel mi az artilleria mellé deputáltuk kegyelmedet, mint ahhoz tudó s jó formában értő embert. Éltesse Isten kegyelmedet. Leuchoviae, die 9. Aprilis 1683.

Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme : Generoso Domino Andreae Szirmay, Inclytae Camerae Scepusiensis Consiliario etc. Nobis observando. — Cassoviae.

Alább : Praesentata 13. Aprilis 1683.

A másik oldalon : Litterae praeceptoriae ratione insurrectionis specialis.

3.

Generose Domine, Nobis observande!

Salutem et omnem prosperitatem. Levelét kegyelmednek s abban való tudósítását vettük; javaljuk azért mi is kegyelmed opinióját, úgy, hogy ha mi szükségek s fogyatkozások lehetnek, azokat hovahamarább, késedelem nélkül reparálja kegyelmetek, s provideáljon máskínt is az ott való állapotokrúl. Éltesse Isten kegyelmedet. Leuchoviae, die 9. Aprilis 1683. Emericus Thököly, m. p.

Digitized by Google

A levél czíme: Generoso Domino Andreae Szirmay, Inclytae Camerae Scepusiensis Consiliario etc. Nobis observando. Cassoviae.

Alább: Praesentata 15. Aprilis 1683.

A másik oldalon: Responsoriae ratione certae modalitatis fortificationem Cassoviensem concernentis.

4.

Generose Domine, Nobis observande!

Kegyelmed levelét vettük. Az nemes szepessi kamarának kegyelmessen commitáltunk, hogy az mi nemű restantiái kegyelmednek comperiáltotnak, azokat fizesse meg; his inclusis, commissiónkat kegyelmed kezéhez dirigáltuk. In reliquo éltesse Isten kegyelmedet. Leuchoviae, die 15. Aprilis Anno 1683.

Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Andreae Szirmay, Inclytae Camerae Scepusiensis Consiliario etc. Nobis observando.

Alább: Praesentata 25. Apr. Cassoviae, 1683.

A boríték másik oldalán: Responsoriae ratione residuorum trecentorum florenorum, anticipato ex perceptoratu in rationem annui salarij administrandorum.

5.

Generose Domine, Nobis observande!

Levelét kegyelmednek vettük; mit írjon, megértettük. Hasonló és több dolgok finalis decisiója végett terminántuk 25. praesentis: azért akkor revideáltatik kegyelmed dolga is, parancsolván már praefectusunknak is, hogy akkorra compareáljon, mint-

Digitized by Google

hogy informatiót is tűle vehetünk. Éltesse Isten kegyelmedet. Datum Szerencs, die 15. Maji 1683.

Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Andreae Szirmay, Inclytae Camerae Scepusiensis Consiliario etc. Nobis observando.

Alább: Praesentata 18. Maji, Cassoviae 1683.

A boríték másik oldalán: Responsoriae ratione molendini Meleghegyiensis, ex quo a praefecto fiscali causa Dominij ejusdem subinde fuissemus impetiti.

6.

Generose Domine, Nobis observande!

Salutem et omnem prosperitatem. Már ennekelőtte is megirtuk kegyelmednek, hogy mi kegyelmedet az artilleria mellé subordináltuk légyen; adjuk mindazáltal kegyelmednek tudtára ex superabundanti is, hogy az iránt való intentiónk kegyelmed felől most sem változott meg; sőt kegyelmessen intimáljuk per praesentes is kegyelmednek: alkalmaztassa és disponálja úgy maga dolgait, hogy jöhessen el velünk kegyelmed táborban való szállásunkkor, kivel nem is fogunk késni, s lészen tudtára kegyelmednek is; mindazáltal securus lehet abban kegyelmed, csak ezen táborozásunk alkalmatosságával kívánjuk az iránt való kegyelmed fáradozását. Éltesse ezzel Isten kegyelmedet. Ex arce nostra Sáros-Patak, 29. Junij 1683.

Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Andreae Szirmay, Inclytae Camere Scepusiensis Consiliario etc. Nobis observando.

Alább: Praesentata 1. Julij 1683. Cassoviae.

Digitized by Google

A másik oldalon: Praeceptoriae ex superabundanti ratione insurrectionis.

7.

Generose Domine, Nobis observande!

Kegyelmed levelét vettük. Approbáljuk mi is Feldmaier urammal való kegyelmed dispositióját Séllye felé való menetele iránt: csak már continuálja kegyelmetek útját, és általköltözésérül iteratis vicibus informáljon bennünket, hogy vehesse kegyelmed tovább való dispositiónkat. Innet mi is Isten jóvoltából holnap megindulunk, s continuáljuk utunkat csakugyan Sente felé; de legyen azon kegyelmetek, hogy ott a tájon egy s két mértföldnyire coniungálhassa magát velünk. Commissariusunkkal is beszélléttünk, mentette azzal magát, hogy volt készen háromezerig való sült kenyere, de minthogy senki sem requirálta, nem adhatott: kegyelmed azért másszor ne más által, hanem maga requirálja, hogy ha mi fogyatkozás interveniál, ne légyen maga mentegetésére való materiája; meghagytuk mindazáltal, hogy küldjön szekereken kenyereket a gyalogság szükségére. A munitiók eleiben kívántató marhák iránt pedig azon a földön tehet már kegyelmetek is provisiót, mégis kíméltetheti az elfáradott marhákat, úgy embereket is compelláltathat az munitiók mellé. Várjuk azért kegyelmed mind egyben s mind másban való tudósítását, hogy mi is adhassunk kegyelmed eleiben szükséges dispositiókat. Nem kételkedvén azonban kegyelmed industriájában, kívánjuk in reliquo, éltesse Isten kegyelmedet. Ex castris nostris ad Verebély positis 23. Julij 1683.

Emericus Thököly, m. p.

Digitized by Google

A levél czíme: Generoso Domino Andreae Szirmay etc. Nobis observando.

Alább: Exhibitae in Castris ad Czétény, 24. Julij 1683.

A boríték másik oldalán: Ordinantia circa modalitatem continuandi cum artelleria itineris.

8.

Generose Domine, Nobis observande!

Salutem et omnem prosperitatem. Ezen levelünket kegyelmed vévén, disponálja úgy magát s dolgait, hogy jöhessen hozzánk még ma: mivel kiváltképpen való beszédink lesznek kegyelmeddel; azonban az kassai hajdúk közzül huszönötöt, a kik az munitiók körül voltanak, azokat is hozza hozzánk magával, vissza akarván továbbra őket küldenünk ezen közeljebb előttünk álló alkalmatossággal. Éltesse Isten kegyelmedet. Ex castris nostris ad Farkashida positis, 6. Augusti 1683.

Emericus Thökölÿ, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Andreae Szirmay etc. Nobis observando.

Alább: Cito. Cito. Cito. Exhibitae in Castris ad Sente .... (kiszakadt) Aug. 1683.

A másik oldalon: Ratione construendi, super Vagum, celeritate quanta maxima posset, pontis Semptaviensis.

9.

Generose Domine, Nobis observande!

Levelét kegyelmednek vöttük; azokkal az dolgokkal, az melyekrül kegyelmed nekünk irt, maga

Digitized by Google

jöjjön hozzánk az mai tábor-helyre, Diószeghez, s úgy is disponálja magát kegyelmed, hogy még ma vissza is mehessen tőllünk az munitiókhoz. Éltesse Isten kegyelmedet. Ex castris ad Súr positis, 12. Augusti 1683.

Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Andreae Szirmay etc. Nobis observando.

Alább: Cito. Cito. Cito. Exhibitae in arce Semptaviensi, die 12. Augusti 1683.

A másik oldalon: Ratione muniendi pallisadis arcis Semptaviensis.

10.

Generose Domine, Nobis observande!

Mivel az artileria helyben vagyon mostanában: az megyasszóiak nélkűl pro interim el lehet kegyelmed; kikre is tábori commissariusunknak csaknem minden óraban szűksége lévén, azért kegyelmednek committáljuk: azok közzűl küldjen táborunkra is, legalább a fele jöjjön, ha pedig többet küldhet, jól esik. El se mulassa. Isten éltesse kegyelmedet. Datum in castris ad Királyfalva positis, die 18. Aug. 1683.

Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Andreae Szirmay (Titulus) etc. Nobis observando.

A czím alatt: Exhibitae in arce Semptaviensi, 18. Augusti 1683.

A másik oldalon: Ratione Megyaszaiensium libertinorum in castra mittendorum, qui alias servitijs artilleriae erant applicati.

Digitized by Google

11.

Generose Domine, Nobis observande!

Minthogy az füleki pattyantús az égett pénzt visszaadta, s máskínt is felesége, gyermeke szárnyunk alatt lévén : kegyelmed ez okokon bocsáttossa szabadon. In reliquo éltesse Isten kegyelmedet. Ex castris nostris ad Királyfalva positis, die 20. Augusti 1683. Emericus Thököly, m. p.

Czím : Generoso Domino Andreae Szirmay etc. Nobis observando.

Alább : Exhibitae in arce Semptaviensi, 21. Augusti 1683.

A másik oldalon: Ratione dimittendi pixidarij cujusdam in furto deprehensi.

12.

Generose Domine, Nobis observande!

A vizvári hadnagyot, Sándor Istvánt akarván szabadítanunk, vagyunk oly reménségben, hogy komáromi commendant szolgájáért kiadják; kegyelmednek azért kegyelmessen parancsoljuk, az mely németet Bottyánival elfogtanak s mai nap is ott Szeredben vagyon: aztküldje mindgyárt táborunkra. Nec secus facturus. Ex castris nostris ad Királyfalva positis 21. Aug. 1683.

Emericus Thököly, m. p.

Czím : Generoso Domino Andreae Szirmay etc. Nobis observando.

Alább : Exhibitae in arce Semptaviensi 22. Aug. 1683.

A másik oldalon : Ratione transmittendi cujusdam captivi Germani Comaromiensis.

Digitized by Google

13.

Generose Domine, Nobis observande!

Mennyiben fortificálhatta kegyelmed palisadákkal az szeredi bástyákat? éjjel-nappal tudósítson kegyelmed bennünket: mivel az török és tatár Morvában való menetele előtt az német is az bécsi hidakat meghalladván, vagyunk oly szándékkal, hogy feleségemet is oda hozassuk; azért kegyelmed az ott való alkalmatosságokat és házakat elkészíttetvén, az bástyák fortificatiójában is szorgalmatoskodjék; s ezt tartsa kegyelmed magában. In reliquo éltesse Isten kegyelmedet. Ex castris nostris ad Cseklész positis, die 24. Augusti 1683.

Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Andreae Szírmay etc. Nobis observando.

Alább: Exhibitae in arce Semptaviensi, 25. Augusti 1683.

A másik oldalon: Ratione fortificationis Semptaviensis, ejusdemque informationis.

14.

Generose Domine, Nobis observande!

Mi a Morva vizéig elmenvén, s a tatár hám fiát előtanálván, azontúl Stomfa és Detrekő felé vévén utunkat, jüttünk ide Szomolyánra; itt pedig nem fogunk késni, hanem Cseklésznél táborunkkal megegyezünk; és mivel a budai vezér is táborával tegnap s ma takarodott által a Dunán: vele való conjunctiónk alkalmatosságával kegyelmed által Sentére vitt munitiónkat is el fogjuk hozatni; kegyelmed azért legyen oly készen mind a munitiók, mind pediglen azok alá

Digitized by Google

kívántató vectura iránt, hogy mihelt újabb dispositiónkat veendi kegyelmed, indúlhasson meg s jöhessen el kegyelmed alkalmatossan. Feleségemnek írt s includált levelünknek elküldését azonban recommendálván kegyelmednek, kívánjuk ezzel, éltesse Isten kegyelmedet. In arce Szomolyán, 26. Aug. 1683.

Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Andreae Szirmay etc. Nobis observando.

Alább: Exhibitae in arce Semptaviensi, 28. Augusti 1683.

A másik oldalon: Ordinantia ratione praeparandorum ad movendum necessariorum.

15.

Generose Domine, Nobis observande!

Az elmúlt napokban is megírtuk vala kegyelmednek, hogy feleségemet Sentére akarjuk hozatni; ahhoz képest az házokat s alkalmatosságokat elkészíttetvén, tartatta volna tisztán. Iterato is azért kegyelmednek kegyelmessen committáljuk, minthogy már seregeket is küldöttünk Lévára érette, s negyed napok alatt Sentén is kelletik lenni: az házokat tisztítsa úgy ki kegyelmed, lehessen köszönet benne. Azonban mennyire fortificálhatta kegyelmed palisádákkal azt a helyt, és mennyire való lovas, német és hajdú lehessen benne? genuine tudósítását kegyelmednek elvárjuk. In reliquo, éltesse Isten kegyelmedet. Ex arce Szomolyán, die 26. Augusti 1683.

Emericus Thököly, m. p.

P. S. Az megyaszai-félékben is mennyin lehessenek ott, tudósítson kegyelmed.

Digitized by Google

A levél ezíme: Generoso Domino Andreae Szirmay etc. Nobis observando.

Alább: Exhibitae in arce Semptaviensi, 27. Augusti 1683.

A másik oldalon: Ratione fortificationis Semptaviensis, cubiculorumpue repurgandorum.

16.

Generose Domine, Nobis observande!

Az fortificatiók iránt való kegyelmed irását megértettük; kiben mivelhogy nemes Nyitra vármegye nem sokat segített: kegyelmed más utakonmódokon is compellálja, megfogatván az bírákban is. Továbbra is kegyelmed necsak a palisádáknak, hanem az tövises épületnek is fortificatióját, melyről emlékezik kegyelmed is, szorgalmaztassa: ott kőlletvén bizonyos ideig feleségemnek lákását continuálni, lehessen securitássa. Az hajdúk minthogy fizetést nem akarnak venni, ők lássák; méltó, előttök levő tiszteknek hogy bor-praebendájok járjon, magoknak penig a hajdúknak vágóból és kenyér dolgából, ha csak addigis, míg feleségem ott leszen, legyen provisiójok, — annakutánna más dispositiót teszünk; kegyelmed errűl parancsoljon a tiszteknek. In reliquo éltesse Isten kegyelmedet. Ex arce Vereskő, die 27. Augusti 1683.

Emericus Thökőly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Andreae Szirmay etc. Nobis observando. Senthe. Recommendáltatik Várnay György urnak, küldje meg Szombatbúl.

Alább: Exhibitae in arce Semptaviensi, 29. Augusti 1683.

Digitized by Google

A másik oldalon : Ratione fortificationis Semptaviensis et sustentationis praesidianorum peditum.

17.

Generose Domine, Nobis observande!

A hajdúság között elsokasodván a ló, marha és szekér, miatta igen kevés hasznát vehetjük; kegyelmednek azért kegyelmessen parancsoljuk : ha midőn akaratunkbúl odaküldi a nem kellő szekereket Semsey Pál úr bizonyosszámú gyalogokkal, Szeredhez nem messze mutasson nekik kegyelmed egy falut, a ki alkalmatos lévén, legyenek ott helyben, s éljenek zsákmányrúl. Ezzel éltesse Isten kegyelmedet. In arce Vereskő, die 27. Augusti 1683.

Emericus Tököly, m. p.

P. S. Semsey Pál úrnak penig meghagytuk: ha az odamenendő hajdúságnak vágója és szekerén élése vagyon, az zsákmányolásnak békét hagyjanak, hanem éljenek abbúl, — kegyelmed is adhatja eleikben akaratunkat.

A levél czíme : Generoso Domino Andreae Szirmay etc. Nobis observando.

Alább : Exhibitae in arce Semptaviensi, 28. Aug. 1683.

A másik oldalon : Ratione ordinandi certis peditibus quartirij.

18.

Generose Domine, Nobis observande!

Szenczy István uramat bizonyos kérdések végett magunkhoz hivatván, dispositiónk szerint kegyelmedre fogja bízni mind az várra való vigyázást, s

Digitized by Google

mind penig az praesidiumot; kegyelmednek azért kegyelmessen parancsoljuk, kövesse el mind az kettőt, s legyen ezek felett vigyázása az Lévára vijendő munitiókra is; és minthogy feleségem is odamegyen: azért is viselje úgy magát, s feleljen meg hozzánk való kötelességének, hogy várhassa remuneratióját is. Szenczy uram bizonyos instructióval való visszabocsátása után is penig egy hétig ha ott lehet, de kegyelmed ugyancsak viselje úgy magát, hogy, ha az fennforgó dolgokhoz képest két s három hetekig kelletik is ott lennie kegyelmednek, ne legyen sem egy, sem más dolgunkban hátramaradás. Éltesse Isten kegyelmedet. Ex castris ad Verebély positis, die 21. 7-bris 1683.

Emericus Thököly, m. p.

P. S. Ha kegyelmednek az állandó kapitányságra kedve nem leszen: más becsületes rendbéli hívünket fogjuk oda deputálnunk.

A levél czíme: Generoso Domino Andreae Szirmay etc. Nobis observando.

Alább: Exhibitae in arce Levensi, 21. Septembris 1683.

A másik oldalon: Ratione Capitaneatus Levensis oblationis.

19.

Generose Domine, Nobis observande!

Lévén szükségünk az szerencsi jószághoz tartozandó lovasokra és gyalogokra, az kik az artolleriánk mellett voltanak, és kegyelmeddel fölmentenek: vévén azért ez levelünket, — hagyjuk és parancsoljuk kegyelmessen kegyelmednek, hogy azon lovasokat és gyalogokat küldje ide az táborban, hadi commis-

Digitized by Google

sariusunk mellí, — az kiknek inkább itt vehetjük szolgálatjokat. Datum in castris ad Verebély positis, die 21. Septembris, A. 1683.

Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Andreae Szirmay etc. Nobis observando.

Alább: Exhibitae in arce Levensi, 22. Septembris 1683.

A másik oldalon: Ratione transmittendorum peditum Megyaszaiensium.

20.

Generose Domine, Nobis observande!

Kegyelmed levelét az ágyúk iránt vettük, kiket mi alkalmatossabbnak itéltünk volna, ha kegyelmed az kapu eleiben helyeztetett volna. Mi oly szándékkal vagyunk, hogy kegyelmed holnap az öreg lövőszerszámokkal megindulván, avagy csak egy mélyföldnyire is menjen, elhagyván az lovas taraczkokat kegyelmed; secure mehet is kegyelmed az száz muskotélyossal, nem lévén ellenség kegyelmed előtt; másként is, az megyeszai gyalogságnak vissza kelletvén jőni, — kegyelmed azért az merre elmegyen, mindenütt requirálja az nemes vármegyék tiszteit vonó-marha végett: az minthogy ím, arrúl való pecsétünket includáltuk is kegyelmednek. Az megyeszai katonákat is elviheti kegyelmed magával, de az gyalogokat hagyja el. Éltesse Isten kegyelmedet. Ex castris nostris ad Verebély positis. Die 22. Septembris 1683. Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Andreae Szirmay etc. Nobis observando.

Digitized by Google

Alább : Exhibitae in arce Levensi, 23. Septembris 1683.

A másik oldalon : Ordinantia ratione promovendorum versus Cassoviam tormentorum.

21.

Emericus Thököly, Princeps ac Partium Regni Hungariae Dominus, etc.

Levelünket praesentáló becsületes főrenden levő hívünket Nemzetes Vitézlő Szirmay András uramat munitiónkkal praemittáltuk; hogy annyival is jobb módjával szállíttathassa ő kegyelme említett munitiónkat : adtuk a végre ez patens-levelünket ő kegyelmének. Parancsoljuk azért a nemes vármegyék tiszteinek serio, requiráltatván jurisdictiónk alatt levő nemes vármegyék tisztei említett becsületes főrenden levő hívünktől : mindenütt, valaholott kívántatik, az városokbúl s falukbúl elegendő vonó-marhát tartozzanak munitiónk eleiben fogadni. Másként, ha valami remora avagy fogyatkozás esik munitiónk szállíttatásában : az nemes vármegyék tisztei adnak számot rólla. Így értvén azért ez iránt való dispositiónkat, alkalmaztassák ahhoz magokat. Az várossi s falussi bíráknak is keményen parancsoljuk, engedelmeskedjenek, s az vonó-marhát praestálják; másként kemény büntetésünket el nem kerülik. Nec secus facturi. Ex castris nostris ad Verebély positis, die 22. Septembris 1683.

Emericus Thököly, m. p.

22.

Generose Domine, Nobis observande!

Léváról 23. praesentis írt levelét vévén kegyel-

Digitized by Google

mednek, megértettük, hogy az munitiókkal megyen; Szenczy uram által tettünk mi is azért oly dispositiót, hogy az minemű lovas taraczkokat elhagyott kegyelmed, azokat is indítsák kegyelmed után az több munitiókkal együtt, és minthogy azok is Kassáról valók, vitesse kegyelmed oda is. Sentérül az mely munitiót elvitt kegyelmed: azokban két apróbb ágyút, az Komáromban nyert taraczkokkal együtt — tettünk olyan rendelést — hogy Csábrádban vigyenek. Isten kegyelmedet békével Kassára vivén: az munitiókat rakattassa az czait-házban, és az munitiók előtt való marhákat számon adja kegyelmed fiscalis praefectusunk Draheim Vilhelm kezéhez: praefecturája alatt levő jószáginkban conserváltassa jó gondviselés alatt, mivel mi azokat a marhákat annak idejében ő tűlle fogjuk szőrin előkívánni, — melyrűl committáltunk magának is említett praefectusunknak. Mi nézi az legumina iránt kegyelmed conventióját: nem tudunk olyat, hogy mi akaratunkbúl olyan conventiójok adódott volna kamarásinknak, s megkívánhatnák kegyelmed successori is, s actualiter Kassán levő kamarásink is: azért mi az iránt sem akarunk usust behoznunk; mindazáltal parancsoltunk fiscalis praefectusunknak, mennyire valót administrálhatott azon leguminában kegyelmed számára? arról való informatióját adja, ki elérkezvén, az iránt való jóakaratunkkal is fogjuk kegyelmedet értetnünk. In reliquo éltesse Isten kegyelmedet. Ex castris nostris ad Verebély positis, die 24. Septembris 1683.

Emericus Thökőly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Andreae Szirmay, Inclytae Camerae Scepusiensis Consiliario, etc. Nobis observando.

Digitized by Google

Alább : Exhibitae in castris ad Szered, 25. Septembris 1683.

A másik oldalon : Ratione certorum tormentorum et pulveris Csabraginum transmittendorum, uti et ratione victualium Cassoviae subministrandorum.

23.

Generose Domine, Nobis observande!

Az fővezér bizonyos embere, főrenden levő szolgája postán érkezvén hozzánk, kívánja tőllünk, hogy az lövőszerszámokat tovább ne vigyék; kegyelmednek azért kegyelmessen parancsoljuk : ha ezen levelünk Korponán túl éri kegyelmedet, fordúljon meg az munitiókkal, s vigye be Korponára; az hol penig innét Korponán találja is, úgyis vigye bé, mivel az mi hintainkkal is odamennek. Ha mi fogyatkozása azonbanl ehetne, provideáltathat Gerhard uram rólla, csak másképen várjon kegyelmed tovább való dispositiónktúl. Éltesse Isten kegyelmedet. Ex castris nostris ad Verebély positis, die 25. Septembris 1683.

Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme : Generoso Domino Andreae Szirmay etc. Nobis observando.

Alább : Exhibitae in Ozsgyán. 29. Septembris 1683.

A másik oldalon : Ordinantia ratione reducendorum tormentorum.

24.

Generose Domine, Nobis observande!

Jóllehet a budai vezér kívánságára nézve megirattuk vala e napokban kegyelmednek, hogy valaholott éri levelünk kegyelmedet, ott állapodjék meg

Digitized by Google

a munitiókkal: mindazáltal, minthogy Kassárúl ártalmas híreink érkeztenek az ellenségnek álgyúkkal alája való menetele iránt való intentiója felől, kegyelmednek kegyelmessen parancsoljuk: éjjel-nappal menjen és siessen kegyelmed az álgyúkat Kassára bévinni; előre is penig adjon hírt kegyelmed Faigel úrnak, tudhassa magát mihez alkalmaztatni. Eidem secus non facturo, de reliquo gratiose propensi manentes. Ex castris nostris ad Lévam positis, 1. Octobris 1683.

Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Andreae Szirmay, Camerae Nostrae Scepusiensis Consiliario etc. Nobis observando. Cito. Citius. Citissime.

Alább: Exhibitae in Vilke, 3. Octobris 1683.

A másik oldalon: Ordinantia contraria, ratione propere inducendorum Cassoviam tormentorum ac reliquae munitionis.

25.

Generose Domine, Nobis observande!

Kegyelmed levelét vettük. Feleségünk mi akaratunkból irt volt kegyelmednek ott való subsistentiája végett: mindazáltal kegyelmeddel levő munitióinkkal Isten hérével Gácsból megindúlván, menjen egymásután Kassa felé, éczakákkal is toldván utozását kegyelmed; mindazáltal az fölföldi hírek igazíthatják kegyelmedet útban, mivel minekünk azt írják, hogy valamely lengyel hadak Kassának excursiójára szándékoznak. Isten azonban kegyelmedet Kassára juttatván szerencséssen, munitióink mellett levő száz gyalog musquatérosinknak kegyelmed hagyja meg: dependeáljanak s várjanak mindenekben ottvaló kapitányunktól, Faighel Péter uramtúl, s

Digitized by Google

legyenek ott helyben, míg más dispositiót tehetünk róllok. Ezen levelünk penig Gácsban érvén kegyelmedet, az ottvaló szükségre adjon kegyelmed hat vagy nyolcz mázsa puskaport. In reliquo éltesse Isten kegyelmedet. Ex castris nostris ad Bát positis, die 5. Octobris Anno 1683.

Emericus Thököly, m. k.

A levél czíme: Generoso Domino Andreae Szirmay, etc. Nobis observando.

Alább: Exhibitae Cassoviae, 10. Octobris 1683.

A másik oldalon: Ordinantia ratione munitionum Cassoviam propere inducendorum.

26.

Generose Domine, Nobis observande!

8. praesentis Kassárúl költ levelét kegyelmednek, az munitiókkal helyben érkezéséről való tudósításával vettük; az mi a diurnum felől való irását illeti, mi abusust nem csinálhatunk, hanem, ha verificálja előttünk kegyelmetek, hogy az eleitől fogvást a német császár tiszteinek is megjárt, más kérdés; de ha csak a kamarára való beállásoknak alkalmatosságával rendelte kegyelmetek pénzbeli fizetése mellé az victualét is, kire authoritássa nem lehetett volna: magunknak kárt nem tehetünk, s kegyelmetek sem kívánhatja, holott azt kegyelmed successori is megkívánhatnák azontúl; és így efféle consequentiákat nem akarván inducálnunk és egyszersmind kegyelmednek is praejudicálnunk: el is várjuk arrúl való genuina és conscientiosa informatióját kegyelmeteknek. In reliquo kívánván, éltesse Isten kegyelmedet. Ex oppido Rima-Szombat, die 26. Octobris 1683.

Emericus Thököly, m. p.

Digitized by Google

A levél czíme: Generoso Domino Andreae Szirmay, Camerae Nostrae Scepusiensis Consiliario, etc. Nobis observando.

Alább: Exhibitae Cassoviae, 29. Octobris 1683. Ratione diurni.

27.

Generose Domine, Nobis observande!

Megolvasván kegyelmed levelét: értjük, micsoda conceptussal legyen irántunk, kire mennyiben adott alkalmatosságot s mennyiben nem, kegyelmed: pro hic et nunc azt mi nem vizsgáljuk; kévánjuk csak azt, valamint eddig némely dolgokban adta jeleit hűségének, ezentúl se legyen annak elmulatója kegyelmed. In reliquo éltesse Isten kegyelmedet. In Szerencs, die 23. Octobris 1684.

Emericus Thökölÿ, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Andreae Szirmay, Inclytae Camerae Scepusiensis Consiliario etc. Nobis observando.

(Az eredetiek a m. tud. Akadémia kézirattárában.)

II.

THÖKÖLY IMRE SZIRMAY MIKLÓSHOZ.

1.

Ajánlom kegyelmednek szolgálatomat.

Régi ismeretségem lévén kegyelmeddel, s megnyugodván kegyelmed dexteritássában, mivel tudom: az fejedelem-asszony levelét eddig vette, avagy venni fogja, kegyelmed, jövendőbeli jóakaratomat is considerálván, resolválja magát, és úgy jűjjön késedelem

Digitized by Google

nélkül: mindgyárt Munkácsrúl az regéczi kapitányság tisztinek elviselésére bemehessen, az hol leszen becsületes accommodatiója és fizetése. Ezzel Isten sokáig éltesse kegyelmedet. Datum in oppido Kaposs, die 3. Junij. A. 1682. Kegyelmed jóakarója

Gróf Thököly Imre, m. k.

A levél czíme: Nemzetes Vitézlő Szirmay Miklós jóakaró uram ő kegyelmének.

2.

Generose, Nobis observande!

Gyürki András uram akarván onnét Regéczből feleségét Munkácsra vitetni: mihelt azért levelünket veszi kegyelmed, mindgyárt késértesse el Munkácsra, az ottvaló hajdúkkal; már Tokaj feladásához is jó reménségünk lévén: annál bátorságossabban elkésérhetik. Isten kegyelmeddel. Datum in castris nostris ad Fülek positis, die 6. Septembris, A. 1682. Eidem Generosae Dominationis Vestrae propensus

Comes Emericus Thököly m. p.

A levél czíme: Generoso Nicolao Szirmay, Arcis et Praesidij Regécziensis Capitaneo etc. Nobis observando.

A másik oldalon, más írással: Édes komám uram! Kegyelmes asszonyunk parancsolt, hogy egy font ezüstfonalat küldjek Regéczbe; mustra szerint küldettem, kegyelmed adja az ottvaló gombketőnek. Szappanarának (Saponara) szóló Urunk levelét is küldje el kegyelmed.

3.

Generose, Nobis grate!

Vigesima Septembris írt levelét vettük. Kohárit

Digitized by Google

úgy tartsa kegyelmed, a mint minap megparancsoltuk. Az bártfai gabona végett Kapi uramat requirálja kegyelmed; ha kik penig azon gabona alá szekereket nem praestálnak, azok ellen etiam per fortia éljen. Az vá:at muniálja kegyelmed, míg ideje vagyon hozzá. Az metczenzéfieknek ím az protectiót megküldöttük. Putnoki uramnak is az deszka és séndely-felől parancsoltunk, ugyan a vas- és séndely-szegek felől is. Megírtuk pataki tisztviselőnknek is, hogy az mennyiben kegyelmed az ott lévő jövedelemből fel nem érheti az praesidiariusok fizetését, az pataki jövedelembűl teljék ki. Éltesse Isten kegyelmedet. Datum ex castris nostris ad Dobronyiva positis, die 3. Octobris A. 1682. Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generoso Nicolao Szirmay, Arcis et Praesidij Regécziensis Capitaneo etc. Nobis grato. — Regécz.

4.

Generose, Nobis grate!

Kóródi uram az mely pénzt kegyelmednek adott, vagy Regéczben szállított: azt továbbra, a mint Géczi István uram fogja kívánni, cselekedjék az szerént, s adja annak, a kinek ő kegyelme mondja, vagy írja; de a folyó-pénzen kivűl másféle a ki lészen, azt kegyelmed conserválja tovább való szükségünkre. Éltesse Isten kegyelmedet. Ex castris nostris ad Bátt positis, 22. Octobris 1682.

Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Nicolao Szirmay, Arcis et Praesidij nostri Regécziensis Capitaneo, Nobis grato.

Digitized by Google

5.

Generose, Nobis grate!

Kegyelmed két rendbeli levelét vettük. Minthogy holnap, Isten segétségével visszafele indulunk, és a midőn a táját közelebbítjük, szemben lenni kegyelmed velünk el ne mulassa, akkor oraliter az ottvaló állapotokrúl akarunk jó dispositiót tennünk. Éltesse Isten kegyelmedet. Datum in castris nostris ad Nagy-Kozmallya positis, die 11. Novembris 1682.

Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generoso Nicolao Szirmay, Arcis et Praesidij Regécziensis Capitaneo etc. Nobis grato. — Regécz.

6.

Generose Domine, Nobis observande!

Két rendbeli levelét is kegyelmednek vettük, kiből értjük, hogy az fűzű-szövű pattantyúst idekűldette, és holmi ezüstművet: ezüsttálakot s tányírokot, lévén nékünk is azon tálakra s tányírokra most szükségünk; hogy egy darabját penig azon ezüstműnek ott hadta kegyelmed, azzal nem aberrált. A mi penig az szőlőnek míveltetését, és az ottvaló praesidiumnak fizetéseket illeti: arról tettünk illyen dispositiót, hogy a mely borok ott vadnak, azokból kell fordítani, mind szőlő míveltetésére, mind az praesidiumnak fizetésére. A mely posztó felől penig ír kegyelmed, mi ugyanis azzal akarjuk az praesidiariusokot megruházni, ea tamen conditione, hogy fizetésekbe tudódjék azon posztó; kegyelmed azért mindenekben az iránt correspondeáljon praefectusunk Sárossi Sebestyén urammal. Ezzel Isten kegyelmedet

Digitized by Google

sokáig éltessen. Datum ex arce Munkács, die 18. Decembris 1682. Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Nicolao Szirmay, Arcis Regécz Capitaneo etc. Nobis observando. — Regécz.

7.

Egregii, Nobis grati!

Leveleket vévén, fizetések végett való irásokat megértettük. Nekünk lévén Regécz várán kivül több és erőssebb praesidiumink is, kiknek bennek tartó praesidiariussink nagyobb voltára nézve lehetne respectusunk: mindazáltal sohol három forintnál és félköböl búzánál többet nem fizetünk nekiek; azért, ha mások fölött nagyobb kegyelmességünket vették, azt megköszönhetik, meggondolván azt is, hogy hozzánk való erős hittel való kötelességek szerint, az mint magok is fölteszik, fizetés nélkül is tartoznak minket szolgálni. Azért másoknak is eziránt rosz példát ne mutassanak, várván más dologban való kegyelmességünket, ha híven bennünket szolgálnak. Kassárúl Isten Regécz és Tokaj felé vívén bennünket: az alkalmatosság mutatja meg továbbra való alkalmatosságokat. Datum ex Arce Terebes, die 6. Januarij 1683. Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Egregiis N. N. Arcis Regécziensis pedestris ordinis Praesidiarijs etc. Nobis gratis.

8.

Generose Domine, Nobis observande!

Levelét kegyelmednek vettük. Tagadhatatlan dolog, az mint az hadnagy vádoltatott, hűségével s hozzánk való kötelességével ellenkező dologra ma-

Digitized by Google

gyarázván cselekedetit, méltán incaptiváltathatott, s az ollyan dolgokért meg is érdemlené az büntetést; egyebet azért kegyelmednek nem irhatunk, hanem az ezüstmüvért menő szekerek visszajövetelek alkalmatosságával compareálván kegyelmed is előttünk, másként is bátorságossabb lévén ide való hozatása, — akkor informáltatván jobban is: Farkas János mennyiben vádoltathatott? kegyelmed kezességére elbocsáttatjuk. Az hajdúk számára való posztót penig tovább is ne hagyja felejtenünk; biztathatja őket: mihelt hoznak, nem fogyatkoznak meg benne; az ki komornyikunk kezénél volt, német regimentünk ruházatjokra kívántatott. Az mely leveles skatulya felől penig emlékezik, azt is azon alkalmatossággal hozza el magával. Isten kegyelmedet éltesse. Datum Cassoviae, 14. Januarij 1683.

Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Nicolao Szirmay, Arcis et Praesidij Regécziensis Capitaneo etc. Nobis observando.

9.

Generose Domine, Frater et Affinis Nobis observandissime!

Servitiorum nostrorum paratissimam commendationem. Kegyelmes Urunk levelei érkezvén kezünkben, minthogy praefectus Sárosi uramat ott halljuk Regéczben lenni, és Tokaj felé is a kik szólnak, megküldésekben, azokban jó módját tudjuk kegyelmednek lenni, kérjük nagy szeretettel: mind megirt praefectus uramnak ő kegyelmének szólót megadni, mind a többit tovább promoveálni ne neheztelje, ha penig praefectus uram immár onnan elment volna,

Digitized by Google

ő kegyelme után dirigálni ne terheltessék. Ezen kegyelmed jóakaratját minden alkalmatossággal megszolgálnunk mi is igyekezzük. Hogy penig ezzel talán alkalmatlankodunk kegyelmednek, ez iránt bocsánatot várunk. De reliquo Eandem Dominationem Vestram benevalere cupientes. Cassoviae, 16. Martij 1683.

Nos Celsissimi Principis ac Partium Regni Hungariae Domini Emerici Thököly etc. Camerae Scepusiensis Consiliarij.

A levél czíme : Generoso Domino Nicolao Szirmay, suae Celsitudinis Arcis et Praesidij Regéczіensis Capitaneo, etc. Fratri et Affini Nobis observandissimo. Regécz.

(E levél két pecséttel volt lezárva, melyek köriratairól, az egyikről Szirmay András, a másikról Madarász Márton neve olvasható le.)

10.

Instructio

Pro Generoso Domino Nicolao Szirmay, Arcis Nostrae Regéczіensis Capitaneo.

1. Mivel igen szoros hittel lévén köteles hozzánk s successorinkhoz azon erősségnek hívségünkben való megtartására :

2. Azért mindenekfelett az kapukon való vigyázásra légyen szorgalmatos gondja; kikben tudniillik állana az dolgoknak nagysága, úgy, hogy azoknak szükséges épületit mindenkor eleve reparáltassa, és az éjjeli s nappali strázsák az szükséges helyeken óránként az szokás szerint rendeltessenek el.

3. Hogy penig annyival alkalmatossabban me-

Digitized by Google

hessen végben: említett kapitány uram oly porkolábokat s más tisztviselőket szerezzen, a kiknek hívségekhez s kötelességekhez kétség ne férhessen; legyenek jó hírűek-nevűek, engedelmeskedők kapitány uramnak, minden alkalmatossággal kötelességeknek contestálásával, kárunk, és várunk veszedelme nélkül.

4. Mivel pedig ritkán szokott az esni, hogy egyenlő értelmű vitézlő rendet szerezhessen ember őszve, s a miatt gyakorta a praesidiariussok között egyenetlenség s egyébiránt való ártalmas machinatiók s seditiók szoktanak támadni, s affélék által az ollyan hely és erősség könnyen periclitáltathatnék: azért kapitány uram az jó disciplina tartásában illy authoritással éljen. Az negligenseket s egyébiránt való szófogadatlankodókot illendőképpen coërceálja, és az kik valamely motussoknak s tumultusoknak okai lehetnének és suspicio férkezhetnék hozzájok, megfogattatván, mindgyárt kezünkhöz küldeni el ne mulassa.

5. Az vár kulcsait senkinek se concredálja, magán kivűl, praecise csak magánál conserválni el ne mulassa. Az kapuk felnyitása és bézárása igen nagy vigyázással légyen mindenkor, úgy, hogy az üdőnek s az veszedelemnek alkalmatosságához képest az praesidiumot se ne szaporítsa, se penig annak számát ne kissebbítse, azokkal vigyáztasson mind kapukon s mind bástyákon.

6. Az ellenség sokféle mesterségével el szokta gyakran követni azt is, hogy sub praetextu vario, vagy egy, avagy más parancsolatját s hagyását az principalissoknak, bé szokták az vár kapitányjának vagy commendantjának vitetni; olly alkalmatossággal okosnak kell az tisztnek lenni, s meg is vizsgálni,

Digitized by Google

mit vegyen bé, s mit ne? Innét senki kigondolt parancsolatjára, akármely praetextus alatt is, az kapukat felnyitnia, az praesidiumot kivinni, annyivalinkább maga személye szerint kimenni, kivált étczakának idején, az mikor mindenek in suspecto vadnak, ne mérészeljen, — mindazáltal kivévén azt az casust, ha valamely derék okra és szükségre nézve az várban való bemenetelünk esnék, s azt megértené, olykor elkövethetné, mindazáltal nagy cautióval azt is, s minden lehetséges módakon végire menjen, és mások által is arrúl kérdezkedjék, és ne különben, hanem elsőben jól megexaminálván az embereket, s bizonyossá tévén az dolgokrúl magát is, s egyszersmind elhitetvén, hogy semmi csalárdság az dologban nincs, — minket tartozzék bébocsátani, s olly alkalmatossággal előttünk sem ejtheti nótában magát, s szabados s ment lészen.

7. Ezeken kivűl szorgalmatos gondja leszen az álgyúkra és mindenféle munitiókra; azokot tisztán és szép dispositio alatt, minden requisitumival, úgy az puskaport, golyóbisokot, s más ezek conficialására alkalmatos materiákot, eszközöket jó provisio alatt tartasson s conserváltasson, hogy így valamely szükségnek és veszedelemnek idején defectusok ne találtassonak, kik is kapitány uram incuriájának s negligentiájának imputáltathatnának.

8. Nem kevesebb industriával lészen arra is gondja, hogy elégséges és szükséges élésérűl s annonájárúl azon erősségnek provideáljon, és necsak az mostani szükségre, s most benn interteneáló praesidium szükségére, hanem az jövendőben történhető dolgokra is reflexiója lévén, — semmimódon ne periclitáltassék azon vár.

Digitized by Google

9. Kívántatik ehhez az szorgalmatos gondviselés, hogy az szüntelen való essőknek miatta az vár épületi conserváltassék, hogy így az kőfalak és bástyák az essőnek miatta ne romladozzanak.

10. Ne legyen szabad akármely várbéli tisztviselőnek is, kapitány uram consensusa kivül, az mesterembereket az vár szükségére való munkától elvonni és szabadossan azoknak munkáját másuvá convertálni, mellyek által az nagyobb szükséges dolgok az várnak kárával ne interturbáltassonak s teljességgel félben ne hagyattassonak.

11. Az obsidiónak idején emlékezzék meg hitirül s hozzánk tartozó fidelitásárúl; mindeneket úgy igyekezzék disponálni s procurálni, hogy az obsidiót tolerálhassa, és az ellenség igyekezetinek vitézül opponálván magát, defendálhassa, kivált penig az suspitiót távoztassa, az ellenséggel titkon vagy nyilván, levelek vagy más jelek által ne correspondeáljon, s ne is colludáljon, sőtinkább jó idejekorán minket és successorinkat az veszedelemnek nagyságárúl s azoknak eltávoztatása modalitásirúl és maga succursusárúl bizonyosokká tegyen. Securus lehet abban, hogy olly alkalmatossággal semminek hátrahagyói nem leszünk, valamiket szükségesnek és hasznosnak itélünk conserválására, és azon várnak obsidiója alól való felszabadítására. Addigis pedig, míg succursussárúl provideáltathatnék: azon várat vitézül tartsa fel, s ne kedvezzen életének s vérének azon erősségnek conserválásával, — kibül várhatja hírének s nevének nevekedését, s illendő promotiójját.

12. Azomban, ha történnék valakinek maga securitására s javai conservatiójára nézve, azon várban akarná magát recipiálni, látván az veszedelmet kapi-

Digitized by Google

tány uram : absolute senkinek nem fogja denegálni; mindazáltal az mi commissiónk nélkül ne cselekedje.

13. Minden rendbéli tisztviselők és praesidiariusok, akárkik legyenek azok, kapitány uramtúl dependeáljonak s legyenek engedelmesek, tartozások szerint, megadván tisztességét s becsületit mindenekben.

14. Abban is igen vigyázó és cautus legyen, hogy váratlanúl valami seditiók az praesidiariusok között ne támadjonak, és ha legkissebb intentióját venné is valakinek eszében az iránt: igyekezzík azokot minden úton-módon reprimálni és tömlöczre hányatni, az mi továbbra való dispositiónkig tartatni. Ha in casu gondviseletlenségével s negligentiájával efféle extremitásoknak nem fog obviálni, kik miatt indignatiónkat s animadversiónkat kínszeríttetnék subeálni : azt magának fogja tulajdonítani. Leuchoviae, die 26. Martij, Anno 1683.

Emericus Thököly, m. p.

(A szöveg alá papírszelettel ostyába nyomott pecséttel).

11.

Generose Domine, Nobis observande!

Némely dolgokrúl való tudósítását, Kohárinak irt öcscse levelének és a vár defectussárúl való jedzésnek megküldését kegyelmessen vettük, felelvén meg azzal is kegyelmed hozzánk való kötelességének. Minthogy penig e jövő hónak 29-ik napján minden rendbeli hadainkat Szerencs táján magunk jelenlétében meg akarjuk mustráltatni: annak alkalmatosságával pedig azon a földen levő várainkat és azok között elmúlhatatlanúl Regéczet és Tokajt is visitálni, akkor

Digitized by Google

azért magunk is megszemlélvén a defectusokat, jobb szívvel fogunk azoknak restauratiójárúl is azontúl provideálni; addigis pedig a mit elkövethet kegyelmed, kövesse el. A mi a mesteremberekнek megszerzését és azok iránt való provisiót illeti, hogy arra is magunk viseljünk gondot, nem illik hozzánk, s reá sem érkezhetünk; illeti praefectusunkat Sárossy Sebestyén uramat, kinek committálva is vagyon tűlünk: requirálja nevünkkel a királyi városokat az említett mesteremberek felől; kegyelmed azért ő kegyelmét sürgesse, s ha nem requirálta, vagy ha requirálta volna is, újonnan is requiráltassa pro acceleratione rei az említett városokat, s reménljük, el sem merik hallgatni, hanem praestálni fogják a mesterembereket. Azomban ottvaló gyaloginknak a mely havok immineál, az iránt is értsen egyet kegyelmed Sárossy Sebestyén urammal, és Tokajban a minemű gabonánk vagyon, abbúl hozattason és szállíttasson ő kegyelme Regécz várában, s fizetessen is említett gyaloginknak az immineáló hóra s többekre is, mivel a mint értjük, azon gabona régi s veszendő, kire nézve eddigis tiszteinknek fel kellett volna serkenni, és az újabb gabonát az tovább való szükségre nézve is megkímílvén, azzal kellett volna fizetni várainkban levő praesidiuminknak, minthogy máskint is Tokajban több gabonát is akarunk szállíttatnunk. De ha már eddig így lett is a dolog: tovább Sárossy uram industriuskodjék úgy, hogy az említett tokaji gabona várainkban levő praesidiuminknak erogáltatván, azzal az újabb gabona conserváltassék; kegyelmed is pedig abbúl a regéczi nyolczszáz s ennehány köböl búzábúl sohová se erogáljon, hanem conserválja kegyelmed, hogy az hirtelen interveniálható szükségnek idején fogyatkozást

Digitized by Google

ne nemzzen, s alkalmaztassa ehhez magát kegyelmed. A rabokra serénnyen vigyáztasson kegyelmed addigis, míg odamenetelünk lészen, az szükséges dolgokat is oly rendben vévén, dicsíret követhesse kegyelmedet érette. A mi húsvét után maga majorságában mehetése iránt való kívánságát illeti kegyelmednek: minthogy mi is akkor tájban megyünk oda, nem látjuk módját elmenetelinek, s addig meg sem engedhetjük; Isten odavivén bennünket, akkor meglássuk, mit legyen cselekedendő. In reliquo éltesse Isten kegyelmedet. Leuchoviae, 28. Martij 1683.

Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Nicolao Szirmay, Arcis et Praesidij Regécziensis Capitaneo etc. Nobis observando.

Alább: Exhibitae die 4. Aprilis 1683.

A másik oldalon: Mislei bíró mindgyárt küldje Hejczére, hejczei bíró Regéczbe.

Alább: Az munitiók tudósítása felől való recepisse. Az gyalogoknak tokaji gabonával való fizetése felől való parancsolat.

12

Generose Domine, Nobis observande!

Esett értésünkre, hogy ottvaló praesidiariusink vilmányi malmunkban őrölvén búzájokat, az szokott vámot denegálják; kegyelmednek azért kegyelmessen committáljuk, refraenálja őket az iránt, s ne engedje meg semmiképpen, hogy őrlendő búzájokból jutandó vámot abstrahálják, sőt hat holnaptúl fogvást, (a miultátúl fogvást tudniaillik a vámot denegálták), Vilhelm Draheim fiscalis praefectusunk informatiójához

Digitized by Google

képest proveniálhatott volna hatvan köből gabona, azt is exscindálja kegyelmed fizetésekből, s máskint is tartsa őket kegyelmed oly disciplina alatt, hogy a közel való falukra gyakor excursiójokkal s excessussokkal az szegénységet ne angariálják, s mi is ne büsíttassunk, és kegyelmed is érettek számadással ne tartozzon. In reliquo éltesse Isten kegyelmedet. Leuchoviae, 7. Aprilis 1683.

Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Nicolao Szirmay, Arcis et Praesidij Regécziensis Capitaneo etc. Nobis observando.

A másik oldalon: Exhibitae 20. Aprilis 1683. Az vilmányi malomban őrlő regéczi hajduknak vámpénzének meg nem adattatása végett.

13.

Generose Domine, Nobis observande!

Salutem et omnem prosperitatem. Minthogy hejczei szegény embereink censust fizetnek, és máskint is ottvaló szőleinket szokták mívelni: ez okon akarván hozzájok kegyelmességünket mutatnunk, fejedelmi authoritásunk szerint kegyelmessen parancsoljuk kegyelmednek, hogy megírt hejczei szegény embereinket semminemű vár munkájára ne erőltesse kegyelmed, mert máskint, ha iránta büsíttatnánk, nem vehetnők kegyelmessen. Éltesse Isten kegyelmedet. Gőncz-Ruszka, 12. Maij 1683.

Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Nicolao Szirmay, Arcis et Praesidij nostri Regécziensis Capitaneo etc. Nobis observando.

Alább: Exhibitae die 13. Maij 1683.

Digitized by Google

14.

Generose Domine, Nobis observande!

Mái napon kegyelmednek Kassán levő portékáink, ládáink s fegyverink elhozása felől kegyelmessen parancsoltunk; azért disponálja úgy magát, hogy az includált series szerént az ládákot s az fegyvereket Regéczben is vigye, az száz vég köz-löndis kék posztót penig küldje udvarunkban Szerencsre, az kiknek ruházatjokra szükséges és kívántató. És már ha Hanvay úrnak szólló levelünket előre megküldi, szereztet szekereket is portékáink alá, mivel parancsoltunk felőle magunk is. Isten kegyelmeddel. Szerencs, 12. Maij 1683. Emericus Thököly, m. k.

A levél czíme: Generoso Domino Nicolao Szirmay, Arcis et Praesidij nostri Regécziensis Capitaneo etc. Nobis observando. Cito. Cito. Citissime.

A másik oldalon: Az Kassán levő portékák regestroma felől. Exhibitae, die 15. Maij 1683. in Girálth.

15.

Generose Domine, Nobis observande!

Ezen alkalmatossággal Sylvester Joanellit kegyelmed dispositiója alá Regécz várában küldöttük Andrási Ferencz uram által; kegyelmed annakokáért vegye be, és illendő szállást rendelvén neki, legyen jó provisióval is rólla, mint rabot jó custodia alatt tartatván. Éltesse Isten kegyelmedet. In Arce Szerencs, die 13. Maij 1683.

Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Nicolao

Digitized by Google

Szirmay, Arcis et Praesidij Regécziensis Capitaneo etc. Nobis observando.

Alább : Exhibitae die 15. Maij 1683. in Girálth.

16.

Generose Domine, Nobis observande!

Jóllehet adatott kegyelmednek tűllünk oly authoritas, hogy a szükséges conservatio reparálására való requisitumokról mind együnnen s mind másunnan provideálhasson, úgy az fiscalis bányavárosokrúl is, kik is mirűl instáljanak, kegyelmednek includáltuk supplicatiójokat. Mi oly formán adtuk kegyelmed eleiben akkor is az dolgot: mivel másoknak is lévén hasonló bányavárossok, hogy proportionate exigálja az ollyatén kévántató alkalmatosságokat tűllök. Akartuk azért kegyelmednek kegyelmessen tudtára adnunk, ha quo casu azon szükséges requisitumok másunnan kitelhetnek, legyen kedvezéssel kegyelmed az fiscalis bányavárosokhoz, s ne is onerálja mód nélkül őket, legyen valamely moderatio irántok. In reliquo éltesse Isten kegyelmedet. In Szerencs, die 17. Maij, Anno 1683.

Ezeket e szerint megírtuk fiscalis praefectusunknak is.

Emericus Thökőly, m. p.

A levél czíme : Generoso Domino Nicolao Szirmay, Arcis Regécziensis Capitaneo etc. Nobis observando.

Alább : Exhibitae die 20. Maij 1683.

A másik oldalon : Hejczei bíró sietséggel vigyétek s adják meg. (Így)

Alább : Az fiscalis vas-bányavárosokrúl.

Digitized by Google

17.

Generose Domine, ac Egregij Nobis observandi!

Ezen órában érkezvén Törökországból meg szolgánk, a ki jelentette, hogy az török császár nagy pompával való követséget constituálván, ez éczakára várjuk magunkhoz; akartuk azért kegyelmeteknek értésére adnunk, hogy már az oda való menetelre ezen mostani alkalmatosság elvont bennünket; kit ugyan elbocsátván innet, oda való menetelünkre való intentiónkat le nem teszszük. Hagyjon azért abban mindeneket most kegyelmetek, s készüljön akkorra, s előrement emberink s szolgáink is térjenek vissza. Továbbra Joanellit mint rabot, úgy tartassa kegyelmetek, kinek is dolgát 25. vagy 26. praesentis akarván revideáltatnunk, idehozatjuk. Éltesse Isten kegyelmeteket. In Szerencs, die 19. Maij. Anno 1683.

Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme : Generoso Domino Nicolao Szirmay, Egregijs Ladislao Mándy provisori, caeterisque officialibus Arcis et Praesidij Regécziensis etc. Nobis observandis. Cito Citius Citissime.

Alább : Exhibitae die 20. Maij 1683.

A másik oldalon : Sylvester Joanelli uram ő nagysága és Regéczben való jövetelinek másszorra haladott volta felől való tudósítás.

18.

Generose Domine, Nobis observande!

Akaránk kegyelmednek praesentibus intimálnunk, hogy az Regécz várának szükséges munkáira az egész szalánczi jószágot rendeltük és fordítottuk, kirűl fiscalis praefectusunk már is vötte commission-

Digitized by Google

kat, meg lévén hagyva ezen fölett is ő kegyelmének, hogy mihelyt kegyelmed ez iránt való requisitióját veszi: nemes Sáros vármegyében lévő fiscalis jószágból két hétre tizenkét szekeret rendeljen azon várnak szükségére. Így értvén azért ezen dispositiónkat, megírt jószágbélieket quoad consvetos labores fordítsa azon várhoz, az proventust említett praefectusunk perceptiója alatt hagyván. Éltesse Isten kegyelmedet. In Szerencs, die 31. Maij 1683.

Emericus Thököly, m. p.

Czím: Generoso Domino Nicolao Szirmay, Arcis et Praesidij Regécziensis Capitaneo etc. Nobis observando. Regécz.

Alább: Exhibitae die 1. Junij 1683.

A másik oldalon: Szalánczi jószágnak Regécz várához fordíttatott állapotjáról.

19.

Generose Domine, Nobis observande!

Salutem et omnem prosperitatem. Minket úgy informált vala kegyelmed, hogy Vilhelm Draheim fiscalis praefectusunk az szalánczi jószágbéli jobbágyokat az regéczi szolgálattúl abstrahálná, mely iránt mint mentse magát, levelébűl megértheti kegyelmed, kit visszavárunk kegyelmedtől; és azután szükséges, hogy az dolgokat elsőben jól kitanúlván, úgy informáljon bennünket kegyelmed. Informáltattunk arrúl is, hogy regéczi falunkbeli szegény embereinkre a vármegyétűl felvetett contributióra nem enged kegyelmed fizetni a várbeli hajdú-jobbágyinknak, holott ő nekik fizetések megjár, és máskínt, házhelyek után való örökségeket is usuálják; igazságtalan dolog volna, ha máskínt is sok inségben levő embe-

Digitized by Google

reink érettek fizetnének, s meg sem engedhetjük. Kegyelmed azért alkalmaztassa ehhez magát. Kívánván in reliquo, Isten éltesse kegyelmedet. Ex Arce nostra S.-Patak, 30. Junij 1683.

Emericus Thököly, m. p.

A levél címe: Generoso Domino Nicolao Szirmay, Arcis et Praesidij Regécziensis Capitaneo etc. Nobis observando. Regécz.

Alább: Exhibitae 1. Julij 1683.

A másik oldalon: Vilhelm uram informatiója és az regéczi hajdúk falu közzé való fizetése felől való parancsolatja kegyelmes urunknak.

20.

Generose Domine, Nobis observande!

Ez parancsolatunkat vévén kegyelmed: Sírert, az eperjesi kereskedőt mindgyárt bocsáttassa el kegyelmed, jöhessen ide Patakra. In reliquo éltesse Isten kegyelmedet jó egészségben. Ex Arce nostra praedicta Sáros-Patak, die 30. mensis Junij 1683.

Emericus Thököly, m. p.

A levél címe: Generoso Domino Nicolao Szirmay, Arcis nostrae Regécziensis Capitaneo etc. Nobis observando.

Alább: Exhibitae die 1. Julij 1683.

A másik oldalon: Schirer Mihály uram elbocsáttatása felől való parancsolatja kegyelmes urunknak.

21.

Generose Domine, Nobis observande!

Regéczben a mely hatvan vég kék posztó vagyon, azt munkácsi praesidiariusink ruházatjára

Digitized by Google

deputálván, meghadtuk vala Sárossy uramnak, hogy küldje Munkácsra; de ha eddig el nem küldötte, kegyelmessen committáljuk kegyelmednek, requirálvan ez commissiónkkal Radics András uramtúl, továbbra való halasztás nélkül adja ki kegyelmed azon posztót érette küldendő embereinek. Eidem secus non facturo de reliquo gratiose propensi manentes. Ex castris nostris ad Jánosi positis, die 12. Julij 1683. Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Nicolao Szirmay, Arcis et Praesidij Regécziensis Capitaneo etc. Nobis observando.

Exhibitae 31. Julij 1683.

A másik oldalon: Munkácsra küldendő posztó felől való commissiója ő nagyságának.

22.

Generose Domine, Nobis observande!

Hadi commissariusunk, Dolinay Gábor uram informatiójából értjük, hogy a szekerek nem léte miatt az vilmáni templomban hagyott majd csaknem közel kétezer köböl lisztet, mely annonának s lisztnek conservatiója szükséges, és száraz helyen való tartása is; tettünk azért ilyen dispositiót, hogy azon említett liszt, ha oly alkalmatos és száraz hely találtatik, vitettessék pro futura etiam cautela Regécz várában. Kegyelmednek azért kegyelmessen parancsoljuk: az mikor mint lehet, azon lisztet vitesse fel, és fölméretvén, conserváltassa kegyelmed száraz helyen, hogy valami veszedelem, vagy tűz vagy más által ne érje, kevált ha az lengyeleknek kijövetelekre való veszedelmes intentiójok continuáltatik; — kár volna ugyanis

Digitized by Google

annyi annonának elveszni. In reliquo éltesse Isten kegyelmedet. Ex castris nostris ad Daczeliom (így) positis, die 18. Julij 1683.

Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Nicolao Szirmay, Arcis Regécziensis Capitaneo etc. Nobis observando.

Alább: Exhibitae die 28. Julij 1683.

A másik oldalon: Az vilmányi templombúl való lisztnek felszállítása végett.

23.

Generose Domine, Nobis observande!

Regécz várából 31. Augusti írt levelét, tudósétásával együtt vettük kegyelmednek. Az mely törököket kegyelmed megfogatott, küldje Faighel úr dispositiója alá Kassára, ő kegyelme Gácsig, onnét tovább, hozzák kezünkhöz az büntetésre őket; committáltunk magának Faighel úrnak is felülle. Az mely liszt felül kegyelmed emlékezik: mintsem tűz vagy más szerencsétlenség által valami non putaram történhetett volna benne, kegyelmednek el köll vala eddigis onnat szállítani, az hol eddig volt; s minthogy az faluk az vár töviben lévén, egy alkalmatossággal hajtathatott volna annyi szekeret kegyelmed, a kiben egyszersmind elszállíthatták volna, s bár az vármegyének egyszeri injuriájával lött volna is, könnyen conveniálhatott volna ember. Kegyelmed azért így értvén intentiónkat, alkalmaztassa az dolgot. In reliquo éltesse Isten kegyelmedet. Ex castris nostris ad Verebély positis, die 26. 7-bris A. 1683.

Emericus Thököly, m. p.

Digitized by Google

A levél czíme: Generoso Domino Nicolao Szirmay, Arcis Regécziensis Capitaneo etc. Nobis observando.

Exhibitae 2. 8-bris 1683.

A másik oldalon: Az török raboknak Faigel uram kezéhez való küldettetések, és az lisztnek felszállíttatása felől való parancsolat.

24.

Generose, Nobis observande!

Monoki gondviselőnk Békessi István panaszté telébűl értettük, hogy ez napokban Kocsis Mihály Gyarmathi Kis Pál nevű hajdúja megvagdalta volna; ha azért ott a táján tanáltatik, kegyelmed fogassa meg s vitesse be Regéczben. Isten kegyelmeddel. In castris nostris ad Veterozolium positis, 26. 7-bris 1683.

Emericus Thököly, m. p.

Czím: Generoso Nicolao Szirmay, Arcis et Praesidij Regécziensis Capitaneo etc. Nobis grato.

25.

Generose, Nobis grate!

Bizonyos híreink érkeztenek, hogy Bajnóczhoz ötezer német érkezett volna; szándékát ugyan nem érthettük, mindazáltal, hogy közelít hozzánk, jóra nem vélhetjük. Kihez képest kegyelmednek is, mint ennekelőtte is megparancsoltuk, oly készülettel legyen, hogy ha az ellenség obsideálni tanálná az várat, elégséges lehessen az oppositióra; az munitiókhoz pora, golyóbissa, s élése is legyen elegedendő. Lám, megírtuk kegyelmednek: búzát, gabonát honnét szerezzen, és azt is, hogy lisztre fordítsa, húsrúl penig

Digitized by Google

azután is provideálhat, ha az ellenség talál közelíteni, könnyü lészen akkor is két vagy három falu marháját behajtatni, kivel még nem kell sietni. Isten kegyelmeddel. Datum in castris nostris ad Dobronyiva positis, 4. 8-bris 1683.

Emericus Thököly, m. p.

P. S. Ezen órában újabb híreink is érkezének, hogy már az Bajnócznál levő ötezer német által is ment volna az Fátrán, és hogy az német tábor nyomúlna helyében Bajnóczhoz; kire nézve kegyelmetek oly készülettel legyen, mintha minden órában obsideálnák kegyelmeteket. Ezzel mindazáltal lármát ne csináljon.

Czím: Generoso Nicolao Szirmay, Arcis et Praesidij Regécziensis Capitaneo etc. Nobis grato. Regécz.

26.

Generose Domine, Nobis observande!

Szenczi István uram ha mikor regéczi várunkban akarja házanépit s cselédjét szállétani: kegyelmed ne tartson ellent benne, sőt legyen jóakarattal hozzája, rendeltessen illendő szállást cselédi számokra kegyelmed, s másképen is, ha miben requirálják, provideáljon róllok kegyelmed. Isten kegyelmedet éltesse. Ex castris nostris ad Carponam positis, 8. 8-bris 1683.

Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Nicolao Szirmay, Arcis et Praesidij Regécziensis Capitaneo, etc. Nobis observando.

A másik oldalon: Szenczy István uram szállása felől. Exhibitae die 14. 8-bris 1683.

Digitized by Google

27.

Generose Domine, Nobis observande!

Regéczből 5. praesentis datált levelét kegyelmednek vévén: bár azok helyett az épületek helyett, melyekről levelében emlékezik kegyelmed, más alkalmatosságokat reparáltatott volna, az interveniált revolutiókhoz képest. Értjük továbbra azt is, hogy az kapu fölállíttatásában progrediált kegyelmed, de ez idén el nem készíttetheti; mivel penig csak harmad-napok forgása alatt is Felső-Magyarország felé Regéczben küldjük feleségünket, kivel méltóságunkhoz képest feles szolgáinkat, egy sereg gyalogot és valamely németeket is küldünk, kiknek szállásoknak mind az várban kölletik lenni, s azok számára feles liszt és vágó fog kévántatni, kiknek provisiójáról mit írtunk Sárossi Sebestyén és Jósa Miklós uraméknak, volanter hagyván levelünket, pro directione sui kegyelmednek includáltuk; így értvén azért kegyelmed dispositiónkat, alkalmaztathatja a szerint magát. Faighel uramnak az török rabok iránt való tudósétását mi nem vettük. Már azért az ottvaló házokat és alkalmatosságokat elkészíttetvén kegyelmed, tartassa készen, hogy a midőre (így) feleségünk, néném Nádasdi Istvánné asszonyommal odamegyen: érdemelhessen köszönetet kegyelmed érette. Az ottvaló porkolábhoz, tudhatja kegyelmed, mi csak annyiban mutattuk kegyelmességünket, hogy abban az formában kiadatjuk conventióját, mint azelőtti porkoláboknak járt, s successorira nézve nem is augeálhatjuk, nem akarván magunk praejudiciumával is cselekednünk, megkévánhatván az következendő porkolábok is. Az ugyan nem sokat tenne, de nem cselekedhetjük praejudiciumunkkal;

Digitized by Google

annyi kegyelmességünket, mint a mennyit a tenne, másból is kiveheti. Ím azért, azon formában, mint praedecessorinak járt conventiójok, megküldöttük. In reliquo éltesse Isten kegyelmedet. Ex Palojta, die 12. 8-bris A. 1683. Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Nicolao Szirmay, Arcis Regécziensis Capitaneo etc. Nobis observando.

Alább: Exhibitae 21. 8-bris 1683.

A másik oldalon: Kegyelmes asszonyunknak idevaló jövetele, és porkoláb uram conventiója felől való parancsolat.

28.

Generose Domine, Nobis observande!

Az interveniált revolutiókhoz képest, némely jovainkat, kegyelmed experiált fidelitásához képest, böcsületes szolgánk Büdöskúti Sámuel úr által kegyelmed gondviselése alá küldöttük, szóval izenvén többet általa kegyelmednek; kegyelmed azért hitelt adván szovainak, alkalmaztassa általa teendő dispositiónkhoz is magát, és az mostani alkalmatosságokhoz képest azon helyből egy tapodásnyira se menjen kegyelmed: megérthetvén mai levelünkből is kegyelmed, hogy ha az dolgok úgy fogják kévánni, felségünk is odamegyen. In reliquo éltesse Isten kegyelmedet. Ex castris nostris ad Palojta positis, die 13. 8-bris A. 1683.

Viszen említett Büdöskúti uram kegyelmed dispositiója alá valamely rabokat is, s pro auctione praesidiariorum húsz németet is fog ott hadni egy tiszttel.

Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Nicolao

Digitized by Google

Szirmay, Arcis Regécziensis Capitaneo, etc. Nobis observando.

Alább : Exhibitae die 20. 8-bris 1683.

A másik oldalon: Büdöskúti uram által küldött portékák, rabok felől, és bizonyosszámú német praesidiariusok végett való parancsolat.

29.

Generose Domine, Nobis observande!

Az mint kegyelmednek megirattuk: mi harmadnapok alatt feleségünkkel együtt Regéczben igyekezünk lenni, praecise csak magunk udvarával, és fizetett hadainknak némely részével; kegyelmed azért az alkalmatosságokat rendelje úgy, s maga is az bennlevő lakosokkal szorúljon, hogy tisztességessen férhessünk meg azon helyben. Azonban, ha előre tudósét kegyelmed bennünket az dolgokról, azt cselekeszi jobban kegyelmed. In reliquo éltesse Isten kegyelmedet. Putnok, 1. 9-bris 1683.

Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Nicolao Szirmay, Arcis et Praesidij Regécziensis Capitaneo, etc. Nobis observando. Cito. Citius. Citissime.

30.

Generose Domine, Nobis observande!

Levelét vettük kegyelmednek. Marczi uram sem járván a szerint el parancsolalunkban, a mint kévántatott volna, Bánóczi is, az mely ládákat ide köll vala hozni, ott hadta, — az kiket ott köllött volna hadni, elhozta: és így csak haszontalanúl jártanak ennihány ízben. Minthogy penig magunknál senki

Digitized by Google

jobban ott levő ládáinknak nem tudván rendit, az confusióknak rendben való vételére feleségünket köllött odafárosztanunk: kegyelmed azért, az mint már feleségünk ott rendelést teszen, tisztán s jó módjával viselje gondját ott hagyandó ládáinknak, lehessen köszönet benne. Éltesse Isten kegyelmedet. Sáros-Patak, die 12. 9-bris 1683.

Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Nicolao Szirmay, Arcis Regécziensis Capitaneo, etc. Nobis observando.

31.

Generose Domine, Nobis observande!

Kegyelmed levelét vettük. Az fogott nyelvek fassióit másunnat mégsem hozák meg minekünk; — kegyelmednek azért kegyelmessen committáljuk: írásban vévén mind az mostaniaknak, s mind penig az idő alatt interveniálhatóknak fassióit, küldje meg kegyelmed. S minthogy mindenfelűl bizonyosodik az lehgyel királynak országában való nyomakodása és az lithvániai hadaknak is utánna való menetele: mi is harmad-negyed napok alatt ahhoz képest nem Bihar vármegyében, hanem a Tisza felé indulunk, s megismertetjük azokkal magunkat, a kik ennek az kevés ideig tartó változásnak alkalmatosságával mivéllünk is megismertették magokat. In reliquo éltesse Isten kegyelmedet. Actum Debreczini, die 4. X-bris A. 1683. Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Nicolao Szirmay, Arcis et Praesidij Regécziensis Capitaneo, etc. Nobis observando.

Digitized by Google

32.

Generose Domine, Nobis observande!

Tegnap is irattunk kegyelmednek, de gondolván: netaláutám el is tévedhet, vagy késő mègyen kegyelmed kezéhez levelünk, újonnan is akartuk kegyelmednek megparancsolnunk: levelünknek vétele után Kóródi Miklóst és Csetkovicsot, rendelvén melléje tíz gyalogot és ugyan tíz németet, indítsa meg mindgyárt kegyelmed, úgy, hogyha mindazon éczakával is, holnap Leleszen lehessenek vélek, s el se múljon. Éltesse Isten kegyelmedet, kívánván. Szerdahely, 18. Januarij 1684. Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Nicolao Szirmay, Capitaneo Arcis nostrae Regécz, ac in absentia eiusdem coeteris officialibus ibidem existentibus, etc. Nobis observandis.

33.

Generose Domine, Nobis observande!

Egyik bőcsületes szolgánkra, Nemzetes Marín István uramra bizonyosszámú boroknak vásárlását és azoknak Makoviczára való szállíttatását bíztuk; ki hogy annyival is alkalmatossabban reábízott dolgainkat vihesse véghez: kegyelmednek praesentibus kegyelmessen committáljuk, a midőn ő kegyelme által requiráltatik comitiva eránt, fogyatkozás nélkül adjon mindgyárt tíz hajdút Regéczből pro comitiva. In reliquo Isten kegyelmedet éltesse. Datum Lelesz, die 21. Januarij 1684.

Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Nicolao Szirmay, Capitaneo nostro Regéczіensi, etc. Nobis observando.

Digitized by Google

34.

Generose Domine, Nobis observande!

Némely dolgaiért megfogatván Edönffi Lászlót: míg törvényessen el nem igazodik dolga, küldöttük Regécz várában, kegyelmessen parancsolván kegyelmednek: ezen regéczi hajdúk az említett személylyel ha midőn odaérkeznek, tettese kegyelmed oly helyre arestomban, hogy jó vigyázás legyen reája, s járjon meg az udvarbírótúl is két ételbűl és egy itcze borbúl álló provisiója; hogy penig megesmérhesse rab voltát: veretesse kegyelmed vasban, és legyen úgy, tovább való dispositiónkig. Éltesse Isten kegyelmedet. Lelesz, 23. Januarij 1684. Emericus Thökőly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Nicolao Szirmay, Capitaneo, in absentia vero ejusdem coeteris officialibus Arcis nostrae Regécz, etc. Nobis observandis.

Alább: Exhibitae die 25. Jan. 1684.

A másik oldalon: Eödeönffi László uram dolga végett.

35.

Generose Domine, Nobis observande!

Kegyelmed levelét vettük. Az szendrei, putnoki és szécsényi labanczok felől való hírt már ezelőtt mások is adták volt értésünkre: kihez képest tettünk mi is oly dispositiót, azért hivatván magunkhoz Petneházi Dávid uramat is; nem megyen részekrűl végh szándékjok! Azomban kegyelmed az szabad-hajdúkat Szántóra kiküldheti, s zászlót is adhat a várasiaknak; mindazáltal tudósítson kegyelmed bennünket: mennyire való számra gyűlhettenek azon szabadhajdúk? Az ott raboskodó személyek közzűl, a kinek mit hozott a törvény, az szerint vétesse is kegyelmed

Digitized by Google

executióban; mi nézi a lengyel rabokat: az király kérésére nézve az Eperjesen, Kassán és ott Regéczben s másutt is találtatható lengyel raboknak szabadon való eresztéseket megigírtük, és szintén most tractáltatik ezen két ország között tovább is megtartandó jó szomszédság, mind az szabados quaesturának exerceálása, mind pediglen az országban quártélyozó lengyelségnek eductiója iránt, s azért suspendáltuk Ungvár ellen való hostilis operatiónknak processusát is, a király interpositiójára. Így, ez okon, azon lengyel rabok közzül a kik szolgálatra állanak, itt fognak maradhatni: de a kik raboskodnak és szabadulásokat várják, nem fognak megtartóztathatni; kiket tovább is accommodáltasson úgy kegyelmed, hogy elbocsáttatván, ne panaszolkodjanak s itíljenek bennünket; az alatt is pedig a mi hasznokat vétetheti kegyelmed, kövesse el. Az vérség az szolgai kötelességnek nem praejudicálhat, és tiszteink közzül a kikben az ellen való conniventiát tapasztalhatunk: indignatiónknak tapasztalása nélkül nem maradnak. Kegyelmed is azért a vérségre nézve Edenfi uramat maga szállásán ne tartsa, hanem rendelje oly helyre, a holott rabokat szokott kegyelmetek tartani; s az szabados conversatio is meg ne engedtessék; máskínt is, Ungvár szinte most lévén tractában: törvénye szerint is onnét válik el továbbvaló dolga. Az asszony penig, ha ugyan mellette akar lenni: minthogy, a mint értjük, máskínt is, várandós, rendeljen kegyelmed számára külöm szállást, a holott lehessen abbéli alkalmatossága. Éltesse Isten kegyelmedet. Munkács, 2. Februarij 1684.

Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Nicolao Szir-

Digitized by Google

may, Capitaneo nostro Regécziensi etc. Nobis observando.

Alább : Exhibitae die 7. Febr. 1684.

A másik oldalon : Az rabok tartása és elbocsáttatása felől, úgy Edenfi uram felől is.

36.

Generose Domine, Nobis observande!

Az regéczi munitiórúl, annonárúl való extractussal az török hódultató levelét is vettük e napokban kegyelmedtűl. Minthogy Csatári Gábort is azért expediáltuk az Portára és Géczi uramék is az hódultatásnak továbbra való el nem követését munkálódják: kegyelmed teljes tehetségével több várbeli tiszteinkkel is impediálja, s meg se engedjen mind egy s mind penig másféle contributiónak exactióját; maradjon in suspenso addig, míg követeink megérkezhetnek. In reliquo éltesse Isten kegyelmedet. Cassoviae, die 5. Aprilis Anno 1684. Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme : Generoso Domino Nicolao Szirmay, Capitaneo nostro Regécziensi etc. Nobis observando.

Alább : Exhibitae die 6. Aprilis 1684.

A másik oldalon : Az munitio és annona extractussának perceptiója és az Hegyallyának holdúlni meg nem engedtetése felől való parancsolat.

37.

Generose Domine, Nobis observande!

Levelét kegyelmednek vévén, tudósítását is értjük; minthogy Isten jóvoltából ez közelebb való napokban Patakra megyünk magunk is: nem látjuk szükségesnek az arra való replicát. Meghallván azért

Digitized by Google

oda való érkezésünket kegyelmed: compareáljon udvarunkhoz, emlékeztetvén újobban is levelében letött dolgokra bennünket, — veszi mindenekre resolutiónkat kegyelmed. Éltesse Isten kegyelmedet. In Terebes, 12. Aprilis A. 1684. Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Nicolao Szirmay, Arcis Regécziensis Capitaneo, etc. Nobis observando.

A másik oldalon: Jósa uram ezen leveleket bizonyos alkalmatossággal küldje meg.

38.

Generose Domine, Nobis observande!

Eödönffy László uramnak Kassán kelletnék ugyan kezesség alatt való elbocsáttatását illető maga dolgait véghez vinni: mindazáltal, lévén az iránt némely akadályja, és ahhoz képest tett reménkedését mi is kegyelmessen respectálván, megengedtük azt, hogy azokban kegyelmed előtt is véget érhessen. Igy értvén azért kegyelmed ez iránt való kegyelmes intentiónkat: alkalmaztassa ahhoz magát, s azontúl bocsássa el is Edenfi uramat. Kívánván ezzel, éltesse Isten kegyelmedet. In Terebes, 12. Aprilis 1684.

Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Nicolao Szirmay, Capitaneo nostro Regécziensi, etc. Nobis observando.

Alább: Exhibitae die 13. Aprilis 1684.

A másik oldalon: Eödönfi László uramnak elbocsáttatása felől.

39.

Emericus Thököly, Princeps, ac Partium Regni

Digitized by Google

Hungariae Dominus etc. Regéczi kapitányunk, Nemzetes Vitézlő Szirmay Miklós uram előttünk tett instantiáját s hűségünkben való hasznos szolgálatját is méltó respectusban vévén: ez okon vettük mi is az ő kegyelme krivoscsáni és őrmezei embereit, falujokkal, marhájokkal és egyébiránt való külső és belső jószágokkal együtt kíváltképpen való gondviselésünk és oltalmunk alá; megengedvén egyszersmind említett kapitányunknak azt is, hogy regéczi praesidiariusink közzül állítson salvagvardiákat az megnevezett falukbéli lakosok és azok javainak oltalmazásokra. A minthogy parancsoljuk is fejedelmi authoritásunk szerint minden rendbéli hadainknak s tiszteinknek is serio és igen keményen, így értvén eziránt való kegyelmes dispositiónkat, az megirt helyekben deputált salvagvardiákra reájok támadni, s akaratjuk ellen az falusiakra is reájok szállván, rajtok élődni, quártélyozni, marhájokat elhajtani s levágni, ingyenes gazdálkodásra s egyébféle kigondolt kívánságoknak bételjesítésére erőltetni, azoknak nem adásáért bőcsteleníteni s mocskolni, helyekben s kivül, akármely felé való utazásokban avagy munkájokban, úgymint szántásban, vetésben, szőlőmüvelésekben s egyébiránt való foglalatoskodásokban is megakadályoztatni vagy háborítani s károsítani ne mérészeljék; máskint ha ki külömbet cselekeszik: halál lészen a fején érette. Nec secus facturi. Patak, die 21. Aprilis 1684.

Emericus Thökőly, m. p.

40.

Generose Domine, Nobis observande!

Értvén Mándy László egyik udvarbíránk egynémely katonáktúl az szegénység vetésén ekkoráig

Digitized by Google

elkövetett sok káros és istentelen füvellések iránt való panaszát, az holott mind katonát, mind dragont kivévén salvagvardájúl őrzésekre, semmitsem hajtván reájok, még mostanában is csak szabadon követnek el mindent: kegyelmednek azért praesentibus kegyelmessen commitáljuk, lévén mindenütt az réteken elégséges pascuatio, az hol odavaló udvarbíránk kegyelmedet requirálandja, mindenben assistentiával legyen, sőt ilyetén káros cselekedeteknek, akár micsoda rendbéliek legyenek, mindenben ellene álljon kegyelmed. In reliquo éltesse Isten kegyelmedet. Datum in Arce nostra Patak, 28. Aprilis 1684.

Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Nicolao Szirmay, Arcis nostrae Regécziensis Capitaneo, etc. Nobis observando.

Alább: Exhibitae die 29. Apr. 1684.

A másik oldalon: Mándi uram requisitiójára hajdút küldeni az szegénység protectiójára.

41.

Generose Domine, Nobis observande!

Kegyelmed levelét vettük. Minthogy ott köz-londis posztó nem lévén: mi az németeket nem ruházhatjuk remekkel. Jósa uramnak parancsoltunk, az ottvaló szükségre mészkövet hordattasson, — abbúl sem fog kegyelmednek fogyatkozása lehetni. Az udvarbíróval kegyelmed beszélgessen, és jószágbeli jobbágyink fiaibúl mind téglavetőt s mind penig kőműveseket taníttasson kegyelmetek. Fridrik nevű pattyantúst is odaküldöttük. In reliquo éltesse Isten kegyelmedet. Ex Arce S.-Patak, die 29. Aprilis 1684.

Emericus Thököly, m. p.

Digitized by Google

Czím : Generoso Domino Nicolao Szirmay, Arcis et Praesidij Regéczіensis Capitaneo. etc. Nobis observando.

42.

Generose Domine, Nobis observande!

Baranowszky András egyik béjárónkat küldöttük regéczi várunkban, szükséges dolgaink végett, melyek iránt való akaratunkat meg fogja kegyelmednek mondani; alkalmaztassa azért magát kegyelmed általa tett kegyelmes parancsolatunkhoz. Kívánván in reliquo, éltesse Isten kegyelmedet jó egészségben. Patak, die 29. Aprilis 1684.

Emericus Thököly, m. p.

Czím : Generoso Domino Nicolao Szirmay, Capitaneo nostro Regéczіensi etc. Nobis observando.

43.

Generose Domine, Nobis observande!

Az ónadiaknak igértünk egy kisdedszerű mozsárt. Minthogy penig, úgy tudjuk, magunk küldöttünk egyet Regéczben, s más is volt ugyanottan egy: kegyelmed azért a kissebbiket, nem értvén ide azt, az kit mi odavitettünk, adassa ki számokra, egy tonna puskaporral együtt. Másként is, azon hely megépűlvén, állandó munitiót vitetünk oda, és azt az mozsárt nem kévánjuk Regéczből abalienálni. In reliquo éltesse Isten kegyelmedet. In Zemplény, die 1. Maij, Anno 1684.

Emericus Thököly, m. p.

Czím : Generoso Domino Nicolao Szirmay, Arcis nostrae Regéczіensis Capitaneo etc. Nobis observando.

A minémű mozsár-ágyút és egy tunna port

Digitized by Google

parancsolt kegyelmessen Urunk ő Nagysága inníd Regécz várából az ónodi hivei és vitézi számára: azokot énnékem, úgymint az alább megírt személynek, hat font kanóttal együtt kiadatta Nemzetes és Vitézlő Szirmay Miklós ittvaló kapitány uram ő kegyelme. Kit recognoscálok ez írásom által. Actum in Arce Regécz, 7. Maij 1684.

Nagy Mártony,
ónodi lovas hadnagy, más keze által. *)
(Keresztvonás.)

44.

Generosi Domini, Nobis observandi!

Értjük, hogy kegyelmetek az hejczei lakosokat rendeletlen és szokatlan szolgálattal onerálja; mivel penig azon jószágnak mi sok hasznát vévén, bár fiscalis jószág légyen is, de reflexiónk vagyon reája: annakokáért kegyelmeteknek kegyelmessen parancsoljuk, ezentúl az említett lakosokat magok igazságában megtartván, semmi rendeletlen szolgálattal ne angariálja, — különben kegyelmesen nem recognoscálhatnánk. Éltesse Isten kegyelmeteket. In Lelesz, die 4. Maij. A. 1684.

Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generosis Domino Nicolao Szirmay Capitaneo et Ladislao Mándy Provisori, coeterisque officialibus Arcis et Bonorum Regécziensium etc. Nobis observando, honorandisque.

45.

Generose Domine, Nobis observande!

Kegyelmed levelét vettük. Értjük mentségit is

*) Ezen elismervény egy kis külön papírlapra írva s a levélbe beletéve találtatik.

Digitized by Google

Regéczben való nem mehetése iránt. Ha mostanrúl elmúlt is: mindazáltal úgy alkalmaztassa kegyelmed oda való menetelit és az committált dolgoknak effectuatióját, hogy pro 13 praesentis ott lehessen kegyelmed; nem kétljük azért, fogja magát kegyelmed parancsolatunkhoz alkalmaztatni. Kívánván in reliquo, éltesse Isten kegyelmedet jó egészségben. Szerencs, die 10. Julij 1684.

Emericus Thököly, m. p.

A levél czíme: Generoso Domino Nicolao Szirmay etc. Nobis observando.

46.

Generosi Domini, Nobis observandi!

Kegyelmetek szabadúlása iránt instantiaképpen való leveleit vettük. Eddigis nem bíztunk mi a német parolájához, ki is mit tartson? experiálhatta kegyelmetek is eddig. Az mely bártfai emberek rabjaink vannak, az kikért kegyelmetek rabságban tartatik, ha az okért meg nem szabadúlhat kegyelmetek: mi Munkácsra küldjük őket, és valamint más közönséges rabokkal, úgy fogunk dolgoztatni vélek, és azután, ha szinte kiszabadúlnak is, hitessék el magokkal: nem rabon, hanem pénzen fognak szabadúlni. Kegyelmetek azomban legyen jó reménségben: mivel mind német, horvát s labancz feles rabjaink lévén, találunk oly rabokat azok között, az kikért megszabadúlhat kegyelmetek, s azon is leszünk, hogy rövid idő múlva megszabadítsuk kegyelmeteket. S kívánjuk azomban, Isten kegyelmeteket éltesse s vígasztalja. Kálló, die 24. Februarij 1685.

Emericus Thököly, m. p.

P. S. Tudósítson azomban voltaképpen kegyel-

Digitized by Google

metek bennünket: hogyha ugyan absolute nem szabadúlhat-é az bártfai rabokon? — lehessen másképpen gondunk szabadúlásokban.

A levél czíme: Generosis Dominis Nicolao Szirmay et Joanni Kisszel, etc. Nobis observandis. Bartpha.

(Eredetiek a m. tud. Akadémia kézirattárában.)

III.

ZRÍNYI ILONA, THÖKÖLY MÁRIA ÉS SÁROSSY SEBESTYÉN SZIRMAY MIKLÓSHOZ, S THÖKÖLY IMRE SÁROSSY SEBESTYÉNHEZ.

1682—84.

1.

Zrínyi Ilona Szirmay Miklóshoz.

Generose, Nobis honorande!

Esett értéssünkre, hogy kegyelmed házanépe látására akar fordúlni; azért az várbeli dispositiót jó karban hagyván, otthon soká ne mulasson, nem lévén sokáig oly erősségnek fő nélkűl tanácsos lenni. Ezen kegyelmed kezéhez dirigált leveleinket inviáltossa hamarábbvaló securitással Faighel úr kezihez. Ím, Kapi uramra szólló commissiónkot is includáltuk kegyelmednek az üvegtányér-karikák felől. In reliquo éltesse Isten kegyelmedet. Datum in Arce nostra Munkács, die 6. 7-bris 1682.

Zríny Ilona, m. k.

A levél czíme: Generoso Nicolao Szirmay, Capitaneo Arcis nostrae Regécziensis, etc. etc. Nobis honorando. Regécz.

Digitized by Google

2.

Generose, Nobis honorande!

Konyhamesterünk Zargi András jelenté panaszképpen előttünk: miképpen Regécz várunkban levő borai, az mely helyben ekkédig (így) voltanak, kihányattatván, nem kevés kárt vallott bennek, úgy holmi belső jovai is és portékái valami nyári házban rakattanak, holott azon helyben való békességes megmaradására, az hol annakelőtte is conserváltottanak volt, volna uramtúl ő kegyelmétűl is commissiója: híre nélkül nem köll vala bontakoztatni jovait. Kegyelmed azért, ha már portékái kirakattattanak onnat, azon nyári házot, az melyben vannak, tartassa lakat alatt. In reliquo éltesse Isten kegyelmedet. Datum in Arce nostra Munkács, 10. 7-bris 1682.

Zríny Ilona, m. k.

P. S. Az mely német gombkötő felől, vagy zsinórverő felűl emlékezik levelében kegyelmed, egy adandó bizonyos alkalmatossággal magát küldje ide kegyelmed; nem szükség ugyan csak magáért ide alkalmatosságot fárosztani *)

Zríny Ilona, m. k.

A levél czíme: Generoso NicolaoSzirmay, Capitaneo Arcis nostrae Regécziensis, etc. Nobis honorando.

3.

Generose, Nobis honorande!

Regéczbűl 23. praesentis költ kegyelmed levelét az hírek tudósításával együtt vettük, s értjük azon erősségben való kegyelmed érkezésit; kit is akarunk, hogy kegyelmed hamarább visszatért. Kegyelmed

*) Ezen utóirat külön lapra irva, a föntebbi levélbe betéve találtatik.

Digitized by Google

szorgalmatos industriájával való szoros kötelességét s annak megmutatásával való diligentiáját tovább is mindenekben, mint eddig, úgy ezután is continuálni reménljük kegyelmedet. Faigel uram az minemő ezüstfonalat küldött kegyelmed kezéhez: azont kegyelmed küldje Patakon lakó Gombkötő János kezéhez, bizonyos munkát csináltatván vélle, kinek eddig el is köll vala készűlnie. Az erdéli fejedelemnek megtérissét itt is értettük; ki is mely felé vegye útját? végire menvén kegyelmed, tudósítson bennünket, s ha az Hegyallyára venné útját: tempestive provideálni köllene, hogy az hegyekben kárt ne tennének az hadak. Kohóry István uramhoz, noha rab, mindazáltal kegyelmed legyen illendő provisióbeli gazdálkodással, udvarbíránknak is errűl committálván kegyelmed. In reliquo éltesse Isten kegyelmedet. Datum in Arce nostra Munkács, die 27. 7-bris. Anno 1682.

Zríny Ilona, m. k.

A levél czíme: Generoso Nicolao Szirmay, Arcis nostrae Regécziensis Capitaneo, etc. etc. Nobis honorando.

4.

Generose, Nobis honorande!

Regéczből 5. praesentis költ kegyelmed levelét, az hírek tudósításával együtt, ma vettük; tovább is az occurrentiákról való tudósítását kegyelmed el ne mulassa. E mellett mit írjon Tokajból minékünk Izdenczi Márton uram, az ottvaló praesidium fogyatkozásárúl, ezen inclusából kegyelmed meg fogja bőven érteni; azért kegyelmed, minekelőtte valami non putaram következzék: az ottvaló erősség oltalmazására s custodiájára suppeditáljon fogyatkozás

Digitized by Google

nélkül Regécz várából legalább száz jó fegyveres hajdút, uram ő kegyelme továbbvaló dispositiójáig ott tartván őket, — úgy kívánván az mostani ottvaló szükség. In reliquo éltesse Isten kegyelmedet. Datum in Arce nostra Munkács, die 7. Octobris 1682.

(Zríny Ilona *)

Ezen dispositiónkról irtunk már említett Izdenczi uramnak. Kegyelmed is interim szorgalmatos vigyázással legyen az várban. Az inclusát reserváltuk itt, tartván attól, hogy ne intercipiáltossék.

A levél czíme: Generoso Nicolao Szirmay, Capitaneo Arcis nostrae Regécziensis etc. Nobis honorando.

5.

Generose Domine, Nobis observande!

Ez levelünk által akartuk kegyelmednek értésére adnunk, hogy az mely fűzőket csináltatunk számunkra Regéczben: ha elkészültek, szolgáltassa kegyelmed Faigel uram kezéhez, hogy ő kegyelme kezünkhez is elküldhesse. Éltesse Isten kegyelmedet. Ex Arce Léva, die 3. mensis Augusti 1683.

Zríny Ilona, m. k.

A levél czíme: Generoso Domino Nicolao Szirmay, Arcis et Praesidij Regécziensis Capitaneo, etc. Nobis observando.

Exhibitae, die 9. Aug. 1683.

A másik oldalon: Az fűzők elküldése végett.

6.

Generose Domine, Nobis observande!

Levelünket megadó egyik béjárónkat küldöttük

*) Az aláirás ugyan tévedésből elmaradt: de a Zrínyi-czímeres pecsét és a munkácsi datum eléggé kimutatja a levél iróját.

Digitized by Google

Regéczben; kegyelmed azért a mely nyusttal béllett két boér-mentéje van uramnak ő kegyelmének az ottvaló tárházban, és a mellyiknek alábbvaló bélése vagyon : említett béjárónktúl küldje el kegyelmed. Valami viaszk felől is írtunk volt kegyelmednek : igen akarnók, ha azt is ezen alkalmatossággal elküldhetné kegyelmed, azon egynehány darab halhéjjal, a kit Büdöskúti uram oda vitt volt. In reliquo kívánván : éltesse Isten kegyelmedet. Ex Arce nostra Sáros-Patak, die 8. Januarij 1684.

Zríny Ilona, m. k.

P. S. Följűl megírt szolgánk mellé adjungáltuk ezen Ugróczi László szolgánkat is, ki is ott levő orvosságinkat meg fogja tekinteni; az iránt mondandó szavainak azért adjon hitelt kegyelmed.

A levél czíme : Generoso Domino Nicolao Szirmay, Arcis nostrae Regécz Capitaneo, etc. Nobis observando.

Anno 1684. die 9. Januarij. Kegyelmes Asszonyunk ő Nagysága parancsolatjából kihoztam regéczi tárházból egy nyuszttal béllett boér-mentét, egy kalács viaszkot, kiben magam sem tudom, hány font lehetett, tizenegy rúd halhéjat, egy abroszt. Kirűl az ottvaló tiszt uraimékot ő kegyelmeket quietálom. In Arce Regécz, die et Anno ut supra.

Ugróczi László, m. k. *)

6.

Thökölv Mária Szirmay Miklóshoz.

Becsölettel való szolgálatomat ajánlom kegyelmednek. Isten minden jókkal szerencsésen áldja meg kegyelmedet!

*) Ezen quietantia a föntebbi levélbe téve találtatik.

Digitized by Google

Asszonyunk ő Nagysága engedelméből kőldtem oda egy gombkötőmet, valami két főzőnek (fűző) megkészítésére, az ottvaló gombkötőhöz; annakokáért kegyelmedet becsölettel kérem: azon gombkötővel adassa egynihány napra oda néki az szerszámját, kivel munkálódhassék; tudom, az kegyelmed tekéntetiért meg fogja cselekedni. Holott penig máskép nem akarná odaengedni három-négy napra: kész leszek meg is fizetnem neki érette, csak tudjam, mi kívánsága? Arany-, ezüstfonalat és selmeket is odakűldöttem kegyelmed kezéhez; kérem kegyelmedet, az asszony ő kegyelme hadd mérje eleiben: mindenestűl hány lat lészen? az magam gombkötőinek, mivel itten nem kaphattam semmi mértéket. Az kegyelmed jóakaratját én is meg igyekezem szolgálnom kegyelmednek. Asszonyunk parancsolatjából való commissiót is odaköldtem kegyelmednek. Ezek után Isten tartsa és éltesse kegyelmedet sok esztendeig jó egészségben. Költ Szerencs, die 25. Maij 1684. Kegyelmednek becsölettel szolgáló jóakarója

Gróff Thököly Mária, m. k.

P. S. Az asszonnak ő kegyelmének ajánlom becsölettel való szolgálatomat.

A levél czíme: Nemzetes és Vitézlő Szirmay Miklós uramnak, regéczi főkapitánnak, jóakarómnak ő kegyelmének adassék.

7.

Sárossy Sebestyén Szirmay Miklóshoz.

Ajánlom kegyelmednek, mint jóakaró uramnak, köteles szolgálatomat. Isten kegyelmedet minden jókkal megáldja, szívből kívánom.

Digitized by Google

Kegyelmes Asszonyunkat ő Nagyságát requirálván bőcsülettel, Tárkányi Istvánné komámasszony ő kegyelme: mostani megkeseredett, gyámoltalan állapatjában engedné meg ő Nagysága, hogy kegyelmedet magához hívatván, holmi szükséges szolgálatra applicálhatná kegyelmedet. Melyre nézve, jóllehet az mostani üdő s állapatok azt hoznák magokkal, hogy kegyelmed Regécz várában continuuskodnék: mindazáltal, nem akarván kegyelmed szolgálatjának denegálásával inkább keseríteni komámasszont ő kegyelmét, megiratta velem ő Nagysága az választ ő kegyelmének, hogy az mennyiben lehet, kedveskedik ő Nagysága ez eránt is; de, hogy sokáig mulathasson kegyelmed oda, avagy máshová küldettessék az asszonytúl ő kegyelmétűl, úgy, hogy későre lehessen visszamenni kegyelmednek az várban, — mód abban nem lévén, megparancsolá ő Nagysága, hogy írnám meg kegyelmednek: requiráltatván említett komámasszonytúl ő kegyelmétűl, bízvást el fog mehetni ő Nagysága annuentiájából ő kegyelméhez, de úgy, hogy ottan sokat ne késsék, dolgait jó karban hagyván az várban, — komámasszonynál ő kegyelménél vegye rendben ő kegyelme kívánságát, s azután ott is continuálván dolgát, redeáljon tisztiben, hivataljában való continuuskodásra. Ez lévén Kegyelmes Asszonyunk ő Nagysága parancsolatja, ahhoz alkalmaztassa kegyelmed magát. Maradván kegyelmednek jóakaró köteles szolgája. In arce Munkács, die 19. Octobris 1682.

Sárossy Sebestyén, m. k.

A levél czíme: Nemzetes Vitézlő Szirmay Miklós úrnak, Kegyelmes Urunk ő Nagysága regéczi kapitányának etc. Nékem jóakaró uramnak ő kegyelmének. Regéczben.

Digitized by Google

8.

Thököly Imre Sárossy Sebestyénhez.

Generose Domine, Nobis observande!

Madocsáni urammal kegyelmed szemben való léte iránt irott levelét vettük kegyelmednek. Volt oka, hogy az gyermekeket előreküldöttük; magunk is beteges állapatunkhoz képest doctort hívatván, s magunkat is curája alá adván, s az dolgok circumstantiái is úgy kévánván, harmadnapok alatt Regéczben igyekezünk lenni, s hadainknak nagy részét túl s innet az bányavárosokon hagyván, s csak magunk udvara népével s fizetett hadainknak egy részével megyünk oda. Szükséges azért, hogy pataki, tokaji és szerencsi tiszteink industriájokat vegyék elő; fahordásra s más egyéb alkalmatosságokra praecise regéczi jószágunkat nem fordíthatjuk: lévén feles szekerek velünk, azon vecturát az vármegyéknek is kölletik supportálni. — Esztergamot az lengyel és német megvévén: mindazáltal az dolgok circumstantiáihoz képest az dolgok jó formában folyván, az munkában levő tractatust követeink ma is munkálódják. Ezeket akartuk kegyelmednek anticipato megírnunk. In reliquo éltesse Isten kegyelmedet. Putnok, die 1. 9-bris A. 1683.

Emericus Thököly, m. p.

P. S. Ezen Petneházi és Hatházi uraméknak szólló leveleinknek megküldését recommendáljuk kegyelmednek.

Czím: Generoso Domino Sebastiano Sárossy, Inclyti Comitatus Sárosiensis vice-comiti, necnon Bonorum Munkacsiensium iisdemque annexorum Praefecto etc. Nobis observando. Cito. Citius. Citissime.

A másik oldalon: Sárosi uram jelen nem létiben szakaszsza fel Záry uram, — küdözze meg ezen includált leveleket.

(Az eredetiek a m. tud. Akadémia kézirattárában.)

Digitized by Google

II.

THÖKÖLY UDVARTARTÁSA.

1683.

I.

CONVENTIONALE

Illustrissimorum, Spectabilium ac Magnificorum, Generosorum, Egregiorum, Nobilium Dominorum Aulicorum, Pro Parte Celsissimi Principis Domini Domini Emerici Thököly etc. Inservientium etc. in et pro Anno Domini 1683 reformatum.

Tota Solutio Annualis Aulicorum et Militum Campestrium exurgit ad florenos centum undecim millia sexcentos quadraginta septem.

Kezdeték esztendeje Lipóczy Miklós udvari praedicator uramnak die 1. Januarii. Anno 1683.

Készpénz fl. 150. Rókahát-bélése nro. 1. Három pár kordován-csizmája. Házához két hordó bora nro 2. Két verő-ártánya nro 2. Két edénytúrója nro 2. Husz itcze vaja, justae 20. Egy kõbõl borsója, cubuli 1. Egy kõbõl kõleskásája cub. 1. Angliai posztó ulnae 10. Sövegre egy pár nusztja nro 1. Köntös csináltatására fl. 10. Búzája cub. 25. Négy juha nro 4. Nyolcz itcze méze just. 8. Öt kősója nro 5. Egy kõbõl lencséje cub. 1. Becsületes asztala.

Conventio Generosi Domini Stephani Géczy, aulae nostrae supremi capitanei, cujus annus incipit die 1. Julii, anno 1682.

Digitized by Google

Készpénz fizetése ő kegyelmének fl. 600. Bora, vasa nro 10. Ártány nro 4. Köntösre fl. 100. Búza cub. 50. Szolgáinak praebenda.

Lovainak széna, abrak, a vagy limitatio szerint pénz. Asztala palotán, avagy tisztességes, szállására.

Conventio Generosi Domini Gabrielis Kapy, certorum bonorum nostrorum praefecti, cujus annus incipit die 1. Julii, anno 1682.

Készpénz fizetése ő hegyelmének fl. 600. Köntösre fl. 100. Bor és búza cub. Cassovienses. . . .

Conventio Generosi Domini Sebastiani Sárossy, certorum bonorum nostrorum praefecti, cujus annus incipit die 1. Julii, anno 1682.

Készpénz fizetése ő kegyelmének fl. 400. Köntösre fl. 100. Bor vas. nro. 10. Szolgáinak, lovainak szokott praebenda.

Conventio annualis pro Generoso Domino Gabriele Dolinay constituto supremo annonae commissario. Anno 1683 die 11. Aprilis.

In parata pecunia habebit fl. 400. Panni Anglici pro vestitu uln. 7. Tritici cub. Cass. nro 50. Vini praestantioris vas. nro. 4. Pro victualibus seu leguminibus fl. 100.

Item pro se liberam mensam, pro servitoribus vero quinque, et septem equis praebendam convenientem.

Conventio Illustrissimi Domini Stephani Csáky, ex praecipuis aulae nostrae familiaris, cujus annus incipit die 26. Jan. Anno 1683.

Készpénz fizetése fl. 300. Angliai posztó uln. 7. Tiz lovára széna, nyolcz szolgájára praebenda.

Conventio Illustrissimi Domini Ladislai Pethő, ex praecipuis Aulae nostrae familiaris, cujus annus incipit die 16. Novembris, anno 1682.

Digitized by Google

Készpénz fizetése fl. 200. Angliai posztó uln. 7. Öt szolgájának bor, hús, és czipóbeli praebenda. Nyolcz lovának széna, abrak, vagy limitatio szerint pénz.

Conventio Magnifici Francisci Nyáry, ex praecipuis aulae nostrae familiaris, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 200. Angliai posztó uln. 7. Nyolcz lovára széna, abrak, öt szolgáira praebenda.

Conventio Magnifici Gaspari Pongrácz, ex praecipuis aulae nostrae familiaris, cujus annus incipit die 1. Jan. 1693.

Készpénz fizetése három szolgára, öt lovára fl. 80. Angliai posztó uln. 7. Szolgáinak praebenda, lovainak széna, abrak, avagy pénz.

Conventio Magnifici Gabrielis Milith, ex praecipuis aulae nostrae familiaris, cujus annus incipit die 25. Mart. 1682.

Készpénz fizetése fl. . . . Angliai posztó uln. . . . Három szolgájának praebenda, öt lovának széna, abrak, vagy pénz.

Conventio Magnifici Adami Révay, ex praecipuis aulae nostrae familiaris, cujus annus incipit die 16. Novembr. 1682.

Készpénz fizetése fl. 150. Angliai posztó uln. 7. Három szolgájának praebenda, öt lovának széna, abrak, vagy pénz.

Conventio Magnifici Stephani Andrássy, ex praecipuis aulae nostrae familiaris, cujus annus incipit die 1. Decembr. 1683.

Készpénz fizetése fl. 150. Angliai posztó uln. 7. Négy szolgájának praebenda, hat lovának széna, abrak, vagy pénz.

Conventio Generosi Ladislai Eödönffy, ex

Digitized by Google

praecipuis aulae nostrae familiaris, cujus annus incipit die 11. Maij, anno 1682.

Készpénz fizetése fl. 200. Gránát-posztó uln. 6. Öt szolgájának praebenda, nyolcz lovának abrak, széna, vagy pénz.

Conventio Generosi Andreae Radics, Capitanei Munkácsiensis, cujus annus incipit die 12. Jan. anno 1682.

Készpénz fl. 300. Angliai posztó uln. 7. Szolgáinak praebenda, lovainak széna, abrak, vagy pénz. Szabad asztala.

Conventio Generosi Gaspari Pécsy, aulae nostrae magistri, cujus annus incipit die 13. Julii anno 1683.

Készpénz fizetése fl. 200. Angliai posztó uln. 9. Búza Cass. cub. 20. Sertés kettő, nro. 2. Hordós bora vas. 3. Öt szolgájának praebenda, kilencz lovának széna, abrak, vagy pénz, asztala ő kegyelmének.

Conventio Generosi Georgii Hidy, aulae nostrae magistri, cujus annus incipit die 20. Novembris, anno 1682.

Készpénz fl. 200. Angliai posztó uln. 9. Búza Cass. cub. 20. Sertése nro. 2. Hordó bor vas. 3. Öt szolgájának praebendája, kilencz lovának széna, abrak, avagy pénz, asztala ő kegyelmének.

Conventio Generosi Gaspari Csató, aulae nostrae vice-capitaneo, cujus annus incipit die 27. Septembris anno 1682.

Készpénz fl. 200. Angliai posztó uln. 7. Hordós bor vas. 2. Búza Cass. cub. 18. Sertése nro. 2. Szolgáinak praebenda, öt lovának széna, abrak, vagy pénz, asztala velünk.

Conventio Generosi Danielis Gutth, aulae

Digitized by Google

nostrae secretarii, cujus annus incipit die 1. Julii anno 1682.

Készpénz fl. 400. Köntösre fl. 100. Szolgáinak szokott praebenda, lovainak széna, abrak, vagy pénz, magának asztala.

Conventio Generosi Nikolai Jósa, certorum bonorum inspectori, cujus Annus incipit die 1. Jan. anno 1683.

Készpénz fl. 200. Angliai posztó uln. 7. Asztalatartására fl. 50. Bora vas. nro. 4. Búza Cass. cub. 30. Lőre vas. nro. 4. Zab Cass. cub. 30. Öt lovának széna.

Conventio Generosi Stephani Marín, ex praecipuis aulae nostrae familiaris, cujus annus incipit die 30. Mart. 1682.

Készpénz fizetése fl. 200. Angliai posztó uln. 7. Három szolgájának szokott praebenda, s négy lovára széna, abrak, avagy pénz.

Conventio Generosi Joannis Marczy, ex praecipuis aulae nostrae familiaris, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fizetése fl. 116. Angliai posztó uln. 7. Három szolgájának szokott praebenda, öt lovára széna, abrak, avagy pénz. Asztala velünk.

Conventio Generosi Emerici Madocsányi, ex praecipuis aulae nostrae familiaris, cujus annus incipit die 8. Octobr. 1682.

Készpénz fizetése fl. 100. Angliai posztó uln. 7. Búza Cass. cub. 12. Verő ártánya nro. 2. Abrakra fl. 16. Bélésre fl. 18. Hordó bor vas. 2. Bárány nro. 4. Öt szolgájának szokott praebenda, négy lovának abrak, széna, avagy pénz.

Conventio Generosi Samuelis Büdöskúthy,

Digitized by Google

ex praecipuis aulae nostrae familiaris, cujus annus incipit die 17. Mart. 1682.

Készpénz fl. 160 Angliai posztó uln. 7. Három szolgájára praebenda, négy lovára széna, abrak, avagy pénz.

Conventio Generosi Andreae Jelenik, aulae nostrae camerarii, cujus annus incipit die 1. Jan. anno 1683.

Készpénz fl. 100. Angliai posztó uln. 7. Három szolgájára szokott praebenda, öt lovára abrak, széna, avagy pénz.

Conventio Generosi Sigismundi Bessenyey, ex praecipuis aulae nostrae familiaris, cujus annus incipit die 16. Maij 1683.

Készpénz fizetése fl. 70. Angliai posztó uln. 7. Két szolgájára praebenda, négy lovára széna, abrak, avagy pénz.

Conventio Generosi Stephani Szenczy, ex praecipuis aulae nostrae familiaris, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 100. Angliai posztó uln. 7. Két szolgájára szokott praebenda, négy lovára széna, abrak, vagy pénz.

Conventio Generosi Stephani Sárossy, ex praecipuis aulae nostrae familiaris, cujus annus incipit die 8. Julii 1682.

Készpénz fl. 114. Angliai posztó uln. 7. Öt szolgájának szokott praebenda, három lovára széna, abrak, vagy pénz.

Conventio Egregii Thomae Antalfi, aulae nostrae familiaris, cujus annus incipit die 1. Jan. anno 1683.

Készpénz fizetése fl. 60. Angliai posztó uln. 7.

Digitized by Google

Két szolgájára szokott praebenda, három lovára széna, abrak, vagy pénz.

Conventio Generosi Matthiae Dobay, aulae nostrae familiaris, cujus annus incipit die 1. Jan. anno 1683.

Készpénz fl. 60. Angliai posztó uln. 7. Két szolgájára szokott praebenda, négy lovára széna, abrak, vagy pénz.

Conventio Egregii Ladislai Egry, aulae nostrae familiaris, cujus annus incipit die 2. Apr. anno 1682.

Készpénz fl. 100. Angliai posztó uln. 7. Czipó dietim nro 6. Bor dietim just. 2. Asztala konyhamesterünkkel.

Tekintetben vévén üdvözült úr mellett való jámbor szolgálatját Nemzetes Görgey Wilhelm uramnak: rendeltünk házához ő kegyelmének esztendőnként holtig való fizetést, hogy megjárjon kézsmárki vagy csavnyiki tiszteinktől; mely következik az alább megirt mód szerint.

Készpénz fl. 60. Rozszsa cub. 12. Borsója cub. 1. Borondzája dézsa nro 2. Búzája cub. 4. Árpája cub. 16. Vaja vanna nro 2. Egy kősója nro 1. Egy ártánya, vagy két oldal szalonnája.

Tekintetben vévén szegény üdvözült úr mellett való jámbor szolgálatját Bérk Tobiás uramnak: rendeltünk házához ő kegyelmének esztendőnként holtig való fizetést, hogy megjárjon kézsmárki vagy csavnyiki tiszteinktől; mely következik az alább megirt mód szerint.

Készpénz fl. 60. Vaja vanna nro 2. Boronndzája dézsa nro 2. Egy kősója nro 1. Búzája cub. 4. Rozszsa cub. 8. Borsója cub. 1. Árpája cub. 8.

Conventio Generosi Gaspari Zmeskal, aulae

Digitized by Google

nostrae familiaris, cujus annus incipit die 16. Maij anno 1683.

Lészen fizetése fl. 70. Angliai posztó uln. 7. Két szolgájára praebenda, négy lovára széna, abrak, vagy pénz.

Conventio pro Generoso Matthia Raymano, arcis et bonorum nostrorum Ledniczіensium inspectore, cujus annus incipit die 3. Febr. Anni videlicet currentis 1683. Solutionem habiturus est, ut sequitur:

In pecunia parata fl. 100. Panni Anglici uln. 7. Tritici cub. nro 20. Avenae cub. 20. Unum majalem saginatum.

Conventio Generosi Joannis Sréter, cujus annus incipit die 24. Sept. 1683.

Készpénz fizetése fl. 100. Bélésre fl. 18. Angliai posztó uln. 7. Magának asztala. Szolgáinak praebendája, vagy heti pénz; lovainak széna, abrak, vagy pénz.

Conventio Generosi Joannis Záborszky, ex praecipuis aulae nostrae familiaris, cujus annus incipit 24. Septembr. 1683.

Készpénz fizetése fl. 100. Angliai posztó uln. 7. Három szolgájára szokott praebenda, öt lovára abrak, széna, vagy pénz. Magának asztala.

Conventio Generosi Francisci Andrási, ex praesipuis aulae nostrae familiaris, cujus annus incipit 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fizetése fl. 100. Abrakpénz fl. 18. Bélésért fl. 18.

Conventio Generosi Emerici Madocsányi, pro anno 1683, die 8. Octobris.

Készpénz fizetése fl. 300. Búza Cass. cub. nro 25. Ártány nro 4. Angliai posztó uln. 7. Hordós bor nro

Digitized by Google

10. Bárány nro 4. Négy szolgájára praebenda, hat lovára abrak, széna, avagy pénz.

Kezdetik esztendeje Asbóth János udvari praedicator uramnak die 29. Maij 1683.

Készpénz fizetése fl. 180. Egész köntös, minden rendbeli, fejedelmi méltóságához képest, angliai posztóból. Nyári és téli menték, nyusztos sövege is. Tisztességes asztala ő kegyelmének.

Vice uraimék.

Conventio Generosi Stephani Berzeviczy, supremi culinae nostrae magistri, cujus annus incipit die 25 Junii, anno 1682.

Készpénz fl. 150. Búza Cass. cub. 16. Angliai posztó uln. 7. Hordós bor vas. 4. Kősó nro 4. Szolgájának czipó limitatim, abrakra 17 forint. Asztala magának.

Conventio Egregii Georgii Sigmondy, aulae nostrae familiaris, cujus annus incipit die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 40. Angliai posztó uln. 7. Búza Cass. cub. 12. Bor vas. nro 2. Két szolgájára szokott praebenda, három lovára széna, abrak, vagy pénz.

Conventio Egregii Adami Badányi, culinae nostrae magistri, cujus annus incipit die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 80. Búzája Scepus. cub. 8. Rozszsa cub. 12. Árpája cub. 16. Kősója nro 2. Angliai posztó uln. 7. Ártánya nro 1. Borondzája dézsa nro 2. Vaja vanna nro 3. Hordós bora vas. 1. Két lovának szénája, abrakja, vagy abrakpénzi, szolgájának praebendája vagy hetipénze. Magának asztala.

Conventio Egregii Joannis Badínyi, aulae

Digitized by Google

nostrae familiaris, cujus annus incipit die 7. April. Anno 1682.

Készpénz fl. 80. Angliai posztó uln. 7. Bor dietim just. 2. Egy szolgájára szokott praebenda, két lovára széna, abrak, vagy pénz.

Conventio Egregii Joannis Rimay, agasonorum nostrorum magistro, cujus annus incipit die 15. Mart. Anno 1682.

Készpénz fl. 62. Failondis-posztó uln. 7. Két szolgájára szokott praebenda, három lovára széna, abrak; asztala konyhamesterünkkel.

Conventio Egregii Andreae Répásy, agasonorum nostrorum magistro, cujus annus incipit 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 60. Failondis posztó uln. 7. Búza Cass. cub. 10. Sertése nro 2. Hordó bora nro 1. Három lovára széna, szolgájának szokott praebenda.

Conventio Egregii Nicolai Nagy, aulae nostrae vexillifer, cujus annus incipit die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 60. Angliai posztó uln. 7. Két szolgájára szokott praebenda, három lovára széna, abrak, vagy pénz.

Conventio Egregii Adami Györky, aulae nostrae vexilliferi, cujus annus incipit die 1. Aug. Anno 1682.

Készpénz fl. 60. Angliai posztó uln. 7. Két szolgájára szokott praebenda, három lovára széna, abrak, vagy pénz.

1683. 1. Aug. Más új conventiót kiadtak ő kegyelmének.

Készpénz fl. 100. Angliai posztó uln. 7. Három lovának széna, abrak, vagy pénz. Szolgáinak táboron kivül praebenda. Magának asztala, a hova rendeltetik.

Digitized by Google

Conventio Egregii Andreae Okolicsányi, aulae nostrae familiaris, cujus annus incipit die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 60. Angliai posztó uln. 7. Három lovára széna, abrak szokás szerint, vagy pénz. Asztala konyhamesterünkkel.

Conventio Egregii Adami Túry, aulae nostrae familiaris, cujus annus incipit die 31. Martij 1683.

Készpénz fl. 60. Húsra, főszerszámra fl. 10. Gabona cub. 10. Búza fl. 12. Zab fl. 20. Ártány nro 1. Tyúk nro 24. Lúd nro 12. Hordós bor nro 1. Darának árpát cub. 2.

Conventio Generosi Stephani Bossányi, aulae nostrae familiaris, cujus annus incipit die 16. Maij 1683.

Készpénz fizetése fl. 70. Angliai posztó uln. 7. Két szolgájára praebenda, három lovára széna, abraka, vagy pénz.

Anno 1683. die 16. Maij. Kezdeték esztendeje Bajomi János uramnak, kinek exactorságra, erdélyi, szilágyi és marmarosi jószáginkban, esztendeig való fizetése lészen:

Készpénz fl. 50. Búzája cub. 15. Bora urnae 50. Két verő disznója, vel fl. 6. Borsója quart. 2. Túrója lib. 100. Vaja quart. 1. Posztóra fl. 25. Zabja cub. 10. Bárány nro 8. Lencséje quart. 2. Kölöskásája quart. 2. Méze quart. 2. Eczet nro. 1. Kősója nro 4.

Conventio Egregii Joannis Rimay, agazonum magistri nostri, cujus annus incipit 13. Martij 1683.

Készpénz fizetése fl. 60. Angliai posztó uln. 7. Két verő disznó vel. fl. 6. Rókabéllés-pénz fl. 20. Búza cub. 10. Két kősója nro 2. Maga személyére fejér czipó kettő. Bora dietim just. 2. Asztala uraimékkal.

Digitized by Google

Két szolgájának napjában három czipó. Hús napjában libr. nro 2. Négy lovának Sz.-Mihály naptól fogva Sz.-György napig széna, abrak, szokás szerint.

István Deák, török tolmácsunknak kezdeték esztendeje 16. Aug. 1683.

Készpénz fizetése fl. 200. Angliai posztója uln. 7. Bélés, vagy fl. 18. Hoffmester urammal asztala. Öt lovának szénája, abrakja, vagy pénz, három szolgájának szokott praebendája, vagy pedig hetipénz.

Conventio Generosi Domini Pauli Ubrizy, aulae nostrae magistri, cujus annus incipit die 2. Julii Anno 1683.

Készpénz fizetése fl. 200. Angliai posztó uln. 7. Búzája cub. 20. Két sertése nro 2. Hordós bor nro 3. Öt szolgájának praebenda, kilencz lovának széna, abrak, vagy pénz.

Iffjak.

Tekintetes Nagyságos Pongrácz Ferencz, főbejárónknak kezdeték esztendeje die . . . . .

Készpénz, szolgájára, nyolcz lovára fl. 200. Angliai posztó uln. 7. Szolgáinak bor, hús és czipóbeli praebenda, lovainak széna, abrak, avagy limitatió szerint pénz.

Conventio Egregii Stephani Skrobak, pocillatoris nostri, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Gabrielis Bóday, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1

Conventio Egregii Alexandri Csató, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Digitized by Google

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Gabrielis Csató, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Angliai posztó uln. 5. Czipó dietim nro 4. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Andreae Baranovszky, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Georgii Csernelly, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó avatva uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Georgii Miller, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Bor dietim just. 1. Angliai posztó uln. 5. Czipó dietim nro 4.

Conventio Egregii Ladislai Vetési, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Georgii Lázár, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Adami Orosz, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Ladislai Bay, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Digitized by Google

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Stephani Bicskey, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Gabrielis Malatinszky, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Francisci Pothurnay, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Gabrielis Vér, cujus annus incipit die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Petri Kovács, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Joannis Majos, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Cunventio Egregii Joannis Róth, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Andreae Klobusoczky, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Digitized by Google

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó avatva uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Emerici Pécsy, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Sigismundi Nagy, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 40. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egrii Stephani Palatics, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Kezdeték esztendeje Anno 1683 die 16. Maij, fegyverhordozó bejárónk Benyiczky Gábornak.

Készpénz fizetése fl. 100. Angliai posztó uln. 7. Három szolgájára praebenda, öt lovára széna, abrak, vagy pénz.

Conventio Egregii Francisci Gillányi, cujus annus incipit die 12. Apr. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Adami Bogády, cujus annus incipit die 12. Apr. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Stephani Szulyowszky, cujus annus incipit die . . . . .

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Jobbi Görgey, cujus annus incipit 1683.

Digitized by Google

Gyalog-inasoknak, kész köntösek járván, nevek a következők: Asztalos, Egry, Kőressy, Bánóczy Ferencz, Pataki János, Kulín Péter, Latrany István. Az úrfi mellett két kis-inas, Szepessy.

Étekfogók következnek.

Conventio Generosi Gabrielis Keczer, dapiferorum magistri, cujus annus incipit die 1. Januarii Anno 1683.

Készpénz fizetése fl. 150. Angliai posztó uln. 7. Szolgáinak, lovainak conventioja szerint praebendája.

Conventio Generosi Matthiae Dobay, dapiferorum magistri, cujus annus incipit die 24. Septemb. Anno 1683.

Készpénz fl. 150. Angliai posztó uln. 7. Magának szokás szerint asztala, szolgáinak praebendája vagy hetipénze, lovainak széna, abrak,avagy pénz. — Anno 1684. 5. Jan. Kegyelmes Urunk resolvált négy lóra, széna, abrak vagy pénz. Három szolgára praebenda, vagy hetipénz.

Conventio Egregii Augustini Boczkó, cujus annus incipit die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Stephani Kéry, cujus annus incipit die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

1683. 22. Febr. Ubrizy Pál uram által Kegyelmes Urunk ezentúl parancsolt: kantorára megjárjon huszonöt forintja.

Conventio Egregii Michaelis Sóldos, cujus annus incipit 1. Jan. 1683.

Digitized by Google

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Joannis Demény, cujus annus incipit die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Nicolai Gombkető, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Sigismundi Pogány, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Joannis Lengyel, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Sigismundi Vetés, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Alexandri Repesínyi, cujus annus incipit 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Joannis Viczey, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Georgii Kemecsey, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Digitized by Google

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Sigismundi Buday, cujus annus incipit die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Francisci Újhellyi, cujus annus incipit die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Balthasaris Pongrácz, cujus annus incipit 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Adami Czeke, cujus annus incipit 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Bor dietim just. 1. Angliai posztó uln. 5. Czipó dietim nro 4.

Conventio Egregii Jonae Boczkó, cujus annus incipit die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Wilhelmi Görgey, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Martini Bohus, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Sigismundi Roskoványi, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Digitized by Google

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Adami Vitkóczy, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Emerici Csemnyiczky, cujus annus incipit 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Petri Csemnyiczky, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just 1. Czipó dietim nro 4.

Conventio Egregii Nicolai Ternyei, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Georgii Okolicsányi, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Andreae Jóbb, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Joannis Berthóty, cujus annus incipit 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Georgii Porubszky, cujus annus incipit 1. Jan. 1683.

Digitized by Google

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Andreae Gyűri, cujus annus incipit 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Emerici Szulyowszky, cujus annus incipit die 16. Aug. Anno 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Emerici Lehoczky, cujus annus incipit die 19. Maij anno 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Stephani Munkácsy, cujus annus incipit die 16. Aug. Anno 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Michaelis Jeney, cujus annus incipit die 16. Aug. Anno 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Stephani Sembery, cujus annus incipit die 1. Sept. Anno 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Stephani Szepsy, cujus annus incipit die 20. Aug. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Joannis Pestes, cujus annus incipit die 1. Decemb. 1683.

Digitized by Google

Conventio Egregii Thomae Kéry, cujus annus incipit die 1. Decemb. 1683.

Conventio Egregii Ladislai Horváth, cujus annus incipit 1. Nov. 1683.

Conventio Egregii Francisci Mattyasowszky, cujus annus incipit die 1. Nov. 1683.

Conventio Egregii Michaelis Borbély, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nrò 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Demetrii Szokolovics, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Angliai posztó uln. 5. Czipó dietim nro 4. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Emerici Görgey, cujus annus incipit die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Georgii Pettenady, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Joannis Pettneházy, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Angliai posztó uln. 5. Czipó dietim nro 4. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Stephani Papainak, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Francisci Gyűri, cujus annus incipit die 1. Jan. Anno 1683.

Digitized by Google

Készpénz fl. 100. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 6. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Martini Gáll, cujus annus incipit die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 100. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 6. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Michaelis Vitenczey-Borbély, cujus annus incipit 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Georgii Borbély, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Danielis Szabó, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Georgii Eökrös, cujus annus incipit 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Jonae Szíjártó, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 40.

Conventio Egregii Andreae Szabó, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Eliae Szabó, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Angliai posztó uln. 5. Czipó dietim nro 4. Bor dietim just. 1.

Digitized by Google

Conventio Egregii Ladislai Berzeviczy, cujus annus incipit die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Conventio Egregii Michaelis Fejér-Pataky, cujus annus incipit die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Mesteremberek.

Kezdeték esztendeje Ferdinand Miller órásmesternek, kinek lészen mesterségére esztendeig való fizetése :

Készpénz fl. 180. Bora vas. nro 1. Árpája két féle, krupanak cub. 4. Egy dézsa borondzája, nro 1. Kásája, kassai egy véka, nro 1. Búzája cub. 10. Egy ártánya vagy két óldalszalonnája. Vaja just. 10. Borsója kassai két véka, nro. 2. Két kősója, nro 2.

Kezdeték esztendeje Zacharias Khin szígyártónak 1. Maij 1683.

Készpénz fl. 150. Búzája cub. 6. Árpája cub. 20. Egy ártánya vagy két óldalszalonnája. Vaja vanna nro 4. Hat sing failondisa vagy fl. 18. Rozs cub. 20. Borsó cub. 1. Kősója nro 2. Borondzája dézsa nro 2.

Kezdeték esztendeje Galló Lőrincz szabónak 1. Novembris 1683.

Készpénz fizetése fl. 40. Failondis posztó uln. 7.

Anno 1683. die 1. Julii kezdeték esztendeje Berk Donád gombketőnek, kinek mesterségére esztendeig való fizetése lészen :

Készpénz fl. 100. Búza cub. 6. rozs szepesi

Digitized by Google

köböl nro 10. Vaja vanna nro 2. Borondzája dézsa nro 1. Verő-disznója nro 1.

Kezdeték esztendeje Kiss András úrnak anno 1683. Die 16. Aug.

Készpénz fizetése fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Kezdeték esztendeje Kápolnássy Pál úrnak 1683. 16. Aug.

Készpénz fl. 80. Angliai posztó uln. 5. Czipó dietim nro 4. Bor dietim just. 1.

Anno 1683. Die 1. Julii kezdeték esztendeje szabó Szolkony Jakab úrnak, kinek mesterségére esztendeig fizetése lészen:

Készpénz fl. 40. Failondis-posztó uln. 6.

Pohárnokok.

Conventio Egregii Joannis Kellemesy, pocillatoris nostri, cujus annus incipit die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 100. Angliai posztó uln. 7. Három szolgájára praebenda, négy lovára széna, abrak, avagy pénz.

Halász Mártony pohárnok conventiója. Kezdeték esztendeje die 28. Junii Anno 1682.

Készpénz fl. 100. Czipó dietim nro 6. Angliai posztó uln. 7.

Saárosy András pohárnok conventiója. Kezdeték esztendeje die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 4. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Kozák László conventiója. Kezdeték esztendeje die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 25. Sertés egy, vel fl. 3. Bárányböröbéllése nro 1. Czipó dietim nro 4. Közlöndis posztó

Digitized by Google

uln. 8. Búza Cass. cub. 4. Egy kősója, nro 1. Bor dietim just. 1.

Tálmosó Máttyásnak kezdeték esztendeje 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 36. Bárány-béllése nro 1. Czismája pár nro 1. Bora dietim just. 1. Közlöndis posztó uln. 8. Kiszniczir posztó uln. 3. Czipója dietim nro 6. Étke konyháról.

Második tálmosónak Nagy Jánosnak hasonló fizetése; kezdeték esztendeje die 28. Jan. 1683.

Készpénz fl. 36. Bárány-béllés nro 1. Czismája pár nro 1. Bora dietim just. 1. Közlöndis posztó uln. 8. Kiszniczir posztó uln. 3. Czipója dietim nro 6. Étke konyháról.

Három pohárnok-inasnak esztendejek. Lészen kész köntössek.

Tálmosó-inasnak kész köntös.

Erdélyi Tamás, sátormesternek kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 60. Failondis-posztó uln. 7. Ételeitala konyhamesterünkkel, vagy praebendája. Lovainak széna, abrak, vagy pénz.

Anno 1683. die 1. Julii kezdeték esztendeje Török Máttyásnak, kinek esztendeig fizetése lészen:

Készpénz fl. 80. Failondis-posztó uln. 7. Asztala konyhamesterekkel, vagy praebendája. Lovainak széna, abrak, vagy pénz. Szolgájának praebendája, vagy hetipénz.

Kezdeték esztendeje Szent-Andrássy János, török tolmácsnak, die 17. Junii Anno 1683.

Lészen készpénz-fizetése: oroszlányos talléra nro 60. Bélésre talléra nro 10. Dolmánynak, nadrágnak

Digitized by Google

fajlondis posztója; hosszú, törökös mentének angliai posztója. Papucsra oroszlányos talléra nro 2.

Bogdanovits Péter török tolmácsnak kezdeték esztendeje die 20. Decemb. 1683.

Lészen fizetése fl. 100. Dolmánynak, nadrágnak fajlondis posztó, — hosszú török mentének angliai posztó. Mente alá való bélésre fl. 10. Két lovának abrak, széna, vagy pénz.

Muzsikások.

Két német trombitásnak kezdeték esztendeje die 20. Aug. 1683.

Készpénz fl. 480. Liberia készen, strimpflivel együtt.

Trombitás Pálnak kezdeték esztendeje die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 80. Czipója dietim nro 4. Fajlondis posztó uln. 7. Bora dietim just. 1. Két lovára széna, abrak, vagy pénz.

Trombitás Tamásnak kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Czipója dietim nro 4. Fajlondis posztó uln. 5. Bora dietim just. 1. Két lovára széna, abrak, vagy pénz.

Trombitás Christophnak kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 40. Czipó dietim nro 4. Fajlondis posztó uln. 7. Bor dietim just. 1.

Trombitás Samunak kezdeték esztendeje 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 40. Czipó dietim nro 4. Búza szepesi cub. 2. Vanna vaja nro 1. Fajlondis posztó uln. 7.

Digitized by Google

Bora dietim just. 1. Rozs cub. 8. Dézsa borondzája nro 1. Borsója cub. ½.

Trombitás Györgynek kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 24. Czipó dietim nro 4. Fajlondis posztó uln. 5. Bor dietim just. 1.

Trombitás Gergelynek kezdeték esztendeje die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 40. Fajlondis posztó uln. 7. Lovának szénája, abrakja. Magának étele-itala több muzsikásokkal.

Trombitás Mártonnak kezdeték esztendeje 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 24. Fajlondis posztó uln. 6. Asztala több trombitásokkal. Egy lovának széna, abrak, vagy pénz.

Trombitás-inasnak Láng Mihálynak kezdeték esztendeje 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 40. Kész köntös, csizma pár, vel fl. 3. den. 72. Étele-itala több muzsikásokkal. Lovának széna, abrak.

Anno 1683. die 1. Jan. kezdeték esztendeje Francz német trombitásnak, kinek esztendeig való fizetése lészen :

készpénzül fl. 120. Angliai posztóbúl kész liberiája. Asztala több trombitásokkal. Lovának széna, abrak, vagy pénz.

Trombitás Máttyásnak kezdeték esztendeje die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 100. Angliai posztó uln. 7. Búzája cub. 20. Két lovára széna, abrak, vagy pénz. Étele konyháról több muzsikásokkal. Egy szolgájának praebenda, szokás szerint.

Digitized by Google

Anno 1683. die 1. Julii kezdeték esztendeje Krumpholz Lőrincz trombitásnak, kinek esztendeig való fizetése lészen :

készpénzűl fl. 100. Fajlondis posztó uln. 7. Három pár csizmája vel fl. 6. Asztala tőbb trombitásokkal. Lovának széna, abrak, vagy pénz.

Anno 1683. die 1. Junii kezdeték esztendeje Kalivoda Bernárd trombitásnak, kinek esztendeig való fizetése lészen :

készpénz fl. 60. Három pár csizma, vel fl. 6. Fajlondis posztó uln. 6. Asztala tőbb trombitásokkal. Lovának széna, abrak, avagy pénz.

Lőcsei trombitás Mátyásnak kezdeték esztendeje die 24. Sept. 1682.

Készpénz-fizetése fl. 40. Fajlondis posztó uln. 7. Asztala tőbb trombitásokkal.

Síposok.

Két német síposnak kezdeték esztendeje die 1. Jan. Anno 1682.

Készpénz-fizetések fl. 40. egynek-egynek, in toto facit fl. 80. Kész köntösök. Ételök s italok.

Sípos Mártonnak kezdeték esztendeje die 29. Junii Anno 1682.

Készpénz fl. 14. Czipó dietim nro 6. Angliai posztó sing 7. Bora dietim just. 1.

Sípos Andrásnak kezdeték esztendeje die 29. Julii Anno 1682.

Készpénz fl. 90. Angliai posztó uln. 7. Czipó dietim nro 6. Bora dietim just. 1.

Pribík Ferencz síposnak kezdeték esztendeje die 15. Februarii 1682.

Készpénz-fizetése fl. 40. Két pár karmazsín-csiz-

Digitized by Google

ma, nro 2. Köntöse szokás szerint. Magának, szolgájának praebendája; lovának széna, abrak, vagy pénz.

Horváth János síposnak kezdeték esztendeje die 15. Febr. Anno 1682.

Készpénz fl. 40. Két pár karmazsín-csizma, nro 2. Köntöse szokás szerint. Magának s szolgáinak praebendája, lovának széna és abrak.

Hegedősök.

Hegedős Györgynek kezdeték esztendeje die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 50. Czipó dietim nro 2. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1. Két lovára széna, abrak, szolgájának szokott praebenda.

Hegedős Miskának kezdeték esztendeje die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 80. Czipó dietim nro 2. Angliai posztó uln. 5. Bor dietim just. 1. Két lovára széna, abrak, szolgájának szokott praebenda.

Czigány-hegedős Györgynek kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 30. Búzája Cass. cub. 8. Csizma pár nro 3. Fajlondis posztó uln. 6. Verő-ártány nro 1. Két lovára széna, abrak, szolgájának szokott praebenda.

Hegedős Barnának kezdeték esztendeje die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 30. Csizmája három pár, fl. 3. Fajlondis posztó uln. 6. Búza Cass. cub. 8. Két lovára széna, abrak, szolgájának szokott praebenda.

Melioris Mártonynak, virginásnak kezdeték esztendeje die 9. Aug. 1682.

Készpénz fl. 40. Fajlondis posztó uln. 6.

Digitized by Google

Anno 1683. die 1. Jan. kezdeték esztendeje dudás Gergelynek, kinek fizetése:

Készpénz fl. 50. Búzája cub. 2. Borsója cub. 1. Borondzája dézsa nro 1. Kősója nro 1.A ngliai posztó uln. 5. Rozsa cub. 8. Vaja vanna nro 2. Árpája cub. 4. Bora dietim just. 1. Egy ártánya, vagy két oldalszalonnája. Két lovának szénája, abrakja, vagy pénze, szolgájának praebenda vagy hetipénz.

Kezdeték esztendeje dobos Jánosnak die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fizetése hólnaponkínt ha akarja kivenni, 6 forint, ha angariára fl. 18. Egész esztendőre fl. 72.

Kezdeték esztendeje dobos Ferencznek die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 24. Három pár csizmája, fl. 3. den. 72. Remek posztója uln. 7. Asztala trombitásokkal. Lovának széna, abrak, avagy pénz.

Szakácsok.

Ludovicus Simon mesternek kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 100. Fajlondis posztó uln. 9. Hordós bor vas. 4. Lencse Cass. quart. 2. Kősója nro 2. Czipó dietim nro 4. Három pár kordován-csizma fl. 5. den. 40. Búzája Cass. cub. 10. Lőre vas. 1. Borsója quart. 2. Verődisznó nro 1. Bor dietim just. 1.

Kassay Boldizsár szakácsnak kezdeték esztendeje 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 80. Fajlondis posztó uln. 6. Czipó dietim nro 4. Bor dietim just. 1. Ser dietim just. 1.

Kovalinszky Sámuel szakácsnak kezdeték esztendeje die 8. Nov. 1682.

Digitized by Google

Készpénz fl. 70. Gyólcs uln. 16. Fajlondis posztó uln. 7. Czipó dietim nro 4. Bor dietim just. 1.

Lengyel Bálint szakácsnak kezdeték esztendeje die 1. Mart. 1682.

Készpénz fl. 30. Csizma pár nro 3. Borsó quart. 1. Czipó dietim nro 4. Közlöndis posztó uln. 8. Búza Cass. cub. 6. Gyólcs uln. 16. Bor dietim just. 1.

Murza Jakab sült-mesternek kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 16. Sövegre, fejérruhára fl. 3. Sertése egy, vel fl. 3. Czipója dietim nro 4. Csizma 3 pár, vel fl. 3. den. 72. Kiszniczir posztó uln. 12. Bárányböllése nro 1. Bora dietim just. 1.

Iffjú Máttyás mesternek kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 40. Czipó dietim nro 4. Fajlondis posztó uln. 7. Bor dietim just. 1.

Paskulidesz Máttyás szakácsnak kezdeték esztendeje 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 30. Fajlondis posztó uln. 7. Czipó dietim nro 4. Bor dietim just. 1.

György mesternek kezdeték esztendeje die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 30. Fajlondis posztó uln. 7. Czipó dietim nro 4. Bora dietim just. 1.

Ádám mesternek kezdeték esztendeje die 1. Mart. 1683.

Készpénz fl. 50. Fajlondis posztó uln. 7. Búzája cub. 2. Rozsa cub. 4. Tatárkája cub. 1. Borsója cub. ½. Vaja just. 10. Borondzája dézsa nro ½. Bora just. 1. Sere just. 1. Egy sertése, vagy két oldalszalonnája.

György mesternek kezdeték esztendeje die 1. Mart. Anno 1683.

Digitized by Google

Készpénz fl. 30. Rozsa cub. 8. Vaja vanna nro 2. Egy oldalszalonnája, nro 1. Búzája cub. 4. Árpája cub. 8. Borondzája dézsa nro 1. Borsója cub. 1.

Konyha-ajtónálló Ferencznek kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 15. Báránybéllés nro 1. Kiszniczir posztó uln. 13. Czipó dietim nro 4. Bora dietim just. ½.

Konyha-ajtónálló Kozák Istvánnak kezdeték esztendeje die 2. Mart. 1682.

Készpénz fl. 16. Czipó dietim nro 4. Csizma pár nro 3. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Konyha-ajtónálló Körtős Andrásnak kezdeték esztendeje 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 16. Báránybéllés nro 1. Czipója dietim nro 4. Kiszniczir posztó uln. 14. Csizmája pár nro 3, fl. 3. den. 72. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Visniczey Ferencz konyha-sáffárnak kezdeték esztendeje 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 20. Közlöndis posztó uln. 8. Búza cub. 4. Báránybéllés nro 1. Sertése egy, vel fl. 3. Kősója nro 1. Czipó dietim nro 4. Bora dietim just. 1.

Tompos Mihály sáffárnak kezdeték esztendeje die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 24. Búzája szepesi cub. 4. Kősója nro 1. Vanna vaja nro 1. Közlöndis posztó uln. 8. Rozsa cub. 6. Báránybéllése nro 1. Borondzája dézsa nro 1.

Árvay András mesternek kezdeték esztendeje die 1. Maij 1683.

Készpénz fl. 36. Fajlondis posztó uln. 7. Rozsa nro 3. Borondzája nro 1. Szalonnája oldal nro 1. Bél-

Digitized by Google

lésre fl. 4. Búzája cub. 1. Borsója quart. 1. Vaja itcze 10. Czipó dietim nro 4.

Árvay Sámuel mester szakácsunknak kezdeték esztendeje Anno 1683.

Készpénz-fizetése fl. 50. Bélésre fl. 4. Bora napjában just. 1. Fajlondis posztó uln. 7. Csizmája 4 pár, vagy fl. 5. Czipója dietim nro 4.

Sütők.

Sütő Lászlónak kezdeték esztendeje die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 30. Hetipénz fl. 10. Közlöndis posztó uln. 8. Czipó dietim nro 4. Bor dietim just. 1. Ser dietim just. 2. Báránybéllés nro 1.

Sütő Mihálynak kezdeték esztendeje die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz, hetipénzével együtt, fl. 40. Közlöndis posztó uln. 8. Czipó dietim nro 4. Bor dietim just. 1.

Sütő Györgynek kezdeték esztendeje die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 10. Közlöndis posztó uln. 8. Hetipénz fl. 12. Czipó dietim nro 4. Bor dietim just. 1.

Sütő-ajtónálló Sándornak kezdeték esztendeje die 14. Aprilis 1682.

Készpénz fl. 12. Nadrág, vel fl. 1. Kiszniczir posztó uln. 14. Csizma pár nro 3. Vászony uln. 16. Czipó dietim nro 4.

Zarevuczky Jakab sütőnek kezdeték esztendeje die 25. Mart. 1683.

Készpénz fl. 30. Báránybéllés nro 1. Közlöndis posztó uln. 8. Búzája lukna nro 1. Rozs lukna nro 4. Borondzája lukna nro ½. Vaja just. 9. Szalonnája oldal nro 1. Ser dietim just. 2. Asztala, praebendája

Digitized by Google

mint a többinek. Két sütő-inasnak kész köntösök, praebenda szokás szerint.

Csatlósok.

Csatlós Gergelynek kezdeték esztendeje die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 36. Báránybéllés nro 1. Czipó dietim nro 4. Közlöndis posztó uln. 8. Bora dietim just. 1. Hetipénz vagy hús-praebenda.

Csatlós Andrásnak kezdeték esztendeje die 1. Julii Anno 1682.

Készpénz fl. 30. Báránybéllés nro 1. Sere dictim just. 2. Közlöndis posztó uln. 8. Czipó dietim nro 4. Étke konyháról.

Csatlós Györgynek kezdeték esztendeje die 1. Septemb. Anno 1683.

Készpénz fl. 40. Báránybéllése nro 1. Sere dietim just. 2. Közlöndis posztó uln. 8. Czipó dietim nro 4. Étke konyháról.

Szülöczky Miklós csatlósnak kezdeték esztendeje die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 30. Báránybéllés nro 1. Sere dietim just. 2. Közlöndis posztó uln. 8. Czipója dietim nro 4. Étke konyháról.

Csatlós Mátyásnak kezdeték esztendeje die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 26. Báránybéllés nro 1. Czipó dietim nro 4. Közlöndis posztó uln. 8. Hetipénz, vagy konyháról étele. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Csatlós Miklósnak kezdeték esztendeje die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 26. Báránybéllése nro 1. Czipó die-

Digitized by Google

tim nro 4. Közlöndis posztó uln. 8. Hetipénz, vagy konyháról étele. Ser vagy lőre just. 2.

Csatlós Mártonnak kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 26. Báránybéllése nro 8. Czipó dietim nro 4. Közlöndis-posztó uln. 8. Hetipénz, vagy konyháról étele. Ser vagy lőre just. 2.

Rostás Simon ajtónállónak kezdeték esztendeje die 15. Aug. 1682.

Készpénz fl. 50. Báránybéllés nro 1. Bor dietim just. 1. Fajlondis posztó uln. 7. Czipó dietim nro 4. Étke konyháról.

Fogarasy István szekérmesternek kezdeték esztendeje die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 40. Széles remek posztó uln. 8. Czipó dietim nro 4. Kősó nro 1. Bora dietim just. 1. Hetipénz fl. 13. Báránybéllés nro 1. Búza Cass. cub. 3. Sertése egy, vagy fl. 3.

Ajtónálló Nagy Mártonnak kezdeték egy esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 30. Báránybéllés nro 1. Bora dietim just. 1. Közlöndis posztó uln. 8. Czipó dietim nro 4. Étke konyháról.

Szent-Miklóssy Simon ajtónállónak kezdeték esztendeje die 1. Januarii Anno 1683.

Készpénz fl. 20. Báránybéllés nro 1. Czipója dietim nro 4. Közlöndis posztó uln. 8. Gyólcs uln. 16. Ser vagy lőre dietim just. 2. Étke konyháról.

Ábrahám Mihály ajtónállónak kezdeték esztendeje 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 26. Báránybéllés nro 1. Ser dietim just. 2. Közlöndis posztó uln. 8. Czipó dietim nro 4. Étke konyháról.

Digitized by Google

Pap Demeter, csatlósnak kezdeték esztendeje die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 26. Báránybéllés nro 1. Ser dietim just. 2. Kõzlõndis posztó uln. 8. Czipó dietim nro 4. Étele konyháról.

Komoróczi Ferencz, csatlósnak kezdeték esztendeje die 1. Octob. Anno 1683.

Készpénz-fizetése fl. 26. Kõzlõndis posztója uln. 8. Báránybőr-béllése nro 1. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lõre dietim just. 2. Étele konyháról.

Kezdeték esztendeje Macsonkay Miklós kántornak die 10. Mart. 1683.

Készpénz fl. 30. Kõzlõndis posztóból köntõse. Fekete báránybéllése nro 1. Csizmája pár nro 4.

Anno 1683. die 18. Julii kezdeték esztendeje Ecsegi Mihály nevõ deáknak, kinek esztendeig fizetése lészen:

készpénz fl. 20. Csizmája pár nro 4. Remek posztó uln. 7. Asztala tõbb deákokkal.

Tapolcsányi Ferencz kántornak kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 30. Béllésre fl. 5. Fajlondis posztó uln. 7. Kõlõs Cass. cub. 1. Aszú-gyümõlcse cub. 1. Vaja just. 6. Bora dietim just. 1. Három pár csizma vagy fl. 3. den. 72. Nadrágra fl. 1. den. 80. Búzája Cass. cub. 7. Árpája cub. 1. Sertése nro 1. Czipója dietim nro 4. Asztala az énekesekkel.

Itali Jakab organistának kezdeték esztendeje die 1. Febr. Anno 1682.

Készpénz fl. 40. Hordós bor vas. 1. Gyölcs uln. 16. Bor dietim just. 1. Búza Cass. cub. 7. Czipó dietim nro 4. Fajlondis posztó uln. 7. Sertése kettõ, vel fl. 6. Vaja just. 10. Báránybéllés nro 1. Csizma pár 3.

Digitized by Google

Mindszenty Mihály sacristianusnak kezdeték esztendeje. . . . . .

Készpénz fl. 16. Csizma pár 3, vel fl. 3. den. 72. Búza Cass. 4. Közlöndis posztó uln. 8. Báránybéllés nro 1. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Az iffjak pohárnokának két Lucskai Rácz Miklósnak kezdeték esztendeje die 1. Januarii Anno 1683.

Készpénz fizetése fl. 23. Kiszniczir posztó uln. 12. Czipója dietim nro 4. Bora dietim just. ½.

Orosz Illés vice uraimék pohárnokának kezdeték esztendeje 1. Jul. 1683.

Készpénz fl. 12. Czipója dietim nro 4. Csizma pár nro 3. Báránybéllés nro 1. Kiszniczir posztó uln. 12. Ser vagy lőre just. 1.

Béjárók pohárnokának hasonlóképen, Munkácsi Laczkónak, kezdeték esztendeje die 1. Julii Anno 1683.

Készpénz fl. 12. Czipó dietim nro 4. Csizmája nro 3. Báránybéllés nro 1. Kiszniczir posztó uln. 12. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Hoffmester pohárnokjának, Nagy Lászlónak, kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 12. Báránybéllés nro 1. Czipója dietim nro 4. Kiszniczir posztó uln. 12. Csizmája 3 pár, vel fl. 3. den. 72. Lőre vagy ser dietim just. 2.

Peczérek.

Floga László jágermesternek kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 20. Közlöndis posztó uln. 8. Báránybéllése nro 1. Czipója dietim nro 4. Hetipénz fl. 10. Egy sertése, nro 1. Búza cub. 2. Ser vagy lőre dietim just.

Digitized by Google

2. Zab per annum cub. 5. Széna egy lovára sz.-Mihály naptúl fogva sz.-György napig, szokás szerint.

Szavko Lengyel János peczérnek kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 10. Fejérruhára fl. 2. Közlöndis posztó uln. 8. Báránybéllés nro 1. Túrója lib. 10. Czipója dietim nro 4. Ser vagy lőre just. 1. Lovára lovászmesterünknek lészen gondja. Sarúja nro 4.

Verbay Valykó peczérnek kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 13. Közlöndis posztó uln. 8. Czipó dietim nro 4. Hetipénz fl. 12. Báránybéllés nro 1. Csizmája három pár, nro 3. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Peczér Thótfalusi Mihálynak kezdeték esztendeje 17. Oct. 1682.

Készpénz fl. 18. Hetipénz fl. 12. Közlöndis posztó uln. 8. Báránybéllés nro 1. Csizmája pár nro 4. Czipója dietim nro 4. Ser vagy lőre just. 2.

Peczér Tamásnak kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 18. Hetipénz fl. 12. Közlöndis posztó uln. 8. Báránybéllés nro 1. Csizmája pár nro 4. Czipója dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Meskó Gábor agárhordozónak kezdeték esztendeje die 17. Mart. 1683.

Készpénz fl. 30. Hetipénz fl. 10. Közlöndis posztó uln. 8. Báránybéllés nro 1. Búza cub. 2. Egy sertése, vel fl. 3. Czipója dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2. Széna egy lovára sz.-Mihály naptól fogva sz.-György napig. Zab cub. 5.

Rácz Miklós agárhordozónak kezdeték esztendeje 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 15. Hetipénz fl. 10. Közlöndis posztó

Digitized by Google

uln. 8. Báránybéllés nro 1. Búza cub. 2. Egy sertése vagy fl. 3. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre just. 1. Zab annuatim cub. 5. Széna egy lovára sz.-Mihály naptól sz.-György napig.

Lengyel János agárhordozónak kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 12. Nadrágra, sövegre, fejérruhára fl. 4. Közlöndis posztó uln. 8. Báránybéllés nro 1. Búzája cub. 2. Sertése egy, vel fl. 3. Csizmája pár nro 4. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre just. 2. Zab cub. 5.

Sebestény peczér conventiója. Kezdeték esztendeje die 12. Septemb. Anno 1683.

Készpénz fl. 36. Egy nadrágja. Búzája cub. 12. Borsója cub. 1. Kása cub. 1. Czipója dietim nro 4. Három pár csizmája, nro 3. Kősója nro 1. Lencséje quart. 1. Egy mázsa húsa, nro 1. Bora dietim just. 2.

Chroncs Sándornak kezdeték esztendeje die 14. Maij Anno 1683.

Készpénz fl. 40. Béllésre fl. 12. Fajlondis posztó uln. 7. Rozsa cub. 12. Két lovára széna, abrak, szokás szerint, avagy pénz.

Szőke Miklós madarászmesternek kezdeték esztendeje 12. Aug. Anno 1683.

Készpénz-fizetése fl. 40. Német sarúra fl. 9. Sója nro 1. Másfél mázsa hús. Bora dietim just. 2. Egész köntös. Strimflire tall. 1.

Peczér Balázsnak kezdeték esztendeje die 1. Junii Anno 1683.

Készpénz fl. 10. Kiszniczir posztó uln. 14. Ingre fl. 2. Három pár csizma, vel fl. 3. den. 72. Praebendája vagy hetipénze. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Digitized by Google

János Ádám madarászunknak kezdeték esztendeje die 1. Aug. 1683.

Készpénz-fizetése fl. 24. Csizma pár nro 4. Bor dietim just. 1. Közlöndis posztó uln. 9. Gyólcsa uln. 16. Konyháról étele.

Lengyel madarásznak kezdeték esztendeje die 18. Aug. 1683.

Lészen készpénzül fizetése fl. 25. Kész köntöse, zöld posztóbúl. Mentéje alá fejér bárányból-béllése. Élésse szokás szerint vadászokkal; hol lehet, egy itcze bor ebédre, a hol nem, ser egy itcze. Estvére hasonlóképen.

Anno 1683. Die 4. Mensis Octobris kezdeték esztendeje Vojtkó nevű peczérünknek.

Lészen készpénz-fizetése fl. 12. Három pár csizmája, nro 3. Egész köntöse zöld posztóbúl. Ingre fl. 3.

Sarnyik nevű agárhordozónak vagy gondviselőnek kezdeték esztendeje die 18. Aug. Anno 1683.

Készpénz-fizetése fl. 15. Három pár csizmája, nro 3. Gabonája mécz 6. Egész köntöse készen. Nagyszombati négy mécz búzája. Két mécz kölöse. Naponta egy itcze bora. Ingre két német forintja. Étele madártanítókkal. Egy itcze sere dietim.

Kovácsok.

Kovács Ádámnak kezdeték esztendeje die 15. Julii Anno 1683.

Készpénz fl. 25. Közlöndis posztó uln. 8. Búza Cass. cub. 6. Verő-disznója nro 1. Czipója dietim nro 6. Hetipénz fl. 12. Báránybéllés nro 1. Csizmája pár nro 3. Kősója nro 6. Bor dietim just. 1.

Hansz kovácsnak kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Digitized by Google

Készpénz fl. 20. Közlöndis posztó uln. 8. Csizmára fl. 3. Kősó nro 1. Borsó quart. 1. Vaja just. 5. Czipója dietim nro 4. Búzája Cass. cub. 2. Egy sertése, vel fl. 3. Ser vagy lőre vas. 2. Lencse quart. 1. Kása quart. 1. Túrója libr. 25.

Munkácson lévő német kovácsnak kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 20. Búzája Cass. cub. 2. Közlöndis posztó uln. 8. Csizmára fl. 3. Kősója nro 1. Borsó quart. 1. Vaja just. 5. Czipó dietim nro 4. Egy sertése, vel fl. 3. Ser vagy lőre vas. 2. Lencse quart. 1. Kása quart. 1. Túrója libr. 25.

Kezdeték esztendeje Wágner Mártony német kovácsnak 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 24. Közlöndis posztó uln. 8. Báránybéllése nro 1. Praebenda szokás szerint, vagy heti pénz fl. 12. Csizma három pár, vel fl. 3. den. 72.

Kovács Mihálynak kezdeték esztendeje 1. Febr. 1682.

Készpénz fl. 45. Bor, czipó, praebenda; lovának széna, abrak.

Lovászok.

Lovász Szakmári Ferencznek kezdeték esztendeje die 18. Julii 1682. Készpénz fl. 8. Hetipénz fl. 12. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Csizmája pár nro 3. Czipója dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2. Sertése egy, vel fl. 3.

Kiss Daninak kezdeték esztendeje die 30. Julii Anno 1682.

Készpénz fl. 8. Hetipénz fl. 12. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Csizmája pár nro 3. Czipója dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Digitized by Google

Koczkafalusi Mátyás lovásznak kezdeték esztendeje 18. Aug. 1682.

Készpénz fl. 8. Hetipénz fl. 12. Báránybéllés nro 1. Kiszniczir-posztó uln. 12. Czipó dietim nro 4. Csizma pár nro 3. vel fl. 3. den. 72. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Koczkafalusi Demeter lovásznak kezdeték esztendeje die 13. Aug. 1682.

Készpénz fl. 8. Hetipénzi fl. 12. Báránybéllés nro 1. Kiszniczir-posztó uln. 12. Czipó dietim nro 4. Három pár csizma, vel fl. 3. den. 72. Ser vagy lőre dietim just. 2. Egy sertése, vel fl. 3.

Róka Máté lovásznak kezdeték esztendeje 1. Jan. 1683.

Készpénz-fizetése fl. 8. Kiszniczir posztó uln. 14. Hetipénz fl. 12. Három pár csizma, vel fl. 3. den. 72. Báránybéllése nro 1. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Jablonkowszky Mártony lovásznak kezdeték esztendeje 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 16. Hetipénz, avagy hús-praebenda. Közlöndis-posztó uln. 8. Báránybéllése nro 1. Ser vagy lőre dietim just 2. Három pár csizma, vel fl. 3. den. 72. Czipója dietim nro 4.

Kocsis Gyurka lovásznak kezdeték esztendeje 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 12. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Czisma 3 pár, vel fl. 3. den. 72. Báránybéllése nro 1. Czipója dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Kurilo János lovásznak kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Digitized by Google

Készpénz fl. 8. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Csizma három pár, nro 3. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Orosz András lovásznak kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 8. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Csizma 3 pár, nro 3. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Czigány Lukács lovásznak kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 8. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Három pár csizma, nro 3. Báránybéllés nro 1. Ser vagy lőre dietim just. 2. Czipó dietim nro 4.

Oláh Jancsi lovásznak kezdeték esztendeje die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 8. Hetipénz, vagy hús praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Három pár csizma, nro 3. Báránybéllés nro 1. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Orosz Jankó lovásznak kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 8. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Három pár csizma, nro 3. Báránybéllés nro 1. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Róka János lovásznak kezdeték esztendeje die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 8. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Három pár csizma, nro 3.

Digitized by Google

Báránybéllés nro 1. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre just. 2.

Serinka Karácsony lovásznak kezdeték esztendeje 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 8. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Három pár csizma, nro 3. Báránybéllés nro 1. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Német Miklós lovásznak kezdeték esztendeje 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 8. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Három pár csizma, nro 3. Báránybéllés nro 1. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Lengyel Gyurka lovásznak kezdeték esztendeje 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 8. Kiszniczir-posztó uln. 14. Bárány béllés nro 1. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Három pár csizma, nro 3. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Mucha Ferencz lovásznak kezdeték esztendeje die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 8. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Három pár csizma, nro 3. Báránybéllés nro 1. Ser vagy lőre dietim just. 2. Czipó dietim nro 4.

NB. Kocsisnak tették. Visinczy Ferencznek is nevezi magát.

Papik Ferencz lovásznak kezdeték esztendeje die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 8. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Három pár csizma, nro 3.

Digitized by Google

Bárányhéllés nro 1. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Maczkó Polyák lovásznak kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 8. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Három pár csizma, nro 3. Bárányhéllés nro 1. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Fodor szekszenásnak kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 8. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Három pár csizma, nro 3. Bárányhéllés nro 1. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Ruda János szekszenásnak kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 8. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Három pár csizma, nro 3. Bárányhéllés nro 1. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Máttyás Mártony szekszenásnak kezdeték esztendeje 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 8. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Bárányhéllés nro 1. Három pár csizma, nro 3. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Török Demeter szekszenásnak kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 8. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Bárányhéllés nro 1. Három pár csizma, nro 3. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Digitized by Google

Szoboszlay János szekszenásnak kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 8. Kiszniczir posztó uln. 14. Bárányböllés nro 1. Csizma pár nro 3. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2. Hetipénz, vagy hús-praebenda.

Kovács János lovásznak kezdeték esztendeje die 1. Mart. 1683.

Készpénz fl. 8. Kiszniczir posztó uln. 14. Bárányböllés nro 1. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Három pár csizma nro 3. Czipó dietim nro 4.

Szigeti János lovásznak kezdeték esztendeje die 1. Febr. 1683.

Készpénz fl. 8. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Bárányböllés nro 1. Három pár csizma, nro 3. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Szakmáry György lovásznak kezdeték esztendeje die 1. Mart. 1683.

Készpénz-fizetése fl. 8. Hetipénzt, avagy praebendát. Kiszniczir posztó uln. 14. Bárányböllés nro 1. Három pár csizma, nro 3. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Lucskay György nevű lovásznak kezdeték esztendeje die 19. Julii 1683.

Készpénz-fizetése fl. 8. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Három pár csizma, nro 3. Bárányböllés nro 1. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Mattyasek György nevű lovásznak kezdeték esztendeje 17. Oct. 1683.

Készpénz-fizetése fl. 8. Hetipénz, vagy húsbeli praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Bárányböllés

Digitized by Google

nro 1. Három pár csizmája, nro 3. Czipója dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2..

Kezdeték esztendeje Hanusfalusi Steblyak Bálint lovásznak 1. Jan. Anno 1683.

Lészen készpénz-fizetése fl. 8. Hetipénz, vagy szokás szerint praebendája. Kiszniczir posztó uln. 15. Bárányből-béllése nro 1. Csizmája három pár, vel fl. 3. den. 72.

Horváth András lovásznak kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz-fizetése fl. 8. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 15. Bárányből-béllése nro 1. Csizmája három pár, vel fl. 3. den. 72.

Szabó Miklós lovásznak kezdeték esztendeje die 1. Febr.

Készpénz-fizetése fl. 8. Hetipénz, vagy praebendája. Kiszniczir posztó uln. 15. Bárányből-béllése nro 1. Csizmája három pár, vel fl. 3. den. 72.

Anno 1683. 15. Aug. kezdeték esztendeje János György nevű, mint lovak mellé való lovásznak.

Készpénz-fizetése fl. 12. Közlöndis posztó uln. 8. Négy pár csizmája, vagy fl. 5. Praebendája, vagy hetipénze szokás szerint.

Mészáros Istók lovásznak kezdeték esztendeje die 1. Sept. 1683.

Lészen készpénz-fizetése fl. 8. Hetipénz, vagy praebenda. Kiszniczir-posztó uln. 14. Bárányből-béllése nro 1. Három pár csizmája, nro 3. Czipója dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Kocsisok.

Krosznowszky Stanisló kocsisnak kezdeték esztendeje 1683.

Digitized by Google

Készpénz fl. 18. Hetipénz fl. 12. Dolmány, mente, nadrág. Négy pár sarú, nro 4. Báránybéllés nro 1. Egy sertése. vel fl. 3. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre just. 2.

Plachték Vojtiech fellajtárnak kezdeték esztendeje die 12. Apr.

Készpénz fl. 14. Kiszniczir posztó uln. 7. Hetipénz, fl. 12. Négy pár sarú, nro 4. Báránybéllés nro 1. Egy sertése, vel fl. 3. Czipója dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Timkovics András kocsisnak kezdeték esztendeje die 14. Apr. 1683.

Készpénz-fizetése fl. 16. Hetipénze fl. 12. Kész vörös köntös. Báránybéllése nro 1. Négy pár csizma, nro 4. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Gaboltay György kocsisnak kezdeték esztendeje die 15. Junii 1682.

Készpénz fl. 14. Hetipénz fl. 12. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Három pár sarúja, nro 3. Czipellős egy, vel den. 50. Búzája Cass. cub. 6. Czipója dietim nro 4. Egy verő-disznó nro 1. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Visniczey Ferencz kocsisnak kezdeték esztendeje 15. Junii 1682.

Készpénz fl. 7. Hetipénz fl. 12. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Csizma három pár, nro 3. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Bárány Tamás kocsisnak kezdeték esztendeje 10. Jun. 1682.

Készpénz fl. 14. Kiszniczir posztó uln. 14. Sarúja három pár, nro 3. Búzája Cass. cub. 6. Czipója dietim nro 4. Hetipénz fl. 12. Báránybéllés nro 1. Egy czipel-

Digitized by Google

lős vel den. 50. Egy verő disznója, nro 1. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Szluhai Viszinczay András, Bárány Tamás fellajtárának kezdeték esztendeje die 15. Junii 1683.

Készpénz fl. 7. Hetipénz fl. 12. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Három pár csizma, nro 3. Czipellős egy pár, nro 1. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Visniczei Ferencz kocsisnak kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 14. Hetipénz fl. 12. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Csizmája három pár, nro 3. Verő disznója, vel fl. 3. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Visniczey Tamás, Szidorosy fellajtárának, kezdeték esztendeje 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 7. Hetipénz fl. 12. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Három pár sarú, nro 3. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Parlak László kocsisnak kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 14. Hetipénz fl. 12. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Csizma három pár, nro 3. Egy verő-disznó, vel fl. 3. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Parlak László fellajtárának, Szerdafalusy János, kezdeték esztendeje 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 7. Hetipénz fl. 12. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Három pár sarú, nro 3. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Rizák János kocsisnak kezdeték esztendeje die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 14. Hetipénz fl 12. Kiszniczir posztó

Digitized by Google

uln. 14. Báránybéllés nro 1. Három pár csizma, nro 3. Egy verő-disznó, vel fl. 3. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Rizák János fellajtárának, Koczkafalusy Tamás, esztendeje kezdeték die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 7. Kiszniczir posztó uln. 14. Hetipénz fl. 12. Három pár csizma, nro 3. Báránybéllés nro 1. Ser vagy lőre dietim just. 2. Czipó dietim nro 4.

Talpas János kocsisnak kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 14. Hetipénz fl. 12. Három pár csizma, nro 3. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre just. 2. Kiszniczir posztó uln. 14. Egy verő-disznó, vel fl. 3. Báránybéllés nro 1.

Talpas János fellajtárának, Leibcsics János, kezdeték esztendeje 1. Jan. 1682.

Készpénz fl. 7. Hetipénz fl. 12. Kiszniczir posztó uln. 14. Három pár sarú, nro 3. Bárányéllés nro 1. Ser vagy lőre dietim just. 2. Czipó dietim nro 4.

Rigó Ferencz kocsisnak kezdeték esztendeje die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 14. Hetipénz fl. 12. Kiszniczir posztó uln. 14. Bárányéllés nro 1. Csizma három pár, nro 3. Egy verő-disznója, fl. 3. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Rigó Ferencz fellajtárának Visnyiczey Ferenczcznek kezdeték esztendeje die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 7. Kiszniczir posztó uln. 14. Hetipénz fl. 12. Három pár sarú, nro 3. Bárányéllés nro 1. Ser vagy lőre dietim just. 2. Czipó dietim nro 4.

Visnyiczey Demeter kocsisnak kezdeték esztendeje die 24. Martii Anno 1683.

Készpénz fl. 14. Hetipénz fl. 12. Kiszniczir posztó

Digitized by Google

uln. 14. Báránybéllés nro 1. Csizmája három pár, nro 3. Egy ártánya, vel fl. 3. Ser vagy lőre dietim just. 2. Czipó dietim nro 4.

Visniczey Demeter fellajtárának, Hlhoy András, kezdeték esztendeje die 24. Martii Anno 1683.

Készpénz fl. 7. Kiszniczir posztó uln. 14. Hetipénz fl. 12. Báránybéllés nro 1. Három pár sarú, nro 3. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Jaskó Remennik kocsisnak kezdeték esztendeje die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 14. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Czipó dietim nro 4. Saruja három pár, vel fl. 3. den. 72. Ser vagy lőre dietim just. 2. Czipellős pár, vagy den. 50.

Jaskó kocsis fellajtárának kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 7. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Czipója dietim nro 4. Sarú három pár, vel fl. 3. den. 72. Ser vagy lőre just. 2. Egy czipellős, vel den. 50.

Kocsis Tamásnak kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 14. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Czipó dietim nro 4. Sarú három pár, vel fl. 3. den. 72. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Kocsis fellajtárának, Dutka János, kezdeték esztendeje 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 7. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Czipó dietim nro 4. Három pár sarú vel fl. 3. den. 72. Ser vagy lőre dietim just. 2. Egy czipellős, vel den. 50.

Digitized by Google

Frankó kocsisnak kezedeték esztendeje die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 14. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Czipó dietim nro 4. Sarú három pár, vel fl. 3. den. 72. Ser vagy lőre dietim just. 2. Czipellős egy pár, vel den. 50.

Frankó kocsis fellajtárának, Mrozowszky Bálint, kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 7. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Czipó dietim nro 4. Három pár sarú, nro 3. Ser vagy lőre dietim just. 2. Egy pár czipellős, vel. den. 50.

Kocsis Mártonnak kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 14. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Czipó dietim nro 4. Sarú három pár, vel den. 50.

Kocsis Mártony fellajtárának, Maczkó János, kezdeték esztendeje. . . . . .

Készpénz fl. 7. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Czipó dietim nro 4. Három pár sarú, vagy fl. 3. den. 72. Ser vagy lőre dietim just. 2. Czipellős egy pár, vel den. 50.

Barkóczy Kristóff kocsisnak kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 14. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Czipó dietim nro 4. Sarú három pár, vel fl. 3. den. 72. Ser vagy lőre dietim just. 2. Egy pár czipellős, vel den. 50.

Barkóczy Kristóff fellajtárának, Ács Mihóknak kezdeték esztendeje 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 7. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Czipó

Digitized by Google

dietim nro 4. Három pár csizma, nro 3. Ser vagy lőre dietim just. 2. Egy pár czipellős, den. 50.

Kobila János kocsisnak kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 14. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Czipó dietim nro 4. Három pár sarú, vel fl. 3. den. 72. Ser vagy lőre dietim just. 2. Egy pár czipellős vel den. 50.

Kopasz László nevű kocsisnak kezdeték esztendeje die 12. Nov. 1683.

Készpénz fizetése fl. 14. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Három pár csizma, nro 3. Egy pár czipellőse, nro 1. Czipója dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Kobila János fellajtárának, Hranownyiczky Samu, kezdeték esztendeje die 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 7. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Czipó dietim nro 4. Három pár sarú, vel fl. 3. den. 72. Ser vagy lőre dietim just. 2. Egy pár czipellős, vel den. 50.

Hanzel kocsisnak kezdeték esztendeje die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 14. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Czipó dietim nro 4. Három pár sarú, nro 3. Ser vagy lőre dietim just. 2. Egy pár czipellős, vel den. 50.

Hanzel kocsis fellajtárának, Glacz Marczi, kezdeték esztendeje 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 7. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Czipó dietim nro 4. Három pár sarú, vel fl. 3. den. 72. Ser vagy lőre dietim just. 2. Egy pár czipellős, vel den. 50.

Digitized by Google

Simkó kocsisnak kezdeték esztendeje die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 14. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Czipó dietim nro 4. Három pár sarú, nro 3. Ser vagy lőre dietim just. 2. Egy pár czipellős, vagy den. 50.

Kocsis Simkó fellajtárának kezdeték esztendeje 1. Jan. 1683.

Készpénz fl. 7. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Czipó dietim nro 4. Három pár sarú, nro 3. Ser vagy lőre dietim just. 2. Egy pár czipellős, vel den. 50.

Kocsis Lőcsey Gyurkának kezdeték esztendeje die 1. Mart. 1683.

Készpénz fl. 14. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Sarú három pár, nro 3. Czipellős egy pár, nro 1. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Kubaczky Miska fellajtárnak kezdeték esztendeje die 1. Febr. 1683.

Készpénz-fizetése fl. 7. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Bárányből nro 1. Három pár csizmája, nro 3. Egy pár czipellőse, nro 1. Czipója dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Nagy János, Barkóczy kocsis új fellajtárának, 14. Julii 1683.

Készpénz-fizetése fl. 7. Hetipénzi fl. 12. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllése nro 1. Három pár sarúja, nro 3. Czipója dietim nro 3.

Kozák András fellajtárnak kezdeték esztendeje die 16. Aug. 1683.

Készpénz-fizetése fl. 7. Praebendája szokás szerint, vagy hetipénze fl. 12. Kiszniczir posztó uln. 14.

Digitized by Google

Három pár sarúja, nro 3. Bárányből-béllése nro 1. Czipója dietim nro 4.

Komáromi Szabó Jancsi fellajtárnak 23. Septemb. 1683.

Készpénz-fizetése fl. 7. Hetipénz, vagy praebendája. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Három pár csizmája, nro 3. Egy pár czipellőse, nro 1. Czipója dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Beszperími György kocsisnak kezdeték esztendeje 1. Julii 1683.

Készpénz-fizetése fl. 14. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Három pár sarúja, nro 3. Egy pár czipellős, vagy den. 50. Czipója dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Zbori kocsis Kristóphnak kezdeték esztendeje 1. Aug. 1683.

Készpénz fl. 14. Praebendája, vagy hetipénze. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Sarúja három pár, vel fl. 3. den. 72. Egy pár czipellős, den. 50. Czipó dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Kezdeték esztendeje Ruda Tamás kocsisnak die 1. Aug. 1683.

Készpénz fl. 14. Hetipénz, vagy praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Három pár csizmája, nro 3. Egy pár czipellőse, nro 1. Báránybéllés nro 1. Czipója dietim nro 4. Ser vagy lőre just. 2.

Szombathelyi János kocsisnak kezdeték esztendeje die 1. Aug. 1683.

Készpénz fl. 14. Praebenda, vagy hetipénz. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Három pár sarúja, vel fl. 3. den. 72. Egy pár czipellőse, den. 50. Czipója dietim nro 4. Ser vagy lőre just. 2.

Digitized by Google

Kezdeték esztendeje Trencsínyi János kocsisnak 1. Sept. 1683.

Készpénz fl. 14. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Három pár csizmája, nro 3. Verő-disznó egy, vel fl. 3. Czipója dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim nro 4. Egy pár czipellős, vel den. 50.

Petruska Andreas fellajtárnak kezdeték esztendeje die 23. Sept. Anno 1683.

Készpénz-fizetése fl. 7. Hetipénzi, vagy praebendája. Kiszniczir posztó uln. 14. Bárányből-béllése nro 1. Három pár sarúja, nro 3. Egy pár czipellőse, nro 1. Czipója dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. nro. 2.

Fülöky Jancsi fellajtárnak kezdeték esztendeje die 1. Julii 1683.

Készpénz-fizetése fl. 7. Hetipénzi, vagy hús-praebendája. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Három pár csizmája, nro 3. Egy pár czipellős, nro 1. Czipója dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Anno 1683. die 16. Febr. kezdeték esztendeje Mády Mihály czímeres-póstánknak.

Lészen készpénz-fizetése száz magyari forint, id est fl. 100. Három pár csizma.

Anno 1683. die 23. Martii kezdeték esztendeje Balogh György czímeres-póstánknak.

Lészen készpénz-fizetése száz magyari forint, id est fl. 100. Három pár csizma.

Anno 1683. die 1. Januarij kezdeték esztendeje Solcz Jerémiás czímeres-póstánknak.

Készpénz-fizetése száz magyari forint, id est fl. 100. Három pár csizma.

Conventio Egregii Samuelis Jenei, certorum Peditum Aulicalium Nostrorum Ductoris, cujus Annus incipit die 1. Jan. 1683.

Digitized by Google

Készpénz-fizetése fl. 100. Angliai posztó uln. 7. Egy szolgájára szokás szerint praebenda, két lovának széna, abrak, avagy pénz.

Komlósy Sándor gyalog hadnagyunknak kezdeték esztendeje die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz-fizetése fl. 50. Posztó remek uln. 6. Búza Cass. cub. 8. Bárány nro 6. Ártánya nro 2. Két hordó bora, nro 2.

Berthóty Ádám, zöld puskásink hadnagyának kezdeték esztendeje die 24. April. Anno 1683.

Készpénz fl. 120. Angliai posztó uln. 7. Hordós bor vas. 4. Verő-ártány nro 2. Abajdócz-búza cub. 25. Magának hoffmesterünkkel asztala. Két szolgájának szokás szerint praebenda. Négy lovának széna, abrak.

Conventio Egregii Andreae Meggyessy, certorum Peditum Aulicalium Nostrorum Ductoris, cujus annus incipit die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 100. Angliai posztó uln. 7. Egy szolgájára szokás szerint praebenda. Két lovára széna, abrak, avagy pénz.

Summa pecuniae Aulicorum facit flor. nro 15,770. id est: Quindecim mille, septingentos septuaginta florenos.

Nagy Albert, lovas katonáink hadnagyának kezdeték esztendeje die 11. Maij Anno 1682.

Készpénz fl. 80. Asztal-tartására fl. 36. Angliai posztó uln. 5. Bárány nro 12. Czipó dietim nro 6. Bora dietim just. 2. Asztala, mikor udvarunknál vagyon, konyhamesterünkkel.

Anno 1683 die 1. Januarii kezdeték esztendeje száz lovasnak.

Lészen minden hónapnak az elején fizetésök egy

Digitized by Google

személyre négy-négy forint, szolgára pedig semmi sem adaték. Egy hópénz facit per mensem fl. 400.

Tota solutio Annualis facit fl. 4800. id est:
Quatutor mille, octingentos florenos.

Tardy István, udvari száz gyalogink hadnagyának kezdeték esztendeje die 1. Jan. Anno 1683.

Készpénz fl. 100. Angliai posztó uln. 7. Asztala konyhamesterünkkel.

Kárpit Pál kis hadnagynak kezdeték esztendeje die 1. Maij 1683.

Minden prímán öt forint, annuatim facit fl. 60. Közlöndis posztó uln. 8. Czipó dietim nro 4. Bora dietim just. 1.

Száz gyalognak fizetése, minden hónak az elein szokott kiadódni, mely tizenkétszer esik egy esztendőben.

Zászlótartónak hóra fl. 5, facit fl. 60. Dobosnak fl. 4, facit fl. 48. Síposnak fl. 4, facit fl. 48. Dudkának fl. 4, facit fl. 48. Két sípos-inasnak fl. 4, facit fl. 48. Tíz tizedesnek, mindeniknek négy-négy forint hóra, facit annuatim fl. 480.

A zászlótartónak, dobosnak, síposoknak és tizedeseknek veres kiszniczir posztóból való mentéjök, szabva, dolmányok pedig fehér kiszniczir posztóból adódik; de a köz-síposoknak mind mentéjek, dolmányok veres kiszniczir posztóból, — külömb a fősíposnak: minden köntöse széles remekposztóból; mentéjeknek pedig mindkét eleje sárga posztóval bélelve.

Közlegényeknek hosszú mente és dolmány, szabva, kék posztóból.

Az egész seregre annuatim erog. fl. 4020.

Harmincz palotás-gyalognak kezdetik esztendejök. . . .

Digitized by Google

Három tizedesnek, minden hóra egy személyre fl. 4.

Huszonkét közlegénynek, minden személyre, hóra fl. 3.

Remek posztóbúl dolmány, mente, süveg; nadrág kiszniczír posztóbúl. Summa facit: 1116.

Summarius extractus praescriptorum. Summa pecuniae fl. 25,956.

Summa panni Anglici uln. 661. Facit florenos Hungaricos 3305.

Summa panni fajlondis uln. 215. Facit florenos 860.

Summa panni közlöndis uln. 126. Facit florenos Hungaricos 2016.

Computatis computandis facit, florenos Hungaricos 32,347.

Mezei hadakra annuatim megyen:

Gyarmathy István seregére fl. 5496. Oláh András seregére fl. 5496. Szőke György seregére fl. 5136. Gyönge seregére fl. 5136. András Deák seregére fl. 5136. Jeney Sámuel seregére fl. 4416. Dragony companiára fl. 2880. Muskatílyosokra fl. 33,052. Tota summa facit fl. 67,300.

Posztó megyen gyalog és lovas németekre pecia nro 750. Facit florenos Hungaricos 12,000.

Tota solutio annualis tam aulicorum, quam militum campestrium facit fl. 111,647.

Zűld puskásoknak minden személyre közlegénynek fl. 3 den. 50. Tizedesnek fl. 4. Egy hólnapra erogálódik fl. 355.

Per Annum facit száz legénynek fl. 4260.

Zűld septuch-posztó pecia nro 60. Facit florenos nro 960.

Digitized by Google

Kupecz János, kocsisnak kezdeték esztendeje die 20. Sept. Anno 1683.

Lészen fizetése fl. 14. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztója uln. 14. Bárányből béllése nro 1. Három pár csizmája, nro 3. Egy pár czipellőse, nro 1. Czipója dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Anno 1683 die 20. Octobris kezdeték esztendeje Sárossy Mátyás kocsisnak.

Készpénz fl. 14. Hetipénz, vagy hús-praebenda. Kiszniczir posztója uln. 14. Báránybéllés nro 1. Czipója dietim nro. 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

Anno 1683 die 20. Nov. Ábrahám Marczi fellajtárnak kezdeték esztendeje.

Lészen fizetése fl. 7. Hetipénz, vagy praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Három pár sarúja, nro 3. Egy pár czipellőse, nro 1.

Anno 1683 die 25. Nov. Zariczky András fellajtárnak kezdeték esztendeje.

Készpénz fl. 7. Hetipénz, vagy praebenda. Kiszniczir posztó uln. 14. Báránybéllés nro 1. Három pár sarúja, nro 3. Egy pár czipellőse, nro 1. Czipója dietim nro 4. Ser vagy lőre dietim just. 2.

(Eredetije a késmárki evang. lyceum könyvtárában).

II.

Conventionale officiolatorum seu servitorum Illustrissimi ac Celsissimi Principis Emerici Thököly, Domini Nostri Clementissimi, sub provisoratu Egregii Domini Michaëlis Pataky, ad Arcem S.-Patak pertinentium, a die 1-ma Januarii Anno 1683.

Conventiója Hegymeghi Ferencz uramnak s.-pataki kapitányságára, kinek esztendeje kezdetik die 1. Julii 1683.

Készpénz-fizetése per annum fl. 160. Hat sing

Digitized by Google

angliai posztó, uln. nro 6. Búza 25 köböl, Cass. cub. nro 25. Négy hordó bor, vas. vin. nro 4. Fizetése augeáltatik kis-toronyai dézsmássággal is.

Conventio Egregii Domini Nicolai Jósa, inspectori bonorum.

Készpénz per annum kétszáz forint, fl. 200. Székhúsra asztalára ötven forint, fl. 50. Ezekenkivül több is, a mint ő kegyelme conventiójából kitetszik.

Conventio Egregii Domini Francisci Hegymeghy, capitaneo, cujus annus incipit die 1. Julii, anno 1683.

Készpénz-fizetése per annum százhatvan forint, fl. 160. Hat sing angliai posztó, uln. nro 6. Búza huszonöt köböl, Cass. cub. nro 25. Négy hordó bor, vas. vini nro 4. Fizetése kis-toronyai dézsmássággal is augeáltatik.

Conventio Egregii Domini Michaeli Pataki, provisoris, cujus annus incipit a die 1. Januarii 1683.

Készpénz-fizetése per annum száz forint, fl. 100. Ruházatjára huszonhét forint, fl. 27. Búza tizenöt köböl, Cass. cub. nro 25. Abrakja húsz köböl, Cass. cub. nro 20. Két hordó bora, vas. vin. nro 2. Eczet húsz itcze, just. nro 20. Verő disznó három, porci nro 3. vel. fl. 9. Kősó hat, lapides nro 6. Olvasztott fadgyú 60 font, librae nro 60. Borsó két szapu, gr. nro 2. Lencse két szapú, gr. nro 2. Kása két szapú, gr. nro 2. Széna öt öl, orgiae nro 5. Papiros négy kötés, lig. nro 4. Bárány tíz, agni nro 10. Tyúk harmincz, gallinae nro 30. Lúd tíz, anseres nro 10. Tehénhús ra tizennyolcz forint, fl. 18. Vaj tizenkét itcze, just. nro 12. Káposztafő száz, bars. cap. nro 100. Méz hat itcze, just. nro 6. Lőre négy hordóval, vas. vin. nro 4. Szolgájára czipó per diem librae nro 4, librae nro 4.

NB. Pataki, petrahai, ardai, hegykai dézsmásságot is supportálja (t. i. Pataki Mihály).

Digitized by Google

Conventio castellani interioris Arcis Stephani Oláh, cujus annus incipit die 22. Febr. 1683.

Készpénz-fizetése per annum negyven forint, fl. 40. Ruházatjára húsz forint, fl. 20. Tehénhúsra tíz forint, fl. 10. Hordós bor kettő, vas. vini nro 2. Búza hat köböl, Cass. cub. nro 6. — Tartozik a hordóméréshez is hozzálátni.

Conventio Rationistae Stephani Gáborjáni, cujus annus incipit die 1. Januarii 1683.

Készpénz-fizetése per annum harminczhat forint, fl. 36. Fajlondis posztó (vel singiért fl. 3. den. 50) hat sing, uln. nro 6. Abrakja tizenkét köböl, Cass. cub. nro 12. Két hordó bora, vas. vin. nro 2. Lőre három hordóval, vas. vinacii nro 3. Lencse két szapú, gr. nro 2. Borsó két szapú, gr. nro 2. Verő disznó kettő, (vel pro fl. 6) nro 2. Kősó négy, lapides nro 4. Széna két öl, orgiae nro 2. Káposzta ötven fő, capit. nro 50. Búza tizenkét köböl, Cass. cub. nro 12. Asztaltartásért tizenkét forint, fl. nro 12. Tyúk tíz, gallinae nro 10. Lúd öt, anseres nro 5.

Conventio castellani exterioris portae Joannis Váradi, cujus annus incipit die 7. Julii 1683.

Készpénz-fizetése per annum százhúsz forint, fl. 120. Búza tizenkét köböl, Cass. cub. nro 12.

Conventio clavigeri Pauli Horvát, cujus annus incipit die 1. Januarii 1683.

Készpénz per annum húsz forint, fl. 20. Ruházatjára tizenkét forint, fl. 12. Bárányból-béllés egy, vel pro fl. 2, nro 1. Fehér czipó per diem négy, libr. nro 4. Verő disznó egy (vel pro fl. 3), porc. nro 1. Kősó kettő, lap. nro 2. Közönséges csizma három pár, chalcei nro 3. Hús-evő nap tehénhús per diem két font, librae nro 2.

Digitized by Google

Conventio dispensatoris frumentar., cujus annus incipit a 1. Januarii 1683.

Készpénz-fizetése per annum húsz forint, fl. 20. Ruházatjára fl. 12. Báránybőr-béllés egy, (vel fl. 2) nro 1. Verő disznó egy (vel fl. 3), nro 1. Kősó kettő, lap. nro 2. Fejér czipó négy per diem, librae nro 4. Csizma három pár, par nro 3. Hordós bor kettő, bor nro 2.

Conventiója sáros-pataki pallérnak, esztendeje kezdetik 1. Januarii 1683.

Készpénz per annum hat forint, fl. 6. Egy szűr, egy darócz (vel fl. 4.), nro 2. Búza négy köből, Cass. cub. nro 4. Verő-disznó egy (vel fl. 3), nro 1. Kősó egy, lap. nro 1. Sarúja három pár, par nro 3. Lőre egy hordóval, vas. vinacii nro 1.

Conventiója kulcsár mellett levő két bodnárnak, Dósi Jánosnak és Bodnár Mátyásnak, kiknek esztendejek kezdetik 1. Januarii 1683.

Készpénz két személyre húsz forint, fl. 20. Egy-egy szűr, vagy mindakettőnek fl. 4. Verő-disznóért mindkettőnek fl. 6. Gabona mindkettőnek tíz, Cass. cub. nro 10. Kősójok egy-egy, id est par lapid. nro 2. Sarú két-két pár, par nro 4.

Conventiója pattantyús kis-várdai Szabó Istvánnak, s.-pataki pattantyússágára, kinek esztendeje kezdetik die 1. Octobris 1683.

Készpénz hórúl-hóra hat forint, fl. 6. Búza hat köből, Cass. cub. nro 6. Verő-disznó egy (vel pro fl. 3), nro 1. Bor egy hordóval, vas. vin. nro 1. Lőre két hordóval, vas. vinacii nro 2. Kősó kettő, lapid. nro 2.

Conventiója pattantyús Philepnek, s.-pataki pattantyússágára, kinek esztendeje kezdetik die 1. Julij 1683.

Minden hóra hat forint, fl. 6. Búza hat köből,

Digitized by Google

Cass. cub. nro 6. Verő-disznó egy (vel fl. 3.), nro 1. Bor egy hordóval, vas. vini nro 1. Lőre két hordóval, vas. vinacii nro 2. Kősó kettő, lapid. nro 2.

Conventiója pattantyús Péternek, s.-pataki pattantyússágára, kinek esztendeje kezdetik die 1. Julii 1683.

Minden hóra hat forint, fl. 6. Búza hat köböl, Cass. cub. nro 6. Verő-disznó egy (vel fl. 3.), nro 1. Bor egy hordóval, vas. vini nro 1. Lőre két hordóval, vas. vinacii nro 2. Kősó kettő, lapis nro 2.

Conventiója pattantyús Dictor Benedeknek, kinek esztendeje kezdetik die 1. Julii anno 1683.

Minden hóra hat forint, fl. 6. Búza hat köböl, Cass. cub. nro 6. Verő disznó (vel fl. 3.), nro 1. Bor egy hordóval, vas. vin. nro 1. Lőre két hordóval, vas. vinacii nro 2. Kősó kettő, lapis nro 2.

Conventiója Majoros Andrásnak feleségestül, s.-pataki majorosságára, kinek esztendejek kezdetik 1. Januarii 1683.

Készpénzek, ingvállára, főrevalóra, előruhára fl. 4. den. 50. Búza nyolcz köböl, Cass. cub. nro 8. Szoknyának septuk posztó öt sing, ulnae nro 5. vel singiért fl. 1. den. 20. Asszonyembernek való kődmön egy, nro 1. Kása, borsó egy-egy szapú, gr. 2. Sarú négy pár, par. nro 4. Verő disznó egy (vel fl. 3.), nro 1. Kősó egy, lapis. 1. Kender kita hat, lig. nro 6.

Conventiója Kertész Jánosnak, s.-pataki kertészségére, kinek esztendeje kezdetik die 1. Jan. 1683.

Készpénz per annum fl. 12. Egy aba-dolmány (vel fl. 3.) nro 1. Egy aba-nadrág (vel fl. 1. den. 20.) nro 1. Egy fekete süveg (vel. den. 60.) nro 1. Egy pár csizma, par vel. fl. 1. nro 1. Búza öt köböl, Cass. cub. nro 5. Lőre két hordóval, vas. vinacii nro 2.

Digitized by Google

Kősó egy, lapis nro 1. Verő disznó egy, (vel fl. 3.) nro 1. Tűzrevaló fa négy szekérrel, plaust. nro. 4. Székhúsra három forint, fl. 3.

Conventiója Sütő Györgynek, várbeli sütőségére, kinek esztendeje kezdetik 1. Julii, anno 1683.

Készpénz tizenhat forint, per annum fl. 16. Ruházatjára tizenkét forint, fl. 12. Lőre per diem két itcze, justae nro 2. Tehénhús, húsevő nap két-két font, librae nro 2.

Conventiója csigás-kocsisnak, Böszörményi Jánosnak, kinek esztendeje kezdetik die 22. Novembris 1683.

Készpénz per annum tizenkét forint, fl. 12. Morvai posztó helyett aba-dolmány nro 1. vel fl. 3. Aba-nadrág egy, nro 1. vel fl. 1. den. 20. Egy szűr, nro 1. vel fl. 2. Minden héten hetipénz öt poltura, den. nro 15. Köz-czipó per diem négy, libr. nro 4. Lőre per diem egy itcze, just. nro 1. Szekernye-sarú egy pár, item egy fejelés, nro 2. Verő disznó egy, porc. nro 1. vel fl. 3.

Conventiója béres Nagy Györgynek, s.-pataki bérességére, kinek esztendeje kezdetik die 17. Julii. 1683.

Készpénz per annum fl. 8. Ingre, lábravalóra két forint, fl. 2. Gabona nyolcz köből, Cass. cub. nro 8. Egy szűr, egy darócz, nro 2. (vel fl. 4.) Aba-nadrág egy, nro 1. (vel fl. 1. den. 20.) Verő disznó egy, nro 1. (vel fl. 3.) Kősó egy, lapis. nro 1. Hasábos káposzta egy cseber, tina nro 1. Lencse, borsó, kása egy-egy szapú, gr. 3. vel pro búza gr. 3. Tehénbőr bocskornak egy, nro 1. Túró harmincz font, libr. nro 30. Két köből alá való vetés maga búzájával, cub. nro 2.

Conventiója Pásztor Palkónak, s.-pataki bérességére, kinek esztendeje kezdetik die 8. Aug. 1683.

Digitized by Google

Készpénz fl. 8. Ingre, lábravalóra fl. 2. Gabona Cass. cub. nro 8. Egy szűr, egy darócz nro 2. (vel fl. 4.) Aba-nadrág egy, nro 1. (vel fl. 1. den. 20.) Verődisznó egy, nro 1. (vel fl. 3.) Kősó egy, nro 1. Hasábos káposzta egy cseber, tin. nro 1. Lencse, borsó, kása egy-egy szapú, vagy búza három szapú, gr. 3. Tehénbőr bocskornak egy, nro 1. Túró harmincz font, libr. nro 30. Két köböl alá való vetés maga búzájával, cub. 2.

Conventiója s.-pataki béresnek Tót Jánosnak, kinek esztendeje kezdetik die 24. Novembris 1683. Ezen béresnek is úgy, mint a felsőknek erogálódik.

Conventiója s.-pataki béresnek Bariskó Pálnak, kinek kezdetik die 24. Novembris 1683. Ennek is hasonló fizetése, mint a többinek.

Conventiója s.-pataki disznó-pásztornak Tót Balázsnak, kinek esztendeje kezdetik die 1. Maij 1683.

Készpénz per annum nyolcz forint, fl. 8. Búza nyolcz forint, fl. 8. Egy szűr, egy darócz (vel fl. 4.) nro 2. Egy tehénbőr bocskornak, nro 1. Egy kősó, lapis nro 1. Egy aba-nadrág (vel pro fl. 1. den. 20.) nro 1. Egy véka borsó helyett egy véka búza, gr. 1. Egy véka lencse helyett egy véka búza, gr. 1. Egy fekete süveg (vel pro den. 60.) nro 1. Egy tavaszi malacz, ez idei, pecsenyének, nro 1.

Conventiója várbeli szakácsnak, mikor van.

Készpénz-fizetése per annum fl. 16. Ruházatjára tíz forint, fl. 10. Két őtő (öltő) ingre fl. 2. Per diem három czipó, libr. nro 3. Lőre vagy almavíz két itcze per diem, just. nro 2. Két fekete csizma, egy fejelés, par nro 3. Tartozik sütőséghez is hozzálátni.

Conventiója várbeli réz- és gyalog-dobosnak, dobos Eperjesi Istvánnak, kinek esztendeje kezdetik die 1. Julii 1683.

Digitized by Google

Hórúl hóra négy forint, fl. 4. Egy hólnapra adatik czipó helyett két szapú búza, gr. 2.

Hópénzes szolgáknak. Belső várbeli gyalog Késcsináló Pál conventiója: hórúl hóra három forint, fl. 3.

Tömlöcztartó Csizmadia Mihály conventiója: hórúl hóra három forint, fl. 3.

Conventiója Serfőző Mihálynak, s.-pataki serfőzésére, kinek esztendeje kezdetik die 1. Jan. 1683.

Minden tíz hordó serfőzés után adatik két forint, fl. 2. Gabona per annum négy köböl, Cass. cub. nro 4. Vaj két itcze, just. nro 2. Verő-disznó egy (vel pro fl. 3.) nro 1. De úgy, ha ő is continuálja per annum a serfőzést.

Conventiója pataki két korcsomárosnak: külső városbeli és várbelieknek.

Minden kiárúlt hordó borért erogálódik tíz-tíz poltura, den. 30. Búza per annum öt köböl, Cass. cub. nro 5. Gyertya per annum, egy-egy részre fadgyú libr. nro 15.

Conventiója sáros-pataki méhésznek, kinek esztendeje kezdetik 1683. 1. Jan.

Készpénz három forint, fl. 3. Búza négy köböl, Cass. cub. nro 4. Egy szűr (vel pro fl. 2.) nro 1. Két saru, par nro 2. Túró tíz font, libr. nro 10.

Conventiója Lakatos Andrásnak, pataki várhoz való lakatosságára, kinek esztendeje kezdetik die 21. Novembris 1683.

Készpénz per annum harmincz forint fl. 30. Búza tizenkét köböl, Cass. cub. nro 12. Széles remek hét sing, ulnae nro 7. Mente-béllésre három forint, fl. 3. Bor egy hordóval, vas. vin. nro 1. Két hordó lőre, vas. nro 2. Verő disznó egy (vel pro fl. 3.) nro 1. Egy kősó, lap. nro 1. Egy véka lencse, Cass. gr.

Digitized by Google

nro 1. Egy véka borsó, Cass. gr. nro 1. Eczet öt itcze, just. nro 5.

Conventiója seminaristák szakácsának fl. 30.

Conventiója Patak várához munkálódó mestereembereknek, molnárok, ácsok és bodnároknak, a mikor munkálódnak, per diem minden személyre négy-négy czipó, nro 4. Ételekre egyéb élés, a mint rendelik.

Czigányok, mikor munkálódnak az várhoz: per diem minden személyre három czipó, libr. nro 3.

Kémény-tisztító conventiója: minden kémény tisztítástúl adatik nyolcz poltura, den. 24.

Conventiója Somlyód vinczlérének Béri Györgynek, kinek esztendeje kezdetik die 1. Januarii 1683.

Készpénz tíz forint, fl. 10. Gabona öt köböl, Cass. cub. 5. Csizma két pár, par nro 2. Egy szűr (vel pro fl. 2.) nro. 1.

Conventiója újhelyi szőlők vinczlérének Balog Györgynek, kinek esztendeje 1. Januarii 1683.

Készpénz per annum hat forint, fl. 6. Búza három köböl, Cass. cub. nro 3. Egy fekete süveg (vel pro den. 60.) nro 1. Egy verő-disznó (vel fl. 3.) nro 1. Egy kősó, lapis nro 1. Egy hordó lőre, vas. nro 1. Egy pár sarú, par. nro 1.

Szőlőpásztorok. Conventiója a királyhegyi jesuviták szőleje-féle pásztorának, a pataki hegyen.

Készpénz-fizetése fl. 4. Két pár bocskor, par. nro 2. Hetipénz tíz poltura, den. 30. Nem adatik búza.

Conventiója Somlyód pásztorának a kis-pataki és felső-hostáti szőlő-őrzésért juxta urbarium mindenik részen levő pásztornak külön-külön:

Készpénz egy forint, fl. 1. Per diem, míg őrzi, négy-négy czipó, libr. 4.

Újhelyi Boglyoska pásztorának.

Digitized by Google

Búza egy köböl, Cass. cub. nro 1. Kenyérnek egy szapú búza, Cass. gr. 1. Hetipénz egy poltura, den. 3.

Újhelyi Váralja pásztorának.

Készpénz hat forint, fl. 6. Búza három szapú, cub. gr. 3. Két pár bocskor, par 2. Hetipénz négy poltura, den. 12.

Újhelyi Oremus szőlő pásztorának.

Készpénz fl. 6. Búza három szapú, gr. 3. Két pár bocskor, par 2. Hetipénz négy poltura, den. 12.

Újhelyi Dörsÿk szőlő pásztorának.

Készpénz három forint, fl. 3. Búza három szapú, gr. 3. Két pár bocskor, par 2. Hetipénz három poltura, den. 9.

Újhelyi Köves és sátoraljai pásztornak.

Készpénz fl. 5. Búza két szapú, gr. 2. Bocskor egy pár, nro 1. Hetipénz két poltura, den. 6.

Deördök (?) és Feketéné szőlő pásztora.

Készpénz. fl. 5. Búza három szapú, gr. 3. Két pár bocskor, par nro 2. Hetipénz kilencz poltura, den. 9.

Nagy és Kis-Király szőlő pásztorinak.

Nagy-Királytúl készpénz fl. 1. den. 50. Kis-Királytúl készpénz fl. 1. Két pár bocskor, par nro 2. Hetipénz mindkettőnek den. 24.

Nagy-toronyai szőlőpásztornak, az 4 darabtúl.

Készpénz hat forint, fl. 6. Búza három szapú, Cass. gr. 3. Két pár bocskor, par nro 2.

Bari hegyen Cselei-szőlő pásztorának.

Készpénz hat forint, fl. 6. Búza három szapú, Cass. gr. 3. Bocskor két pár, par nro 2.

Bényei pásztoroknak.

Határ nevő szőlőktűl, mely falu majorsága.

Búza két köböl, Cass. cub. nro 2. Két pár bocskor, pár nro 2.

Eke, Nagy-Szél, Talpas szőlők két pásztorának.

Digitized by Google

Búza két véka, Cass. gr. nro 2. Két-két bocskor, par nro 4.

Peres szőlő és két Vilbald-szőlő őrzéstül.

Készpénz tíz forint, fl. 10. Búza két köböl, Cass. cub. 2. Hat bokor bocskor, par nro 6.

Herczeg-szőlő pásztorának négy forint, fl. 4. Búza egy köböl, Cass. cub. 1. Két bokor bocskor, par nro 2.

Lőcse-szőlő pásztorának négy forint, fl. 4. Búza egy köböl, Cass. cub. nro 1. Bocskor két bokor, par nro 2.

Mondoha-szőlő pásztorának négy forint, fl. 4. Búza egy köböl, Cass. cub. nro 1. Két pár bocskor, pár nro 2. — Ezen hét szőlőpásztornak adatik egy kősó, lapis nro 1.

Conventiója új hordócsináló bodnároknak.

Minden tíz hordó-csinálástúl adatik egy forint, fl. 1. Húsra való pénz százátúl adatik nyolczvanegy pénz, den. 81. Borsra való pénz százátúl nyolcz poltura, den. 24.

Százátúl. Liszt két köböl, Cass. cub. 2. Szalonna kilencz font, libr. 9. Káposzta egy dézsával, nro 1. Egy kősó, lap. nro 1. Túró öt font, libr. nro 5. Eczet egy itcze, just. nro 1. Vaj egy itcze, just. nro 1. Háj fél-font libr. nro ½. Borsó, kása, lencse, két-két itcze, just. 2.

Lőre per diem, avagy ser, mindeniknek két itcze, just. 2.

Conventiója hordófal-hasító bodnároknak.

Minden ezer hordófal-hasítástúl, fenekével együtt, adatik fl. 3. Eczet minden ezertűl két itcze, just. nro 2. Lencse, borsó, minden ezertűl két itcze, just. 2.

Hatezertúl adatik. Liszt két köböl, Cass. cub. 2. Kősó kettő, lap. nro 2. Túró tizennyolcz font, libr. 18. Szalonna tizennyolcz font, libr. 18.

Digitized by Google

Conventiója hordófal-késlő bodnároknak.

Minden ezer hordófal-késléstűl adatik másfél forint, fl. 1. den. 50.

Minden ezer falkéstől. Liszt egy szapú, gr. 1. Túró három font, libr. nro 3. Szalonna két font, libr. nro 2. Egy itcze eczet, just. nro 1. Törött só három itcze, just. nro 3. Húsra való nyolcz poltura, den. 24. Lencse, borsó három itcze, just. 3. Lőre vagy ser minden személyre per diem két-két itcze, just. 2.

Conventiója hordófenék-hasító bodnároknak. Ezerháromszáz fenék-hasítástúl adatik három forint. Minden ezerháromszáz fenéktűl fl. 3.

Ezerháromszáztúl. Liszt egy kőből, Cass. cub. 1. Túró három font, libr. nro 3. Szalonna három font, libr. nro 3. Borsó két itcze, just. nro 2. Lencse két itcze, just. nro 2.

Másfélezertűl adatik egy kősó, lap. nro 1.

Conventiója sindelyhasító meczenzéfieknek.

Minden ezer sindelytűl. Egy szapu liszt, gr. nro 1. Egy tallér, fl. 1. den. 80. Szalonna két font, libr. 2. Túró két font, libr. 2. Kősó egy, lap. 1. Lencse egy véka, gr. 1. Borsó egy véka, gr. 1. Liszt galluskának egy szapú, gr. 1.

Húszezer sindelyhasogatástúl egy hordó lőre, vas. nro 1.

Conventiója szőlőkaró-hasító meczenzéfieknek százezer karó-hasításra adatik harminczöt font szalonna, a többire túró adatik, úgy, hogy minden ezertűl egy font szalonna kellene: de csak 35 font szalonnát adunk, a többire túró adatik, — úgy kell observálni.

Digitized by Google

Minden ezertől adatik. } Egy font szalonna, libr. nro 1. Egy font túró, libr. nro 1. Egy kősó, lap. nro 1. Egy forint, fl. nro 1.

Tizenötezertől egy köböl liszt, Cass. cub. nro 1. Tizenötezertől adatik két hordó lőre, vas. nro 2.

Conventiója ó hordócsináló bodnároknak, ó hordókra. (Üresen maradt hely).

Conventiója lictor-veremhányóknak, a bényei hegyen.

Minden öl veremtől. } Egy öl veremtől adatik kilenczven pénz, den. 90. Szalonna egy font, libr. nro 1.

15 öl veremtől adatik egy köböl liszt, Cass. cub. 1. Száz öltől adatik egy kősó, lap. nro 1.

Conventiója a bényei majorságszőlőkben, mély árkokat töltvén. Minden öl verem- ároktöltéstől adatott den. 90. Tizenöt öltől adatik egy köböl liszt, cub. 1. Minden öl veremtől adatik egy font szalonna, libr. 1. Száz öltől egy kősó, lap. nro 1.

Conventiója bényei hegyen ültetni való veremhányástól.

Minden öl veremtől egy poltura, den. 3. Ezer öltől két kassai köböl búza, Cass. cub. 2. Ezer öltől egy hordó lőre, vas. nro 1.

Conventiója a Somlyódon ültetni való veremhányásért.

Egyik öl veremtől adatik két pénz, den. 2. Másik öl veremtől adatik másfél pénz, den. 1 ½, úgy, hogy fele két pénzen, fele másfél pénzen. Ezer öltől adatik másfél köböl liszt, Cass. cub. 1, gr. 2. Ezer öltől egy hordó lőre, vas. nro 1.

(Eredetije Budán, a kir. kamarai levéltárban, „Conventionale Thökölyanorum servitorum in Arce Patak“ külczím alatt).

Digitized by Google

III.

THÖKÖLYFÉLE INGÓ ÉRTÉKEK ÉS JAVAK LELTÁRAI.

1683—1685.

I.

Munkács várában hagyott portékás- és pinzes-ládáknak consignatiója, melly is consignáltatott Kegyelmes Urunk ottlétében, 1. Februarij Anno 1684.

1.

Sub Litera H.

Egy zöld ládában levő holminek leírása.

Egy széles, ezüstös-aranyas kantár.

Item. Két kantár, egyforma, az egyik keskenyebb, szigyellőstül; ezüstös, aranyosok.

Egy keskeny ezüstös-aranyas kantár, szigyellőstül.

Egy szigyellő, ezüst, aranyas bogláros.

Egy keskeny kantár, ezüst, aranyas, szigyellőstül.

Egy köves budzogány.

Egy portai kantár.

Egy ezüstös, aranyos széles kantár, szigyellőstül, orrozóstúl.

Egy ezüstbogláros kantár, szigyellőstül.

Item. Egy kantár, imitt-amott ezüstbogláros, aranyas.

Digitized by Google

Item. Más kantár, néhun ezüst, aranyos boglárok rajta.

Egy aranyos portai kantár.

Egy szigyellő, csillagforma boglárok, ezüst-aranyasok rajta.

Két egyforma kard, ezüst-aranyos gazdagon; az szíja is az egyikének ezüst-aranyos bogláros, az másikának pedig fejér bogláros.

Másforma két kard, ezüst-aranyos, az egyikének két boglár a kard szíján.

Egy ezüstös-aranyos pallos.

Egy ezüstös-aranyos kard, kopott az aranyozatja, az kard szíján pedig két boglár.

Egy török forma kard, ezüstös-aranyos.

Egy ezüstös nyelű bodzogány.

Egy ezüstös nyelű kancsuka.

Két ezüstös-aranyos hegyestőr.

Egy gazdagon ezüstös-aranyos kard, az kard szíja is ezüstös-aranyos, gazdagon.

Item. Egy ezüstös-aranyos kard, kardszíja penig ezüst-aranyos bogláros.

Ezen alól megírt jók is sub Litera H. levő ládában vadnak:

Egy német, ezüstös zabola.

Egy ezüstös magyar zabola.

Egy ezüstös-aranyos csákánynyél, csákány nélkül.

Egy ezüstmosdó, medenczéstül.

Tizenkét ezüst, aranyos csésze, lábos; az egyikének lába héja.

Pallosra hat darab ezüst, aranyos.

Egy ezüst, aranyos kanál tokban, pár késsel együtt.

Item. Más tokban egy ezüstös-aranyos csésze, és

Digitized by Google

ezüst-aranyos kés, vidlástúl, és egy kis ezüst-arany kés-iskátula.

Item. Harmadik tokban egy ezüst-aranyos kanál, ezüst-aranyos pár késsel együtt.

Egybejáró hat pohárka, aranyos néhun.

Egy kis palaczkocska, aranyos néhun, gombostúl.

Négy ezüstkorsócska.

Egy ezüst-sótartó, tányérostúl.

Egy pohárfedél.

Hat ezüst czapa-pohár.

Három ezüstös-aranyos pallos.

Item. Négy ezüst-aranyos kard, az ketteinek két-két öreg boglár az kardszíján, és több apró boglárok, az ketteinek pedig fél-fél kereszt híja, az egyikének farkvas (híja).

Nyolcz párta-öv, némellyik gyöngyös, aranyos, némellyik pedig tiszta fejér. — NB. Csak az fejért kell kivenni. *)

Három ezüst-aranyos pohárka.

Egy pár ezüstpalaczk, spondiás, kivül tíz szegeleti, belől aranyos egészlen.

Egy kívül-belől aranyos czapás pohár.

Öt aranyos csésze, az egyikének szarvas a közepin.

Két kis sótartócska.

Kívül-belől aranyos pohár, fedelestül.

Item. Négy ezüst-aranyos kupácska, födél nélkül.

Item. Egy kívül-belől aranyos, fedeles kupácska.

Két kissebb ezüst-aranyos, belől spondia nélkül való palaczk.

Egy kicsiny, fedél nélkül való kupácska.

Más kissebb, lábas kupácska, és két kannácska.

---

*) Ezen NB. más kéz későbbi írása.

Digitized by Google

Egy ezüst-aranyos hivel, késnek való.

Lóra való ezüst-aranyos szerszám, egy zacskóban.

Egy ezüst-aranyos forgócska.

Ezüst-aranyos tekervényes gomb, numero 17.

Három aranyos, virágos kupácska, fedelestűl.

Egy fejér mosdó, medenczéstűl.

Egy ezüst, aranyosszélű tálacska.

Egy magos sótartó.

Egy ezüstnyelű balta.

Egy hegyestőr, németforma markolatú, aranyos.

Egy ezüstmedencze, mosdóstúl.

Öt ezüstkanál egyforma; item egy aranyos.

Egy pár kengyelvas, türkíses.

Egy kassai ajándék köves-szerszám; az szigyellőnek közepin való boglára elesett.

Lengyelországbúl hozott ezüstzsinóros fék, szigyellőstűl.

2.

Sub Litera F.

Consignatio argenti, die 14. Februarii, 1683. facta.

1. Téglaforma ezüst, két darab, melyben vagyon gÿra . . . . *)

2. Drótnak való ezüst, két zacskóban, melyben vagyon gÿra nro 38. . . . .

3. Finum ezüst, kiben arany vagyon tíz darab, egyike négy öreg kerekded pogácsaforma, melyben vagyon gÿra nro 563. s. l.

4. Három öreg zacskóban srétforma ezüst, mely-

*) A gÿrák száma nincs kiírva, hanem e helyett idegen kézzel írva e következő megjegyzés: „Notálni kell: mikori szükséges?“

Digitized by Google

ben annál tõbb arany vagyon, mint feljebbvaló ezüstben, melyben is vagyon gyra nro 359. s. 4.

Az ezüstportéka ez szerint kövétkezik :

Egy ezüstkorsó medenczéstül, szakálvételre.

Két nagy ezüstgyertyatartó, kalapjával együtt.

Egy madárforma ezüst, aranyos pohár.

Egy kis aranyos kanna, kit Nemessányi uram adott Asszonyunknak.

Egy czapás, aranyas kanna.

Tíz fejéres kanál.

Egy aranyas nádméz-porozó.

Egy kis aranyas, czapás kannácska.

Egy sótartó, kétfelől gyertyatartó rajta, kalapostúl.

Egy lapos sótartó.

Item. Egy pár lábos kissebb sótartó.

Egy kisdedszerű nyakas sótartó.

Egy czapás kisded nádméz-porozó.

Egy síma nádméz-porozó, fejéres.

Egy magos fejéres pohár, fedelestül.

Két hamvavevő.

Egy fejér czapa-pohár. Marczi uram portékái közül való.

Item. Egy kis aranyas csészécske.

Item. Egy kis aranyas pohár.

Item. Egybejáró egy tokban, gömbölyű, belől aranyos tizenegy ezüstpohár.

Egy ezüstös-aranyas buzogány.

Egy gályaforma pohár, kívűl-belől aranyos.

Hat tiszta fejéres sellyeg (serleg).

Digitized by Google

3.

Sub Litera O.

Inventáltatott ezen ládabeli portéka anno 1683. 1. Januarij.

1. Két rendbéli arany, rubintos szerszám, fék, szügyellőstűl arany, hasonló köves orrozójával; egyiknek fejér, másiknak veres arany-ezüst fonállal szőtt majczcza.

2. Egy arany, köves kanna, rubintos.

3. Megyszín metszett bársony szoknya, gyöngyös, rubintos boglárokkal rakott, hozzávalóval is hasonló, és az is gyöngyös.

4. Narancsszín tafota, és más atlacz hosszú török foszlány, pamuttal béllett.

5. Egy tengeri csiga, és egy tarka kis kaftánka.

6. Egy czapával borított ezüstös ládácska, kalamáris, kiben van 12 Szent-György talléra, aranyos.

7. Hét darab finum ezüst, mellyeket is megméretvén :

az első darabban tanáltatik gyra	. . . . .	42
az másik darab nyom gyrát	. . . . .	46
az harmadik db nyom	„	27
az negyedik darab nyomott	„	24
az ötödik darab nyomott	„	27
az hatodik darab nyomott	„	36
az hetedik darab nyomott	„	38

in universum tészen 233 gyrát.

Notandum, hogy ezen feljebbemlített darabokban még bennek vagyon az arany is, s el nem választatott az bányavárasokon.

8. Gyöngyös prém, két újjnyi szélességű. Item. Lóra való szügyellőknek eleire egy darab aranyos, türkíses és zöld köves ezüst.

Digitized by Google

4.

Sub Litera L.

Anno 1683. die 11. Novembris.

Egy új, fekete-bőrös, hintóra való ládában ezek vadnak :

Egy fejér mosdó, medenczéstől, Urunk s Asszonyunk czímere rajta.

Tizenegy lábas, aranyas csísze, gyümölcsnek való.

Egy pár ezüstgyertyatartócska, aranyos, tarkázott.

Egy kivül tarkázott aranyas kanta, sub Litera T. K.

Egy kis kupácska ezüstből, két kis gomb a tetején, fejéressen.

Egy kis kalamáris-ládácska, minden eszközével együtt.

Egy szerecsendióbúl csinált kupácska, feíren, fedelével együtt.

Egy tollas bot. Item. Egy ezüst, aranyos, virágos csésze.

Egy kis aranyas csészécske; egy víz-innya való edény, aranyos belől.

Három ezüst, aranyos vidlácska.

Ezüst, aranyas kalán 12.

Új ezüstkalán 12, feíren.

Két darab ezüstláncz, mellyekben vagyon tallér 24.

Csákányrúl való holmi díb-dáb ezüstök, kő is van bennek, darabja jó.

Egy lóravaló keskeny, aranyos szerszám, veres köves. (Kivette Marczi uram).

Digitized by Google

Egy fék, szügyellőstül, apró rostélyforma boglárok rajta.

Egy köves szügyellő, orrozóstúl, fék nélkül.

Egy új fék, szügyellőstül, aranyos.

Egy kis aranyas boglárú szigyellőcske.

Vont drótbúl gombokra csinált szügyellő.

Kármánynyeregre való veres-bársony, gazdagon fejér-sárga scophiumbúl varrott czafrag.

Egy török, lóra való, aranynyal s ezüsttel merőn varrott czafrag.

Egy habos ezüstcsésze, az közepiben egy szarvas.

Egy szerecsendióbúl való pohár, ezüstben foglalva, aranyas, fedelestül.

Egy pár ezüst, aranyas csészécske.

Öt ezüstkalán, az négye egyforma, az ötödik másféle.

Egy zománczos aranypohár, fedelestül, a fedele tetein egy ember.

Egy merőn varrott czafrag.

Item. 17 darab ezüst, egy zacskóban.

Egy falra való óra, kerekded.

Anno 1683. die 12. Novembris ugyanezen fekete ládában ezeket tettük:

Egy portai czafrag, arany- és ezüstfonállal varrott, kék bagácsiával béllett.

Más, scofium, aranynyal és ezüsttel varrott portai czafrag, veres atlaczczal béllett.

Negyedik portai czafrag, scofiom, aranynyal és ezüsttel varrott.

Item. Scofiummal varrott ezüstös-aranyas portai czafrag, tetczín (testszín) atlaczczal borított.

Digitized by Google

5.

Memoriale sub Litera E.

Munkácsra vitt portékának egy ládában levő lajstroma ekképpen következik:

Egy zöld bársonyos, koczpertforma, majd csaknem merő ezüst-aranyos hegyestőr.

Egy lengyel balta, az nyele merő ezüst, aranyos.

Egy ezüst-aranyas, türkises kantár, farmatring, szügyellő; tengeri színű selyem-majczon, alaczon ezüst-aranyos szigyellő és fék.

Harmadik lóra való szerszám, sziron, két vagy három újjnyi szélességgel bíró fék és szigyellő.

Egy nagy öreg fejér ezüstpohár, felső széle kívül-belől aranyas, abban egy szekrénforma ezüst, kívül-belől aranyos sótartó. Item. Nyolcz fejér ezüstkanál. Item. Egy aranyos csésze. Item. Egy kívül-belől aranyas keiv (így) forma ezüstpohár. Item. Egy ezüstkannácska, belől merő aranyas, kívül imittamott. Item. Mintegy egy meszeles, kívül-belől aranyas, fedeles kupácska. Item. Más egy hasonló, kívülbelől aranyozott fedeles kupácska. *)

Item. Harmadik, mintegy hólyagos, kívül-belől aranyas, fedél nélkül való pohár.

Egy baraczkvirágszín, ezüst,- apró virágos terczenella paplan, az szélye kék kamuka, alól penig kék bagaczia.

Királyszín terczenella-szoknya, előruhástúl.

Fekete bársony nyári palást, széles francziai kötés, ezüstös-aranyas rajta. Item. Karmazsínszín virágos terczenella-szoknya, villástúl. Item. Három

*) Ezen kikezdésben említett ezüst-tárgyakhoz a következő jegyzet iratott idegen kézzel: Mind ki kell vinni.

Digitized by Google

ezüst-aranyas kard; egyik portai veres bársanyos, másik zöld czapás, harmadik fekete czapás, negyedik is fekete czapás, aranyas kard. Egy aranyas pallos. Egy aranyas bozogány.

Portai ezüst-aranyos fék-agy, szügyelőstől nro 9
Egy ezüstbogláros kantár, szügyelőstől „ 1
Ezüst-aranyos medencze . . . . . „ 1
Portai kard, köves . . . . . „ 2
Ezüst-aranyos portai kard . . . . . „ 2
Közönséges kard kettő . . . . . „ 2
Ezüsthövelyő kard kettő . . . . . „ 2
Ezüstbogláros kard egy . . . . . „ 1

Ezek is sub litera E. vadnak:

Törkéssel rakott portai pallos egy . . . nro 1
Ezüst-aranyos portai pallos kettő . . . . „ 2
Nyakban való aranyos pallos kettő . . . „ 2
Közönséges aranyos pallos egy . . . . . „ 1
Öt ezüst-aranyos orrozó, egyéke törkéses „ 5

6.

Sub Litera K.

Ebben a fejér ládában ezek vadnak:

Egy nyereg alá való lemez.

Egy ócska, varrott czafragocska.

Ezüstfonallal varrott materia-czafrag.

Két portai czafrag, skófiummal tődzött.

Egy portai égszín bársony-czafrag, aranyfonallal tődzött.

Három portai czafrag, csinálatlan.

Tetszín angliai lengyel czafrag, vánkoskával együtt.

Öt kafftány.

Egy kék atlacz nyári dolmány.

Digitized by Google

Egy fényes-tabit nyári dolmány.

Egy hosszú bulya-mente, bélletlen.

Három bélletlen süveg.

Egy tetszín angliai dolmány, kiben Urunk ő Nagysága bujdosott.

Egy megyszín virágos-bársony ócska mente, bélletlen.

Egy királyszín virágos-bársony bélletlen mente.

Egy veres skárlát ócska tarsoly.

Egy köves pánczélly.

Tetszín bársony-váll, ... nro 1
Veres bársony-váll, ... „ 2
Hajszín virágos bársony-váll, ... „ 1
Megyszín bársony-váll kettő, ... „ 2
Királyszín síma bársony-váll, ... „ 1
Égszín terczenella-váll egy, ... „ 1
Zöld sima bársony-váll egy, ... „ 1
Karmazsínszín terczenella-váll egy, . . „ 1
Közönséges váll kettő, ... „ 2
Égszín terczenella-előruha kettő, ... „ 2
Karmazsínszín terczenella-előruha egy, „ 1
Tabit-előruha kettő, ... „ 2
Hajszín kamuka-előruha egy, ... „ 1

Kék habos tafota-zászló, német császár czímere rajta, egy.

Sárga tafota-zászló, az czímere agarak, és ezen vez (így) is rajta vagyon : BULGARIA.

Ágy köről való veres kamuka-superlát tíz darab . . . . . nro 10
Falra való tarka selyemkárpít három db, „ 3
Királyszín bársony-szoknya kettő, . . . „ 2
Veresszínő bársony-szoknya kettő, . . . „ 2
Virágos veres bársony-szoknya egy, . . „ 1

Digitized by Google

Violaszín bársony-szoknya egy, ... nro 1
Fekete bársony-szoknya kettő, ... „ 2
Terczenella-szoknya három, ... „ 3
Kék terczenella-szoknya egy, ... „ 1
Hajszín kamuka-szoknya egy, ... „ 1

7.

Sub Litera M.

Ebben az fekete, ócska bőrös ládában ezek vadnak :

Egy skófiummal varrott bőrpalaczk.
Egy ócska kaftány.
Egy skófiumos török süveg.
Tizenhárom pár csizma.
Kilencz pár papucs.
Egy fésütok.
Két zászló.

8.

Sub Litera G.

Egy bornyúbőres ládában ezek vadnak :

Kilencz ezüst-aranyas kelh.
Öt ezüst-aranyos hozzávaló tányér.
Egy köves monstrantia.
Más gyöngyös monstrantia, ezüst-aranyos.
Egy köves kereszt, ezüst-aranyos.
Egy ezüst-turibulum.
Egy darab ezüst, kiverve melly formára, Isten tisztességére.
Más darab ezüst, Szent-Antal képi vagyon kiverve rajta, Isten tisztességére.
Egy ezüst-aranyas iskátulya.

Digitized by Google

9.

Sub Litera P.

Jószágokrúl való levelek.

10.

Sub Litera X.

Ezen bonumokat adta kezünkhez Radics András uram az Károlyi és Prínyiek egymásábúl, Munkácson, 8. Julij Anno 1684.

Lábos ezüstmedencze, ...	nro	1
Négy ezüst-aranyos kupa, fedél nélkül,	„	4
Ezüst-aranyos, gerézdes palaczk egy, .	„	1
Ezüst-aranyos, virágos selyek (serleg?) egy,	„	1
Ezüst-aranyas kanna fedelestűl, egy . .	„	1
Egybenjáró ezüst-aranyos pohár, . . .	„	12
Romlott ezüstes kávés pohár, ...	„	1
Ezüst-aranyos csésze tizenkettő, ...	„	12
Úti csésze egy tokban, ...	„	1
Ezüst-aranyas gálya-pohár, ...	„	1
Ezüstgyertyatartó négy, ...	„	4
Sótartó kettő, egyik két contignatiós, .	„	2
Italhoz való ezüst-aranyos csésze, . . .	„	3
Nádméz-porozó egy, ...	„	1
Ezüst-aranyos vidla három, ...	„	3
Ostyahordozó skatulya egy, ...	„	1
Ezüst-aranyos kelh egy, ...	„	1
Kicsiny ezüstpohárocska egy, ...	„	1
Négy kupa, fedelestűl	„	4
Egy romladozott kupa	„	1
Ezüstcsésze egy, ...	„	1
Ezüst kis tálacska egy, ...	„	1
Egy sótartó	„	1

Digitized by Google

11.

Sub Litera N.

Superlátok vadnak ebben az ládában, és gyolcsok.

12.

Sub Litera Z.

NB. Ezen bonumokot is adta kezünkhez Radics uram, 8. Julij 1684.

Királyszín angliai prímes nyári mente, nro 1
Veres bársony-dolmány egy, ... „ 1
Fejér tafota úri tüdzett kaftány egy, . . „ 1
Fekete bársony nyári palást öt, ... „ 5
Fekete kamuka nyári palást három, . . „ 3
Asszonyembernek való veres bársony-mentécske, ... „ 2
Hintóban való vánkoshaj kettő, ... „ 2

13.

Ezek rúdon vadnak az külső boltban.

Ezeket hasonlóképen adta Radics uram 8. Julij 1684.

Királyszín bársony paplan, ... nro 1
Kaftányos paplan egy, ... „ 1
Atlaczos paplan négy, ... „ 4
Terczenellás paplan egy, ... „ 1
Közönséges paplan három, ... „ 3

Az belső bótban vagyon az szegen egy ezüstes-aranyos merőn borított háromszélő koczperdforma hegyestőr egy.

14.

Egy fekete-bőres ládában ezek vadnak, sine Litera.

Ezen ládában lévő bonumok is 8. Julij tétettek az tárházban.

Aranynyal varrott alsó abrosz, ... nro 8

Digitized by Google

Aranyas asztal-kerölet kilencz, ...	nro	9
Aranyos kendő tizenkettő, ...	„	12
Aranyos lepedö húsz, ...	„	20
Recze alsó abrosz tizennégy, ...	„	14
Recze-kendő négy, ...	„	4
Reczés lepedő tíz, ...	„	10
Reczés párnahaj nyolcz, ...	„	8
Fejéres alsó abrosz három, ...	„	3
Fejéres asztal-kerület hét, ...	„	7
Fejéres kendő négy, ...	„	4
Fejéres lepedő öt, ...	„	5
Fejéres párnahaj negyven, ...	„	40
Spanyol-hémes alsó abrosz öt, ...	„	5
Spanyol-hémes asztal-kerület három, .	„	3
Spanyol-hémes lepedő tizenkettő, . . .	„	12
Spanyol-hémes párnahaj nyolcz, . . .	„	8

15.

Ugyan Munkácson hagyott pínzes-ládáknak számok így kövötkezik, mely conscribáltatott 1. Februarij, Anno 1684.

Első, sub Litera V. Melly is vasláda, és mestersége is van, kiben tétetett egy selyem-, aranyos erszényben és más jókorú zsacskóban négyezer arany, id est aurum 4000; azonkévől van benne tizenkét apró zsacskó, mindenik ezer aranyas, és így mindenestől aurum 16,000, computatis computandis tizenhatezer arany: ezek pedig mind körmöczi és örög aranyak. Item. Ezen ládában vagyon körmöczi tízpolturás, Anno 1683. veretett fejér új pínz tizenegyezer és háromszáz forint, id est flor. numero 11,300.

Az aranynak ötezerét Regéczben küldtem Juniusban Anno 1684.

Második, sub Litera B. Borjúbőrrel borított,

Digitized by Google

négyszegletű vasas-láda, két lakat rajta, egy kulcscsal nyíló; kiben tétetett 1682. és 83. esztendőkben veretett új tallér öt zsacskóban: hármában nyolcz-nyolczszáz, negyedikben hatszáz körmöczi tallér, ötödikben ezer. Az elsőbb négy zsacskóban valókat nyolczvanharmadikban, az utólsó ezer tallérost in Anno 82. verték Körmöczön. In universum tészen Talleros 4000, computandis computatis négyezer tallér. Ugyan in Anno 1683. Körmöczön vert tíz-polturás garas tétetett be négyezerkétszáz forint, id est Hungaricales fl. 4200.

Item. Nagy-bányai tíz-polturás két kicsény zsacskóban, négyszázhatvannégy forint, új pínz az is, id est Hungaricales . . . . . fl. 464

Harmadik sub Litera D. Vasláda ez is, folyó, egyveles pínzzel teli vagyon.

Negyedik sub Litera C. Ez is vasláda, két lakat rajta, és hasonló folyó-pínzzel teli vagyon. Ebben az kít ládában lévő pínznek zsacskók szerint való consignátiója ide alább exstál.

Egyik ládában ez szerint vagyon pínz:

1.	zsacskó	magyar forint . .	fl.	756	den.
2.	„	„ „ . . .	„	720	„
3.	„	„ „ . . .	„	900	„
4.	„	„ „ . . .	„	720	„
5.	„	„ „ . .	„	900	„
6.	„	„ „ . . .	„	900	„
7.	„	„ „ . . .	„	900	„
8.	„	„ „ . . .	„	480	„
9.	„	„ „ . .	„	720	„
10.	„	„ „ . . .	„	720	„
11.	„	„ „ . . .	„	360	„
12.	„	„ „ . . .	„	360	„
13.	„	„ „ . . .	„	396	„

Digitized by Google

14.	„ „ „ . . .	fl. 1008	den.
15.	„ „ „ . . .	„ 1032	„
16.	zsacskó magyar forint . .	„ 792	„
17.	„ „ „ . . .	„ 408	„
18.	„ „ „ . . .	„ 840	„

Summa facit flor. Hung. fl. 12,912 den.

Az másik ládában ez szerint vagyon az pínz :

1.	zsacskó magyar forint . .	fl. 870	den.
2.	„ „ „ . . .	„ 420	„
3.	„ „ „ . . .	„ 1200	„
4.	„ „ „ . . .	„ 480	„
5.	„ „ „ . . .	„ 408	„
6.	„ „ „ . . .	„ 300	„
7.	„ „ „ . . .	„ 462	„
8.	„ „ „ . . .	„ 408	„
9.	„ „ „ . . .	„ 1200	„
10.	„ „ „ . . .	„ 954	„
11.	„ „ „ . . .	„ 486	„
12.	„ „ „ . . .	„ 312	„
13.	„ „ „ . . .	„ 510	„
14.	„ „ „ . . .	„ 378	„
15.	„ „ „ . . .	„ 1056	„
16.	„ „ „ . . .	„ 479	„
17.	„ „ „ . . .	„ 1200	„
18.	„ „ „ . . .	„ 132	„
19.	„ „ „ . . .	„ 1200	„

Summa facit flor. Hung. fl. 12,455 d. 40.

És így vagyon ebben az két ládában pínz, computatis computandis huszonötezer háromszáz hatvanhét magyar forint negyven pínz, id est Hungaricales . . . . . fl. 25,367 den. 40.

Ötödik sub Litera A. Fejér, vasas, magas, keskeny

Digitized by Google

láda, kiben van in Anno 1682. azaz: nyolczvankettődik esztendőben, körmöczi új pínzből álló és egyunnan is, másunnan is congeráltatott tíz-polturás pínz, floreni Hungaricales huszonhatezer egy forint, és azon pínz között egy vagy két zsacskóban tallér is van; tészen azért in universum Hungaricales . . fl. 26,000 den. 1.

Tétetett ehhez két zsacskóban ugyan körmöczi hasonló pínz, de nyolczvanharmadikban veretett, kétezerötszáz magyar forint; tészen azért computatis computandis Hungaricales . . . . fl. 28,500 den. 1

Mely pínznek zsacskók szerint való consignatiója ide alább kitetszik:

	1.	zsacskó	magyar forint . .	fl. 1080	den.
	2.	„	„ „ . . .	„ 1800	„
	3.	„	„ „ . . .	„ 1800	„
	4.	„	„ „ . . .	„ 900	„
	5.	„	„ „ . . .	„ 1800	„
	6.	„	„ „ . . .	„ 1800	„
	7.	„	„ „ . . .	„ 360	„
	8.	„	„ „ . . .	„ 720	„
	9.	„	„ „ . . .	„ 720	„
	10.	„	„ „ . . .	„ 417	„
NB.	11.	„	„ „ . . .	„ 300	„
	12.	„	„ „ . . .	„ 600	„
	13.	„	„ „ . . .	„ 900	„
	14.	„	„ „ . . .	„ 1095	„
	15.	„	„ „ . . .	„ 600	„
	16.	„	poltura-pínz . . .	„ 1000	„
	17.	„	„ . . .	„ 600	„
NB.	18.	„	„ . . .	„ 900	„
NB.	19.	„	„ . . .	„ 900	„
	20.	„	„ . . .	„ 900	„
	21.	„	„ . . .	„ 900	„

Digitized by Google

	22.	zsacskó poltura-pínz . . .	fl.	900	den.
	23.	„ „ . . .	„	900	„
	24.	„ „ „ . . .	„	900	„
	25.	„ „ „ . . .	„	900	„
NB.	26.	„ „ „ . . .	„	684	„
	27.	„ „ „ . . .	„	477	„
	28.	„ „ „ . . .	„	438	„
	29.	„ „ „ . . .	„	300	„
NB.	30.	„ „ „ . . .	„	230	„
	31.	„ „ „ . . .	„	180	„

Summa facit flor. Hung. fl. 28,500 den. 1.

Az NB. alatt lévő öt zsacskót kivétette Urunk ő Nagysága, és Regécz várában küldette ő Nagysága.

Vagyon négy apró ládácska, sub Litera S.

Egy ládával vagyon papok öltezeti, sub Litera G.

Egy ládában vadnak az hajdúknak való ezüsttollak és órák, sub Litera J.

16.

Anno 1685. die 4. Julij.

Ex cista sub numero 1. vétetett ki Urunk ő Nagysága egy tokocskát, kiben vagyon kés, kalán és sótartó. Item. Az aranyas gombokat, egy ezüstkanalat, egy kis aranyas kannácskát.

Ex cista sub numero 2. Négy ezüst-aranyos, fedeles kupácskát; egy fekete erszényt, az kiben tizennégy tallér volt, két pogány-pínz, és négy arany. Item. Viznek való ezüst-aranyos örög csésze.

Ex cista sub numero 3. Nihil.

Ex cista sub numero 4. Három ezüst-aranyos kardot, szíjastúl, boglárostúl; két ezüst-aranyos, tollas botot; egy köves pánczért.

Digitized by Google

Ex cista sub numero 5-to. . . . . .
. . . . . *)

Ex cista sub numero 18. vétetett ki Urunk ő Nagysága két zsacskóval srét-forma ezüstet. Item. Egy zsacskóval másféle finum ezüstet és tizenhét darabot, egy pogácsáért, kiben arany vagyon.

17.

Anno 1685. die 6. Julij.

Adtam Gyürki András uram kezéhez tisztítani fegyvert illyenképpen:

Kardot hüvely nélkül 22; hármának elromlott az keresztje, ketteje kápa nélkül, az egyike kereszt és kápa nélkül; pallos hat, egyikének köves az markolatja; hegyestőr négy.

NB. Sub numero 7. 9. 10. lévő ládákból Kegyelmes Asszonyunk ő Nagysága mind az fejérruhát kivitette. Item. NB. ezek helett újonnan vadnak mások.

Ex cista sub numero 14. Négy vagy öt darab materiát, terczenella-darabokat.

Négy vállat vett ki Asszonyunk ex cista sub numero 5-to.

Sub numero 10. Anno 1685. die 6. Julii tétetett Kegyelmes Urunk ő Nagysága az új vasládában négyezer aranyat, négyezer tallért, egy igen szép, kupaforma aranypohárt, egy rubintos aranykannát.

Sub numero 5-to. Szoknyás láda.

Egy kék terczanallya-szoknya.

Egy viseltes karmazsínszín szoknya, terczanallya.

Egy veres, síma bársony-szoknya, hat sor kötés rajta.

---

*) Üres hely; a kivett tárgyakat később akarták beírni, de úgy látszik, elfelejtették.

Digitized by Google

Item. Más veres, síma bársony-szoknya, két sor csipke rajta.

Egy baraczvirágszín terczanallya-szoknya.

Egy narancsszín, síma bársony-szoknya, hat sor ezüstcsipke rajta, széles.

Egy virágos megyszín bársony-szoknya.

Egy viola bársony síma szoknya, kilencz sor aranynyal-ezüsttel, egyelek (egyveleg) kötés rajta.

Egy karmazsínszín atlacz-szoknya, egy sor csipke rajta, széles.

Egy megyszín angliai posztó-szoknya, sűrjen (sűrűen) arany- keskeny galonddal felhánva.

Egy tengerszín terczanallya-szoknya, vállastúl, kötőstűl.

Egy narancsszín síma bársony-szoknya, hét sor sor csipke rajta.

Kilencz váll; ki egyféle színű, ki másféle.

Egy violaszín síma bársony-szoknya, négy sor kötés rajta.

Egy violaszín tabit-előruha.

Egy hajszín virágos kamuka-előruha, viseltes.

Egy tetszín síma bársony-szoknya; nincs semmi kötés, se csipke rajta.

Egy ezüst, aranyas medencze, mosdóstúl.

Egy megyszín, gyöngygyel és rubintos arany-boglárral felfont szoknya.

Item. Egy zöld kamuka-párnahaj.

Tizenkilencz vég lengyel gyolcs.

Tíz vég slaér, egyveles.

Egy zsacskóban Asszonyunk levelei.

Digitized by Google

18.

Anno 1684. die 23. Aprilis. Regécz várában maradott ládáknak és portékának conscriptiója ez szerint következik.

Egy hosszú, vasas, hintóra való ládában ezek vadnak, sub numero 1:

Az hajszín velenczei gránát-köntös, rövid egészen.

Az megyszín gránát, rövid köntös egészen.

Az klárisszín angliai rövid köntös egészen.

Az tetszín angliai nyomtatott rövid köntös egészen.

Az tetszín angliai bujér, egészen rókanyakkal béllett szánkázó mente.

Az másik, veres angliai hosszú, rókanyakkal béllett lengyel mente.

Az mákszín angliai bujér, hiúzmállal béllett, gomb nélkül való mente.

Az klárisszín angliai, köves, gombszáras, rövid, nuszttal béllett mente.

Az tetszín angliai nyomtatott posztó, gyöngyös gombszárú rövid mente.

Az hajszín gránát, hiúzmállal béllett rövid mente.

Az megyszín gránát, nusztfarkkal béllett, gyöngyös vitézkötésű rövid mente.

Az veres kamuka, rókamállal béllett, dolmány alá való kis mente.

Az violaszín gránát, gomb és béllés nélkül való rövid mente.

Az tetszín angliai bujér, nuszttal béllett, köves, egyesgombú mente.

Az narancsszín, ezüsttel szütt, horvátos, nyári dolmány.

Az zöld angliai, béllés, gomb nélkül való rövid mente.

Digitized by Google

Az budai vezér adta két tetszín angliai bujér, béllés nélkül való mente.

Az veres skárlát, letett gomb, béllés s csipke nélkül való rövid mente.

Az tetszín skárlát, egész köntösnek való posztó.

Az letött gyöngyszín, angliai, nuszt nélkül való süveg.

Az kék gránát, nuszt nélkül való új süveg.

Az téglaszín angliai törökös nadrág.

Az két dolmány; alúl való: bojtos veres, ez zöld bársony.

Egy veres-bársonyos, skófiumos leveles-táska.

Egy viseltes, letött zöld kamuka aranyos kornéta.

Egy czímeres, sárga-virágos atlaczon való lengyel kornéta.

Ugyan veres fejtűből való két lengyel kornéta

Taffotából való aranyos czímeres, Pálffi János uram ő Nagysága zászlója.

Hat tafota lengyel zászló, gyalognak való.

Egy veres fejtőből való lovas lengyel zászló.

Tizenhárom hiúzbőr, kinek is az hárma máll nélkül való.

Vadmacskabőr . . . . . nro 7

Farkasbőr . . . . . „ 3

Róka, hat nyakastúl, nyolcz torok és máll nélkül.

Rókanyak, darab . . . . . nro 3

Rókahát-béllés . . . . . „ 7

Egész róka . . . . . „ 2

Két darab maradék hiúzmáll-béllés.

Egy pár hiúzláb, zöld bársonyos keztyű.

Mindennapi, zománcz os lengyel kard.

Egy portai, ezüst-aranyos markolatú kard.

Más portai, ezüst-aranyos, czapás markolatú kard.

Digitized by Google

Egy ezüstes-aranyos magyar kard, bogláros szíja.

Egy közönséges paraszt kard. (Skrubák Istvánnak adták). *)

Darutollhoz, török lófékhez való két aranyos, köves tolltok.

Két széles, ezüstes-aranyos fék, hat darabbúl álló.

Egy darab szügyellőhez való, leesett.

Unicornisnak az szarva.

Budai vezér adta kaftány, béllés nélkül.

Magyarországnak delienatiója.

Egy hosszú fejér ládában ezek vadnak, sub numero 2.

Tizenkét vég gyolcs.

Egy vég dikta, s két selyem paplan.

Egy fekete vasas-ládában ezek vadnak, sub numero 3.

Két egyforma kard, ezüstes-aranyos, veres-bársonyos hüvelyő.

Item. Egy török kard, ezüstes-aranyos.

Item. Markolat nélkül való egy kard, ezüstes-aranyos.

Item. Egy ezüstes-aranyos pallos.

Egy kelh, fedelestől.

Egy ezüst, aranyos mosdó, medenczéstől.

Egy gályapohár, tokban.

Egy veres-bársony varrott szoknya.

Egy fekete, virágos-bársony nyári pallást, skófiommal varrott.

---

*) A zárjelben való jegyzet idegen kézzel, később iratott oda.

Digitized by Google

Egy tetszín bársony-szoknya, öt sor ezüstkötés rajta.

Egy fekete nyári palást, virágos-bársony, tizenkét sor ezüstcsipke rajta.

Négy kamuka-szoknya s egy tábit.

Egy ezüst-aranyos koczperd.

Egy paplan: veres az közepi, zöld az kerületi.

Más paplan: égszín az közepi, sárga az kerületi.

Harmadik: királyszín az közepi, kék az kerületi.

Egy új vasládában ezek vadnak, sub nro 4. (sub nro 17.)*)

Egy zsacskóban vagyon egész tallér ezer, id est . . . . . Tall. nro 1000.

Ezüst-, aranyos boglár, köves, tizennyolcz, több aprólíkos — kardhoz és egyébhez való — ezüstdarabokkal együtt.

Egy zsacskóban, az fiókjában vagyon körmöczi arany ötszáz, id est aurum . . . . . nro 500.

Egy fatokocskában ezüstlámpáska, rostélyos.

Ezüst-, aranyos tolltok, kettő; egyike köves, darutollhoz való, az másik közönséges, sastollhoz való.

Egy fatokban négyszegeletű óra, aranyos.

Item. Más tornyos óra, romladozott.

Egy kerekded iskátulyában lévő aranyműv ez szerint következik:

Egy örög-gyöngyös párta, aranyboglárok benne, rubintosok.

Egy kis iskátulyában arany-, köves gyűrő, tizenkettő.

---

*) Későbbi jegyzés.

Digitized by Google

Egy rubintos, aranyos párta. Egy aranyos lánczos öv, aranyos rubintos majcz rajta.

Egy melyre való gyémántos gyöngyös medályka. Egy fülbenvaló, gyöngyös.

Egy aranyboglár, öt örög rubint benne. Egy kép, aranyban foglalva, az függűjén egy örög-gyöngy. In specie vagyon két arany.

Kontyhoz való örög-gyöngyös kötés, egy arany, rubintos rózsa benne.

Item. Egy aranyos párta. Nyakra való örög-gyöngy nyolcz sor.

Item. Négy sor klárisos.

Egy gyöngyös, fekete-köves aranyöv.

Egy gyöngyös, gyémántos nyakban való.

Más, arany, zománczos, gyöngyös nyakban való.

Egy arany, rubintos, zománczos nyakban való.

Egy csehgyémántos, rubintos hajtő.

Egy darab veres-bársony, ezüstcsipkés, superlátforma.

Urunk jószágirúl való levelek.

Egy arany, köves handzsár. Egy nyári keztyű.

Item. Nagy-Bányán vert arany százharminczöt, id est, aurum 135

Item. Vittem fel azután Urunk parancsolatjábúl aurum 5000

Die 19. Septembris Anno 1684. tétetett be ezen ládában Kegyelmes Asszonyunk ő Nagysága aurum . . . . . 5000.

Egy hosszú, fejérruhás láda, sub numero 5.

Digitized by Google

Egy zöld, záros ládában ezek vadnak, sub numero 6.

Kék angliai, lengyel-nyereg alá való, ezüsttel-aranynyal szőtt virágú veréték-czafrag.

Más, tengerszín, lengyel-nyereg alá való, aranyfonállal szőtt virágú veréték-czafrag.

Ezüst- s aranyfonállal gazdagon varrott portai czafrag, rojt nélkül.

Egy veres-bársonyos, tiszta aranyfonálból gazdag virágú portai rojtos czafrag.

Egy veres atlaczra aranyfonállal, kék s zöld selyemmel varrott portai virágos rojtos czafrag.

Budai vezér adta kaftány, béllés nélkül.

Egy táblára való, ezüsttel szőtt bársony, virágos selyem-rojtos tarka materiájú portai szőnyeg.

Más, hosszú táblára való, ezüsttel-aranynyal szőtt, zöld rojtos, sárga atlaczczal való portai szőnyeg.

Két egész, szederjes karmazsín-bőr.

Budai vezér adta tetszín angliai bojér-mente, béllés nélkül.

Hét egész rúd spanyorviasz.

Egy veresbársonyos, skófiomos, hintóra való vánkoshaj.

Betlen István kornétája.

Két nagy aranyos zászló is.

Egy veres ládában patikaszerszám, sub numero 7.

Egy vasas, bőres ládában ezek vadnak, sub numero 8.

Hat rövid, bojtos bársonyos subácska.

Digitized by Google

Szoknyától való négy szél, vont arany, hajszín matéria.

Kék tabit, aranygalandos kötő.

Másik, metszín tafotakötő, aranycsipkés.

Kék és sárga selyem matéria, paplannak való.

Egy ócska superlát.

Egy karmazsínszín selyem hálós öv.

Veres atlacz, kík kerületű selyempaplan.

Öt ezüstes-aranyos kard.

Három veres-bársonyos, aranyas pallos.

Dobay uramnál lévő lengyel fék.

Más keskeny fék.

Egy keskeny aranyos kantár.

Három orrozó.

Két ezüstbogláros letett kantár, szügyelőstül, farmatringostúl.

Egy magánossan való ezüstbogláros farmatring.

Egy violaszín bársony, gombos palástocska.

Egy veres-bársony, gombos palástocska.

Rövid német dolmány, materiábúl; igen hasgatott.

Veres-bársony, gomb, béllés s csipke nélkül való mente.

Hét darab veres kamuka, hintóra való superlát.

Egy örög, fekete, pléhes ládában ezek vadnak, sub numero 9.

Egy fejér, lapos iskátulyában az gállya- aranyos pohár.

Ugyan abban iskátulyában vagyon:

Egy pár nagy, örög ezüstnyelű kíss.

Két ezüstkalán.

Két ezüst-hamvavévő.

Egy gerézdes, aranyos, kétfülű csésze.

Digitized by Google

Az örög medenczéhez való egy ezüstkép, s az mosdóhoz való fél szárnya.

Egy magos tokban, kívől-belől aranyos czapás pohár . . . . . nro 16

Hatszegeletű, két tokban ezüst-aranyos örög csésze . . . . . nro 50

Egy kerekded tokban szakálvetni való medencze, és egyéb, asztalhoz tartozó aprólékos eszközök.

Egy hatszegeletű, ólmos szegekkel vert tokban esüstcsésze . . . . . nro 12

Egy veres, hosszas tokban ezüst-borhűtő, benne egy aranyos kupa, fedelestűl, úgy egy aranyos kupa, fedél nélkűl.

Egy fatokban esztergáros-metczette, mulatságos, gyenge pohár.

Egy fatokban zűld szironyos, aranyos perspectiva.

Egy ezüstpalaszk.

Ezüst tányér . . . . . nro 48

Hat darabbúl álló, asztalra való ezüst-aranyos, négyszegeletű sótartó, porozó, mosdó, 4 bötő rajta.

Egy örög kupa, aranyos, fedelestűl.

Egy ezüst-aranyos, szegeletes palaszk.

Apró ezüst,- aranyos, czapás pohár . . nro 17

Egy aranyos tokban ezüstnyelű kíss tíz pár . . . . . „ 10

Kalán, hozzávaló, vélle együtt . . . . . „ 11

Más fekete bőres tokban ezüstnyelű kíss öt pár . . . . . „ 5

Kalán, hozzávaló, vélle együtt . . . . . „ 4

Az örög medenczéhez való mosdó.

Két fejér ezüstmedencze, mosdó nélkűl, egyik kissebb.

Egy örög, magánossan való ezüsttál.

Digitized by Google

Egy aranyos, gerézdes, tollas-bot.

Síma, belől aranyos, eperjessi, egybenjáró fedeles pohár . . . . . nro 12

Egy ezüst-, veres györgy. (Így; gyöngy?)

Anno 1684. die 21. Septembris ebben az ládában tettem be Kegyelmes Urunk parancsolatjából ezeket:

Fekete-bársonynyal borított aranyos pallos, egy . . . . . nro 1

Második aranyos pallos, fekete-bársonynyal borított . . . . . „ 1

Egy aranyos pallos, czapával borított, selyemzsinór rajta . . . . . „ 1

Egy halhéjú markolatú ezüstes pallos, czapával borított . . . . . „ 1

Egy kígyófejű markolatú, czapával borított aranyas pallos . . . . . „ 1

Item. Czapával borított ezüstes kardhüvely, zselyemzsínor rajta.

Czapával borított közpallos, aranyos kápájú és markolatú, egy.

Urunk ő Nagysága diemantos kardját, tarsolyostúl; a tarsolya kék gránát, skóffiummal varrott.

Egy fekete, vasas-ládában holmi fejérruha, sub nro 10.

Iskátulyaforma ládábanprímekvadnak, sub nro 11.

Egy középszerű fejér ládában holmi templomhoz való eszközök vadnak . . . . . sub nro 12.

Más, egy középszerű, bőres, hintóra való, pléhes ládában, abban is templomhoz való eszközek vadnak, sub nro 13.

Egy fejér, hosszú ládában ezek vadnak, sub nro 14.

Asszonyunk ő Nagysága szoknyája . . . „ 8

Váll öt, id est . . . . . „ 5

Digitized by Google

Pallást négy . . . . . nro 4
Mente egy . . . . . „ 1
Egy srábtis-(Schreibtisch) láda, sub numero 15.
Egy fejér, Asszonyunk ő Nagysága leveles-ládácskája . . . . . sub nro 16
Egy veres, lakat alá való középszerű ládában ezek vadnak . . . . . „ „ 17
Három pár sárga karmazsín, béllett szárú csizma.
Egy pár sárga karmazsín, béllett szárú, sárga karmazsín talpú csizma.
Hat pár sárga karmazsín papucs.
Egy pár sárga karmazsín papucs, kapczástúl, kicsiny.
Három pár, papucshoz való karmazsín-kapcza.
Egy pár veres karmazsín, papucshoz való kapcza.
Két pár rézgyertyatartó, kalapostúl.
Egy csomóban ányismag.
Egy hintóra való bőres-ládában ezek vadnak, sub numero 18.
Egy nagy ezüst-, aranyos kupa, fedelestűl.
Item. Egy romladozott, ezüst, aranyos kupa, fedelestűl.
Más két, egyforma kupa, ezüst, aranyos, fedél nélkűl.
Item. Egy ezüst, aranyos kupa, fedelestűl.
Egy szerecsendióbúl való, ezüst-aranyos kupa.
Egy széles, ezüst-aranyos kanna.
Egy jókorú ezüst-aranyos palaszk.
Item. Más kissebb ezüstpalaszk.
Egy ezüst nádméz-porozó.
Két ezüstpohárka.
Egy ezüst,- kévől-belől aranyos sótartó.
Item. Más sótartó, czifra, aranyos az közepi.

Digitized by Google

Egy ezüst, kévől-belől aranyos csésze.

Item. Egy ezüst,- belől aranyos csésze.

Egy kis ezüstmosdó, medenczéstül.

Négy ezüstkanál.

Item. Egy ezüst aranyos török kanna.

Tiszta ezüst czapa-pohár öt.

Egy ezüst háromszegeletű sótartó.

Egy kelh, tányérkával együtt.

Item. Más kelh, tokban, tányér nélkül.

Két ezüstkanál.

Két lóra való szerszám, az egyik aranyos, a másik fejér.

Egy tokban ezüsttál, Lorántfi Zsuzsánna czímere rajta, ötven, id est numero 50 . . sub nro 19.

Más tokban vagyon ezüsttáll harmincz, id est numero 30 . . . . . sub nro 20.

Egy kék festékkel festett ládában ezek vadnak:

Egy szép kristály, metszett pohár, tokban.

Fekete kamuka-palást.

Huszonöt vég selyem-prém, id est nro 29.

Egy megyszín bársony-szoknya.

Ingváll alá való foszlány.

Egy viselt, aranyos karmazsínszín szoknyácska.

Egy tetszín posztó-váll.

Két ecset.

Egy pár sárga karmazsín-csizma.

Egy tükör.

Egy lámpás.

Egy palaczban kéneső.

Egy darab török tarka matéria.

Egy gyöngy-rosta.

Két nagy örög szerecsendió.

Egy korsócska.

Digitized by Google

Három pár sólya.

Egy alsó ingváll.

Egy pár nusztos keztyűcske.

Egy üres, aranyos tűker.

Egy ezüst-medenczécske.

Egy skatulyában gyomorfájásrúl való gyükér.

Más tarka skatulyában tömjén, mirha.

Egy tetszín, festett ládácska.

Egy fejér ládában, sub literis C. et B. ezek vadnak.

Ezt az ládát vitte fel Záry uram Szerencsrúl Anno 1684. die 15. Julij.

Egy merőn ezüstes hüvelyű kard, boglárosan, köves.

Egy veres-bársonyos hüvelyű ezüstes-aranyos kard.

Ugyanollyan veres-bársonyos, ezüstes-aranyos pallos.

Más, zöld czapával borított, ezüstes-aranyos pallos.

Egy magas, lábos, aranyos ezüstkupa, fedelestűl.

Más, hólyagos, magos, aranyos kupácska, fedelestűl.

Két egyforma, lábos, aranyos kupa, fedelestűl.

Egy örög ezüstmedencze, mosdóstúl.

Egy kicsiny, aranyos medencze, fedelestűl való, mosdóval.

Egy fekete zománczos veres-györgyforma ezüstkorsó, aranyos láncz vagyon rajta.

Egy lóra való, sárga atlaczos jancsik.

Munkácsrúl hozott egyik zsacskóban vagyon pínz . . . . . fl. 684

Második zsacskóban vagyon tíz poltu-
rás garas . . . . . Tall. 500

Digitized by Google

Harmadik zsacskóban vagyon pínz . . . fl. 300
Negyedik zsacskóban vagyon pínz . . . „ 230
Ötödik zsacskóban vagyon pínz . . . . . „ 900
Hatodik zsacskóban vagyon nagy-bányai pínz . . . . . „ 400

Item. Vagyon egy zsacskóban fínum ezüst.

Három pár új ezüst-, aranyos kengyel, egyike kármánynyereghez való.

Két veres-bársony, török lóra való czafrag, az egyike skófiomvirágos, az másik aranyfonalos.

Egy kék gránát-czafrag, skófiomvirágos.

Két gazdag köves fékagy, szügyelőstől.

Egy kantáros paripára való ezüst-aranyos szerszám, pillangós, szügyelőjével, farmatringával együtt.

Egy keskeny szerszám, veres-köves, kantáros, lóra való.

Egy zsacskóban három új ezüst-aranyos orrozó.

Más zsacskóban holmi kantárokhoz való hulladék.

Egy veres-bársonyos, bogláros kard.

Ugyanollyanforma pallos, egy.

Tizenhárom közönséges ezüstkanál.

Egy ezüst-aranyos párta-öv.

Egy ezüst apró boglárú lengyel kantár, szügyelűstől.

Két egybenjáró kis ezüst-, czapás pohárka.

Item. Nagyobb két ezüstpohár.

Item. Két ezüst-, egyaránsú pohárka.

Sub Literis C. et B.

Anno 1684. die 21. Septembris ezen ládában tötték be:

Kegyelmes Urunk ő Nagysága viseltes, aranyas

Digitized by Google

kardot, zománczost, tarsolyostúl, lódingostúl, kólcs és lódingpalaczk nélkűl.

Item. Aranyas kard, megyszíny-bársonynyal burított.

Item. Czapával burított egy aranyas kard.

Item. Czapával burított aranyas kard, ezüst,- aranyas boglárokkal, csattokkal, szíakkal együtt.

Item. Aranyas kard, czapával burított, zsinórral együtt.

Item. Czapával burított aranyas kard, ezüstcsattjaival, boglárjával, szíastúl.

Sub litera E. et D. ezek vadnak:

Három portai, skófiummal merőn varrott portai czafrag.

Item.Egy portai arany-bogláros, rubintos czafrag.

Egy köves, arany-bogláros lemez.

Egy paplan, az kerületi tetszín, az közepi ezüstes matéria.

Sub numero 30.

Conservatoria-láda.

Sub numero 100.

Ezüst-aranyos jancsikok, egy iskátulyában.

Sub N. B.

Leveles egy láda, az kit Okolicsányi és Görgei inventált.

Várdában Pápay által inventáltatott egy zűld levelesláda, sub litera O.

Levelesláda huszonöt . . . . . nro 25
Ólomtál mindenestől százhúsz . . . . „ 120

Digitized by Google

Tányér harminczkilencz . . . . . nro 39
Ólomgyertyatartó . . . . . „ 8
Egy romladozott . . . . . „ 1

Sub numero 1. et litera A. Asszonyunk ő Nagysága zűld, aranymíves ládája.

Sub numero 2. et litera B. Lovászmesterek ládája, lóra való szerszámok benne.

Sub numero 3. et litera C. Kegyelmes Urunk ő Nagysága fejérruhás ládája; veres, vasas-láda, kocsiban való.

Sub numero 4. et litera D. Egy fejér, hosszas láda, holmi fejérruha benne.

Az lovászmesterek ládáján felől kengyelfutóknak való pallosok, ezüstes szíastúl, övestűl, és köntesnek való materia.

Item. Egy csomóban bekötve köves czafragok.

19.

Anno 1684. die 25. Julij. Ezen ládában rakatta Asszonyunk Szádvárában, és vitte fel Regéczben Bánóczy, 7. Augusti; az láda pedig sub numero 40.

Varrott czipellés . . . . . par nro 11
Francziai főkötő . . . . . „ 20
Strimfli . . . . . par „ 8
Keztyű . . . . . „ „ 21
Czipellésre való köves csatt . . . . „ „ 4
Ugyan czipellésre való aranyos csatt „ „ 11
Öt pár sárga karmazsín-csizma.
Egy pár német karvas.
Egy hajszín bársony-mentécske, bélletlen.
Egy boncsok.
Tizenkilencz könyv.

Digitized by Google

Item. Más, ollyanforma ládában ezek vadnak, sub numero 50 :

Tizenkét székre való két-két darabjával materia.

Hat darab koszorú.

Tizenegy darab kárpét.

Ágyravaló, fejér atlaczon varrott, hat darab.

Item. Egy általag-forma iskátulyában vadnak ágyhoz való darutollak.

20.

Paria, etc. Anno 1684. 22. Aprilis.

Méltóságos Kegyelmes Fejedelem Urunk ő Nagysága parancsolatjából munkácsi főkapitány Nemzetes Radics András uram ő Kegyelme Károlyi és Prínyi urak javok depositiójára, Munkács várában mutatott boltban lévő bonumokat revideáltatván, így regestráltattak :

Sub Litera A.

Juxta schedam Károlyi Mihály ő Nagysága ládája.

Ebben egyéb nincsen, hanem szép czifráson varrott, szűtt, ágyra, asztalra etc. való lepedők, abroszok. Item. Kendők, vánkoshéjak, és egyéb szép hímes, reczés fejérruhák, úri, hosszú asztalra való, sáhós és krakkai abroszok.

Sub Litera B.

Juxta schedam Károlyi Mihály ő Nagysága ládája.

Vagyon ebben :

Közönséges parasztlepedők, abroszok, etc.

Sárga atlaczczal burított viselt paplan . nro 1

Sárga s kék atlaczczal burított viselt paplan . . . . . „ 1

Szép czifráson veres tafotára szűtt rojtos portai czafrag . . . . . „ 1

Zöld gránátposztó czafrag, mellyen ezüst-

Digitized by Google

ből kivert, aranyazott virág öt vagyon, türkéssel rakott . . . . . nro 1

Ezüsttel egészlen burított, portai aranyas kard, hajtott markolatja is merőn aranyas, ezüsttel burított, hasonlóképpen hüvelye is „ 1.

Felkötője veres selyemből szűtt, aranyas, bogláros majcz.

Portai pallos . . . . . nro 1.

Hüvelye alól veres-bársonyos, feljül virágos, aranyas ezüstbogláros; markolatja is virágos, aranyas ezüsttel burított; markolatja vége sárkányfejes, veres bagaria-szíjjával.

Alól zöld czapás, feljül aranyas ezüstbogláros, a markolatja is aranyas ezüsttel burított, markolatja vége sárkányfejes portai pallos . . . . . nro 1.

Gazdagon csinált aranyas, ezüstös, bogláros portai fék . . . . . „ 1
kármán-zabolástól.

Tarkásan szűtt, viseltes, majczos fék, szárastól; szügyelője virágos, aranyas ezüstbogláros . . . . . „ 1

Ugyanehhez türkéssel rakott virágos aranyas orrozat . . . . . „ 1

Másik portai fék, darabos aranyas boglárokkal rakott . . . . . „ 1

Aranyas szügyelője hozzá hasonló . . . „ 1

Orrozatja is ahhoz való . . . . . „ 1

Virágos aranyas kupa, fedelestől, aljastól, középszerű . . . . . „ 1

Aranyas ezüstsótartó, fedelestől, mely két részben vagyon . . . . . „ 1

Közönséges virágos aranyas sótartó . . „ 1

Digitized by Google

Bécsi tükör, alól kék bársonyos, kerületin ezüstpléhből vert boglár nyolcz . . . . . nro 1.

Sub litera C.

Vitkainé ládájának tudatik. Vagyon ezen ládában :

Virágos, aranyas, középszerű selleg, fedelestül . . . . . nro 1

Övére való csatt, szíjvégestül . . . . . „ 1

Kisdedszerű ezüstpohár, aranyas, a közepi síma, a két vége aranyas . . . . . „ 1

Ezüstkalán ezen pohárban . . . . . „ 2

Igen kopott, veres-bársonyos, virágos, ezüstbogláros hivelyű szablya, ezüstbogláros szíjjastól . . . . . „ 1

Viselt, czapás, ezüstös-aranyas pallos . . „ 1

Közönséges, ezüstbogláros fékagy, minden szerszám nélkül, ... „ 1

Ezüstös-aranyas, darabonként bogláro-zott fékagy, zabola s fékszár nélkül . . . . . „ 1

Hozzávaló szügyelő egy . . . . . „ 1

Viseltes, veres angliai, ezüstperemes, közönséges szoknya . . . . . „ 1

Viselt, közönséges paplan . . . . . „ 1

Holmi kevés fejérruha, vászon is vagyon benne.

Ugyanezen ládában egy téntás ládácska. Vagyon abban :

Arany, (kettei ötös) . . . . . nro 51

Tallér . . . . . „ 16

Nadrágra való ezüstbogláros kapocs . . par 18

Ezüst tolltokocska . . . . . nro 1

Sub litera D.

Ezt Illyefalvi János ládájának sajdítják.

Digitized by Google

Vagyon benne :

Zöld kamuka-szoknya, egy sor aranyperem rajta, vállastól, hozzávaló előlkötőjével . . . . . nro 1

Közönséges szőnyeg . . . . . „ 1

Ezüstkalán . . . . . „ 2

Régiforma ezüstös pallos . . . . . „ 1

Lódingra való ezüst-csatt, szíjvégestől . . „ 1

Közönséges fejérruha is valami kevés.

Sub Litera E.

Prínyi János ládájának mondják.

Vagyon ebben :

Portai öreg szőnyeg 4, ötödik kissebb . . nro 5

Aranyas, ezüstös, veres-bársonyos portai kard . . . . . „ 1

Ezüstös, aranyas, veres-bársonyos nyakban való pallos . . . . . „ 1

Fejér s veres atlacz-kazula, vagy papi öltözet . . . . . „ 1

Ugyanillyen, fekete-bársony . . . . . „ 1

Fejér tafota-, tűdzött úri dolmány, gombja nélkül . . . . . „ 1

Darab bojtos bársony . . . . . „ 1

Oltár öltözetihez való tafota, darab . . . „ 1

Szekfűszín habos tabit-előruha . . . . . „ 1

Fekete bársony nyári palást, széles aranycsipke rajta hat sorral . . . . . „ 1

Ágy körűl való veres tafota-superlát, (mindenik körűl ezüstcsipkés) darab . . . . . „ 5

Síma, királyszín bársony-szoknya, nyolcz sor igen szép elegyes perem rajta . . . . . „ 1

Leányasszonyra való nyári fekete kamuka-palást . . . . . „ 1

Digitized by Google

Hintóban való portai virágos selyem-vánkoshaj, ezüsttel s aranynyal szűttek a virági nro 2

Asszonyemberre való, veres-bársony szorító-mente, arany- s ezüstfonálbúl kötött csipkésen . . . . . „ 1

Viseltes portai czafrag . . . . . „ 1

Veres kaphtányos, körűl zöld atlaczos, viseltes paplan . . . . . „ 1

Koczkáson tűdzött, viseltes, királyszín bársonyos paplan . . . . . „ 1

Sub Litera F.

Prínyi János ládájának gyanakoszszák. — A láda, kerekded fedelű, jóformára bogláros vasazással vagyon, fekete bőrrel borított.

Vagyon ebben :

Igen szép mesterségessen varrott, szűtt abroszok, lepedők, kendők, és egyébféle szép fejérruhák, krakkai hosszú abroszokkal együtt.

Sub Litera G.

Nem tudatik ki ládája.

Ebben mind közönséges fejérruha vagyon.

Közönséges kék tafota-szoknya, vállastól nro 1

Magános, arany-peremes váll . . . . . „ 1

Sub Litera H.

Nem tudatik ki ládája.

Ebben fejérruhák, krakkai abroszok, vászonkendők, lepedők vannak.

Sub Litera I.

Ez, vílekedésképpen, Prínyi Pálnéjé.

Digitized by Google

Vagyon benne :

Közönséges szőnyeg . . . . . nro 3
Viseltes, foltos paplan . . . . . „ 2
Szoknyaváll, egyik tetszín, másik veres bársony, mindenik udvaroson csinálva . . . . „ 2
Fejér tabit-szokaya, fejér galannal meghányva . . . . . „ 1
előkötő is ehhez . . . . . „ 1
Viseltes, szakadozott fekete kamuka nyári palást . . . . . „ 1
Veres bársony szorító-mente, nyúllal béllett, ezüst- s aranyfonálból kötött egy sor csipkés . . . . . „ 1
Portai fékagy, szügyelőstől, ezüstbogláros an . . . . . „ 1
Portai fékagy (másik is) aranyas bogláros on . . . . . „ 1
Lengyelországi, közönséges ezüstbogláros kantár, darabos zabolájával . . . . . „ 1
Zöld bársonyos, aranyas ezüstös hivelyű, bogláros szíjú portai kard . . . . . „ 1
Ezüstös aranyas, nyakban való pallos . . „ 1
Vezetékre való, vígig ezüsttel borított hivelyű, három völgyű hegyestőr . . . . . „ 1
Virágos, kívül-belől aranyas kupa, fedelestől . . . . . „ 1
Ló orrozatjára való ezüst, lánczostúl . . „ 1
Kisdedszerű aranyas ezüst-mosdómedencze . . . . . „ 1
ehhez ezüstkorsó . . . . . „ 1
Kisdedszerű, virágos, aranyas ezüstkannácska . . . . . „ 1

Digitized by Google

Kisded ezüst-gyertyatartó, a széle aranyas, nro 1
Fedeletlen, kisded, belől aranyas ezüst-sótartó . . . . . „ 1
Veres síma bársony-szoknya, az alján széles aranycsipke, két sorral . . . . . „ 1

Sub Litera K.

Ez is vélekedésképpen Prínyi Pálé.
Vagyon benne :
Aranyas kelyh, papi öltözettel együtt.

Sub Litera L.

Ez is vélekedésképpen Prínyi Pálé; kerekded fedelű, bőrrel burított, jómódjával vasazott.
Ebben :
Reczés és varrott lepedők, kezkenők, abroszok vannak.
Aranynyal varrott, veres atlacz-vánkoshaj nro 3
Környül ezüstcsipkés, veres kamuka-superlát, darab . . . . . „ 5

Sub Litera M.

A czédula szerint Károlyi Mihály ládája.
Vagyon ebben :
Virágos terczella-szoknya, egy sor kötés az alján . . . . . nro 1
Virágos, veres terczella-szoknya, az alján egy sor galan . . . . . „ 1
Virágos, égszín terczella-szoknya, az alján ezüstcsipke . . . . . „ 1
Égszín terczella-kötő . . . . . „ 1
Karmazsínszín terczella-elölkötő . . . . . „ 1

Digitized by Google

Virágos, metszett veres bársony-váll, keskeny ezüstperemes, vaskapcsos . . . . . nro 1
Égszín terczella-váll, aranycsipke rajta . „ 2
Apró virágú, metszett veres bársony-szoknya, az alján egy sor galan . . . . . „ 1
Kék terczella-szoknya, az alján keskeny galan . . . . . „ 1
Égszín, aranyas terczella-előlruha . . . . „ 1
Tetszín posztó-czafrag, aranyfonallal, körűl virágokkal varrott . . . . . „ 1
Az közepi égszín virágos terczella, az széle királyszín atlaczos paplan . . . . . „ 1
Hiúzzal béllett veres skárlát-mente, az az elein ezüstfonálból szűtt széles, száras gombok . . . . . „ 1
Virágos fekete bársony-palást, az alján öt sor ezüstcsipke, az elei nusztos, a dereka nesttel béllett . . . . . „ 1
Fekete kócsaktoll, tokostól, egy csomó „ 1

Sub Litera N.

Nem tudatik kié.
Vagyon benne :
Viseltes, szakadozott díványszőnyeg . . . nro 1
Aranyműhöz való üres ládácska.

Sub Litera O.

Nem tudatik kié.
Vagyon benne :
Ezüstbogláros szügyellő-darab . . . . . nro 1
Ezüstbogláros darab farmatring, ... „ 1
Ezüstbogláros aranyas fékagy, ... „ 1
Zöld bársonyos, ezüstös-aranyas portai kard „ 1

Digitized by Google

Katonáson csinált, ezüstös-aranyas, czapás hivelyű kard . . . . . nro 1
Második is ugyanollyan . . . . . „ 1
Harmadik is ugyanolyan . . . . . „ 1
Ezüstös-aranyas palloshüvely, aranyas keresztestűl, vas nélkűl . . . . . „ 1
Ezüstös-aranyas pallos, hajtott keresztivel „ 1
Violaszín, virágos bársony-szoknya, hét rend ezüstcsipkésen . . . . . „ 1
Töredezett ezüstű, alja nélkűl való szerecsendió-pohár, fedele is nincs . . . . . „ 1
Közönséges ezüstpohár . . . . . „ 5
Apró ezüstpohár . . . . . „ 3
Bélletlen, síma, fekete bársony-palást, három sor ezüstcsipkésen . . . . . „ 1
Igen viselt, atlaczos szélű paplan . . . . „ 1

Sub Litera P.

Károlyi László ládája.
Vagyon benne:

Ezüstös-aranyas portai kard, az hivelye virágos ezüstpléhvel, kereszti is hasonlóképpen egészlen burított . . . . . nro 1
Czapával burított, ezüstös-aranyas boglároson csinált hivelyű kard . . . . . „ 1
Veres bársonynyal burított, ezüstös-aranyas boglárokkal czifrázott, mind hivelye s mind markolatja türkéssel rakott kard, portai munka . . . . . „ 1
Czapás formára vert ezüstpléhvel egészlen burított, azonfeljűl aranyas és köves boglárokkal czifrázott portai kard . . . . . „ 1
Kopott fekete bársonyos, feljűl ezüstös-

Digitized by Google

aranyas köves boglárokkal czifrázott kard . . nro 1

Fekete czapával burított, aranyas ezüsttel boglározott hivelyű kard . . . . . „ 1

Czapás, ezüstös-aranyas hivelyű közönséges kard . . . . . „ 1

Fekete czapával burított, aranyas ezüstkötésekkel czifrázott, mindenik kötés türkéssel rakott hivelyű kard . . . . . „ 1

Közönséges ezüstös-aranyas, czapás hivelyű kard . . . . . „ 1

Veres györgy-forma ezüstpalaczk, kívül fekete s kék zománczos, ezüstlánczostól . . . „ 1 (circiter budai 5 itczés).

Kisdedszerű, aranyas, hójagos ezüstpohár, fedelestől . . . . . „ 1

Aranyas ezüstpohár, gerezdesen csinálva, fedelestől . . . . . „ 1

Virágos, aranyas, középszerű kupa, fedelestől . . . . . „ 1

Egybenjáró, síma, belől egészen aranyas, kívül is szája és feneke aranyas, fedeles pohár „ 12

Egy pár egybenjáró, lábas, virágos, aranyas ezüstkupa . . . . . par 1

Kívül-belől aranyas, kisdedszerű, fedél nélkül való ezüstkupa . . . . . nro 1

Virágos, kívül-belől aranyas, kisdedszerű, lábas pohár . . . . . „ 2

Virágos, aranyas, czapás kisded ezüstpohár, lábastól . . . . . „ 1

Belől aranyas, italhoz való apró csésze „ 3

Úti ezüstcsésze, bőrtokostól . . . . . „ 1

Virágos, aranyas, gyümölcs alá való ezüstcsésze . . . . . „ 12

Digitized by Google

Ezüst-gyertyatartó, egyik tokostól . . . nro 3
Nádmézhez való ezüstporozó, fedelestől „ 1
Czapás, kicsiny ezüstpohár, fedelestől „ 1
Belől aranyas, circiter egy itczés, gerezdes ezüstpalaczk, fedelestől . . . . . „ 1
Közönséges ezüstcsészécske, egyik nagyobb . . . . . „ 2
Kávéhoz való romlott pohár, ezüst, fenekestől . . . . . „ 1
Ostyahordozó ezüsttok, fedelestől . . . „ 1
Asztalra való ezüst tintás-láda . . . . . „ 1
ezüst-kalamárissa . . . . . „ 1
ezüst-porozója . . . . . „ 1
Kívül-belől aranyas, kisdedszerű ezüstgállya, cum pertinentiis . . . . . „ 1
Öreg ezüstmosdó (auspurgi munka, hójagoson csinálva) . . . . . „ 1
Ehhez ezüstkorsó . . . . . „ 1
Másik, öregszerű, virágos, aranyas ezüstmosdó . . . . . „ 1
Ehhez is aranyas ezüstkorsó fedelestől „ 1
Belől virágos, kerekded, lábas ezüst-medencze, régen aranyas volt . . . . . „ 1
Szélessen csinált aranyas, ezüstbogláros portai gazdag fékagy . . . . . „ 1
Szügyellő, hozzá hasonló . . . . . „ 1
Aranyas ezüsttel boglározott, régi, közönséges fékagy, szügyellőstől, homlokos ezüstpillangóstól . . . . . „ 1
Ugyan illyen fékagy szügyellőstől; ez is viseltes . . . . . „ 1
Rezes, szalamiás portai fékagy, szügyellőstől, orrozatostól . . . . . „ 1

Digitized by Google

Boglároson ezüsttel czifrázott fékagy, szügyelőstől . . . . . nro 1

Fekete karmazsínra varrott, szkófiomos, igen viseltes fékagy, szügyelőstől . . . . . „ 1

Aranyas ezüst-orrazat, ezüstlánczostól „ 1

Veres bagaria szablyaszíj, ezüstbogláros „ 2

Szkófiummal virágossan varrott tegez, nyíltokostól . . . . . „ 1

Ezüstpléhvel egészlen burított tegez, nyíltokostól . . . . . „ 1

Szelindekre való bársonyos, rézbogláros, rézkarikás örv . . . . . par 1

Tányérra való ezüstvilla . . . . . nro 3
(Egyik csontnyelű, aranyas ezüstgombos).

Sub Litera Q.

Károlyi László ládája.

Vagyon benne:

Szkófiumos, ezüstes-aranyas, némellyike elegyes selyemmel, némellyike reczével czifrázott párnahajak, ágyfőtől valók, kezkenők, abroszok, kendők, krakkai abroszok, és egyéb szép művel való fejérruhák vannak.

Sub Litera R.

Károlyi László ládája.

Vagyon benne:

Ezüstből szép mesterségessen csinált monstrantia, csak fejéren, fatokban . . . . . nro 1

Oltárhoz való öltözetek, kárpitok.

Tegez, nyíltokostól, feljül ezüst- s aranyas fonallal varrott, virágos atlaczos . . . . . „ 1

Digitized by Google

Sub Litera S.

Károlyi László ládája, avagy almáriumja.

Ez igen sok részben való fiókos, szép mesterséggel csinált.

Képecskék, könyvecskék, asszonyember fejére való öltözetek, et coetera vannak benne.

Sub Litera T.

Ez is Károlyié lehet. Kerekded fedelű, bűrös, vasas láda.

Ebben oltárhoz való külömb-külömbféle papi drága öltözetek, casulák etc. könyvek vannak.

Apró ezüstpohárka . . . . . nro 2

Ezüstkelyh . . . . . „ 1

Sub Litera U.

Ez is Károlyié lehet.

Ebben is oltárhoz való papi öltözetek vannak.

Ezüst-temjénező is . . . . . nro 1

Ezüst-barát . . . . . „ 1

Ezüst-apácza . . . . . „ 1

Oltárhoz való ezüstfüstölő, ezüstlánczostól . . . . . „ 1

Sub Litera X.

Károlyi László ládája.

Ebben:

Külömb-külömbféle szőnyeg, (egyik igen viseltes) . . . . . nro 12

Bőrből való, portai tarkás hintóvánkos „ 2

Falra való nyomtatott bőr kárpit, darab „ 3

Digitized by Google

Paplan, kettei atlaczos, egyike közönséges, mindenik viseltes . . . . . nro 3
Falra való selyemkárpit, darab . . . . „ 3
Zöld gránát-czafrag, öt öreg virág rajta; arany- s ezüstfonállal varrott . . . . . „ 1
Violaszín posztó-czafrag, arany- s ezüstfonállal varrott, három öreg virág s három rózsa rajta . . . . . „ 1
Veres angliai posztó-czafrag, arany- s ezüstfonállal varrott, három öreg virág s három apró vagyon rajta . . . . . „ 1
Veres angliai, igen viseltes czafrag, öt virág rajta . . . . . „ 1
Virágos, fekete, viseltes félszer bársonypalást . . . . . „ 1
Fekete kamuka, viseltes nyári palást . . „ 1
Metszett fekete bársony nyári palást . . „ 2
Virágos, hajszín bársony, viselt váll . . . „ 1 (Galan rajta).
Megyszín, viseltes síma bársony-váll, széles aranycsipke rajta, galandostól . . . . . „ 1
Királyszín, síma bársony-váll, négy sor csipke rajta . . . . . „ 1
Karmazsínszín terczella-váll, két sor széles csipke rajta . . . . . „ 1
Zöld síma bársony-váll, régi forma, széles aranyperem rajta, kapocs nélkül . . . . . „ 1
Igen viselt, szakadozott hajszín kamuka-váll, galanos . . . . . „ 1
Megyszín, síma bársony-váll, négy sor ezüstcsipke rajta . . . . . „ 1
Igen elviselt, hajszín kamuka-szoknya, egy sor galan az alján . . . . . „ 1

Digitized by Google

Virágos, metszett fekete bársony-szoknya, egy sor galan az alján . . . . . nro 1

Megyszín, síma bársony-szoknya, az alján 9 sor ezüstperem . . . . . „ 1

Veres, síma bársony-szoknya, az alján hat sor ezüstperem . . . . . „ 1

Virágos fekete bársony-szoknya, hat sor aranyperem rajta . . . . . „ 1

Királyszín, síma bársony-szoknya, két sor elegyes keskeny csipke rajta . . . . . „ 1

Hajszín kamuka-előruha, két sor keskeny galand rajta . . . . . „ 1

Hajszín gránát nyári mente, ezüstfonálból szőtt száras gomb rajta, 12 pár, ... „ 1
Megyszín tabit alatta.

Hajszín angliai nyári mente, selyemből kötött zománczos gomb rajta, béllése fejér terczella . . . . . „ 1

Királyszín, angliai nyári mente, egy sor csipke körül rajta, béllése megyszín terczella, gombja nincsen . . . . . „ 1

Karmazsínszín angliai posztó nyári mente, ezüstfonálból szűtt gomb rajta szárason, par 12, béllése vászon . . . . . „ 1

Veres bársony-dolmány, selyemből kötött zománczos gomb rajta 16, az alján zöld kamuka, a derekában kék bagácsia . , ... „ 1

Kék habos tafota- aranyas zászló, Leopoldus ő Felsége czímere rajta . . . , ... „ 1

Sárga tafota-zászló, három agár czímere, írás rajta ez : Bulgária . . . . . „ 1

Ezen ládában vagyon egy kis ládácska is.

Digitized by Google

Vagyon ebben :

Ezüst ötös dutka . . . . . nro 408

Idegenországi pínz, (quantitássa mint a 12 pínzesnek) . . . . . „ 4

Pogány pínz . . . . . „ 2

Rúd-tallér, darab . . . . . „ 3

(Kettein öt-öt tallér forma, egyikén három.)

Fekete kamuka-erszény . . . . . „ 1

Ebben :

Arany . . . . . „ 5

Féltallérnyi pogány pínz . . . . . „ 1

Urbanus pápa talléra . . . . . „ 1

Sub Litera Y.

Ez Károlyi László ő Nagysága levelesládája, melyben sok külömb-külömbféle levelek, armálisok, jószágok levelei, etc. vannak, mellyek is mostan meg nem olvastathattak.

Sub Arce Munkács, die 4. Julij, Anno 1684.

Az én Kegyelmes Uram ő Nagysága
méltatlan alázatos szolgája
Bajoni János, m. k.

21.

Pár. Anno 1684. 6. Septembris.

Kegyelmes Urunk ő Nagysága azon ládákat, mellyeket die 22. Aprilis Anni praesentis a munkácsi középső-várbeli boltban etc. inventáltatott vala, mostan újobban kegyelmessen parancsolván ő Nagysága revidiáltatni, vétettek ilyen seriesben.

Sub literis A. B. E. F. I. L. M. P. Q. X. a mely ládák voltak, azokban lévő mindenféle bonumokat Kegyelmes Urunk ő Nagysága ezen boltbúl elvitetett.

Digitized by Google

Maradtanak volt mégis ugyanott helyben ilyen betük alatt lévő ládák, continentiájokkal együtt :

Sub litera C. Vitkai Mihályné ládájának mondják.

Aranyas virágos, középszerű, fedeles selleg, nro 1
Övre való ezüstcsatt . . . . . „ 1
Ehhez szíjvég . . . . . „ 1
Aranyas, a két vége virágos, a közepi sima, kisdedszerű ezüstpohár . . . . . „ 1
Ebben ezüstkalán . . . . . „ 2
Igen kopott, virágos bársonyú, virágos, aranyas boglárossan csinált hüvelyű szablya, ezüstbogláros szíjjával . . . . . „ 1
Viselt, czapás, ezüstös-aranyas pallos . . „ 1
Közönséges, ezüst-bogláros fékagy, minden szerszám nélkül . . . . . „ 1
Ezüstös-aranyas, darabonként boglározott fékagy, zabola és fékszár nélkül 1
Hozzávaló szügyelője . . . . . „ 1
Veres angliai, viseltes közönséges szoknya, ezüstperemessen . . . . . „ 1
Közönséges viselt paplon . . . . . „ 1
Holmi kevés fejírruha, vászon.

Ugyanazon ládában lévő téntás-ládában vagyon :

Arany, melynek ketteje ötös . . . . . nro 51
Tallér . . . . . „ 16
Nadrágra való ezüstbogláros kapocs . . par 18
Ezüst-tolltokocska . . . . . nro 1

Sub litera D. Ez Illyefalvi Jánosénak tudatik. Vagyon ebben :

Zöld kamuka-szoknya, egy sor aranyperem rajta, vállastól, kötőstől . . . . . nro 1
Közönséges szőnyeg . . . . . „ 1

Digitized by Google

Közönséges fejérruha is, valami kevés.

Ezüstkalán . . . . . nro 1

Régi forma ezüstös pallos . . . . . „ 2

Lódingra való ezüstcsatt, szíjvégestől . . „ 1

Sub litera G. Nem tudatik ki ládája.

Ebben csak közönséges fejérruha vagyon.

Közönséges kék tafota-szoknya, vállastól, nro 1

Aranyperemes váll . . . . . „ 1

Sub litera H. Nem tudatik ki ládája.

Ebben fejérruha, krakkai abroszok, vászonkendők, lepedők vannak.

Sub litera K. Ez vélekedésképpen Prínyi Pál ládája.

Vagyon benne aranyas kelyh, papi öltözettel együtt.

Sub litera N. Nem tudatik kijé.

Vagyon benne :

Viseltes, szakadozott dévány-szőnyeg . . nro 4

Aranyas műhöz való üres ládácska. . . . „ 1

Sub litera O. Nem tudatik kié.

Vagyon ebben :

Ezüstbogláros szügyellő-darab . . . . . nro 1

Ehhez való ezüst-bogláros darab farmating . „ 1

Aranyas ezüst-bogláros fékagy . . . . . „ 1

Zöld bársonyos, ezüstös-aranyas portai kard . . . . . „ 1

Kalánossan csinált, ezüstös-aranyas, czapás hüvelyű kard . . . . . „ 1

Második is, ugyanillyen . . . . . „ 1

Harmadik is, ugyanillyen . . . . . „ 1

Ezüstös-aranyas pallos-hively, vas nélkül, aranyas keresztes markolattal együtt . . . . . „ 1

Digitized by Google

Egy ezüstös-aranyas, hajtott keresztű pallos . . . . . nro 1

Virágos violaszín bársony-szoknya, hét rend ezüstcsipkéssen . . . . . „ 1

Töredezett ezüstű, alja nélkül való, fedele nélkül való szerecsendió-pohár . . . . . „ 1

Közönséges ezüstkanál . . . . . „ 5

(Ez a praecedens inventariumban pohárnak talált iratni)

Apró ezüstpohár . . . . . „ 3

Bélletlen, fekete, síma bársony-palást, három sor ezüstcsipkéssen . . . . . „ 1

Igen viselt, atlaczos kerületű paplan . . . „ 1

Sub litera R. Károlyi László ládája.

Vagyon ebben :

Ezüstből szép mesterségessen csinált monstrantia, csak fejéren, fatokban . . . . . nro 1

Oltárhoz való öltözetek, kárpitok.

Atlaczra ezüst- s aranyfonallal virágossan varrott, viseltes tegez, nyíltokostól . . . . . nro 1

Sub litera S. Károlyi László almáriuma.

Ez igen sok részben való, fiókossan csinált, melyben oltárhoz való képecskék, könyvek, asszony fejére való öltezet vagyon.

Sub litera T. Ez is, hihető, Károlyi Lászlóé.

Ez kerekded fedelű, bőrös, vasas láda, melyben külömb-külömbféle, oltárhoz való papi drága öltözetek, casulák, könyvek vannak.

Apró ezüstpohárka . . . . . nro 2

Ezüstkelyh . . . . . „ 1

Sub litera U. Ez is Károlyi Lászlóé lehet.

Ebben is oltárhoz való papi öltözetek vannak.

Ezüst-temjénező . . . . . nro 1

Digitized by Google

Ezüst-barát egy } . . . . . nro 2
Ezüst-apácza egy }

Oltárhoz való ezüst-füstölő, ezüstlánczostól „ 1

Sub litera Y. Károlyi László ő Nagysága leveles-ládája, melyben sok külömb-külömbféle missilisek, jószágok levelei, armalisok etc. vannak.

NB. Az S. bötű alatt lévő fiókos almáriumbéli aprólékos egyetmások hányattak a W. bötű alatt lévő üres ládában; mostan abban találtatnak.

Observatio. Minthogy mostan Kegyelmes Urunk ő Nagysága parancsolatjából azon ládák is, mellyek az első inventáláskor nem revideáltattak vala, inventáltattak, — azért azoknak is continentiájok ez szerint következik :

Sub litera Z. Ebben csak mind levelek vannak, külömb-külömbféle missilisek, úgy látszik, Károlyiaké.

Sub litera W. Ebből egyetmást Kegyelmes Urunk ő Nagysága kihordatván, akkor más bötű alatt lévén: hogy üres volt, úgy vétetett ezen W. bötű alá, és a mint feljebb iraték, hányatott belé az S. bötű alatt lévő bonum, melyről azon bötű alatt láthatni.

Sub literis geminum AA. Ebben a ládában voltak sok külömb-külömbféle pápistás könyvek; oltárhoz való rámás képecskék; fiókos, skatulyás, üres, fekete ládácska; de, hogy helyt ne foglaljon, — ezek is hányattak a W. bötős ládában.

Sub literis geminum BB. Ezen illyen írás vagyon : Szilágyi György ládája.

Vagyon benne :

Síma, középszerű ezüstpohár . . . . . nro 1
Önkannácska . . . . . „ 1
Közönséges szoknya . . . . . „ 1

Digitized by Google

Ezenkívül holmi kevés, közönséges fejérruha.

Sub literis geminum CC. Ezen illyen írás vagyon : Szilágyi János ládája.

Vagyon ebben :

Közönséges paplan . . . . . nro 1

Ezenkívül holmi közönséges, kevés fejérruha.

Sub literis geminum DD. Írás rajta ez : Szilágyi György ládája.

Vagyon benne :

Valami kevés fejérruha.

Egy keztyűben ezüstkalán . . . . . nro 1

Ezüst- s aranyfonallal virágossan varrott lóding . . . . . „ 1

Közönséges viselt szoknya . . . . . „ 1

Sub literis geminum EE. Valamely szegényrendű ember ládája lehet, nem tudhatni kijé. Csak igen közönséges kevés fejérruha vagyon benne, fonal is egy kevés.

Több ládák itt nem vóltanak.

Anno 1684, 7. Septembris.

Kegyelmes Urunk ő Nagysága kegyelmes parancsolatjából a felső-várbeli toronyban lévő egy házból a középső-várban, a lisztes bólt mellett lévő bóltban hordatván a ládák, — voltak illyen seriessel és numerusok alatt :

Sub numero — Ládája :

1. Barkóczi László
1. Barkóczi kisasszony
2. Barkóczi László
2. Barkóczi kisasszony
3. Barkóczi kisasszony
3. Csuda Mária

Digitized by Google

Sub numero

5. Barkóczi kisasszony
5. Putnoki Ferencz
6. Barkóczi kisasszony
6. Klobusiczki Ferencz
7. Klobusiczki Ferencz
8. Kerekes János
8. Barkóczi kisasszony
9. Kerekes János
10. Milith Pál
11. Milith Pál
11. Barkóczi kisasszony
12. Benkő nevű labancz
13. Barkóczi kisasszony
13. Barkóczi László
14. Putnoki Ferencz
15. Barkóczi kisasszony
15. Orosz Zsidmond
16. Barkóczi kisasszony
16. Orosz Zsidmond
17. Barkóczi kisasszony
17. Három ládából összerakott portéka
18. Orosz Zsidmond
18. Barkóczi kisasszony
19. Barkóczi kisasszony
20. Árva Barkóczi Petus
21. Barkóczi kisasszony
23. Barkóczi kisasszony
27. Üdősbik Barkóczi Ferencz
28. Üdősbik Barkóczi Ferencz
29. Üdősbik Barkóczi Ferencz
30. Üdősbik Barkóczi Ferencz
31. Ez egy kisdedszerű, lapos fedelű vasas láda: czédula nincsen rajta, nem iratik kijé?

Pro pari

Digitized by Google

Sub literis geminum AA. Nagy-Mihályi Benedek ládája.

Egy középszerű ládán is czédula nincsen, a végin ez a litera vagyon felmetszve : N.

Csató Demjén ládája. A czédula szerint díb-dáb benne; numerus alatt nincsen.

Két, téntás, vasas-ládácska; czédula, numerus és pecsét nélkül.

Egy hitván ládában :

Óntál promiscuum	nro	30
„ tányér	„	26
„ csésze	„	2
„ gyertyatartó	„	1
„ sótartó	„	2
Ezüstpléhvel virágosan czifrázott katona-nyereg	„	1
Gyermek alá való zöld bársonyos német nyereg	„	1
Ezüstszegekkel czifrázott, veres czafragos nyereg	„	1

In Munkács, die et anno ut supra.

NB. Observálni kell, hogy ezen numerusok 4. 22. 24. 25. 26. az odafel írt numerusok között nem találtattak, miért? nem tudatik; talám azon numerusok alatt lévő ládák másutt vannak.

Ennek is micsoda misteriuma lehet, hogy némely numerusok duplicative iteráltattak? úgymint: 1. 2. 3. 5. 6. 8. 11. 13. 15. 16. 17. 18; mert a jó rendben és a jó distinctióért ez ilyennek nem kellene lenni.

Egyébaránt ezek azért regestáltattak e formában, hogy megtessék, hogy a mostani berakás idején több, vagy külömben nem volt, és el sem tévedett benne.

Digitized by Google

22.

Memoriale pro die 4. Julij, Anno 1684. in Munkács.

Extractusa egy bolt inventariumának.

Arany, ezüst jószág:

Egyes arany 54 }
Ötös arany 2 } . . . . . nro 56
Tallér (egyik Urbanus pápa talléra) . . „ 17
Ezüst ötös dutka . . . . . „ 408
Régiforma ezüstpínz (lehet 12 polturás egyik-egyik) . . . . . „ 4
Régi pogány pínz (lehet hat-hat polturás) „ 3
Tallér-formára vert ezüst-pléhdarab . . „ 3
(Tizenhárom tallér forma rajta)
Aranyas mosdómedencze, korsóstól . . . „ 3
Lábas ezüstmedencze . . . . . „ 1
Virágos, aranyas ezüstkupa . . . . . „ 4
Ezüstpalaczk (circiter öt itczés) ezüst-lánczostól . . . . . „ 1
Virágos, aranyas, egybenjáró ezüstkupa, par 1
Aranyas, gerezdes, sotus ezüstpalaczk . . nro 1
Virágos aranyas ezüstselleg . . . . . „ 1
Síma ezüstpohár . . . . . „ 9
Aranyas ezüstpohár . . . . . „ 2
Ezüstkanna, fedelestől . . . . . „ 1
Ezüstös szerecsendióhaj-pohár . . . . . „ 1
Czapás ezüstpohár . . . . . „ 2
Hójagos, aranyas ezüstpohár . . . . . „ 1
Gerezdes, aranyas ezüstpohár . . . . . „ 1
Egybenjáró ezüstpohár . . . . . „ 12
Romlott, ezüst-fenekes, kávés pohár . . . „ 1
Gyümölcs alá való, virágos, aranyas ezüst-csésze . . . . . „ 12

Digitized by Google

Italhoz való aranyas ezüstcsésze . . . . . nro 3
Úti ezüstcsésze . . . . . „ 1
Közönséges ezüstcsésze . . . . . „ 2
Aranyas ezüstgállya, cum pertinentiis . . „ 1
Ezüst téntás-láda, ezüst-kolommárisával, ezüst-porozójával . . . . . „ 1
Ezüst-gyertyatartó . . . . . „ 4
Aranyas ezüstsótartó, egyik két contignatiós, másik közönséges . . . . . „ 2
Ezüstkalán . . . . . „ 4
Ezüsttál-tokocska . . . . . „ 1
Őre való ezüstcsatt, szíjvégestől . . . . . „ 1
Lódingra való ezüstcsatt, szíjvégestől . . „ 1
Nadrágra való bogláros ezüstkapocs . par 18
Nádmézhez való ezüstporozó . . . . . nro 1
Tányérra való ezüstvilla, egyik csontos nyelű . . . . . „ 3
Pápisták templomában való :
Ezüstmonstrantia . . . . . „ 1
Ezüstkelyh . . . . . „ 1
Kicsiny ezüstpohárka . . . . . „ 2
Ezüst-temjénező . . . . . „ 1
Ostyahordozó ezüsttok . . . . . „ 1
Ezüst-barát . . . . . „ 1
Ezüst-apácza . . . . . „ 1

Kardok.

Aranyas, köves hivelyű portai kard . . . nro 2
Ezüstös-aranyas portai kard . . . . . „ 3
Közönséges aranyas kard . . . . . „ 8
Ezüsttel egészlen burított hivelyű kard „ 2
Ezüstbogláros szablyaszíj . . . . . „ 1

Digitized by Google

Pallos és hegyestőr.

Türkéssel rakott hivelyű, markolatú, portai aranyas pallos . . . . . nro 1
Ezüsttel merőn burított hivelyű, három völgyű hegyestőr . . . . . „ 1
Ezüstös-aranyas portai pallos . . . . . „ 2
Nyakban való aranyas pallos . . . . . „ 2
Közönséges aranyas pallos . . . . . „ 2
Ezüstös pallos . . . . . „ 1
Aranyas-ezüstös palloshively, üres . . . . „ 1

Lóra való öltözet.

Portai gazdag fékagy . . . . . nro 6
Ezüstös fékagy . . . . . „ 6
Szalamiás portai fékagy, szügyelőstől . . „ 1
Ezüstös kantár . . . . . „ 1
Ezüstös szügyelő . . . . . „ 4
„ „ darab is . . . . . „ 1
Lóra valló ezüst-orrozat . . . . . „ 2
Darab ezüstös farmatring . . . . . „ 1

Tegez.

Ezüsttel merőn burított tegez, nyíltokostól nro 1
Szkófiummal virágossan varrott tegez, nyíltokostól . . . . . „ 2

Czafragok.

Ezüstből merőn vert virágú czafrag . . . nro 1
Portai virágos czafrag . . . . . „ 2
Virágossan varrott, tetszín posztó-czafrag „ 1
Virágossan varrott, zöld gránát-czafrag „ 1

Digitized by Google

Virágossan varrott violaszín posztó-czafrag nro 1
Virágossan varrott veres angliai posztó-czafrag . . . . . „ 1

Férfi öltözeti.

Hiúzzal béllett veres skárlát-mente . . . nro 1
Hajszín gránát nyári mente . . . . . „ 1
Hajszín angliai nyári mente . . . . . „ 1
Királyszín angliai nyári mente . . . . . „ 1
Karmazsínszín angliai nyári mente . . . „ 1
Veres-bársony dolmány . . . . . „ 1
Fejér tafota, úri tűdzött dolmány . . . . „ 1
Pápistások templomában való papi öltözet, ugyan feles, némely része drága, némely része közönséges.

Szoknyák.

Királyszín bársony-szoknya . . . . . nro 2
Veres, síma bársony-szoknya . . . . . „ 2
Virágos, veres bársony-szoknya . . . . . „ 1
Violaszín bársony-szoknya . . . . . „ 1
Fekete bársony-szoknya . . . . . „ 2
Megyszín, síma bársony-szoknya . . . . . „ 1
Fejér tabit-szoknya . . . . . „ 1
Terczella-szoknya . . . . . „ 3
Kék terczella-szoknya . . . . . „ 1
Hajszín kamuka-szoknya . . . . . „ 1
Kék tafota-szoknya . . . . . „ 1
Zöld kamuka-szoknya . . . . . „ 1
Veres angliai szoknya . . . . . „ 1

Palást.

Fekete bársony-palást . . . . . nro 5
Fekete kamuka nyári palást . . . . . „ 3

Digitized by Google

Asszonyembernek való veres-bársony szorítómente . . . . . nro 2

Szoknyavállak.

Tetszín bársony-váll . . . . . nro 1
Veres bársony-váll . . . . . „ 2
Hajszín, virágos bársony-váll . . . . . „ 1
Megyszín, síma bársony-váll . . . . . „ 2
Királyszín, síma bársony-váll . . . . . „ 1
Égszín terczella-váll, kettő . . . . . „ 2
Zöld, síma bársony-váll . . . . . „ 1
Karmazsínszín terczella-váll . . . . . „ 1
Közönséges váll . . . . . „ 2

Előlkötő ruha.

Égszín terczella-előlruha . . . . . nro 2
Karmazsínszín terczella-előlkötő . . . . . „ 1
Tabit-előlkötő . . . . . „ 2
Hajszín kamuka-előlkötő . . . . . „ 1

Paplan.

Királyszín bársony-paplan . . . . . nro 1
Kaftányos paplan . . . . . „ 1
Atlaczos paplan . . . . . „ 6
Terczellás paplan . . . . . „ 1
Közönséges paplan . . . . . „ 3

Vánkoshaj.

Aranynyal varrott atlacz-vánkoshaj . . . nro 3
Hintóban való selyem-vánkoshaj . . . . . „ 2
Hintóban való nyomtatott-bőr-vánkoshaj „ 2

Digitized by Google

Suppellát.

Ágy körül való selyem-supellát, darab nro 10

Kárpit.

Falra való selyem-kárpit . . . . . nro 3
„ „ nyomtatott-bőr-kárpit . . . . „ 3

Szőnyeg.

Portai szőnyeg, promiscue . . . . . nro 9
Közönséges szőnyeg . . . . . „ 16

Tükör.

Bécsi öreg tükör . . . . . nro 1

Toll.

Fekete kócsaktoll, egy csomóval . . . . . nro 1

Fejérruhák.

Külömb-külömbféle, drága és közönséges fejérruha, ugyan feles. Némely része varrással, némely része reczézéssel, némely része szövéssel, etc. ékes. Úgymint: paplan-hajtásra való lepedők, vánkoshajak, abroszoknak való krakkai munka, kendők, kezkenők, etc., mellyek is a sietés miatt meg nem számláltathattak.

Zászló.

Kék, habos tafota-zászló, német császár czímere rajta . . . . . nro 1
Sárga tafota-zászló, agarak a czímere, írás rajta ez: Bulgaria . . . . . „ 1

Digitized by Google

Örv.

Szelindekre való bársonyos, rézbogláros, karikás örv . . . . . par 1

Levelek.

Jószágokról való levelek, armalisok, missilisek, és egyéb sok külömb-külömbféle írások, (mellyek most meg nem olvastathattak) ugyan felessek.

Könyvek.

Pápistáknak való könyvek is, egyniḥányfélék.

NB. Ezen extractusban specificált bonumok penig minemű szép és külömb-külömbféle munkák legyenek nagyobb részint, nem annyira irattathatott meg, a mint vannak; mindazonáltal a corpusban (sub Literis Abecedarum) azokat megláthatni.

Ez a pariája a praecedens extractusnak.

Die et anno ut supra.

Bajoni János, m. k.

23.

Anno 1684. die 18. Aprilis inventáltatott Kegyelmes Urunk ő Nagysága paripáira való szerszám, az ki Vitkóczy Ádám lovászmester keze alatt vagyon.

Legiselsőben kijáró szerszám.

1. Fővezér, török szürke lóra való szerszám ez: Veres-bársony, arany- és ezüst-skófiommal varrott nyerge; czafrag is veres-bársony, skófiommal varrott. fékje és szügyelűje portai, ezüst-aranyos, orrozója hasonlóképpen. Pallos veres-bársonynyal borított, aranyos, bozogánja aranyos; portai rézkengyel.

Digitized by Google

2. Kohári, török barna lóra való szerszám. Vont ezüsten arany-skófiommal varrott nyerge, czafragja hozzája hasonló, ezüst-kengyele, fékje, szügyelűje és orrozója zománczos, széles. Fekete czapával borított ezüst-, aranyos hegyester (tőr).

3. Váradi, török fakó lóra való szerszám. Veresbársony, arany- és ezüst-skófiommal varrott nyerge, czafragja hozzá hasonló; kengyele ezüst, aranyos; fékje, szügyelűje és orrozója veres-bársonynyal borított, és örög törkísekkel rakott. Hegyestere fekete czapával burított ezüst-, és aranyos.

4) Szerecsen, török barnapej lóra való szerszám. Veres-bársony, skófiommal varrott nyerge, czafrag hozzá hasonló, arany- és ezüst-skófiommal varrott; kengyele ezüst, aranyos; fékje, szögyelűje és orrozója portai, ezüst, aranyos. Fekete czapával borított és aranyos hegyestere.

5) Csáki István, fakó lóra való szerszám. Veresbársonynyal és ezüsttel borított kopott nyerge, kengyele ezüst, tiszta fejér; czafrangja megyszény gránát, arany- és ezüst-skófiommal varrott; fékje, szügyelűje és orrozója ezüst, aranyos. Pallossa fekete czapával borított ezüst, aranyos.

6. Szerecsen, török lóra való szerszám. Nyerge violaszény bársony, skófiommal varrott, fikje és szögyelűje portai, orrozója ezüst, aranyos; kengyele tiszta ezüst. Hegyestere fekete czapával borított, aranyos.

7) Az Vidám fejér lóra való fék; szügyelő, orrozójával együtt aranyos, és egy pallos.

8) Az budai, szürke, török lóra való szerszám. Nyerge kopott veres-bársonyos, skófiommal varrott; veres angliai czafrag, arany- és ezüst-skófiommal varrott; kengyele ezüst, fékje és szügyelűje ezüst,

Digitized by Google

aranyos; orrozója ezüst, tiszta fejér. Hegyestere fekete czapával borított, aranyos.

Kantáros lovak.

1. Tatár, barna lóra való szerszám. Új, violaszény bársonyos, ezüstszegekkel kivert, és kerül-kerül ezüsttel borított nyerge, czafrangja ivolaszény, virágos, arany- és ezüst-skófiommal varrott, kengyele ezüst, aranyos; kantárja és szügyelűje ezüst-, aranyos bogláros. Hegyestere czapával borított, aranyos.

2. Nagy, szürke, festett farkú lóra való szerszám. Violaszény bársonynyal borított, és ezüst- aranyos kivert szegekkel nyerge; kengyele ezüst, aranyos, czafrangja veres skárlát, kopott, virágos, skófiommal varrott; kantárja, szügyelűje és farmatringja ezüst apró boglárokkal rakott. Hegyestere czapával borított, aranyos.

3. Petű Ferencz uram pej lóra való szerszám. Fejér czapával borított és ezüst- aranyos szegekkel kivert régi nyerge; kengyele ezüst, czafrangja kék gránát, kopott, virágos, arany- és ezüst-skófiommal varrott; kantárja, szügyelűje és farmatringja ezüst apró boglárokkal rakott. Hegyestere czapával borított, aranyos.

4. Pej, Edenfi lovára-féle való szerszám. Violaszény bársonynyal borított, ezüstszegekkel kivert új nyerge; kengyele ezüst, tiszta fejér; kantárja és farmatringja lengyeles, apró aranyos boglárokkal rakott; czafrangja nincsen hozzávaló. Hegyestere czapával borított, aranyos.

5. Ugocsai fekete lóra való szerszám. Fejér czapával borított, és aranyos szegekkel kivert az nyerge; kengyele ezüst; czafrangja zűld gránát, virágos, arany-

Digitized by Google

és ezüst-skófiommal varrott; kantárja, szügyelője és farmatringja ezüst apró boglárokkal rakott. Hegyestere czapával burított, aranyos.

6. Sárga lóra való szerszám. Fekete czapával borított, és ezüstszegekkel vert nyerge; kengyele ezüst, aranyos; czafrangja hajszény gránát, virágos, arany- és ezüstfonállal varrott; kantárja, szügyelű és farmatringja apró ezüst és aranyos boglárokkal rakott. Hegyestere czapával borított, aranyos.

7. Kis szürke lóra való szerszám. Fejér czapával burított és ezüstszegekkel kivert nyerge; kengyele ezüst, aranyos; kantárja, szügyelője és farmatringja ezüst, aranyos, köskeny boglárokkal rakott; hegyestere czapával borított, aranyos; czafrangja hajszény, virágos, arany- és ezüstfonállal varrott.

Ezeken az szerszámokon kívül vagyon viselt szerszám :

Két ezüst apró boglárokkal rakott kantár, szügyelű és farmatring, azonkívül egy szakadozott farmatring.

Item. Egy ezüst-, aranyos, török lóravaló fék.

Item. Két pár ezüst romlott kengyel.

Viselt czafragok.

Egy ezüst- és aranyfonallal szűtt, török lóra való czafrang.

Item. Egy veres, török lóra való portai czafrang.

Item. Egy veres tabit, arany- és ezüstfonallal varrott.

Item. Egy veres, török-gránát, skófiommal varrott czafrag.

Item. Egy tarka, szűr-, arany- és ezüstfonallal varrott, török lóra való czafrag.

Digitized by Google

Item. Egy veres, angliai, arany- és ezüst-skófiommal varrott czafrag.

Item. Egy kék angliai, lengyel czafrag, ezüst- és aranyfonallal varrott; másika zöld angliai, skófiommal varrott.

Puskák száma.

Négy pár kerekes, hat pár vágó pisztoly vagyon.

Puskatokok száma.

Négy pár újdon-új.

Item. Tizenegy pár viselt vagyon.

Pompára való szerszámok ezek:

1. Egy széles, aranyos, pillangós, török lóra való fék, szügyelőstül.

Item. Török lóra való rubintos aranyfék; szügyelő, orrozója arany- és ezüst-skófiommal merőn varrott, rajta aranyboglárok, rubintokkal rakva; czafrag, nyereg és kengyel ahhozvaló.

Item. Török lóra való aranyszerszám, tudniillik: fék, szügyelő s orrozója smaragd-küvekkel rakott, czafragjával, nyergivel és kengyelével együtt.

Item. Egy széles, török lóra való aranyszerszám, az mely rubintokkal, türkíssel és jaspissal van rakva, melyhez nyereg, kengyel is hasonló vagyon. Ahhozvaló egy vont ezüst, rubintos boglárokkal rakott czafrag.

Item. Egy rubintos, türkísses és jaspissos aranyszerszám, szügyelőivel, orrozójával, nyergivel és kengyelivel együtt.

Item. Ezüst- és arany-skófiommal merőn varrott egy új czafrag.

Item. Más, skófiommal merőn varrott új czafrag.

Digitized by Google

Item. Egy ezüst- és aranyfonállal varrott új czafrag.

Item. Bársonyon és vont ezüsten, arany- és ezüst-skófiommal varrott új czafrag.

Item. Egy veres-bársonyon arany-skófiommal varrott, egész nyeregre való czafrag.

Item. Égszínyű, ezüst- és arany-skófiommal varrott czafrag.

Item. Egy jaspisos, rubintos és türkísses aranyfék és szügyelő.

Item. Más jaspisos, rubintos és türkísses arany-(fék), szügyelűivel együtt.

Item. Brassóban csinált, zománczos, küves, aranyos kantár, szügyelűivel és farmatringgal együtt.

Item. Más, zománczos, aranyos és klárisos kantár, szügyelűivel és farmatringjával együtt.

Item. Eperjestt csinált, egy ezüst, aranyos és pillangós új szerszám, szügyelűivel együtt, és farmatringjával.

Item. Más, ahhoz hasonló, köskenyebb ezüst, aranyos, pillangós kantár, szügyelűivel és farmatringjával együtt.

Item. Egy ezüstpillangós új kantár, szügyelűivel és farmatringjával együtt.

Item. Egy ezüst, csigás szerszám.

Item. Öt új orrozó.

Pallosok.

1. Merőn ezüsttel borított, aranyos, türkísses, jáspisos és rubintos.

2. Veres-bársonynyal burított, jáspisos, rubintos és türkísses.

Digitized by Google

3. Veres-bársonynyal burított, örög türkísekkel rakott.

4. Veres-bársonynyal burított, türkísekkel és jaspisokkal rakott.

5. Veres-bársonynyal burított, ezüst, aranyos.

6. Tetszín-bársonynyal burított, ezüst, aranyos.

7. Fekete-bársonynyal burított, nyakbavetű, ezüst, aranyos.

8. Veres-bársonynyal burított, ezüst, aranyos kard.

Három buzogány, melynek ketteje türkísses, az harmadika penig zománczos, türkísses, és smaragdkövekkel rakott.

Egy pár új ezüstkengyel, az másika viselt.

Két boncsok, ezüst- aranyos gombos, türkísekkel rakott.

Egy égszényű jancsik, jaspisos, rubintos és türkíses, három darabbúl álló.

Item. Egy veres-bársony jancsik, jaspisos rubintos és türkísses, három darabbúl álló; azokhoz való két tegez és két kolcsaktoll.

Item. Kantáros paripára való, egy megyszényű bársonyon gyöngygyel rakott és aranyboglárú czafrag.

Item. Egy hajszény czafrag, ezüstbűl csinált virágok rajta.

Item. Egy kék gránát czafrag, ezüst- és aranyskófiommal varrott.

Item. Egy megyszény angliai posztóbúl csinált czafrag, ezüst- és arany-skófiommal varrott.

Item. Egy vont ezüst-lemez, aranyboglárokkal, türkísekkel, és arany-skófiommal varrott.

Digitized by Google

Item. Egy arany-skófiommal varrott, veres-bársony, kármán-nyeregre való új czafrag.

Item. Egy vont ezüstbül csinált jakub.

Item. Egy más, közenséges.

Item. Vezetíkre való két párduczbűr.

Item. Egy ezüstes lengyel nyereg, aranyfonállal varrott.

Két közenséges jancsikok; az egyike veres-bársonyos, az másika kék angliai, varrott.

Hat szekeres-lóra való, bársonynyal burított hám, ezüstcsatokkal és zabolákkal.

24.

Inventáltatott Kassán, 18. Aprilis, Anno 1684.

Kegyelmes Urunk ő Nagysága köntössinek száma és rendi e szerint következik:

Az hajszín velenczei gránát rövéd köntös, egészen.

Az meggyszín gránát rövéd köntös, egészen.

Az klárisszín angliai rövéd köntös, egészen.

Az tetszín angliai nyomtatott köntös, egészen; rövéd köntös.

Item. Az másik, klárisszín új dolmány, nadrág, s süvege nuszt nélkül.

A tetszín zsája-posztó rövéd köntös, egészen; hosszú, hiúzmállal béllett, egyes gombszárú mentéje.

A gyöngyszín angliai rövéd köntös.

A violaszín angliai horvátos köntös, egészen.

A rózsaszín angliai horvátos köntös, egészen.

A zöld angliai horvátos köntös, egészen, arany rubintos karikák rajta.

Menték száma.

Tetszín angliai bojér, egészen rókanyakkal béllett, szánkázó mente.

Digitized by Google

Vörös angliai hosszú mente, hosszú újjú, rókanyakkal béllett.

Egy hosszú angliai, hiúzháttal béllett háló-mente.

Rövéd, hajszín, angliai, rókamállal béllett mente.

Mákszín angliai, bojér, hiúzmállal béllett, gomb nélkül való mente.

Violaszín angliai, horvátos, hiúzmálylyal béllett mente.

Rózsaszín angliai, horvátos, nuszttal béllett mente.

Zöld angliai, horvátos, nuszttal béllelt mente.

Kláris, angliai, köves gombszárú, nuszttal bélett, rövéd mente.

Tetszín angliai nyomtatott posztó, hiúzmállal béllett, rövéd mente.

Hajszín gránát, hiúzmállal béllett rövéd mente.

Megyszín gránát, nusztfarkkal béllett, rövéd mente.

Vörös kamuka, rókamállal béllett, dolmány alá való kis mente.

Megyszín bársony, nuszttal béllett, rövéd mente.

Hajszín angliai, rókatorokkal béllett, hosszú mente.

Violaszín gránát, hiúzzal béllett, rövéd mente.

Tetszín angliai, bojér, nuszttal béllett, kövesgombú mente.

Nyári köntössek száma.

Narancsszín, ezüsttel szőtt, atlacz, horvátos köntös.

Ezüsttel s aranynyal szőtt terczelenna-dolmány.

Más, ezüsttel-aranynyal szőtt, virágos terczellenna-dolmány.

Vörös tabit nyári dolmány.

Kék tabit nyári dolmány.

Digitized by Google

Narancsszín tabit nyári dolmány.

Virágos vörös-bársony kurtánka.

Ezüsttel s aranynyal szőtt, virágos kurtánka.

Zöld angliai nyári mente.

Gyöngyszín angliai nyári mente.

Az zöld angliai hosszú, béllés nélkül való új mente.

Budai vezér adta, két tetszín angliai, bojér, béllés nélkül való.

Egy vörös-skárlát, rövéd, letött mente, gomb és béllés nélkül.

A tetszín-skállát, egész köntösnek való posztó.

Egy dolmánnak való, karmazsínszín angliai posztó.

Egy dolmánnak való, tetszín angliai posztó.

Egy dolmánnak való, violaszín angliai posztó.

Az letött, nuszt nélkül való, gyöngyszín angliai süveg.

Egy új, kék gránát, nuszt nélkül való süveg.

Téglaszín angliai, törökös nadrág.

Két dolmány alól való zöld és vörös bojtos bársony.

Egy dolmány alól való, kafftánybúl való materia.

Egy vörös-bársonyos, skófiommal varrott leveles-táska.

Egy egész vörös-karmazsín.

Ostábla.

Az vörös, viselt, angliai lengyel süveg.

Egy viseltes ing, ezüsttel-aranynyal varrott.

Holmi aprólék, estölék (hulladék) nusztok.

Két darab hiúzmál-béllés.

Egy darab kék bagaria.

Öt pár, sarkantyú nélkül való csizma.

Hat pár sarkantyús csizma, hetedik a ki az lábán.

Perspectiva.

Digitized by Google

Egynéhány koncz aranyas-szélű papíros.

Az téglaszín-skállát maradékposztó, az hajszíngránát maradékposztó.

Az udvari aranyas zászló, öt aranyas lobogó.

A török zászló, kopja végében valóval.

A viselt, letött, zöld kamuka karnyetta. (Kornéta).

Gyenge tafota, négyféle, négy darabban, gyalog-zászlónak való.

Egy czímeres, sárga-virágos, attlaczra való lengyel karnyetta.

Ugyan két lengyel karnyetta, vörös fejtőből való.

Tafotából, aranyas czímeres, Pálffi János uram ő Nagysága zászlójaféle.

Hat tafota lengyel zászló, gyalognak való.

Egy vörös fejtőből való lovas-, lengyel zászló.

Könyvek száma.

Sokrendbéli magyar chronicákrúl való fejértáblájú könyv.

Más, fejértáblájú könyv: Institutiones Castrenses.

Más, fejértáblájú könyv: Disquisitiones Politiae.

Más, fejértáblájú könyv: Res gestae inter Ferdinandum.

Más, fejértáblájú könyv: Respublica Polonica.

Három nagy, örög, fejértáblájú, országokrúl való könyv.

Pataki czeigházrúl való inventarium.

Béllések száma.

Tizenhárom hiúzbőr, egészen.

Vadmacskabőr . . . . . nro 7

Farkasbőr . . . . . „ 3

Digitized by Google

Rókahát, nyakastúl . . . . . nro 8,
torok és mál nélkűl.
Rókanyak . . . . . „ 3
Rókahát-béllés . . . . . „ 7
Egész róka . . . . . „ 2
Két darab hiúzhát-maradékbéllés.
Egy pár hiúzláb-keztyű.
Egy pár nyári keztyű.
Kék-gránát tarsoly, lódingostúl.
Hajszín-gránát tarsoly, lódingostúl.

Fegyverek száma.

A gyémántos kard.
Az fejér-markolatú rubintos kard.
Mindennapi, zománczos lengyel kard.
Egy aranyas, síma, lengyel kard.
Egy portai, ezüst, aranyas kard; markolatja is aranyas.
Más, portai,ezüst-, aranyas kard,czapa markolatja.
Egy ezüstes-aranyas magyar kard.
Egy közönséges parasztkard.
Egy pár ezüstes kápájú, hebanumfa-agyú pistoly.
Egy ezüst-, aranyas csákány.
Darutollhoz, török lófékhez való, két aranyas, köves tolltok.
Két széles, ezüstes-aranyas fék, hat darabban, egy darab szügyellőhez való leesett.
Egy hosszú, vágós, madarász-puska.
Egy pár hintóra való sztucz.
Egy vékony szál nádpálcza.
Más, pávatollbúl, selymes, czifra pálcza.
Egy vörös, gyenge kilin.
Két delineatio Magyarországrúl, s eszéki táborrúl.

Digitized by Google

Övek száma.

Vörös-karmazsín, ezüsttel szőtt, selyemzsinór,-köves, csattos öv.

Tetszín, ezüsttel szőtt, köves, csattos selyemzsinór-öv.

Tengerszín, aranynyal szőtt, köves, csattos, selyemzsinór-öv.

Az hamuszín, selyemzsinór, köves, csattos.

A publikányszín, selyemzsinór-, csattos öv.

Egy pár sólya, sárga.

Két pár sárga-karmazsín kapcza, s egy pár vörös.

Zöldös, megyszín, zászlótúl maradéktafota.

Varrnivaló, sodrott, egynéhányféle selyem.

Gyöngyszín dolmánrúl való ezüstzsinór.

Tizenhat sing ezüstzsinór.

Gombháznak való, merő ezüstzsinór, fertál híján hat sing.

Ezüstfonálbúl való, egy pár horvátos gomb.

Violaszín, csipkés, horvátos mentéhez való kötő.

Aranyfonálbúl való, rubíntos, tíz új gomb.

Két örög vörös- klárisgomb, makkostúl.

Tizenhárom, magánassan való gombház, gyöngyös.

Aranyfonálbúl való, tizennyolcz viselt gombház.

Sárga, skóffiomból való, szironyos, gyöngyes gomb, pikkelestűl, öt.

Egy sárga, skóffiumbúl való gomb, pikkelestűl.

A gyémántos kardhoz való gyémántos csattok s boglárok.

Hét örög, sárga, moszin-skóffiom.

Kétfejű sasos, eltört, aranyos sarkantyú.

Két fekete strucztollbúl való legyező.

Egy pár, sárga, törökös nadrághoz való kapcza.

Digitized by Google

Egy pár tisztító seprő.
Egy fekete szőr-, fördőhöz való dörgölő.
Társzekérre való, ólmos fejér szeg, circiter 200.
Fekete kolcsoktoll; egy kelecsentoll.
Három szál fejér kelecsentoll.
Három szál rárótoll, két boglár rajta.
Item. Három szál rárótoll, magánossan.
Ezüst-aranyfonalban egy csomó darutoll.
Darutoll alá való sastoll 9.
Ahhoz való darutoll, tizenegy szál.
Három szál sastoll.
Három sastoll, két-két szállal.
Hét pár nuszt.
Süvegre való egy pár nusztfark.
Egy rövéd, mente alól való nusztbéllés.
Tíz nusztnyak-maradék.

Kegyelmes Urunk ő Nagysága köntösi szaporodtak a die 18. Aprilis Anni 1684. ez szerint:

Adtak Sáros-Patakon Aszalós kezéhez ezüsttel szűtt, kék nyári kurtánkát.

Item. Szerencsen veres-virágos, aranynyal szűtt kurtánkát.

Item. Narancsszín, aranynyal szűtt, nyári kurtánkát Szerencsen, nadrágjával együtt.

Sáros-Patakon az hajszín, aranynyal szőtt, gyémántos, csatos övet.

Szerencsen adtak kezéhez két karmazsínbőrt, egyike veres, az másik sárga.

Sepsiben adtak kezéhez egy ezüsttel szőtt, csipkés pánczélinget.

Ugyan Sepsiben adtak kezéhez egy publikányszín, angliai dolmánt.

Digitized by Google

Munkácson adtak kezéhez egy pár sárga csizmát, s egy pár veres papucsot.

Egy narancsszín süveget adtak kezéhez, az nadrággal együtt.

II.

Munkács várában levő némely partékás-ládáknak consignatiója, 19. Martii, in Anno 1685.

Anno 1685, die 19. Martij. Az lisztesházból kihozatott ládákban, in numero 35, ez alább specificált jók találtattak:

Ezüstmarha.

Aranyas, új'ezüstcsésze, nro 12.

Két pár, aranyas-ezüst kármán-kengyel.

Három ezüst, aranyas, gerézdes, födeles kupa.

Egy ezüst, gyöngyös, aranyas forgó.

Körtvélforma, más egy pár aranyas, födeles kupa.

Egy új, ezüst, aranyas kanna.

Egybenjáró, kívül-belől ezüst-, aranyas, czapás-pohár födelestül, kiben egy sótartó benne, Kovács István czímere rajta, nro 13.

Item. Kívül-belől ezüst-, aranyas, czapás-pohár, két födeles, nro 12.

Szerecsendió-pohár, ezüst-, aranyas, numero 4; egyik födeles, hárma födél nélkül.

Koczperdre való ezüst, aranyas, négy darab, farvas helyett való.

Egy sótartó, aranyas, négy rózsából álló.

Egy gerézdes, ezüst-, aranynyal tarkázott, új palaczk, gombástúl.

Két ezüst-, aranyas, italhoz való csésze.

Egy mosdó-korsó, ezüst, aranyas, medencze nélkül.

Egy medencze, ezüstmosdóval együtt.

Digitized by Google

Egy márványkőből való, lábos csésze, aranyas tokban.

Hüvelre való, ezüst-, aranyas farkötő, hét darab.

Két ezüst, símás, czapaforma, belől aranyas pohár.

Hegyesternek való, egy darab ezüsthüvel.

Egy ezüstfödeles kanna, tirkís a tetein.

Tizenkét ezüst- új kalán.

Két ezüst- aranyas hüvelű handzsár.

Egy ezüst- aranyas bozdogány.

Tarsolban való ezüst- aranyas kalán, kés, villa, sótartóval együtt, egy bűrtokban.

Item. Más tokban egy pár ezüstnyelű kés, kalán nélkül.

Czaffragra való skóffiom három virág, viseltes.

Ezüstgyertya, gombástúl, fejér, nro 1.

Egy zsacskóban holmi töredík, égetett ezüst.

Item. Öt nyakravaló órácska, aranyas, egyéke fejér.

Item. Háromféle új aranycsipkedarabok.

Hétszáz gréczi tallér, nro 700.

Négy ezüst- aranyas kard, czapával burított, szías.

Item. Egy tatár-kard, szí nélkül.

Egy ezüstpallos, aranyas.

Egy tollas, gerézdes bot, a nyele ezüstös.

Két rendbeli kócsak- fekete toll, bádagtokban.

Egy tuczet asztali közönséges kés, tokban.

Egy viseltes skállát lóding, ezüstkarikák rajta.

Tokban való egy pár gyöngyházzal rakott polyhák. (Pulhák).

Török paripára való, ezüst- aranyas fík, ki szílessebb, ki keskenyebb, szügyelőstül, egyéke farmotringostúl, numero 7, és egy orrozó.

Kantáros paripára való, ezüst- aranyas szerszám,

Digitized by Google

szíp türkéses, nro 2, szügyellőstül; ezüstös zabola egyikén.

Más, kantáros lóra való, kék majczos, níhol ezüstbogláros kantár, zabolástül.

Egy türkéses, klarisos szügyellő.

Egy keskeny kantár, szügyellőstül, zabolástól.

Egy ócska kantár, ezüstzabolás, aranyas pikkeles, szügyelőstül.

Kardra való, ezüst- aranyas bogláros bagaria-szí.

Egy darab ócska, török lóra való fík, helylyel ezüstpikkeles.

Két bagaria- paraszt-fík, zabola nélkül; egy hasonló szügyellő.

Két német vas-zabola.

Item. Két aranyas gombú bancsok.

Veres-bársony, arany- és ezüst-skóffiummal tüdzött portai czaffrag, nro 3.

Merő skóffiummal tüdzött portai czafrag, nro 1.

Kék-bárson, tarkás, aranyfonállal szütt portai czafrag, nro 1.

Veres skállát, magyar czaffrag, virágos, egy.

Item. Szederjes-színü, kopott, régi ezüsttel varrott magyar czaffrag, egy.

Három moly-ette nemez, egy zöld-, másik kék-, harmadik veres-bársony, rézfonállal varrott.

Skállát, asztalra való szünyeg, nro 15.

Ágyra való paplan, selyemmatériás, nro 6.

Item. Egy zöld, nyári paplan.

Vánkoshaj, tarkás, hintóban való, nro 2.

Skóffiommal varrott, veres-bársonyhaj, nro 1.

Más zöld-bársonyvánkos, nro 1.

Ágy eleiben való, zöld supellát, kamuka, nro 1.

Egy veres kamuka-, aranyas zászló.

Digitized by Google

Megyszín bársony-szoknya, nígy sorjában arany-prémes.

Egy kék terczenella-szoknya.

Egy veres taffota-szoknya, az alján öt sor szíles aranycsipke.

Karmazsínszín terczenella-szoknya.

Veres-bársony-, keskeny galanddal prémezett szoknya.

Megyszín, virágos, bársony-szoknya, 14 sor galand az alján.

Narancsszín, síma bársony-szoknya, hat sor szíles ezüstcsipke rajta.

Ugyan narancsszín, síma bársony-szoknya, öt sor ezüstkötís az alján.

Item. Hasonló narancsszínű, virágos bársony-szoknya, öt soros ezüstcsipke rajta.

Királyszín terczenella-szoknya, viseltes.

Megyszín angliai szoknya, 44 sor galand az alján.

Fekete-bársony-pallást, nyári, hat sor ezüstkötís rajta, egy.

Item. Más, fekete, virágos-bársony, viseltes, nesttel béllett palást, nro 2.

Nígy fekete, virágos-bársony-palást, gubás-bársonynyal béllett, hat sor ezüstcsipke az alján egyikének, ketteinek pedég öt sor aranyas csipke, és az negyedikének csak egy sor ezüstcsipke az alján.

Gyermeknek való violaszín palástocska, bojtos-bársonynyal béllett, nro 1, nígy sor aranyos kötís rajta.

Más, fekete-bársony-, három sorral prémezett, gyermeknek való palást.

Két bársony-váll, aranycsipkés, egyike veres, másika narancsszínű.

Digitized by Google

Item. Más, bársony két váll, fekete és kék, aranycsipkéssek.

Item. Terczenella-váll, csipkés, nro 1.

Egy rövid, mente alá való, viseltes nestbélís, nro 1.

Nusttal béllett, veres skállát, széles, ezüstgombszáros, ezüstcsipkés, fírfiúnak való igen szép mente, nro 1.

Item. Büdöskü színü, nyári, angliai mente, ezüstfonálból szütt, gombszáros és ezüstcsipkés mente, tarka matériával béllett.

Hamuszín angliai, nyári, viseltes mente, terczenellával béllett, gomb nélkül.

Egy mente alá való, veres terczenella-béllís.

Egy veres angliai, nyári mente, ezüstfonálból szütt gombszárok rajta.

Egy királyszín, nyári, angliai mente, aranyas, széles gombszáros, terczenellával béllett.

Publikánszín angliai mente, aranyos, skóffiomos gombszáros, és körül aranycsipkés, a béllése zöld terczennella.

Kükörcsín-szín, viseltes, nyári, angliai mente, gomb nélkül, karmazsín-terczenellával béllett.

Egy testszín angliai mente, rókamállal béllett, ezüstfonálból szütt gombszárok rajta.

Egy viseltes skállát-mente, se gomb, se zsinór, se bélís rajta.

Egy boroczkvirágszínü, készületlen mente.

Két tarka kafftán, nro 2.

Egy viseltes, kék gránát-dolmány, ezüst-aranyas gombok rajta.

Item. Más, angliai dolmány, viseltes, skóffiomgombok rajta.

Boroczkvirágszín, angliai dolmány, új, rostílos aranyas gombok rajta.

Digitized by Google

Tüdőszín angliai dolmány, vitézkötís, gombok rajta.

Kükercsín-szín, ezüst-rostílos gombú, viseltes dolmány.

Egy rosz, viseltes, megvetett dolmány, gomb nélkül.

Nusttal béllett, zöld gránát-süveg.

Egy tüdőszínű angliai nadrág.

Egy kék angliai, viseltes nadrág.

Egy kék gránát-nadrág.

Egy veres-skállát-nadrág.

Egy publikánszínű selyemöv, aranyos csattos, majczos.

Egy angliai, veres, viseltes dolmány, drótos-gombos.

Egy darab virágos taffota, veres.

Ingvállnak való, kék, fínes matéria.

Ezüst-aranyfonállal varrott tetszín ingváll.

Egy viseltes, veres pánczéring, fejér ezüstcsipkés, ócska.

Egy viseltes, kék tabit-előruha.

Egy viseltes, zöld szőr-öv.

Asszonyembernek való karmazsín selemöv.

Övnek való veres lengyel fonál.

Egy darab kék mazollán.

Ezüsttel varrott, tegeznek való tok.

Egy heveder-, széles ezüstfonállal szűtt öv.

Karmazsínszín, atlacz-vánkoshaj, ezüst-aranyfonállal varrott.

Hat nest.

Egy darab virágos atlacz.

Kék rása, hosszú háló- kopott suba, vadmacskával béllett.

Digitized by Google

Asszonyembernek való széles, nuztos keztyű, nro 1.

Item. Más, veres, nyári keztyűcske, bársony, nro 1.

Az helybenhagyott ezüstmarhák közül ez alább specificált ezüstmarha assignáltatott Marín István uram kezihez :

Két fejér medencze, három mosdó-korsóval.
Egy darab ezüstláncz. Ezüstkalán nro 21.
Két ezüstpalaczk. Nádméz-porozó, nro 3.
Két kanna, tirkís a tetein egyikének.
Egy ezüstcsésze. Egy kis ezüsttálacska.
Sótartó, nro 4.
Gyertyatartó, ezüst, nro 4.
Sótartóhoz való négy ezüstkorsócska.
Három ezüst-, aranyas, kisded csésze, italhoz való.
Egy szakálvető medencze, korsóstúl.
Egy ezüstkupácska, aranyas, födél nélkül.
Fejér, öreg pohár, nro 6, azonkívül egy igen öreg.
Item. Más hasonló, de annál kissebb.
Fincsiaforma hat ezüst-, egybenjáró pohár.
Két czapa-pohárka.
Koszperdrül való ezüst, öt darab, aranyas.
Egy zsacskóban holmi ígetett ezüst.
Item. Szerszámrúl holmi hulladék-ezüst.
Ezüstös, romladozott cserep-fincsia, nro 1.

Ezen ládában sub numero 1, úgymint fekete, bakravaló vasas-ládában ezüstmű e szerint rakatott be :

Gyümölcsnek való, ezüst-aranyas csésze, nro 12.

Digitized by Google

Item. Más, azonforma, fejér virággal kivert csésze, nro 12.

Egy öreg aranykupa, zománczos, veres-aranyas tokban, nro 1.

Item. Más, rubintos aranykanna, nro 1.

Kegyelmes Urunk ő Nagysága ezüst-, rígi síma tentásládája, nro 1.

Egybenjáró, síma, belől aranyas pohár, födelestül, nro 12.

Egybenjáró, habos ezüstpohár, kívül-belől aranyas, födelestül, sótartóval, nro 12.

Egybenjáró, ezüst-, aranyas, czapás-pohár, nro 12, kétfödelű; a nagyobbik födelin síma gomb vagyon.

Három tuczett új ezüstkalán, in nro 36.

Item. Más, egy tuczett ezüst-, aranyas kalán, in nro 12.

Fincsiaforma, egybenjáró, ezüst-, aranyas pohár, tokban, nro 11.

Egy öntött, kerekded, ezüst-, aranyas medencze, mosdóstúl, nro 1.

Három ezüst, szegeletes, egyforma palaczk, spondiás, kívül az szegeleti aranyas, egyike kissebb, nro 3.

Tizenhárom ezüst-, aranyas ivócsésze, nro 13, majd mind egyforma, ki kissebb, ki nagyobb; az egyike habos, a közepin szarvas.

Öt ezüstgyertyatartó, kettei gombás, fejér, hárma pedég aranyas, gomba nélkül.

Asztalra való sótartó, nro 13, a nyolcza fejér, síma, az öte aranyas; egyikén két gyertyatartó.

Kilencz gömböleg, ezüst-, aranyas, födeles kanna, ki kissebb, ki nagyobb; kettei közüllök egyforma kerekdék (így).

Szerecsendió-pohár, nro 6, a hárma födeles,

Digitized by Google

arenyas, hárma pedég födél nélkül, ugyan azok is aranyasak.

Gyümölcshöz való, aranyas, egyforma kerekdék, az szíli síma, a közepe kivert munkájú csészék, nro 11.

Item. Más rendbeli aranyas, kerekdék, nagyobbacska, kivert, lábos, gyümölcshöz való csészék. nro 12.

Egy kis czapa-pohárocska, födelestül, gyermeknek való.

Item. Egybenjáró czapa-pohárok, annál nagyobbak, aranyassak, födél nélkül, nro 4.

Item. Három aranyas pohárfödél.

Öt rendbeli útra való kés, villa, kalán, tokban: ketteiben sótartó, egyikében csésze, egyike pedég kalán héjával vagyon; mind aranyassak.

Item. 17 tekervényes, aranyas gomb, mentére való, makk nélkül.

Két pár kármán-nyereghez való, aranyas kengyel.

Item. Ezüst-, aranyas hüvelű handzsár, nro 2.

Sub numero 2. Ezüstös-műhes láda.

Öreg kupa, ezüst, aranyas, ki gerézdes, ki körtvélforma, nro 8; egyike födél nélkül, és más virág nélkül való, födeles.

Item. Hasonló, kissebb, ezüst-, aranyas kupácska, nro 6; egyike födél nélkül, és egyike tiszta fejér.

Item. Harangforma, jókorácsú, kivert ezüst-aranyas pohár, nro 9; nígye fedeles, az öte födél nélkül.

Item. Azoknál valamivel kissebbszerű, síma, harangforma pohár, nro 6.

Gállyaforma, aranyas pohár, nro 2.

Digitized by Google

Tokban útravaló ivócsésze, nro 1.

Három ezüstmedencze, mosdóstúl, kettei aranyas, harmadik fejér.

Daruforma, magas, aranyas pohár, nro 1.

Egy czapaforma, kívül-belől aranyas pohár, födeles, három golyóbis a talpán, nro 1.

Csákánynyélre való ezüst-, aranyas kötések.

Hat ezüstvillácska, nro 6.

Hamvvévő kettő, nro 2.

Egy aranyas, gyöngyös forgó.

Párta-öv, nro 8; nígye köves, gyöngyös, a nígye pedég lánczos, aranyas; egyéke fejér.

Egy ezüst-, aranyas hüvel.

Egy fekete erszínben tallér nro 14. táblában, arany nro 4. és két pogány-pínz. *)

Hegyesterre való ezüst-arany-farkötís-darab, nro 6.

Sub numero 3. Lóravaló szerszám.

Török lóra való, három, köves, ezüst, aranyas szíles szerszám; kettei rubintos, orrozóival együtt, a harmadik tirkísses.

Tizenöt rendbeli török lóra való fík, szügyellőstül, két farmatringgal együtt, szíles, ezüst-aranyas, zabola nélkül.

Más rendbeli keskenyebbszerű, ezüst-, aranyas, török lóra való gyönge fík, nro 15.

Item. Tirkísses, aranyas, gyönge szerszámú kantár, nro 3.

Item. Nígy rendbeli ezüstpikkeles, gyöngébb kantár.

Item. Kantár nélkül való három ezüst-, aranyas

*) Az eredetiben áthúzva.

Digitized by Google

szügyellő, egyéke klárisos, türkísses, második rubintos, harmadik közönséges.

Item. Még más, újobb, gyönge munkájú, ezüstdrótból kötött szügyellő, kantár nélkül, nro 1.

Item. Egy gyönge, lengyel munkájú, keskeny, aranyas, és fejér drótból álló kantár, szügyellőstül, nro 1.

Item. Orrozó, nro 8, — egyéke tirkísses, másik tirkísses, rubintos, harmadika réz, aranyas, a többi ezüst, aranyas.

Item. Egy megvetett török fík, réz, aranyas.

Item. Öt közönséges, paraszt, ezüst nélkül való fík.

Item. Egy hólyagban kantárra való boglár, ezüst-aranyas.

Sub numero 4. Fegyver.

Három veres-bársony kard, ezüst, aranyas; a kettein aranyas-bogláros szíak, harmadikán semmi nincsen.

Item. Egy fekete-bársonynyal burított, rubíntos, tirkísses portai kard, szí nélkül.

Item. Egy zöld-bársonynyal burított, ezüst-, aranyas kard, szíastúl, aranyas boglárokkal.

Item. Merő ezüsttel burított, aranyas portai kard, szí nélkül.

Item. Tizenöt, czapával burított, magyarforma, ezüst-, aranyas kard, szíastúl, ezüst- aranyas boglárokkal; egyéke szí nélkül, háromnak eltört a maroklatja, és kápa nélkül.

Fekete czapával burított, alábbvaló portai, ezüstaranyas kard, nro 7; egyéke zöld-czapás, kettei kék-zsinóros, a többi szías, ezüst- aranyas bogláros, kettein pedég semmi sincsen; némellyike gazdagabb ezüstű, némellyike pedég parasztossabb. Item. Egyik farkötís nélkül való.

Digitized by Google

Item. Egy tatárforma, ezüst-, aranyas markolatú kard; a hüvele buríttatlan és készületlen.

Item. Két, veres-bársonynyal burított pallos, ezüst, aranyas, egyéke köves, nro 2.

Item. Hat, czapával burított, ezüst- aranyas pallos, az egyike tirkísses, nro 6.

Item. Négy ezüst-, aranyas hegyester; három czapával burított, negyedike zöld-bársonynyal, szíastúl.

Két bádagtokban fekete kócsaktoll.

Item. Nro 7 tollas-bot, — ezüst, aranyas merőn; ketteinek a feje vas, ezüstös nyelű, harmadik rubíntos, tirkísses.

Item. Egy lengyel balta, a nyele merő ezüstös-aranyas.

Item. Egy tokban asztali közönséges kések.

Item. Egy ezüst-, aranyas bogláros kardszí.

Két ezüstzabola. Két német parasztos vas-zabla.

Egy ezüst, selemmel szűtt, ócska kantárszár.

Egy viselt bagaria-szügyellő. Item két boncsok, aranyas gombok rajta.

Két lóding, viseltes, egyék skállát, másik ezüsttel varrott, lengyeles; egyékén ezüstkarikák.

Márványkűből való csészepohár, tokban, nro 1.

Czaffragra való, viseltes három virág, ezüstfonálból való.

Egy veres-skállát tarsol, viseltes, nro 1.

Egy pár vaskengyel, nro 1.

Egy köves, ezüstös pánczéring.

Sub numero 5. Egy nagy fejér szoknyás-láda.

Egy megyszín, metszett, virágos bársony-szoknya,

Digitized by Google

majd félig föl gyöngygyel rakott, rubíntos, aranybogláros, vállastúl.

Egy zöld terczenella-szoknya, vállastúl.

Egy kék terczenella-szoknya, váll nélkül.

Egy megyszín, virágos bársony-szoknya, vállastúl.

Egy hajszín tábit-szoknya, keskeny galonddal meghányva az alja, vállastúl.

Egy karmazsínszín terczenella-szoknya, új, vállastúl.

Égszín terczenella-szoknya, vállastúl.

Egy megyszín, síma bársony-szoknya, kilencz sor aranyas kötís az alján, váll nélkül.

Item. Más, veres síma bársony-szoknya, hat sor aranyas kötís rajta, váll nélkül.

Karmazsínszín, síma bársony-szoknya, vállal együtt, két sor szíles csipke az alján.

Egy fekete-bársony, virágos szoknya, hat sor kötís az alján, viseltes, váll nélkül.

Egy narancsszín, síma bársony-szoknya, 8 sor csipke az alján.

Item. Harmadik is narancsszín, síma bársony-szoknya, hat sor ezüst-, szíles csipke rajta, vállastúl.

Item. Megyszín, virágos bársony-szoknya, 14 sor kötís rajta, vállastúl.

Veres, síma bársony-szoknya, szíles kötíssel fölhányva, váll nélkül.

Ugyan, veres, viseltes, bársony-szoknya, 9 sorjával az alján a kötís, váll nélkül.

Boroczkvirágszín terczenella- viseltes szoknya, váll nélkül.

Narancsszín, virágos bársony-szoknya, hat sor ezüstcsipke rajta, váll nélkül.

Digitized by Google

Megyszín angliai szoknya, apró aranyas galonddal fölhányva, váll nélkül.

Karmazsínszín terczenella-szoknya, vállastúl.

Karmazsínszín veres atlacz-szoknya, az alján szíles aranyas csipke, váll nélkül.

Egy viseltes, égszín terczenella-szoknya, váll nélkül.

Megyszín bársony-szoknya, négyszeres kötís az alján, váll nélkül.

Tengerszín terczenella-előruha, nro 1.

Égszín terczenella-előruha, nro 1.

Karmazsínszín terczenella-előruha, nro 1.

Item. Két hajszín tabit-előruha, egyéke gazdagon galonddal fölhányva.

Item. Violaszín tabit-előruha, aranyas galond körülette.

Bársonyváll in nro 7, ezüst-aranyas csipkés; — zöld, fekete, megyszín, kék és hajszínűek.

Item. Egy viseltes, hajszín kamuka-váll.

Sub numero 6. Fejérruhás láda.

Egy mentére való, aranyskófiummal varrott, folyó hím.

Alsó ingvállra való 12, virágos, ezüstös- és aranyskóffiummal varrott hím.

Egy szoknyára való, sárga és ezüst-skóffiummal varrott virág.

Item. Szoknyára való, kötísforma, sárgas kóffiummal és gyöngygyel varrott virágok.

Item. Szoknyára való, veres klárisos, skóffiummal varrott virágok, folyó hím formájúk.

Item. Tizenkét virág, szoknyára való, veres klárisos, skóffiummal varrott.

Digitized by Google

Item. Mentére való, hasonló, veres klárissal s skóffiummal varrott virágok.

Item. Superlátra való, gyólcsra varrva, csipkeforma, ezüst- és aranyfonállal való virágok.

(Két párnahajhoz való, nígy db folyó hímek, skóffiummal varrott virágok, hozzávaló lepedőkkel együtt.

Más, keskenyebb hímű, skóffiummal varrott, kötísformára való lepedő.

Más lepedő, tiszta aranyfonálból álló, 12 csipkéjű). *)

Gyólcsra varrva 8 virág, rózsaformára, fejír és sárga skóffiummal.

Item. Három darab hím, skóffiummal varrott.

(Nígy abrosz, selemmel tarkássan, arany- és ezüstfonállal reczeformára varrott.

Asztalkerületi, nígy rendbeli, külömb-külömb selemmel és fonállal varrott.

Három kendő, külömb-külömbféle selemmel és fonállal varrott, reczés.

Item. Spanyor-varrással való kendő is, sokféle selmes, nro 3.

Párnahaj, nro 12, — sokféle selemmel és aranynyal varrott.

Egy darab hím, lepedőben való, és kettő, párnahajban való.

Egy fírfiú-ing, fejér és sárga skóffiummal varrott.

Item. Más, ócska ing, fírfiúnak való). **)

Karmazsínszín, síma atlacz-párnahajak, sárga és fejér skóffiummal varrott, öt; az ketteje nagy, az hárma kissebb.

---

*) A zárjel közti sorok ki vannak törülve.

**) A zárjel közti rész az eredetiben ki van törülve.

Digitized by Google

Sub numero 7. Fejérruhás láda.

Három, ágyra való, szőr- selmes lepedő, nyolcz, ágyra való, közönséges, reczés lepedő.

Huszonhárom hím nélkül való parasztlepedő, két darab reczés superlát.

Közönséges reczés kendő, nro 9.

Szőr- selmes reczés kendő, nro 2.

Fejéres párnahaj, nro 1.

Asztalkerületi, reczés, nro 5.

Reczés és fejéressen varrott abrosz, nro 11.

Item. Egy abrosz, a közepe spanyor selmes varrású.

Párnahaj, nro 12, sokféle selemmel varrott.

Két asztalkerületi, selemmel varrott.

Item. Kilencz kendő, fejér varrással.

Hét, ágyra való, fejéres varrású lepedő.

Szőr-selemcsipke, két darab.

Kegyelmes Urunk ő Nagysága képe, üveges, aranyas rámában, nro 1.

Egy pagyolat- reczés elékötő, nro 1.

Három hímvarrás, vánkosban való.

Asszonyembernek való ingváll, nro 12.

Gyermeknek való ingváll, par nro 7.

Sub numero 8. Fejérruhás láda.

Kilencz, derekallyra való, fejér diktás tok.

Nígy, derekallyra való, kék diktás tok.

Nyolcz, vánkosnak való, fejér diktás tokok.

Fejér gyolcs-pamutos kendő, nro 80.

Fejéres kendő, nro 13.

Gyolcs asztalkezkenyő, pamutos, nro 44.

Lóra való lepedő, veres pamutos, nro 4.

Kamuka-abrosz, nro 68.

Digitized by Google

Asztalkezkenyő, nro 9.

Egy hosszú, asztalra való kamuka-abrosz.

Egy darab kék dikta.

Egy ócska kamuka-abrosz, hoszszú asztalra való.

Sub numero 9. Fejérruhás láda.

Kamuka-abrosz, öt véggel, de nem mindenik egész véggel.

Kamuka-asztalkezkenyő, hat véggel.

Selemmel, ezüstfonallal varrott lepedő, nro 4.

Párnahaj, selmes, nro 7.

Reczés lepedő, kék-selmes, kettő.

Derekallyra való tok, nro 1.

Patyolat fírfiú-ing, nro 1, skóffiommal varrott.

Zöld-selmes, aranyfonállal varrott kendő, nro 1.

Egy reczés kendő, második spanyor hímmel varrott kendő. Két paraszt-párnahaj.

Öt reczés és selmes abrosz.

Kamuka-abrosz, kettő.

Félbenhagyott, selemmel varrott abrosz, nro 1.

Nyakravaló, félbenhagyott varrású, nro 1.

Egy kötő, két ingváll, egy darab recze, lepedőben való.

Két darab fejéres vánkosbanvaló.

Sub numero 10. Gyócsos láda.

Huszonhárom vég gyolcs, félszerű.

Egy vég lengyel patyolat, fejéren szűtt, elékötőknek való.

Egy derekallynak való veres-pamutos tok.

Digitized by Google

Sub numero 11. Czaffragos láda.

Ezüst-aranyfonállal merőn tőzött, portai czaffrag, nro 7.

Ezüst-aranyfonállal, vagyis skóffiommal merőn tüdzött portai czaffrag, nro 6.

Veres bárson, skóffiommal varrott portai czaffrag, nro 1.

Ugyan veres-bársony, ezüst-aranyfonállal varrott portai czafrag, nro 5.

Egy síma bársony, ezüstfonállal szütt, sújtásossan, portai czaffrag, nro 1.

Egy viseltes, veres skállát, skóffiommal varrott magyar czaffrag, nro 1.

Tetszín angliai, ezüst-aranyfonállal varrott czaffragocska, nro 1.

Egy kisded, violaszín terczenella-, varrott, ezüstfonállal való czaffragocska.

Szederjes, igen viseltes, ezüstfonállal varrott magyar czaffrag, nro 1.

Lengyel nyereghez való ezüstfonállal varrott, tetszín vánkoska, nro 1.

Nyereg alá való lengyel czaffragocska, viseltes, nro 2.

Egy pár veres bagaria-ódalbűr, varrott.

Sub numero 12. Pallástos láda.

Fekete bársony, bélletlen, kicsiny pallástocska, három sor aranykötís az alján.

Fekete, virágos pallástocska, bojtos bársonynyal béllett, egy sor aranycsipke az alján.

Violaszín, virágos-bárson pallást, tetszín bojtos bársonynyal béllett, az alján nígy sor aranykötís.

Digitized by Google

Fekete, virágos-bársony pallást, az eleje fekete, bojtos bársonynyal béllett, az alján csipke, ezüstös.

Fekete, virágos bárson-pallást, bélletlen, az alján hat sor ezüstcsipke

Egy fekete, virágos, készületlen, virágos pallást, két sor széles kötís az alján.

Item. Két ócska, viseltes pallást, az egyike nyúlbőrrel béllett, az alján nust, másika bélletlen, azaz eleje nusttal béllett, és az alján egy sor aranycsipke.

Egy viseltes nestbélés.

Egy narancsszín, virágos, viseltes bárson-mente, bélletlen.

Rózsaszín terczenella-, gomb nélkül való, viseltes nyári dolmány.

Item. Hasonló nyári, égszínű taffota-dolmány, viseltes.

Kegyelmes Urunk ő Nagysága viseltes, testszín dolmánkája, kiben ő Nagysága kezdett bújdosni.

Veres angliai, bélletlen, boér- viseltes mente.

Három bélletlen süveg, angliai kettei, egyike skállátt. Egyikét Doby uramnak adatott Urunk.

Boroczkvirágszínű, angliai dolmány, bélletlen, mentéstül, semmi szerszám nem levén rajta; a dolmányon pedig ezüst-, aranyas, rostílos gomb.

Veres skállátt, viseltes, zsinór, gomb és béllés nélkül való mente, nro 1.

Kökörcsín-szín, angliai, csipkés mente, nyári, terczenellával béllett.

Publikánszín, angliai, nyári mente, gombszáros. aranycsipkés, zöld terczenellával béllett.

Tetszín angliai mente, nyári, gombszáros, veres terczenellával béllett.

Digitized by Google

Veres angliai, gombszáros, nyári mente, kék taffotával béllett.

Két nyári mente alá való terczenella-béllís.

Veres skállát-, gombszáros, csipkés, nusttal béllett szíp mente.

Hamuszín, viseltes, angliai, nyári mente, veres terczenellával béllett.

Büdöskűszín, gombszáros, csipkés, nyári mente, tarka ezüstmateriával béllett.

Hat nest.

Egy pár nusttal béllett zöld gránát- igen szíp süveg.

Két nadrág, veres gránát, és tüdőszín angliai, nro 2.

Tegeznek való tok, skófiiommal varrott.

Asszonyembernek való keztű, egyike nustos, másika veres-bárson, nyári.

Egy ezüstfonállal szőtt heveder-öv.

Ingvállnak való fínes materia.

Atlaczra varrott egy pár vánkoshaj.

Egy darab veres, virágos taffota.

Item. Más darab sárga taffota.

Fejér és fekete darabocska atlacz.

(Egy darab kék mazolán.) *)

Sub numero 13. Levelesláda.

Sub Litera A.

Recognitionales Capituli Scepusiensis, ratione Bonorum Blasoviensium, quomodo tandem a Domina Palatina, Domino Ladislao Veselényi cessa fuerint?

1-mo. Inventarium rerum in castello Eniczkiensi.

2-do. Paria assecurationis Domini Melchioris

*) Az eredetiben kihúzva.

Digitized by Google

Keczer, Dominae quondam Palatinianae in Arce Murány datae.

3-tio. Recognitio Capituli Agriensis, ratione Tergard et Vernard.

4-to. Literae cessionales super braxatoria Eniczkiensi.

5-to. Formula concambii sive contractus Dominae Palatinianae, ratione dictorum pagorum.

6-to. Literae contractuales, ratione Bonorum Blasovaiensium et Eniczkiensium.

7-mo. Missiles quaedam literae, ratione Bonorum Eniczkiensium.

8-vo. Aestimatio Bonorum Scepusiensium, quae Capitulo pro possessionibus Sebes et Kis-Ida concambialiter concedi possint.

9-no. Aestimatio duorum pagorum Jesuviticorum, Tamásfalva et Arnódfalva.

10-mo. Castellani Eniczkiensis juramentum et reversales.

11-mo. Conventionale officialium Eniczkiensium.

12-mo. Assecuratio defuncti Domini Comitis data Dominae Palatinianae, ratione Bonorum Blasovaiensium.

Litera B.

1. Aestimatio aedificÿ Arcis Likava.

2. Literae Dominorum Ostrosicz, ratione jumentorum quorundam.

3. Literae concernentes Bona Blasoviensia.

Litera C.

Literae concernentes negotia civitatis Késmárk.

Litera D.

1. Consignatio rerum et clenodiorum in Arce Árva Anno 1670. inter tres Domicellas divisorum.

Digitized by Google

2. Reversales officialium obsoletae, et aliae obligationes.

3. Consignationes proventuum Arcium Likava et Letava.

Litera E.

1. Conditiones aliquae, inter familiam Illyésházianam et Thökölianam, in passu Bonorum Árvensium.

2. Puncta compositionis inter Dominos Sigismundum et Stephanum Thököli, ratione Arcium Késmárk et Styavnyik.

3. Literae metales inter possessiones Kis- et Nagy-Lehota, cum documentis quibusdam aliis.

4. Relaxatio decimarum vineae, a Domino Praepostvári acquisitae.

5. Obligatio possessionis Lipka in Comitatu Abaújváriensi, Domino Paulo Szemere facta.

6. Literae Domini Georgÿ Semssey, ratione quatuor fundorum desertorum.

7. Fassionales Domini Comitis Georgÿ Illyésházi, portionem Lipcsensem concernentes.

8. Puncta admonitionis et denunicationis contra Dominum Illyésházi.

9. Paria literarum fassionalium, concernentium portionem Lipcsensem, pro parte Domini Comitis Stephani Thökölÿ.

10. Fassionales Domini Comitis Illyésházi, Anno 1663. emanatae, ratione numero 55,000 tallerorum.

11. Obligatoria ejusdem Domini Comitis, ratione sessionum colonicalium in Bobrocz et Pálfalva.

12. Consignatio rerum per Dominum Paulum Virágh receptarum, cum fassione ejusdem Domini Comitis.

Digitized by Google

13. Ultimarum conclusio. in negotio Bonorum Likaviensium cum dicto Comite, cum fassionalibus ejusdem, ratione Bonorum Liptaviensium et Árvensium.

14. Item. Fassionales, in Anno 1663. Trencsínÿ emanatarum (így).

Litera F.

Literae concernentes pratum, Revicze dictum.

Litera G.

1. Quietantionales Domini Sigismundi Thökölÿ, supra florenis Hungaricalibus 6457.

2. Literae Pauli Szemere, ratione impignorationis possessionis Lipka.

3. Fassionales super impignoratione oppidi Hranovnyicze in Comitatu Scepusiensi.

4. Literae super impignoratione dimidietatis possessionis Nagy-Bobrócz, et unius sessionis in pago Pálfalva.

5. Literae super impignoratione Kis-Bobrócz et Pálfalva.

6. Paria fassionis Domini Comitis Georgÿ Illyésházi, super Arce Likava.

7. Conclusiones quaedam Domini Illyésházi et contradictio.

Litera H.

Literae ratione vinearum Keresztúriensium, Dominae Tárkánianae impignoratarum.

Litera I.

1. Cassatio vinculati contractus inter familiam Illyésházianam et Thökölyanam, per Petrum Alvinczy prothonotarium facta.

2. Impignoratio Ribarpolay allodii; item Her-

Digitized by Google

boltovay, Svosovay et Sztankovay portionum, in 4000 florenis facta, Anno 1662.

3. Fassio ejusdem Comitis super eodem allodio.

4. Item. Reversales multorum, sed inutiles, una cum literis missilibus et recognitione oppidi Ratka, ratione vineae a Domino Sigismundo Praepostváry, Magnifico condam Domino Stephano Thököly concessae, cui et alia documenta annexa.

Litera K.

Contractus cum familia Ostrosicziana, ratione oppidi Nagy-Falu, Comitatus Árvensis, cum aliis miscellaneis.

Litera L.

Literae in capsula, bona Árvensia concernentes. *)

Item. Egy jancsárforma, fejér skállát- magas süveg, a karimája sárga skóffiummal tűdzött.

Kegyelmes Urunknak ő Nagyságának bújdossásában expediált missilis leveleknek nígy rendbeli protocholomja.

Egy bőr-, korsóforma zomák, egészen skófiommal tűdzött.

Egy fekete tintás-láda, czapával burított, kiben Szent-György talléra, aranyas, nro 12; — czímer aranyas, nro 4; — és egy ezüstkalamáris, porozóval együtt.

Sub numero 14.

Baraczkvirágszínforma terczenella-supellát, igen szép, darab nro 7.

Más rendbeli, tetszín, síma atlacz ezüst-aranyfonállal tűdzött kárpit, darab nro 5.

*) E levelek jegyzéke két példányban is megvan.

Digitized by Google

Ugyanahhoz hasonló, hosszú táblára való szűnyeg, nro 1.

Veres virágos szín kamuka-supellát, ezüstcsipke körülette, nro 10.

Tiszta zöld, virágos, ezüst-aranyas csipkés, falra való nagy darab kárpit, nro 1.

Item. Öt strucztoll, fejér, fekete, zöld színű.

Egyszínű tarka-selyemkárpít, nro 3.

Zöld bársony-vánkos, sárgas kóffiummal tűdzött, nro 2.

Veres atlacz-vánkos, arany-ezüstfonállal és selemmel varrott, nro 2.

Egyszín atlacz, skóffiummal varrott vánkoshéj, egyforma, nro 4.

Királyszín atlacz, skóffiummal varrott, gyöngyes előruha, nro 1.

Királyszín terczenella-szoknya, vállastúl, előruhástúl, nro 1.

Paplannak való, kitódozott, veres terczenella-materia, a kerületi kék-veres tarkás, nro 1.

Fekete virágos bársony-pallást, szíles aranyas csipke az alján, nro 1.

Boroczkvirágszín materiából való füsütok, nro 1.

Vánkosnak való bársony, két darab, egyéke veres skófiummal tűdzött, másika zöld, varrás nélkül való.

Hintó ablakjára való, egy darab veres kamuka.

Gyermeknek való három kis köntössöcske, egyéke tarka, török materiából, kettei zöld selyemmel, aranyfonállal szűtt.

Egy darab fekete terczenella materia.

Két darab vont-ezüst-aranyas, veres materia.

Egy darab szederjes bárson.

Egy darab sötít-megyszín, virágos bársonka.

Digitized by Google

Szőnyegformánt szőtt, tarka selmes két vánkos.

Item. Karszék burítássára, tarkássan, ezüst-aranyfonállal és selyemmel szőtt, hosszas keskeny materia.

Egy kík tabit, viseltes előruha.

Egy lengyel, narancsszín hosszú selemmateriából való dolmány.

Hintóban való, publikánszín kamuka-vánkos.

Sub numero 15.

Asztalra való skállát szőnyeg, nro 15.

Csizma, pár nro 13.

Papucs, nro 9, három kapczával.

Sub numero 16.

Hat, selemmateriából álló paplan, külömb-külömb színű, kettei ócska.

Sub numero 17.

Gyermeknek való tiszta fejér paplan, nro 2.

Egy nyári paplan, veres-bárson a közepe, skóf-fiomos, portai varrással való virágok rajta.

Item. Más, télre való, boroczkvirágszínű terczenella-paplan, a kerületi kék taffota.

Nyolcz török kafftán, külömb-külömbféle fínes tarka materiából álló.

Hét zászló: kík, zöld, veres, teczín; viseltessek.

Nígy teczín viseltes lobogó.

Item. Egy darab veres taffota-kárpit.

Sub numero 18. Vasas, bagariás ládában.

Tizenhét darab ezüst és egy egész kalács. Item. Ugyanazok között egy olvasztott ezüst.

Digitized by Google

Öt zsacskóban bányabeli ezüst és holmi olvasztás.

Item. Nro 17 apró rudacskákban olvasztott ezüst egy zsacskóban.

Item. Egy zsacskóban nro 700 tallér, többire mind graeczi.

Egy eleffántcsontbúl való, igen szíp aranyas ostábla.

Sub numero 19.

Nemez, nro 2. Viseltes angliai dolmány, nro 2, egyékén ezüstdrótos gomb, másikán semmi sincs.

Egy veres, viseltes pánczér-ing.

Egy őre (övre) való veres fonál. Item. Egy zöld szőrzsinór-eő.

Két darab zöld posztó. Egy darab veres rása.

Item. Sárga és zöld, más rendbeli darab posztócska, nro 3.

Egy nyúllal béllett rása, kék, hosszú, megvetett mente.

Egy darab heverő tarka kárpit.

Hintóban való zöld-tarkás posztó-vánkoshaj, nro 1.

Sub numero 20.

Királyszínű, angliai prémes nyári mente, terczenellával béllett, nro 1.

Veres-bárson-dolmány, nro 1.

Fejér taffota, tűdzött úri kafftán, nro 1.

Fekete-bárson nyári pallást, egynémellike nem derekas, nro 9.

Item. Egy fejér taffota-váll.

Item. Két pallást, bárson; egyéke szép nesttel béllett, másik nyári, az alján aranycsipke, nro 2.

Digitized by Google

Asszonyembernek való veres-bársony-mentécske, béllett és prémezett, nro 2.

Hintóban való vánkoshaj, nro 2.

Sub numero 21.

Holmi sokféle jószág-, missilis levelek, de kévált Barkóczi Ferencz és ungvári nemessek levelei.

Sub numero 22.

Misemondó eszközök. Antipendium nro 4.

Casula, hozzá kívántató accessoriumokkal, nro 4.

Praedicálló-szék kerületire való két rendbeli materia.

Tíz aranyas kelyh, pro sacrificÿ celebratione.

Item. Pro ablatione két kelhecske. Egy márvánkű.

Hat ezüst- aranyas tányérka. Egy missale.

Két monstrancia, egyik köves, másik gyöngyös, ezüst, aranyas. Egy ezüst-turibulum.

Egy ezüst-, aranyas, köves kereszt, nro 1.

Item. Más, kicsinke, ezüst-, aranyas keresztecske, nro 1.

Isten tisztességére melly-formára kivert egy darab ezüst.

Item. Más, Szent-Antal képére kivert egy darab ezüst.

Egy aranyas iskátula. Egy koszorú.

Szép virágokkal kivarrt, oltárra való két tafotakezkenyő.

Item. Kellyhhez való másféle patyolat-kezkenyő, ednihány.

Digitized by Google

Sub numero 23.

Három ezüstóra, külömb-külömb tokban.

Százkilencz tolltok, három szál szíles ezüstből álló.

Item. Más kissebb órácska, asztalra való.

Két öreg tengericsiga, nro 2. Egy aranypróbakű.

Egy törött porczenella-czésze. Négy findzsia.

Egy szürke kűkannácska. Egy zöld tükör, közönséges.

Egy tökörcskeforma kű-útiedény.

Sub numero 24.

Kamuka-abrosz, nro 21. Varrott abrosz, nro 5.

Egy víg abrosznak való kamuka. Kamuka-kendő, nro 1.

Fejér diktás asztalkezkenyő, nro 38.

Pamutos kendő, nro 12. Jócs, darab nro 3.

Két darabban kék dikta. Öt lepedőben való recze.

Nyolcz darab hím, mindenféle selemmel varrott. kettei aranynyal.

Négy lepedőben való fejéres recze.

Sub numero 25.

Házi csomó czérna, nro 2.

Krakai czérna, csomó nro 1.

Strinfli, par nro 5., három selem, ketteje pamut és szőr.

Három alsó ingváll, egyék tetszín, másik vont ezüst, harmadik fejér czentel.

Három vígben ezüst-aranyas prém.

Egy víg arany- keskeny galand.

Egy csomó aranycsipke, háromféle.

Digitized by Google

Ötödfél sing ezüst- széles kötís.

Ednihányféle sodrott selem, egy csomóban.

Egy csomó ócska ezüstcsipke, szíleske.

Egy mentére való viseltes, aranyas gombszárok.

Aranyas fejkötő, nro 16. Gyöngyös fejkötő, nro 1.

Fekete fátyolfejkötő, nro 2.

Fejér fátyolfejkötő, nro 10.

Fejír fejkötő, nro 8., egyéke pántlikás.

Főre való patyolat, nro 1. Fekete fátyolkötő, nro 1.

Két darab fejér csipke. Nyári keztyű, nro par 6.

Két gallér, egyék pántlikás, másik fekete kötísses.

Selemfűző, nro 11. Csipke és skóffiummal varrott táczli 6.

Két fejkötőre való fekete csipke, aranynyal és ezüsttel kötött. Más, kék selemmel, ezüsttel és aranynyal varrott. Item. Egy hajszín csühből álló asszonyember-eő. Két olvasó, nro 2.

Egy karmazsín-selemrojt, kézre való. Imádságos könyv 2.

Szoknyára való gyöngyös, keskeny kötís, nro 1.

Egy iskatulában eőre való aranykarikácska, fekete zománczos és gyémántos, nro 17; kettei öregjebb a többinél, a többi pedég három soros.

Item. Egy fiókos ládácskában klárisgomb, nro 17, és három kláris- rostílos, aranyas gombocska, nro 12. Nyakra való, más, ezüst-aranyas, nro 5, egyéke csak fejér.

Item. Három aranygyűrű, egy kis aranylánczocska és valami aprócska igazgyöngy, egy köpőcsében; (így). Item egy papiroskában vörös kláris.

Item. Valami cseh-gyémánt, ki kissebb, ki nagyobb.

Digitized by Google

Item. Egy pöcsét. Gyermek nyakára való rígi, tallérforma pínz, nro 1.

Sub numero 26.

Egy tokban tiszta rubintos, rózsaformára, belső nyakravaló. Melyre való nagy máslik, tiszta rubíntos, nro 1.

Más, két rendbeli kissebb, tiszta rubíntos, nro 2.

Egy strucztoll-formára, süvegre való tolltok, tiszta rubíntos.

Három fülrevaló, rubíntos; a nagyobbiknak nincsen társa.

Külső nyakravaló, rubíntos és gyöngyös, nro 1.

Két párta, egyéke tiszta aranybogláros és rubíntos, másik gyöngyös és rubíntos s aranybogláros.

Gyűrű, rubíntos, numero 4.; egyékinek a közepén gyémánt.

Más fiók-ládában külső és belső nyakravaló, smaragdos és gyémántos, nro 2.

Item. Más, tiszta smaragdos külső nyakravaló, nro 1.

Aranyperecz, tiszta smaragdos, nro 2.

Egy aranymedál, máslik-formára, smaragdos és gyémántos.

Fülbenvaló, smaragdos és gyémántos, nro 2.

Item. Két medál, egyék kissebb, másik nagyobb, strucztoll formára, smaragdos és gyémántos.

Kézrevaló, tiszta smaragdos, gyémántos kissebb medál, nro 2.

Aranygyűrű, smaragdos nro 4., egyék rózsa-formára.

Aranyban foglalt, nyolcz apró gyémánt egy papiroskában.

Digitized by Google

Harmadik fiók-ládácskában kézre való, apró orientalis gyöngy, két hosszú sor, nro 2.

Gyöngyös eő, harmincz soros.

Nyakravaló, tizenhat soros, hasonló gyöngyből.

Pézsmaszemes, gyöngyös nyakravaló, nro 1.

Két darabbúl álló aranyláncz.

Három gyémántos aranygyűrű, egyékinek a közepin saffír.

Item. Az fölső fiókban egy kis iskátulában kilencz aranygyűrű, közönséges kövek benne.

Gyermeknek való ezüstpárta-eő, aranyos, gyöngyös és közönséges köves.

Aranyperecz, egy, zománczos, nro 1.

Nyolcz apró aranyboglár, gyöngyös, kilenczedikében semmi sincs; azonkévül három nagyobbboglár, ki gyémántos, rubíntos és gyöngyös.

Egy aranytolltok, darutollhoz való, nro 1.

Tiszta aranybúl szűtt, korda-formára való eő, nro 1.

Aranybogláros fejkötő, zománczos és gyöngyös, nro 1.

Gombformára, rostílos arany-nyakravaló, nro 1.

Egy ezüst-aranyas eő, pogány-pínzből álló, nro 1.

Item. Négy ezüst- aranyas eő.

Item. Veres klárisos eő, gyöngygyel gombozott.

Gyöngyös párta, nro 3., kettei félbenvaló.

Egy gyöngyös fűző és főkötő.

Két nyakra való kláris, egyéke nagyobb szembűl álló, másik apróbb. Hat szem nagy öreg kláris, apróbb nro 13.

Egy tükrös legyező.

Digitized by Google

Sub numero 27.

Aranyas kard, nro 5., kik közzül egyéke veresbársonyos, másika zöld bársonyos, a hárma czapás, szías, bogláros.

Item. Három aranyas pallos, egyéke vas nélkül.

Item. Portai szerszámhoz való fík, egy darabban, szügyellőstül, farmatringostúl.

Item. Aranyas-bogláros fíkagy, szügyelőstül.

Item. Keskeny fejér szerszámú kantár, nro 1.

Item. Skóffiommal varrott tegez, nilastúl, tokostúl.

Item. Ezüst-, aranyas, födeles, virágos kupa, nro 1.

Item. Veres, viseltes, angliai szoknya, nro 1.

Boroczkvirágszín terczenella-váll, nro 1.

Kék égszín tafota-szoknya, vállastúl.

Zöld, virágos kamuka-szoknya, viseltes, vállastúl, kötőstűl s tuczlistúl.

Megyszín, virágos bársony szoknya, az alján 7 sor ezüstcsipke.

Síma, fekete-bársony puszta pallást, három sor csipke az alján.

Két viseltes paplan. Két falra való kárpit.

Két szűnyeg, egyék fejér, új, másik, viseltes.

Item. Holmi parasztos fejérruha: abrosz, kendő, lepedő.

Sub numero 28.

Egy igen szép monstrantia. Két kelyh, tányérostúl. Egy turibulum, hozzávaló accessoriummal. Casula, nro 8. Missale, nro 3. Két ezüst-ampolna, és holmi oltárhoz való apparamentumok.

Digitized by Google

Mindezek az numerusok alatt specificált ládák, pecsét alatt, bennelévő inventariumnak párjaival betétettek az belső-tárházban. Maradt pedég az lisztes boltban láda, nro 3.; egyékében oltárhoz való képek és holmi apparamentumok, a ketteiben pedég feles missilis és jószágrúl való levelek, item egy positivum. Actum in Arce Munkács, die et Anno praenotato.

Per me Martinum Gáll, m. p.

III.

Vallatások Thökölyi és párthíveinek javai iránt, Kassa feladása után, 1685.

Stephanus Géczy fatetur res, quas habuit Thököly, prae manibus Jelenik et Dolinai extitisse.

Ex relatione Jelenik scit apud Schedel 16 pocula argentea, et orbiculos argenteos 48 fuisse.

Inter res Osztrozichianas fuit lapidibus preciosis ornatum Ephippium.

Res Pauli Semsey judicat scire Dominam Latranianam.

Audiuit ex ore Jelenik, gemmas ex casulis apud eum esse. Viditque apud Jelenik frustum auri ex argenteria desumpti.

Scit Vratislauienses correspondisse cum Andrea Keczer, sed horum nomina ignorare.

Audiuit Jelenikium suas cistas transportari fecisse; quo? nescit.

Sed et hoc audiuit, pretiosum horologium a Rege Poloniae Thökölyo missum, prae manibus Jelenikÿ esse, idque ex ore proprio Jelenikÿ.

Petrus Faÿgell fatetur res Osztrozichianas optime constare Domino Jelenik.

Digitized by Google

Res Stephani Szirmay, Andreae Keczer, Sebastiani Sárossy apud Dominum Gabrielem Kapi existere, certa relatione inaudijt.

Idem ducentis talleris Nemessánio tenetur.

Item Michaëli Lesennyey flor. 96.

Sed de bonis Lesennianis reliquis Paulus Szunyoghy examinandus.

De bonis Radichianis interroganda Pischelliana.

De rebus Petróczÿ Domina Hartyániana.

Andreas Jelenik fassus: Vidit 240 marcas argenti auro mixti per perceptorem tradita Domino Generali-Adjutanti.

Item eidem traditam massam auri, ponderantem aureos 128.

Paulus Ubrízy res suas ubi habeat? sciet uxor Domini Pauli Szunyoghy.

Matthias Ferenczy fassus de rebus Nemessányanis Nicolaus Neomani scire.

De rebus templi ablatis Rapsanides scit.

Idem fatetur, omnes gemmas ex casulis desumptas templi aedituis restitutas esse.

Fatetur etiam, non plures aureis 600 expendisse ex mille transmissis Faÿgelium.

Joannes Frangus fatetur esse apud se 4 marcas cum 15 lotonibus argenti, et acu probatica, item bilances duas de cupro, 12 circiter libras.

Denique pondera librarum 24.

Georgius Bezegh fatetur Valentinum Nemessáni omnia sua apud uxorem Eperiessini habere.

Res ecclesiasticas sub jurisdictione Domini Jelenik fuisse.

Paulus Szalay junior fassus:

Ipso die obsidionis ultimo, certas cistas, quae

Digitized by Google

Principissae esse dicebantur, asportari aliquo curasse Géczium.

Item certum armarium ibidem se vidisse, quod antehac in domo generalatus fuisset.

Stephanus Harságÿ fatetur se tempore obsidionis aliquot horologia Principe digna apud Jelenikium vidisse, et ex his dixit ore proprio Jelenik esse unum Thökölianum.

Michael Iglódy fassus est gemmas ex casulis desumptas primum sub privato Rapsanidis sigillo extitisse, et tandem Ecclesiae magnae restitutas esse.

Daniel Veber retulit juramentaliter:

Argentum granulatatum marcarum 246 Domino Adjutanti assignatum.

Tota argenteria ante obsidionem Cassoviensem allata fuit marcarum 470.

Ex mille etiam aureis non plures, quam 600 erogatos esse per Faÿgell.

Dominus Otlik res Ostrosithianas quasdam ad se percepisse fassus est.

De quanto cusae pecuniae, octo lotonum circiter 5 millia, sex lotonum circiter septem millia Cassoviae cusa esse.

In Munkács vero circiter 13,000 cusa esse, sed haec in Poloniam distracta fuit.

Pars rerum argentearum sub obsidione per Lazarum Nuszter liquefacta, et in majores laminas redacta, si non in manibus Jelenik, certe in manibus Michaelis Rapsanides remanet.

Lazarus Nuszter fatetur argentum ex monstrantia se liquefecisse, quae liquefactio constituit marcas 129. — Insuper Jelenik certam crucem ei ad confringendum dedit, quae ex auro puro constabat;

Digitized by Google

in ea cruce erant 4 hiacinthi, et quintus lapis armarin, quos omnes ad se accepit Jelenik.

Wilhelmus Drahaim fassus de rebus Radichianis scire posse viduam Langianam.

Audiuit ex ore Absolon, omnia ejus, quae a juventute acquisivit, peritura, si Eperiessinum captum fuerit.

Vidit sub obsidione noctu Stephanum Géczy, sua aut Thökölyana bona in cistis portam inferiorem versus asportari curasse.

Dominus Georgius Otlik se visa bona Osztrozithiana manibus Domini Adjutantis tradidisse, jurat.

Ista erant in cistis duabus, quarum una argenteria, altera pellibus leopardinis plena erat.

Michael Fabritius fatetur habere se depositas in domo Syrmelianae cistas duas instrumentis ad domum cusonarium aptis refertas.

Specificationem argenteriae Jesuvitarum scire Dominum Stephanum Udvarhelÿ.

Michael Berger fatetur omnia clenodia Ecclesiae sub manibus Jelenikÿ fuisse, et sub obsidione plenam cistam reportatam esse ad dictam Ecclesiam, et duos sacculos per servum Jelenik campanatori traditos esse.

Haec confirmat Michael Kárász, aedituus templi majoris.

Joannes Sárossy duos calices esse apud Jelenik dicit. Et id ratificat Joannes Asbót.

Georgius Pattantyús fatetur se audivisse ex ore Stephani Deáki, quod ad domum Georgÿ quondam Semsey fuerint illatae res Zrínianae. Res autem Bálintfianas partim per Vilhelmum Draheim, partim per Joannem Lang fuisse distractas.

Digitized by Google

Gabriel Dolinay fatetur Eperiessiensem quaestorem Zontak teneri pro vinis et restare Imperialibus quingentis, et hoc debitum contraxit idem a Vilhelmo, apud quem obligatoriae inquirendae, vel apud Danielem Weber.

Ad domum braxatoriam Cassoviensem dedit cub. 30 idem Dolinay. Item braxatori Mislokiensi cubulos 15, pro coqvenda cerevisia.

Michael Hidvégi fatetur extare apud se transactionales inter fiscum Thökölyanum et Bakaianos consanguineos peractae.

Literae autem Abaffianae, defuncto Bakaio datae, Georgio Suhayda datae, et literae super pagis Forró et Bask, Jelenikio resignatae sunt, ex mandato Thökölyano per eundem fatentem.

Wenceslaus Zsolnai fatetur quatuor sacculos granulati argenti ex manibus Jelenik percepisse Dominum Adjutantem.

Subsellia Cameralia et mensam Dominum Géczy asportasse scit.

Jonnes Lichy fassus unam cistam Absoloniensem habere apud uxorem suam Eperiessini.

Audiuit — secretarius existens — ex ore Faÿgelÿ Dominum Jelenik astute procedere, et circiter quinque millium summam apud se detinuisse, quam in casu obligatorum pagorum periclitationis sibi subvenire posset.

Nicolaus Neomani fatetur :

Apud se depositis prius per Nemessánium mille quinquaginta aureos, ad uxorem Eperiessinum detulisse.

Georgius Keczer retulit juramentaliter :

Joannes Milkó cancellaristae Thökőliani cistam

Digitized by Google

apud Nicolaum Feja reperiri posse, et hic Milkó interfectus est in Máramaross.

Item unam vannam butyri Radichianam, qui est Munkacsiensis commendans, actu haberi apud Langianam, hic Cassoviae.

Matthias Marcibán fatetur unum vas vini ex uvis passis datum esse Géczio. Item accepisse Géczium boves quatuor Thökölianos.

Denique vidit uno curru quasdam res ad domum consortis Alexandri Vas delatas fuisse.

Samuel Zép tribunus plebis Cassoviensis fatetur se a campanatore majoris templi audiuisse Jelenikium quandam cistam multis sigillis obsignatam ad templum idem curasse deferri, et insacr istia deponi.

Nicolaus Feja fatetur Milkónem Maramarosini occisum apud Langianam habere fl. 22.

Dominicus Caprane fatetur scire se quaestorem Eperiessiensem nomine Zontagh vina a Jelenikio emisse talleris mille; nec scit, an ea pecunia soluta sit?

Item audiuit Andream Szirmay habere unam cistam apud Dominam Kalmanczaianam, et apud se esse unam ejusdem Szirmay cistam. Item scit, unum tentorium Kruky proditoris, apud balneatorem Cassoviensem esse.

Petrus Czettó: Ex ore balneatoris audiuit, nocte traditionem civitatis immediate praecedenti sub turri alba majoris templi aliquos fodisse ad lampades.

Et haec utraque confirmat ipse balneator, fatens.

Nobilis Domina Sophia Pongrácz, consors Alexandri Was fatetur se audiuisse a sorore relictae Pauli Semsey, quod apud Dominam Kalmanczaianam in deposito habeat duas cistas.

Digitized by Google

Item quandam phaleram, duodecim mille aureis aestimatam, Vilhelmus Drahaim Domino Jelenik tradidisse.

Georgius Uyfalussy fassus in domo Stephani Udvarhelÿ per Jelenik et Matthiam Ferenczy fuisse Domino Adjutanti traditos aureos 400.

Petrus Hamvay fatetur tempore Thökölіani dominatus, omnibus ab eo commissiones, portantibus qualescunque tandem literas camerales extradatas fuisse.

Petrus Dévényi fassus: Ex domo Bálintfiana visus eius res, Joannem Langh et Vilhelmum asportari curasse, item in deposito Joannem Langh centenarium Bálintfy aureum et gemmas habuisse.

Martinus Zorger fatetur georgium Schnayder ex domo annonaria nocte frumentum ad suam domum portari curasse, sub exitu obsidionis.

Fridericus Brinner fassus se praesentem fuisse in expulsione Jesuvitarum, cum Petrus Faÿgel duas cistas clenodÿs plenas ex cripta Jesuvitici templi educi fecisset.

Samuel Tunyoghy fatetur Inquisitionem de ablatis rebus Bálintfianis apud se habitam demonstrare, qui nam eas acceperint?

Domina Sára Gönczy fatetur Joannem Langh ante traditionem civitatis Cassoviensis Turcae factam, certas gemmas pretiosas e Camera accepisse.

Item in collegio Jesuvitarum 2 vasa pecuniae reperta, inter ministros Thökölianos divisa esse.

Anna Jelenik, vidua Sirmeliana fatetur apud se tres cistas esse, quorum? ignorat.

Andreas Vida fassus omnem templi thesaurum apud Jelenik existere.

Digitized by Google

Praeterea clenodia templi svasu judicis Davidis Feja e templo accepta esse, neque prius tales gemmas in collo filiarum judicis et Faÿgelÿ se vidisse, quales post spoliatos thesauros templi oculis vidit.

Anna Kovács fatetur in domo sua esse armarium quoddam pertinens ad viduam Pauli Semsey, quod, quia ex vitris constat, pretiosum putatur; item unam quoque apud se cistam haberi, et duos saccos utensilium per Latranianam ablatos esse. *)

(Az eredetiek a kir. kamarai levéltár rendezetlen részében, Budán).

*) Ifj. Szalay Pál és Harsági István vallomásai közt még e sor állt: „Sigismundus Jánoky (Thökölÿ volt titkára) nihil" t. i. fassus. E sor azonban, tán épen mivel „nihil fassus", — keresztűlhúzatott.

Digitized by Google

IV.

KIEGÉSZÍTÉSEK THÖKÖLY-NAPLÓIHOZ.

I.

KÉSMÁRKI THÖKÖLY IMRE FEJEDELEM

maga kezével írott naplója

1685. és 86-ból.

(Töredék, 1685. nov. 6-kától 1686. jan. 4-kéig).

1685. November.

6. Kedd. Az elmúlt éjjel, éjfélután érkezett meg Lessenyei Mihály uram az szerdár táborárúl, ki is még helyben hatta el; az szólnoki törökség szerencséjében sincs semmi, sőtinkább eloszlottak; confirmáltatnak általa az császár által küldett intimatiók, és assecuráltatom mind szerdár s mind pedig ottan levő császár és csillagos vezér emberei nevével: mihent velem itten szemben lehetnek, elbocsátnak, és hogy e héten itt lesznek, hacsak valami extraordinaria intervenientia nem interturbálja. Hozott a szerdártúl levelet is, kiben ajánlja magát, s kér: ne búsúljak, mert jómra fordúl idejövetelem; úgyis, látom, az micsoda dolgok tractáltattak Erdélyben való accomodatióm és az téli hadi operatiók iránt: országomban lett káraim sok garádicscsal megjutalmaztatnak. Az nap feljövén, mentem bosztandzsi-pasához, ki is az szerdár levelét megolvasván, és az váradi csauszszal is

Digitized by Google

beszélvén, nehézséggel mondotta publice: miért kell engem itten tartani? és megmondta az csausznak is, hogy az váradi pasa is írjon felőlle az szerdárnak, mert itt káros lennem; azonban értvén, hogy az feleségem levelével és Erdélyt illető némely kívánságimmal újobban Lessenyei uramot vissza kívánnám az szerdárhoz küldenem: nagy készséggel resolválá, hogy szinte most akarna egy csauszt odaküldeni, azzal elmehetne, és az váradi csausznak is fermánt, szekeret igír, hogy Jenőből kísérjék Váradra. Szállásomra jövén azért, az csauszszal Lesenyei uramot elküldettem, írván általa az szerdárnak, császár emberének, és fejérvári agának. Az váradi pasa emberit is expediáltam, árkusokra írván feleségemnek, Kassára, Patakra, Regéczben és Diák Ferencznek, s több Debreczen táján levő hadaimnak. Azután csak vesztegségben, s estve felé devotizálással töltettem időmet, Istennek adván hálát dolgaimnak ennyiben való boldogításáért.

7. Szerda. Ma napestig csendességben voltunk, az törökök is holnapi innepléshez készítvén magokat, máskínt sem jött sohonnan semmi hír, sem levél.

8. Csötörtök. Ez az nemzet egész éjjel az mai innepléshez és vendégléshez készülvén, szokott reggeli ceremoniájok, devotiójok után mindjárt fogtak az ételhez, feles törökül főzött tál étket küldvén nekem; azután némely török uraktúl, és kivált az bosztandzsi pasa tihájátúl jött ollyan intimatio, hogy újabb posta érkezett Drinápolybúl az lengyel tábor felverésének confirmatiójával, hogy tudniillik Szulimán pasa elsőben is az előljáróját vervén meg az lengyel tábornak, az osztán az hátán vitte az törököt és tatárt az derék táborra, és confusióban esvén, azt is felverték, sok ezeret levágtak, elfogtak, és már most

Digitized by Google

az tatár hám szabadjában rabolja, praedálja országokat; jelentettík azt is az török agák, hogy az tömösvári Amhet pasát tengeri kapitánynak tette az császár, és helyette az sami pasát tömösvári pasának; insinuáltatott ollyan is, hogy az német s labancz Szarvast, Szólnokot erősíti, s benne vagyon, az pasák még rájok nem mehettek, hanem most gyülekeznék mindenfelől az törökség, és hogy Kassa alól is odajött volna az németség, s re infecta jött el Kassától, kit feleségem írásához képest én nem hihetek. Esső is esett.

9. Pintek. Ma inkább napestig esett az esső, — máskínt is kedvetlen, hideg és ködös idő volt. Ma újobban kezdték hirdetni: Szólnokon levő németséget lesre vette volna az török, és azután hátán ment volna be Szólnokra, és visszafoglalta volna. Szarvast is az németek magok égették volna meg. Valamint tegnap, úgy ma is írással töltettem az időt, Erdélybűl való kijövetelemtűl fogvást lett dolgaimnak s életemnek folyását tévén le rövideden. Estve felé roszúl is érzettem magamot, valamit ebéden ettem, mindent kihánytam, és osztán gyömbérrel meleg égett-bort ednihány kanálkával ittam, s azzal lefeküdtem.

10. Szombat. Főrőstökőm tájban jött hozzám az ittvaló jancsár-aga, ki is sokáig volt szállásomon; merituma minden discursusinak csak az nagy bíztatás, és hogy jusson eszemben az ő szava, hogy az császár nekem újabb kaftánt, kardot, zászlót fog küldeni és más országot is fog adni. Az jövő nyáron maga indúl az császár, s az fővezír, és az constantinápoli jancsár-aga, s én egyfelől, másfelől az császár fog menni az ellenségre: mert az pasák, úgymond, csak az erszényekben teszik az császár kincsét, semmi jót nem

Digitized by Google

cselekesznek, az népjek is csak éhezik; mondta azt is, hogy Drinápolybúl tegnap jött volna híre ezekről. Délután mentem bosztandzsi-pasához, kivel két óránál tovább beszélgetvén, confirmálta ő is az lengyelek ellen való Szulimán pasa győzedelmét, és az császárnak személye szerint való indúlását, kinek, úgymond, én leszek előljárója, — és nagy emberré tészen, országokat ad, s koronát az fejemben; szánakozva hozta azonban elő, hogy eddigis itt voltam, több hasznos szolgálatot tehettem volna odaki eddigis az császárnak. Mondá azt is : az szerdártúl már négy napja semmi híre nincsen, mindennap várja tőle az hírt.

11. Vasárnap. Éjfél után érkezék újobban Lessenyei uram, ki is újobban hozta az szerdár török hiti és szakála kötése alatt az előbbi dolgoknak confirmatióját, és hogy már tovább nem halladhat az szerdár indúlása ez jövő hétfőnél. Tegnap kellett próbálni az Szarvasban levő németek ellen az török táborral tömösvári Ahmet pasának. Sziavus pasát maga népével Kanizsa felé küldették, és hogy onnan abbúl az Horvátország felé való tartományból kétezer kopjást hoznak az végbeliekből, s más helyekről; tízezer emberre, nyúgodt hadra kívánják tölteni az mellém rendelendő hadakat. Az német pedig nemcsak Szólnokot, Szarvast occupálta volna : de Kecskemétre s több városokra is quártélyt vetett és adóztatja, s ugyan hadnak kell oda szállani; kire nézve az budai vezér és ottvaló sereg kemény követséget küldett volna az szerdárra énmellettem: miért kellett engem elhozni? s bár, úgymond, több Thököli is volna mostan! Izente azt is ő kegyelme által az szerdár, és az váradi pasára fermánt is hozott, hogy emberemet, leveleimet küldjem Munkács felé, s az váradi pasa

Digitized by Google

elküldi; s írjak feleségemnek: tartsa corpusban s gyűjtesse az hadakot, mert magok hírével akarják az németet megrontani; és mihent ideérkezik az szerdár, azonnal itten nagy díván és gyűlés leszen, az hol magam is jelen leszek, s akkor minden jó dolgok concludáltatnak irántam. Mely dolgokra nézve felmentem délután újobban is az bosztandzsi-pasához, és az szerdár levelét s az izent dolgokat is communicálván vélle, exaggeráltam, hogy terminusrúl terminusra hallasztják kibocsátásomat, és az ki maga akaratja szerint nem cselekedhetik, rab volna az; és hogyha az szerdár nem segíthetett: avagy csak az én elhozásommal az magyaroktúl ne vette volna el azt az alkalmatosságot, hogy az magyarok se segíthessék váraikat és országokat, és mondván azt is: mintsem itt heverjek, ha mégsem bocsát ideérkezésével az szerdár, jobb hogy császárom szárnyaihoz közeljebb legyek, és hogy az athnáme mást tart. Kire ő igen felindúlván, exaggerálta: az athnámét sem szerdár, sem pasák, sem fővezér, de az császár sem bonthatja meg, nagy dolog ő nálok az hit, az hol egész nemzetek van lekötve. Akkor eskünni kezdett hitire, szakállára, Alkoránra, hogy az szerdár nem császár hírivel hozatott el, és hogy maga is megbánta s búsúl rajta; mert, úgymond, az budai vezér is igen keményen reáírta, és az portára is megírta, és az bosztandzsi-pasa kezihez küldte: hogy engem elhozatott, roszúl cselekedte, hogy Szarvas, Szólnok ollyan szép országgal elveszett, annak köszönje, és bár több Thököli is volna, küldjön vissza. Jelenté azt is az pasa, feljebbemlített hiti alatt, hogy mihent az szerdár eljő, elbocsátnak becsülettel. Végre jelenté azt is, hogy az császár, fővezér ez jövő nyári táborozásában ne kétel-

Digitized by Google

kedjem: mert közönséges nagy dévánban végeztetett el, kit az papok, úgymond, már megáldottak, és az szerencséért mindenütt imádkoznak, az csauszok pedig az parancsolatokkal, hogy az császár indúl, mindenfelé kimentek. Ezeket elvégezvén, és szállásomra jövén: Munkácsra, Kassára és más váraimban s hadaimnak való leveleket készítgettem, és az pasának kísérő szekér felől izenvén, hogy szolgámot akarom küldeni országomban az szerdár kívánsága szerint, kit is mindjárt megigírt, hogy reggel készen leszen, én is készítsem reggelre leveleimet.

12. Hétfő. Jó reggel mindjárt az levelek continuatiójához fogván, Palaticsot, egyik bejárómat elkészítettem, Kassára, Regéczben, Patakra, Munkácsra feleségemnek, váradi pasának, debreczeni bírónak, Deák Ferenczéknek leveleket írván, mégpedig duplicate; ebéd után elindúlt Palatics. Délután is pedig itt elkezdett irásoknak continuatiójában foglalatoskodtam, s azzal töltettem az időt.

Tegnap ment el ezen egy agája az fővezérnek Eszéktűl, Drinápolyban megyen; más is ment ugyan tegnap az szerdárhoz az fővezértűl.

13. Kedd. Érkezék Drinápolybúl az a kapucsipasa, az ki ezelőtt tizennyolcz nappal ezen mene el, és az ki előtt az bosztandzsi-pasa engem megexaminált; semmit sem mulatván, sietett az szerdárhoz, az mint az híre van: az én dolgom végett expediáltatván az fővezértűl. Ma szép tavaszi-forma idő volt.

14. Szerda. Ma ebéd előtt voltam az pasánál, az hol is értettem az szerdárnak már bizonyossan Mitroviczára való érkezését; és az lengyelek veszedelmét is csakugyan confirmálta az pasa, jelentvén azt is, hogyha az szerdár Mitroviczán késnék négy vagy öt

Digitized by Google

nap, odamegyen, s engem is elviszen magával, ha pedig idejő hamar: itt várjuk; mert, úgymond, az tegnap érkezett kapucsi Dervis aga én irántam jót hozott, de sokat most arrúl nem kell szólni; mondta azt is, hogy fermánokat hozott az pasákra az készület és császár indúlása felől. Ma estve felé szapora esső kezde esni, máskínt meleg idő volt.

15. Csötörtök. Voltak sok egyveles hírek ma is, de bizontalanok, az egyen kívűl, hogy Szarvast az ellenség bontatja, Szólnokot pedig erősíti, Szarvasrúl is odament; az elküldett török hadak pedig mégeddig semmitsem effectuálhattak, és Gyulánál tovább nem is mehettek. Ma csendes és lágy idő volt.

16. Pintek. Mihent feljött az nap, az bosztandzsipasához küldvén, magam is odamentem, és soká beszélgetvén vélle, előbbeni discursussit confirmálja, és hogy várja az szerdárhoz elküldett embert; jelentvén azt is, az ő papjai azt mondják, még tíz nap szerencséjek nem lehet, de azután leszen, úgymond; de azt is vallja, hogy az ő pasájok egy sem tud semmit is, hacsak én valamit el nem követek. Ezzel szállásomra menék. Az gyakor esső miá nagy sárok vadnak, árrad is az Duna. Ma is szaporán esett.

17. Szombat. Jó reggel értettük, az szerdár minden impedimentumit, nagy sátorait előre-küldette és az komornyikját is, ki is azt izente: holnap szállásosztói elérkeznek, és maga is hétfőn itt lesz. Az pasának is izentem felőle, ő is azt confirmálja, hogy már alkalmatlan volna hozzája fáradnunk, nagy sár is lévén, már helyben nem érnénk. Mind tegnap s mind ma, és mióta Dervis aga eljött: mindenfelől csak az nagy biztatások voltak irántunk.

18. Vasárnap. Máris igen takarodik előre az

Digitized by Google

szerdárhoz tartozó népe, szállása-osztói is elérkeztek. Hivatott azonban az bosztandzsi-pasa is, az hol már jelen volt az szerdártúl érkezett aga, ki által az szerdár köszöntetett és bíztatott, s jött azzal az hírrel, hogy ma Mitroviczárúl is megindúl, s holnap délig itt lészen. Az erdélyi fejedelemnek változásit, kinek mint lött kimenetele, és az lengyelek bizonyos felverísét forgatta azonban derekassabban, hogy azon hirben már nem kell kételkedni: mert már Szulimán pasa is, az ki felverte táborukat, Erdélyen által emberét küldette Váradra ezzel az hírrel; és tett arrúl is kérdéseket: ha Szulimán pasától Erdélyen által akarna az tatárság jönni, eljöhetne-é? Tett arrúl is kérdést: mint gondolnám, az erdélyi fejedelem akarja-é ezen hírt? Mely kérdéseire az midőn megfeleltem volna mond: okos, úgymond, az király, mert én ötölle akarnék tanúlni, s ő éntőlem akar szót venni; de jól tudom én az erdélyi fejedelemnek minden dolgát! Végre nagy ajánlással elválánk egymástúl, assecurálván arrúl is az pasa: ha az portára megyen is, mint fog szeretni, és mely jóakaróm fog lenni.

19. Hétfő. Ma déltájban beérkezék az szerdár, szokott pompájával, kinek eleiben mene az bosztandzsi-pasa is; azonnal, mihent érkezék, küldék én is az székes-fejírvári aga kedves emberéhez és tolmácsához, ki is megizené: az német tábor Debreczenben szállott; az én dolgain prioribus terminis vadnak, ne búsúljak; Erdélyben küldett agája is az szerdárnak, egy erdélyi emberrel jönnek, és hogy közel is vadnak. Estvére kelvén az idő, vacsora után, étszaka jöve maga is szállássomra, az szerdár köszöntésével és egy varrott kezkenő-ajándékjával, felettébb bíztatván és bátorítván, hogy csak már az Erdélybűl jövő emberek ér-

Digitized by Google

kezzenek: azoktúl kitanúlván az szerdár az dolgokat, szemben lészen velem, és minden jót végez, s hadakat adnak mellém, csak már jól gondolkozzam: honnék (így) kezdjük el az operatiót, és mint lehessen Szarvasrúl, Szólnokról kitudni az ellenséget, benn levín mindkettőben, s még több is jövén melléje; végre in confidentia megmondá azt is, hogy Dervis aga az portárúl kemény parancsolatot hozott az én dolgom végett, hogy mindjárt is van satisfactióm, elégséges segítséggel kísértessen el az szerdár, nagy átok alatt tévén securussá, hogy roszúl esett ugyan az én dolgom, de nagyobb jómra fordúl. Köszenvén az szerdár jóakaratját és az ő confidentiáját, sokáig szállásomon való mulatása után elbocsátottam.

20. Kedd. Mihent felköltem, küldettem az székesfejírvári agához Nagy Mihály uramot, azt kívánván tőllem, hogy szállására menjek, és mivel az bosztandzsi-pasa is azt izené tegnap, hogy véle együtt megyek ma az szerdárhoz: izentem felőlle neki is, kire nem tartotta illendőnek odamenetelemet; és az aga előtt is magamot megmentettem, ki tegnapi szavait Nagy Mihály uram által ma is confirmálta, jelentvén: az Erdélyből jött emberek mégsem érkeztek, és hogy addig velem szemben az szerdár nem lehet, nem tudván addig mirűl végezni; mivel, úgymond, erdélyi fejedelemnél mostan lengyel s német követek is voltak. Az bosztandzsi-pasa is csak hallgatásban volt, kihez is estve elküldettem: mi tanácsot ad tovább? mert ihon, az seraskír csak hallgat; kire ő válaszúl azt adá: ne búsuljak, s ne is csudáljam az szerdár dolgát, mert ma sokféle emberek voltak nálla, s még csak az szállásokat sem igazíthatta el, de holnap már maga is felmegyen hozzá, és engem is odahivatnak. És így

Digitized by Google

mulák el ez mai nap. Rettenetes nagy szél volt napestig, és hideg szél is volt.

21. Szerda. Az egész éjjel képetlen és az tegnapinál is nagyobb szél volt. Dél felé mentem azonban bosztandzsi-pasához, az ki ottlétemben hozatta elő Izdenczi Mártont és Csemnyiczki Imrét, kiket is Csanádban arestomban tartván, Gyulára vitték volt, s onnét jöttek ide; az pasa, mások is levén ottan, sokat nem szólhatván, mondotta ugyan azt: az szerdárral holnap már szemben lehetek, és nemsokára el is küld Gyula, Szólnok felé. Azt is hozá elő, hogy az szerdár jelentette volna nekie, hogy engem hivatott: de nem jöttem, s azután úgy írt Váradra, hogy idehozzanak. Azzal eljöttem, Izdenczi uramék is mellém jöttek. Az pasa szállására menet tanáltunk sok, pínzzel megterhelt öszvíreket, kikkel Drinápolybúl jöttek és érkeztek.

22. Csötörtök. Az tegnapi nagy szél ez éjjel s ma sem csendesedék meg: de az Izdenczi uramékkal levő szolgák és tolmács nagy nehezen ma ugyan csak általköltezének. Föröstököm után, ebéd ideje felé, lovat, csauszokat és Izmael nevő agáját küldé értem az szerdár, kihez felmenvén, csak az maga szolgái voltak vélle, és nagy humaniter látott, és velem sokat beszélgetett; summája beszédének volt, hogy ő engem nagy emberré akar tenni, és minthogy nem ismértük egymást, nem is hittünk egymáshoz: de meglátom, jómra fordúl, hogy nagy emberré teszen, kétszer is reiterálta, és hogy őnála olly dolog van, kit csak ő maga tud, s én nem tudom; ednehány napig légyek várakozással, mert már az tatárért is elküldett, kiknek Erdélyen által kell jönni; az portára is megírta, siettesék az hadat, mert az ő hadai fáradtak, és hogy ő személyében indúl, s nem engedi telelni olly

Digitized by Google

szabadon az németnek; éget, rabol, és várat nem száll, s az hol quártélyokban lészen az ellenség, felveri. Kire én illendőképpen neki megfeleltem, forgatván: váraim, országom elvész, és nekem egy óra most drágább, mint másszor száz; praemittáljon inkább valamely haddal, és én odamegyek vissza, az hova mondja, s hadakat is hozhatok magammal. Több extremitásokat is forgattam: de re infecta csak egy bakot nyúzott; végre egy kezkenővel, hogy feleségemnek adja, megajándékozott, és felettébb bíztatott, hogy nemsokára elmegyünk, — s azzal szállásomra bocsátott.

23. Pintek. Hogy eddigvaló biztatások és hittel való assecuratiójok ellen mégis halasztják kibocsátásomat: tegnap s ez éjjel igen perplexus voltam, sokféleképpen vélekedvén, tegnap az bosztandzsi-pasának is izenvén audientia felől, ki is mára hallasztott. Az fejírvári tolmács-agáért is, mihent felköltem, reggel elküldettem, és idehivatván, sok obtestatiómra és ugyan hit alatt expectorálta magát az portai dolgokban, s az én személyem iránt is világosítván: tegnapi szava az szerdárnak, hogy nagy emberré teszen, Erdélyre céloz, és hogy mihent tatár felől jő hire, indúl mindjárt maga is, és Erdélyben teszen conjunctiót. Én is az szerdárnak töttem insinuatiót Kassa némethez való feligírise és innen oda instituálandom követség felől, ha azon az úton meg lehetne az békesség s az én contentatióm is Erdélylyel. Ezeket elvégezvén, elbocsátottam. Ebéd után érkezék az Palaticscsal elküldett bosztandzsi, de csak Jenőig kísérte; írja általa, hogy egyéb hírt nem írhatott, hanem hogy Jenőben az az híre: az én váraim még intacte vadnak, és hogy Jenőből gyalogok kísírik Váradig. Vacsora felé megállott volt az szél, de újobban ma

Digitized by Google

elkezdte. Ozsonna tájban mentem az bosztandzsi-pasához, kivel magánossan sokat és confidenter beszélgettem; jelentí, ma szemben volt az szerdárral, és hogy ma estve, ez étszaka elérkezik az Erdélyből várt ember, és holnapután lesz nekem is audientiám; javallja, az szerdárnak készített írást beadjam; felettébb biztatott: az portárúl én felőllem jó válasz jött, és hogy az szerdár nekie ma megmondta, mihent erdélyi emberrel szemben leszen, nem késik; azért is küldette az Dunán által Nemcse nevő török városi quártélyából az sophiai pasát Arad felé, hogy maga személye szerint indúl és viszen engem is, s elküld országom felé jó módjával, és hogy feltett szándéka: míg hó lesz s nagyobb hideg, addig kell általesni, az szerdárnak. Itt beszállott hadaknak is van már az készület felől parancsolatjok. Ezzel elbocsáta magától.

24. Szombat. Föröstököm tájban jöve szállásomra Izmael nevő, szerdár agája, azzal az izenettel: minthogy hideg szállásom vagyon, és sokan is járnak, alkalmatlankodnak szállásomon, közeljebb és jobb szállásra akar az szerdár szállítani, és ő értem jött, mert már azt az házat fel is készítették. Kire én valamenynyire megütkezvén, Nagy Mihály uramtúl izentem az szerdárnak, hogy contentus vagyok az szállással, hadd ne bontakozzam ki; kinek ő Nagysága is annuált, izenvén: ne búsúljak, mert jól lesz dolgom, és hogy azért szállított volna másová, hogy az feljebbemlített mód szerint informáltatott volt. Azon Ismael aga is confidenter adott ki némely dolgokat Csiszár tolmácslása által, kinek nagyobbára való merituma volt, hogy az szerdár addig nem indúlhat és per consequens én is, míg az vizek meg nem fagynak, és az tatár híre nem jött, kit Erdélyen által várnak vissza.

Digitized by Google

Ugyancsak kéredzém, s reménkedém: elbocsátnak, noha tartnak attúl, vissza nem jönnék, etc. Azután jött ide az minapi ittlevő jancsár-aga, az rendeltetvén az bosztandzsi-aga és csausz helyében, kik eddig mellettem voltak pro honore et custodia; azután jött az székes-fejérvári aga, tegnapelőtti szavainak recapitulatiójával, és hogy ma itt lesz az erdélyi ember, és így nem hallad végső resolutióm, legyek nagy reménségben. Úgy is lőtt: mert az szerdár agája, kit ezelőtt hat héttel küldett volt el, az erdélyi követtel megérkeztek; feleségem 24. Octobris datált levelét is küldte a szerdár kezemhez, de micsoda alkalmatossággal jött? még nem tudhatom; mindenfelől bíztatnak, — kimenetelét dolgomnak Isten tudja. Ma szép őszi idő volt, estve felé pedig szél támadott.

25. Vasárnap. Az mai napot az szerdár csak az nagy déványkozásban töltette: tegnap estve érkezvén két aga is Drinápolybúl, sok levelekkel, kiknek jöveteleknek közönséges híre, hogy az élés, pínz s munitio megvizsgálásáért és conscribálásáért jöttek volna, az jövendő táborozáshoz idein akarván az fényes porta készülni, és ide ahhozképest többet szállítani. Nagy szél támadott újobban, de meleg szél, és essőre czélozó idő volt. Ma csak helyben valék, az szerdárhoz sem hívtanak; az bosztandzsi-pasa tihája is volt nállam, intimálván ollyat, az pasa portára mégyen, de nem addig, míg én nem expediáltatom, és hogy ma, nekem ha tetszik, felmegyen az szerdárhoz, és azon lészen: az ő ottlétiben hivasson az szerdár, s akkor adjam be az minap elkészített török írást. Vacsora felett érkezék az pasa szállásárúl két bosztandzsi-aga is, olly hírt mondván, hogy három végházbeli törökök követeket küldettek az szerdárhoz,

Digitized by Google

hogy, Istenért, hamarébb kiküldjen, mert roszúl leszen az dolog az ő részükről is; az fejérvári szerdár agája pedig izente estve: ajándékot készítsek, — mert igen jó reggel jó hírt hoz.

26. Hétfő. Reggel felkelvén, midőn az jó hírt vártam volna: az én Istenem valóban szomorú hírrel látogata meg, kin is extraordinarius búsúlásban s keserűségben voltam; mert váradi török érkezett, feleségem 5. Novembris datált levelével s abban includált Absolon uram czédulájával, kiben is írják Kassa feladását az ellenségnek, Géczi István és Petneházi elpártolások miá, és azon alkalmatossággal Regécz, Szádvára is, minden Regéczen levő belső értékemmel ellenség kezében deveniált; az Várad táján elhagyott hadak is labanczczá lettenek, írja az váradi pasa tolmácsa. Írja feleségem az Munkácsra indúlt szolgámnak s hadamnak is szatmáriak által való felverését, és ott is szolgáim gondviselése alatt levő és sok ezereket érő költségünknek, clenodiumunknak, és lovaimnak elveszését. Ezeken az dolgokon való búsúlás valóban el is nyomott volt, kit igen szaporította, hogy szállásomat változtatni ma akarták, jót abbúl is nem magyarázván. De legyen mindezekért áldott Istennek az ő szent neve! Ezt az napot nagy keserűségben, étlen-itlan töltöttem, — annyivalinkább, hogy az ellenségnek Munkács alá való szándékát is értem azon levelekből.

27. Kedd. Az éjjel is nagy nyughatatlanságban voltam az tegnapi híreken, kiket is az szerdárral, bosztandzsi-pasával közelvén, semmiképpen nem hiszik, mondván: nekik sem Egerből, sem Váradrúl ezeket nem írják, és csak annak imputálják, hogy feleségem azért írta, hogy inkább innen kibocsássanak.

Digitized by Google

Délután az bosztandzsi-pasával voltam, ki előtt ís, többire sírva, extremitásimat detegálván, és opiniómat is subnectálván: ha szinte békességre czélozó dolgokkal jött is az erdélyi követ, de mégis Váradig legalább táborostúl penetrálni kellene az szerdárnak, mind az én birodalmamra nézve, mind penig, ha az német újobban csalni akarna, volna mihez fogni; kivel az pasa igen convincáltatott, hogy az szerdárhoz maga elmegyen, és ezeket neki megmondja: ha különben cselekszik, roszúl lesz. Mondá azt is, hogy az békességhez ő nem bízik, csak hamissága az németnek az szép szava. Azután az rendeltetett más szállásomra mentem ugyan az pasa szállásárúl, és mát is estig étlen és nagy búsúlásban töltém, estve mindazáltal vacsorát ettem.

28. Szerda. Jó reggel jöve hozzám az székes-fejérvári tolmács-aga, olly hírrel, hogy az császár embere, Husszáin Effendi nevő nagy örög ember, szemben kívánna velem lenni, és értett ollyat az szerdártúl, már Erdélyből jövő agával való szemben-létele után az szerdárnak, hogy Thökölyivel, ígymond, el kell mennünk. Készületit ezen nemzetnek sok felől confirmálták. Jelenté azt is az aga: semmi valósággal most is erdélyi ember nem jött volna békesség iránt, és hogy az maga agájára az szerdár igen haragudnék. Mentem ebéd előtt az császár emberéhez, az hol is bőv szóval declarált dolgaimat patienter meghallgatván, és szerdárnak készített supplicatiót is megolvasván, ajánlá magát: szerdárnak szól mindezekről, és kivált Munkács conservatiójárúl. Azután napestig szállásomon voltam. Szaporán constinuáltatott az az hír, hogy csak el fog menni, és én is elmegyek az szerdárral nemsokára.

29. Csötörtök. Reggel küldettem Nagy Mihály

Digitized by Google

uramot az császár emberéhez, ki is jelenti, hogy volt szemben az szerdárral, és hogy sokat beszélt vélle, velem is szemben lészen az szerdár szombaton, mivel holnap is nagy déván leszen, mecsetben is mennek. Nemsokára elmegyek, és maga is velem mégyen az szerdár; várnak valamit. Délelőtt jöttek két agái is az szerdárnak szállásomra, kik az házakat készítették, terítettek az urok parancsolatjábúl, és holmi szükséges dolgokrúl provideáltak. Délután újobban jött egy Ismael nevő aga, az szerdár nevével köszentvén: ne búsúljak, és hogy szombaton velem szemben leszen, holnap nem lehet. Az császár embere feljebb említett ratióira nézve mondta azt is azon aga, hogy neki meghatta: szép, selyembúl való paplanokot hozzon számomra, és egyébre is a mire szükségünk lehetne, gondja legyen. Ezen szó közben érkezík az bosztandzsi-pasa tihája is, az urától, olly izenettel, gyakran járjak hozzá; az szerdárral az én dolgom végett szemben volt, de hitire mondja, hogy ollyat vett eszében, hogy orczája sincsen előttem az szerdárnak, úgy szégyenli, hogy azt cselekedte rajtam, de szombaton szemben leszen velem, és csak négy vagy öt nap alatt vár valamit, elmegyen maga is velem. Voltak több beszédim is az bosztandzsi-pasa emberével, de ez volt summája.

30. Pintek. Mihent virradott, az fejérvári agához küldtem, hírt tudni; ki is izené, tegnap az erdélyi követnek válasza volt az szerdártúl, ma elmegyen, de még az dolgot nem tudja, idő s ember nélkül nem lehet semmi derék dolog. Délután voltam az bosztandzsi-pasánál is, ki, noha eddigis, de különösen ma ugyan extraordinarie nagy affectióval és sinceritással látott, és felettébb ajánlotta is magát: mint kívánjon

Digitized by Google

az császárnál is nékem szolgálni, én sem feledkezzem el felőlle; in confidentia megjelentette, az erdélyi fejedelem nékie szólló, német császár levelét küldte az portára, kiben azt írta, hogy az 4 esztendők forgási alatt táborra sokat-sokat költett, országiban sok kárt vallott, azokat ki fizeti meg néki? úgy lehetne meg, úgymond, az békesség; kin is az török császár igen megharagudott az fejedelemre is, és meglátom, nemsokára fejeit elviszi; ezen írásra nézve mindjárt küldett volna az császár az tatár hámhoz, hogy Erdélyben menjen be quártélyban; az erdélyi követ is ma innen elbocsáttatott, vélle Szulimán aga is, ki már kétszer megjárta Erdélyt. Jelenté azt is az pasa, hogy annakelőtte nekem nem igen hittek, de mostani cselekedetemre nézve, már minden pasák, fővezír és az császár is igen hiszen, szeret, és nagy emberré tesznek. Az császár csakugyan megindúl nyárra kelve személye szerint; az lengyelek megverése is bizonyos; és az midőn az magam extremitássit, Munkács és feleségemen történhető nonputaram-ját forgattam volna, securussá tett arrúl is: ihon, úgymond, minden órában embert vár az tatár hámtúl az szerdár, és az erdélyi emberek is elmenvén, három-négy nap múlva maga is felkél, és én is vélle együtt, s haza küldnek, kit iterált is. Ezzel megköszönvén jóakaratját, haza jöttem.

December.

1. **Szombat.** Föröstököm tájban jöve hozzám az fejérvári aga, az ki in confidentia az tatárok és fényes porta dolgairúl mondott valamely dolgokat, jelentvén ő is azt, hogy az szerdár indulása függ az tatárok híre érkezésétúl; mondotta azt is, hogy egy hatvani aga érkezett, az bizonyossan hozta volna:

Digitized by Google

Kassa mégis ellenség kezében nem jutott volna; kit azután, hogy tőllem elment, szállásomra is küldett, és megexaminálván, jelenté: ma volna két hete, hogy Egerből kijött, Hatvanból pedig hogy kijött, tíz napja, Budárúl 8, és hogy mindhárom helyen Kassátúl jött labancz elfogott nyelvek után, kiket akkor tájban fogtak, Kassának nincs egyéb híre, hanem, hogy az ellenség semmit nem tehetett nekiek, nem volt volna több alatta négyezernél. Referálá: Hatvan alatt, ezelőtt három héttel tízezer német három napig ostromolván, mely sok kárt vallott, Heiszler is ott veszvén el, ment confusióval. Azután az audientia sollicitálásában foglalatoskodtam: de csak azzal ma is elmúlék, hogy az szerdár roszúl vagyon; és nagy gondolkodásim között, inter spe et metu múlék el ez nap is. Az elmúlt két étszaka pedig nagy derek voltanak.

2. Vasárnap. Mihent megvirradott, az audentia végett elküldék az szerdár tihájához, ki is az ura nevével izené: délután minden bizonynyal lovat küldnek alám, s felvitetnek, és hogy ne búsúljak, mert bizony Kassán még ellenség nincsen; azután in omnem eventum Kassára is írtam az hatvani agától, recommendálván az egri pasának az leveleket. Délután, midőn vártam az felmenetelről való audientiát: jött hozzám az szerdártúl Ismael nevű agája, egy kezkenőt s kétszáz aranyat hozván tőlle ajándékon, és követvén általa, hogy ma betegsége miá velem szemben nem lehetett, de holnap szemben lészen; azon agával azután sokat confidenter szóllottam, és communicálta ő is, hogy az erdélyi ember és Szulimán aga expeditiója csak mézes madzag az békesség dolgában: de az szerdár bizony maga indúl velem, csak egy emberét várja meg az portárúl; sőt intimálta azon aga, hogy fogad-

Digitized by Google

jam tanácsát, és ha szerdárral szemben leszek, ne kéredzzem oly formában, hogy csak elküldjen, hanem híjjam magát is, hogy együtt menjünk, és jobb lesz az dolog: mert úgy volna az portárúl is parancsolatja az szerdárnak, és harag is van miattam.

Az lengyelek ellen való victorizálását Szulimán pasának is bizonyossan mondta, és az tatárnak hogy Erdélyen által kelletik az mi országunkra jönni. Több egyéb bíztatások után elmene; voltak más török urak is szállásomon. Ma napestig zuzmarázos hideg idő volt, és igen nagy dér az éjjel is. Vacsora után, hogy lefeküdtem, futamodott olyan hír is, hogy az szerdár, hatalmas császár parancsolatjából megfojtatott, kinek confirmatióját holnap meghalljuk világosabban.

3. **Hétfő.** Virradta előtt felkelvén, szaporán folyt az híre: az szerdár ez étszakai casusának. Hogy megvirradott, jött az bosztandzsi-pasától az tihája, lovat hozván alám az urától, és az ura s az császártúl jött kapucsilár tihája nevével híván, hogy felmenjek; ki is describálta: az bosztandzsi-pasa és az említett császár embere fojtatta meg az estve. Felmenvén azonban az bosztandzsi-pasa szállására, az udvaron tanálom, beszélve az említett császár emberével, és bemenvén véllek az házban, s kiigazítván elsőben az embereket az házból: elsőben is az fővezér nevével köszöntett, azután Szulimán pasa nevével, exaggerálván, mely igen szeret s jóakaróm, és hogy nemsokára szemben leszen velem; úgy az lengyelek ellen való nagy szerencséjeket is per expressum mondván, hogy, Istennek hála, hatalmas császár dolgát az lengyeleken Szulimán pasa már elvégezvén, jól adja Isten; declarálta azután, hogy ő szerdár fejét ez étszaka az hatalmas császárnak leküldette, és hogy nem másért holt meg,

Digitized by Google

hanem az énrajtam követett cselekedetiért; mert, úgymond, hallotta-é valaki, hogy hatalmas császár athnáméja ellen valamely vezér mert volna cselekedni? Azután tett kérdést: vadnak-é még hadaim, és az kik elszéledtek, öszvevehetem-é? Kire én illendőképpen felelvén, és sok káraimat s Munkács vára és feleségem periculumban való forgását is előhozván, végre azzal concludálá: nagy királya voltál, úgymond, hatalmas császárnak, nagyobbnak tészen; ne búsúljak semmit, mert valamit kívánok, elvégezhetem, és újabb botot, zászlót is fognak adni; már menjek szállásomra, holnap újobban szemben lesznek velem. Szállásomra menvén, jött hozzám az székes-fejérvári aga, szomorú constellatióval describálván: az estve szinte vacsora felett volt az szerdárral, hogy bejöve az házban az bosztandzsi-pasa és az császár embere, és kevés idő alatt csak megfojtatták, az ház udvarát és körül is vévén az sok jancsár és bosztandzsi; kérvén, legyek jóakarattal hozzája, Isten, az mint látja, boldogítván: mert ő is félti gonoszakaróitúl magát.

4. Kedd. Ma levén 15 egész esztendeje, hogy elsőben, édes atyám Likava nevő várából kibujdostam, és ellenségem kegyetlen kezétűl megmenekedtem, s annyi idő alatt Isten csudálatossan gondomat viselte, — légyen érette áldott az ő szent neve! Ma az bosztandzsi-pasa és kapucsilár tihája velem szemben nem lehetének, az szerdár javai conscriptiójában s más dolgokban is foglalatoskodván; szállásomon helyben voltam. Már az egész várason elterjedt az híre: énrajtam követett dologért kellett meghalni az szerdárnak; foly mindenütt olyan hír is, hogy még háromnak vagy négynek esik el az feje az miatt, és hogy most már szabadúlhatunk.

Digitized by Google

5. Szerda. Mihent jól megvirradott, lovat küldett érettem és kísérőket az bosztandzsi-pasa, kihez felmenvén, igen occupatus s distractus formában találtam, sok felé expediálván leveleket, azokban postscriptában jelenlétemben is írt és recommendált, s köszöntette szómmal az fővezírt és Szulimán pasát is, ki mostan császár mellett fővezér subtitussa, az vezírnek betegségére nézve; communicálta velem tegnap estve Váradrúl érkezett ottvaló pasa levelét, kiben Kassa elveszésérűl semmit nem emlékezik, sőt hogy ellenség kezében sem jutott volna: hanem teszi azt fel, hogy Patak alatt volt négyezerig való ellenség, és egyideig alatta voltak, de semmit nem tehetvén, re infecta onnan elmentenek Túr felé quártélyban. Írja azt is azon levélben, hogy feleségem levelét vette, kiben írja nekie, hogy szép hadai vadnak az váron kívűl s belől is, kiknek is szépen megfizettetett. Ezek így vadnak-é? az jó Isten tudja, de láttam, azon váradi levelet több portai levelek közzé csinálta; azután tettem kérdést: ki lesz szerdár? mondá: vagy Szulimán pasa, vagy az budai Abduromon pasa, de inkább Szulimán. Reménkedtem azután elbocsátásom felől, kire is monda: három napig csendességben legyek, az három nap alatt eljő az szerdár, valaki lesz, azután elmehetek. Kire én: kérem, addigis hadd küldjem emberemet előre Váradra, s az által írnék Munkácsra, és az hova szükségesnek gondolnám; Várad körűl vadnak jobbágyaim, azok elvinnék. Arra ő: minthogy magam is megyek, mért kellene addig küldeni, jobb akkor. Azután újabban néki reménkedtem, mintha újonnan adná kezemben Munkácsot s ottlevő házam népét, csak ne késleltessenek. Arra is csak az három napot emlegetí s újján mutatá, és hogy ha

Digitized by Google

elkezdette, el is vígezi dolgomat, csak én is ne felejtkezzem el felőlle. Kérdém azután az tatár dolgát; mondá: eddig benn kell lenni Erdélyben, mert az mikor Szulimán pasát az császár hivatta, akkor ment azoknak is ordinantiájok. Kérdém az békesség felől is, arra mondá: semmi sem lesz abban, mert az császár is bizony, személye szerint megindúl az német ellen. Mondám azt több szó közben: hacsak Debreczenig bocsátnak is táborral, hiszem Istent, csak azzal is megtartom Munkácsot, mert elmegyen hírem, s emberim is fognak bemehetni, — azután odajöhetek, az hova parancsolják. Arra azt mondá: nem úgy küldenek, hogy visszavárjanak, hanem e nyárig, míg az derík tábor megyen, oda legyek medzenenek (így), úgymond; ide velem ezen szók közt érkezék az császár embere is, az szerdár executora, az is bíztatott, hogy nemsokára elmégyek, és előttem iratott ő is, hogy már kétszer látott és volt szemben velem, és recommendált ő is. Kijövén pedig az pasa házából, az tornáczban sokáig az tihájával beszéllettem az váradi pasa miatt Kállóban, elhozatásom után, úgy Váradon interveniált káraim felől, hogy, ha mikor módja leszen, jelentse meg az urának, és valami onnan megtér, fele az pasájé legyen. Kire ő azt mondá: nem ideje most, de írjam le és küldjem kezéhez, lesz annak is ideje, és kivált akkor, az mikor elbocsátnak. Míg az pasa házánál voltam, sok főrendek jöttenek fel, s azok közt az szerdár tihája s több agái is, de igen szomorú constellatióban; szállásomra jövén pedig, sok felől jöttek intimatiók, hamar nekem elbocsátásom és többeknek, úgy váradi pasának miattam következő executiójokrúl. Igen hirdetik azt is: Szulimán pasa lesz fővezér; jöttek az szerdár hadaiban is némellyek, insinu-

Digitized by Google

álván magokat, ha kimégyek, minthogy az az híre, és helyek volna, sokan eljönnének velem szabad nyereségre.

6. Csötörtök. Ma napestig csak csendességben voltam; essős idő is volt, máskínt az egész város tele vélle : énmiattam kelle meghalni az szerdárnak, és hogy tiszteségessen fognak elbocsátani; van olyan hír is, hogy az császár kapucsilár tihájánál az szerdár executióján kívül is volnának más parancsolatok.

7. Pintek. Jó reggel az bosztandzsi-pasa küldette emberét hozzám, oly izenettel, hogy az váradi pasa levelét hozták neki és nékem is, kit megküldett, és ha oly dolgom van, hogy beszélni akarnék vélle, küld lovat érettem. Kire én is hirtelen választ tévén, és kérvén: igenis, van dolgom vélle; azalatt, míg az lóért elmentek, hirtelen az pasa az szerdár szállására ment, követvén, hogy ma velem szemben nem lehetett, hanem reggel menjek hozzája. Az váradi pasa levele egyebet nem tart, hanem hogy Petneházi, Hatházi, Deák Ferencz, Diószegen vadnak Barkóczival, és hogy közel jöttek Váradhoz; kívánja : írjak nékiek, hogy Várad táján kárt ne tegyenek, jövendőt gondoljanak; mégeddig ő sem bántotta őket, ha szinte labanczokká lettenek is; írja : Palatics ott vagyon, és két nap alatt, ruháját változtatván, Munkácsra elküldi. Ebéd tájban érkezék azonban hír, hogy újabban egy kapucsi-pasa jött az fényes portárúl, az ki hívatta az szállására egy szolgámot is, és adta kezében Horvát Ferencz és Bertóti Zsigmond fényes portán lakó szolgáim nékem szólló leveleit, izenvén azt is azon kapucsi, ha mi választ írok, ő elküldi; mely levelekben írják, hogy 26 napig való arestoma után ottvaló kapi-tihám felszabadúlt, és az fővezér hívatta,

Digitized by Google

hogy szemben legyen vélle: de régi beteges voltához képest, akkor szinte, hogy az kupura felment, igen elnehezedvén, szemben vélle nem lehetett, hanem az tihája által parancsolta, hogy nekem megírja az fővezér nevével, hogy az fényes porta híre nélkül fogatott meg az szerdár Ibraim pasa, mely rosz cselekedetinek jutalmát elvészi; énbennem pedig az fényes porta mivel ekkoráig egyebet az igaz hűségnél nem tapasztalt, ahhozképest ednihány napok alatt nagy erővel fog ismét kiküldeni. és előbbeni állapotomban helyheztetni; legyek jó reménségben, mert valamíg csak egy marad az muzulmán nemzetben: soha el nem hagyatom, és már ennekutánna nem úgy considerál az fényes porta, mint eddig, hanem sokkal külömben, kitűnvén az eddig vádoskodóknak hamissága és az én igazságom is. Szulimán pasa űl dévánt az fővezér székében, és van oly szó: az fővezér nagy summa pénz kiadásával akarná szánt-szándékkal tisztit abdicálni, és Szulimán pasát substituálni. Bertóti Zsigmond pedig ezt is addálta, hogy formalibus hatta azt is megírnia nekiek az fővezér, hogy minden előbbeni méltóságomhoz képest illendő szükségekről provisióval lésznek, segítő hadakat eleget rendelnek, melyre nézve expresse ezen arnold Haszán aga nevő kapucsi-pasát is a végre küldették, hogy minden dolgaimat jó rendben hozza, és illendőképpen hazámban expediáljon. Ezen levelek megolvasássa után, az midőn megvidámodtam volna, újobban megszomoríta Patak ellenség kezében esésérűl való hír, kit az székes-fejérvári aga izente meg; és midőn azon kapucsi-pasával való szembenlételről gondolkoztam volna, értem, hogy hirtelen kocsikra űlt, se bosztandzsi-pasával szemben nem volt, budai vezér eleiben sietvén:

Digitized by Google

ő rendeltetvén szerdárnak az fényes portától, az megfojtatott helyében, és budai pasának Eszéknél levő Osmán pasa, ki is az híd őrzésére rendeltetett volt; és így múlék el ez mai nap.

8. Szombat. Mihent az nap feljött, lovat hoztak alám az bosztandzsi-pasa házától, és felmenvén hozzá, elsőben vélle való beszédemet az Váradrúl és fényes portárúl érkezett leveleim megmagyarázásában magánossan kezdettem el, elhitetvén vélle, hogy az az három kapitány, kikrűl az váradi pasa ír, kíntelenségből lettek labanczokká, és ha énvelem feles hadat küldenének: mind azok, s mind mások redeálnának, sőt talám azért is jöttek Várad felé, hogy Palaticstúl Deák Ferenczne ollyat írtam volt, hogy arra jőjjenek; azután megmutogattam neki, mint lehetne Diószegen felverni azt az hadat, kikkel ott Barkóczi Ferencz van; megmondottam azonban, hogy az ő híre nélkűl nem akartam szemben lenni az tegnap érkezett kapucsival, sem választ írni az levelekre; kit köszönt: fogadj Isten, hogy az én tanácsommal élsz, úgymond, jobb is leszen: mert ha elkezdettem dolgát az királynak, el is végezem; akkor panaszra fakadott, hogy azon kapucsi-pasa, míg eljött az szerdár szállásárúl, sok dolga levén ottan, meg nem várta, hanem híre nélkűl elment budai vezérhez: holott tudja ő, nekie szólló levél is vagyon nálla. Ezen szók között superveniált Huszain effendi, császár embeze, kinél egyszer voltam; jött oda azután az szerdár réz-effendije féle, és az csausz-pasa is, kik előtt némely magamban feltett particularis kérdéseket nem proponálhattam, hosszas és derék dolgokrúl való discursusokban eredvén vélem azon említett császár embere; előttök fennforgott francziai királylyal való fényes

Digitized by Google

porta barátsága és azon correspondentiám is véllek; hozódott elő svécus, brandeburgus dolga is, és ha igaz-é, Sléziában irruptiót tettenek volna? Sok szó volt Bethlen Gábor, Bocskai, Rákóczi György- mind kettőnek adóiban való dolgokrúl. Bőven declaráltam ezek között sok káraimat, búsúlásomat, Munkácsnak extremitássát, és micsoda méltóságára lészen hatalmas császárnak, ha feleségem, gyermekem ellenség kezében esik, — holott az ő neve is az athnámében; micsoda kár Munkács elveszése, az ki három országnak szomszédja! Több effélét is forgatván, az mint Isten tudnom adta, végre az bosztandzsi-pasa előttek magát úgy declarálta: vagyon, úgymond, híremmel, hogy az hatalmas császártúl meg van parancsolva: az királyt országában küldjük, és két pasát s hatezer embert rendeljünk melléje, úgymint: cserkesz Amhet pasát és Ismael nevő sophiai pasát, — mert ednihány száz emberrel nem lehet küldeni; de az új kapucsipasa mivel jött? nem tudom, mert az új szerdárhoz sietett; azért, míg az ide nem érkezik, addig nem mehet el; hihető, nekie van parancsolva felőlem; azon pedig meg ne ijedjem: mert az budai pasának, kit szerdárnak rendeltek, legfeljebb is hat nap alatt itt kell lenni, és mindjárt mehet. Pro conclusione mondotta azt is: az német felfelé megyen; Szarvast is odahatták, Szólnokbúl is az ki német volt, kiment, és az én országomon csak magyar-labancz hadak maradtak; és, hogy még egy szó vagyon, kit nekem meg nem mondta, de azt is azután megmondja. Ezek után az effendi is mondotta: azt jól értsem és meg is emlékezzem, mit mondott nekem az császárnak egy Huszain effendi nevő örög embere: az hatalmas császár, úgymond, az királynak két tisztességet akart adni, és

Digitized by Google

az két méltóság között kárt is, búsúlást is kellett szenvedni; de megadván Isten, nagyon hasznomra és méltóságomra fordúl. Végre tettem instantiát: az pasa elé küldhessem emberemet Váradra, kinek alkalmatosságával mégis iratnék feleségemnek és több megmaradott helyekre, addigis míg kimegyek, jobbágyim is levén Várad körűl, és ő is iratna váradi pasának az levelek folytatásárúl. Emlékeztem, az portára is leveleket akarnék küldeni; mindkettejek consentiálván, hogy embert is rendeltet mellájek, megköszöntem. Tettem emlékezetet arrúl is, hogy Erdélyen által is mehetne legjobban emberem; kire az pasa mondá: úgy, de erdélyiek bocsátanák-é által? Kire én is: már is jött arra által levél Munkácsrúl. Kire az pasa: ő tőllek meglehet; és azt is mondá: erdélyi fejedelem az portára írt, hogy német quártélyban akar odamenni, és hogy ők ellenek nem állhatnak, kire nézve az fényes porta is tatárt rendelte oda quártélyra; mintsem németet, inkább tatár legyen ottan. Ezek után elbúcsúzván, eljöttem szállásomra, és ebédhez ülvén, jött az székes-fejérvári aga, meghozván az német császár erdélyi fejedelemnek írt levelének pariáját, melynek summája az: érti, úgymond az német császár, hogy az békesség felől az porta és német császár között mit írjon, és hogy az porta három esztendőben való kárát forgatja; de elsőben, ha békességet akar: az németnek, lengyelnek, olasznak, az mi kárt tett az török, azt fizesse, azután az maga kárát keresse; az frigy dolgát pedig az mi nézi: az frigyet az török, nem az német bontotta fel; Istennek hála, több nemzetségekkel az pápa akaratja által egyessek lévén, hadok is mindennap szaporodik; végre az fejedelemnek jó szomszédságát és barátságát ajánlja.

Digitized by Google

9. Vasárnap. Az étszaka nagy catharus-nátha szállott az fejemre és mejjemre, ki miatt annyira megrekedett az orromon való lélekzetem, hogy az számat sem tehettem be ez étszaka, úgy aludtam, az mit aludtam; reggelre virradván pedig, intimáltam az bosztandzsi-pasának, hogy tegnap sokan levén az házában, az mit magamban feltettem volt, nem mindeneket aperiálhattam; örömest újobban vélle, de manánossan, beszéllenék. Ki is mindjárt szokott mód szerint lovat küldvén érettem, vélle magánossan in confidentia sokat beszéllettem, obtestálván: ha ugyan securus lehetek-é már elmenetelemben az új szerdár érkezéssével, és hamar érkezik-é? Kire esküvéssel mondá: ne kételkedjem, mert hitire, ha az új szerdárnek valamely napot késni kellene is valamely okra nézve Budán, de az hozzáment kapucsi postán megtér, és úgyis azon kapucsival az pasa engemet elküld. Kire én mondám: nohát, nékem készűlnem kellene; tudja, mint hoztak; se magamnak, se szolgáimnak se lovunk, se egyéb úti alkalmatosságunk, az ő embersége által – ha mind uzsorával is — keresnék pénzt. Kire ő nevetve: ne búsúljak azon, lesz arrúl nekiek gondjuk! Azután monda: minthogy tegnap megengedte, Váradra embert küldhessek az hírek értekezéséért s levelek országomban való folytatásáért: adjon fermánt és egy bosztandzsit pro securitate. Arra ő mondá: úgy vagyon, megigírte, de örömest az új szerdár tisztiben nem avatná magát, ki tudja, mit mond? ha meghallja, s hamar tanál jönni; hanem várakozzam két-három napig: az ő embere az kapucsi előtt harmadnappal ment el, és két-három napra elérkezik vagy azzal az hírrel, hogy útban van az szerdár, vagy azzal, hogy még valamely napig Budán mulatni kénszerít-

Digitized by Google

tetik, és így, ha mulat, nékie kell engem elküldeni; emberem előre való küldését is ahoz alkalmaztathatom. Azután kérdém: tegnap svéd felől mi volna oka, hogy annyit kérdezett, talán van újabb híre? Kire ő azt mondá: igaz, hogy vagyon már más felől is hír, hogy svéd ellenségűl támadott az németnek, és azért viszik fel az német hadakat, sőt az váradi pasának Erdélyből is írják; azután kérdém, világosítván jobban is portárúl érkezett leveleim continentiáját: mit gondol ő Nagysága? az én levelemben, az kapi-tihám azt írja: nagy erővel fognak elküldeni; két pasa-alja nép, az mint tegnap hozta elő, nem nagy erő, és ha kik velem jőnek is, nem elég, engem hogy kísérjenek: de ha mellettem ez télen nem lesznek, én országomat meg nem vehetem. Arra ő: bizony nem tudja, az kapucsi-pasa micsoda fermánokkal jött, holott mind néki, mind nékem szólló török levél vagyon nálla; de nem küldenek roszúl, és nem is úgy, hogy visszajőjjenek azok az hadak, és ha tatár kell: Erdélyből tatár is elég jöhet; adhatok-é quártélyt az hadaknak? Kire én: csak légyen annyi had, kivel megbírhassam az országot és országomban levő ellenséget, — az hol az német élhet, élhet ott az hatalmas császár hada is, és újobban be is hódítom az országot. Végre kérdém: mi lehet az az dolog, kit ő Nagysága nékem még meg nem mondott? hitemre kötvén, senkinek meg nem mondom. Akkor nagy nehezen és cautióval jelenti Erdély iránt való akaratját az török császárnak, kit is én megköszönék neki, és mondám, hogy vagyon 40 napja, nekem azt az szerdár világosan megizente volt, mégpedig Huszain effendi, császár embere, csillagos vezér embere, és Amhet aga székes-fejérvári tolmács-aga jelenlétében: de én hitelt neki nem ad-

Digitized by Google

tam, már most elhiszem, de ezt csak azért jelentém, hogy ő Nagysága tudja: másonnan is van hírem felőlle, és ha elhíresedik is, nekem ne tulajdonítsa. Szállásomra jövén, Isten panaszúl ne vegye, böjtet végzék magamban, hogy vasárnap estig, míg Törökországban leszek, sem eszem, sem iszom; Isten hazámban vivén, Isten velem tött nagy és csudálatos jótéteményének emlékezetire: míg élek, az holnapnak első napját megszentelem, és míg az isteni szolgálatok véghez nem mennek, nem eszem, s bort az nap nem iszom; az mai napot is azért, minthogy az elmúlt vasárnap öletett meg az szerdár is: böjteléssel, hálaadással és éneklésel töltöttem el, estve is csak sajtot ettem és gyümölcset, vizet s kávét iván.

10. Hetfő. Az étszaka jobban is elfogta az fejemet az catharus, az jobb fülemben nagy zúgás volt. Ebédig Magyarország felé szólló feles leveleket expediáltattam: délután pedig jobban is fogott rajtam az nyavalya, főszédelgést és erőtlenséget érezvén, és az fél-fejemet, orczámot, ínyemet, államot és az nyakamnak felét jobb kéz felől elállotta; nagy fájdalmat is érzettem, kivált az jobb fülem tövén nyilalást is, ki miatt le is kelle feküdnem, és estig melegen contineáltam magamot; szállásomon helyben voltam. Az étszaka alkalmas hó esett, de nappal elolvadott.

11. Kedd. Ez étszaka is igen nyughatatlan étszakám volt, de az fejemre jobban voltam; használt az flusdruck (így), és dohánt porrá töretvén, azt szíttam, és megindította bennem az rútságot, s orrom lélekzete is felszabadúlt. Föröstökön tájban érkezék azonban két tatár Drinápolybúl, Szulimán pasa constantinápolyi kapitnékám — ki most az fővezér tisztit is supportálja — levelével, kin noha az szokott pecsét, török

Digitized by Google

subscriptio s neve vagyon, és törökös copertában is csináltatott: de az levél deákúl vagyon megírva; summája írásának, hogy az lengyelek ellen az tatár hámmal együtt mely nagy győzedelemmel járt, és hogy az császár magához hívatván, nékem s nemzetem dolgainak ottan sokat faveált, s arra nézve az hatalmas török császár parancsolatja kiment, hogy táborok kísérjenek újobban országomban, s előbbeni állapotomban állassanak; bíztat azonfelül és ajánlja magát, pro conclusione tévén azt is fel, hogy az török császár birodalmiban valahol akarok lennem, ott lakjam, kit, hihető, ért az derék tábor érkezéséig s az jövő nyárig. Azon postáknak az én dolgom végett az új szerdárhoz is lévén levelek: elsiettek Buda felé, kik által én is írtam az új szerdárnak. Délután jött egy váradi török is, de nékem levelet nem hozott, hanem az bosztandzsi-pasának; ki is beszélli: még Munkácsnak s Pataknak semmi ellenség, Istennek hála, nem árthatott volna, és Csáki László ezer némettel s négyezer magyarral Sebesvár felé, azon innen járna, az török végházak felől; Karaffa ezered magával Nagy-Bányára szállott volna; Huszt felé is ment volna ezer német; Diószegen is volnának; és Szarvastúl Gyula felé, hogy Aradot felrabolják, útban volna ednihány ezer német, magyar. Estve felé az portára és Constantinápolyban az francziai oratornak szóló levelek írásához fogtam, bizonyos embert realis informatiókkal akarván beküldenem, és onnan is az dolgokat kitanúlnom. Az Arad felé jövő ellenségnek híre másoknál is kezd lenni.

12. Szerda. Az étszaka, éjfél után, minthogy jobban-jobban kezdém magamat érzeni, felköltem; noha fejem s jobb fülem zúgása semmit sem tágít: az teg-

Digitized by Google

nap elkezdett írások continuatiójához fogtam, s virradtig azokban munkálkodtam, jó instructiót írásban mindenekrűl adván Csemnyiczki Imre becsületes szolgámnak; reggel levén pedig, izentem bosztandzsi-pasa szállására, hogy örömest odamennék: de két ízben is emberem csak az sok felgyűlt török urak confluxussát s díványokzását tanálta. — Az Szarvastúl jövő ellenség Aradot tegnapelőtt felvervén, és az aradi ráczok is az törökre támadván: az ott quártélyban levő urmeli vagy inkább sophiai pasa is sebben szaladott el. Azután délután csakugyan felmentem az pasához, és kérdezvén magam dolga felől: igen conturbatus állapotban tanáltam; relegált az szerdár jövetelire, ki eleiben, úgymond, az kapucsi-pasa után már három emberét küldette, és mihent az érkeznék, el kellenék mennem. Tevék emlékezetet előtte Csemnyiczki Drinápolyban való elküldéssérűl, megmagyarázván Szulimán pasa levelét. Kire ő monda: ihon, holnap innen háromezer ember indúl előre Tömösvár felé, kik velem lésznek; míg emberem odajár, addig nekem országomban kell lennem. Azután, látván, hogy distractus, csak eljövék. Szulimán pasa levelét tőllem elkérette, és más házban öszvegyűjtett urakkal megolvastatta, az aradi casust is describálta, — kire én is mondám, hogy ezt egyszer így mondtam meg neki, és több lész, ha késedelmeskednek.

13. Csötörtök. Jó reggel elment Csemnyiczki postalovon, egy bosztandzsit rendelvén az pasa melléje. Délután voltam az császár emberénél Huszain effendinél, kivel sokat confidenter beszéllettem; summája beszédinek: az megöletett szerdár nagy confusióban hozta az dolgokat, az ő tanácsát is nem fogadta, fejével fizetett; de az új szerdár, mihent érkezik, azonnal

Digitized by Google

indítnak; ne gondolkozzam, hogy kevés haddal, vagy roszúl és költség nélkül bocsássanak. Declaráltam én is, mely felé javallanám az menetelt, és hogy volna olyan hírem, mintha Erdélyben ment volna valamely ellenség; kirűl ő is azt mondá: felmegyen mindjárt bosztandzsi-pasához, és beszélgetnek az repraesentált dolgokrúl, s írnak felőlle újobban az portára. Mondá azt is: az tatárnak Erdély felé menő útjában kell már lenni, és ottvaló káraim is megtérnek, sok garádicscsal feljebb; jelenté azt is, mindketten igen búsúlnak az bosztandzsi-pasával, mert csak az három nap alatt is három postát küldettek az szerdárért, hogy siessen: holott mind nekik s mind nékem szólló levelek vadnak az odament kapucsinál, az én expeditióm végett. Az én fejem és jobb fülem felűl való rettenetes zúgás ma sem szűnék, ki is valóban nehéz az fejemnek.

14. Pintek. Ma csak szállásomon helyben voltam; jobb fülemben való zúgás mégsem csendesedett napestig is. Ebédelőtt volt nállam, és ugyan sokáig, az bosztandzsi-pasa tihája, ki is mondá, az ura nagy búsúlásban van: sok bíztatásai után velem pro hic et nunc expeditióm iránt semmit nem cselekedhetik, mert praecise az új szerdárra és az hozzá elment kapucsira bízatott az én dolgom: látják pedig, mely káros az ő részekrűl is az én mulatásom; sőt talám az új szerdárt is az jövetelben az útnak bátortalansága tartóztatja, és talám sajkán kell neki is eljönni Dunán; már ednihány embere ment az pasának, kik által Istenért siettetik, sőt az fényes portára is az pasa az Huszáin effendivel, császár emberivel, világossan megírták, hogy ha az tatár nem siet, és meg nem előzik e télen ezeket: Nandor-Fejírvárral együtt odalesz az törők nemzettűl az ország. Erdély dolgát is

Digitized by Google

ha nem orvosolják, mostan az is ellenségé lészen. Kire én is nem keveset szóllék, előhozván feleségem állapatját, és micsoda méltósága s hiti ellen lészen az császárnak, ha az én feleségem ellenség birtokában esik; megmutogattam azonban, mint kellene ezeket orvoslani, és indúlásomnak is mi formában kellene lenni? és hogy fizetett török had nélkűl engem se hagyjanak, — úgy szolgálhatok én is jobban, úgy zabolázhatom meg az mellém jövő hódoló magyarságot is, ha lesz oly török hadam, kinek magam fizetek; suppeditáljanak valamely pínzt. Ezekről bőven szólván az tihájának, reáfelelt: hogy mindeneket megmond az urának, s azzal elmene.

15. Szombat. Arad megvétele híritől fogva continue nagy dévánkozások tartatnak itten, úgy, hogy étszaka oszolnak ez nemzetből álló nagy rendek az bosztandzsi-pasa szállásárúl; tegnap s ma az hadaknak is nemcsak fizettek, de feljűl ajándékon ednihány tallért is adnak minden személyre, és százankínt, zászlónkínt Tömösvár felé expediáltatnak. Az új szerdár útban való létirűl sincs semmi bizonyos hír. Csanádot hirdetik, hogy Aradnak megvétele után az török pusztán hatta volna. Az én fülem zúgása is mégsem múlék el. Ma csak helyben szállásomon voltam.

16. Vasárnap. Jó reggel felkelvén, s elszánt böjteléssel és isteni szolgálattal akarván ezen napot töltenem: hozának lovat alám az bosztandzsi-pasától, kivel is beszélgetvén, urgeálni dimissiómat is nem mertem, már annakelőtte expectorálván magát, hogy az új szerdárra bizattattak mindenek, azt már meg kell várnom; jelenté mindazáltal, hogy holnap megindúl Budárúl, s e héten itt leszen, és hogy három embere van oda, kik által sietteti; mondá: az aradi

Digitized by Google

ellenség dolgát is jól ki nem tanúlhatja; Szegedrűl úgy hozták volna, hogy az szegediek kímje csak kétezer lovasnak és ezerkétszáz gyalognak tanúlta ki, Tömösvárrúl pedig többnek írják. Az basátúl kijövén, mentem az kapucsilár tihájához, az ki az szerdár executiójára küldetett, kivel sokat beszélgettem, s ismerkedtem; summája az ő beszédinek is csak az volt, hogy szerdár elérkezvén, elbocsátnak; declaráltatta velem az váradi pasa miatt vallott káraimat is. Sötét estig semmit sem ettem, és vacsorán is csak vizet ittam.

17. Hétfő. Jó reggel az bosztandzsi-pasátúl lovat hozattam, és mentem Azenzadek Huszáin effendihez, kivel is sokáig kedvem szerint beszélgetvén székesfejérvári aga tolmácslásával, minden extremitásokat részemrűl mostani állapatokhoz képest való opiniómmal declaráltam, kérvén azon is, vigye véghez az pasánál: mehessen emberem Munkácsra, az ő levele, fermánja mellett, vagy Erdélyen által, vagy Aradra, és hogy az szerdár érkezésével ha nagyobb jót pro hic et nunc velem nem tehetne is, avagy csak vagy kétezer törökkel bocsátana be az magam jószágiban Erdélyben, viselhetnék onnan gondot az házam népérűl, és élhetnék az magamébúl, s menne el híre: szabad ember vagyok; különben, ha az új szerdár sem cselekedne semmit is, valamely oly interveniált akadályt praetendálván: jobb volna nékem az császárom mellé mennem. Kire ő felele: az sem lehetne onnan, míg fermánt arrúl nem hoznának, de ne búsúljak, mert az szerdárnak kell cselekedni az én dolgomban. Szállásomra jövén, érkezik hozzám egy jankói ismerős lovas aga, az ki jelentvén: kecskeméti emberek is vadnak vélle, azokban is kettőt magamhoz hivattam, és

Digitized by Google

recommendáltam nekik, Munkácsra szólló levelemet mint vigyék el; azok beszéllik Kassa ellenség keziben bizonynyal való esését, és feleségem Kohári Istvánt elbocsátotta volna, s azzal szerzett volna két vagy három várának seeuritást, hogy az német ne impetálja. Az jankói aga is reáajánlván magát, ha mit írok, ő elküldi, — azért az levelek irásához fogtam. Ma igen lágy és meleg szél volt.

18. Kedd. Reggel felkelvén, jött hír az pasa szállásárúl: Aradot odahatták az németek, az nagyobb hidat és az palánkot kiben az török lakott, felégetvén. Én azonban modo triplicato írtam feleségemnek, és adtam az jankói aga keziben, hogy kecskeméti emberek által ne egyszersmind hanem diversis vicibus, három-négy nappal egymásután küldje meg, és nem hagyom jutalom nélkül az iránt leendő emberségét; ki is hitire, emberségére fogadá, hogy igazán szolgál. Dél előtt valamely félórával az bosztandzsi-pasa hivatott, és midőn tőllem kérdezősködett volna az hírekrűl: ihon, érkezék postán portai emberek levelekkel; az pasa engem az más házban az effendihez küldett, kivel tegnap szemben voltam; kinek is referálván az kecskemétiek hírét, és több discursusok interveniálván, francziáról, svédről: az bosztandzsi-pasa újobban őtet is engem is több török urakkal behivatott, és examinálván újolag az hírekrűl, Kassa dolgát ex eo fundamento, hogy az végbeli pasák felőle semmit nem írtak, hinni nem akarják; mégis azután tett kérdést: ha török hadakkal Isten jóvoltából kimehetek, visszaállanak-é hozzám az némethez pártolt hadak? Kire én is mondám: igenis, csak légyen elég had mellettem, és pínz is, kivel fizessek, mert az ki nekem volt, az tőllem elveszett. Arra az pasa mondá: már

Digitized by Google

az fényes portárúl minden dolgok el vadnak készítve s rendeltetve: csak az szerdár érkezzík, mehetek; kit megkőszöntem nekik. Érkezék egy Frenk Huszain nevő aga is Drinápolybúl, s azzal együtt egy Márton Deák nevő legény kapi-tihámtúl. Eljövék, és szállásomon tanálván az jankói agát más két törökkel, ebédet együtt ettem víllek; ebéd felett érkezék azonban az székes-fejérvári tolmács-aga, ki férevivén, jelenti, olyat értett: az új szerdárnak velem kell jönni, és csak Szulimán pasa érkezéséig lenne szerdár, és hogy Szulimán pasa leszen az fővezér, s mihent az lenne: mindjárt ide fog jönni, és az császár is egy héttel utánna, kit adjon Isten! Én azonban Kecskemétnek, Kőrösnek, Gyöngyösnek és Jász-Berínnek is iratván, és jankói aga kezéhez adatván, azzal tőlem eloszlának. Aradrúl elmenetele confirmáltatik az németnek. Az én fejem zúgása is múlni kezd.

19. Szerda. Ma napestig csak szállásomon continealtam magamat; jöttek ugyan török, tatár tisztek hozzám, és folydogál olyan hír, hogy az új budai pasát Eszékrűl kísírő és az új szerdár eleiben menő székes-fejérvári seregre valamely száz lábancz reágyülekezvén, azokat az törökök felverték volna, és az szerdár is kezihez resignálván Budát Osman pasának, már megindúlt volna; vagyon híre annak is: valamely új üstökös-csillag támadott volna, kinek is két sugara vagyon, Austria felé esteli 8 órakor láttatik, de nem nagy, és nem is sokáig tart.

20. Csötörtök. Föröstökőm tájban valamely török tisztekkel beszélgetvén, érkezék Drinápolybúl posta-lovakon egy Görög Tamás nevő legény, ki azelőtt hat héttel, úgymint 30. 8-bris, indúlt meg Munkácsrúl; Erdélyen jött által Havasalföldére, úg Dri-

Digitized by Google

nápolyban, — feleségem egy kis levelkéjével küldette keresésemre; írja nyavalyás, szorongatását, de jó resolutióját és jó dispositióját is az várban, csak érthesse életemet. Azon legény repraesentálta: Petróczi urammal Várad tájárúl elment szolgáim s hadaim nem az szatmáriaktúl annyira, mint az máramarosi oláhoktúl romlottak meg: de sokan be is mehettek Munkácsra. Petróczi uramot pedig Erdélyben vitette az fejedelem, s most is ott látta, arra jövet; referálta azon legény: Szulimán pasával és az fővezérrel is szemben volt, és nagy indignatióját vette eszében Szulimán pasának az erdélyi fejedelem ellen, midőn describálta volna az erdélyiek dolgát. Hozta Horvát Ferencz és Bertóti uramék levelét is, jó reménységgel és sok bíztatással teljest, és hogy erdélyiek is veremben esnek. Az Szulimán pasával Lengyelországban volt hadak, mind török-tatár Vaskapu felé jönnének ki segítségemre és az ellenség repressiójára. Ezen dolgokrúl, és hogy azon embert s mást is küldhessek Munkács felé, szükséges fermánokrúl izentem estve felé az bosztandzsi-pasának, de reggelre hallasztott, hogy velem szemben lévén, mindenekrűl beszélhetek holnap, — és így múlék ez mai nap is el.

21. Pintek. Csakhamar hogy megvirradott, lovat külde értem az bosztandzsi-pasa, kivel is szemben lévén, szívessen kérdezőskedett az munkácsi dolgokrúl; maga eleiben hívatván az onnan jött legínyt is, describáltatta az Petróczi uramon történt casust is, az erdélyiek birodalmában, és Haller Pál Bécsben való expeditióját is az erdélyi fejedelemtúl. Ezen beszélgetések között superveniált egy Uzon Ali aga nevő, fővezér embere, ki az nyáron is mind együtt volt az szerdárral; végre instálván: emberim Munkács felé

Digitized by Google

való expeditiójára adna fermánokat, és írna maga is Munkácsra: nagy készséggel ajánlá magát mindenekre, exaggerálván, hogy elsőben ezen török nemzet nekem egészen nem hitt, de már ezer ember mondaná is, nem hinnének semmit felőlem, és hogy Erdélyben történt káromat akarjam; mind Várad felé küldendő emberemnek, s mind ezen munkácsi Görögnek, hogy az Dunán Havasalföldiben penetrálhasson, ad fermánt; felségemnek és Munkácson levő híveimnek is mit írjanak nevével: előttem hatta meg, jelentvén azt is, hogy Drinápolyban is embere megyen délután: írjak oda is, és hogy három vagy négy nap itt lesz már az szerdár, mert neki embere jött Budárúl, ki is az új budai Osman pasát Mohácson túl tanálta, és az új szerdárt is oly készülettel hatta, hogy az elmúlt vasárnap, minthogy pinteken tanálta elő az bosztandzsi, Osman pasa bemehetett Budára, s amaz is hétfőn Budárúl kijöhetett, és úgy hiszi, az munkácsi embernél hamarébb mehetek haza. Describálá az Aradrúl elment németek hirtelen való elmenetelek okát is, hogy tudniillik debreczeni görögök jöttek volna Erdélybűl Arad felé, s azok mondták nekiek: tatárok jöttek be előre Erdélyben által való jöveteleknek merre való passussa végett az fejedelemhez, és hogy Lippa felé jönnek ki; ezt értvén, úgy költek fel, és útjokban Szarvas felé mentekben az gyulaiak reájok ütvén, az éléses szekereket kétszázig valót elnyerték volna, s bennek le is vágtak volna. Ezzel szállásomra jövín, írtam egy árkusra Horvát Ferencz és Bertóti Zsigmondéknak, írtam Szulimán pasának is, mely leveleket az pasa kezihez küldettem. Jöttek szállásomra valamely ismerős egri törökök is. Munkálódtam azon-

Digitized by Google

ban az Görög Tamás instructiójában is, sokat beszélvén vélle, és leveleket is írván feleségemnek.

22. Szombat. Az szükséges fermánokat, mind az Dunán való posta-hajóra, Havasalföldében, mind pedig az keresztény országokon török császár birodalmában hogy bántódása ne legyen, az Munkácsra szólló levelével együtt kezemhez küldvén az bosztandzsi-pasa: az munkácsi Görögöt, egy kis levelkét is írván általa, és jelt is küldvén, elküldettem délután; azután magam mentem az Azenzadi effendi, császár emberéhez, és beszílvén vélle, kevés idő múlva újobban visszajöttem. Az említett császár embere újobban emlékeztetett: jusson eszemben, mit mondott nékem minap bosztandzsi-pasánál, hogy el ne felejtsem.

23. Vasárnap. Ez napot szokott és magamban elvégzett isteni szolgálattal s bőjteléssel akarván töltenem, szállásomon voltam és estig bőjtöltem, s ma bort sem ittam; isten-szolgálat után délyesti órákon feleségemnek és más helyekre szólló expeditiókat, memorialét készítettem. Isten jóvoltából az szerdár érkezésével várhatván már én is bizonyossabban indúlásomat: Ubrízi Pál uramot készítgettem. Vettem azonban Palatics levelét is, kiben írja: Petróczi uram bévitte volna Erdélyben lovaimat s egyéb javaimot, és hogy Váradon is volna valamely partékám.

24. Hétfő. Föröstököm tájban felmentem vala bosztandzsi-pasához, kinek is reiterálván: Váradra küldendő emberem expeditiójához szükséges leveleket iratná meg, és emlékeznék arrúl is váradi pasa levelében, hogy, ha kik kimenetelemig is hűségemre redeálnának, lenne iránt ok gondviselés, és ne háborgattatnának, írna a felől jenei pasának is; kikre nagy

Digitized by Google

kedvvel resolválván, és, hogy expediáltatnának az fermánok, felőlle parancsolván, közlette velem váradi pasa levelét és az Erdélybűl költ tudósítást is, hogy tudniillik az erdélyi fejedelem Szebenben ment, az tatár hám embereit nagy pompával s ajándékokkal expediálta, az tatárságnak az quártélyokat Kővár, Somlyó, Huszt vidékin maga az fejedelem intéztette el, és hogy az lengyelek az tatár hám által az porta protectiójához recurrálnak, nagy summa pínzt ígérvén és állandó békességet kívánván concludálni, és hogy az német, minthogy megcsalta őket, segítséget nem adván nékiek és az király fiának sem az leányát, kit megígért volt: tehát az lengyelek is az németre támadnak, és fegyvert fognak; ezeket nagy örömmel és úgy mint Erdélybűl jött és az váradi pasa embere által az fejedelem udvarában, Szebenben recognoscált, az tatár követtűl hallott dolgokat jelentvén, — ezzel elmenék szállásomra. Délután az tegnapi napon elkészített expeditiókat és az Ubrízi uramra szólló memorialét kezihez adván ő kegyelmének, és egy bosztandzsi az pasa szállásárúl az feljebb-említett török leveleket is meghozván: Isten jóvoltábúl expediáltam, az bosztandzsi is vele menvén el; — pro majori commoditate, kétféle levelet írván csak feleségemnek is, kinek egyikét jel mellett Andrássinak paraszt-kőntősben kell megvinni, — küldettem oly legényt is vélle, kit az szükséges informatiókkal visszaküldhessen. Estve felé ednehány lovas bulyug-pasa jött hozzám, kik szolgálatot keresvén, ajánlják arra magokat: ha befogadom, ők szereznek jó hadat számomra; kiknek adandó végső resolutiót az új szerdár érkezésére relegálván, azzal tőlem elmenének. És így múlék el ez nap is, — máskínt is egész estig kődes, essős, egészségte-

Digitized by Google

len idő volt. Az étszaka valamely fájdalom esík az jobb lábomban, de estig elmúlt, Istennek hála.

25. Kedd. Adta volna Isten, ez áldott karácson ünnepét másutt tölthettem volna, az eddig fennforgott sok terminusokból álló bíztatások között; de légyen azért is áldott az ő szent neve! Isteni szolgálattal kezdénk és végezénk is el ez napot. Az új szerdár útban való léte és ma Eszékhez is való érkezése is sokfelől confirmáltatik. Ma igen szép, tiszta, tavaszi forma, meleg idő volt. *)

26. Szerda. Szokott isten-szolgálatomat hajnalban végezvén: alig világosodott, hogy sietve az pasától bosztandzsiak érkezének, s lovat is alám hozának, oly hírt jelentvén, hogy Drinápolybúl postán jött volna az én dolgomban egy kapucsi, s nékem is levelet hozna. Felmenvén az pasához: hát, az említett emberek együtt nagy örömmel és becsülettel fogadnak; az pasa az említett kapucsival lévén csak az házban, jelentvén: Szulimán pasa, előbbi kajmekám, ki az lengyeleken is az őszszel triumphált, már az declaratus fővezér, kinek is levelét megadta; extraordinarie való becsülettel és affectiójával irattatott levél. És noha az levélben is van emlékezet: de szóval világossabban declarálta az kapucsi, az ura, az fővezér nevével, hogy nem budai Abduramán pasa, hanem Amhet pasa már az én mellém rendelt szerdár, Ibraim pasa helyében, és az budai pasa, ha szinte útban van is, vissza fog újobban Budára menni, és ő viszi eleiben az fermánt s visszatéríti, Osman pasa pedig, ki

*) Először így írta: „Ma is tegnapi forma, essős és kedvetlen idő volt," de azután, átlátva tévedését, kitörölte, s helyébe irta a föntebbi szavakat. E kicsinységből is eléggé látszik naplóíró lelkiismeretes pontossága.

Digitized by Google

Budára rendeltetett volt, újobban Eszékhez fog jönni. Fennforgott azután az is, hogy, noha sok károkat vallottam, de megjutalmazza, az császár hűsége mellett szenvedvén; és Amhet pasa is azért rendeltetett volna szerdárnak, hogy tömösvári s egri pasa is volt és énvelem is együtt járt s táborozott két ízben, ismerősem. Míg az pasánál voltam, gyülekeztek ezen hírnek megértésire Amenzade effendi, réz-effendi, Ali Uzon aga, s több urak is. Azzal eljövék szállásomra, az levél megfordításában munkálódtatván; azután helyben voltam. Ma is szép idő volt.

27. Csötörtök. Ma csak csendességben szállásomon voltam; írtam Ubrízi uramnak az tegnap hallott hírekről, recommendálván megküldésit, az tömösvári pasának, az pasa kezihez pedig az Duna kapitánya, előbbi szállásom gazdája, vállalta magára, hogy szolgáltatja. Ebéden és vacsorán is török vendégim voltak. Ma is pedig szép tavaszi, sütős, tiszta idő volt.

28. Pintek. Jó reggel újobban felmentem az bosztandzsi-pasához, disponálván arra: ha szinte Amhet pasa szerdár itt akarna is valamely napot késni, ne késleltessenek, Munkács és más dolgok iránt való extremitásokat forgatván, kikben convincáltam is, és ajánlotta is magát, jelentvén azt is, hogy az új szerdár szállásosztói elérkeztek, és útban volna, s önéki committáltatott, az míg érkeznék is, az dolgoknak és hadak elkészítése; jelenté azután, hogy az kapicsilár tihája, ki az szerdár executiójára küldetett volt, holnap elmenne az portára. Kijövén azért az pasától, tértem be az kapucsilár tihához, és nekie is recommendálván dolgaimat, és declarálván azt is: micsoda híreim legyenek országomból, sokan lévén nálla az urakban: vélle most nem búsítám, hanem az bosztand-

Digitized by Google

zsi-pasának megbeszélvén, tőlle megértheti; ajánlotta igen magát, per expressum mondván azt is: no már, úgymond, az hatalmas császár parancsolatja kinn van hogy elmenjek, és hadakat írjak (ki) s készítsek; azért munkálódjam benne, és ha mit akarnék írnom, ő elviszi az fényes portára. Onnét is eljövén, egyúttal fordúltam újobban az Azenzade Huszáin effendihez, kinek is hasonló formában repraesentálván bőv szóval szükséges dolgaimat, valamint az bosztandzsi-pasának: ajánlotta igen mindenekre magát, assecurálván, hogy úgy tart, mint fiát, és hogy, ha az szerdár elérkezik, szívessen azon lészen, hogy ha nékie valamely napig kellene is késni, én praemittáltassam, s addig semmi dolgokhoz ne is fogjanak, míg engem haza nem kísérnek, és hogy az portán is mely jóakaróm lészen, — írjak nekie azután is. Szállásomra jövén, egy bulyakpasa hozá az új szerdár levelét, kiben insinuálja, hogy már útban volna, és legyek én is készen: mert az hatalmas császár rendelíséből Magyarország felé ő rendeltetvén szerdárnak, én is együttmegyek vélle az császár szolgálatjában, azért míg ő eljő, addig elkészűljek. Ezen levélnek vétele után elküldettem Nagy Mihály uramot újobban az bosztandzsi-pasához: mint értsem az készületem? mert én magamnak ezelőtt sok hetekkel is készen lettem volna: de mint hoztak? jól tudja; kire azt izené, hogy az pasa írása csak udvaroskodás és vígasztalás, de ha elérkezik, minden szükséges dolgokrúl ő provideál. Ezek után csak helyben voltam szállásomon. Ma is hasonló idő volt.

29. Szombat. Az szerdár útban létele felől való hír szaporán érkezvén, az kapucsilár tihája is az szerdár érkezéséig abban-hagyá az elmenetelt; így én is az portai expeditiókat differáltam, hanem délután

Digitized by Google

mentem újobban az bosztandzsi-pasához, az hol is sok török urakat tanálván, és egy fő- újonnan érkezett agáját is az szerdárnak, ki által köszöntetett, és útban való létirűl, sietésérűl intimatiót is tett. Az pasánál értettem: Aradra két pasa szállott újobban, és építik az hídat, az megégetett palánkot. Estve felé szállásomra visszajövén, vettem az budai vezér levelét is, kiben úgy, mint már declaratus szerdár, ajánlja magát, hogy egy tanácson fog velem lenni, és hogy idejő; de még akkor nem ment volt hozzá az fővezér Szulimán pasa agája. Ma is szép, meleg, sütős idő volt.

30. Vasárnap. Reggel, mihent felköltem, értettem az szerdár tihája komornyíkja érkezését előre; azonban főröstökőm tájban jöve szállásomra az említett komornyík, Azin Huszáin nevő török kereskedővel és más török urakkal, kik velem nehány szót tévén, azután az házakat járták, hogy már az szerdárt ideszállítsák: de megint abban-hatták, és az előbbi szerdár szállására szállítják az új szerdárt Amhet pasát. Azután kevés idővel jött hozzám Frenk Huszáin aga nevő, az amoveáltatott előbbi fővezér agája, ki az megholt szerdár dolgárúl: az portán ellenem mint vádoskodott, s mint kívánt elveszteni, bőséges relatiót tévén, vélle megismérkedtem; elmenvén, azután jött megint az új szerdár tegnap érkezett agája, az tiháját, hogy estve hozzám fog jönni, és szava van velem. Ebédet evén, azonban hirtelen délután hivat az bosztandzsi-pasa, lovat küldvén érettem, kit oly hirtelen, mire való legyen? magam sem tudtam; felmenvén pedig hozzája, hát az házát tele tanálom nagy urakkal, és két parasztembert is, kinek egyike parasztruhában feleségem inasa, Kulín nevő, az másik is Bereg vármegyei parasztember vala; kik is az pasa s

Digitized by Google

vele levő több urak jelenlétében adának kezembez egy félárkust, tiszta, s nem írott papírost, kirűl midőn tudakozódtak volna, jelentém: azon oly írás volna, kit tűz által lehet megismérni; azonnal azért sebes tüzet hozának, és reátartván, megtetszék az írás, kin az török urak igen csudálkozának, és sokat játszának velem; megolvasván azonban az írást: Munkácsnak az városában s körűlette levő ellenség miatt micsoda szorongatásban legyenek, minden órában való harczolásokat, sokaknak fegyver miatt való elveszését, sokaknak sebbe esését describálván, és jelentvén azt is, hogy ha ezen emberek érkezésével valamely oly dolgok lennének, az pasával in privata audientia communicálom: declarálá világossan az török urak előtt magát az pasa: ha Isten adja, úgymond, tíz nap alatt fel fogom Munkácsot szabadíthatni; ezután az Munkácsrúl jött emberektűl tudakozódván az tatár felől: már Erdélyben érkezett-é? és az németnek micsoda ellensége támadott volna másutt? kire ők is mondván, hogy nagy híre volna mindkettőnek Munkácson, azzal eljövék szállásomra, az hol is az Munkácsrúl jött inas examinálásában és az még nálla eltett három darab papiroskáknak értelmének vételében egész sötét estig fáradozván — kik hasonló formában irattattak — midőn minden dolgokat megértettem volna, és Munkácson kívűl minden váraimnak nem fegyver, de árúltatás miatt való elveszését, Petróczival levő javaimnak is az magam szolgái labanczczá lételek alkalmatosságával való elprédálását, Petróczinak Erdélyben való létét, és nemannyira máramarosiaktúl, mint szatmáriaktúl való felveretését: az mennyire ezeken törődtem, annyival nagyobb vígasztalást vettem, hogy csak két hete lévén Munkácsrúl való kijöveteleknek,

Digitized by Google

és feleségemet jó egészségben és jó reménség alatt hatták: naponkint nevekedvén már tapasztalhatóképpen, és terhes volta nyilvánvaló lévén, — Munkács várát is jó dispositióban, s bő éléssel s elég néppel hatták; és világosítván egyéb híreket is: nem kicsiny vígasztalásomra Istenemnek ezekért hálákat adtam. Besötétedvén pedig, érkezék az tihája az új szerdárnak, ki is világosítván, hogy az ura megparancsolta volna neki: mihelyt idejő, meglátogasson és megvígasztaljon, hogy az hatalmas császár és fővezér háromszor voltak szemben az urával, csak hárman, az én dolgomban, és hogy nagy parancsolatja volna az szerdárnak, kit, mihent ideérkezik, velem közleni fog, s nékem igen jóakaróm volna, és hogy az császár világossan megmondta volna neki, hogy nékem athnámét adott: azért az szerint gondot viseljen reám s országomra; jelenté azt is, hogy az régi szerdár nekem ásott vermet, de maga esett belé — de mások is beléesnek. Végre, midőn az tatár felől tudakozódtam volna, jelenté azt is, hogy az szerdár magára sem akarta volna addig az szerdárságot vállalni, valamíg az tatár vélle való conjunctiórúl nem assecuráltatott, és hogy volnának oly titkos dolgok az szerdárnál, kiket csak maga tud és csak nekem fog jelenteni. Érkezík azonban Csemnyiczki uram is Drinápolybúl, ki Nison hatta az szerdárt; leveleket megadván, relatiója repraesentálását csendessebb órákra, holnapra hattam. Vacsorán az tiha nállam lévén, azután elment szállására.

31. Hétfő. Jó reggel felmenvén újobban az bosztandzsi-pasához, az munkácsi levelekbűl és az inastúl megértett szükséges dolgokat magánossan az pasának repraesentáltam punctatim, kiknek némelyikben minthogy másonnan maga is informatus volt, és kivált az

Digitized by Google

pozsonyi gyűlésrűl és némely magyarok Váradra tött intimatiójokrúl avide értette; Máramarosban való létében csudálkozván az németségnek, jelentette, hogy oda való igyekezeti az németeknek volt hírével az fényes portának: de hogy bementenek volna, nem tudta, — mindeneket megír az portára, és hogy az porta minden hamisságát az erdélyi fejedelemnek tudná, de még most egy kis ideig simítanák. Elvégezvén vélle való beszédemet, jöttem szállásomra, és Csemnyiczki uram hozta leveleknek olvasásában, fordításában, és relatióinak megértésében fáradozván: légyen Istennek hála, onnan is minden jó válaszszal jött minden szükséges dolgokrúl, expeditiómrúl, bizonyos summa pénznek kezemhez való resignálásárúl, az fényes portának irántam való nagy inclinatiójárúl világossabb informatiókat adván, elmémet sok dolgokban megnyugtatta; világosította azt is: az én veszedelmes elhozatásomban részes volt az elébbi fővezér, és mely gyalázatossan ment ki előbbi méltóságából, házából; declarálta, mint változtassanak az előbbi vezér idejében való tisztek mindenütt. Végre repraesentálván azt is, hogy instructiója szerint, Constantinápolyban az útban levő francziai új oratorhoz nem mehetett: de minthogy az mostan creált új fővezér az francziai királyt barátjoknak, jóakarójoknak mondta: az én parancsolatom szerint, ugyan az ő nevére szólló credentia mellett jó instructiót adott Bertóti Zsigmondnak, ki is el fog hozzá menni, és eljár az reábízott dolgokban. Estve felé jött oly hír, hogy Czobor Ádám ednihány ezer emberrel Gyula alá menvén, ott meglőtték volna.

Digitized by Google

1686. Januarius.

1. Kedd. Legyen áldott az nagy Istennek szent neve, az ki ennyi változásokban, s elvesztésemre igyekező ellenségeim bosszúságokra is, ez új esztendőt engedte érnem; adja Isten, rajtam tapasztalt Istennek csudálatos és emberi elme felett való kegyelmességéért ez új esztendőt nagyobb háláadásokkal és isteni félelemmel tölthessem el, — az minthogy ezen napot isteni szolgálattal kezdettük is el. Délelőtt azonban jövének hozzám az szerdár tihájától egy magyarúl tudó újvári aga, az bosztandzsi-pasától pedig az székes-fejérvári tolmács-aga, és hozának utánnok egy Gyula alatt elfogott rajtár németet, kinek relatiójából világossabban értettem: Czobor Ádámot taraczkkal lőtték volna meg, de megholt-é? nem tudja; az lovát és térde felett az lábát lőtték volna által, és hogy Hajsler lett volna Czoborral ötezered magokkal, kinek is ötszáza magyar volt, ezer németje Trencsín tájárúl hozatott, az többi, Szólnokon, Szarvason az kik quártélyoznak, azokból állottak, és hogy ugyanők voltak Aradon is: de még ezer némettel többen voltak, de azok Trencsín felé mentenek. Beszélli azon nyelv azt is, hogy mihent Czobor elesett: mindjárt Szólnok felé visszafordúltanak. Czoboron kívül harminczig való német esett volna el Gyula alatt. Ezeket elvégezvén, az bosztandzsi-pasa nevével az tolmácsaga tudakozódott: az munkácsi emberek relatiója után hol, mennyi ellenséget gondolok lenni? Kit is felírván az mint tőllem értette, visszamentek az pasához. Estve felé pedig szaporán jött az hír, hogy az Drinápolybúl jövő új szerdár már közel volna, és hogy holnap elérkeznék. Ma napestig elsőben ködös, aztán

Digitized by Google

szép, tiszta, meleg idő volt, — kibűl az emberek dőghalált concludálnak.

2. Szerda. Még meg sem hajnallott, jöve ember az szerdár tihájától, hogy az pasa, az szerdár Amhet pasa, virradtig beérkezik, legyek készen, mert megvilágosodván, felvitetnek, s megkaftányoznak. Kevés idő múlva megvirradván, csauzokat lovakon, és főagákat s lovat küldett érettem az szerdár; az tiha izeneti szerint, postaképpen, míg meg nem virradott vala, hogy beérkezett. Felmenvén azért hozzája: már az bosztandzsi-pasát, kapucsilár tiháját az császárnak, Huszáin Azenzade effendit, több nagy urakkal az házában tanáltam; az belső házbúl azért kijövén, és kezét fogván, első szava volt: ihon, az mi régi barátunk Thökőli Imre! Leültetvén azért csak közel magához, azonnal kezdi declarálni az császár hozzám való kegyelmességét, hogy az ki az én szerencsétlenségemnek s sok káraimnak oka volt, az fejével fizetett: nekem athnámét adván, ő azért küldetett ki, hogy a mellett nékem minden dolgaimban segítséggel légyen, velem együtt még az télen az császárnak szolgáljon: csak én is, úgymond, tovább is az császárnak legyek igaz híve, és ha mikor hatalmas császárunk szerdári hivatnak, eljőjjek hozzájok. Ezek után az több urakat s rendeket kiküldvén az házbúl, csak az bosztandzsi-pasa, az feljebbemlített kapucsilár tihája az vín Huszáin effendi, én, és az tolmács maradván benn az házban: kezdett kérdezőskedni országom állapatjárúl: hadaim, kik még el nem állottak volna, vadnak-é? azoknak reductiójokban van-é reménségem? hol kezdjük el az operatiót? merre menjünk? Ezekre illendőképpen megfelelvén, declarálta végtére: ő neki mindenütt együtt kelletik énvelem jönni; ha én előljáró-

Digitized by Google

ban megyek, ő dandárban utánam jő, sohol el nem hagy, együtt szolgáljunk hatalmas császárnak. Az sok beszélgetések után végre concludálá, hogy az ő gondolkodása az : elsőben Tömösvárra menjünk, és odagyűljenek az hadak; ott újabb nagy dévánt tartsunk, és, ha úgy fog tetszeni, engemet tíz- vagy tizenkétezer emberrel elküld Munkács felé, maga vagy Gyula, vagy Várad, vagy Tömösvár alatt az több hadakkal megvár; mert lesz, úgymond, húszezer embere, jóra- s fegyverre való, leginkább az tatárnak el kell jönni, elkűdett utánnok az hatalmas császár, s legyek csendességben, s készüljek. Ezeket elvégezvén és megkőszönvén, és hogy ne késleltessem, mégis felettébb obtestálván : az hatalmas török császár nyuszttal bíllelt kaftánnyal felkaftányozott, és szállásomra bocsátott. Ebídhez ülvén, újobban az bosztandzsi-pasától bosztandzsiak jöttek lóval érettem ; ki is igen nagy nyájassággal és mosolygással declarálta előttem az egész processust : miképpen kívánt volna az szerdár elveszteni, de ő nem engedte, és miképpen folytatta az fényes portán dolgaimat, és, Istennek hála, ennyire vitte ; azért kér azon : el ne felejtsem, hanem az császárnak híven és serényen szolgáljak, kit látván az fényes porta és az hatalmas császár, őnéki is annál nagyobb becsületire lehessen. Jelentette azt is : az mostani szerdárnak megmondotta volna, tanúljon az előbbenninek az példáján, nekem gondomat viselje, hogy több kárt szerdárságában ne valljak, segítsen. Kire, úgymond, ajánlotta is magát ; declarálta azt is az bosztandzsi-pasa, hogy nékie tovább is itt kell maradni, ki neki nehéz, sok költséggel is vagyon : mert, úgymond, vagyon háromszázad magával itten, maga költségén ; végre hozta elő : az szerdárral elvégeztík, előre-

Digitized by Google

menjek, s ne késsem: és mondotta volna az szerdárnak: miképpen mehet, ha költséget nem adtok néki? semmi készülete nem lévén; azért az szerdár is helybenhagyván, reája bízta, és azért hivatott volna, hogy megkérdezze: mennyi erszény pénzzel érhetem be szükségemet? Kire én midőn mondottam volna, hogy Drinápolyban, mikor szerdárnak tették Amhet pasát: az én szolgáim hozzája menvén, nékiek azt mondotta, hogy az csillagos vezérrel az dolgaim végett már beszéllett, és pénzt is száz erszénynyel rendeltek; én azért nem nevezem: minthogy az szerdár más beszélgetési között emlegette azt is, hogy legalább hét- vagy nyolczezer embert szerezzek; mennyi kelljen csak ezer emberre is hólnaponkint? az én rendemen levő embernek, vagy egy vezérnek az ő készületire mennyi pénz kívántassék? elgondolhatja. Azután is kétszer-háromszor is azon kérdését reiterálván: én ugyan mégis egyebet reá nem feleltem, hanem, hogy az mit adnak, azt veszem, és ha többet adnak, több hadat fogadhatok és nagyobb szolgálatot tehetek, s abbúl az bosztandzsi-pasának is kedveskedem, csak ebben is szolgáljon ha már életem megtartásában s egyébb nagyobb dolgaimban szolgált. Ezekután fogja az papírost és czédulát, s megírta ezeket az szerdárnak, és hogy ő olyat venne eszében, hogy száz erszény pénzzel meg nem érem szükségemet; küldette azon czédulát az tihájátúl, ki is míg megtért, ottan vártam, és megérkezvén, oly választ hozott, hogy az szerdár magammal kíván beszélleni holnap az pénz állapatjárúl, — s ezzel eljöttem szállásomra. Ma Horvát Ferenczne is bőven írtam, megküldvén az munkácsiak lajstromát is.

3. **Csötörtök**. Újobban felhivatott az szerdár, kit

Digitized by Google

is kinn az garádics előtt tanálván, hogy lovakot nézett és jártatott, beküldett az házban, az hol is benntanáltam az bosztandzsi-pasát és az réz-effendit, kikkel elsőben beszélgetvén, bejöve azonban az szerdár is az házban, és kiigazítván az embereket, csak az bosztandzsi-pasával ketten maradának benn, és az tolmácsot, székes-fejérvári agát is közinkben ültetvén, summája minden beszédünknek volt, hogy bizonyos okra nézve az erdélyieknek békét hagyjunk, iránt ok való megbántódásim iránt legyek csendességben, eljő annak is ideje; előre nem bocsát: mert maga is együtt indúl velem, Tömösvárra megyen, az honnan maga is ír, s emberét küldi Munkácsra; nem késik, elküldett mindenfelé parancsolatokat az konakok szálló-helyekre szállítandó élís és az hadak concursussa végett; csak addig késik, míg azokat meghordozzák, és maga is valamennyire készülhet; az én számomra is lovakat nézet, kit megköszöntem neki, és húsz erszény pénzt is küld szállásomra: azzal provideáljak némely szükségemről; embert küldet az fényes portára, s megírta: hadak fogadására nékem is pénz kell, s adnak ezután többet, kivel az hadnak fizethessek. Hozódott elő, hogy az portán is volt olyan hír, hogy az lengyel az németnek megizente volna: meg akar békílleni az törökkel, azért az német is megbékéljék, mert, ihon, az német segítséget az lengyelnek nem adván, az török és tatár országában az őszszel is hatvanezerig valót fogott, vágott, rablott, kit vitézlő rendből, kit földnépéből. Forgott fenn az is, hogy az portán olyan hír is volt, hogy az németnek új ellensége támadott volna; az utóbbi két dolgot akkor hozván elő, mikor én is fuse declaráltam volna e napokban feleségemtől jött emberek által értett

Digitized by Google

híreket és dolgokat. Ezekután fennforgottak az hatalmas császárnak és fényes portának az jövő nyáron lejendő operatiójok iránt való intentiói és dispositiói; vétetett az én opinióm is, hogy az portára megírják: azok nekem mint tetszenek, vagy hogy mit jovalljak? Ezzel azért concludálván az sokáig tartó discursust, jöttem szállásomra.

4. Pintek. Igen nyughatatlan elmével voltam, és expediált szép szónak és simplex biztatásnak tartottam az tegnapi szavait is az szerdárnak, hogy indúlásunk iránt terminust nem adott; az praeconcipiált száz erszény pénz is igen alább szállott, és készületemre való alkalmatosságok is az ígéret szerint nem administráltattak. Még sokat törődvén az étszaka mind ezeken, és kivált azon, hogy az bosztandzsi-pasa által már megmondatott volt: előreküldenek, azután való audientián az szerdár contrariumot mondott; ily okokra nézve azért, az mely leveleket feleségemnek és Ubrízi uramnak készítettem vala, azokat sem küldettem el, sem az Kulínnal jött parasztembert; az váradiakat is ma napestig tartóztattam. Délután azonban audientiát kérvén bosztandzsi-pasától, igen passive exaggeráltam az sok bíztatás mellett országomnak, váraimnak elveszését, Munkácsnak extremitássát, és hogy míg azon helyt fel nem szabadíthatom s onnét magyarokkal nem szaporíthatom magamat, addig hasznomat nem veheti az szerdár, akármely operatióban is; subnectáltam végre, ha mi akadállya az szerdárnak, miért titkolódik tőllem? és az én opinióm az volna: ha várakozni kellene is valamire, jobb volna Tömösvárott subsistálni s engem onnan is előre Váradra küldeni; jelentvén azonban azt is, hogy az mely bulyuk-pasának és tatár agának

Digitized by Google

szót adtam, hogy befogadom, azokat is tovább szóval nem tarthatom, eloszolnak. Ezeket fuse az bosztandzsi-pasának az császár kapucsilár tihája előtt, és más egy vín effendi előtt declarálván, válaszom csak az volt: approbálják ők is, Tömösvárra menjen az szerdár, engem se késleltessen; holnap felmennek az szerdárhoz, dévánjuk lészen, engem is felhivatnak. Az szerdár bosztandzsi-pasának azt mondta: négy nap alatt megindúl, az török s tatár tiszteknek pedig megizente előttem: holnapig várakozzanak, holnap kiadják az praebenda-czédulát, és szabadságot adnak az zászlókinyitásra. Ezzel . . . elbúcsúzván, jöttem szállásomra. Jöttek leveleim az portárúl is, az szerdár küldte, de kikben az szerdártúl több végbeli tisztekre fermánok is voltak, és azok iránt komornyíktúl izentem az szerdárnak. . . . . .

(Több nincs meg.)

(Eredetije a budai kamarai levéltár lymbusában, — rendezetlen részében, — C. 828. fasc., két darabban; az első 1685. nov. 6-kától e hó 28-ka végéig tart, a második, nov. 29-kétől folytonosan végig. Mindkét darabnak most boríték gyanánt szolgáló szélső lapjain az írás már igen kopott, s látszik, hogy az első darabot előzmény előzte meg, s a másodikat folytatás követte. Formatuma mindkettőnek teljesen ugyanaz, mindkettő egy, valaha összevarrott, hosszú-keskeny alakú naplókönyvet képezvén, t. i. in folio lévő ívet, hosszában kettéhajtva. Az első darab 20, a második pedig 56 ily levélből áll, vagyis összesen mindkettő 19 ívet képez. Az egész Thököly Imre saját keze írása, minden lapon följül 1685, illetőleg 1686. évszámozással is általa jelezve.)

Digitized by Google

II.

ADALÉK THÖKÖLY IMRE 1689-iki NAPLÓJÁHOZ.

(Eleje hiányzik.)

Junius.

12. Vasárnap. Még mind helyben voltam. Érkezék Alexander névő szolgám Orosz-Csíkból, ki az Duna kapitányától Ali pasától és bosztandzsi Huszain pasától hozott leveleket, és mind az Orosz-Csíknál épített hidat, s mind az Orosz-Csíkhoz érkezett classis navalist revideálta, és arrúl bizonyost hozott, — kik között ednihány tengeri lapátos-hajó is vagyon. — Tiszta idő volt.

13. Hétfő. Táborhelyt kívánván változtatni: az Vetiszlán felé való útban, Firedin névő kis váracskán feljűl az Duna mellé szállottam, az vetiszláni Timok útjához két órányi földre, — az honnét is magyar s végbeliekből álló csatát küldettem Vetiszlán alá nyelvet fogni, Szappanos névő egyik főhadnagyommal. — Ma is meleg és nyári idő volt.

14. Kedd. Helyben voltam. Gyűlést tartottam, öszvegyűjtvín hadaimnak minden tiszteit, még csak az zászlótartókat s istrázsamestereket is, mind magyar s mind törők részről, — publicálván közöttök: ezen expeditióban miut viseljék magokat, rendet szabtam közöttök, s Edictumokat is iratván, s azt törők nyelvre is fordíttatván, két hamishitű kuruczot, kik elszöktenek volt, s most akadtanak kézben, lövöldöztettem meg, mind telar (így), s mind dobbal publicáltatván: az ki elszökik zászlóm alól, — akár török s akár magyar, — hasonló jutalma lészen.

15. Szerda. Huszain pasa tihája jött vala ki hozzám némely izenetekkel az urától; kit visszabocsát-

Digitized by Google

ván, érkezék azután az Duna kapitánya Ali pasa csauza levelekkel, Orosz-Csíktúl az hajókkal való megindúlásának az hírével. — Essős idő vala. Estve felé megérkezének az török sajkák is, kik az Dunán Vetiszlán felé mentenek vala; valamely nyelveket is hoztanak, kiket Vetiszlán körűl fogtanak.

16. Csötörtök. Huszain pasa maga is kijött szép seregekkel és commendója alatt levő pasákkal, békekkel; sokáig való conferentiák után elvégeztük: bizonyosszámú hadaimot én is Vetiszlán felé előljáróban expediáljam, s ő is rendel az maga hadaiban. Ezekután mind az passákot s mind az hozzájok tartozó hadak tiszteit s udvara népét az ő módjok szerint megvendéglvín, jelenlétiben expediáltam Ali pasa csauzát is, hogy siettesse az urát, — hadaimot én is expediáltam volt excipiálására. Sokáig tartó nagy esső volt. Az Vetiszlán felé rendelt török gyalogot, estve felé, hogy az Timokon általköltezének, előre expediáltam, hajókat is rendelvén s vitetvén az Timokra.

17. Pintek. Vidinhez érkezék Ali pasa az Duna kapitány, szép készűlettel; kihez is, hogy holnap kijőjjen, beküldettem. Azonban Madács Péter uramot expediáltam, stb.

(Lásd tovább a Monumenta Hung. Hist. második osztály: Írók. XXIII-ik kötetének 5-ik lapján.)

Ugyanezen napló folytatása

september 25-kétől.

(Lásd Monum. Hung. Hist. Írók: XXIII-ik kötet 59. lapon, az 1689. september 25-kéről szóló csonka följegyzést.)

Digitized by Google

September.

25. Vasárnap. . . . . . (commissarius for-) mában légyen az török császár és lengyel respublica között lejendő pacificatióban. Küldette az fővezír egy Haszán aga nevő agáját is, ki az tatár hámig az én emberimmel együtt járjon, az által megírván az török császár akaratját is, úgy az én emberimnek az tatár hám embereivel együtt beljebbvaló expeditiójok felől. — Újjabb nyelveket: hat németet és hat labanczot is — kiknek négye magyar s kettei oláh — hoztanak az katonák; kiket megexaminálván: Hirsova alá való szándékok tetszik ki az németeknek, mihent az vártt mozsárjok és gyalog segétségek Erdélyből elérkezhetik.

26. Hétfő. Elérkezik az szerdár-pasa is. Vetiszlántúl küldett által hadaiban őrt az Dunán, az én hadaim után; az ki jancsárság tanáltathatott, azt is általküldette, — az várossára kiszállottak Hirsovának. Az ellenség mégis helyben volt eddig Mihádia háta megett két mélföldet, Mihádián is benn az praesidiumja, bízván segítségíhez; — az én hadaim pedig Mihádia körűl voltanak.

27. Kedd. Az expeditiókban véget érvén: az tatár hámnak, vezírjének, két szultánnak, Lengyelországban szólló francziai király két marchiójának marches Gravelnek és Bethunnek, — királynak, senatoroknak, Jablonovskynak szólló levelekkel noha még tegnap expediáltam Nemessáni Bálint és Okolicsáni uramékat: az vezér agáját is melléjek adjungálván, és még némely szükségekre valamely szolgáimot is rendelvín véllek, — de csak ma mehettenek által az Dunán, Bukorest felé vívín útjokat, — az

Digitized by Google

moldvai s havasalföldi vajdáknak is írván ezen alkalmatossággal, és feleségemnek s leányának Juliánának is, — ha Lengyelországbúl megküldhetnik nekik.

Estve felé az német táborrúl jöttenek valamely posták is, rabok szabadúlásában, kik azt beszéllettík: az várt mozsárjok, gyalogjok megérkezvín, erre Hersova felé indúltanak. Egy kímem is megérkezvín, olyat hozott, hogy az szorosokon levő hadaimot meg akarván az ellensíg kerűlni, Halmos felől akarna csapni Hirsova alá; kire nízve arra is strázsákot rendelvín, az hadakat visszajönni parancsoltam ez jövő étczaka, — de úgy, hogy jó strázsákot hagyjanak az útakon; az kik az Kikereknél (kík ereknél?) voltanak is hadaim, visszajönni parancsoltam.

(A többi hiányzik.)

(A jelen, Thököly saját kezével teleírt egy ívet, — külalak és a tartalom összeillése folytán kétségtelenűl a bujdosó fejedelem 1689-iki naplójának töredékét — újabb kutatásom alkalmával, 1870-ben találtam föl Vörösvárott, a Rákóczi-Aspremont-Erdődy-levéltárban, II. Rákóczi Ferencz fejedelemnek török levelei közé keveredve. Ezen ív első fele, *fölső*, s második fele *alsó* levelét képező Thököly általam korábban (Monum. Hung. Hist. Írók XXIII. kötet) közlött 1689-iki, folians alakú töredék-naplójának, mely tehát valószínűleg *egészen* a Rákóczi-Aspremont-levéltárba került, s idők folytán, a sok hurczolkodás közben, többi része ott foszlott szét és kallódott el. Ezen, a napló megmaradt zöméből levált ív is igen szakadozott már.)

Digitized by Google

V.

MUNKÁCS CAPITULATIÓJÁHOZ.

1688.

I.

VÉGSŐ RESOLUTIO,

mely az Fejedelemasszonynak, (Rákóczi-) árváknak, és mostanság Munkácson levő nemesseknek, hadaknak és szolgáknak, kiknek is többször soha semminemű gratia nem adatik, sőt ez napságtúl fogvást végiglen minden végső veszedelmet világ s Isten törvénye szerint megérdemlőknek, Ő Felségével született kegyelmességéből nekem Gróf Karafának engedtetett teljes hatalombúl, Munkács várát feladóknak minden tovább való választétel nélkűl adatik ki.

Első punctum. Az amnistia mindeneknek, valakik most Munkácson vadnak, megengedtetik, akár micsoda renden levők és állapotban helyheztetve legyenek azok; úgymint: tiszteknek, szolgáknak, és hozzájok tartozóknak, úgy az egész hadaknak is, mindeneknek elfelejtésével, mellyek ezen háború-ődőben cselekedtettenek, szóval, írással, vagyis cselekedettel, minden tovább való bosszúállás nélkül; és ezekenkívúl senkinek nem engedtetik; annakfelette minden elkövetett rövidségek, hatalmasságok és károk, minden személyválogatás nélkűl, és akárminéműek lött(-ek)

Digitized by Google

légyenek azok, törvényes vagy törvénytelen úton elkövetve: azok teljességgel elfelejtődnek és eltemettetnek.

2-dik. Az Fejedelemasszonynak az árvákkal együtt elégséges késírőkkel Bécsben kell menni, és ott lakni, az holott mindennemű árestom nélkül, szabadossan és tisztességesen, magok életek veszedelme nélkül lakások engedtetik; onnét nem leszen szabad elmenni, hanemha kiválképen való engedelméből Ő Felségének.

3-dik. Minden ingatlan jószágok, kik külső jószágnak is neveztetnek, az minemű állapotban most az kamara kezénél láttatnak és vadnak, — az ingó jószágok penig, mind Munkács várában levők, mind másutt Magyarországban, vagy kívül találandók: az árváknak visszaadattatnak.

4-dik. Mi pedig az munkácsi jószágot és uraságot illeti, úgy az szent-miklósi jószágot is: minthogy magyarországi koronához tartozandóknak mondatnak lennie, azoknak visszaadások Ő Felsége továbbvaló kegyelmességétől függnek.

Az minemű hitrésze vagyon az Fejedelemasszonynak első urától Rákóczitúl: vagy annyi érő jószágúl, vagy esztendőnkínt való interesűl megleszen, — mindazonáltal gyermekek kára nélkül, úgy az ingó-jószága is, tudniillik belső érték, mellyeket mind magáénak, mind gyermekekének hitivel megbizonyíthat lennie; úgy az ingó-jószága is megadatik, és az árvák belső-értékekről laistrom irattatik és hittel megerősíttetik, az mely laistromnak mind Munkácson, mind másutt, az országon (uraságon?) kívül levő jók felirattatnak, és azokat Nemzetes Szent-Iványi László nemes kamora tanácscsának, úgy az több comissariusok

Digitized by Google

kezéhez tartozzék kiadni, mivel az árvák tútorsága Ő Felségét illeti.

5-dik. Az Fejedelemasszony minden pecséteket, mellyekkel az török engedelméből él, annakfelette zászlók, süvegek, kardok és palástok, és az többit, — de kiválképen az athnámét az ő maga tulajdon nemében, az említett comissariusnak minden mentség nélkül, mivel ott tudatnak lennie, kezéhez tartozzék adni; annakfelette minden ingó- vagyis belső-értéket. gyöngyből vagy másból állókat, mellyek vagy Thökölit vagy más árúlókat illethetnének, hiti alatt tartozzék kiadni.

6-dik. Hasonlóképen mind az említett Fejedelemasszony, mind az több nemessek és vitézek, vagy akármi rendből állók legyenek azok, mindennemű belső-értékeket, akárkiék legyenek azok, mellyeket Munkács várában letöttenek és az ő gondviselések alatt volt, s ekkoráig megmaradtanak: az említett comissariusnak kezéhez hütek letételével adják, mindennemű ágyúkat, fegyverekkel, egyszóval várhoz tartozandó hadi állapotokkal, akár az várhoz, akár az palánkhoz tartozók legyenek azok.

7-dik. Mindennemű külső- és belső-értékek az nemeseknek, hadaknak, és más hozzájok tartozandóknak, abban az állapotban, melyben most az nemes kamara kezénél vadnak, más mindennemű, akár Munkács várában, akár másutt letött állapotokkal visszaadatnak; ezt pedig csak azokrúl kell érteni, kik mostanság magokat feladják: mert másoknak javok, kik vagy Thököly mellett, vagy az országon kívül vadnak, és azoknak az emlétett comissariusnak kezéhez kell adatódni, azt hozzáadván, hogy valaki Lengyelországban volna és Ő Felsége gráciáját ki-

Digitized by Google

vánná : az Fejedelemasszony közbevetésével megadatik.

8-dik. Azt mindeneknek tudtára adván, hogy mindnyájoknak az kik feladják magokat, az hűség iránt új hitet kell letenni, és kiki csendessen maga házánál lakjék, ne is legyen kiválképen való Méltóságos Gyenerális uram passusa nélkül; külső vagy szomszéd országokra kimenni, annyivalinkább Thökölihez, sem pedig semmi szín alatt vele egyetérteni ne merészeljen : mert annak ezen amnistia nem szolgál.

9-dik. Az praesidiumoknak az árvákat illető várakbúl Ő Felsége kegyelmességén áll. (Így.)

10-dik. Az jószágokat illető levelek, az kik visszaadásra valók, visszaadattatnak, de úgy, hogy ellenben, mivel nagy sok mások levelei ebben az háborúban Munkácsra jutottanak : azok is kiadassanak.

11-dik. Az Rákóczi-árvák, (mivelhogy, az mint feljebb van mondva) az tútorság Ő Felségét illetvén : azon Ő Felsége tútorsága alatt lesznek, és annak gondviselése alatt, kit Ő Felsége melléjek rendelni fog.

12-dik. Thökölihez való küldés és az vár feladásárúl való tudósítás, sem az Fejedelemasszonynak, se másnak senkinek meg nem engedtetik: mivel már másképen, emberi mód szerint megholtnak tartatik.

13-dik. Szabad legyen mindeneknek mindennemű hozzátartozó jókkal, éléssel maga házához menni; az iránt kiki assecuráltatik, hogy szabadossan, tisztességgel kimehet, és javaival élhet: de mivel nagy szűki vagyon az szekereknek, kiki maga alkalmatosságáért szerezzen. Az egy Fejedelemasszonynak és az árváknak elégséges szekerek és késírőjök leszen.

14-dik. Ezen punctumoknak de libere minden

Digitized by Google

továbbvaló választétel és villongás nélkül holnap délelőtt való 10 óra felé az zálogok az én akaratom szerint, annyit az mennyit, és azok az kiket én kívánni fogok, az végezésnek subscriptiójával kiküldessenek, és azokat kiküldvén, az említett comissariusok beeresztessenek; az ő Felsége praesidiumja pedig 17-dik napján ennek az holnapnak 12 órakor bemegyen, és azon üdő alatt minden hadak és nemessek az várbúl az palánkba lemennek, maga az Fejedelemasszony az árvákkal és cselédjével az várban, míglen magok dolgait rendben veszik, maradnak.

15-dik. Mindezeket beteljesíteni az Fejedelemasszony, árvák, és hozzájok tartozók szentül tartozzanak, úgy, hogy ha kissebben véteni találtatnak, és megbizonyíttatik: semmiben ezen assecuratio ne használjon.

16-dik. Hogy pedig ezen punctumok megerősítése (megerőséttetve) ő Felségétűl legyenek, nem szükséges: mivel ő Felsége az iránt nekem teljes hatalmat kegyelmessen engedett, úgy, hogy bizonyossak lehetnek az magokat feladók mindezeknek valóságára, (-ról) igaz keresztény hitem alatt.

Költ ő Felsége Munkács vára alatt levő táborábúl, 15-dik Januarÿ 1688.

Ő Felsége comissariussa, egy vasas-regementnek colonellusa, mind Magyarországban, mind Erdélyben levő lovasoknak Gyenerálissa, s fő-commendánsa ő Felsége armádájának:

(Comes Antonius Carafa.)

(Aláírás ezen egykorú másolaton nincs, hanem kívűl, hátlapján, talán az egykorú leíró — s úgy látszik, fordító is — „Dionisius Kelenfi“ neve van rájegyezve, ugyanazon kézzel, melylyel az egész írva van. Valószínűleg ez a Zrínyi Ilona számára latínbúl lefordított példány: mert nemcsak hogy egykorú,

Digitized by Google

hanem 1) a kamara által Munkácson 1711-ben confiscált, s most Budán őrzött Rákóczi-levéltári töredékek közt vagyon, (onnét másolám le), s 2) igen kicsiny, 16-rétű, nőknek való formatum, 4 levelecskéből álló, melyek egy, már rég megrozsdásodott tűvel vannak összetűzve. Egykorú magyar példánya e capitulationak tudtom szerint még nem lévén ismeretes: érdekesnek láttam ezt kiadni, annyival inkább, mivel Munkács hősnőjének példánya.)

II.

TUDÓSÍTÁS A 12 ÉVES RÁKÓCZI FERENCZ JESUITA-KEZEKBE ADATÁSÁRÓL.

Nova-Domo, 12. Aprilis 1688.

Advenit huc (Neuhaus), uti praesignificatum erat, Junior Rakoczius, quem Avo et Patre Principe natum, licet nova publica Principem appellent, Imperator tamen Comitem duntaxat vocari vult a nobis, titulo Principis non quidem ablato, sed veluti suspenso, usque dum (aptior) Principalium suorum Dominiorum possessionem adeat; advenit inquam tertia Aprilis circa meridiem, comitante Reverendissimo Praeposito Csiskomensi ac Praefecto Hungaro, qui Eum in fide Catholica pie educaverat, et mox seminario invectus, jamque syntaxeis apud nos studiosus. Complevit Annos 12. 27. Martÿ, ea tamen statura et soliditati est, quod tribus aut quatuor annis maturiorem refert. Ungarice callet, ac latine tantum et perfecte quidem, vultu rubricundo subfusco, fusco etiam crime, quem non nihil suppreme attonso capite, ultra humeros promissum gerit; nihil in eo mediocri apparet, summa omnia, gravitatem verbis, gestu et incessu praefert, Principi non parvo dignum, ast sine ullo fastu; quam generosus, tam humanus, quanquam cum respectu, et quod primarium est, pietati, domi

Digitized by Google

ac in Templo ad magnam aedificationem addictus. Attulit secum praetiosa quaeque supellectili, lectissimis ac vestitu, cujus nodi argentei singuli praetiosis lapidibus collucent. Dum Dominae Matri Cardinalis Colonits, per ministrum suum significasse Caesaris mentem de Rakoczianis Liberis extradendis, expalluit illa ad inopinatum nuncium, et per conclavia exerrantis instar discurrens, velut leaena voce per plateam sonanti rugiit: protestatus et parvulus se nunquam Rebellem fuisse Majestati, vimque sibi fieri innocenti vociferans; at parendum erat, et cum Illustres Matronae ac Herulae videri cuperent abiturum: deductus est a Cardinali in Templum, quod illae, confertissimo numero, ejus videndi studio compleverant; inde rheda vectus ex Urbe, a Praeposito supranominato, specie recreationis, quem, honoris causa, comitati in equis Hungari Nobiles non pauci, dum longius ab Urbe ventum est: nomine Imperatoris jussi sunt redire et Principellum suum desereri, voluntati Caesarea in Bohemia proficiscentem, atque ita huc versus discessum est. Nec modica fuit difficultas, in placando Adolescente, dum ipsi Charissimus illi morum Magister, ipse de reditu sibi imperando eatenus nescius, ipso vesperi adventus in hanc Urbem, in crastinum mane abriperetur. Tum enim plorabundus clamabat: occidi si malle, si quid meritus essem, malleque periri, quam misere vivere. Attamen promissione facta, hujus sui Praefecti in Regentem bonorum promovendi, sedari se passus. Ductus 5-ta hujus in Arcem a IV. nostris Patribus in comitatu duorum Comitellorum, aliorumque Nobilissimorum honorifico, visam Hungariae Tabulam arripuit, et studiose quaesito

Digitized by Google

Munkaczio, atque invento, lachrimis innatari caepit; rogatusque bonae mentis esse, dissimulanter abstersis oculis, alto cum suspirio dixit; Impossibile est tam cito oblivisci! Herulus certe dolori et amori dignus. — Nec jam plura de hoc; cujus sororcula quadriennio major fratri est Viennae, apud Ursulinas. Vidi heri inter alia praetiosa parvuli sceptrum argenteum, inauratum, praetiosis lapidibus opulente distinctum, quod in majoribus solennitatibus gestabat cum pompa. Templum ingrediens, et in Magyarka praeter monile plus 50 adamantum, quorum medius aequat articulum minoris digiti plumulam constantem ducentis alÿs, quarum singulae uno aureo emuntur, nodos ex puro auro, etc. Interrogatus, quandonam caeperit Latinam discere? Respondit formalibus his : Quando Mater mea nupsit Domino Tökölio, tunc Latinitati traditus sum. — Laetus est ac currit ad nostros, tanquam inter nos semper aeducatus esset, etiam ad hortum domesticum, dum nos in recreatione ex Seminarÿ fenestra conspicit. Jam promittit, se velle discere Germanicam (principio solam Bohemicam cogitabat, cujus est cupidior) et capillum more Germanico utrinque promissum gerere velle, cum uno solum humero hactenus, sed late pendulum gerat, — quod ego prima vice ob latitudinem caesarei (így) non observavi. Dixerat mihi soli : et quid mihi dicunt, Domine Comes? ego vero sum Princeps, et tales mihi inserviebant. Sed quum respondissem : esse apud nos moris, ut parvi Principelli, antequam Principatum adeant, vocentur Comites, — acquievit. Intellexi istud de Dietrichstein et Schivaczenburg (így) bene alioquin gnarus, id non esse universaliter, verum Cardinalis Colonics, nostro Excel-

Digitized by Google

lentissimo Comiti Joachimo Szlavatha per literas gratulatus praefectum Regni, hunc parvulum, et cum eo suum nepotulum ei commendavit, qui mox dimissis iisdem et suis ad Dominum Capitaneum Supremum, mandavit iis crebro submitti delicata cibaria, vina etc. (quod jam etiam factum per illum ipsum, personaliter comparentem, in seminario,) suosque currus, equos, arcem, bona omnia, illorum recreationi pro lubitu esse communia voluit, usque dum ipsi sub initium Maji adveniant, et hospites suos condignius honoret, etc.

(Rákóczi-Asprement-Erdődy-levéltár Vörösvártt, rendezett rész, capsa 7. fasc. 5. nro 5. Egykorú másolat, félíven, sűrű, jezsuita-irással írva.)

III.

THÖKÖLY ÉS HÍVEI MUNKÁCSON LEFOGLALT INGÓSÁGAINAK LELTÁRA.

Inventarium Rerum mobilium Rebellium, Thököly videlicet et Asseclarum ipsius, occasione traditae Arcis Mungacsiensis ibidem in Arce inventarum.

1.

Res Emerici Thököly.

In cista sub nro 1.

Vna tunica ex holoserico rubri, seu karmasini coloris, nodos habens ex argenteis filis confectos attritos flor. Rhen. 24.

Vna subucula ex albo attalico, contra globum fl. 10.

Vnum kafftány Turcicum, valde vile fl. 2.

Alterum, melius attalico subductum fl. 6.

Vna chlamÿs ex rubro skarlatin, argenteis fimbrÿs

Digitized by Google

exornata, sine nodis, violacei coloris terczenella, seu materia auro textu subducta fl. 60.

Vna chlamÿs ex panno viridi Holandico, aureis fimbrÿs exornata, nodos habens ex scoffio, attrita terczenella subducta fl. 120.

Tertia chlamÿs coloris rubri, fimbriata, sine nodis, rubra terczenella subducta fl. 40.

Subductura una pro chlamÿde, ex rubra terczenella fl. 15.

Altera subductura, chlamÿdis aestivae, ex rubro holoserico attrita fl. 10.

Vna chlamÿs ex panno skarlath, sine omnibus requisitis, nova, nondum perfecta fl. 8.

Chlamÿs ex albo panno Holandico, sine nodis et fimbrÿs, rubra terczenella attrita subducta fl. 15.

Subductura chlamÿdis aestivalis, ex materia rubro, videlicet tercenel fl. 15.

Theca sagittaria, auro et argento exsuta, sine ullis requisitis fl. 10.

Vna tunica viridis, ex panno Anglicano attrita, sine nodis fl. 10.

Chlamÿs ex granath violacei coloris, sine subductura et nodis fl. 10.

Tunica ex attalico coeruleo, itidem sine nodis fl. 12.

Tunica ex materia Damascena rubra, sine nodis fl. 12.

Tunica viridis attrita, sine ullis requisitis fl. 10.

Chlamÿs purpurea, sine subductura, valde attrita fl. 18.

Vnum kecse rubrum, xr. 45.

Vnum pileus ex panno Holandico, albus, xr. 24.

Vna tunica attrita rubra, sine nodis fl. 2.

Vnum palliolum nigrum muliebre, fl. 8.

Digitized by Google

2.

Eiusdem Emerici Thököly.

In cista sub nro 2.

Duo thoraces muliebres Germanici, ex holoserico rubro fimbriati, fl. 24.

Vna chlamÿs muliebris purpurea, argenteis fimbrÿs ornata et pellibus mardurinis subducta fl. 70.

Toga ex holoserico rubro, sine fimbrÿs fl. 20.

Vnum czaffragh, attritum cum aureis floribus, ex panno Anglicano fl. 15.

Vnum pallium aestivum foemineum, attritum ex holoserico nigro, aureas fimbrias habens, sine subductura fl. 25.

Vnum parvum palliolum foemineum, terno ordine fimbriatum, ex holoserico violaceo fl. 60.

Colipendium equorum, id est certa cauda, uti refertur sylvestris equi, cum nodo argenteo deaurato, cum lapillis türkes et rubinis, quorum tamen multi desiderantur fl. 12.

Alia theca ephippialis ex materia rubra, quasi auritexti fl. 6.

Vnum vexillum parvum coelestini coloris, cum insignibus Thökölianis fl. 1.

Quinque tunicae longae virides, ex materia kapiczol, pro viris, fl. 40.

Octo frusta Damascae antiquae, et parvum valet, pro obductione lecti fl. 4.

Pallium unum ex holoserico nigro, habens quinque ordines fimbriarum argentearum, subductum pellibus mardurinis, in exposituris vero et gallero pelles sabellinas habens, fl. 300.

Digitized by Google

3.

Res Thökölianae.

In cista sub nro 3.

Duo sceptra argentea deaurata, quorum unum est pro moneta datum, alterum vero fl. 15.

Sex enses, holoserico rubro obducti, argentei deaurati; in uno deest argentum in vagina finale, fl. 105.

Tres frameae Turcicae, rubro holoserico obductae, in quarum itidem una finale argentum deest, duae aestimatae fl. 66.

Vna framea, attrito nigro holoserico obducta, argentea deaurata, lapillis türkes et cristalinis exornata fl. 50.

Vnus gladius, rubro holoserico obductus, argenteus deauratus fl. 18.

Vna framea, corio obducta, argentea deaurata fl. 12.

Vnus gladius argenteus deauratus, corio obductus, et lapillis türkes exornatus fl. 12.

Vnus accinax, corio obductus, argenteus deauratus fl. 15.

Vna framea sine vagina, manubrium argenteum deauratum habens, fl. 1.

Altera similis, itidem sine vagina et manubrio, xr. 30.

Vnum froenum cum antilena argenteum deauratum, parvulis rubinis exornatum, una cum frontali simili; ad Aulam missum.

Secundum froenum cum antilena coeruleo serico obductum, hinc inde argento lapillisque türkes sparsim exornatum, fl. 8.

Tertium froenum sine antilena argenteum deauratum, lapidibus türkes, granath et cristallo ornatum, fl. 15.

Digitized by Google

Antilena deaurata, lapidibus türkes, et jaspis exornata fl. 12.

Froenum cum antilena argenteum, totaliter deauratum, laboris delicati, fl. 12.

Sextum froenum Polonicum, argenteum deauratum, cum antilena et postilena, lapidibus türkes sparsim exornatum fl. 30.

Septimum froenum cum antilena, itidem Polonicum, argenteum attritum, paucos saltem habens lapillos türkes fl. 15.

Octavum froenum argenteum deauratum Polonicum, sine antilena fl. 4.

Nonum froenum cum antilena, totaliter deauratum fl. 10.

Vna antilena, sine froeno, argentea deaurata, aliquot lapidibus corallis et türkes exornata fl. 6.

Vna antilena cum frontali argentea totaliter deaurata, exiguis lapillis türkes et alÿs exornata fl. 30.

Vnum froenum Polonicum, cum antilena serico rubro et argenteo intertexto obductum, hinc inde argento deaurato exornatum fl. 14.

Aliud froenum, eidem simile, utpote serico rubro, et hinc inde argento deaurato exornatum fl. 7.

Vnum froenum cum antilena aereum deauratum fl. 4.

Vnum froenum sine antilena argenteum similiter deauratum fl. 4.

Vna exigua antilena, similiter deaurata fl. 3.

Vna framea, viridi holoserico obducta, argento deaurata. Ad Aulam missa.

Altera framea, simplici corio et cupro circumducta, — data est uni officiali.

Digitized by Google

Vnum par stapedum argenteorum, missum Viennam.

Aliud par stapedum ex aere duntaxat, habens exiguos lapillos türkes fl. 2.

Cauda equi sylvestris, sive colipendium pro equo, cum argenteo deaurato nodo fl. 6.

Vnum froenum cum antilena scoffio pictum, lapidibus türkes et alÿs non tam pretiosis exornatum fl. 20.

Aliud froenum cum antilena deauratum, fl. 8.

Vna pelta in utroque fine manubrÿ argento deaurato obducta; missa ad Aulam.

Vnum sceptrum argenteum deauratum, türkes et cristallo ornatum, datum Excellentissimo Domino Generali a Caraffa per Generosum Dominum Szent-Iványi (László.)

Aliud argenteum sceptrum deauratum, cum lapillis smaragd et granatellis. Ad Aulam missum.

Vnum sceptrum praeclarum, argenteum deauratum, lapidibus türkes et rubinis distinctum; in fine manubrÿ deest lapis. Ad Aulam missum.

Vnum froenum latum, argento deaurato obductum, sat pretiosum, cum lapillis smaragdis, rubinis et türkes pulcherrimis. Ad Aulam missum.

Aliud froenum, itidem pretiosum argenteum deauratum, cum lapidibus türkes, habens rosam magnam frontispicialem, in qua sunt rubini lapilli, et circumcirca magni lapides türkes; ad Aulam missum.

Vna antilena per se sola argentea deaurata, cum lapidibus türkes, habens rosam pro pectore equi magnam, pulchris lapidibus türkes distinctam, in qua tamen desiderantur tres lapides; ad Aulam missum.

Vnum froenum cum antilena sat latum, frequenti

Digitized by Google

argento obductum deauratum, sine lapidibus, antiquae formae.

Item, aliud froenum ex bagaria, una cum antilena argento deaurato obductum, per formam seminodorum.

Frontispicium ex argento pro equo, deauratum, per formam catenae, lapides tūrkes continens, et habens rosam magnam ex argento, in medio lapillis rubinis, in circumferentia vero maioribus lapidibus tūrkes ornatum fl. 9.

Aliud frontispicium ruptum, Turcici laboris argenteum deauratum, concatenatas rosas repraesentans, quarum rosarum unaquaeque continet quinque lapillos tūrkes, fl. 6.

Rosa pro frontispicio equi deserviens, Turcici laboris, tredecim lapillos tūrkes habens, et lapillos alios rubros per formam rubinorum duodecim, fl. 5.

Vna cantenula argentea, delicati laboris, non multum ponderans, fl. 4.

Nodi magni argentei deaurati, ad formam nucis, decem.

Duo cochlearia argentea modicum deaurata.

Notandum. Ex his praespecificatis rebus unum sceptrum, tempore inventationis Domini Szent-Iványi Excellentissimo Domino Generali a Caraffa datum. Item quatuor apparamenta pro equis, idest quatuor froena et duae antilenae argenteae deauratae, quae nimirum plus argenti visae sunt, haberi antiquae formae; demum unum sceptrum argenteum deauratum; item unum par stapedum argenteorum deauratorum, praeterea una framea Turcica rubra, in qua finale argentum defuit, pariformiter certi nodi magni decem et nonnulla alia ex argento constantia, quae iuxta hoc

Digitized by Google

Inventarium in hac cista non reperiuntur: data sunt Domino Prosner ad Nagy-Baniam pro cusione monetae convertenda. Item unum froenum cum antilena acceptum est per Dominum Szent-Iványi pro quodam officiali.

4.

Res Thökölianae.

In cista sub nro 4.

Czaffragh, seu tegumentum, filis aureis et argenteis floribus elevatis consutum et confectum, Turcici operis, materia coerulea subductum fl. 75.

Aliud czaffragh in attalico rubro, itidem Turcici operis, mere ex filis aureis et argenteis consutum, materia Turcica vulgo bagazia subductum fl. 90.

Czaffragh, cuius fundamentum est mere ex scoffio albo, flores vero ex deaurato scoffio sutum, laboris pulcherrimi et pretiosi. Ad Aulam missum.

Czaffragh, itidem mere scoffio deaurato sutum, non multum inferioris pretÿ praecedentis, coerulea bagazia subductum, Turcici laboris fl. 150.

Czaffragh ex filis itidem aureis et argenteis, cuius fundamentum est argenteum, flores vero seu rosae aureis filis confectae, itidem Turcici laboris, et est subductum tela Turcica, vulgo bagazia fl. 96.

Czaffragh aliud, simile priori, nisi quod esset iam aliquantulum usuatum fl. 60.

Czaffragh egregium, Turcici laboris prodigaliter scoffio consutum, cuius fundamentum est mere argenteum, super picti vero flores ex scoffio deaurato, attalico rubro subductum fl. 250.

Czaffragh ex aureis et argenteis filis mere confectum, in circumferentia rosas effigiatas habens, in attalico rubro, tela vero Turcica rubra subductum fl. 80.

Digitized by Google

Czaffragh, itidem immediate praecedenti fere simile, sed parum minus subductura rubra fl. 80.

Czaffragh mere ex scoffio albo et deaurato confectum pretiosum, attalico rubro subductum, iam utcunque usuatum fl. 150.

Czaffragh novum, pulcherrimi laboris, mere scoffio albo et deaurato consutum, non contemnendi valoris, habens subducturam ex attalico rubro. Ad Aulam missum.

Czaffragh itidem Turcici laboris, scoffio in purpura magnis floribus prodigaliter ornatum, cum subductura coerulea fl. 180.

Czaffragh in holoserico rubro, scoffio et serico rubro exsutum, sine subductura fl. 150.

Vnum antiquum czaffragh, ex filis aureis et argenteis consutum, rubra tela iam lacerata subductum fl. 15.

Czaffragh coeruleum holosericeum, auro textum fl. 36.

Czaffragh ex panno rubro skarlath, iam portatum, cum floribus ex scoffio, datum Domino Commendanti Mungacziensi.

Czaffragh parvum sub ephippiale ex panno Anglicano, habens flores filis aureis et argenteis pictos fl. 25.

Czaffragh ex panno coeruleo, flores ex scoffio repraesentans fl. 7.

Parvum sub ephippiale tegumentum, ex panno coeruleo Anglicano confectum, exiguis flosculis in quatuor angulis ornatum fl. 1. xr. 30.

Pulchrum novum czaffragh ex holoserico rubro, quod totaliter deseruit, integendo ephippio et equo, scoffio exsutum, attalico flâvo subductum fl. 200.

Digitized by Google

Aliud, hoc immediate praecedenti simile, sed subducturam ex bagazia coerulea habens fl. 100.

Czaffragh novum, Hungaricae formae, nigrum, ex materia auro texta, seu terczenella dicta, floribus parvis argento pictis ornatum, cum subductura coerulea. Hoc datum est Illustrissimo Domino Comiti a Terzy. Vnum suppositorium subephippiale rubrum, habens annexam pellem, ex karmazino rubro in superficie fl. 3.

Vnum pulvinar parvum pro ephippio, rubrum, scoffio ornatum fl. 10.

Duae alae collaterales, auro pictae, ex karmazino rubro fl. 3.

Vnum attritum czaffragh Hungaricum, cum floribus argenteis, ex panno Anglicano crisÿ coloris fl. 6.

5.

Res Thökölianae.

In cista sub nro 5.

Vnum ephippium argenteum deauratum, cum stapedibus aereis deauratis, lapidibus türkes exornatum, et sparsim etiam rubinis distinctum; missum ad Aulam.

Aliud, per omnia simile, cum stapedibus. Excellentissimo Domino Generali a Caraffa per Dominum Consiliarium Szent-Iványi datum.

Tertium ephippium ex karmazin, in extremitatibus argento obductum, sine stapedibus fl. 20.

Quartum ephippium ex rubra purpura, scoffio pictum, extremitates habens argenteas, cum stapedibus argenteis 5 marcarum, fl. 60.

Digitized by Google

Quintum ephippium, cuius extremitates argento obductae, sine ullis requisitis. Excellentissimo Domino Generali a Caraffa datum est per Dominum Szent-Iványi.

Sextum ephippium purpureum, scoffio pictum, cum aereis stapedibus fl. 25.

Septimum ephippium ex rubro et viridi holoserico, cum extremitatibus argenteis, sine stapedibus fl. 15.

Octavum ephippium ex rubra purpura, scoffio pictum, novum, sine stapedibus fl. 30.

Novum ephippium ex rubra purpura, scoffio pictum, cum stapedibus pure argenteis fl. 69.

Decimum ephippium Tartaricum, cum extremitatibus argento obductis, et pulvinari Tartarico, sine stapedibus fl. 18.

Notandum. Ex hisce ephippÿs iuxta inventationem primam Domini Szent-Ivánÿi, facta rei nunciatione per Magnificum Dominum Camerae Scepusiensis Administratorem, praeter illud, quod Excellentissimo Domino Generali a Caraffa datum est, adhuc unum desiderari compertum est, quod Domino Adiutanto Excellentissimi Domini Generalis a Caraffa datum est. In hac cista est etiam unum janczik pulchrum et pretiosum, ex holoserico rubro, argenteis deauratis floribus, seu boglár, lapillos türkes comprehendentibus ornatum, quod deseruit more Turcico pro contegendis et ornandis equis. Ad Aulam missum.

6.

Res Thökölyanae.

In cista sub nro 6.

Undecim paria nodorum ex argenteis filis contextorum, pro chlamÿde aptorum iam usuatorum fl. 6.

Digitized by Google

In viginti duobus frustis diversis, maioribus videlicet et minoribus, pro exornandis loco fimbriarum togis muliebribus, labor sutus muliebris, ex aureis et argenteis filis fl. 389. xr. 15.

Duo frusta, similis laboris, cum corallis, pro humerali muliebri accommodabilia, fl. 5.

Vnus torax seu humerale muliebre, ex holoserico coeruleo, cum fimbrÿs argenteis, habens fibulas argenteas albas ad formam tulipanorum fl. 20.

Aliud humerale ex rubra materia sericea, cum fimbrÿs argenteis, sine fibulis, iam bene portatum fl. 6.

Vnus cingulus ruber ex serico karmazin, generis zonalis muliebris, nondum habens perfectos nodos, cum duabus finalibus argenteis fibulis ad formam lilÿ efformatis, ac delicato labore zomancz interlinito ornatis fl. 18.

Sex frusta materiae viridis attalicae pro pariete, seu cortinis accommodabilia, nondum perfecti operis fl. 65.

Thecae seu investiturae pro pulvinaribus, pari- ex simili materia viridi attalica, tres, labore eleganti, exsutis nimirum auro et argento, diversis floribus ornatae fl. 400.

Pro cortinis praespecificatibus parietalibus seu aulaeis superficies seu corona, iam floribus aureis, iam argenteis ornata fl. 400.

Vnum frustum, ex media quarta ulna constans materiae attalicae rubrae fl. 10. xr. 30.

Subductura nova ex attalico rubro, sub pellem pantherinam accommodabilis fl. 6.

Vnum linteum ex tenuissima sÿndone, in utroque fine elegantissime, magnis floribus scoffio acupictum pretiosum fl. 42.

Digitized by Google

Zona pro magno cingulo virili, ex uno fasciculo constans, ex rubro serico karmazineo et filis argenteis complicata fl. 30.

Vnum antipedium muliebre ex sÿndone, iam usuatum, cum fimbrÿs albis fl. 4.

Vnus cingulus vilis sericeus reticulatus, crisei coloris fl. 2. xr. 30.

Casula pulchra ex holoserico coeruleo, cum fimbrÿs latis aureis fl. 60.

Vna chlamÿs ex holoserico nigro, lÿncibus, subducta, habens nodos septem gemmeos fl. 40.

Cortinae pro obducendo lecto, ex materia sericea, procat (brokát) vocata, fimbrias aureas circum-circa habentes, cum umbella seu parte superiori itidem similis materiae fl. 50.

Materia alba per formam tapetis, varios flores labore exquisitissimo exsutos repraesentans; ad Aulam missa.

Culcitra pro lecto pulcherrima, in lateribus seu circumferentia ex attalico purpureo, in medietate vero ex materia varios flores exsutos repraesentans, confecta. Ad Aulam missa.

7.

Res Thökölianae.

In cista sub nro 7.

Ex mundo muliebri diversi generis frusta tredecim fl. 14. xr. 30.

Palliola duo muliebria, ex holoserico, unum rubrum, aliud viride, utrumque habens quinque ordinum fimbrias antiquae formae fl. 90.

Digitized by Google

Pallium foemineum ex holoserico nigro florato aestivale, cum quinque ordinibus elegantium fimbriarum, partim aureis, partim vero argenteis filis contextarum, fl. 180.

Chlamÿs ex rubro holoserico, mardurinis pellibus subducta, foeminea, iam attrita, sine nodis fl. 20.

Toga muliebris ex auro texto, iam bene portata, rubri coloris fl. 45.

Toga alia muliebris, ex holoserico viridi, iam non nova, habens sex ordinum fimbrias fl. 100.

Toga rubra ex auro texto, foeminea fl. 60.

Antipendium muliebre ex materia Damascena rubra, iam attritum fl. 6.

Pallium antiquum ex holoserico nigro florato, cum sex ordinibus fimbriarum fl. 45.

Item una subductura antiqua pro pallio muliebri fl. 12.

8.

Res Thökölyanae.

In cista sub nro 8.

Tapetes pro mensa undecim fl. 98.

Cothurnorum paria septem fl. 14. xr. 30.

Sandaliorum paria sex fl. 6.

9.

Res Thökölyanae.

In cista sub nro 9.

Toga muliebris ex holoserico purpureo, nova, cum fimbrÿs septem ordinum argenteis fl. 200.

Toga alia holosericea, violacei coloris, iam portata, cum tribus ordinibus fimbriarum fl. 32.

Digitized by Google

Toga tertia muliebris ex holoserico, merasci coloris, cum quinque ordinibus fimbriarum aurearum fl. 120.

Vna chlamÿs subducta pellibus mardurinis, ex holoserico florato, merasci coloris, fimbrÿs aureis ornata, cum nodis fl. 30.

Diversi generis mundus muliebris, utpote linteaminum mapparum et aliorum frusta viginti fl. 93. xr. 30.

10.

Res Thökölyanae.

In cista sub nro 10.

Duae culcitrae pro lecto, pulchrae fl. 32.

Togae Turcicae, vulgo kafftány, ex materia pulchra, octo, fl. 196.

Duo vexilla, unum Dalmatiae, alterum Bulgariae.

Duo vexilla cum insigni Suae Maiestatis, unum pro equitibus Hungaricis, alterum pro peditibus Germanis. Item, quatuor lobogó.

11.

Res Thökölyanae.

In cista sub nro 11.

Pelles pantherinae viginti, quarum duae vel tres non subductae, fl. 238.

12.

Res Thökölyanae.

In cista sub nro 12.

Vna cassis aerea, deaurata.

Vnus flasco argenteus, intus deauratus.

Vnum infundibulum argenteum, totaliter deauratum, sine cooperculo.

Digitized by Google

Duodecim pocula argentea in unum ingredientia, totaliter deaurata.

Tria pocula mediocria in unum ingredientia, pure argentea.

Alia tria argentea deaurata pocula in unum ingredientia, minora.

Duo pocal argentei totaliter deaurati, cum cooperculis.

Vnus cantharellus vitreus, argento deaurato obductus.

Notandum. Praeter duodecim pocula in unum ingredientia, quae Domino Comiti a Terczy, ad continuam sollicitationem, nomine honorarÿ dari debuerunt, item vitreum cantharellum, et cassidem aeream, reliquae omnes res praescriptae argenteaedatae sunt pro cusione monetae Nagy-Bániam.

13.

Res diversorum Rebellium.

Petri Madács cista sub nro 1.

Duae frameae argenteae Hungaricae fl.. 2 xr. 30.

Vnum froenum cum antilena, vili argento ornatum fl. 6.

Vnum par sclopetorum.

Nodi ex filis aureis pro una chlamÿde fl. 10. xr. 30.

Vna framea fracta Turcica argentea fl. 9.

Theca pulveraria fl. 1.

Quatuor czaffragh, cum floribus aureis fl. 41.

Vnus pileus, sine pelle sabellina fl. 2.

Vexillum ex taffota duplicis coloris fl. 4.

Vnus cingulus, karmazinei coloris, sericeus fl. 12.

Quatuor tunicae, sine nodis fl. 55.

Digitized by Google

Vnae caligae ex panno Holandico subcoeruleo, cum fibulis argenteis fl. 8.

Vna tunica aestiva, sine nodis fl. 3.

Vnum pelliceum muliebre ex nigra purpura fimbriatum, sine nodis, pellibus linceis subductum fl. 90.

Vnum aliud pelliceum attritum, pellibus vulpinis subductum fl. 10.

Notandum. Ex duabus frameis et uno froeno suprascriptis argentum desumptum, vnum par vero scloporum Domino Stephano Marín restitutum.

Tertium pelliceum rubrum, ex panno Anglico fimbriatum, pellibus vulpinis subductum fl. 52.

Vna chlamÿs virilis, ex panno Anglico viridi, pellibus vulpinis subducta fl. 33.

Vnum frustum panni Holandici coerulei, vlnarum quatuor. Generosus Dominus Szent-Iványi perhibetur percepisse fl. 12.

Cista eiusdem sub nro 2.

Toga muliebris ex damasca, cum antiquis fimbrÿs in sex ordinibus fimbriata fl. 30.

Vnum indusium aestivum Hungaricum, ex taffota coerulea fl. 6.

Vnus fasciculus serici nigri fl. 6.

Vnum speculum fl. 3.

Vnus thorax muliebris, ex panno rubro attritus, fl. 2.

Vna toga muliebris attrita, ex kanavatz fl. 8.

Frustum rubrae bagaziae xr. 24.

Vnum frustum taffotae marini coloris fl. 3.

Frustum fimbriarum sericearum, eiusdem marini coloris xr. 15.

Digitized by Google

Septem frusta fimbriarum antiquarum, attritarum, argentearum fl. 10.

Circulorum argenteorum deauratorum, more Croatico confectorum undecim paria fl. 25.

Item, fibularum argentearum deauratarum paria vigintiquinque.

Cochlearia argentea nova, quinque.

Fila argentea inaurata motringum 4, — fl. 12.

Item, pure argenteum motringum 1, — fl. 2. xr. 30.

Minora motringum duo, — xr. 45.

Antiquorum nodorum ex scoffio paria 21, fl. 7.

Vnum marsupium ex corio, in quo nodi argentei 31, una cum glandibus 29 continentium.

Vnum salinare argenteum.

Vnus cantharellus argenteus deauratus.

Vna scatula, continens ligulas lacinias ex filis aureis, aliquot ulnarum; vittam mulebrem, auro pictam unam, fl. 23.

Cistula atramentaria nigra, in qua vnus argenteus cingulus foemineus, ex novem zonis constans.

Item, viginti duo paria fibularum argentearum superne deauratarum.

Aliae demum fibulae pro humerali foemineo, argenteae, novemdecim.

Exusti argenti unciae duae.

Vna zona pro humerali, rubro serico et auro texta fl. 13.

Ligulae in frustulis 12, partim auro, partim argento textae, coerulei et merasei coloris, fl. 1. xr. 30.

Viginti quinque vlnae nigrae galond xr. 45.

Vna parta pro cingulo fl. 1. xr. 30.

Notandum. Haec quoque praemissa, quae ex argento fuerunt, data sunt ad domum cusoriam.

Digitized by Google

Cista eiusdem sub nro 3.

Quatuor frusta mapparum, in toto fl. 30.

Item, mappae simplices, tres, à 1 fl. 30 xr., fl. 4. xr. 30.

Materia Turcica variegata, id est alba, et nigris filis intertexta fl. 1. xr. 30.

Linteamina pro lecto, cum craticulato labore, tria, à fl. 2, fl. 6.

Item, linteamina simplicia, sine craticulis, novem, à fl. 1. xr. 15, fl. 11. xr. 15.

Mantilia duo, unum pro mensa, serico pictum, et aliud, tantum in finibus subtiliter serico ornatum, à 45 xr., fl. 1. xr. 30.

Telae albae circiter ulnae sex fl. 12.

Materia seu tela coerulea, pro theca pulvinarum fl. 1. xr. 30.

Cista eiusdem Madácsy sub nro 4.

Vnum frustum strophiolorum mensalium xr. 44.

Aliud frustum mantilium, à 2 xr., xr. 44.

Vnum frustum ex Polonico patyolat fl. 4. xr. 45.

Craticularum, vulgo recze, pro linteaminibus et antipendÿs frusta octo, fl. 7. xr. 30.

Fila, seu duplaria, in quatuor ligaturis seu pustis, fl. 1.

Mappa craticulata, per modum alearum fl. 1. xr. 30.

Vnum frustum telae domesticae, circiter quatuor ulnarum fl. 1.

Vna theca serico picta, antiqua, pro pulvinaribus, xr. 15.

Vnum indusiolum muliebre fl. 1.

Digitized by Google

14.

Cista Rebellis Andreae Daróczy, continens subsequentia:

Scutellas stanneas septem, librarum 11, — à 15. xr. fl. 2. xr. 45.

Orbiculos stanneos octo, librarum 9, — à 15. xr. fl. 2. xr. 15.

Duas lagenulas, circiter unius mediae, stanneas, 5 librarum, — à 15 xr, fl. 1. xr. 15.

Vnam lagenam maiorem, trium circiter mediarum, sine cooperculo, 3 librarum, à 15 xr, xr. 45.

Culcitras duas, unam in lateribus viridem, et in medio albam, ex materia Turcica, sericeam, aliam vero in lateribus seu circumferentia, rubram, in medio autem partim nigram, partim rubram, fl. 28.

Vnam tunicam rubram ex panno Anglicano, cum caligis, pro Inventarÿ descriptione scribae datam.

Pallium unum muliebre, ex holoserico nigro subductum, habens fimbrias argenteas, fl. 66.

Froenum aereum deauratum, cum antilena fl. 4.

Duodecim nodos argenteos deauratos, magnos, 22 unciarum, à 45 xr, fl. 16. xr. 30.

Aliqua fragmenta argenti, circiter quinque unciarum, demum 4 unciae, à 30 xr, fl. 4. xr. 30.

Item, in una parva scatula argenti exusti, circiter uncias 1 3/4, à 36 xr, fl. 1. xr. 3.

Nodos argenteos pure albos, viginti tres, 6 unciarum à 39 xr, fl. 3. xr. 54.

Nodos alios minores, argenteos deauratos, duodecim, cum glandulis, 3 1/2 unciarum, à 45 xr, fl. 2. xr. 37 1/2.

Item, nodos alios rotundos argenteos, cum frustellis minutioribus, unciarum 6 1/2, à 30 xr, fl. 3. xr. 15.

Digitized by Google

15.

Res certorum Rebellium cum Thökölio existentium, utpote Pápay, etc. In una cista.

Framea una argentea deaurata.

Vnum tolltok argenteum, pro plummis, cum radÿs duplicibus.

Res minutiores argenteae, circiter unam unciam ponderantes.

Vnus pilleus ruber, sabellinus fl. 14.

Vnum frustum panni rubri Holandici fl. 5.

Vnus cingulus coeruleus ex serico fl. 25.

Vnum frustum 1½ ulnae, ex panno rubro Anglicano fl. 6.

Item, aliud frustum, ex panno Anglicano rubro, karmazini coloris fl. 8.

Tertium frustum, ex panno Anglicano viridi, duarum et mediae ulnae fl. 6.

Pro una tunica adaptatus pannus Anglicanus, ruber, iam in frustis fl. 6.

Pro uno pilleo pannus Anglicanus, ruber, fl. 1.

Panni coerulei Anglicani ulnae quatuor, fl. 12.

Vnae caligae rubrae portatae fl. 3.

Item, aliae caligae, coloris baraczkvirágszín fl. 4.

Aliae caligae rubrae, subductae tela, ex panno Anglicano fl. 4.

Tunica nova, ex panno Anglicano coeruleo, cum nodis argenteis deauratis fl. 20.

Alia tunica rubra, ex panno Holandico, iam attrita, sine nodis fl. 12.

Vna chlamÿs nova, ex panno Anglicano rubro, sine subductura, cum nodis argenteis deauratis fl. 25.

Vna pellis ex szattyán, flava, xr. 30.

Digitized by Google

Vna pellis pantherina fl. 15.

Vnum kafftány Turcicum, ex materia Turcica fl. 4.

Culcitra, cum attalico rubro in medio, in marginibus vero viridi fl. 15.

Alia culcitra, in lateribus flava, fl. 25.

16.

Res Sigismundi Pogány, actu penes Thökölyanum Rebellis.

Vna chlamÿs, ex coeruleo granáth, imperfecti operis, fl. 6.

Item, decem paria nodorum sericeorum coeruleorum, argenteis filis intertextorum, pro chlamide, fl. 5.

Vna tunica rubra, ex panno Holandico, una cum argenteis nodis, tam in pectore, quam manicis, fl. 15.

Caligae, ex simili panno, datae Domino Varnay.

Vnus pileus, pariter ex simili panno, sine subductura et pelle, fl. 1.

Vnum frustum rubri panni schebtuch, xr. 9.

Extradatae literae in una cista familiam Kigyósy concernentes Petro Szent-Léleky, qui juramento affirmavit, easdem litteras uxorem suam cum reliquis consanguineis concernere.

17.

Sequitur series earum rerum, quae per Inquisitionem medÿ Egregÿ Joannis Mohácsy peractum, inventae sunt.

Rebellis Petri Szabó.

Vnus cingulus argenteus, foemineus, deauratus.

Item, alter cingulus sericeus, karmazini coloris, iam usuatus, uxori ad praevium juramentum extradatus.

Digitized by Google

18.

Sigismundi Pogány.

Vnum par pistoletarum fl. 4. xr. 30.

Vnus pugio, vulgo hegyestőr, Mohácsyo datus.

Sex patinae stanneae antiquae.

19.

Samuelis Jeney.

Vnum tolltok argenteum deauratum, cum quinque fistulis pro plummis gruis imponendis.

Aliud minus tolltok, cum tribus fistulis, itidem pro plummis gerendis accommodatum.

Octodecim paria nodorum ex aureis filis contextorum, quorum capita et finalia sunt ex scoffio, fl. 9.

Pileus unus novus, ruber, ex pari pellium sabellinarum constans fl. 12.

20.

Greyory Antalóczy, paritèr Rebellis.

Nodi duplices maiores, argentei, rotundi; maiores sedecim, minores vero octodecim.

Item, nodi scissi laboris argentei, una cum glandulis quindecim.

Vnus cingulus attritus, antiquus, sericeus, non multum valens, fl. 3.

Paratae pecuniae, prima vice Hungaricales fl. 44. Duo frusta argenti, in massa circiter septem unciarum, una laminula auri, duos aureos ponderans.

Item, paratae pecuniae Hungaricales fl. 152.

21.

Res Lessenyeianae.

Duo tapetes antiqui mensales, fl. 8.

Vnus baculus, seu sceptrum, vulgo bozogány, fl. 3.

Digitized by Google

Tres culcitrae pro lecto, quarum una est in medio rubra holosericea et auro intertexta, secunda itidem, et tercia, cum intermedio rubro, omnes vero sericeae, fl. 25.

Duo paria pistoletarum novarum fl. 30.

Quatuor frusta ex mundis muliebribus. Ista habentur inter res Thökölyanas.

22.

Res diversae notoriorum, in una cista.

Alba munda muliebria, in frustis decem, fl. 6. xr. 15.

Vnus cingulus antiquus, ex rubro serico, restitutus ad praevium juramentum uxori.

23.

In cista sub lit. AA. continentur sequentia:

Vna chlamÿs, ex panno Anglicano purpureo, cum nodis in una serie, ex filis aureis contextis, fl. 50.

Vna tunica virilis nigra, fl. 3.

Vnum tegumentum ephippiale rubrum, simplex, fl. 3.

Toga muliebris, ex damasca viridi, attrita, fl. 25.

Altera toga muliebris, rubra, ex saieta (?) fl. 6.

Vnum palliolum antiquum, ex holoserico florato fl. 3. xr. 30.

Vnum humerale foemineum, rubrum, ex holoserico, ex mundo muliebri, 4 frusta, fl. 4.

Item, munda muliebria, diversi generis, frusta 28, fl. 16. xr. 11.

Vnus cingulus foemineus sericeus, ex zonis fl. 20.

Vna zona sericea, pro pectorali foemineo fl. 1. xr. 30.

Digitized by Google

24.

In cista pro carpento apta, sub lit. BB.

Diversa munda muliebria, utpote linteamina mappae et similia, in frustis 57, fl. 62. xr. 21.

25.

In cista magna lignea, sub lit. CC.

Mundus muliebris, in frustis triginta sex, fl. 41. xr. 13.

Vna toga muliebris, ex viridi damasca, attrita, fl. 9.

Vnum palliolum, ex holoserico nigro, destructum, fl. 8.

Vna pulchra rubra toga muliebris, ex materia aureo texta fl. 80.

Vnum pallium aestivum nigrum, ex holoserico florato, tribus ordinibus continens fimbrias aureas fl. 70.

Vna culcitra pulchra attalica, in marginibus seu circumferentia viridis, fl. 20.

Vnum czaffragh Turcicum, aureis et argenteis filis contextum fl. 60.

Vnum antipendium rubrum, ex taffota, attritum, xr. 30.

Duo Turcica parva strophiola, pro collo serico ornata fl. 1.

Flores pro czaffragh tres, non magni momenti, ex argenteis filis, fl. 3.

26.

In cista viridi magna, sub lit. Z.

Mundus muliebris diversus, in frustis nro 29, fl. 62.

Digitized by Google

Vnum palliolum, ex rubra damasca, cum fimbriolis quatuor ordinum, sine subductura fl. 10.

Vna nova toga muliebris, coerulei coloris, cum aureis fimbrÿs, ex materia tabit, una cum antipendio fl. 100.

Altera toga, ex rubro simili holoserico, nova, pulchra, cum octo ordinibus fimbriarum argentearum fl. 300.

Duo humeralia muliebria, unum rubrum holosericeum, et alterum ex coerulea damasca, cum argenteis fibulis fl. 50.

Vnum antipendium auro textum, vulgo terczenella, fl. 7.

Notandum. Ad hanc cistam etiam aliunde ex duabus malis cistis sunt res subsequentes impositae, utpote:

Vna toga viridis, ex damasca simplex, fl. 18.

Sex frusta mundi muliebris simplicioris.

Item, unum humerale foemineum, ex damasca, marasci coloris, attritum fl. 4.

Vnum pulchrum linteamen, auro pictum fl. 7. xr. 30.

Item, una vestis virilis, rubra, antiqua, fl. 16.

Et una chlamÿs coerulea, nondum perfecta, et antiqua reformata, fl. 1. xr. 30.

27.

Res in hospitio Domini Provisori conscriptae, subsequentes:

Vnus tapes pro pariete, antiquus, vulgo kilin, fl. 3.

Nodi octo argentei rotundi.

Alÿ nodi sex, argentei deaurati, magnitudinis unius nucis.

Digitized by Google

Alÿ nodi argentei deaurati, tredecim.

Fibularum argentearum deauratarum, pro caligis, paria decem.

Aliarum fibularum paria sex et medium.

Vnum cochlear, argenteum deauratum.

Glandularum, pro nodis, paria viginti, ex argento.

Argenteum cochlear, unum.

Vnus cingulus argenteus, vulgo forgács-öv.

Paratae pecuniae floreni duo.

Duae rosae, seu boglár, ex argento, pro balteo accommodabiles.

Vnus annulus ex argento, cum lapide rūbro.

Vnus hamulus argenteus, pro cingulo.

Vnum frustum argenti, pro framea, deauratum.

Vna chlamÿs rubra, ex panno skarláth, aestivalis, fl. 50.

Vnum novum tassoly, cum lódingio, ex rubro karmazín, fl. 6.

Vna tunica antiqua, ex panno Anglicano, cinericei coloris, fl. 3.

Altera theca pulveraria, seu loding, ex holoserico viridi, fl. 4.

Vna theca pro literis conservandis, ex rubro karmazín xr. 30.

Patinae stanneae nro sedecim.

Vnus flasco aereus, rotundus.

Quatuor flascones stannei.

Quinque canthari stannei, antiqui.

Vnum infundibulum stanneum, pro pelvi.

Duae pelles, ex flavo kordovány, xr. 30.

Vna framea argentea, cum balteo et tassoly.

Vnum cochlear fractum, argenteum.

Vnus baculus arundineus.

Digitized by Google

Item, aliae patinae stanneae novae, sex.

Tres orbiculi stannei.

Item, una patinula stannea.

Coralli pro collo, intermixti unionibus in uno filo, succinei globuli, nigri filo inducti, intermixti gemmis.

Noduli nigri, ex Austein.

Novem maiores, novi argentei.

Item, alÿ undecim parvi noduli argentei.

Vnus cantharus stanneus.

Aliae patinae stanneae, antiquae, decem.

Vna cistula, cum duodecim patinis magnis, et totidem orbiculis stanneis.

Panni viridis simplicis ulnae duae, fl. 1. xr. 30.

Vna et media ulna, ex materia rubra fl. 1. xr. 15.

Vnum czaffragh, ex panno Anglicano fl. 4.

Aliud czaffragh, ex panno simplici coeruleo fl. 1. xr. 30.

Vna toga muliebris, rubra, nova, fl. 5.

Vna chlamÿs nova, ex panno Anglicano, aestivalis, nigra.

Ex mundo muliebri simplici diverso frusta 24, fl. 14. xr. 3.

Vnum pulchrum linteamen, auro et serico diversi coloris pictum, fl. 15.

Item, quatuor investiturae pulvinariae, vulgo párnahaj, pariter auro et serico rubro pictae, fl. 22. xr. 30.

Notandum. Ex praemissis res stanneae relictae sunt prae manibus Domini Rozman.

In una vero cistula duodecim patinae, totidemque orbiculi, Domino Nicolao Horváth venditi sunt fl. 25.

Digitized by Google

Res autem argenteae datae Nagy-Baniam, ita et argentum ex framea desumptum eo datum.

Duae cistae magnae ligneae, cum mundo muliebri varij generis, in frustis circiter nonaginta, quae pro priori in una tantummodo cista reposita fuerunt, verum, quia eodem ob gravitatem ex Arce deportari non potuit, ideo de necesse ad duas cistas res eaedem transponi debebant, indigerenturque specifica inventatione, sub lit. P. et Q. . . . fl. 292. xr. 40.

28.

Dominus Rozman praesentavit:

Argenti in laminis seu frustis duobus maioribus et tertio breviori, in universum vigintiquinque circiter uncias ponderantes, pro cusione quinquenariorum grossorum praeparatis.

Item, in uno sacculo fragmenta male cusorum numorum.

Argentum ex una framea desumptum; duas item frameas, argento obductas; sceptrum unum argenteum deauratum, quod restitutum est Domino Stephano Marín, uti proprium.

Froenum, cum antilena, aereum deauratum.

Quatuor imperiales in specie, et den. 75.

Demum octo aureos in specie.

29.

In cista Judaei, qui ex Arce Mungacs argentum efferebat.

Vna petia panni viridis remek, integra, fl. 12.

Duae ulnae ex panno Anglicano viridi fl. 6.

Item, ex simili panno, frustum simile fl. 7. xr. 30.

Vnum frustum ex panno violaceo Anglicano, ulnarum trium, fl. 12. xr. 30.

Digitized by Google

Ex alio panno rubro Anglicano deteriori ulnae duae fl. 3.

Ex materia Anglicana rasa, alti coloris rubri, ulnae duae et media, fl. 3.

Ex materia hernácz, sulphurei coloris unum frustum, ex duodecim circiter ulnis constans, fl. 8.

Aliud frustum, ex materia hernácz, subargentei coloris, ulnarum circiter 16, fl. 10.

Item, ex materia hernácz, coerulei coloris, circiter ulnae quatuor, fl. 3.

Item, materia posztó-rása, rubri coloris vulgo királyszín, una petia fl. 20.

Duae ulnae ex panno viridi közlöndis fl. 2.

Ex taffota viridi, in uno frusto, ulnae circiter sedecim, fl. 16.

Ex alia taffota viridi, habos dicta, circiter viginti ulnae fl. 20.

Item, tertium frustum, ex taffota coerulea, itidem habos dicta, ulnae decem, fl. 12.

Quinque frustella materiae diversi generis et coloris simplicis, fl. 4. xr. 30.

Item, pro theca pulvinaria unum frustum telae, vulgo czuilich dictae, xr. 15.

30.

In cista quae non fuit inventata.

Vna toga muliebris, ex materia coerulea, fl. 40.

Vna toga muliebris, ex bÿsso attrita, fl. 50.

Vnum strophiolum, ex atlacz rubra, pro calice, fl. 3.

Vna toga muliebris, ex bÿsso nigro, attrita et dissoluta, fl. 40.

Frusta diversa serico picta, pro linteaminibus et alÿs accommodabilia, nro 9., fl. 12.

Digitized by Google

Sex frusta similia, partim serico, partim vero etiam auro picta, fl. 10.

Septem frusta pro investituris pulvinarum, sed imperfecti laboris, fl. 6.

Finalia linteaminum, serico picta, in fustis 19, fl. 16. xr. 30.

Finalia linteaminum, in frustis 9 reticulata, fl. 4.

Duodecim frusta diversarum reticularum, pro finibus linteaminum fl. 16.

Labor sutus albus, in frustis 21, iam pro linteaminibus, iam pulvinaribus accomodabilis, fl. 10.

In uno sacculo diversa reticularum frusta, pro linteaminibus et pulvinaribus accomodabilia, fl. 5.

31.

In cista, sub litera Y.

Vna attrita chlamÿs, corrosae tineis, coerulea, fl. 3. xr. 30.

Vnus tapes attritus, fl. 2.

Suppositurae pro ephippÿs Turcicae, in finibus holoserico exornatae, tineis corrosae, duae, fl. 6.

Item, una, fl. 2.

Vnum froenum vile Turcicum, ex vili argento, cum antilena fl. 5.

Saccus variegatus, ex una parte coriaceus, xr. 45.

Vnum frustum materiae variegatae, lacerae et nimis attritae, perforatae, xr. 6.

32.

Subsequentia, extra cistas.

Culcitra, una cum intermedio rubro et in circuitu taffota, fl. 20.

Digitized by Google

Altera culcitra flava, attrita et in circuitu rubra fl. 4.

Vna toga foeminea, merasei coloris, ex materia auro texta, iam usuata, fl. 40.

Altera toga muliebris, auro texta, rubra, fl. 75.

Vnum amiculum muliebre, vile, ex damasca violacea fl. 3.

Vna tunica antiqua viridis, cum nodis argenteis, usuata, fl. 4.

Vnum tegumentum, pro mensa, xr. 30.

Vnum horologium mensale, destructum, fl. 5.

Item, speculum unum vile, xr. 12.

Nonnulla apparamenta pro equis currulibus, nova, utpote capistra helica fl. 14.

Vnum par stapedum Turcicorum, ex ferro, xr. 15.

Duo frusta subductu ae pellium vulpinorum, fl. 3.

Praemissa reinventatio rerum praespecificatarum antecedenter Munkacsini inventatarum, et simul aestimatio earundem in summo valore, ita, ut pleraeque res vix taliter, prouti aestimatae sunt, vendi possint, facta est per nos infrascriptos, iussu Inclytae Camerae Scepusiensis. Cassoviae, die 20. mensis Martÿ 1688.

Notandum. Post peractam hanc reinventationem et aestimationem rerum, permissa est revisio et perlustratio earundem Illustrissimo Comiti Domino Francisco Barkóczy, et Spectabili ac Magnifico Domino Ladislao Károlyi, res suas Mungacsini depositas perquirentibus, qui plerasque ex ÿsdem cognoverunt, et tales sequestratae sunt.

(L. S.) Joannes Cziffkay, substitutus secretarius m. p.

(L. S.) Joannes Martinus Erhardt annonae, archivi conservator m. p.

Digitized by Google

(L. S.) Michaël Fabricÿ vice-perceptor m. p.
(L. S.) Joannes Vrsini sartor m. p.
(L. S.) Joannes Balogh pelio m. p.
(L. S.) Georgius Békéssi aurifaber m. p.

(Eredetije Budán, a kir. kamarai levéltár rendezetlen részében. Régi jegye nro 15.)

IV.

INVENTARIUM

Über die in den Schlos Mungacz sich befindende Pasteÿen, Battarien, Stuckh, Mörscher, Zimmer, Gwölber, Keller oder Casmäthen.

1.

Specification

Der in den Schlos Mungacz sich befindenden Pasteÿen, Battarien, Stuckh, Mörscher, Zimmer, Gewölber, Keller oder Casmäthen.

Im ersten, als untern Schlos.

Beÿ Eingang, rechter Handt:

	Stuckh.	Pfundt.
Auf der Deütschen Battarie.	1 Stuckh von Anno 1647 von Ragozi, schiesst	18
	1 Zersprungene Noth-Schlangen . . .	15
	1 Stuckh von Betlehem Gabor, ohne Jahrzahl	10
	1 Stuckh von Cardinal Dietrichstain, de Anno 1636, schiesst	2½
	1 Stuckh mit den Namben eines Basiliskhen, von Hradicz, aus Mähren, de Anno 1546, schiesst	2½
	1 Stuckh ohne Zaichen, de Anno 1529, schiesst	1½

Digitized by Google

Auf der Hatduckhen-Battarie, linckher Handt.

Stuckh.		Pfundt.
1	Stuckh von Betlehem Gabor, de Anno 1629, schiesst	10
1	Stuckh von Bebeckh, de Anno 1545, schiesst	1½
1	Stuckh von Epperies, de Anno 1548, schiesst	1½
1	Mörscher von der Alten Ragozin, de Anno 1658, so aber an Schildt-Zapfen zersprungen; wirfft an Stain	54

Im anderten oder mittern Schlos.

Auf der langen Pasteÿ, rechter Handt.

Stuckh.		Pfundt.
1	Ragozische Noth-Schlangen, de Anno 1632, schiesst	10
1	Ragozische Noth-Schlangen, de Anno 1631, schiesst	10
1	Ragozische Falckhaunen, de Anno 1631, schiesst	10
1	Stuckh von Cardinal Dietrichstain, de Anno 1636, ruinírt, schiesst . .	7
1	Ragozisches Cammer-Stückhl, de de Anno 1644, schiesst	3
1	Stückhl, ohne Zaichen, de Anno 1554, schiesst	1½
1	Scharfenthiel, ohne Zaichen, de Anno 1526, schiesst 14 Loth.	
1	Scharfenthiel, ohne Zaichen undt Jahr-Zahl, schiesst 14 Loth.	
1	Scharfenthiel von Esterhasi, de Anno 1613, schiesst 12 Loth.	
1	Ragozische Veldt-Schlangl, de Anno 1620, schiesst	1

Digitized by Google

Auf der langen Pasteÿ, rechter Handt.

Stuckh.		Pfundt.
1	Mörscher von Kaÿser Rudolpho 2-do, ohne Jahr-Zahl, würfft an Stain	22
1	Mörscher von Battorischen Familia, de Anno 1527, würfft an Stain	10

Die Wagner-Pasteÿ, linckher Handt.

Stuckh.		Pfundt.
1	Betlehem Gaborische Stuckh, ohne Jahr-Zahl, schiesst	10
1	Altes Kaÿserliches Stuckh, mit ausgeleschten Wappen, Namben undt Jahr-Zahl, schiesst	3
1	Stuckh ohne Namben, de Anno 1534, schiesst	1½
1	Stückhl ohne Zaichen, de Anno 1542, schiesst	1
1	Stückhl von Danzig, de Anno 1588, schiesst	1
1	Eÿsernes Stückhl, ohne Zaichen undt Jahr-Zahl, schiesst 14 Loth.	
1	Stuckh ohne Zaichen, de Anno 1565, schiesst	2

Die Goizÿ (Géczy)-Battarie.

Stuckh.		Pfundt.
1	Betlehem Gaborisches Noth-Schlangen, de Anno 1629, schiesst	10
1	Betlehem Gaborisches Falckhaunen, ohne Jahr-Zahl, schiesst	6
1	Saxl Stuckh, de Anno 1549, schiesst	2
1	Zersprungenes Esterhasisches Stückhl, de Anno 1613, schiesst 12 Loth.	

Digitized by Google

Im dritten oder obern Schlos.

Die Haüdtckhen-Battarie, rechter Handt.

Stuckh.	Pfundt.
1 Ragozisches Stuckh, de Anno 1645, schiesst	4½
1 Stuckh mit einen Löwen und Namben Petri Prínÿ, de Anno 1542, schiesst	2½
1 Stuckh ohne Zaichen undt Jahr-Zahl, schiesst	1
1 Mörscher von der alten Ragozin, de Anno 1658, würfft an Stain	54

Die Deütsche Battarie, linckher Handt.

Stuckh.	Pfundt.
1 Ragozische Noth-Schlangen, de Anno 1647, schiesst	18
1 Ragoczisches Stuckh, de Anno 1645, schiesst	4½
1 Stückhl mit der Beregger Geschpaanschaffts-Wappen, ohne Jahr-Zahl, schiesst	1

Auf den obern Schlos-Boden, untern Tach.

Stuckh.	Pfundt.
1 Ragozisches Stuckh, de Anno 1645, schiesst	4½
1 Ragozisches Cammer-Stückhl, ohne Jahr-Zahl, schiesst	3
1 Ragozisches Cammer-Stückhl, ohne Jahr-Zahl, schiesst	3
1 Kaÿserliches Stückhl, ohne Namben undt Jahr-Zahl, schiesst	1½

Digitized by Google

In der Palankhen.

Stuchh.	Pfundt.
1 Stuckh von Cardinal Dietrichstain, de Anno 1634, schiesst	3
1 Ragozisches Stückhl, ohne Jahr-Zahl, schiesst	3
1 Stückhl von Cardinal Dietrichstain, de Anno 1642, schiesst	3
1 Stückhl von Kayser Rudolpho 2-do, (welches Unsere bey Übergaab hereingebracht), de Anno 1579, schiesst	2
1 Stückhl, so Unsere hereingebracht, von Kayser Rudolpho 2-do, schiesst	2
1 Stückhl von Cardinal Dietrichstain, de Anno 1635, schiesst	2
1 Stückhl von Caschau, sub Ferdinando 3-tio, de Anno 1643, schiesst	3
1 Stückhl, ohne Zaichen undt Jahr-Zahl, schiesst	1½
1 Stückhl von Cardinal Dietrichstain, de Anno 1634, schiesst	3
1 Stückhl von Cardinal Dietrichstain, de Anno 1634, schiesst	3
1 Stückhl von Cardinal Dietrichstain, de Anno 1642, schiesst	3
1 Stückhl der Stadt Epperies, so aber die Unsrige von Caschau mitgebracht, de Anno 1628, schiesst	2

Digitized by Google

2.

Specification

Der in den Schlos Mungacz befindlichen Zimmer, Gwölber, Fenster, Öffen, Thiern, undt Kellern oder Casmäthen.

In den obern Schlos.

	Zimmer	Gwölber	Fenster		Öffen		Thiern	Keller oder Casmäthen
			guette	ruinírte	guette	ruinírte		
	21	9	22	42	20	3	66	4
In den mittern Schlos.								
	15	6	18	9	13	—	26	6
In den untern Schlos.								
	6	—	9	1	6	—	7	2
Summa	42	15	49	52	39	3	99	12

3.

Specification

*Der in Mungacz annoch *) verhandtenen Mobilien.*

	Diesch	Stiell	Bänckh	Drüchen	Kästen	Pettstätten
In obern Schlos . .	19	4	11	16	3	9
Item. Eÿserne Drüchen	—	—	—	3	—	—
In mittern Schlos . .	6	1	4	41	—	7
In untern Schlos . .	—	—	—	—	—	—
Summa .	25	5	15	60	3	16

*) T. i. a várnak a császáriak által lett kiüríttetése után.

Digitized by Google

4.

Specification

Was in Mungacz von Extraordinari Mobilien annoch verhandten waren, als:

An Wein, Vaas 3
Wein-Essig, Vaas 28½

1 Grosser mössinger Leichter auf 12 Lichter, in der Taffel-Stuben.
1 Grosse gläserne Latherne.
1890 Stain-Saltz.
5 Vaas gestossenes Stain-Saltz.

5.

Verzaichnüss

Der in allhiesigen Schlos Mungacz verhandtenen Pasteÿen oder Battarien, wie selbe vorhin undt jetzt genennet worden.

In obern Schlos.

Vorhin.	Jezt.
Rechter Handt die Haüduckhen Battarie.	Die Leopoldi Battarie.
Linckher Handt die Deütsche Battarie.	Die Theresia Battarie.

In mittern Schlos.

Rechter Handt die lange Pasteÿ.	Die Josephi Pasteÿ.
Linckher Handt die Wagner Pasteÿ.	Die Spännische Pasteÿ.
Darneben die Goizÿ-Pasteÿ.	Die Chur-Baÿrische Pasteÿ.
Gegenüber die	Commendanten Pasteÿ.

Digitized by Google

In untern Schlos.

Vorhin.	Jezt.
Rechter Handt die Deütsche Pasteÿ.	Die Caroli Pasteÿ.
Linckher Handt die Haüduckhen Pasteÿ.	Die Antoni Pasteÿ.

Signatum Schlos Mungacz, den 23. Febr. 1688.

(Eredetije és több példány egykorú másolata a kir. kamara levéltárában Budán. Ugyanott e leltáraknak irónnal írt eredeti fogalmazatai is megvannak még, a mint helyről helyre járva, darabról darabra fölvétettek a kir. kamarai tisztek által.)

V.

ANNO 1688. DIE 20. FEBRUARŸ. SECUNDUM INVENTARIUM COMPUTATIO IN ARCE MUNKACSIENSI OMNIUM JANUARUM, FENESTRARUM ET OMNIUM FORNACIUM.

Primo in Arce superiori.

1. Domus in turri superior, continet januam communem nro 1.

Fenestras vitreas, destructas, lignis applicatas nro 2.

Fornacem testaceam nro 1.

2. Domus alia in turri eodem, communem januam continet nro 1.

Fenestras vitreas, destructas, lignis applicatas nro 2.

Fornacem testaceam viridem nro 1.

Konyha, super culinam, vacua.

3. Domus prima, continet destructam januam nro 1.

Digitized by Google

Locos fenestrae nro 2, sed sine vitris et fornace.

4. Domus secunda, vacua, januam destructam continet nro 1.

Locum fenestrarum, sine vitris 2.

Locum fornacis continet 1.

5. Domus tertia, super culinam, in qua ex culina fumarius ascendit, januam nro 1.

Locus fenestrarum, sine vitris 2.

Locus fornacis nullus est.

6. Domus quarta, in eadem contignatione, vacua, januas habet 3.

Fenestras, sine vitris 2.

Locum habet fornacis 1.

7. Domus medicinaria 1, cum fenestris, sine fornace.

8. Sequuntur gradus ascendentes ad superiorem contignationem.

Janua inter gradus nro 1.

9. Domus super domum medicinariam, continet januas simplices 2.

Fenestras vitreas, plumbis applicatas 2.

Fornacem destructam, simplicem 1.

10. Domus familiaria in eadem contignatione, habet januas simplices 2.

Locus fenestrarum 2.

Fornax pistrix panum, cum testaceis 1.

11. Domus infra gradibus, habet januas transibiles 2.

Fenestras vitreas, lignis applicatas nro 1.

Fornacem viridem, bonam 1.

12. Domus in eadem contignatione, habens januas bonas 2.

Fenestras plumbis applicatas, vitreas 3.

Digitized by Google

Fornacem pulcram variegatam 1.

13. Cubiculum, continens januam bonam 1.

Fenestrae destructae, vitreae 1.

Fornax nulla.

14. Atrium super gradus, januam habens simplicem 1.

15. Domus, habens januas bonas 2.

Fenestras vitreas, plumbis applicatas, partim destructas 2.

Fornacem habet viridem, bonam 1.

Item, locus necessarius, continens januam simplicem 1.

16. Domus, continens januam simplicem 1.

Fenestras vitreas, destructas 1.

Fornax variegata, bona 1.

17. Domus, continens januas bonas 3.

Fenestras vitreas, plumbis applicatas, destructas 2.

Fornacem pulchram, variegatam 1.

18. Domus, continens januas bonas 2.

Fenestras vitreas, destructas 2.

Fornax variegata, bona 1.

19. Palacium deauratum, januam simplicem 1.

Fenestrae vitreae, plumbis applicatae, destructae nro 4.

Fornax pulchra, variegata 1.

20. Atrium, continens januas simplices 1.

Fenestram destructam, vitream 1.

21. Domus angularia, januam simplicem 1.

Fenestrae plumbis applicatae, destitutae 2.

Fornax viridis, nro 1.

22. Domus, habens januam simplicem 1.

Fenestras, lignis applicatas 2.

Digitized by Google

Fornacem viridem, bonam 1.

23. Templum, continens januas 2.

Fenestras, plumbis applicatas 5.

24. Sub templo cellarium, habens januas simplices 2.

25. Infra gradibus cubiculum, januam habens ferream 1.

Fenestram habens simplicem 1.

26. Domus pistrix, januam simplicem 1.

Fenestras destructas habet 1.

Fornaces panum pistrices 2.

27. Cellarium praebendatorum, habens januas simplices 4.

Fenestras vitreas 1.

28. Cubiculum, januam habens bonam 1.

Fenestras vitreas, destructas 2.

29. Cubiculum, habens januam ferream, fortem 1.

Fenestras vitreas, plumbis applicatas, destructas 2.

30. Atrium, in quo datur transitus ad pugnam angulatam, habens januas simplices 2.

31. Domus, habens tres januas simplices, 3.

Fenestras vitreas 2.

Fornacem simplicem 1.

32. Domus, januam habens simplicem 1.

Fenestram vitream 1.

Fornacem pistricem 1.

Sequitur cubiculum, januam habens 1.

Fenestram vitream, lignis applicatam 1.

33. Atrium, habens januas simplices 2.

Fenestram destructam, vitream 1.

Fornacem pistricem 1.

34. Domus aceti, habens januas simplices 2.

Fenestram habet lignis aplicatam 1.

Digitized by Google

Fornacem habet 1.

35. Domus vel cubiculum, habens januas simplices duas, 2.

Fenestras vitreas, lignis applicatas 1.

36. Cubiculum, habens januam simplicem 1.

Fenestram destructam 1.

37. Culina, januam habet 1.

Fenestras destructas vitreas 3.

38. Cubiculum, culinae adjunctum, habet januam simplicem 1.

Fenestram, lignis applicatam, vitream 1.

Fornax pistrix 1.

39. Cubicula duo, sine januis; locus januarum reperitur 4.

Locus fenestrarum est 1.

40. Cubiculum, januam habens simplicem 1.

Sequitur secunda Arx.

41. Cubiculum, januam habens simplicem 1.

Fenestram vitream lignis applicatam 1.

Fornax simplex 1.

42. Domus, habens januam simplicem 1.

Fenestras vitreas, lignis applicatas 2.

Fornacem simplicem 1.

43. Domus, habens januam simplicem 1.

Fenestram vitream, lignis applicatam 1.

Fornacem simplicem 1.

44. Domus, habens januas simplices 2.

Fenestras vitreas, lignis applicatas 2.

Fornacem simplicem 1.

45. Domus, habens januas simplices 2.

Fenestram vitream, lignis applicatam, destructam 1.

Digitized by Google

Fornacem simplicem 1.

46. Domus vel cubiculum, habens januam 1.

Locus fenestrarum 1.

47. Cubiculum, januam habens simplicem 1; sine fenestra et sine fornace.

48. Cubiculum magnum, vel frumentarium, habens januam simplicem 1.

Locos fenestrarum 4.

49. Domus, habens januam simplicem 1.

Locum fenestrarum 1.

Fornacem habet 1.

50. Domus, habens januam simplicem 1.

Fenestram vitream, lignis applicatam 1.

Fornacem simplicem 1.

51. Domus, habens januam simplicem 1.

Fenestram vitream, lignis applicatam 1.

Fornacem simplicem 1.

52. Domus, habens januam simplicem 1.

Fenestram vitream, destructam 1.

53. Domus, januam habens simplicem 1.

Fenestram vitream, lignis aplicatam 1.

54. Cubiculum, habens januam simplicem 1.

Fenestram vitream, plumbis applicatam 1.

Fornacem simplicem 1.

55. Cubiculum, habens januam bonam 1.

Fenestras vitreas, lignis applicatas 2.

56. Domus, habens januas bonas 2.

Fenestram vitream, plumbis applicatam 1.

Fornacem viridem, bonam 1.

57. Domus, continet januas bonas 2.

Fenestram, lignis applicatam, vitream 1.

Fornacem viridem, bonam 1.

58. Atrium, habens januam simplicem 1.

Digitized by Google

Fenestras destructas vitreas, lignis applicatas 2.

59. Domus, continet januam simplicem 1.

Fenestram destructam vitream, lignis applicatam 1.

Fornacem simplicem 1.

60. Sub gradibus cubiculum, habens januam 1.

Fenestram vitream, lignis applicatam 1.

Fornacem simplicem 1.

61. Domus satraparum, habens januam 1.

Fenestram destructam vitream, lignis applicatam 1.

62. Domus vel cubiculum, januam habens 1.

Sequitur Arx tertia.

63. Domus seratorum, habens januas 2.

Fenestras vitreas, lignis applicatas 4.

Fornacem pistricem 1.

64. Domus, continet januam simplicem 1.

Fenestram vitream, lignis applicatam 1.

Fornacem simplicem 1.

65. Domus vel atrium, habens januam 1.

Fenestram vitream, lignis applicatam 1.

Fornacem simplicem 1.

66. Domus, habens januam simplicem 1.

Fenestras vitreas, lignis applicatas 2.

Fornacem bonam, viridem 1.

67. Domus, continens januam 1.

Fenestram vitream, lignis applicatam 1.

Fornacem simplicem 1.

68. Domus satraparia, habens januam 1.

Fenestram vitream, destructam 1.

Fornacem pistricem panis 1.

(Eredetije a kir. kamara levéltárában Budán.)

Digitized by Google

VI.

A RÁKÓCZI-ÁRVÁK ÉS ZRÍNYI ILONA MUNKÁCSROL BÉCSBE VITT INGÓSÁGAINAK LELTÁRA.

Conscriptio rerum mobilium Rakocziano-Orphanorum, coram Eminentissimo Principe Domino Domino Cardinale a Colonicz (titulus cum plenissimo honore), praesente Comitissa Helena Zríni Thököliana, et Domicella Rakocziana, Anno 1688., die secunda mensis Aprilis et subsequentibus, in Archiducali Civitate Vienna, Austriae, facta et celebrata.

1.

Literalia Instrumenta.

1. Specificatio damnorum per militiam Lytvanicam in Comitatu Arvensi, Anno 1683. patratorum.

2. Anni 1622. Diploma Niklspurgense.

3. Conscriptio bonorum Lodomer.

4. Diversarum scripturarum specificationes.

5. Fasciculus reversalium diversorum rebellium.

6. Consignationes proventuum bonorum in Hungaria et Transylvania existentium.

7. Documenta praetensionis Patrum Societatis Jesu.

8. Accorda Cassoviensis. Item, relatio ablegationis Constantinapolitanae.

9. Consignatio bonorum Thökölianorum in Hungaria et Transylvania.

10. Literae super vineis Keresztúriensibus.

11. Nobilitares literae Polonicae, a Casimiro rege, familia Rákóczy elargitae.

12. Diploma Ferdinandeum super officio supremi comitis comitatus Saarosiensis, sub Anno 1664.

13. Assecuratoriae Ferdinandi tertii, super per-

Digitized by Google

solutione interesse a centum millibus imperialium mutuatorum.

14. Introductio et inscriptio bonorum Thokay.

15. Statutoriae bonorum Ecsediensium, cum reliquis adjunctis literalibus instrumentis, idem dominium concernentibus.

16. Recognitionales regni Transylvaniae, in quibus recognoscunt Status, maluisse Georgium condam Rákóczi a sede sua Principali migrare velle, quam per administrationem ejusdem Principatus cum proprio suo commode tributum Turcicum augere.

17. Principis Georgÿ Rákóczi confirmatio fassionalium, ratione translati juris a Sigismundo in Franciscum condam Rákóczi, super arce Gyalu et appertinentiis.

18. Absolutionales defuncti Francisci Rákóczi super rebellione, et poena soluta.

19. Literalia instrumenta dominium Munkácz concernentia.

20. Documenta literalia dominium Patakiense concernentia.

21. Documenta literalia dominii Regécz.

22. Literae familiam Pogány tangentia.

23. Literae factum bonorum Aynáczkeő concernantia, contra relictam Ladislai condam Fekete.

24. Quietantia Domini Baronis Golesz. Item fassio, seu revocatio Dominae Comitissae Elisabethae Rákóczi-Erdődianae.

25. Rationes bonorum Transylvaniensium.

26. Conscriptio bonorum Lednicze.

27. Conditiones diversae contradictionum super bonis Nagy-Bánya.

28. Literae bona Szendrőviensia concernentia.

Digitized by Google

2.

Clenodia.

Una linea unionum fl. 450.

Duae lineae unionum fl. 700.

Decem lineae unionum fl. 3000.

Octo lineae unionum in quatuor partes divisae, lothones 12 et ½ ponderantes fl. 500.

Rana, habens in pectore praeciosum smaragdum fl. 400.

Monile, ex meris adamantibus fl. 1200.

Vitta, ex unionibus fl. 350.

Vitta, cum rofulis adamantibus fl. 200.

Una lacerta, 10 adamantibus ornata fl. 30.

Una rosa aurea, cum 58 rubinis fl. 36.

Figura Sancti Spiritus, cum 6 adamantibus fl. 160.

Uniones pro collo, cum 23 rubinis et adamantibus fl. 500.

Catenula aurea pro collo, cum 50 adamantibus et totidem unionibus fl. 300.

Frusta quaedam auro et argento acu picta, unionibus exornata fl. 50.

Unus hamus pro cingulo, vulgo csatt vocatus, centum quadraginta septem adamantibus ornatus fl. 2500.

Unus flos, ad formam lilii convalii, adamantibus ornatus fl. 60.

Unum sertum, vulgo párta vocatum, cum quinque rosis aureis, adamantibus et unionibus ornatum fl. 120.

Duae rosae aureae, quaelibet cum 36 adamantibus ornata fl. 170.

Digitized by Google

Unum frustum auri, quod per se crevit, ponderans aureos 19-a, fl. 66 xr. 30.

Duae aureae rosae, quaelibet 36 adamantibus et rubinis ornata fl. 170.

Una stella, habens in medio magnum rubinum et circumcirca adamantes fl. 120.

Una rosa, ad formam crucis, undecim adamantibus ornata fl. 27.

Unum par spintrium fl. 50.

Unus lapis, exigui valoris, auro circumdatus fl. 4.

Unum monile pro collo, cum 17 rosis et adamantibus 167, fl. 250.

Unum monile pro collo et capite, cum viginti septem rosis et 381 rubinis, fl. 400.

Unum monile pro collo, cum novendecim adamantibus ornatum, rosis et 38 unionibus, fl. 550.

Unum monile pro collo, cum rosis adamantibus ornatis 29, et adamantibus 261, fl. 325.

Unum monile, ad formam crucis, pro pectore, cum 39 adamantibus fl. 200.

Una fracta rosa, 42 smaragdis ornata fl. 42.

Unum monile pro collo, cum 34 rosis, septuaginta parvulis adamantibus ornatum fl. 600.

Una aurea rosa, cum uno adamante magno ornata fl. 360.

Duo paria monilium pro collo, et tres flores pro czaffragh, unionibus ornati, fl. 250.

Unum monile pro pectore, cum 30 rubinis et totidem adamantibus, subsus vero una unione magna orientali ornatum fl. 160.

Una amphora, unionibus ornata et argente circumventa fl. 75.

Digitized by Google

Unum monile, ad formam leonis, cum octo adamantibus fl. 120.

Decem nodi, unionibus ornati fl. 60.

Unum monile pro pectore, 102 adamantibus ornatum fl. 3257.

Unum monile pro pectore, magnis adamantibus novem, minoribus vero triginta ornatum fl. 2000.

Unum monile ad formam pellicani, habens in pectore smaragdum fl. 650.

Unus flos, vulgo bukréta, cum sedecim rubinis et 34 adamantibus fl. 258.

Unio, ad formam anseris fl. 18.

Unio quaedam auro circumdata fl. 9.

In una scatula 23 uniones fl. 150.

Una effigies, cum 44 adamantibus fl. 80.

Una theca pro plummis, vulgo tolltok, cum adamantibus numero 87, fl. 1000.

Unus annulus, cum magno adamante fl. 450.

Unus minor annulus, cum adamante fl. 200.

Unus annulus, cum una majori scisso adamante, et minoribus septemdecim fl. 600.

Unus annulus, cum quinque adamantibus fl. 36.

Unus annulus, cum tredecim adamantibus fl. 45.

Unus annulus, cum sigillo fl. 8.

Unus annulus, ad formam literae B. fl. 3. xr. 30.

Unus annulus cum rubinis fl. 3.

Unum horologium, cum adamantibus et rubinis fl. 75.

Unum horologium, in quodam vili lapide fl. 6.

Unum horologium ex auro fl. 45.

Una aurea catenula, ponderans coronas 64, unam quamquam coronam per fl. 2. d. 50., fl. 160.

Digitized by Google

Unus cingulus ex quinque lineis seu senis unionum constans fl. 600.

Unus cingulus, ad formam cordae monasticae fl. 190.

Fimbriae ex unionibus, pro toga fl. 700.

Duo paria nodorum, vulgo sárgomb, ex puro auro, continentes 276 adamantes et septuaginta duos rubinos fl. 1550.

Alia duo paria nodorum, ex auro, habentur 250 adamantes et 32 rubinos fl. 1000.

Sex aureae rosae, quaelibet cum 12 adamantibus et 14 rubinis, smaragdis vero confractis fl. 300.

3.

Sequuntur vestes et arma, ac apparatus equiles.

Chlamÿs una, rubra fl. 12.

Toga, ex holoserico, antiqua fl. 6.

Particulae subducturarum, ex pellibus sobelinis, a tineis destructae fl. 9.

Horologium quadrangulare fl. 6.

Cistula una, unionibus ornata fl. 1. xr. 30.

Antiqua vestis foeminea, vulgo váll fl. 5.

Viginti quinque particulae, 65 marcas argenti ponderantes, una marca 15 florenis, fl. 975.

Unum czaffrag, auro et argento exsutum fl. 75.

Vitrum usterium fl. 4.

Tegumentum mensale, auro et argento pictum fl. 82. xr. 30.

Unum czaffrag, scoffo pictum fl. 75.

Una cistula atramentaria fl. 75.

Unum czaffrag, scoffo pictum fl. 75.

Unum paliolum, ex rubro holoserico fl. 12.

Digitized by Google

Unum paliolum, ex nigro holoserico, novem ordinibus argentearum fimbriarum fl. 24.

Una parvula framea aurata fl. 18.

Quatuor plummae ex kócsak, et unus arcus fl. 45.

Ex rubro holoserico theca, pro arcu et sagittis fl. 15.

Alia theca pro arcu et sagittis, ex rubro holoserico, hinc inde argentata fl. 30.

Alia theca ex ceruleo holoserico, pro arcu et sagittis fl. 12.

Alia theca, pro arcu et sagittis fl. 15.

Alia theca ex rubro holoserico, pro arcu fl. 15.

Alia theca variegata, picta, pro arcu fl. 7. xr. 30.

Alia theca, similiter pro arcu fl. 7. xr. 30.

Sagittae rubinis exornatae fl. 9.

Duae venatoreae pulverariae flascones fl. 9.

Duae frameae argentatae, et unum pallos fl. 30.

Unum cornu, quasi venatorium, a Duce Hungarorum condam Lehel vocato remansum fl. 18.

Tria lóding et unum tarsol fl. 6.

Tres fasciculi fraenorum fl. 100.

Tria frusta subducturarum sobelinarum fl. 18.

Una nigra toga, gemmis et rubinis ornata fl. 2000.

Una chlamÿs antiqua holoserica fl. 9.

Una chlamÿs rubra antiqua fl. 15.

Una foeminea vestis, vulgo váll fl. 6.

Una rubra toga holoserica, gemmis ornatis, fimbrÿs novem ordinibus circumdata fl. 2000.

Unum pallium ex nigro holoserico fl. 30.

Una toga, quindecies argenteis fimbrÿs ornata fl. 150.

Una toga sex ordinibus fimbrÿs ornata fl. 120.

Digitized by Google

Toga una, filis aureis et argenteis acu picta fl. 100.

Una superficies pulvinaris, auro exsuta fl. 12.

Unum pallium, septem ordinibus fimbrÿs exornatum fl. 90.

Unum pallium nigrum, septem ordinibus fimbrÿs fl. 50.

Unum tegumentum mensale, seu tapes fl. 12.

Unum frustum holoserici, auro pictum, pro pulvinari fl. 9.

Unum pulvinar ceruleum, auro pictum fl. 15.

Unum viride pulvinar fl. 6.

Una theca pro pectinibus fl. 150.

Unum pulvinar ex rubro atlacz fl. 12.

Unum futrol pro pectinibus fl. 18.

Unum pulvinar rubrum fl. 12.

Unum aliud pulvinar rubrum fl. 15.

Aliud pulvinar rubrum fl. 6.

Aliud ceruleum pulvinar ex atlacz fl. 7. xr. 30.

Aliud pulvinar fl. 15.

Duo pulvinaria, auro picta fl. 22. xr. 30.

Duo pulvinaria, auro picta fl. 60.

Tapes unus mensalis fl. 45.

Pro lecto firhongh, seu cortinae, ex atlacz fl. 200.

Chlamÿs una, pellibus linceis subducta fl. 250.

Vestis rubra Hungarica, ex panno, fl. 30.

Alia vestis, coloris regii, fl. 50.

Tres subuculae ex materia procat fl. 30.

Mitra sobelina fl. 12.

Unum czaffrag, cum aureis rosis et smaragdis ornatum fl. 600.

Framea cum adamantibus ornata fl. 900.

Framea cum rubinis et smaragdis fl. 300.

Unus flasco ex argento, habens duas marcas fl. 40.

Digitized by Google

Unum fraenum ex drótt fl. 68.

Unus apparatus equilis, cum smaragd fl. 700.

Unum tegumentum lectile fl. 200.

Unum rosarium ex lapide lazulo, donatum Francisco Rákóczi a Sua Majestate fl. 150.

Item, una decas ex rosario fl. 75.

Una cistula ex osse testudinis fl. 18.

Duo candelabra argentea fl. 60.

Unum poculum argenteum deauratum, ponderans tres marcas et lottones 11, fl. 59.

Unum poculum deauratum argenteum, ponderans marcas tres fl. 48.

Unum poculum deauratum, ponderans marcas 4. et lottones 3, fl. 67.

Unum poculum deauratum, ponderans marcas tres, lottones sex, fl. 54.

Unum poculum deauratum, habens marcas tres, lottones 4, fl. 52.

Unum poculum deauratum, absque pede, marcas tres habens, lottones 2, fl. 50.

Unum poculum, equum repraesentans, marcas 3, lottones 4, fl. 52.

Duo canthari deaurati, ponderantes marcas sex, lottones duas, fl. 98.

Unus cantharus argenteus, deauratus, ponderans lottones 39, fl. 39.

Unus antiquus cantharus, lottones 30½, fl. 30. xr. 30.

Unus cantharus, ex ligne tamarisca vocato fl. 44.

Duo fiascones pulverei ex puro auro, ponderantes 270 coronas auri, fl. 600.

Duo vascula pro sale, ponderantia lottones 31, fl. 31.

Digitized by Google

Duo alia vascula pro sale, ex argento, deaurata, habentur marcas sex, fl. 96.

Unum tuczet cultrorum argenteorum, ponderantes lottones 40, fl. 40.

Una deaurata argentea pelvis, cum lavacro, marcas 13 et lottones 7, fl. 250.

Duodecim pocula in unum ingredientia, argentea, deaurata, marcarum 37, fl. 592.

Octo pocula argentea in unum ingredientia, marcarum 17, lottones sex, fl. 278.

Unus deauratus flasco argenteus, marcarum 5, lottonum 4, fl. 84.

Item, unus flasco similis, marcarum quinque et lottonum 4, fl. 84.

Unus cantharus argenteus, lottonum triginta septem, fl. 37.

Argenteae patinae, numero 24, marcarum 100, lottonum 14, fl. 1720.

Patinulae, numero 22, ponderantes marcas 40, fl. 600.

Orbes argentei quadrangulares, ponderantes marcas numero 50, fl. 225.

Orbes tres argentei, marcarum 4, lottonum 2, fl. 66.

Frustum argenti in massa, marcarum 7, lottonum 14, fl. 142.

Coclearia argentea 18, marcarum 4, lottonum 12, fl. 65.

Coclearia 10, lottonum 21, fl. 19.

Fuscinulae argenteae deauratae, numero 22, marcarum 3, lottonum 15, fl. 63. xr. 30.

Tria emunctoria argentea, lottonum 22, fl. 20.

Frusta argentea diversa, numero 6, fl. 95.

Digitized by Google

Pocula in unum ingredientia argentea numero 12, marcarum 22, lottonum 12, fl. 342

Unum par cultrorum, vulgo tranczer-messer fl. 4. xr. 30.

Cancrinus pes, argento circumdatus fl. 3.

Aprini dentes, argento circumventi fl. 3.

Unum tegumentum lectile fl. 15.

Flecones subelini fl. 7, xr. 30.

Cista vacua, deargentata fl. 100.

Framea una, aurea, rubinis et adamantibus ornata fl. 3000.

Apparatus equilis ex auro, rubinis ornatus fl. 1200.

Alter apparatus equilis, cum rubinis fl. 300.

Unum poculum argenteum, rubinis et aliis praeciosis lapidibus ornatum fl. 2200.

Aliud argenteum poculum deauratum, cum insigne Rakocziano fl. 1830.

Unus cantharus, ex oxstein fl. 18.

Unus flasco christallinus, auro circumdatus, rubinis et adamantibus ornatus fl. 200.

Una amphora christallina, auro circumdata fl. 100.

Una framea, rubro holoserico obducta, adamantibus ornata fl. 400.

Altera framea, ceruleo holoserico obducta, rubinis ornata fl. 300.

Item, altera framea, rubro holoserico, cum tirkis ornata fl. 90.

Altera framea, auro circumdata fl. 220.

Unus gladius, seu pallos, auro circumdatus et rubinis ornatus fl. 150.

Una framea argentea fl. 36.

Unus gladius argenteus fl. 12.

Digitized by Google

Una frameola fl. 9.

Unum fraenum cum tirkis fl. 12.

Duae venatoreae capsulae, argento circumcussae fl. 36.

Unum vitrum christallinum, similiter argento circumdatum fl. 18.

Alterum vitrum christallinum, similiter argento circumdatum fl. 9.

Unum sceptrum auro circumcussum, rubinis et smaragdis ornatum fl. 150.

Aliud sceptrum, deauratum argenteum, tirkis ornatum fl. 150.

Quatuor sceptra argentea, in toto fl. 60.

Aliud sceptrum aureum, cum tirkis et rubinis ornatum fl. 120.

Unum par karvas, cum tirkis ornatum fl. 200.

Unum sceptrum argenteum fl. 36.

Unum par Turcicorum cultrorum, vulgo hancsár fl. 12.

Tabula lusoriae ex ebore fl. 36.

Unum pinczetok, cum sex argenteis flasconibus, marcarum 39, fl. 585.

Unum czaffragh, cum rosis aureis, lapidibus smaragdinis ornatum fl. 600.

Aliud czaffragh album, aureis rosis ornatum fl. 600.

Aliud czaffragh, auro acu pictum fl. 90.

Aliud czaffragh, ceruleo-holosericum, auro pictum fl. 150.

Aliud czaffragh fl. 75.

Aliud czaffragh, ex rubro holoserico, scoffio exornatum fl. 75.

Aliud czaffragh, album fl. 260.

Digitized by Google

Aliud czaffragh, rubrum fl. 120.

Aliud czaffragh, cum aureis rosis et rubinis fl. 350.

Aliud, praecedenti simile czaffragh, modicum antiquius fl. 300.

Aliud, antiquum, auro et argenteo acu pictum fl. 45.

Aliud czaffragh, scoffio pictum fl. 180.

Aliud, auro et argento pictum czaffragh fl. 45.

Aliud, auro et argento pictum czaffrag fl. 90.

Aliud, auro et argento pictum fl. 75.

Aliud czaffragh, aureis et argenteis filis exsutum fl. 75.

Aliud czaffragh, similiter aureis et argenteis filis acu pictum fl. 75.

Aliud czaffragh, aureis filis pictum fl. 60.

Una vestis antiqua, ex materia vont-arany, fl. 60.

Unus gladius, rubro holoserico obductus fl. 9.

Unum ephippium, cum auro circumdatum, rubinis ornatum, habens stapedeos argenteos fl. 450.

Aliud ephippium, cum ceruleo holoserico, rubinis ornatum fl. 200.

Aliud ephippium argentatum fl. 75.

Aliud ephippium, ceruleo holoserico obductum, cum tirkis ornatum fl. 120.

Aliud, rubro holoserico obductum, cum auro et rubinis ornatum fl. 1350.

Una pellis tigridis fl. 6.

Unum par scloporum, vulgo polhák, fl. 120.

Aliud par, formae ejusdem, sed deterius, fl. 30

Aliud par scloporum, cum ebore ornatum fl. 18.

Aliud par scloporum, argento circumcussum fl. 24.

Unum par pistoletarum fl. 6.

Una carabina deargentata fl. 6.

Digitized by Google

Duo pugiones et unus gladius deargentatus fl. 36.

Duo tapetes antiqui fl. 6.

Una perspectiva, ad formam baculi fl. 3.

Quinque tegumenta equilia, vulgo jancsiko nominata, aureis rosis et tirkis ornata fl. 800.

Aliud simile tegumentum, ex rubro holoserico, auro et argento pictum, rubinis et smaragdis ornatum fl. 700.

Una pelvis argentea deaurata fl. 400.

Unum antiquum viride czaffragh fl. 4, xr. 30.

Unum Turcicum sericeum czaffragh fl. 4, xr. 30.

Unum czaffragh, ex scarlat fl. 15.

Unum ceruleum czaffragh fl. 6.

Unum viride czaffragh, auro pictum fl. 12.

Aliud czaffragh, ex scarlat fl. 12.

Aliud viride czaffragh, cum tribus floribus fl. 9.

Aliud czaffragh, auro et argento pictum fl. 60.

Aliud rubrum czaffragh holosericum, auro pictum fl. 75.

Tria paria stapedum argentearum, marcarum 9, lottonum 8, fl. 114.

Unum poculum argenteum deauratum, ad formam galerae, lottonum 12, fl. 12.

Tria pocula argentea, antiqua, lottonum 24, fl. 24.

Unum equile faenum, vulgo orozó fl. 200.

Unus gladius deauratus fl. 60.

Tria paria argenteorum calcarum, lottonum 16, fl. 16.

Unus apparatus equilis, ex argento, deauratus fl. 30.

Sex fraena ex argento fl. 150.

Unum par pistoletarum fl. 6.

Unum ephippium, cum argenteis stapedibus, smaragdis ornatum fl. 550.

Digitized by Google

Unum ephippium, cum argenteis stapedibus fl. 100.

Aliud ephippium, rubro holoserico obductum, cum argenteis stapedibus fl. 45.

Unum sceptrum argenteum fl. 32.

Unum par pistoletarum, cum conchis ornatum fl. 9.

Duae mitrae, cum pellibus sobelinis fl. 21.

Una chlamÿs cerulea, pellibus vulpinis subducta fl. 12.

Una rubra chlamÿs, cum pellibus linceis fl. 9.

Una subductura antiqua lincea fl. 6.

Chlamÿs una parvula, ex rubro holoserico, cum fimbrÿs aureis et pelle sobelina fl. 30.

Alia rubra chlamÿs, cum pelle sobelina fl. 100.

Tres caligae et tunicae antiquae fl. 20.

Duo lóding fl. 9.

Unum ephippium deauratum, cum tirkis ornatum fl. 400.

Unum parvulum altare, ex rubro claris fl. 150.

Unum tegumentum, ex viridi holoserico, auro pictum, cum insigne Rakocziano fl. 350.

Alterum tegumentum lectile, violacei coloris, holosericum fl. 150.

Aliud tegumentum, ex materia vont-arany, fl. 90.

Insigne Bathorianum, ex mero argente, marcarum 4, lottonum 2, fl. 61.

Framea ex puro argento Bagosiana, marcarum 9, fl. 200.

Unum pallos cum tirkis ornatum fl. 36.

Alius gladius argenteus, deauratus fl. 30.

Unus magnus gladius argenteus, ponderans marcas 7, fl. 112.

Digitized by Google

Unus gladius, rubro holoserico obductus, cum tirkis ornatus fl. 24.

Unus argenteus pugio, viridi holoserico obductus, ponderans argenti marcas 3, fl. 45.

Una framea, habens vaginas ex mero argento, cum magnis tirkis ornatus fl. 90.

Unum pallos, rubro holoserico obductum, cum tirkis ornatum fl. 45.

Quinque enses, cum czapa obducti, argentati fl. 90.

Quinque frameae deteriores, cum czapa obductae, deargentatae, fl. 45.

Unum magnum pallos, cum czapa obductum, deargentatum fl. 18.

Unus apparatus equilis, cum tirkis et chrisolide ornatus fl. 300.

Octo apparatus equiles argentei, deaurati, cum tirkis ornati fl. 1700.

Septem apparatus equiles argentei, deaurati fl. 200.

Una rosa, deserviens pro fronte equi, ex puro auro, continens 13 chrisolidos et septem tirkis fl. 50.

Unus apparatus equilis, cum tirkis ornatus, argenteus, deauratus fl. 50.

Tria venatoria cornua, deargentata fl. 18.

Frusta argenti, data aestimatoribus fl. 65.

Unum tegumentum lectile ceruleum, auro exsutis floribus ornatum fl. 150.

Una subductura antiqua sobelina fl. 9.

Duodecim patinulae argenteae, cum inciso nomine Thōkōliano, marcarum 13, fl. 195.

Unum cornu unicornis fl. 75.

Digitized by Google

Unus ensis, cum tirkis ornatus fl. 90.

Unus argenteus pugio, marcarum 5, fl. 75.

Summa summarum floreni 70,476.

(P. H.) Leopoldus Cardinalis a Kollonics, m. p.

(P. H.) C. Stephanus Csáki, m. p.

(P. H.) Joh. Christ. Melmeke, m. p.
v. d. löbl. Hoffkriegsrath deput. Commissär.

(P. H.) Georg Christoph Reichardt, m. p.
Schätzmeister.

(P. H.) Hanns Georg Ponnoss, m. p.
Schätzmeister. *)

4.

Consignatio rerum nonnullorum Dominae Comitissae Thökölianae restitutarum, quae sua esse asserebat.

Una cista, litera P. notata, in qua fuerunt nonnulla munda muliebria, acu picta.

Unum magnum poculum argenteum, deauratum, fortunam Thökölianam repraesentans.

Aliud argenteum poculum, deauratum, circiter unius mediae.

Duodecim pocula argentea, in unum ingredientia.

Septemdecim orbes argentei.

Quatuor orbes quadrangulores, argentei, deaurati.

Sex argentea, deaurata cochlearia.

Quinque angulares patinulae pro confect, numero vigintiquinque.

*) Az aláírások mind sajátkezűek, piros spanyolviaszba nyomott gyűrűpecsétekkel.

Digitized by Google

Unum pallium ex nigro holoserico, cum fimbrÿs argenteis, et pelle sobelina subductum.

Quatuor frusta subductura pellis sobelinae.

Unum pallium ex nigro holoserico, fimbrÿs ex gemmis factis ornatum, rubro holoserico subductum.

Unum pallium, merasini coloris, gemmis ornatum, una cum veste foeminea, Germanice mieder, Hungarice váll vocata.

Sex similes vestes foemineae, taliter uti praecedentes vocatae, auro et argento acu picta.

Quinque togae, quarum una ex praeciosa materia, Hungarice vont-ezüst vocata.

Duo Hungarica palliola.

Unum tegumentum pro lecto.

Spalir seu cortinae pro lecto, ex praeciosa materia.

Aliae cortinae pro lecto, ex rubro atlacz.

Unum praeciosum futrul pro pectinibus.

Diversae superficies pulvinarium, auro et argento exsutae.

Tegumentum lectile.

Carabina ex Breshiano.

Una cistula galanteriaca.

Expost vero adinventae quadraginta octo scutellae argenteae, quae per Dominam Thökölianam, occasinne ascensus sui Viennam, apud Camerarium eotum ipsius Joannem Záborszky fuerant occultatae, verum per Excellentissimum Dominum Judicem Curiae Regiae, unacum duobus scutis, uno quidem smaragdis, alio vero lapidibus vulgo tirkis dictis ornatis, et septemdecim in unum ingredientibus poculis ar-

Digitized by Google

genteis deauratis exquisita et apud praememoratum Camerarium reperta, dein ad manus Eminentissimi Cardinalis a Colonics Viennam transmissa, uti Suae Eminentiae quietantionalis subinsertae manifestarent.

Quod ab Excellentissimo Domino, Domino Comite Stephano Csáky, Sacrae Caesareae Regiaeque Majestatis Consiliario Intimo, Regni Hungariae Judice Curiae et Partium Superiorum Generale, quadraginta octo scutellas argenteas Thökölianis et Rákóczianis insignibus notatas ad manus meas acceperim, manutestor et sigillo. Viennae, 2. 9-bris 1688.

Leopoldus Cardinalis a Kolonics,
Episcopus Jauriensis, m. p. (L. S.)

Praesentium vigore recognosco, quod ab Excellentissimo Domino Comite Stephano Csáky, Sacrae Caesareae Regiaeque Majestatis Consiliario Intimo, Regni Hungariae Curiae Judice et Partium Superiorum Generali, duo scuta auro subducta, ad manus meas perceperim, in cuius fidem me subscripsi. Viennae, 2. 9-bris 1688.

Leopoldus Cardinalis a Kolonics,
Episcopus Jauriensis, m. p. (L. S.)

Quod ab Excellentissimo Domino Comite Stephano Csáky, Sacrae Caesareae Regiaeque Majestatis Consiliario Intimo, Regni Hungariae Judice Curiae et Partium Superiorum Supremo Generale, septemdecim argenteos scyphos Rákóczianos acceperim ad manus meas, supscriptione manus et sigilli appressione roboratae hae testantur. Viennae, 2. Novembris 1688.

Leopoldus Cardinalis a Kolonics,
Episcopus Jauriensis, m. p. (L. S.)

Digitized by Google

(Kolonicsnak ezen három utólsó aláírása csak egykorú másolat. — Az egész leltár 20 oldalra terjed. — Eredetije — mely egykor bizonyára az egyik aláíró tanú: id. gr. Csáky István országbíró példánya volt — létezik a gróf Csáky-nemzetség közös levéltárában, Lőcsén, CCC. fasc. 206. nro 5. jegy alatt. Ezen letisztázott és hitelesített főlajstromnak ugyanott megvannak eredeti fogalmazatai is, összesen 5 darab, a mint az összeírást és becslést 1688. april 2-kától kezdve, különféle napokon, ládánként folytatták. E fogalmazat-töredékek egyike magyar nyelven készült, melyet ez okból t o l d a l é k ú l ideiktatok.)

5.

Toldalék.

Anno 1688. die 2. Aprilis. Consignatio rerum mobilium Rákócziano orphanorum, coram Eminentissimo Cardinale a Kolonics facta.

C i s t u l a.

1 gibócska, 10 gyémánttal, fl. 30 *)

Nro 14. Rubíntos rózsa, 58 rubínttal, fl. 36.

1 Szent-Lélek, hat gyémánttal, fl. 160.

1 nyakravaló, 23 öreg rubínttal és gyémánttal, fl. 500.

1 lánczocska, 50 gyémánttal és 50 gyöngygyel, fl. 300.

1 holmi varrott s gyöngygyel rakott darab varrások, fl. 50.

1 övre való csatt, 147 gyémánttal rakott, fl. 2500.

1 gyöngyvirág-forma virág, gyémántos, fl. 60.

1 párta, 5 gyémántos rózsával és gyöngyekkel rakott, fl. 120.

Két gyémántos rózsa, mindenik 36 gyémánttal, fl. 170.

*) Una lacerta, 10 adamantibus ornata, etc. l. a latínban fölebb, 372. l.

Digitized by Google

Egy darab termés-arany, 19 aranynyomó, (fl. 66. xr. 30.)

Két gyémántos rózsa, 36 gyémánttal rakott mindenik, fl. 170.

Egy törött csillag, közöpett egy nagy rubínt, kerölette gyémánttal rakott, fl. 120.

Egy arany kereszt-forma rózsa, 11 gyémánttal, fl. 27.

Egy pár kapocs-forma, fl. 50.

Egy hamis kő, aranyban foglalt, fl. 4.

Egy nyakravaló, 17 rózsával, 167 gyémánttal, fl. 250.

Egy rubíntos, 27 bogláros, nyakra- és fejrevaló, 381 rubínttal, fl. 400.

Egy nyakravaló, 19 gyémántos rózsával és 38 gyöngygyel, fl. 550.

Egy nyakravaló, 29 gyémántos rózsával, 261 gyémánttal, fl. 325.

Egy kereszt-forma arany, melyre való, 39 gyémánttal, fl. 200.

Egy ága törött, smaragdos rózsa, 42 smaragddal, fl. 42.

Egy gyémántos nyakravaló, 34 gyémántos rózsával, 70 kicsin gyémánttal, fl. 600.

36 aranyos rózsa, egy-egy gyémánttal, fl. 360.

Két bokor gyöngyes párta-forma, nyakban való, és czaffragra való három virág, gyöngyes, fl. 250.

4 ládácska.

Egy melyre-való rubíntos függő, 30 rubínttal, 30 gyémánttal, alatt egy orientalis örög gyöngy, fl. 160.

Digitized by Google

Egy gyöngyes, ezüstben foglalt korsó, fl. 75.

Egy oroszlány, nyolcz gyémánttal, fl. 120.

Tíz örög gyöngyes gombok, fl. 60.

Nro 33. Egy arany, gyémántos násfa, 102 gyémánttal, fl. 3257.

Egy melyre-való násfácska, 9 örög s 30 kissebb gyémánttal, fl. 2000.

Nro 39. Egy pellikán, melyjén örög smaragd, fl. 650.

Egy aranybokréta, 16 örög rubínttal és 34 gyémánttal, fl. 258.

Egy lúd-forma gyöngy, fl. 18.

Egy törmő gyöngy, aranyban foglalt, fl. 9.

Egy iskátulácskában 23 gyöngy, fl. 150.

Egy contrafe, 44 gyémánttal, fl. 80.

Egy gyémántos tolltok, 87 gyémánttal, fl. 1000.

Egy örög gyémántos gyűrő, fl. 450.

Egy más kissebb gyémántos gyűrő, fl. 200.

Egy örög, metszett gyémántos, kerölette 17 gyémántocskával gyűrő, fl. 600.

Egy öt gyémánttal való gyűrő, fl. 36.

Egy győrő, 13 gyémánttal, fl. 45.

Egy pecsítes aranygyőrő, fl. 8.

Egy gyűrőcske, B. forma, fl. 3½.

Egy rubintos győrőcske, fl. 3.

Egy arany, rubíntos és gyémántos órácska, fl. 75.

Egy órácska, hálogkő, fl. 6.

Egy aranyórácska, fl. 45.

Nro 5. Egy filegrán-munka aranyláncz, 64 grán. Unum granum per fl. 2. et d. 50, fl. 160.

Digitized by Google

Nro 68. Egy öt sorbúl álló, vastag, gyöngyes öv, fl. 600.

Egy corda-forma öv, gyöngyes, fl. 190.

Nro 119. Asszonyember-szoknyára való gyöngyes csipke, fl. 700.

Nro 6. Két bokor sár-gomb, tiszta aranybúl; 276 gyémántos, és 72 rubíntos, fl. 1550.

Más két bokor sár-gomb, tiszta aranybúl, 250 gyémántbúl és 32 rubíntbúl álló, fl. 1000.

Hat aranyos rózsa, smaragddal, gyémánttal és rubínttal, mindenik rózsában 14 rubínt és 12 gyémánt; smaragdok törve, fl. 300.

(Eddig a magyar leltár; ezután latínúl folytattatik, s valamint ez latín fordításban, úgy a további diák conceptus tisztázatban, a már föntebb közlött főleltárban szórúl szóra bennfoglaltatik.)

Digitized by Google

VI.

A SZULTÁN LEVELE THÖKÖLYHEZ,

ZERNYESTI GYŐZELME ALKALMÁBÓL.

1690.

(Török eredetiből egykorúlag latínra fordítva.)

Gloriosissimo Principum gentis Messiam credentis, sustentaculo magnatum inter Christianos, directori negotiorum publicorum populi Nazareni, strenuo ac bellicoso, formidabili ac terribili, animoso ac valoroso heroi, glorioso moderno Superioris-Hungariae et Transylvaniae Principi Emerico Thökölÿ, cujus extrema sunt foelicia! Cum pervenerint literae regiae ac augustae, notum sit, quod ex annexis Imperii mei Ottomanici haereditariam meam possessionem Transylvaneae regionem, cum exercitu meo victoriis inclyto te penetrasse, ac in praedictae regionis passu montis Rukál jam in procinctu praecludendi ingressus existentes improbos ac perversos Germanos castraque eorum depressa ac vilia, gratia Dei possessoris Celsitudinis, extirpando delevisse, subigendo humiliasse, plerosque eorum in pabulum gladiorum cessisse, relictos autem captivitatis vinculis et catenis vinctos fuisse, omnes munitiones tormentarias et bellica impedimenta occupasse, ad victoriosa mea regia castra literis missis significasti. Dum ea omnia quaecunque repraesentata sunt, notitia mea regia mundi com-

Digitized by Google

prehensiva optime complexa fuissent, benignam imperialem meam propensionem ac pretiosam aestimationem liberalitate mea conjunctam nactus es, ea spe autem et expectatione, ut favente Deo de hinc quoque Fulgidae meae Portae sublimis fabricae et Excelsae meae Aulae columnis firmatae, omne servitium fideliter et cum candore animi praestiturus eris, erga te summa gratia sublimitatis imperialis, et excellentia favoris Celsitudinis regalis emanando, tibi uno vestimento honorifico imperiali et eximiis viris ad latus tuum existentibus decem vestimentis honorificis favorabiliter et gratiose collatis, praesentibus literis Regiae Majestatis assignata et missa sunt; dum pervenient, oportet, quod favorabiliter et gratiose largita vestimenta honorifica, regia ac eminentia, cum omni reverentia et honore obviando, postquam iisdem indutus, pro gloria et decore duxeris, cum Principe Principum, Illustri Gubernatore Provinciae Ozj, moderno Supremo Duce exercituum meorum victoriis inclytorum ad partes Transylvanicas deputatorum Musztafa, cujus prosperitas sit perpetua, ac alÿs Gubernatoribus ac Ducibus exercituum, juxta bonam concordiam procedere, praedictamque regionem Divina Gratia manibus hostium totaliter eripere et liberare, ac confuso ejus statu, amoto negotia in bonos ordines, dispositionesque redigere omni studio ac deligentia nitaris. Incolarum regionis Transylvaniae se dedentium, protectionemque implorantium ac Excelsae meae Portae obsequentium et se submittentium bonis et personis non molestatis; in umbra perpetua benignitatis meae imperialis gratiosam protectionem et observantiam largito, e contra cultoribus verae fidei obsecundationem et submissionem non facienti-

Digitized by Google

bus, in rebellione et seditione perseverantibus, nulla penitus securitate concessa, in eorum internecione, incaptivatione, et bonis ac facultatibus, cum exercitu meo victoriis inclyto diripi et depraedari faciendis, ac cum rigorosa afflictione meritas eorum poenas statuendis omnem curam et robur, haud secus in gubernanda et administranda provincia, protegendis et defendendis subditis adhibito. Ut cum beneplaciti regiae meae dignitatis executione, varios favores sublimitatis imperialis, et benignas propensiones excellentiae regiae consequi valeas, his animuno applicare et diligenter intentum fieri, informationique necessarios rerum status et nova nuntia consecutive Excelsae meae Portae notificare et exponere non desinas. Datum ultimis diebus foelicis mensis Zilkidde, anno millesimo centesimo primo. (1690.)

Mandatum in Aula Nostra Nissiensi.

(Eredeti példánya úgy a török levélnek, mint ezen egykorú latín fordításnak Vörösvártt, a Rákóczi-Aspremont-Erdődy-levéltárban.)

Digitized by Google

VII.

THÖKÖLY IMRE 1691-iki LEVELESKÖNYVE.

(Töredék.)

1.

.... és ezekírt az havasalföldi vajdát meg nem bünteti-é? Kegyelmedet sok írásunkkal búsítani nem kívánván, mindeneket megérthet kapi-tiháinktúl. Akartuk azt is kegyelmednek értísire adni, hogy mi is a hersovai szigetnek oltalmazására hatalmas vezér ez vidinyi passának írt levelét látván: küldöttük el kétszáz gyalogunkat négy zászlóval és egy kapitányunkkal. Petrőczi István atyánkfiát is penig három nap múlva, ha Isten adja, Várad felé küldjük, az ottan lívő és odagyülekező hadak köziben generálisnak; mind a Váradon, s mind a mellettünk lívő hadak felől hatalmas vezér kegyelmességét s parancsolatját várjuk, s kegyelmedet is kírjük: minket szívibül ki ne vessen.

P. S. Édes jóakaró uram! Az rosz telelís miatt öszvérim, tevéim nem maradtanak, lovat penig pínzér sem kaphatunk; a vezér kegyelmességiben bízom; ha azért a vezér parancsolatjábúl ottan emberim kezekhez valamely pínzt nem vehetnek: kegyelmedet kírem, ezen levelemre kölcsön adjon kegyelmed nígy vagy öt erszíny pínzt; szolgáim is ruhátlanok, magamnak is sok szüksígem vagyon, hogy ott Constan-

Digitized by Google

czinápolyban ezen szolgám vásárolhasson tábori szükségemre. Isten kegyelmedet kiljebb hozván: nemcsak megfizetek, hanem meg is hálálom. Kegyelmedet penig igen kövétem, megbocsásson: mert az erdélyi hadakra s főrendekre is sok költségem menvín ki, szükségemet nem tagadhatom, és ha Constanczinápolyban nem vásároltathatok valamely szükséges vásárlásokat, másutt nem kaphatni. Kegyelmedet kírem, a vásárlás elhozásában is mutassa jóakaratját.

2.

Iratott Horváth Ferencz uramnak, husvét első napján, Anno 1691, kapucsi-passa Ahmet aga által.

Sok jókat adjon Isten kegyelmednek!

Dobai Gábornak parancsoltunk vala: több dolgok között valami sátorokat szerezzen ottan számunkra, és ha a költség dolgában megfogyatkoznék, legalább egy oba kalitka-sátort csináltasson számunkra, csak az általa küldött pénzen is, az mely ha kissebb volna is, de csinossabb és varrottabb lenne az réginél: mert a nélkül egyáltaljában ebben az campaniában el nem lehetünk. Az másiknak kerekded, audentiás sátornak kell vala lenni, az kiről Dobai által töttünk volt emlékezetet: de már ollyat ideki is csináltatván Dobai expeditiója után, nem szükséges ollyat csináltatni ha szinte mód volna is benne; hanem az kalitkát tovább is recommendáljuk, és egy köpenyegnek való veres skárlátot is, vagy medgyszín velenczei gránátot. Ha penig az vezértől vagy az oratortúl valamely erszény pénzből álló költség akadna kegyelmednek kezihez: ha egyet-egyet három-négyszáz talléron kellene is venni, vegyen vagy két jó úri török lovat, vagy jó paripát számunkra, mivel lóbúl is

Digitized by Google

szinte kifogytunk. Az mikor penig lenne mből vásárlani a Dobai Gábornak jegyzésben adott dolgokat: ügyekezzék kegyelmed szerzeni, és valami széjransátort is csináltasson, az kinek árnyék ellen való oldala is legyen, mint volt az Oszman passa-ogliénak, kit kegyelmed is láthatott; mert az mely nékünk volt is, elszakadozott. Azonban valamely hat törökspot és négy magyar trombitát is. Miolta Palatics eljött, hogy azolta semmi dologban nem vehetjük kegyelmed informatióját: micsoda alteratiónkra légyen, kegyelmed megítélheti, kit mire vélni nem tudunk; mert hiszem, ugyan minden postáink el nem vesztenek; azért Istenért, circumstantialiter tudósítson, tudhassuk magunkat mihez alkalmaztatni. Isten kegyelmeddel. Ex castris nostris e regione Vidinij positis.

P. S. Az szegény erdélyi atyafiak nyomorúságos életeknek, bujdosásoknak gyümölcse ez; mert naponkint halogatnak szegények. Tegnap temettetők el szegény Donáth János uramot, holnap leszen temetése szegény Bánfi Györgynek is. Bánfi Boldizsár uram is többire halálán vagyon, és Thoroczkai István s Thoroczkai Péter uramék is igen súlyossan vannak. Ezen levelem megadó vezér agája Ahmet aga, szállítván bé az török hadakat az hersovai szigetben, és mi is ugyanakkor Pogány Zsigmondot négy zászlóalja gyaloggal: visszamenőben divertálván mihozzánk is, tudván az török politiát, Madács uramtúl vétettünk meg egy paripát számára, azt néki adók, és még a mellé valamely fegyvert is. Az oláhok újobban újították eb cselekedeteket: mert szinte, hogy ide az táborhelyre akaránk indúlni, azon étczaka Szadovárúl az karabélyosok seregebeli lovakra ráütvén, elhajtották, Szadovára vitték azokat is. Erdélybűl írják:

Digitized by Google

Brassóból Szebenbe viszik az németeket, és hogy lengyel segítséggel bíztatták eddig magokat: de most igen confundálódtak azon a híren, hogy a muszka az tatárral megbékéllvén, az lengyel ellen megyen; még csak a pásztorokat is esküdtetik az német császár hűségire. Ugron Ferenczet újobban az vajda visszahozatta Erdélyből Bukurestre. Ezeket directiójára kívántuk megírni kegyelmednek.

3.

Íratott Kegyelmes Asszonyunknak ő Nagyságának, 23. Április 1691.

Édes Felesígem! Hogy rígen nem vehetted levelemet, azt nem az én idegensígemnek, hanem az időnek tulajdonítsad. Hajszler és Dória uraimék éretted s több híveim felesígeknek elbocsáttatások iránt inhibeáltatván az fővezértől, és noha kezemből űket ki nem vettík, de meg sem engedtík eddig való elbocsáttatásokat; kire nízve, hogy el nem bocsáthattam: sem a rab tisztek, sem az ő Felsége generálissi nem consentiáltak, hogy addig, míg ezeknek dolgok vígeződik, emberem vagy levelem hozzád mehessen; mely nekem elíg szívem fájdalmával vagyon, és ezzel én is disgustáltatván, ezután Hajszlernek s Dóriának éntűllem sem líszen szabadságok: senkinek, se Hajszler felesíginek többször írhasson, és a mint eddig, úgy ezután accomodatiójokat s az én discretiómat se várják. Ezeket mind Hajszlernének, mind egyéb atyjokfiainak értésekre adhatod. Ha penig azt akarják, hogy jól accomodáljuk, és az írást s emberek járását megengedjük: nyerjenek neked engedelmet udvarnál, hogy állapotodrúl írhass és emberedet hozzám küldhessed, ki által én is izenhessek. Valamint csele-

Digitized by Google

kesznek ez iránt, lássák. Egyébiránt ő Felsége assecuratiója által jöttél ki Munkácsból, és nem is aestimáltathatnál máskint is azokhoz hasonlóknak, kiket fegyverem útján és harczon adott Isten kezemben. Magadat ne emészd, bízzál Istenben, légy jó reménségben; visel Isten s én is gondot reád!

Thököli Imre.

Inclusa.

Az fővezér a Dunához jövín a török császár armadájával: úgy veszszük eszünkben, hogy velünk lejendő conferentiája alkalmatosságával Hajszlert s Dóriát látni fogja kívánni; azért, hogy szabadításodnak accelerálásában s ezeknek is hamarébb való szabadításokban a vezér előtt annál is inkább kemínykedhessünk, minthogy némely török urakból s nagy rendekből álló jóakaróinknak is úgy tetszik, én is igen szükségesnek látom, hogy ő Felségének supplicálj: egy magad szolgájával engedjík meg küldhess egy töröket is Bécsből, ki vagy az odalívő török rabok közül való lenne, vagy hogy annál is jobb volna, ha az török követek szolgái vagy emberi közül való volna, kivel magad is szemben lívín, írnál általa a vezérnek keményen, ha török deákot kaphatnál, törökül, ha ez nem lenne, deákúl, s forgatnád mind szóval előtte, mind a levélben, hogy az török nemzet neked is athnámét adott, mely mellett Munkácsot mennyi ideig tartottad; mindenedet hűségekért elvesztetted; athnáméjok s hitek ellen azzal ne fizessenek, és legalább Hajszlernek s Dóriának szabadúlásokat s érted való elbocsáttatásokat ne impediálják. Tégy fel oly terminust is leveledben és a török előtt is szóval, hogy az Isten előtt, kívánod, hogy a mostani vezér számot adjon, ha téged most meg nem

Digitized by Google

szabadít, és a neked adott athnáméját a török nemzetnek megszegi, és hogy az egész világ előtt példa légy, s tanúljon rajtad. Nekem is írj egy oly levelet, mellyet a vezérnek megmutathassak; kiben forgassad, hogy a török nemzet hitivel mennyit bíztattalak, hűségemért mire jutottál, s emlékeztess azon leveledben hozzád való hites kötelességemről. — Az gyermekidet szeretettel köszöntöm; ha Isten Aspermont úrnak rendelte Juliánkát: arrúl én is mit tehetek? Megvallom, kívántam volna magam, örömit látnom, és legalább s legfeljebb ennek az nyári táborozásnak kimenetelire férhezmenísit halasztanom. Kérlek azért, tudósíts az gyermekid állapotjárúl is; és Isten onnét megszabadítván, nevedhez s rendedhez kívántató minemő vásárlásokra és szükséges dolgokra volna szüksíged? hozzá tívín: egy fejedelmi egész asztalhoz szüksíges, 24 pohárbúl és 36 tálbúl, ehhez tartozó egyéb asztali requisitumokbúl álló argenteriára hány ezer tallért kellene deputálni? és babos (így) szekereslovakat találhatni-é ott, és mi árron? úgy a mi rendünkhez való egy asszony-öltözetet, gyöngybűl, smaragdbúl, rubintbúl, gyémántbúl álló öltözetet mint vehetni meg? Ezekben és pínzben fogyatkozás nem líszen, — csak Isten szabadítson!

4.

Iratott Veteraninak, 23. Aprilis Anno 1691.

Sensus meos in negotio captivorum meorum, Dominorum scilicet Generalis Hajszler et Marchionis Doria, ex annexis, Consorti meae sonantibus Illustrissima Dominatio Vestra apraehendere poterit; quas placebit Eidem transmittere, ut me adhuc superstitem nec totaliter illius oblitum intelligat, et cum ita me-

Digitized by Google

cum agatur, sciat Illustrissima Dominatio Vestra reciprocam a me quoque recepturam discretionem. Quod si autem consentire velint, placeat quoque Illustrissimae Dominationi Vestrae, ut libertas scribendi innotescat Dominabus quoque Petrocianae, Sandorianae et Nemessanianae, ut ipsae quoque maritis suis statum suam remonstrare possint. Interim, etc. servire paratus — E. T.

5.

Irattatott az fővezérnek 26. Aprilis Anno 1691., bas-csauz által, az Dunapartról.

Nagyságod levelit alázatossan vettem. Minekelőtte Nagyságod parancsolatját vettem volna, az hersvai szigetben négy zászlómmal magam gyalog vitézimet küldettem, látván eziránt az császár szolgálatját; kit az Nagyságod agája, Amhet aga ő kegyelme, és egyéb dolgokot is kikről szó volt köztünk, meg tudott mondani. Én, az mint eddig, ennyi esztendőktől fogvást fejemmel, szívemmel igaz szolgája voltam, az én tehetségem és hadaim számához képest: annálinkább Nagyságod vezérségíben az szolgálatra kész vagyok, valamíg Isten éltet. Kérem Nagyságodot, ennyire ne feledkezzík el róllunk, kiért Isten is megáldja Nagyságodot.

6.

Iratott az reis-effendinek, die eadem, az bas-csauz által.

Édes jóakaróm! Kegyelmed levelit vettem, az élés és munitio felől való fermánokkal együtt. Minekelőtte a vezér parancsolatját vettem volna is: szükségesnek látván, az hersovai sziget oltalmára kétszáz gyalogomnál többet küldöttem; de minthogy immár a hatalmas császár hadaiban is elegen szállottanak

Digitized by Google

be azon szigetben, és a török hadaknak fizettek is, az enyimeknek penig egy pínz sem adatott, és peszmeget is Vidinbűl ollyat adtak, az kit meg nem ehettek : azért kegyelmedet, mint jóakarómat kírem, az hatalmas vezérnek köntösit csókolván, kírje én szómmal azon : mikor efféle császár szolgálatiban parancsol ő Nagysága, az én hadaim is magammal együtt az császáré lívín, ne tartassanak alábbvalóknak, hogy a szolgálatra jobb kedvek lehessen; és mivel már török hadak is szállottak azon szigetben : talám már az enyímek onnét mellém az én táboromra jöhetnek. Isten áldja meg kegyelmedet, hogy levelíben vígasztal; kegyelmed vígasztalására volt nagy szüksígem, mert az egísz világ látja : én ennyi esztendőtűl és gyermeksígemtűl fogva az török hitet fejemmel, lelkemmel, szívemmel igazán szolgáltam, sok harczokon fejemet, íletemet az császárért és török nemzetért feltöttem, ezután is fáradságomat s íletemet a török császárért nem szánom, — de azon igen nagy búsúlásom volt, hogy a hatalmas vezér, és ő Nagysága kapuján lívő urak igen elfelejtettek; magok nemzetihez, és másokhoz, kik talám olly igazsággal nem szolgáltanak mint én, nagyobb kegyelmessíggel vadnak. Azért én tovább az vezér kegyelmességében és kegyelmed jóakaratjában ajánlom magamat; Isten után egyedűl attúl az kaputúl várok jót. Az havasalföldi vajdának is az orosz-csíki lisztrűl szóló fermánt elküldöttem : de annak, mint eddig, úgy ezután is, tudom, nem líszen haszna, mert a vajda abban az orosz-csíki ílísben akarja tudni, az mit az első fermánra adott is, akkor, mikor Erdélbűl kijöttünk, és azt is bele akarja tudni, a mit addig adott, a míg a quártély felől vették a hadak a vezér parancsolat-

Digitized by Google

ját. Azért, ha mi élésbeli kegyelmességét akarja az vezér mutatni : kírem, hogy újabb és ollyan fermánt küldjön kegyelmed, hogy Orosz-Csíkrúl hajón eddig hozzák az én kezembe. Isten tudja, eddigis melly nehezen íltünk; mindenbúl kifogytunk, a táborozásra alkalmatlanokká lettünk, egészen a vezérre maradtunk, az ő Nagysága árváji vagyunk.

7.

Az beglikcsi effendinek, die eadem.

Édes jóakaróm! Az én kapitihám nekem értísemre adta kegyelmed hozzám való indúlatját. Isten fizesse meg kegyelmednek, ha én most meg nem szolgálhatom is! Ezután is, kírem kegyelmedet, szívibúl ki ne vessen; hiszem Istent, érek olly időt én is, hogy kegyelmednek én is jobban kedvít kereshetem, s megszolgálhatom kegyelmed jóakaratját!

8.

26. Aprilis, az Dunapartrúl, az bass-csauz által irattatott.

Fejírvári szolgánk által küldött kegyelmetek levelít, noha igen kísőre, (mivel a havasalföldi ellenségink miatt Rahón is másfél hétig kellett múlatni) vettük, általa lett kegyelmetek tudósítását kegyelmessen agnoscáljuk. Elhittük, Dobai Gábor postamesterünk penetrálván kegyelmetekhez, miben legyenek ideki az dolgok? tülle bűségessen megértette, és így, hivatalja s kötelessége szerint, előtte beküldött postáink által insinuált dolgokra való választ is urgeálta, nem lívín ekkoráig sok dolgokra válaszunk és contentumunk, az idő penig már benn lívín, azután kíső. Szegíny Bertóti (Zsigmond) uram elveszísivel

Digitized by Google

micsoda levelek vesztenek el, és nevezet szerint az orator s kegyelmetek leveleiben micsoda dolgokrúl voltak az informatiók? arrúl való tudósításit várnók impatienter, mivel azokkal a levelekkel, a mint egy bék jóakarónk adja értísünkre, a vajda Veterányihoz bizonyos emberit expediálta, ki azután is ellenünk való hostilitássit continuálta; mert a szükségtül kínszeríttetvén, komornyikunkot újobban expediáltuk vala Orosz-Csíkba az Dunán, de jobb dispositióval mint azelőtt, 40 válogatott fegyveres legínt rendelvín melléje: az oláhok rajta vesztettek, mert az mieink, a mint az útjokat elállották volt az oláhok, felvertík, és bennek jól le is vágtak, noha az mieinkben is estenek sebessek. Hersova s Karán-Sebes felé küldöttük vala Bikácsi bejárónkat, az ellenség dolgainak vizsgálásáért; visszajövő útjában, midőn már senkitül nem fílt volna, az oláhok felvertík, magát is sebbe hozták ide. Itt az Zsíl mellett, Szadovátúl fogvást mindenütt feles és zászlós hadai vadnak, kiknek feles hajói lívín, ottan-ottan általjűnek: azok vertík fel a karabíjossokat is, kiknek is károk, a mint hitek szerint megexaminálttattuk, háromezer forintnál többre extendáltatik. Azon Zsíl mellett lívő vajda hadai kétezerig való gyalog és ezer lovas; azomban a Vulkán havas alatt is tizenkét falut szabadított fel a jobbágyságbúl, fegyveresekké tívín, az adózástúl kivette, zászlókat osztatván ki és tiszteket constituáltatván köztök: azok is extendáltathatnak kétezerig való puskásra, mert igen nagy falukbúl állanak; azok lűttík meg Bikácsit, közönsíges szó lívín köztök: kurucz az ellenség! Már nekünk is dolgunk arra jutott, hogy mind a Zsíl, mind a Vulkán felől zászlós hadakkal kell magunkat strázsáltatnunk, és az itten

Digitized by Google

csinált sánczokat is erősíttetnünk. Nem tudjuk, mi formában lett, hogy kegyelmetek, a mint értjük, Bukurestre az vajda kezihez is küldött volna nekünk szólló leveleket, illyen ellensígeskedíssi között, kirül való tudósítását is elvárjuk. Az residenseknek mindenütt az a tisztek, hogy principalissokat mind jó, s mind nekik nem tetsző hírekrül tudósítsák; azért, ha kegyelmetek is eziránt hivataljának megfelel, azzal contentál minket is. Az erdélyi atyafiaknak mennyiben kívántunk complaceálni minden lehetsíges dolgokban, magok tehetnek az iránt is bizonságot; az Bukuresten lívők cselekedetit is nem malitiájoknak, hanem inkább impatientiájoknak, s az minemű időben forganak, ahhoz való szokatlanságoknak tulajdonítsák. Mit írtunk a vezérnek s réz-effendinek? pariáját his annexis kegyelmednek megküldöttük. Fejírvári érkezíse előtt sok idővel küldöttük volt már el nígy zászlóalja gyalogunkat, a mint azt és Petróczi uram expeditióját is Dobai meg tudta mondani. 13 pínzen veszszük itt okáját a lisztnek, azzal kellett üket küldenünk, mert a peszmeg kit a törökök adtak volna, nem volt embernek való; azomba a török hadaknak 3 hópénzt adtak ottan, az enyimeknek semmit sem, kin a vitézlő rend igen conturbálódott; mi adtunk ajándík formában valamely költsíget és ruházatjokra valót nekik. Forgatják közönségessen mindenféle rend mellettünk, hogy a porta szolgáltatja magát véllek, idegen nemzetek lívín, az maga nemzetít penig jobban accomodálja, kiknek is, ámbár magok nemzetebeliek legyenek is, ha fizetíseket denegálják, nem szolgálják. Kegyelmetek levelivel meghozta Fejírvári a puskapor, ón, árpa, és liszt felől való fermánokat is, kit a vajdának elküldöttünk bi-

Digitized by Google

zonyos emberünk által, de ű, a mint veszszük eszünkben, abban a quantumban akarja involválni, kit Orosz-Csíkrúl kellett volna szállítani, kit tudniillik annakelőtte adott volt a porta parancsolatjából, mikor Erdélyből kijöttünk, és eddig az ideig administráltatott, még Csemnyiczki uram érkezett volt a kétezer kila lisztrűl való fermánnyal; így értesse meg azért kegyelmetek a reiz-effendivel, hogy hogy éljenek hadaink, és hogy ne kínszeríttessenek más excursiókra kifokadni, ha így tartják űket. Necessitas nescit leges. Itten lívő erdélyi atyafiak megtalálván bennünket, tetszett nekünk is, hogy ű kegyelmek is írjanak a magok residensinek és az oratornak is ezekrűl a dolgokrúl; azért kegyelmetek communicatis consilÿs cselekedjen ez iránt pro sua dexteritate, hogy azon contradictiónak híre necsak Francziában, de Angliában és Hollandiában is elterjedjen. Térjünk már az ellenség felől való hírekre. Az mi hírünkkel most tizenkét regimentje vagyon a német császárnak Erdély defensiójára, kit is fognak szaporítani húsz regimentre. Horvát- s Magyarországból húszezer embert íratott fel a császár erre a campaniára, és azok mellé is húsz regiment németre kívánja kitölteni Magyarország oltalmára; az Imperiumban lívő hadaiból eddig öt regimentit hozták be az császárnak Magyarországban. Ratisbonában declaráltatta az imperialis statusoknak: provideáljanak magok securitássára a franczia ellen, mert a császár ott annyi hadait nem tarthatja, mennyit tavaly tartott, mivel Magyarország örökös országa, és az keresztyénsíg antemuraléja periclitáltatik az töröktűl. Azért az én tanácsom az, hogy a vezér az ellenség dolgainak s dispositiójinak kitanúlásáért, a Várad felé lívő végházaknak conser-

Digitized by Google

vatiójáért bár mennélhamarébb volatilis armadával operatióhoz igyekezzík is kezdeni, praeveniálni kívánván eziránt is az ellenséget; de maga a Dunához olly erővel igyekezzík jűni, hogy a Duna mellett osztán az hadak után ne temporisáljon. Az mi hadaink is distractim lívín, szóljon kegyelmetek a réz-effendinek: hersovai szigetben tovább való líteket a vezér ne kívánja, sőt inkább a Várad felé lívőknek is velünk való megegyezísit engedje meg, a porta szolgálatjáért is, hogy így egy corpuskában lívén, többnek tessünk, és hadainkra jobban vigyázhassunk. Az mi kegyelmetek változását illeti: ha ugyan kegyelmeteknek a leszen kedve, és azt tartja kegyelmességünknek, a Dunához való írkezísivel a vezérnek, minthogy velünk is per transitum szemben líszen a vezér, a mint az orator írja: akkor kegyelmeteket megváltjuk, és nem ellenzzük azt is, ha kegyelmed Horváth Ferencz uram, ideki lívő sátora helyett maga alkalmatosságára egy kis sátort csináltathasson. Azomba kegyelmeteknek recomendált több dolgok között recomendáljuk kiváltkípen az kívánt orvosságok dolgát, mivel májig is erőtlen állapottal vagyunk, lábainknak fájdalmát és egyéb alteratiókat gyakran érezzük, noha ugyan fennjárhatunk és lovagolhatunk. Az oratornak szólló levelünket volanter küldöttük meg, ragaszszák bé, s küldje meg kegyelmetek az oratornak. Az réz-effendi mostani leveliben vígasztal bennünket, hogy sok fáradságunk volt, de Isten nyúgodalmunkra fordítja; de az szép szóval nem tellik bé az kuruczok hasa! . . . . Isten kegyelmetekkel!

Digitized by Google

9.

Az oratornak irattatott, 26. Aprilis, az bas-csauz által.

Excellentissime Domine!

Non dubito, hactenus Excellentiae Vestrae innotuisse, qualiter Bertóti per homines Principis Valachiae perditus fuerit, et literae apud eum existentes in manus Germanorum devenerint, ex quo valde me sollicitum fateor, quod epistolam Excellentiae Vestrae obtinere non valuerim; tamen non modicum recreatus fui, quando 21. Martÿ datis Excellentiae Vestrae effectum ejusdem laborum et maximum in conservatione personae, promotioneque rerum mearum favorem, sollicitudinemque cum maximo mei contentatione percipere me licuerit, ut ea omnia, quae ex parte mea in Porta Ottamannica bona fiant, et subsequentur, amicitiae et labori Excellentiae Vestrae attribuere debeam, pro quibus omnibus Excellentiae Vestrae ingentes refero gratias. Pro maxima habuissem fortuna, si per diversionem ad istam urbem, Vestram quoque Excellentiam me salutare et convenire licuisset, ut sic in camera summae confidentiae, de ore ad os me omnino Eidem expectorare potuissem. Agnovisset Excellentia Vestra, et omnino conquievisset in sensibus meis: verum cum nunquam in tota mea vita majoribus incommoditatibus me meosque hibernare contigerit, in ista confusione meorum et angustÿs melius omnino factum est, quod non recesserim, non tantum enim me in privato, sed etiam Portam Ottomannicam plures malae consequentiae et praejudicia ex recessu meo subsecuta fuissent. Optarem, si hanc eandem occasionem in castris Supremi Veziri, sicut ante biennium Sophiae nancisci valerem, in quo in-

Digitized by Google

formationem ad directionem meam praestolabor : an ipsa Excellentia Vestra Supremum Vezirium in praesenti campania sequatur, (quod mihi summe necessarium videretur), vel tantum hominem suum illi adjunget? Si in favorem meum vel in illa tantum tempore, quando Supremus Vezirius in transitu suo, sicut Vestra Excellentia scribit, me ad colloquium desiderabit, praesens fiat, faciet in hoc mihi rem gratissimam, et Imperatori suo, Domino meo Clementissimo, proficuam; in illa enim rerum conjunctura, pro interesse Galliae plura et majora, quam hactenus tractari et concludi omnino possint, et ad directionem Christianissimi contentationemque Suae Majestatis certiora, quae sequerentur, perscribere valeret. Excusatum me habebit Excellentia Vestra, et Supremum etiam Vezirium convincere poterit, quando ex me ipso Excellentia Vestra fundamentaliter intelliget, quomodo a primo captivitatis Generalis Haizlerÿ tempore, negotium illius et status consortis meae, reliquorumque fidelium meorum, quae cum eadem liberari deberent, cum Ottomannicis ministris tractata, qualiterque repraesentata fuerint, in quibus cum in spatio aliquot hebdomadarum nullam difficultatem Supremus Vezirius interposuerit, imo per Dominum Nemessanyium, ad castra Supremi Vezirÿ Nÿssam expeditum, mihi consensum praebuerit, ut expressum meum hominem ad uxorem meam Viennam etiam expedire possim, fide christiana obligatum me, erga consortem meam sentiens, et convictus, quod tam in arce Munkacsiensi, tam ante et post pro contestatione obligationis suae nihil omnino intermiserit, et se ad principia reflectatur, ex reflexione interesse Ottomannici et Gallici imperÿ mihi nupserit; non certe

Digitized by Google

ego quoque aliter facere potui, parolae etiam datae memor, quam medium tale per quod libertatem assequi valeret, ex meis manibus extradare, nec certe Supremus Vezirius ex vi dati consorti quoque meae diplomatis, quod eodem modo, sicuti mihi, consorti quoque meae dedit, eliberationem ejusdem cum tanto meo praejudicio confundere et impedire deberet, cum propter fidelitatem Ottomannis praestitam, non tantum omnia perdiderit, se in potestatem meam et Ottomannorum cum aliquot suis arcibus et famosissimis fortalicÿs ultro tradiderit, in spem meliorem, et de facto propter Ottomannos captiva Viennae existat; et Gallia omnino illius reflexionem habere deberet, quando ex intimatione etiam ejusdem matrimonium meum cum illa intervenerit, ut eadem occasione secundum persvasionem illius temporis ministrorum Gallicorum, fortalicium famosissimum et passus Munkacsiensis in manus meas devenire posset, in continuationem ferventioris cum Austria belli. Supremi Vezirÿ mandatis ex consilio Vestrae Excellentiae, et ipsa etiam necessitate ita ferente, omnino complacere, et sicut hactenus in omnibus occasionibus fidelitatem et servitium meum imperio Ottomanico praestare omnino paratus sum, omnem quoque submissionem ipsi exhibendo, verum diffidentiam Supremi Vezirÿ post tot et a tanto annorum decursu exhibita fidelissima mea servitia non sum meritus, nec quod ex reflexione christiani mei nominis, honoris et praescriptorum respectu, sponte Generalem Haizlerium Supremo Vezirio tradiderim; ideo pertinacis nomen audire debeo, quando christiano nomini, honori in toto orbe datae meae consorti fidei consulere mihi necessum est; fama, fides et vita enim pari passu ambulant,

Digitized by Google

quae me ita convincunt, ut nisi vi Generalis Haizlerius ex manibus meis eripiatur, sponte illum Turcis tradere non possim; imo, si Vestra Excellentia se reflectet, ad suas, quas mihi scribere placuit, ita acquieveram, quod jam imposterum nulla amplius fiet de tradendo Turcis Generali Haizlerio mentio, et ita quietiori animo ego quoque munus meum tam pro gloria Ottomannorum, quam etiam interesse Christianissimi Imperatoris exequi valebo, si tantae considerationis pignus Viennae habitum recepero. Quos denique Supremus Vezirius belli inutiles ex meis iudicat, nisi hoc illustretur, rescribere non valeo; mittat ad lustrandam meam militiam, solvatque illis, sicut alÿs militÿs in confinÿs his actu practicat, tandem apparebit neminem me hic habere inutilem; imo omne summe necessarios in castris tam haec, quam etiam quae de correspondentia mea cum Alemannis loquuntur, malevolis et inimicis meis attribuo, qui, credat Excellentia Vestra, quando ad rem devenietur, confundens Deus et tempora subsecutura, constantiam meam et ardorem in confundenda domo Austriaca docebunt. Cum Transylvanis omnem certe benignitatem exercui, et imposterum sequar consilium Excellentiae Vestrae, ut eos tanto magis constantiores reddam, in praesentibus negotÿs modo subveniatur mihi a protectoribus meis in tantis necessitatibus, ut et meis subvenire, et eosdem ad militaria servitia habiliores reddere possim. Interim maneo — servitor addictissimus.

P. S. Post exaratam, obsigillatamque praesentem epistolam, denuo supervenit fama, quadringentos Valachiae Principis homines camerarium secunda jam vice pro comparandis necessitatibus castrensibus ex-

Digitized by Google

peditum, hostiliter invasisse, cum eoque existentem inagnae prosapiae virum Generosum Joannem Bethlenum Transylvanensem, aliosque meos fideles eadem invasione perdidisse, omniaque secum habita depraedasse, quae omnia residentes mei Vestrae Excellentiae fusius explicabunt. Nulla calamitas sola! Quanto cum dolore haec sustinere debeam, effari non possem, in statu praesenti damno haec, quae accidunt, majori extimando, quam unquam; haec cum videat militia, conniventiae Supremi Vezirÿ imputat, et quantopere exacerbetur disgusteturque, hoc etiam Vestra Excellentia a residentibus intelligere poterit; per Deum, quantum poterit Excellentia Vestra, his malis medeatur! Adventus ablegati Anglici hodie quoque confirmatur, et metuo, ne quoquomodo expeditioni maturius suscipiendae Supremi Vezirÿ aliquam moram adferat. Scribo iterato sincere Excellentiae Vestrae, si unquam fuit necessaria praesentia Vestrae Excellentiae ad latus Supremi Vezirÿ, in praesenti campania desideratur: quoniam habeo notitiam a correspondentibus meis, quod Austriaci etiam aestu ante bello tractatum pacis vÿs etiam secretioribus omni modo tractare velint; continuandis etiam correspondentÿs Polonicis propius esset.

10.

Iratott az fővezérnek, die 2. Maji Anno 1691, Durak nevű török karabélyostól küldvén el.

Nagyságod levelit alázatos engedelmességgel vettem, mi van benne, megértettem. Hajszler és Dória nevű nímetekre igen nagy vigyázásom s gondom volt eddigis, úgy, hogy annakelőtte is, míg az Nagyságod felőlek való parancsolatját nem vettem is, az

Digitized by Google

magam fejire sem viseltem nagyobb gondot, mint azokra. Csak Isten hozza egy órával elébb kiljebb erre az végekre Nagyságodot, hogy az én sok búsúlásimnak s bajaimnak is egyszer vége szakadjon! Nekem mind apám s anyám Nagyságod mostan; mind magam, mind feleségem, mind az mellettem szolgáló orta-magyarok és erdélyiek, mind az német rabok Nagyságodé vagyunk, Nagyságod kegyelmességiben van dolgunk. Hogy Nagyságod minden dolgaimnak jó rendben való vételit igírte erre kiljebb való jövetelekor: azon igen megvígasztalódtam; ha Isten adja, és fejem Isten megtartja, igaz és hű s kész szolgálatomot meg fogja Nagyságod ebben az esztendőben is tapasztalni, csak Isten éltesse Nagyságodot s hatalmas császárunkat, hogy mind énvelem, mind másokkal, kik hatalmas császár köntösit fogták, jól tehessen.

11.

Iratott rés-effendinek, 2. Maji Anno 1691.

Édes jóakaró uram! Kegyelmed levelit vettem; Hajszler és Dória német rabok felől mit írjon? megértettem. Hatalmas vezérnek annakelőtte is parancsolatját vévén: azoknak az raboknak az vigyázására igen nagy gondom s vigyázásom volt s vagyon is, úgy, hogy az magam fejére sem vigyáztam jobban, mint azokra. Édes jóakaró uram, az én gonoszakaróim, kik az én fővezér előtt való becsületemet irígylették, eleget hazudnak, és hatalmas vezérnek azon rabok felől való újabb parancsolatja is attúl vagyon, úgy értettem által eszemmel; de az igaz ember bátorságos az ő dolgaiban, az hazugságnak penig rövid az vége. Hála Istennek, azelőtti vezéreknek idejiben is fejér orczával voltam; hiszem Istent, az mikor az

Digitized by Google

mostani vezér urunk kiljebb jő: másoknak hamissága s az én igazságom ki fog tetszeni, és hiszem Istent: ebben az esztendőben is hasznos szolgálatomot ő Nagysága megtapasztalja. Nekem az vezér nemcsak uram, hanem apám s anyám is, az ő czirákja vagyok, ez világ tudja, és azt is, hogy az magyarországi királyságot és az erdélyi fejedelemséget Isten után csak ő Nagyságától várhatom. Mind magam, mind szegény feleségem s hütös társam, mind az rabok ő Nagyságáé vagyunk. Isten fizesse meg kegyelmednek, hogy vígasztal azzal: mikor Isten az vezért kiljebb hozza, minden dolgaimot eligazítja; akkor — az mint kegyelmed is írja — minden nyomorúságimot, szenvedésimet elfelejteném.

Inclusa.

Édes jóakaró uram! Mikor az én komornikomot másodszor is az Dunán az oláh bék *) emberei felverték: akkor az oláh béknek az orosz-csíki liszt felől szólló fermány és az Nikápolyban levő abrak felől való fermány is elveszett, az komornikommal levő költségemmel együtt; azért küldtem volt, hogy Ali passa Dosztomumtúl és Orosz-Csíkban s Nikápolyban is jóakaróimtól még kölcsön két vagy három erszény pénzt is szerezvén: holmi konyhámra és egyéb szükséginkre valót is hozzon és vásároljon, és az fermánok mellett az árpát s lisztet is felhozza Vidinhez a Dunán. Az előbbeni fermányoknak sem vehettem hasznát, s az mostaniak is elvesztenek; miképpen lehessen élődésünk s dolgunk? az Isten tudja. Kegyelmedet az Istenért is kérem: szerezzen ollyan fermánokot élésünk felől, hogy

*) Oláh bég = oláh vajda, havasalföldi vajda.

Digitized by Google

Orosz-Csíkbúl hatalmas császárunk tisztei szállíttassák fel Vidinig, és Vidinben adják kezünkhez, és az liszt s árpa mellé. . . . . .

(A többi hiányzik.)

(Eredeti kézirat a budai kir. kamara levéltára rendezetlen részében, C. 828. fasc. Nyolcz levél in folio, közepén másfél lap beiratlan. Három különböző írás, ugyanazon kezeké, a melyek az 1694-iki — már a megelőző kötetben kiadott — leveleskönyvet írták.)

Digitized by Google

VIII.

THÖKÖLY IMRE 1698-iki LEVELESKÖNYVE.

(Töredék.)

1.

Ládonyi Horváth Ferencznek. 12. Januarij 1698.

. . . . . valamely házokat úgy az kurucz elsőbb rendek, kapitányok s elsőbb tisztek szükségekre is, kiknek cselédjek vagyon, úgy az gregáriusoknak is; nem lévén sem falu, sem egyéb alkalmatosság dispositiónk alatt, mi ezekre nem érkezhetünk, ha az Porta kész palánkban, házokban s alkalmatosságokban nem szállítja. Más az palánk capacitássának determinálása, és az benne lejendő praesidium számának defineálása nem is engem, hanem az Portát illeti. Mi ex regula belli et modo militari, mint szerethetnénk, könnyű volna ezt lerajzolni egy papírosra: de csak az fáját, és egyéb az építéshez szükséges requisitumokat rendelje el az Porta, és kegyelmességit s dispositióját, az szabad levelet is ezen helynek privilegiumi iránt adassa ki, — könnyű az többi; s inkább is szeretnők ezt mi, hogy magunk szemeivel látnánk, s magunk pro genio nostro tehetnénk dispositiót is, s ahhozképest succurrálna az Porta is in necessariis. Az míg az campania végeződnék, addig ez az munka is végeződhetnék, s ez nyáron telelésihez kiki, az ki ott akarna lakni, készülhetne, kaszálhatna, szánthatna, és télre

Digitized by Google

bele is szállhatna, avagy még az őszszel is. Ez nem hólyog, hogy felfújják! Minémű privilegiummal és conditióval kívánhatnók az privilegiomokat az vezértől : ím, az punctumokat kegyelmednek elküldettük; az szerint ha kegyelmed expeditióban veheti, — laudabitur industria.

Sándor Mihály levelibűl értjük, miért esett odavaló múlatása; de ugyancsak nem késhetik, — már odamenvén az dispositió Nikápolyban leendő quártélyok felől. — Minthogy Sándor Mihály érkezése után Szabó Mihályt is mindjárt expediálni kívánjuk: Kegyelmed vegye elméjit az vezérnek és tihájának, mit parancsolnak? minthogy az mikor idejött Drinápolybúl, akkor az volt az szó, hogy expediálni fogják újobban Magyarországra. Ha az vezér expediálni akarja valamely felé : annak akkor lészen ideje, az mikor fűvet kaphat az ló, zöldül az erdő, mert az ilyen szolgálatot ez ily ember külömben véghez nem viheti, hanem csak pusztai módon, az mint az más vezértűl is expediáltatott vala. Annak idejiben találunk más embereket is melléje, de, hogy most is valamely discretió nélkűl ne bocsássa az vezér : kérje mi nevünkkel az tiháját, s tudósítson erről, hogy tudhassuk mi is az szerint innen expediálni. Minthogy lovai, szolgája is az seregen vadnak : tovább itten nem is tartóztathatjuk, csak ezek iránt kegyelmed válaszát vehessük.

Hogy az Porta annak az embernek és az hozzá tartozó hadaknak acceptálásával nem késik, és most hamar kívánja executióban venni : azt igen jól cselekeszi, de magok is azon instáltanak, hogy ha ebben az Porta kegyelmességit obtineáljuk iráutok, ennek az munkája ez télen menjen véghez; mert, ha az

Digitized by Google

campaniának kezdetire és az fűre halad, magok részirűl más rosz consequentiáktúl tartanak, és akkor osztán így, mint most, magok hatalmában s szabadságában sem lésznek, s hihető, arra is czélozhat az az ember, hogy most az ő commendója alatt lévén azok az véghelyek, jó fordítást tehet, et per hoc assequetur meritum. Hogy diákúl kívánja penig, ez az oka, hogy tudja, mire jő, és az őcscse jól tud diákúl. Hogy penig kegyelmed annál confirmatusobbá tehesse nevünkkel az Portát: ím, újobban ebben az materiában az mint Szőlősinek informatióját kívántuk venni, s véle írásban letétetni ad majorem istius rei confirmationem, — kegyelmednek odaküldettük, kitörölvén az nevit propter casum, qui potest contingi; de ki légyen az ember? kegyelmed már tudja. Bízvást arrúl is securussá teheti kegyelmed az Portát, hogy az én commendóm s kezem alatt, az mint én őköt megismertem, az magyar sem leszen azoknál jobb az német ellen, annálinkább lengyel ellen, — csak bízvást én reám hozza ki azt az hadat az Porta erre az campániára, meg nem bánja, mert bizony más hadnál több hasznát veszi, én lészek kezes érette!

Az kik már ezt az dolgot tudják, akár az rézeffendi, vagy más, ennek az dolognak titokban való tartására tovább is kérje s obtestálja, mert iteratis vicibus jött reménkedése, hogy ez az ő iránt ok való dolog titokban tartassék, míg véghezmégyen: mert feltett szándéka szerint az Porta szolgálatját sem viszi véghez, s üdő-nap előtt magát is elveszti.

P. S. Immár ezen expeditióink elvégezése után érkezék újabb hírünk némely correspondensimtűl, és ugyan Francziábúl jött levelekbűl láttuk: Princeps

Digitized by Google

de Conti 6. Novembris indúlt vissza az narieburgumi passusból, és 14. Novembris érkezett Haffniához, Dániának metropolissában. Recessussának oka penig ez volt, hogy az saxoniai Elector hadai már közelítettenek arra felé, és béérkeztenek volt az ducalis Prussiában, azomban az litvániai hadak iránt is megfogyatkozott. Igaz dolog, az litvániai herczeg Sapia, engedelmességit mutatta néki, és meg is ígírte volt, hogy harminczezer emberrel megsegíti: de az litvák (litvánok) confundálódtak, mert ötvenezer moszkvának vitték hírét, mihelt felkelnek: mindjárt az országokra mennek, és így confundáltatván Princz Conti, nem merte megvárni az harczot. Rettenetes indignatióval, fenyegetődzéssel ment vissza, hogy micsoda hadat fog kihozni, azomban az danczkaiaknak hat terhes gályáiokat elfogta. Immár lássa török-tatár uram, mint secundálhatja! Sapienti satis.

Errűl is kívántuk kegyelmedet praemoneálnunk, hogy az diák assecuratoriának írását úgy moderálja kegyelmed, hogy azt Skerlet uram semmi részibeu ne tudja: mert félő, hogy vagy az havasalföldi vajda, vagy az moldvai megtudhatja, és egy nagy veszedelmet causálhat, s az Portának is nagy kárt. Azért kegyelmed ebben az dologban is igen circumspectus legyen, és az deák levelet vagy maga írja, vagy az fr. or. (franczia orator) secretariussával irassák, azon igyekezzék.

Notandum. Acephalus mit tészen? az dictionariumban felkerestetvén, magyarúl Acephalust fejetlennek nevezi, et per consequens az törökök között: lakerdi, unum et idem, sive lakerdi, sive Acephalus: levelit conserváljuk, de pro hic et nunc néki választ nem tettünk. Az vezérnek, Skerlet uramnak ilyen

Digitized by Google

leveliről magának akartunk írni, de tudván : az hirtelenség nem mindenkor jó dolog, et quod diu deliberandum, cito faciendum est: Kegyelmed modeste, és Skerletnek nyilvánvaló confusiója nélkül ebben vegye elméjit az Portának; mert mi könnyen megállhatjuk, hogy ezután semmiről se írjunk, és ezután abban is hadjuk, míg ezen terminusokat magával az vezérrel, és ha az ő akaratjával irattak-é? nem explicáltatjuk. Ha az ily híreknek fundamentumát akarja tudni : kérdje magunktól, számot adunk, etc.

Kegyelmed annál is cautusobb légyen, mert ebből az levélből titkos mérge kitetszik, s mit interpraetáltatott véle, adja tudtunkra, avagy mennyiben légyen híre az odaküldett s törökül letött punctumoknak? mert, ha Skerlet megtudta azt az dolgot, az kiért emberünköt akarja az vezér küldeni: haszontalannak tartjuk emberünknek odafárasztását is.

Minthogy az réz-effendi által ideküldett dolgokban, úgy egyebekről is, kik még hátravadnak, írta kegyelmed leveliben, hogy Fogarasi expeditiója után három-négy napok múlva várhatjuk kegyelmed informatióját, — mi is azért azoknak érkezésiig suspendáltuk Váradi István oda való küldésit, minthogy máskint is kegyelmed est in cursu megociorum, az ily dolgokban az váltatás káros; — de az mennyiben kegyelmednek is kívánunk complaceálni, ha bizonyos időre udvarunkban való jövetelit és megcserélésit kívánja : kedvit nem szegjük, — az közönséges és már elkezdett dolgokra nézve mindazáltal, kik ezután nagyobb mértékben szaporodnak, kegyelmed onnan való avocálása, az mostani circumstantiákhoz képest, károsnak tartathatik. Ha ott subsistál penig, ruházására való alkalmatosságát innen megküldhetni.

Digitized by Google

2.

Iratott az fővezérnek.

(Köszönet után.) Értettem az Nagyságod mellett lévő kapi-tihámtúl, hogy Nagyságod az én alázatos harzuálomra a magyar nemzethez kegyelmességét mutatta, egy oly helyt az Duna mellett méltóztatott igírni, az hol megtelepedhessenek, az míg Isten hatalmas császár fegyvere és kegyelmessége által magok országában béviszi szegényeket; zsoldot is igírt kegyelmességébűl az ottan muhafejzetben levőknek, és hogy palánkot is építtet számokra. Az Isten mindezekért áldja meg Nagyságodat, hogy énérettem, szolgájáért, megcselekedte; ennek az híre más nemzet között is elmenvén, az fényes Porta az idegenekhez, az kik szolgálják, mutatandó kegyelmességének, — más nemzetek is tanúlnak rajta, ha Isten adja. Minthogy azért Nagyságod ebben az dologban kegyelmességét mutatta, és ha csak egy palánk lészen is, de az mennyiben az hatalmas császár szárnyai alá folyamodott kuruczságnak lakó helye lészen: annak azért híre leszen az egész világon; Nagyságodat azért kérem, mint uramot, az mint az magyarok kívánják, az szerint arrúl való levelét kiadatni, és az palánknak építésirűl is oly rendelést tenni méltóztassék, hogy Nagyságod vezéri méltósága, és Nagyságod után nekem is szolgájának emlékezeti azon az palánkon holtunk után is fennmaradhasson; kirűl és egyebekrűl az réz-effendinek és ottlévő kapitiámnak bűvebben írtam, nem akarván Nagyságodat sok írás olvasásával terhelni.

3.

Az réz-effendinek iratott.

(Köszönet után.) Édes jóakaró uram! Kegyelmed nevivel az vezér ő Nagysága parancsolatjá-

Digitized by Google

búl, kegyelmed üzenetit és szavait ottan Drinápolyban levő kapi-tihám tudtomra adta, kibújdosott magyar nemzethez hogy az vezér mutatta kegyelmességit, az Duna mellett hogy bizonyos helyt igírvén az magyaroknak megtelepítísire; Isten áldja meg ő Nagyságát érette! Ennek az hatalmas vezér kegyelmességinek ez világra elterjed az híre, és ha Isten adja, mind az magyar nemzet, az ki Magyarországban vagy Erdélyben lakik, az hatalmas császárunkhoz való hűségre nagyobb szívet és kedvet veszen, hogy az bújdosókkal, az kik szolgálják, illyen jót teszen ez az fényes Porta. Más egyéb nemzetekhez is penig nagy és jó példa leszen. — Minthogy penig ilyen dolog más vezérek idejében nem esett: csak azon kérem kegyelmed által az hatalmas vezért, hogy ő Nagysága az maga vezéri méltóságáért, az mint az magyarok kívánják, az levelet úgy adassa ki, kinek is képét most az kapi-tihámnak odaküldöttem. Azonban, ha palánkot parancsolna ő Nagysága építtetni az kuruczok számára: legyen ollyan tedarikkal és épülettel megépítve, hogy az ő Nagysága méltóságos vezéri neve, és az én emlékezetem is, hogy énérettem cselekedte, maradjon fenn ez világ előtt, holta után is hadjon egy emlékezetet az hatalmas vezér ebben az dologban maga után. Ha Isten tovább is így rendelte életünkőt, az mikor én is abban az palánkban levő magyarok között kívánnék laknom, — mind nekem: mind az utánnam levő elsőbb rendeknek, kiváltképpen az kiknek közülünk feleségünk s gyermekünk vagyon, lehessen ottan alkalmatos házunk, lakásunk az fényes Porta hűségében. Egyébaránt sem az palánknak, sem az kuruczok szükségire kívántató házaknak megépítésire nekünk erőnk, mó-

Digitized by Google

dunk nincsen, hacsak az vezér, ha már ő Nagysága feltette, maga méltóságáért nem mutatja eziránt is kegyelmességét. Ha az vezérnek kegyelmessége leszen : hadd lenne az az palánk mennél vastagabb s magossabb fákkal körűlkerítve, mely is Havasalföldéből kitelik; lenne mennél szélessebb töltésse, és az mely Lom vize az Dunában foly ottan, lenne azzal környűlvéve az palánk. Ha az vezér ő Nagysága az épületre való fákrúl, és egyéb, az építéshez kívántató szükségekrűl fermánját adná: az míg ezeket megkíszítik s odaszállítják, abban idő telik, — azalatt elérkezik az tavasz-üdő is. Ha az vezér engedelme és kegyelmessége lenne, annak az palánknak helyét magam szeretném elsőbben megtekinteni, és az vezér kegyelmessége az mint lenne, ahhozképest rendelést is magam jobban tudnék tenni, ahhoz értő embereimet hagyván ottan. Így, az mely kuruczok cselédesek, az míg az palánk elkészűlhetne is, valamely mezei munkához foghatnának az tavaszon és nyáron, és az őszre kelve, mikor az palánk és az házak megkészűlnének, be is szállhatnának. Ehhez azért az vezér ő Nagysága fermánja kívántatik, hogy én is tudjam magamat alkalmaztatni. Kegyelmed engemet jóakaróját tudósítson. Jól tudom, ha az vezér ennek az palánknak építéséhez hozzáfogat : őrző emberek és sajkák nélkűl sem hadja ő Nagysága, az míg elkészűl.

4.

Iratott Horvát Ferencz uramnak, 13. Januarij (1698.)

Tegnap, úgymint 12. Januarÿ, az francziáktúl az oratorhoz járó kiracsiak által írtunk bővön kegyelmednek, kiknek duplicátáját, eziránt lehető minden scrupulus tollálásáért, ím, expressus ember: Ke-

Digitized by Google

resztúri István által kegyelmednek megküldöttük. Ezzel több mindazáltal az duplicáta, hogy íme, kegyelmed javallásához képest az fővezérnek, gratiarum actio formában egy szép levelet irattunk, annál bővebben penig az réz-effendinek, gondolván: ha kegyelmed véllek nem lehetne is szemben, értsék meg elménket s intentiónkat magunk írásibúl; mert ugyanis ezeknek ebben az formában való megkíszítések nélkül sem Lengyelországban, sem az palánk építésére az mi emberünk nem indúlhat. — Kegyelmed directiójára megküldöttük az említett török levelek conceptussit is, hogy tudhassa mit írtunk, és ahhozképpest in confirmationem horum folytathassa kegyelmed is az dolgokat véllek. Ebben azért minden industriát igyekezzék kegyelmed elkövetni: mert ezek lesznek, ha Isten adja, az továbbra jóra menendőknek kezdeti, — kire Isten mind kegyelmedet, s mind minnyájunkat segítsen.

Skerletnek emez értetlen levelében feltött terminussi iránt specialiter akartunk az vezérnek írni. Nehezen is állhattuk meg, hogy halaszszuk, de jövendőt gondolván benne, mostanrúl ugyan csak elhalasztottuk. Várván kegyelmed újobb informatióit azokban is, etc.

5.

Iratott Horváth Ferencz uramnak, 15. Januarij 1698.

Sub dato 21. és ugyan 24. Decembris datált levelei érkezvén ide Madács uramnak Landor-Fejérvárrúl, és ugyan Szappanosnak is sub dato 10. Decembris szóllók Tömösvárrúl: noha elhiszszük, hogy ezeknél kegyelmed újobbakot érthetett, de eo non obstante, ezen Keresztúri István alkalmatosságával

Digitized by Google

csakugyan el akartuk küldeni. Az tömösvári híreket Madács uram ezzel toldja, hogy vigesimatertia Decembris érkeztenek Tömösvárrúl valamely törökök, kik is beszéllették, hogy az tömösvári kurucz tisztek leveleit elvesztvén, de az mit az levelekben írtak, szóval is megtudják mondani, mert szemekkel látták, az mikor húsz gyalog és egynéhány lovas új kurucz jött bé Tömösvárra azok közzűl, az kik háromezeren voltanak egy csoportban, kik is megindúltak volt már, s Törökországra tartottak. Már nem tudjuk, kegyelmed informatiójához képest ezek-é azok, az kik felől kegyelmed írt, hogy ezerötszázon jöttenek volna Tömösvárra? — úgy írták az vezérnek, és ugyan ezerig valónak, az kinek Moldova felé kellett volna jőniek, az elébbiek nyomán. Ezekből ollyat látunk, hogy valamely leveleknek is kellett menni Drinápolyban, avagy hogy elvesztek, kikben az új jövő hadaknak, tiszteknek és az hadaknak számát írták fel, de azt mi nem láttuk. Kegyelmednek azért küldöttük el in originali az Szappanos Mihály levelit, hogy az praedicatorok dolgában mit írjon? annálisinkább appraehendálhassa, és dolgokat segíthesse az kapitány expositiója szerint, — lehessen nyavalyásoknak, minthogy már kézhez adták, egész szabadúlások.

Kegyelmednek szólló leveleit Madács uramnak elküldettük, s mi is azomban egynéhány szóval replicáltattunk; első alkalmatossággal megküldeni igyekezzék. Egyebekben is, az miben az Portán szolgálhat nékiek, ne mulassa el, sed data et bona oportunitate: mert az gyakor búsítás unalmas is, s kedvetlenséget is hozhat végtire. — Lám, elég kegyelmességit mutatta az Porta iráutok, az minapi fermánok kiadásiban, az fű penig kijövén, s annálisinkább

Digitized by Google

nékünk is arra felé való menésünk lévén, -- akkor az fű kijövésével újúlhatnak az instantiák is az dolgokhoz képest.

6.

Iratott Madács (Péter) uramnak, eodem die.

Sub dato 21. et 24. Decembris írt levelit kegyelmednek noha későre, de ugyan tegnapi napon vettük. Szintén akkor expediálván emberinket Drinápolyban, az ottan orvoslást kívánó dolgokrúl magunk is írtunk Horváth Ferencz uramnak, kiről is, és kiváltképpen az praedicatorok iránt irandó újabb fermán iránt Horváth Ferencz uram fogja tudósítani kegyelmeteket. Az mi az Csáfer pasa rabjainak egyikét illeti, kit az szerdár megtartott magánál, — még arról való levelit az szerdárnak nem vettük; de ha ír is, kegyelmed informatiójához képpest lészen válaszsza. Oly hiszemben nem lehetünk, hogy azért az rabért minket disgustáljon; ha penig János diákot kiadná érette : mi is contentusok lennénk vélle. Kegyelmed tractálja az szerdárral ezen az úton szabadúlását, ha szükségesnek látja penig, tudósítson, s mi is írunk jó formában felőlle; mert, ha szinte azt az rácz rab-hadnagyot kiadja is az szerdár, és kegyelmed más úton meg nem szabadíthatná János diákot: azon az rácz hadnagyon is kívánnánk szabadítani, ha az szerdár kezünkben adná is. Egyéb dolgokrúl Bay Mihály uramnak parancsoltunk; kegyelmedet ő kegyelme fogja tudósítani, etc.

7.

Bay Mihály uram neve alatt, ugyan Madács uramnak, eodem.

Kegyelmes Urunk ő Nagysága kegyelmed levelit vévén, az alább írtt dolgokrúl nékem is parancsolt írnom kegyelmednek.

Digitized by Google

1. Minthogy ő Nagysága az fővezér által parolát adott az császárnak, hogy ha úgy kivánják, az tavasz elein kimégyen Nagyságtok Kegyelmetek közzé, ha életben s csak annyira való egészségben megmaradhat is, hogy szekéren magát kivitethesse, — evvel már úgy látja ő Nagysága, hogy adós, s Isten megegyeztetvén ő Nagyságát Kegyelmetekkel, meglészen az rend is, etc. Addig patientia est utendum, kerűlvén, hogy az szerdárt is az sok búsítással ne disgustálja, s gonoszakarójára ne tégye Nagyságtok s Kegyelmetek.

2. Mihelt az Portával elkezdett, és az ő Nagysága expeditióját avagy továbbvaló accomodatióját concernáló dolgokban ő Nagysága véget érhet: egy meghitt szolgáját fogja praemittálni újabb dispositiókkal; addigis azért illik és szükséges, hogy addigis industriosus, jó oeconomus szolgájának s hívinek ismertesse kegyelmed magát, provideálván az campaniához szükséges alkalmatosságokról, az mennyiben kegyelmed az keze között forgó mediumok által véghezviheti; az kirűl penig nem provideálhat, s tehetsége sincsen, arról ő Nagyságát in tempore tudósítsa. Egyébaránt Isten feljebbemlített szolgájának, felvivén, instructiójában lészen az is annak, hogy az borbúl, égett-borbúl az mi jövedelem lött, és ennek folytatását mi okozhatta? ennek végire menjen, és ő Nagyságát tudósítsa conscientiose.

3. Mindenekfelett penig kívánja azt ő Nagysága, hogy az háznál feles tűzi fát, szénát, bort, égettbort, méhsert, apró majorságot, kerti veteményt találjon, mennél bővebben; négy vagy öt szalonnát is, mert azt itt is mindennap veretjük, és conserváltatik benne mezei szükségre is.

Digitized by Google

4. Az ház körül is sendelyezése, kerítése, kertje és az udvar földelése el ne múljék. Ha penig az béres marháknak az külső vetemény iránt is mutatná kegyelmetek valamely hasznát: azt is ő Nagysága kedvesen venné. De mindezeknél nagyobbak az társzekerek, kikben hacsak ötöt vagy négyet is készen akar ő Nagysága találni az maga házánál; ezt kegyelmednek specialiter recommendálja is, mert az marhákban nem lészen fogyatkozás, csak ne légyen az szekerekben. Ezért tartotta ott meg ő Nagysága az maga költségin az faragó embereket is, kiknek is egyikéről, úgymint Ferenczről, kegyelmed Váradi uramnak azt írja, hogy csak fel kellenék rajta hadni, minthogy praescribál, és magát szolgának sem tartja. Ha el lehet nálla nélkül, űzesse ki kegyelmed az ő Nagysága házából, tanúljon más is rajta; ha penig az ház körül való építésre és az szekerek körül való csinálásra szükségesnek látja: conveniáljon véle, az mint lehet, s el ne idegenítse; ha mi restantiáját praetendálná is, Isten Kegyelmes Urunkot kivivén, eligazítja, — praebendájából meg ne fogyatkoztassa.

5. Az mi penig Munkácsinak, Borbély Jánosnak és a lovásznak ruházását illeti: az mint kegyelmed ő Nagysága leveliben insinuálja, az mi nélkül nem subsistálhatnak, az ő Nagysága kimeneteliig kegyelmed szükségeket szolgáltassa ki. Egyébiránt idebe felesen vadnak most az ő Nagysága hívei, s egész udvart is tészen, az mennyi szolga itt vagyon; de itt is az végre ő Nagysága senkit sem tart, hogy az mostani időhez képest bizonyos fizetésit és conventióját praetendálja, hanem, az mint ő Nagysága maga is látja, és magok is szükségeket insinuálják, az idő s az alkalmatosság az mint engedi, ő Nagysága is hol na-

Digitized by Google

gyobb, hol kissebb mértékben orvosolja, s provideál is felőllek. Az odaki valóknak is így kell ezt érteni, s az ki az udvari szolgaságot nem kívánja, ő Nagysága nem ellenzi, ha katona- vagy hajdú-seregben megyen is; ott is úgy kell tánczolni ezután is, ha kurucz akar lenni, az mint az fő kurucz gazda hegedűl nékiek.

8.

Szappanos Mihálynak, eodem die.

Tömösvárrúl 10. Decembris datált levele kegyelmednek kezünkhöz penetrálván, az szegény praedicatorok dolgát, hogy az vasból kivágták s kezihez adták kegyelmednek, kedvesen értettük; kiknek dolgokban az mely difficultás eshetett is, az Portán levő residensünknek parancsoltunk felőlle. Ha már kegyelmed mi kezünkőt tette reá: hacsak erővel kegyelmedtől el nem vészik, keziből ki se bocsássa, sőt az mikor útja lészen Landor-Fejérvárra, inkább odavigye. Megszaporodván már Landor-Fejérváratt az Petróczi uram keze alatt az mi magyar hadaink is: míg Isten megegyeztet véllek, azoknak az hadaknak az császár résziről járandó praebendájok alkalmatosságával azt az két embert ő kegyelme kitarthatja, s gondját is viselheti. Az mely háromezer ember felől kegyelmed emlékezik, annak idebé is nagy az híre, hogy már is az törők birodalom némely részeire valamely újabb hadak Magyarországbúl penetráltanak volna. Úgy látjuk, s hiszek is Istent, hogy mégegyszer az bújdosó kurucz fegyvernek lészen híre, lészen nagyobb becsületi és nagyobb állapotja is, — csak Istent féljen és egymást megbecsülje kegyelmetek, s minket is magok közzé becsületire várjon. Az

Digitized by Google

Erdélyből Bécsben felvitetett erdélyi urak dolga miben vagyon, s ebben mint lészen felőllek az hír mind Erdélybűl, mind Magyarországbúl? curiosus légyen kegyelmed, s bennünköt az ottvaló állapotokrúl tudósítson; nevezet szerint, az mely magyarországi becsületes emberek velünk béjöttek, és Landor-Fejérváron is maradtanak: azoknak cselédjekrűl nevezet szerint tudósítson.

9.

Iratott az fővezérnek, die 22. Januarij.

Nagyságod levelét, együtt az inclusával és az mellett küldött két levéllel, az tolmácsom meghozván, --- Nagyságodtúl, mint uramtúl, alázatossan vettem, minden erőmmel és igyekezetemmel azon igyekezvén, hogy Nagyságod kedve és akaratja szerént találtathassam hatalmas császárunk szolgálatiban, az én mostani bújdosó állapotomhoz, erőtlenségemhez és beteges voltomhoz képpest; azért az Nagyságodtúl parancsolt dologra nézve az muhurdáromat Nagyságodhoz elsőben küldöttem úgy, hogy Nagyságod parancsolatit Nagyságodtúl magátúl is jól megértvén, azután Drinápolybúl éjjelnappal siessen, Nagyságodnak azokban az dolgokban úgy mennélelébb választ hozzon. Egyéb helyekrűl is penig megérkezvén embereim s híreim: Nagyságodnak kötelességem szerént, az mi híreim lesznek, tudtára adni el nem mulatom.

Inclusa. Édes Nagyságos Uram! Isten Nagyságodat áldja meg, hogy hozzám, szolgájához, jó szívét és kegyelmességét mutatja, mellyet is mostan hozzám küldött irásibúl annál is jobban megismertem, és

Digitized by Google

ezután annálisinkább jó uramnak, de nemcsak jó uramnak : de ugyan apámnak is tartom. Nagyságod árvája lévén, Isten után Nagyságod kegyelmességére maradtam. Ugyanis, hatalmas vezér, az mely szolga látja, hogy ura előtt vagyon hitele s becsülleti, az ollyan szolga is jó kedvvel és hasznossabban szolgálhat. Erőm s tehetségem úgy, mint azelőtt, nincsen ugyan, — Istenem! erővel sem vehetek — mert ezzel Isten az én bűneimért büntet, és szabad is mindnyájunkkal; de az mennyiben kicsiny tehetségimmel, erőmmel s elmémmel véghezvihetek, hogy Nagyságod parancsolatit véghezvihessem, és továbbvaló kegyelmességére magamat érdemessé tehessem : azért bizony nemcsak egészségemet, fáradságomat, de életem szerencséltetését sem szánom; és hivén, hogy Kara Musztafa passa és Kupruli Musztafa passa vezérek idejében az minemű állapatom s becsülletem volt az török császár szárnyai alatt: azoknak nemzetségekből lévén Nagyságod is, alábbvaló állapatom s becsülletem Nagyságod idejében sem leszen, és csak azon kérem Nagyságodat, mint értelmes vezér, ez világ dolgait meggondolván, kinek szavának mennyiben hitelt adjon? meggondolja; mert ez világnak veszett szokása most ez, hogy az kinek valamely becsülletit vagy szerencséjét látják, annak mindjárt irígye szokott lenni; de az igazság ugyan megmarad végig, az hazugságnak penig rövid szokott lenni az vége; az jó fa az gyümölcsérűl szokott, hatalmas vezér, megismertetni. Az muhurdáromat azért küldöttem, rendeltem Lengyelországban, hogy az bas-hetmannal és Turkuleczczel ismeretsége és hitele is vagyon, neki inkább hisznek, mint másnak: mert esztendőnek forgása alatt kétszer is járta meg azt az országot, az

Digitized by Google

ottvaló szokást tudja, nekem is penig meghitt szolgám, és gyermekségétül fogvást szolgál bennünket. Az mint jobban tudtam, mindeneket Nagyságod parancsolatja szerént az török nemzet javára jól eleiben adtam, minthogy mind az bas-hetmán, mind Turkulecz ő általa üzentek, én is üzentem általa, s levelet is írtam nekiek. Ha Nagyságod kegyelmessége: maga is legyen szemben vélle, mivel az Lengyelországot illető valamely dologrúl Nagyságodnak szóval üzentem is, — szükséges, hogy abban az dologban Nagyságodtúl kérdést tegyen és parancsolatját értse. Az hit-levél igen jól iratott, csakhogy Turkulecznek török deákja nem lévén, kívánta, hogy Nagyságod pecsétje és neve alatt deákúl irattassék az hit-levél; azért, hogy ez miatt is ne legyen valamely hátramaradás: ha Nagyságod kegyelmessége, irattassa meg deákúl vagy az odaküldött muhurdárommal, vagy az kapitihámmal, az ki ott vagyon Nagyságod mellett, mind az ketten jól tudnak deákúl. Azonban mutassa Nagyságod kegyelmességét az költség iránt is; mert, hogy én Nagyságod hírével Landor-Fejérvárrúl elküldöttem vala is az muhurdáromat, száz aranynyal bocsátottam, de még az mellett száz tallért kellett felvenni kölcsön. Moldovában Jászvásárig, onnan vissza is az menzil-fermán mellett elmenet: de Jászvásáron lovakat kell venni, ha az lova elvész, más lóra való pénzének is kell lenni. Hatalmas vezér! ez illyen titkos és nagy dolgok költség nélkül nem lehetnek. Az bas-hetmánt most messze találja, talám szintén az új király mellett; az illyen útakon az ember meg is betegedhetik, és illyen dologban újabb költsége is eshetik, várakoztathatják is. Ha nekem volna miből adnom, szégyenleném Nagyságodat evvel búsítani, de az Isten látja, minden költsé-

Digitized by Google

gemből kifogytam; hogy egyebet is mit eladnom nincsen, az kapumon lakó embereimet sem ruházhatom meg, ha Nagyságod valamely posztóból, költségből nem mutatja kegyelmességét. Értettem Nagyságod kegyelmességét az kuruczok iránt is, hogy az Duna mellett megtelepítésekre helyet méltóztatik adni. Nagyságod kegyelmességét tudtokra is adtam. Isten áldja meg Nagyságodat érette, hogy az török nemzet szárnyai alá folyamodó kuruczokhoz mutatja kegyelmességét; ennek az híre ez világra is kiterjed, hogy az szegény bújdosókkal ezt cselekeszi, Nagyságod vezéri szép emlékezeti mind mielőttünk, mind az széles világ előtt fennmarad. Minthogy Nagyságodnak Ipek és Galambvára jobbnak tetszik, — legyen úgy, mint Nagyságod akarja, nekem is az ellen szóm nem lehet: mert azok kész palánkok, kész házak is vadnak benne, de másutt építeni kellenék, arra is költeni az fényes Portának. Az ellenség földihez közelyebb lévén, az ellenségra is onnan inkább eljárhatnak, akár által az Dunán, akár által az császár-útja felé; csakhogy, az mint láttam az őszszel, az mikor alájöttem, azt az ipeki palánkot roszúl csinálták, de ahhoz is Nagyságodnak csak egy fermánja kell. Ha úgy parancsolja csináltatni, az mint én szeretném, én meg tudnám csináltatni: minthogy azon a kurucz palánkon Nagyságod és nekem is, szolgájának, neve fennmarad holtunk után is, ha Nagyságodnak úgy tetszik, jobban való megépítésérűl, és árokkal az Ipek vizéből vízzel is környűlvétetni parancsolja. Minthogy penig az kuruczok felessen vadnak, s többen is jűnek: talám egy palánkban el sem férhetnek, — ha kegyelmessége járúl Nagyságodnak, nekem is szolgájának tetszenék jónak, hogy az kik elsőbb rendek,

Digitized by Google

vagy bek zádékból, vagy boérokból, vagy kapitányokból, vagy kapumhoz tartozó régi szolgáimból álló kuruczok lennének: akár nekem, s akár azoknak cselédünk s helyünk lenne Güvercselínben, nagyobb bátorságnak okáért, — az ipeki palánkban penig az vitézlő rendek lennének. Az mely palánkot penig megtelepítésekre az kuruczoknak ad Nagyságod: arrúl való szabadlevelét is megadatni méltóztassék, az mint az kuruczok kívánják, — kirúl való írást az kapi-tihám kezében megküldöttem — hogy kiki bátran azon helyen megtelepedhessen, és jövendőben más vezértúl ne háborgattassanak szabadságokban. Nagyságod idejében — Isten Nagyságodat sokáig éltesse, — nem félhetünk; de Nagyságod is ember lévén, szabad Isten Nagyságoddal is. Ha az kuruczoknak erős levelek és az császártúl hatiserifjek kezekben nem leszen: félnek attúl, hogy más vezér mindeneket fel ne bontson jövendőben. Az itt rabságban raboskodó kuruczoknak is szabadúlásokban ígérte kegyelmességét Nagyságod; újobban az lajstromot elküldettem; azok — hatalmas vezér! — nem az ellenség közzűl fogatott emberek; Nagyságod megérthette az magam kapi-tihámtúl is, dolgok miben légyen? Nagyságodat kérem, bocsáttassa el mind őket, és az kiket bennek elbocsáttat, ruházatjokra és fegyverekre valórúl, úgy faiunjokrúl is adja fermánját: mivel minden fegyverektúl, ruhájoktúl és egyéb jószágoktúl is akkor megfosztották volt őket, az mikor ideküldötték; az császár tömlöczében is járt kenyerek, én kenyeremmel sem tarthatom. Az mikor az üdő kiljebb nyílik: vagy az Dunára menő furkátás tisztekkel, vagy egyéb hadakkal az több kuruczok közzé azok is elmehetnek, Nagyságod kegyelmességébűl.

Digitized by Google

10.

Eodem die, az tatár chámnak.

Hogy Nagyságod Drinápolyban levő embereimmel szemben lenni méltóztatott, és a hatalmas vezér előtt hozzám kegyelmességét mutatta : alázatossan csókolom az Nagyságod köntösét, köszönöm az kegyelmességét, hogy rólam, szolgájáról, el nem felejtkezett. Isten után tovább is az Nagyságod kegyelmességéhez bízván, az köntösét erőssen megfogván, Nagyságod áldója, Istenemnek Nagyságod életéjért imádója kívánok lenni. — Némely dolgokrúl az vezér ő Nagysága parancsolatit vevén, azokra én is választ töttem ; mely dolgokrúl is, hogy Nagyságodnak hírt adjon, Drinápolyban az vezér mellett levő kapi-tihámnak meghadtam. Nagyságodat kérem, méltóztassék szemben lenni vélle, és engem, szolgáját, tovább is szívébűl ki ne vessen.

(Ugyanez szerént az seislamnak is szórúl szóra iratott).

11.

Eodem die, Kucsuk Memhet agának.

Az tolmácsom Amhet megérkezvén Drinápolybúl, értettem, hogy kegyelmed is a császár kapucsipassái között légyen, hála Istennek! Adja Isten, kegyelmed kapucsi-passasága hasznunkra és jónkra lehessen nekünk is, jóakarójának. Kegyelmednek egy szép, barátságos levelét is vöttem ez elmúlt (napokban); fogadj Isten! hogy felőllünk el nem felejtkezett; minekünk is kegyelmed mindenkor szívünkben vagyon, és az királyném is kegyelmednek sok szolgálatját ajánlja, mint jóakarójának, úgy az kegyelmed feleségének is, — Istentűl minden jót kívánván kegyelmeteknek.

Digitized by Google

12.

Eodem die, az vezér mektupcsi-effendijének.

Az egyik tolmácsom megérkezvén Drinápolyból, az többi között tudakozván: ki legyen most az vezér mektupcsi-effendije? kegyelmednek hozván hírét, az kegyelmed az vezér kapuján való ottlétét és ebben az állapatban való létét kedvessen értettem, kegyelmedet is az régi jó ismerőim közzül egyiknek gondolván, és oly jóakarómnak, az ki jól tudja, mely régi legyek én! Kegyelmed régi jóakarója az fényes Portának, és ezelőtt való császárok, vezérek idejében mint folytanak dolgaim, mint volt állapatom? sokaknál jobban tudja. Azért kegyelmedet, mint jóakarónkat, kérjük: ha mikor valamely dologban az mi embereink megkeresik, legyen jóakarattal és segítséggel, felőlünk is el ne feledkezzék. Isten bennünket éltetvén, mi is az kegyelmed mostani barátságát, dosztlukságát, el nem felejtjük.

13.

Eodem die, az rész-effendinek.

Édes jóakaró uram! Az vezér ő Nagysága parancsolatját vévén, Lengyelországban az parancsolt dolgok végett az muhurdáromat küldöttem, minthogy az volt oda ez elmúlt őszszel is és tavaly is, az másik vezér idejében, ugyanazért küldöttük vala; Lengyelországban ismeretsége vagyon. Az vezérnek írtam mindenekről: de kegyelmednek is, mint jóakarómnak tudtára kívántam adni, hogy az Lengyelországra iratott levél igen jól vagyon írva, csakhogy az az ember deákúl kívánja, hogy megolvashassa, minthogy törökül nem tud, deákja sincsen. Az mi az kuruczoknak való palánkot illeti penig: arrúl kegyel-

Digitized by Google

mednek az minap írtam vala. Igaz, hogy Vidin s Nikápoly között akár én, akár az elsőbbrendű, feleséges, gyermekes kuruczok az magunknak való lakóhelyet, mint bő földön s bátorságos földön is, inkább kívánhatták volna; az vitézlő rendnek bár lött volna az Pék palánkja, vagy az szárhatokon akárhol is lakóhelyek, az mint az vezér parancsolta volna. De minthogy az vezérnek és ő Nagysága után való ministereknek, kegyelmeteknek, így tetszik: jobb az, hogy az boéroknak, kapitányoknak is Galambvár táján legyen lakóhelyek, és valaki kurucz, az Morva vize és Pék között, úgy Galambvárnál legyen lakása; az ellen én sem írhatok, mert az vezér nekünk is urunk, övé az fermány, mi penig szolgák vagyunk, mienk az engedelmesség. Az fényes Porta javára és jobban való szolgálatjára, valahova az vezér az kuruczokat rendeli, ott szolgáljanak. Akárhol legyen is penig helyek az kuruczoknak, hogy jobb szívet s kedvet vegyenek az állhatatosságra és megtelepedésre, s Erdélyben s Magyarországra is menjen el az híre, az többi is édesedjenek ezeknek példájával: kérem az vezért kegyelmed által is, az oly helyről az kuruczok az minemű levelet kívánnak, az fényes Porta ne tartsa meg tőllök, hogy így én is mind közöttök rendelést, azoknak is az kik idejöttek, mind penig Erdélyben s Magyarországban hirdethessem el az fényes Porta kegyelmességét, — az mint emberemet is fogom hozzájok küldeni ezen dologrúl.

14.

Eodem die, az vezér tihájának.

Az tolmácsom az fermányokkal Drinápolybúl megérkezvén, az vezér parancsolatja szerént az len-

Digitized by Google

gyelországi útra rendelt emberemmel elküldöttem. Az vezér ő Nagysága leveleire minden szükséges dolgokra választ tevén: jól tudom, mindazok kegyelmednél, jóakarómnál, tudva lesznek; csak szintén az tolmácsomat nem akarván levél nélkül kegyelmedhez visszabocsátanom: kérem azon kegyelmedet, mint jóakarómat, legyen patronusom, és legyen segítője kegyelmed is azokban az dolgokban, az kikrül az vezérnek írtam.

15.

Eodem die, az fővezérnek.

Hatalmas vezér! Az muhurdáromat Nagyságod parancsolatjából az császár szolgálatjában elküldvén, — szolgálatra való, nyelveket s írást tudó, énnekem is meghitt szolgám lévén, ez az út meghitt s igaz embert kíván: azért ajánlom Nagyságod kegyelmességében; ha mi kegyelmességgel leszen ezután is hozzája, annyiban tartom, mintha velem cselekedné. Minthogy penig ezek az utak ollyak, hogy ebben az szolgálatban ember az fejét s életét az tenyerén hordozza: mert Jászvásáron túl, Lengyelország felé, azokon az pusztákon sok az tolvaj, — mind lengyel, moldvai, s mind tatár- és kozákból álló tolvajok járják szüntelen azt az földet, — Nagyságod méltóztatnék adni egy különös fermánt az én muhurdárom kezében, minthogy ő az embereket ismeri, az kit kalauznak kíván, az moldovai vajda résziről azt adják neki. Ő sok késérőt ne kíván, csak az egy jó kalauzt kívánja. Minthogy penig Nagyságod is úgy kívánja, hogy sietve jőjjön s menjen: parancsoljon arrúl is az moldovai vajdának, és hadja meg az moldovai vajda Drinápolyban levő öcscsének is, hogy Jászvá-

Digitized by Google

sáron az kalauz után egy napot se tartóztassák; mert most is hamarébb jöhetett volna meg, s fermánja is volt nálla Nagyságodnak, — de mégis mikor odament, négy napig, — mikor visszajött, nyolcz napig tartóztatták Jászvásáron. Mi légyen az szívében Turkulecznek? az Isten tudja. — Az Messiás vallásán valók között egyéb erősség nagyobb nincsen az hittel való fogadásnál, mint az ki Istenre és Pegamberire esküszik. Még hitit s kezét nem vette az én muhurdárom: én addig meg sem említettem Nagyságodnak. Most is meghadtam, hogy Nagyságod levelét, az neki szólló athnámét, addig kezében ne adja, míg újabb és erős hitlevelet elébb nem veszen tőlle, hogy szavainak embere lészen.

16.

Eodem die, az vezérnek, arzoál-formában.

Az fényes Porta igazgatásának nagy gondjai között hogy Nagyságodat búsítom, megbocsásson, de az szükség és kéntelenség kénszerítvén, mástúl orvosságát nem remélhetem. Az mely szálláson itt Sztambolban lakom: szoros, büdös szállás lévén, az háremnek sem lévén külön elszakasztatott ház s alkalmatossági; az mely házban elsőbben szállított Oszmán passa kajmekám, mikor elsőben idejöttem, úgymint az Duca bék szártját, kérem Nagyságodat, bocsáttassa kezemhez, annálinkább, jól tudja Nagyságod, mind jes-agámat mint ölette meg az Duca bék fia, az Mazul moldovai vajda, — mind penig hat erszény pénzemet mint vetette el hatalmassan, az fényes Portán megbizonyosodott. Azért mind szálásúl, mind penig abban az praetensiómban s adósságomban adja fermánját, bocsáttasson be abban az házban

Digitized by Google

az itt való kajmekám, kirűl ezelőtt is búsítottam Nagyságodat, — de sok dolgai közötl talám elfeledkezett; én penig kárban is vagyok, szállásom is rossz. Nagyságodat kérem, tegyen igazat nekem, szolgájának.

17.

Die eodem, Sárkán Ibrajm passának.

Kegyelmed barátságos levelét igen kedvessen vöttem, annálinkább hogy atyámfiairúl tudósított. Azok szegények nekem roszat nem kívánhatnak: mert egy apátúl, egy anyátúl valók vagyunk, az vér vízzé nem lehet, — csakhogy semmiben is nem segíthetnek; fejeket féltik, levelet is írni nem mernek: mert már egyszer bajok volt miattam; az németnek rabságában holt meg az én feleségemnek az atyja, és az palatinusné Vesselényi Ferenczné német rabságban holt meg. Az én feleségemet is négy esztendeig egy klastromban tartották; az német azt nem nézi, ha asszony is, ha férfi is! Kegyelmed sok dolgokban utat mutathat az fényes Portának; hála Istennek, hogy megszabadúlt! Kívánnám én is, ha kegyelmeddel némely dolgokrúl beszélhetnék. Édes kardossom! (kardas = testvér) az régi barátságot megtartsuk, megújítsuk; kegyelmed engem, jót akaróját, az hol illik el ne felejtsen, megint tudósítson levele által, s arrúl is: hol adott az fővezér kegyelmednek manszupot? Ez idén tábori leszen-é? Tudom, kegyelmedet az vezér manszup nélkül nem hadja!

18.

Eodem die, az landor-fejérvári szerdárnak.

Kegyelmednek mind innen, s mind Drinápolyból levelet küldöttem; magyarúl irattam ugyan, tud-

Digitized by Google

ván, hogy magyar-írást tudó tolmács van az kegyelmed kapuján: de az török pecsétemmel pecsételtem, hogy inkább hitelessebb legyen; de semmi választ nem vevén, gondoltam, talám kegyelmednek jóakarójára valamely rosz és hazug emberek szava után nehézsége lehet. Édes jóakaró uram! Egymással hütös atyafiságot, barátságot Istenönkre és Pegamberönkre kötvén, arrúl nem illik elfeledkezni sem nékem, sem kegyelmednek. Már az tavaszi idő is közelget, egymásnak többet azután szolgálhatunk. Kegyelmedet kérem, róllam jóakarójárúl el ne feledkezzék; az odavaló hírekrűl tudósítson, igen kedvessen veszem.

P. S. Édes jóakaróm! Az tatár hám Drinápolyban való léte, tudom, kegyelmednek vagyon hírével. Az mely dologrúl velem beszéllett volt, nem tudom, írt-é arrúl ő nekie? most volna talám ideje, míg az tatár hám is az császár, vezér mellett lészen.

19.

Iratott az constantinápoli kajmekánnak. Die eodem.

Az hatalmas császár maga kegyelmességébűl, mindennapi szükségre rendeltetett napjára az itt való harminczadbúl egynehány pénzt, az kit eddig ki is adtak az ittvaló török tisztek: most penig erre az holnapra harmad részét el akarják fogni, s az két részét akarván kiadni. — Ebben Nagyságodnak és az hatalmas vezérnek van-é, nincsen-é híre? nem tudjuk. Mi Nagyságtok árvái lévén, dolgonk s állapatonk miben vagyon? Nagyságtok tudja. Sem országunkbúl, sem jószágunkbúl, sem atyánkfiaitúl nem várhatunk, Nagyságtok kegyelmességére maradtunk, és inkább több kegyelmességét is várjuk s reméljük az fényes Portának igaz hűségünkért s régi

Digitized by Google

szolgálatonkért, mint hogy az mi rendeltetett, illyen helyen lakván, azt is elvegyék töllünk. Nagyságodat kérem, orvosolja meg.

20.

Eodem die, az fő-jancsár-agának.

Isten kegyelmedet éltesse, és dolgaiban kívánsága szerént szerencséssé tegye hatalmas császárunk szolgálatjában! Kegyelmedet mindenkor jóakarómnak ismervén, magamat ezen levelemmel is kegyelmednek eszében kívántam juttatni, kérvén, én felőllem is tőbb jóakarói és dolgai között el ne feledkezzék. Azonban, édes jóakaró uram! bíztomban találtam meg errűl is kegyelmedet: vagyon itten egy Kara Ibrajm nevű csorbacsia ismerősöm, ki is az fényes kapui kulukcsi-csorbacsia volt ennekelőtte. Kegyelmedet kérem, énérettem, jóakarójáért, küldje egy fermánját kezemhez, s adja neki az fényes kapui kulukot, kegyelmedtűl igen kedvessen veszem. Azonban az ittvaló Seban passának is méltóztassék egynehány szóval írni; mi — az törők nemzetnek régi szolgájára s árvájára — legyen reánk tekinteti, ha mi dolgunk az kapuján esik.

21.

Eodem die, az császár mellett levő fő-bosztandzsi-passának.

Az bosztandzsi-passák az hatalmas császárok mellett mindenkor jó uraim és jóakaróim lévén, ezen levelem által kívántam én is magamat kegyelmednek eszében juttatnom, és egyszersmind kegyelmednek hírt is adni, hogy egy ittvaló haszekitűl (NB. itt az nevet is fel kell tenni) sok boszúságot szenyvedvén,

Digitized by Google

tudom, erre sem hatalmas császártúl, sem az vezértűl, sem kegyelmedtűl szabadsága erre nincsen. Én az török nemzetnek régi szolgája s árvája lévén, oltalmat és emberséget várhatok inkább eddig való jámbor szolgálatomért. Kegyelmedet kérem, ha úgy látja szükségesnek, ebben az dologban az hatalmas vezérnek is hírt adván, orvosolja meg úgy, hogy mások tanúljanak rajta, hogy hatalmas császár szárnyai alatt én is úgy háremnek is nyugodalmunk lehessen, minden rosz ember velünk ne becstelenkedjék mindeneknek láttára, itt azonkívűl is sok idegen nemzetek lakván.

22.

Horváth Ferencz uramnak. Die eodem.

Mind Fonton uram, mind penig az tolmács Ahmet által kegyelmednek informatióit vettük, kikből is látjuk, hogy Keresztúri István és ennekelőtte duplicate küldött leveleink mindeddig is kegyelmed kezénél lesznek, suspendálván azoknak az dolgoknak folytatását, valameddig ezen levelekre nem vészi válaszunkat. Az Lengyelországban való expeditiót eddig is halasztani nem kívántuk volna: de akadályoztathatta vagy az mi alteratiónk is, egynehány napig az ágyat nyomván, vagy az interveniált lakadalmok kiszolgáltatása is, — ebben mind az idegenekből álló jóakaróinknak, mind penig becsületes szolgáinknak contentumot kívánván tenni, az mostani bújdosásunkhoz képest. Az expeditiók is felesek voltak, kiknek megiratása s expeditióban való vétele napokat kívánt; de már Isten segítségéből mindezek véghezmenvén, s az mi egészségünk is jobbra fordúlván, mind Szőlősi Zsigmondot, s mind penig az tolmácsot

Digitized by Google

kegyelmedhez — visszakívánván kegyelmed — elküldöttük, meghagyván nekiek : úgy menjenek, hogy e jövő hétfűre, úgymint 27. praesentis, Drinápolyban bémehessenek, vagy legfeljebb kedden virradtig; kik is odaérkezvén, mint mennek véghez az dolgok, s mikor expediálhatja Szőlősit kegyelmed? egyéb, medio tempore újuló dolgokkal együtt az informatiót kegyelmedtűl elvárjuk mind az mostan elküldött dolgokra, s mind azelőttiekre, kikrűl még válaszát nem vehettük kegyelmednek. Isten kegyelmeddel!

Inclusa.

1) Az eddig practicált formában az mely levelek törökűl expediáltattak, úgy az kiket Skerletnek és az oratornak irattunk is, azoknak conceptusit is kegyelmednek elküldöttük. Mind ezeket, mind az régieket, úgy ezután kegyelmedhez menőket is az kegyelmednek írt s irandó levelekkel együtt conserválja, hogy a mikor kegyelmeddel szemben leszünk, kezünkhöz adhassa. Ezekből vehet elég lument, és in confirmationem pro exigentia rerum et necessitate szólhat is az hol kell és illik.

2) Zamojskinak, Turkulecznek és Jablonoczkinak jó formában irattunk az véllek elkezdett confidentiánkhoz s correspondentiánkhoz képest. Reménljük, hogy ezen úttal nagy dolgoknak mehetünk végire, még az német udvarnak e jövő campaniában való dispositióiban is. Csak már az szükséges költséggel és ottan való várakoztatás nélkűl lehessen expeditiója Szőlősinek; mert minthogy az Porta szolgálatjában jár: mi innen egy pénzt is útjára nem adattunk, és ha az vezér ezen expeditiót nem kívánja vala, most nem is küldenénk, várván más dolgoktúl. Az mely ötven tallért ezen útra rendeltek, abbúl

Digitized by Google

— míg idejött — Ahmet is elköltött, most megint, míg Drinápolyt érik, az kiradzsi-lovakra és magokra is egynehány tallér elmegyen, az többit kezében adattuk Szőlősinek, melyet is hacsak annyival nem toldatja, szaporíttatja a vezér, a kit útjára elégségesnek ismerhet, — Drinápolybúl el sem indúlhat. Az vezérrel azért kegyelmed szemben juttassa, expeditióját maga procurálja, urgeálja, és kegyelmed is segítse.

3) Fogarasi által küldtünk volt sokaknak leveleket, a minemüek lehetnek az többi között az teftedár, az Duna-kapitánya és az urumelli kaziasker is, az eddig való diariumokban, kiket idekűldött; az kikről azért nem emlékezik: ki mint felelt az levelek megadásakor? kegyelmed tudósítson felőlle.

4) Az fővezérnek írt leveleknek páriáját törökül is azért küldöttük, hogy azokat, ha úgy tetszik jónak, az tatár hámmal és az sehislammal is az nekik írt levelek mellett kegyelmed közölhesse, és ezzel invitálhassa őket az továbbvaló kérdésekre és kegyelmeddel való beszélgetésekre is. — Skerletet s az oratort sem kívántuk negligálni pro ratione temporis, igen caute tehet szót előttök, az kiket illendőnek lát in genere; azt sem lehet tőllök eltitkolni, hogy az vezért nem akarván ebben kedvetleníteni: az insinuált avagy az kuruczoknak offerált helyek iránt submittáltam magamat az vezér kegyelmességének, nem akarván mintegy praescriptiómmal offendálni; egyébiránt az elsőbb rendeknek, és kivált a kik feleségesek, gyermekesek s cselédesek, jobb lett volna az elsőben insinuált helyen, a mennyiben ottan bő minden, s olcsóság vagyon, az keresztyén országok szomszédságában, (a minthogy én most is, ha rajtam állana, ott vagy Nicápoly s Orosz-Csík tájján vá-

Digitized by Google

lasztanám inkább) de minthogy errűl már az Porta deliberált, — piszkálni nem kívánom. In genere hozhatja kegyelmed elé nekiek az lengyelországi expeditiót is, hogy a vezér parancsolatjából, ottan sok jóakaróim, ismerősim lévén, ad experienda negotia expediáltatik emberem; ha mit azért az orator is ír oda, meghadtam Szőlősinek, — megvigye. Skerletnek az minapi értetlen terminussú levelére való választ mi is kegyelmed informatiójára halasztottuk.

5) Az landor-fejérvári szerdárnak, Petróczi és Madács Péter uramnak szólló leveleket, data commoda occasione, küldje meg kegyelmed; ha az szerdár kapi-tihájának recommendálja, meg tudja az is küldeni.

6) Az császár mellett levő fő-bosztandzi-basának, és fő-jancsár-agának is micsoda dolgokrúl írtam, meglátja kegyelmed az conceptusokból. Ezekre is választ szerezni igyekezzék, úgy egyebeknek is az kiknek írtunk, levelünket megadván, — szóval vagy levéllel, mi válaszok leszen? bennünket tudósítson.

7) Minthogy Ahmet relatiója szerint 15 vagy valamivel több személyeknél pro hic et nunc (többet) az vezér elbocsáttatni nem kíván, noha mi mindazokrúl írtunk, valakiket Szabó Gáspárral idehoztanak, — ím azért húszig valónak a neveket, a kik érdemesebbeknek itíltetnek az megszabadításra, s magyarok is, — elküldöttük; csak már kegyelmed szerezze ki hamarébb, az kiket el akarnak közzülök bocsátani, az szabadításokra való fermánt; vajki nehéz ott szegényeknek csak egy nap is szenvedni, a mint kínozzák, dolgoztatják és verik őket, ki miatt már némelyek meg is holtak bennek.

8) Váradi fogott írni minap is kegyelmednek István Deák által mi parancsolatunkból; mi is reite-

Digitized by Google

ráljuk, hogy az császár harminczadárúl, arrúl való berat mellett, százkilenczven zsák pénzt szoktak adni dietim intertentiónkra; ennek harmadrészit elfogták, s ez elmúlt újságon kiadni sem akarták. Az kajmekám-basának küldöttük suplicatiónkat felőlle: de annak az volt az válasza, hogy ír a vezérnek felőlle. Kegyelmed ezen dologban is szerezzen újabb parancsolatot, mert ususban megyen, és az mit szerzettek is, így vesz el tűllünk.

9) Akárhol adjon az kuruczoknak az Porta helyt s palánkot: privilegiummal kívánhatják, nemkülömben. Az mint itten becsületes híveinket öszvegyűjtettük, azoknak opiniójokat vévén, azon szabadságrúl való punctumokat István Deák által kegyelmednek kezéhez küldöttük. Az szabadságrúl való levél kikelvén, vegye kegyelmed elméjét az Portának: az kuruczoknak megszállítását s újabb rendben vételét nekünk s az mi discretiónknak submittálja-e? Ha nekünk submittálja, az mint mi őket ismerjük és az magyar nemzet között levő szokást tudjuk, s gyermekségünktől fogvást igazgattuk: mi oly rendben kívánjuk őket venni, hogy az Porta előtt is becsülletünkre fordúljon; az mint az török Porta az maga hadainak ruházatjokra, lovasításokra, fegyveresítésekre az baxist tavaszszal kiadván, azonkívül élődésekre úgy mint másoknak az taint és fizetést menstruatim kiszolgáltatván, ezen felül colonia formában kivált az cselédesekre nézve, az lakóhelyt is nekiek megadván, — ha az kurucznak sok hasznát és több hasznokat mint másoknak nem veszi a Porta: én valljak bár szégyent az fényes Porta előtt érettek. De ehhez szükséges az is, hogy újabb rendben való vételek, megszállítások s az Porta dispositiója

Digitized by Google

szerint való szolgáltatások az mi jelentésünkben miáltalunk és az mi szemeink előtt menjen véghez, mert ezekben az dolgokban az véghelyekben az discretiót és az authoritást nem supponálhatjuk; az magyar úgy jó penig, hogyha félni tud, és ha ki szót nem fogad, hamar az fejében is lőnek az kiadandó edictumok szerint. Keménységgel s kegyelmességgel kívánja magát az magyar igazgattatni.

10) Ha az dolgok az végházakból és másunnan is újjúlnának az Portával, ez ilyformában írások által való informatiót nehéznek s károsnak s akadályosnak is látjuk: mert csak még idejönnek is az dolgok s innen odamennek az válaszok, sok napok telnek el; oly dolgok interveniálhatnak penig, hogy az üdő múlása s késedelem káros. Magunk ultro ugyan magunkat obtrudálni nem kívánjuk, de ha ugyan ki kell mennünk a bejövő campániára: ha ezután 40 napokkal invitáltatunk Drinápolyban, ha Isten megtartja egészségünket, nem tartunk ellent benne, megtapasztolván azt sok dolgokban, quod urgere soleat praesentia; és ha ugyan a vezérrel lett landor-fejérvári beszéde szerint kívánná a Szent-György-nap előtt Landor-Fejérvárrá való menetelünket: megvalljuk, nem az tavalyi s harmadévi formában, hanem erőtlen s változó egészségünkhöz képest nagyobb könnyebbséggel az tavaszi szép üdőkben s hivesekben, és cum commoditate lassan járva, s néhul egy-két nap oturakot csinálván, kívánnánk ezen expeditiót; így magunk egészségének sem praejudicálnánk. Ha penig itten mulatásunk lehet: megvalljuk, hogy az brusszai fördők és savanyú-víz curáját sem kívánnánk intermittálni annak idejében. Ezt penig azért írjuk előre, hogy kegyelmed is tudhassa elménket, ha találna ezen materia elégördűlni.

Digitized by Google

11) Az mint az elébb szabadítandó kuruczok lajstromában az nevek az numerusok szerint következnek: az szerint az mennyit bocsátani akarnak, vagy a mennyi számban, irassa be kegyelmed az szabadúlandók fermánjában a neveket.

12) Kegyelmed megbíztata bennünket az Duka bék házával, — de mégeddig semmi sem lőn benne. Újobban tegyen instantiát nevünk alatt, ha feledékenségben vették volna; ott lévén az moldvai vajda öcscse is, tehet bizonyságot: Hutíni Sándort mint vesztette légyen el az moldvai vajda, és az hat erszény pénzt is mint extorqueálta, és Moldovában is mint ítéltetett meg ellenünk véghezvitt istentelensége.

13) Az posztó s költség iránt is volt valamely instantiánk, az udvar népe ruházására nézve. Ha negatívát veszen, vagy vett volna: mi is ahhozképest tudnánk magunkat moderálni; de az két közben s reménség fejében magunkat extremitásra juttassuk-e? holott minden ember a készt várja, de senki sohonnan nem segít bennünket. Informáljon kegyelmed, ha lessz is, ha nem is, — akkor mi is accomodabimus nos tempori.

14) Szabó Mihályt, mihelt Sándor Mihály érkezik, expediálni kívánjuk; minthogy penig a vezér tihája felől kegyelmed azt írta egy levelében: azt mondotta volna Szabó Mihálynak, hogy újobban Magyarországra fogják küldeni, és hogy mikor viszszaküldik, valamely költséget is adnak neki; hogy azért expedítiója és az iránta lehető költségek iránt mi is tudjuk magunkat alkalmaztatni, — kegyelmed tétessen kérdést a vezértűl magától: mit parancsolnak felőlle? mi formában s micsoda instructióval expedi-

Digitized by Google

áljuk? csak a hadak közzé-e, vagy hogy onnan tovább is menjen Tömösvártúl, az minapi pusztai formában, egynehányad magával? Az mi ítíletünkkel ennek is akkor lenne ideje, mikor magunk is az hadak között lennénk, és az fü is kijönne: mert az illyen ember füven, mikor az lova is kaphat, lopva, sok bújkálással s naplással viheti az illyen útat véghez, s nemkülömben; ha másképpen küldjük: az mostani üdőben maga is elvesz, s az dolog is az miért küldik. — Egyéb dolgokban, mint az kik sok dolgokban szemmel látott bizonyságok lehetnek, és Ahmettel is az kegyelmed írta dolgokrúl sokat beszélgetvén, — relegáljuk Szőlősire s Ahmetre magunkat.

23.

Az moldovai vajdának. Die eodem.

Celsissime Moldaviae Princeps, Domine et Frater Observandissime!

Az dolgok úgy kívánván, újobban becsületes hívünket Nemzetes Szőlősi Zsigmondot küldöttük kegyelmed méltóságos udvarában, oly instructióval, hogy ottan semmit sem múlatván, kövesse útját az elrendelt helyre, és az nálla levő menzil-fermán mellett sietve és éjjel-nappal járhassa is meg útját. Kegyelmedet azért kérem: említett szolgánkat jó kalaúzzal és securitással méltóságos udvarából expediálni, és a mikor megtér, hozzánk is expediálni méltóztassék. Ígírte volt kegyelmed valamely dologban jóakaratját, hogy annyiszor említett szolgánk megtérése alkalmatosságával azokban is magát resolválja, úgymint az kívánt, és bizonyos szolgánk nevezeti alatt birandó szlobodsia, és az kegyelmed udvarában interteneálandó residensünk accomodatiója dolgában;

Digitized by Google

minthogy penig kegyelmednek ezekben mégis finalis egy bizonyos válaszát nem vehettük: ezen odamenő szolgánk által magát expectorálni és bennünket bizonyossá tenni méltóztassék; ki is minekelőtte Jászvásárrúl tovább menne, parancsolatja szerint nekünk is meg fogja írni. Ajánlom kegyelmedet az Isten oltalmában.

24.

Az moldovai hetmánnak. Die eodem.

Illustrissime Domine mihi Observandissime! Redux aulae meae familiaris Generosus Sigismundus Szőlősi, cum iterum ita rebus nostris exposcentibus expeditus fuerit, recommendatur iterum promotioni et amicitiae Illustritatis Vestrae, ut quanto citius ire et redire, servitiumque ab illo desideratum exequi possit. Caeterum fecerat nuper mentionem Illustritati Vestrae de Comite Glavics, captivo Cassoviae existenti in aresto Germanorum, qui dum Illustritatis Vestrae cognitus sit et patrocinio ejusdem antea usus fuerit: si illum modis et viis sibi melius cognitis eliberare, et eliberatum illum ad aulam meam transmittere possit, faciet rem Deo gratam et Christiano nomini dignam. Cum iste homo iterum meam et Illustritatis Vestrae protectionem imploret: justum est, si quid possit in eliberationem ejusdem concurrere Illustrissima Dominatio Vestra, ne intermittat. His Eandem recommendo Divinae protectioni, etc.

25.

Az franczia oratornak. Die eodem.

Excellentissime Domine! — Nolo multis Excellentiam Vestram aggravare, dum pluribus meo ibidem residenti exaraverim, qui Excellentiam Vestram in-

Digitized by Google

formaturus est de Portae istius Otthomannicae intentione et mea resolutione, pro inhabitandis aliquibus penes Danubium a kuruczonibus terris, quas illi cum libertate et aliquibus privilegiis inhabitare desiderant; referet etiam Excellentiae Vestrae, quoad expeditionem hominis mei in Poloniam proxime futuram. Ista occasione, si Excellentia Vestra uti velit, dedi in commissis expediendo homini, ut servitium et mandatum Excellentiae Vestrae in omnibus possibilibus exequatur, — quam in reliquo Divinae recommendo protectioni, et maneo, etc.

26.

Skerlet urnak. Die eodem.

Illustrissime Domine! — Declarata Fulgidae Portae gratia pro ulterioris protectionis continuatione et quasi confirmatione, quoad subsistentiam et terras, quas cum libertate et privilegio inhabitare possint, quando inter Hungaros exulantes publicabitur, et fama hujus penetrabit etiam ad incolas Patriae nostrae, addet illis animum et constantiam; in his itaque, quando per praesentium exhibitores humillimas meas ad Supremum Ministrum expedio, necnon etiam de expeditione hominis mei, qui debet noviter ire in Poloniam, relego me ad Dominum Franciscum Horváth modo Adrianopoli residentem. Divinae etiam Illustritatem Vestram recommendans protectioni, maneo, etc.

27.

Az moldovai vajda öcscsének. Die eodem.

Illustrissime Princeps, Domine et Frater observandissime! Reddita mihi est fraterna Illustritatis Vestrae epistola Adrianopoli data, ex qua cum amicus et bo-

Digitized by Google

nus erga me affectus elucescat, pro tali promptitudine Illustritatis Vestrae gratas refero. — Interim, dum expressum in Moldaviam et ultra expediverim iterum hominem, non sine participatione Illustritatis Vestrae facere hoc volui, rogando eandem, ut si in quibus necessum fuerit, tam in promotione expeditionis, quam etiam in negotio praetensionis meae contra depositum Principem Moldaviae, antecessorem praesentis Principis regnantis, assistentiam suam non mihi recusare dignetur. Interim recommendans, maneo, etc.

28.

Szőllőssi Zsigmond által elküldött levelcknek rendi.

1. Jablonoszkinak.
2. Zamojszkinak.
3. Turkulecznek.
4. Moldovai vajdának.
5. Az ŏcscsének.
6. Az hetmannak.
7. Instructio és clavis.
8. Az fővezérnek két levél.
   Item az inclusa.
9. Az seislamnak.
10. Az réz-effendinek.
11. Az mektupcsi-effendinek.
12. Sárkány passának.
13. Az landor-fejérvári szerdárnak.
14. Kucsuk-Memhet agának.
15. Skerletnek.
16. Az oratornak.
17. Horváth Ferencz uramnak.
18. Petróczi uramnak.
19. Az vezér tihájának.

Digitized by Google

20. Az rasbakukulinak.
21. Az fő-jancsáragának.
22. Fő-bosztandzsi-passának.
23. Szabadulandó kurucz rabok lajstroma.
24. Az athnáme.
25. Az vezérnek írt leveleknek s inclusának páriái törökűl.
26. Az tatár hámnak.
27. Minden mostan vitt leveleknek conceptussi.
28. Váradi s Munkácsi levelei, Urunk parancsolatjábúl.
29. Az lengyelországi clenodiomokról, originalis.

29.

Az gállyákrúl szabadulandó kurucz rabok lajstroma.

Szabó Gáspár,	Nagy Mihók,
Szilágyi András,	Kékei Gyurka,
Gránát János,	Gyulai Gyurka,
Horvát János,	Szabó Jankó,
Máramarussi Mihók,	Fejérvári János,
Gyulai Peti,	Murányi Palkó,
Kalicsi Iván,	Munkácsi Miska,
Nicola,	Erdélyi Laczkó,
Erdélyi Gyuricza,	Pándi András,
Trombitás Istók,	Czekelÿ Gyurka.

30.

Iratott az constantinápoli kajmekámnak, 22. Januarii.

Az hatalmas császár maga kegyelmességébűl mindennapi szükségre rendeltetett napjára az ittvaló harminczadbúl egynehány pénzt, az kit eddég ki is adtak az ittvaló török tisztek: most penig erre az

Digitized by Google

holnapra harmadrészét el akarják fogni, s az kétrészét akarván kiadni; ebben Nagyságodnak és az hatalmas vezérnek van-é, nincsen-é híre? — nem tudjuk. Mi Nagyságtok árvái lévén, dolgunk s állapatunk miben vagyon? Nagyságtok tudja. Sem országunkbúl, sem jószágunkbúl, sem atyánkfiaitúl nem várhatunk, Nagyságtok kegyelmességén maradtunk, és inkább több kegyelmességét is várjuk s reméljük az fényes Portának igaz hűségünkért s régi szolgálatunkért, mint hogy az mi rendeltetett is, illyen helyen lakván, azt is elvegyék tőllünk. Nagyságodat kérem, orvosolja meg.

31.

Az tengeri kapitány-passának.

Hogy Isten Nagyságodat egészségben meghozta, és hatalmas császárunk előtt is személyét kedvessé s becsületessé tötte: én is több régi jóakarói között Nagyságodnak igen örűltem rajta. Küldöttem azért Nagyságod kapujára emberemet, Nagyságod köntesse csókolására, Istentűl Nagyságodnak minden jót kívánván. Isten Nagyságodat éltesse, az török nemzetnek és jóakaróinak szerencséjekre! Azonban köszönem azt is, hogy Nagyságod az szegény ittlevő kurucz rabok mellett egy s két szavát nem szánta érettem az vezér előtt; Istennek hála, jó válaszom is vagyon felőllök, az mint Nagyságodnak ezen levelem megadó embereimtűl szóval megizentem; csak azon kérem Nagyságodat: az míg már az fermánt meghozathatom, legyen irgalmassággal hozzájok, ne küldje el innen őket, kedvezzen az dolgoztatás iránt szegényeknek érettem, szolgájáért, bocsássa hozzám egy s két szóra, az kik közzülök tisztek vóltak, Gránátot penig, minthogy már egyszer maga kegyelmességéből

Digitized by Google

elbocsátotta volt: bocsássa el Nagyságodat addigis, míg az többirűl a fermánt meghozathatom.

32.

Az constantinápoli Seban passának.

(Köszönet után.) — Kegyelmed kapujára küldöttük levelünk megadó kapucsizlár-tihánkat, üzenvén szóval is általa valamely dologrúl. Küldöttünk penig ezen alkalmatossággal valamely kicsiny ajándékot is, kérvén szeretettel kegyelmedet, ne nézze az ajándékoknak kicsiny voltát, hanem a mi mostani állapatunkat meggondolván, jó szívünket nézze, és minthogy az jancsár-tisztek mindenütt jóakaróink voltak, — Isten áldja meg őket! — kegyelmed is, az míg magunknak vagy feleségünknek itt leszen lakásunk, szükséges dolgainkban, vagy az mellyekben tolmácsink megkeresik, legyen segítséggel és jóakarattal hozzánk jóakarójához, minthogy máskínt is az török nemzet hiti és szárnyai alatt lakó árvátok vagyok.

33.

Az főtefftedár mellett lakó basbakukulinak.

(Köszönet után.) — Kegyelmeddel jóakarónkkal minap Drinápolyban létönkben az főtefftedár kapuján ismerkedvén meg, az vezér ő Nagysága leveleivel az mely tolmácsunk idejött, attúl tudakozódtunk kegyelmed egészségérűl és állapatjárúl, ki is kegyelmed hozzánk való jó indúlatjárúl s barátságárúl bizonyságot tevén, ezen levelünk által kegyelmednek akartam megköszönni, — Isten áldja meg kegyelmedet érette! Adjon Isten nekem ollyan üdőt érnem az császár szerencséje által, hogy az ki mostani állapatom-

Digitized by Google

ban jó szívvel vadnak hozzánk : mi is azoknak hozzánk való barátságát megszolgálhassuk.

34.

Iratott Horvát Ferencz uramnak, 29. Januarij.

Isten áldja meg kegyelmedet! — Az moldvai vajda kapitiája fia által küldött fasciculust tegnap estve vettük. Szőllősi Zsigmond az tolmácscsal ezelőtt ötödnappal expediáltatván, ha az nagyobb discretióra azzal az alkalmatossággal nem invitáltatik az vezér : mi is helybenhadjuk, hogy az ramazányig vagy barjanig csendességben legyünk, ezen idők forgási alatt remélvén más oly dolgoknak bejüvetelit is, az kikkel az nagyobb discretiójára is inkább invitáltathatik iránt unk az vezér; mert úgy látjuk, urgeálás nélkül is az mit ők akarnak, kiadják az választ. Itt az egyéb fogyatkozások is megvannak ugyan: de mások felett való nagyobb alkalmatlanságunknak tarthatjuk az szállásnak alkalmatlanságát. Eddig sem ártott volna az moldvai kapitiával együtt fogni az ily dolgot, minthogy neki privatumában jár az is, hogy ez mostani szállásunk restituáltathatnék, egy levén annak az gyermeknek az atyjával, az kié ez a ház. Ezzel egyik levelében bíztatott is: lássa azért, ha revocálja is elméjekben, ha hasznát látja; ha abban marad is, nem tartunk ellent benne, nem kívánván sem ebben, sem másban szemptelenkedni, és inkább időtül akarván várni, az míg már az barjamok bejün. Megválik mindazonáltal, mint alkalmaztatja magát az vezér, Szőllősi Zsigmond által küldött írásinkhoz képest.

Kegyelmed írta vala : még már az tolmácstúl Amhettúl küldött levelekre választ nem veszen, addig

Digitized by Google

suspendál minden dolgokot, ha szinte valami levelünket venné is, nem adja bé az ministereknek, — most penig azt írja : bár deliberatum lett légyen is nála, de az mint az levelek conceptusit látja, nihil impedit, hogy addigis be ne adhassa az vezérnek és réz-effendinek szólló levelet. Drinápoly Constancinápolynak nem lévén szomszédságában, hogy minden órán változtathassa, az mit ember egyszer írásban leteszen, — lássa azért kegyelmed, ez utólbi leveleket az Keresztúri István által küldött levelekkel ne confundálja: holott mi azt már meggondolni sem tudtuk, hogy az Lom vize táján kívánt hely iránt assequálhassuk intentiónkot, — de ha ott lehetne magunknak és az elsőbb rendeknek, cselédes embereknek helyünk, fészkünk : az mostani időhöz, állapatokhoz képest bizony mégis az volna mind bátorságosabb, s mind alkalmatossabb. Kegyelmed azért ezt az dolgot úgy moderálja, hogy az Porta ne is disgustáltassék, az dolog is penig effectuáltathassék mennélhamarább, az Porta változásinak meggondolására nézve, az mit ez az vezér most enged : netalám azt más meg nem engedi. Szőllősi Zsigmond odamenvén, maga értelmes legény lévén, Turkulecznek is elméjét experiálván, maga világosíthatta : mennyiben tarthatott szükségesnek az deákúl iratott assecuratió? Bizony dolog, ezt az difficultást neki is akkor kell vala megmondani, az mikor írtunk ez felől az Portának; de ha így lett is, hogy errűl az vezérnek is írtunk, ennekelőtte penig az réz-effendinek is, — kegyelmed excusálhatja ugyanis, avagy csak meghitt törők deákunknak ottbenn léte is. Jobb ugyanis abban maradni, hogysem Skellet vagy Janaki adhibiáltassék ebben az dologban; de ebben innen késő az tanács,

Digitized by Google

mert míg ezen levelünk oda penetrál is: ezen az dolgon által fog kegyelmed esni. Várjuk is patienter, Szőllősi Zsigmond és az tolmács Amhet odamenetele után az Lengyelországra való expedítió és az kuruczoknak adandó hely iránt mennyire resolválja magát az Porta? kirűl elvárjuk kegyelmed tudósítását mennélhamarább. Az mostan küldött diariumokbúl látjuk, mennyiben voltak kegyelmeddel szavai, és hogy mennyiben accomodálja most magát kegyelmedhez, és hogy rá is fogott szorúlni az kuruczoktúl kívánandó privilegyiominak megfordításával. Azért minapi levelére való választ mi is inkább elhallgatjuk, mintsem azzal is disgustáltassék. Transiat cum ceteris! Szabó Mihály felől ha szót nem tett kegyelmed, azt is abban hagyhatja; de tudnivaló dolog az is, hogy sem ő, sem más Magyarországban, Erdélyben az hitelt nem assequálhatja és másnak instructiót nem is adhat, hacsak Mi nem adjuk, és pecsétes levelünkkel hitelessé nem teszszük, ha szinte Drinápolyban küldik is. Ha az a szándéka az Portának, hogy Magyarországra expediálja az mint kegyelmed írta egyszer levelében, és ha most adatnék de tempore (kinek én most idejét nem látom): akkor is az újabb instructióért Drinápolyban fogja az szükség várakoztatni. Isten kegyelmeddel!

35.

Iratott az tengeri kapitány-passa tihájának.

(Köszönet után.) Édes jóakaró uram! Az passa ő Nagysága betegségét búsúlással értettem; Isten ő Nagyságát éltesse s gyógyítsa, jóakarói szerencséjekre! Nem akarván penig illyen állapatjában ő Nagyságát búsítanom: kegyelmednek, jóakarómnak, írok

Digitized by Google

felőle. Az gállyákhoz tartozó rabok között itt az utczán egy erőtelen vén kozák, szolgáim jelentették, hogy tudna valamely muzsikához; minthogy penig nekem is mostan az császár kegyelmességébül feles hadaim szaporodtak: ezen szegény rabot ha az passa ő Nagysága elbocsáthatja, igen kedvessen veszem, és ha másképpen nem lehetne, temeszukot adok ő Nagyságának: más rabot hozatok érette, az szerhátakon lévő hadaim között tanálok valamely rabot érette. Kegyelmed hivassa maga eleiben: egy erőtelen, vén régi rab ez az szegény ember, kirűl kegyelmednek írtam.

36.

Iratott az kapitány-passa fiának.

Kirolyisi nevű német rabját hozta előmben kegyelmednek egy franczia pap, ki is ollyat mond, hogy kegyelmed rabért elbocsátaná. Az kegyelmed énhozzám való jövendőbéli barátságnak fejében annyi jóakaratját mutassa, hogy azt az rabot kérésemre bocsássa el; ha penig külömben nem lehet elbocsátani: az császár szerhátjain levő rácz rabjaim közzül más, lapátra alkalmatossabbat adok érette, kirűl kész vagyok temeszukot is adni, ha addig elbocsátja kegyelmed hozzám.

37.

Az halepi vezér-pasának iratott.

Ezen levelem megadó francziai tolmács Halepben, az kegyelmed manszupjában visszamenvén, az régi barátsága s jóakaratja kegyelmednek eszemben jutván: ez levelem által kezét csókolni és magamot eszében juttatni kegyelmednek kívántam, kérdezvén

Digitized by Google

egészségét és jókedvét, kirül mindenkor kívánok jó hírt hallani, értekezvén arrúl is: ha kegyelmed táborozásban kijün-e az idején, vagy csak helyben marad? Kérem Nagyságodat azon is, az nagy barátságrúl és jóakaratjárúl el ne feledkezzék. Én mindenkor kegyelmed áldója és Istent imádó vagyok.

38.

Az dévány effendijének, Smael effendinek.

Alkalmatosságom adatván az levélküldésben: nem mulathattam el, egy-két szóval való kicsiny írásommal kegyelmed régi jóakarómnak magamot eszében ne juttassam. Istentül minden jót kívánok kegyelmednek. Az francziai tolmácscsal magam is beszélgettem némely hírekrül, megmondván neki, hogy kegyelmednek megbeszélje, — kit tüle meg fog érteni.

39.

Az Roduson levő tatár hámnak.

(Köszönet után.) Az mikor az Halepen lakó francziák tolmácsa idejütt és innen Drinápolyban ment, Nagyságod levelét nekem megküldvén, akkor mindjárt választ adtam, s küldöttem annak az törökнek kezében, az mint Nagyságod dívány-effendijével ittlétiben végeztem vala; most penig az feljebbírtt tolmács visszamenvén, kértem, hogy Nagyságodhoz betérjen, és ezen levelemet adja meg Nagyságodnak. Elsőbben is azért, hogy Nagyságod engemet régi jóakaróját szívébül ki nem vetett: Isten érette áldja meg, Isten Nagyságodat éltesse, az mit szíve kíván, töltse be! Az én állapatomrúl ha tudakozódik Nagyságod: az franczia tolmácscsal mindenekrül beszélvén,

Digitized by Google

mind az hírekkel együtt az kik most fennforognak, meg fogja Nagyságodnak beszélni.

Nagyságod engem tovább is tartson régi igaz jóakaró szolgájának, és szívébül ki ne vessen.

40.

Az dévány effendijének.

(Köszönet után.) Édes jóakaróm! Kegyelmeddel megismerkedvén, nem mulathattam el, hogy kegyelmednek ennehány szóval ne írnék, Istentül jó egészséget és boldog állapatot kívánván. Kérem, ezután is el ne feledkezzék felőlem, sőt ha módja leszen, levele által tudósítson, — igen kedvesen veszem.

41.

Iratott Horváth Ferencz uramnak, 12. Februarij.

Sándor Mihály die 10. praesentis érkezvén meg, általa küldött kegyelmed tudósításit kedvesen vettük, annálinkább, hogy azokbúl érthettük jóformában való expeditióját Szőllősi Zsigmondnak; de hogy Tömösvár s Landor-Fejérvár felől várható embereink dispositióink szerint nem érkezhetnek: azon nem kevéssé törődünk; azért, ha valami híre lehet kegyelmednek onnan, kivált azoknak az hadaknak dolgában, kikrűl az franczia oratornak is szólott az vezér, — kegyelmed arrúl való informatióját accelerálja. Az onnan várható dolgokat peniglen impacienter várjuk, és ezt az halasztást nem egyébnek gondoljuk, hanem az onnan jüvő embernek útban kellett elveszni, tudván dispositióinkot, eddig egyébiránt kellett volna valamely dolgoknak s híreknek itten érni bennünköt. Az tatár hám csiflikiben micsoda időre kéredzett? való-e, hogy egyik fiáért, vagy kettőért is elküldött

Digitized by Google

volna az vezér? kegyelmed bennünkõt tudósítson. Vagyunk oly szándékkal: még itt az csiflikjében múlat, magunk is meglátogassuk, kit praevie kegyelmednek kívántunk tudtára adni. Az persák felõl itt is folynak valamely rosz hírek mintegy tizenõt naptúl fogvást, még penig nagyobb mértékben, az mint Sándor Mihály referálhatá; ebben is kegyelmed bizonyosan tudósítson, annálinkább ha mi bizonyosabbat érthet az anglusokkal folytatandó dolgokrúl, és ha, az mint híre van, Pacett együttjár-e az fûvezérrel Landor-Fejérvárig? — Az nagy udvarokban akárhol is az discretio, az regula. Az solicitálásban kegyelmed ratióit helyesnek tartjuk; discretiójának recomendáltatik tovább is: mit, micsoda idõben és micsoda alkalmatossággal proponáljon és solicitáljon? mellyekben is az már beadott dolgokra való választ is moderate kell urgeálni, hogy az sok distractió közõtt forgó elméjét az ministereknek ne disgustálja et a futura bona intentione ne avocálja. Még várunk ennehány napokig valamely dolgokot, kik is bejüvén az ramazánban, mi is urgeálni az urgeálókot el nem múlatjuk innen is, odakûldendõ expressus ember által, mellyekre talám onnan is útat mutathatnak medio tempore. Az kuruczoknak adandó palánkja vagy hely iránt kikelvén az fermán: nem szükséges azt ide való küldéssel szerencséltetni; küldje meg kegyelmed az pariáját és magyarázatját is, legyen azonban az kegyelmed keze alatt; ezzel specialis hívünkõt kívánjuk az hadak közé és az végekre expediálnunk, egyéb dispositiónkkal is, kivált ha azalatt valamely determinatiójokot vagy csak elméjeket is felõlünk az campucsinak (kapucsi?) elõre való küldésben vagy az vezérrel való járásban kegyelmed is tovább

Digitized by Google

való directiónkra megírhatná, melynek talám az franczia orator favora által mehetne kegyelmed végire; holott levelünkben, vagy kegyelmed által tétessünk kérdést? hozzánk nem illik; de az is igaz, hogy vettünk már is ollyan informatiót némely jóakaróinktúl, hogy az vezér praemittálni kíványna bennünköt. Ez is volna egyik oka az tatár hámmal való szembenlételünknek is. Az fürdőkben való menetel iránt ha mi szándékunk volt volna is: azt mi egészen letettük, Orlay uram az doctorral Le-Dallal egyezvén meg curáltatásunk iránt, valamely dolgokon általesvén, ezután azt kívánjuk experiálni, hozzá is fogunk ez héten; vagy leszen vagy nem haszna? experiálni kívánjuk, — szabad Isten velünk! Az seislamnak kegyelmed írásibúl látván jóindúlását és capaxitását ezekben az dolgokban, — az ő politiájok is azt kívánná, hogy valamivel nekiek kedveskedhetnénk; meglátjuk azért, ha itt az bezestenben hozzáillendőt portékát találnánk, kivel neki is complaceálhatnánk és mintegy ezzel magunkot neki eszében juttathatnánk; de várjuk ebben kegyelmed opinióját is, kifogyván ez ily alkalmatosságokbúl. Fejérváratt vele szembenlételünkben egy szép aranyórát adtunk volt nekie. Ennek manutentiója volna szükségesebb, azt magunk is általláttuk: de az manutentiónak mediomitúl elfoga az gonosz szerencse, s — pacientia! Az franczia oratornak recomendált dolgokban ha kegyelmed ollyat lát, hogy levelei érkeznének Francziábúl, magát nevünkkel insinuálja. Az palánk dolgában nem látjuk illendőnek már többé az vezért búsítani, utóbbi levelünkben acceptálván már az Ipek mellyékét is; de némely ratiókra nézve mi is azt tartjuk jobbnak: csak már nyerhesse ki kegyelmed jóformában az rúla való fer-

Digitized by Google

mánt: mert fundamentum és jó securitas nélkül bizonytalanra senki ottan nem kíván megtelepedni. — Szabó Mihályt már addig el nem küldjük, az míg az végházakból nem jünek embereink vagy az várt tudósításink; az mely hívünköt odavaló expeditióra elszántuk, és oly dispositióval, hogy vissza se jüjjön, hanem odavárja az vezért, azzal küldjük. Ha elő nem hozza is kegyelmed az vezér tihájának, nihil inpedit; mi csak annyiban írtunk volt felőle kegyelmednek, hogy mind maga azt mondotta, s mind kegyelmed írta, hogy az vezér tihája ígírte hozzája kegyelmességét. Mondotta azt is, hogy el fogják ismét küldeni; az mikor odaküldjük, akkor nagyobb accessussa leszen kegyelmednek iránta az vezér tihájához.

42.

Petróczi és Madács Péter uraiméknak, egy levélben.

Isten minden jókkal és hamar időn való szabadúlással áldja meg kegyelmeteket!

Sándor Mihály szolgánk az hadak közül Nikápolybúl megérkezvén, hozta hírét, hogy másnap az hadaknak is meg kelletvén Vidín felé indúlni, és kegyelmetekkel is ott egyezhettek meg, melyrül is mint lehetett vélek megegyezése? mint és mikor penetrálhattak Fejérvárra? az szerdár hol telepíthette meg őket? kegyelmetek tudósítását, több ott az végházakban fennforgó hírekrül, és ottan maradott kuruczoknak máshunnan is mennyiben való szaporodásokrúl kegyelmetek tudósítását — és duplicate is — elvárjuk. Az Porta instantiánkra az Pek mellyékét az ottlevő palánkkal együtt denominálván az kuruczoknak mintegy tanyájának, az hol az feleséges- cselédesek és az magokot jobb időre conserváló személyek megvon-

Digitized by Google

hassák, még Isten, vagy fegyver, vagy békesség által végit adja bújdosásunknak. Az ily helynek és az benne lakozóknak az fővezér, az császár neve alatt assecuratió-formában levelét is megígérte, melyről való punctumokot is megküldvén Drinápolyban, most vagyon munkában; ígírvén abban is jóakaratját, hogy hogy az palánkot jóformában meg is építheti, és az kik benne praesidium-formában laknak, azoknak fizetéseket, praebendájokot is kiadatja. — Kezünkhöz vétetvén azért az feljebbemlített levelet: azon helynek kézhezvételére, úgy egyéb dispositióinkkal — kit kegyelmeteknek is praevie kívántunk tudtára adni, — bizonyos hívünköt fogjuk küldeni. Ezen alkalmatossággal teszünk dispositiót arrúl is, hogy az mely német szekeres-lovakot, és ugyan fakókot is, mely mindenestül fogvást 11, az mi szükséginkre elválasztott Sándor Mihály, meghagyván az tiszteknek is, hogy az seregbűl elidegeníteni, akárkinek is adni ne merészeljék, hogy az kimenendő hívünk kezéhez vehesse, contentálván az katonákot, az kiknél találtatik; ezt azért bízzuk specialiter kegyelmetekre, hogy az még feljebbemlített hívünk kimehet: az lovaknak az tisztekkel gondját viseltesse, discretiójokra se hagyja, hogy az gondviseletlenség miatt bennek el ne veszszen; kimenetelünkkor ez ily lovakra lehet szükségünk, mind az következendő campániában. Vannak valamely hegedűsök is az seregekben, kiket Sándor Mihály meg is próbált; ezek közűl az ki jobbnak találtatik, ha kettő leszen is, vegye kegyelmetek maga mellé, hogy az mikor Fejérvárrá megyen annyiszor írt emberünk, találhassa kegyelmetek mellett. Irattunk volt ez napokban kétszer is Somodirúl és Szunyogirúl, hogy az mikor alkalmatossága leszen, küldje

Digitized by Google

be kegyelmetek hozzánk, avagy csak Orosz-Csíkig is, az mikor az Duna megtisztúl, ottan lévő szolgánknak Erdélyi Jánosnak lévén parancsolatja, hogy az mikor odaérkeznek, beljebb promoviálja őket. Nem tudjuk azonban, micsoda ítílettel lehessünk Palatics István és Szabadkai Izsák dolgában is? kiknek is némely szükséges informatiókkal eddig be kellett volna jűni, menvén ebben az materiában dispositiónk Palatics István felől is, hogy tudniillik, ha valamely meritalis levelekkel s dolgokkal be találná kegyelmetek küldeni, mert minap is az postaságot jó végbenvitte, hamar penetrálván ide; — ha azért még Palatics ott vagyon, és oly dolgok jűnek be, az ki oly bizonyos embert érdemel az beküldése: küldje be jó dispositióval az landor-fejérvári passa bejüvő embereivel, és ha lehet, az szerdár menzill-fermányi mellett, az lovának penig odakinn viseljék gondját, az mi egyéb odakinn maradott lovaink mellett.

43.

Iratott az Duna kapitány-passának, die 12. Februarii.

Az mikor kegyelmednek elébbeni manszupjában való maradását értettem, igen szerettem, kívánván: az császárunk kegyelmességéből nagyobb állapatot is érhessen kegyelmed! Azonban, édes kardasom, kegyelmed embersígéből kegyelmed oltalma alá maradván Orosz-Csíkon valamely marháim s embereim: míg már az tavasz és az fű eljün, addig ottan lesznek, azután más rendelést teszek én is felőlök. Az mint ígírte kegyelmed kiteleltetésekben jóakaratját, kegyelmed tovább is azon barátságát, jóakaratját meg ne vonja; sőt ha látja, hogy fogyatkozások vagyon, húsz vagy harmincz tallérokkal segítse, minthogy én

Digitized by Google

most nem küldhettem szükségekre. Kegyelmed pénzét — mikor emberemet küldöm érettek — megfizetem, jóakaratját kedvesen is veszem.

44.

Iratott orosz-csíki Ali passának.

Kedvesen értettem, hogy kegyelmed Orosz-Csíkban az maga házánál vagyon; az régi barátságrúl én el nem feledkeztem, kegyelmed se feledkezzék; ha Isten adja, ez nyáron, úgyhiszem, egymással szemben lehetünk. Azonban kegyelmed csiflikjében telelvén ennihány ökröm, valamely embereim, — kegyelmedet kérem, ha kegyelmedet szükségekben megkeresnék, adjon 20 vagy 30 tallérokot nekik. Emberemet küldvén én is az tavaszszal érettek, kegyelmed pénzét megküldöm.

45.

Iratott az bosztandzsi-passának. Die 11. Februarij.

Édes jóakaró uram! Ez elmúlt napokban az mely italomra való borokot behozattam fermány mellett: az embereim gondviseletlensége miatt és az tengernek meghányása miá mind megvesztek, úgy, hogy szolgáim sem ihatják. Kérem azért kegyelmedet, elébbeni hozzámvaló indúlatja s ígíreti szerint mutassa jóakaratját hozzám: kezében lévén kegyelmednek az tenger, kegyelmed emberségével vagy 400 veder bort hadd hozathassak be, — nem akarván ezen kevéssel az fermánt megcsonkítani. Én is kegyelmednek emberségét emberséggel kívánom visszafüzetni, ha Isten adja.

Digitized by Google

46.

Iratott az ittvaló kajmekám-passának.

Édes jóakaró uram! Az hatalmas császárunk kezemben levő fermánja szerint valamely italomra való bort akarok behozatni. Ezelőtt ennihány nappal italomra behozott borokban az tengerben vetettenek az nagy fortunában, kit behoztak, megvesztenek. Nagyságodat kérem, ezen dolog végett adja emberét az szokás szerint, hadd hozhassák be embereim, közel levén immár az hajó. Azonban, bízván az Nagyságod hozzámvaló indúlatjához, kegyelmességéhez, küldöttem kegyelmednek tegnap az kapocsilár-tihámáltal egy harzualomot valamely só végett. Kérem, adja jó válaszát iránta, hogy én is köszönhessem meg jóakaratját Nagyságodnak.

47.

Az kajmekám-passának, 13. Februarij.

(Köszönet után.) Az elmúlt napokban küldöttem volt egy teszkeremet kegyelmednek az ittvaló gyümrükből járó ennihány pénzünk felől, hogy harmadrészit elfogván, ki nem akarta adni az gyümrükcsi; kire is adta kegyelmed válaszát, hogy errűl írni fog Drinápolyban az vezérnek; azért kérdem, ha jütt-e válaszsza? Abban is, nem tudjuk, vagyon-e híre, nincs-e? hogy az ittvaló Sejbam passa az városban levő szarájomra, kit az erdélyi fejedelemség után fermánnyal birok, reájamenvén, ott egy emberemet is megfogatta volt, egyebet is vizsgálván, — de mégeddig az fényes Porta régi jámbor és igaz szolgálatomért engem az én szabadságimban és becsületemben megtartott, és akárhol s itt is az elmúlt két esztendőkben háromszor esvén itten telelésem: az én há-

Digitized by Google

zamnál, szállásomon az kereszténveknek s egyéb itt lakosoknak szabad volt bort adatni, akár pénzért, akár ajándékon, az törökнek penig nem adtuk, ennek nagy tilalma volt tűlünk; és ha ollyan törököt találnak, az ki megmutatja és megbizonyítja, hogy az én emberem adott bort neki: megmutatom azt kegyelmednek, hogy meg tudom büntetni. Azért kegyelmedet is kérem, hogy az császár méltóságáért, az hatalmas császár atyja szultán Mehemet kezemben levő athnáméjáért, rajtam hatalmaskodni ne engedje: mert én az mit itt merek cselekedni, annak az vezér s császár kapuján is válaszát tudom és merem adni; miben lehet s miben nem szabadságom? megtudom gondolni. Azonban, hatalmas császárunk több vezérjivel, passáival ismeretségem lévén: kegyelmed hírével s engedelméből holnap kegyelmed köntösse csókolására fel kívánok menni, — kiben elsőben hírt akartam adni kegyelmednek.

48.

Iratott Marchio de Lora únak, die 16. Februarii.

Pergratum mihi accidit, quod Illustrissima Dominatio Vestra dignata sit mihi notificare navem Gallicam, quae venit in Smirnam; credo, quod ista debuit adducere pachetam pro Domino Oratore, qui mihi nuper per Dominum Horvát promiserat, quod in optima forma pro me et negotiis meis scripsisset ad Aulam, quodque ad ea brevi debeam expectare responsum. Scribo itaque in his modo Domino Oratori, quas etiam pro transmissione crastina die recommendo Illustrissimae Dominationi Vestrae, certiora a fraterno ejusdem corde et antiqua amicitia praestolando. — Rogo, si quas novitates habuerit, dignetur me in illis ad di-

Digitized by Google

rectionem meam participem facere. Video valde intricata negotia in praesentibus circumstantiis, video etiam, quod Turcae a campania futura contra Germanos non a castris suis me relinquere volunt; futura contingentia revolvere in tali sorte constituto homini necessum est, et vel in primis, quod in negotio Principissae meae nullum potuimus adhuc obtinere responsum ex Gallia, quamvis in ista re nullam difficultatem supposueramus. — Dominus Orator recommendat mihi unum cavallerum, qui hic est, qui habet in Gallia aliquod infortunium propter duellum, locutus est de illo Domino Horvát, tanquam de homine in bello experto et pro directione unius companiae digno: si deberem ire ad campaniam Turcarum et conjunctionem nostrorum Hungarorum, ut illum etiam acciperem sub meam protectionem; tamen in hoc resolutionem meam suspendi, antequam bene resciam : quis et qualis sit iste homo? Nec praeterea adhuc deliberavi, quid mihi faciendum sit: an ire ad castra, vel hic eventum expectare, antequam certiora pro mea etiam vel Principissae meae persona ex Gallia rescire possum? Rogo, de isto Gallo praenominato me informet Illustritas Vestra. Caeterum maneo, etc.

49.

Horvát Ferencz úrnak. Die 17. Februarii.

Az elmúlt csötörtökön az francziai kiracsi által Sándor Mihály hozta levelekre generaliter adtunk választ kegyelmednek, kinek is megküldését Moszúe Fuglas, az orator deputatussa vállalta magára. Most azért kegyelmed leveleit s diariomit újobban revolválván, az mennyiben emlékezik, az szállás dolgában iratott s itten elfelejtett arzoálrúl, — ím, azt is ezen

Digitized by Google

alkalmatossággal elküldöttük, minthogy máskint is az üdő már itten melegedvén, ez a rosz szállás nemcsak szoros, de annál is büdössebb, s annál is inkább hogyha az üdő jobban melegedik, úgyannyira, hogy ha más szállást nem adnak: kéntelenek leszünk valamely szállást fogadnunk pénzünkön is, nem szenyvedhetvén az büdösséget. Azért, ha ezen arzoálra is nem obtineálhatja kegyelmed az kívánt választ: tudósítson késedelem nélkül, hogy ahhozképpest tudjunk provisiót tenni magunk alkalmatosságárúl; egyébaránt, ha szintén az Duca bék házát nem adnák is: csak szerezhessen kegyelmed ollyan fermánt az kajmekámra, hogy rendeltessen itten egy alkalmatos szállást az ittvaló keresztyének avagy a zsidók házai közzül, a ki alkalmatossabb leszen, — Duca bék házán kívül is tanálnánk mi alkalmatossabb szállást. Az francziai oratornak valamely, e napokban Smirnára érkezett francziai hajó hozott — úgy értettük — feles leveleket: de az mint előnkben az hír bejött, vitték per terram firmam Drinápoly felé; az kiknek penig ide levelek jött Franciábúl, az magok correspondensi közül, formalibus írják, — magunk is láttuk, — hogy az német császár ratificálta ugyan az francziai királylyal való békességet: de propter certas considerationes azokat az helyeket, az kiket restituálni kellett volna az német császárnak és az Imperiomnak: még nem restituálta, és hogy némely imperialis evangelicus statusok, (kik is protestansok nevek alatt iratnak) nem lévén contentusok az pacificatio punctumival, mégis némellyek contradicálnak. Item, contra Magnum Ducem Hetruriae classisát készíti, negyven újabb gállyákkal szaporítván, az toloniai portusban. Item, az hollandusok solennis,

Digitized by Google

— három követből álló — legatiót instituáltak az francziai udvarhoz, kik között a főkövet az hollandiai hadaknak főgenerálissa; kikhez is adjungáltatott oratornak Hemskerek uram, ki is ez elmúlt esztendőkben Drinápolyban követ volt, és egyszersmind Bécsben is orator az hollandussok részirűl. Mit írtunk az francziai oratornak, hogy invitáljuk evvel az válaszadásra, — kegyelmednek is in paribus megküldöttük: ki is emlékezett kegyelmed előtt — az mint írta kegyelmed — valamely francziai cavallér felől, nekünk recommendálván. Ha kérdést teszen azért az orator felőlle: kegyelmed azt mondhatja, hogy ha azon cavallér itten találtatik, szemben leszünk vélle, experiáljuk: micsoda ember? kegyelmed is tudósítson az neviről; lássuk, az Portán az mi dolgonk is miben determináltatik, mennyiben leszünk czeferliek? menynyiben remélhetjük az magunk alkalmatosságit? mind az Porta, s mind az franczia útján; máskint ez ily dologban könnyű volna az válasz, de azt is meg kell gondolni: az illyen embert ha maga mellé veszi ember, accomodálni is kell tisztességessen, és nemcsak magának, de az companiának is fizetni kell, kit is könnyű volna kitölteni az nemesekből is, csak volna mire híni, s lehetnének az mediomok, mint ezelőtt. Vagyon az gállyákon egy tyrolissi német rabtiszt is, egy companiának locumtenense volt az compania rit-magisterének vacantiájában, egyszersmind Cornari forma ember is, ért az ingenérséghez is, és erre is volt fizetése a német császártúl; folytatván ezen német rabnak szabadítását: annyira vittük dolgát az gállya békjénél, az kin vagyon, hogy egy egészséges erős rácz rabért mindenkor kiadja, valamikor reáküldünk. Irattunk azért ezen dologban Petróczi, Ma-

Digitized by Google

dács és Szappanos uraméknak : küldje meg kegyelmed első alkalmatossággal leveleinket in loco duplicate, másodszori alkalmatossággal maga is írjon nekiek : küldjenek be egy rácz rabot első alkalmatossággal bárcsak Orosz-Csíkig Erdélyi Jánoshoz, onnan mi is könnyen bęhozathatnánk; de ezzel hogyha nem sietünk: azután késő leszen, mert az mikor az Fejér-tengerre kimennek az gállyák az kapitánypassával, akkor az említett rabot sem hadják el az lapátrúl, hacsak más rabon meg nem cseréljük. — Igyekezzék és fáradozzon abban is kegyelmed, hogy ha ottan Drinápolyban találhatna valamely töröknél valami ócsószerű rácz rabot, — ollyat itt is keresünk, — pénzünkön is ezen rabnak szabadítására meg kívánnánk vétetni, jövendőre nézve; avagy, hogyha úgy végezhetnénk az ollyan törökkel, hogy Fejérvárnál, az mikor az török tábor odaérkezik, megadjuk az pénzt ottan érette; ha rabot kettőt kellenék is az oly rabért adni, — arra is reámennénk: mert ott az rácz rabnak most sincsen szűki. Erről elvárjuk az kegyelmed tudósítását, ha leszen is, nem is. — Hozta Kucsuk Memhet agának is valamely levelét Sándor Mihály; kegyelmed köszöntse nevünkkel, köszönjük, hogy róllunk el nem feledkezett; az minap írtunk volt neki Szőlőssi által. — Most adá értésönkre az Ejupban lakó szultán Muradín fia, hogy az apja az tatár hám csiflikjében érkezvén, ugyan ma megyen hozzája, insinuálván azt is, hogy ha magam hozzá kívánnék menni, vagy emberemet küldeni: legyen tudtomra, hogy a császártúl Drinápolybúl fermán jött utánna, — visszahivatják, kire nézve ez jövő csötörtökön vissza is fog Drinápolyban indúlni. Erre nézve mi is küldjük szolgáinkat levelünkkel és

Digitized by Google

valamely gazdálkodással hozzája, hogy tovább is favorát hozzánk manuteneálhassuk. — Írtunk volt ez elmúlt hétfőn küldött levelönkben kegyelmednek az seislam felől is, hozzánkvaló jó affectiójárúl recommendálván kegyelmed; mivel javallaná mostani állapatunkhoz képpest neki kedveskedni: errúl is elvárjuk kegyelmed opínióját. Az mint minap is megírtuk vala, Fejérvárnál egy aranyórát adtunk vala nekie, etc.

50.

Az franczíai oratornak. Die eodem.

Non dubito Excellentiam Vestram habere memoriam et reflexionem super iis, in quibus per me Adrianopoli requisita fuerat; dum autem jam ver appropinquet, militia etiam nostra Hungarica augeatur, et novos in Hungaria Transylvaniaque futuros motus augurari mihi liceat: in praesentibus praeterea rerum et negotiorum conjuncturis habeam, quid pro mea et meorum futura conservatione et vita cogitem. Si habeat aliquam resolutionem ex Aula in praemissis Excellentia Vestra, dignetur me informare. Intellexi, quod venerit modo navis Smirnam ex Gallia, quae adduxit pachetam Excellentiae Vestrae; multa hic loquuntur, tamen ea possum credere certiora, quae ex favore et amicitia Excellentiae Vestrae intelligere mihi licebit, etiam in aliis, quae in orbe aguntur. Caeterum annexas et me recommendo Excellentiae Vestrae, et maneo, etc.

51.

Petróczi úrnak. Die eodem.

Irattunk volt némely nap kegyelmednek, hogy ha valamely rabok esnek az hadak kezében: hacsak

Digitized by Google

kuruczot nem vált rajta, sarczon elbocsátani senki is ne merészelje, mert jövendőben is kemény számadásra jut érette, az ki fel meri tenni. Itt azonban az gálylyákon akadtunk derék emberekre az lapátos rabok között, de kiváltképpen kettőre, kinek egyike ugyan egy companiának az németek között tiszti is volt, s egyszersmind ugyan ingenérségére fizetése is volt a császártúl. Mind ezt, s mind az másikát egy-egy rácz rabon ki tudnánk szabadítani; de magyarok is felessen és derék emberek találtatnak, kiknek szabadítások ez ily permutatióval meglehetne. Ha mi rab esik azért az kegyelmetek kezében: conserválja és szaporítsa az feljebbemlített szükségekre, nevezet szerént az feljebbemlített személynek szabadítására küldjön be egy rácz rabot mennélhamarébb, de egészségest és lapáthoz valót, — mert ez a conditió. Ha másképpen be nem küldhetné: avagy csak az Dunán küldje le Orosz-Csíkra ottan levő szolgánk Erdélÿ Jánosnak kezéhez, onnan ő beljebbküldi.

(NB. Ezen formában kell írni Madács és Szappanos uraméknak.)

52.

Iratott Horvát Ferencz úrnak. Die 19. Februarij.

Die 12. et 13. Februarÿ datált leveleinek recepisséjérűl kívántuk ezen alkalmatossággal tudósítani kegyelmedet. Elsőben is azért írhatjuk, hogy az Szabó Gáspárék szabadúlása munkában vétetődvén, holnap ígérte meg az kapitán-passa, hogy az mint egyűvé s másuvá el voltak osztatva, öszvekeresteti, és az terczhane díván hanehoz gyűjteti, holnap küldjek érettök, s kézhez adatja; kiknek is kézhezvételek mint megyen véghez, és az kik még ott az gállyákon

Digitized by Google

maradnak is, azoknak lajstromával együtt első alkalmatossággal tudósítjuk, hogy tempore opportuno azoknak is szabadúlások procuráltathassék. Egyébiránt ezekkel is szaporodik ugyan költségünk s bajunk: annyi embernek mindennap enni kelletvén, mint afféle helyről szabadúlt emberek, mezítelenek is lévén, — kiváltképpen az tisztekre s az elsőbb rendűvekre kelletik lenni reflexiónknak; de keresztyéni szánakozásunkra nézve, adta volna Isten, ezen egy úttal a többinek is megszabadítására szerezhet vala ki egy fermánt kegyelmed. Az mikor kézhezvehetjük, írunk akkor az vezérnek is, s megköszönjük eziránt való kegyelmességét: de egyszersmind insináljuk azt is, ha már Istenért és ennyi kérésünkre őket megszabadította, — mutassa élődések és valamely ruházatjok iránt kegyelmességét, restituáltatván az tőllök elvött fegyvert, dobot és zászlót is, mely most is — úgy halljuk — Drinápolyban vagyon. Az tatárhám ide tizenkét órányi földre levő csiflikjében érkezvén, küldöttük volt hozzá valamely, feleségem neve alatt küldött gazdálkodással Váradit s Andrássit. Mint jártak oda, és mennyiben beszéllett véllek s ajánlotta magát általok? Váradival magával iratván le, kegyelmednek directiójára elküldöttük. Meg fogjuk Drinápolyban is levelönkkel kerestetni: csak már érkezzenek Tömösvárrúl s Landor-Fejérvárrúl várható emberek s informatiók, mert a mostan idekűldött Madács uram leveleibűl is azokban az kiket várhatnánk, semmi világosítást nem érthetünk; de látjuk ezekbűl az levelekbűl is azt, hogy némely onnan küldött informatióknak el kellett veszni, és hogy még circa finem Januarÿ kellett bizonyos embereket onnan hozzánk expediálni. Láttunk ollyat is az elmúlt

Digitized by Google

napokban érkezett levelekből, kiket igyenessen hoztak ide, hogy Tömösváratt mind lovasokból s mind gyalogokból álló valamely kuruczokkal kellett szaporodni Szappanosnak, kik között jött ollyan is, az kit mi Magyarországból várhattunk bizonyos dolgokkal. Az mikor penig az tatár hámnak írunk: emlékezünk kegyelmed javallásához képpest az magyaroknak ígértetett coloniárúl kiadandó levél és fermán dolgában is. Lássuk, mi haszna leszen az mostan Skerletnek iratott levélnek is, és az új urmelli kaziaszker Musztafa effendi patronusságának is, ki is holnap indúl innen Drinápolyban; jóakarónk lévén, magunk is minekelőtte elmenne meglátogatjuk. Ez volt az urmelli kaziaszker akkor is, mikor a császár itten telelt, ennek égett meg a háza is itt e napokban; Amhet a mi tolmácsunk is jól ismeri: mert mind tavaly s mind harmadévi megtartottuk vélle az confidentiát, és miolta idejöttünk is most utólszor, volt háromszor-négyszer emberünk nálla: mindenkor jó szívvel mutatván hozzánk magát, és legközelyebb tegnap is, mikor az új tisztiben aggratuláltunk neki, azt izente válaszúl, hogy az vezér előtt is ha mi dolgaink lesznek, ő viszi véghez, csak embereinkkel kerestessük meg. Előhozzuk ennek is mind az feljebbírtt colonia, s mind az németek, törökök között interveniálható pacificatió dolgát, — úgy az athnéméjokat is, in eo puncto mit tartson mi arántunk is. Küldöttük meg az elmúlt napokban Sándor Mihály hozta levelekre iratott válaszinkat is; az egy hétnek forgása alatt mind az elmúlt hétfőn s mind penig csötörtökön az franczia postái által küldöttük meg ezen ily leveleket, ezen alkalmatossággal az ittvaló szállás dolgában Szőlőssi Zsigmond expeditiója-

Digitized by Google

kor itten felejtett s hagyatott arzoált is; ezeknek is úgy ezen mostani levelönknek recepisséjéről is elvárjuk kegyelmed tudósítását. Kegyelmed írásához képpest irattunk az kül-tihájának és zagarcsi-passának is úgy Skerletnek is, s a mennyiben az itt mellettünk levő főrendeket is köszönti a mi levelönkben: írtak azok is neki egy complimentizáló levelet, — megküldvén az szokás szerént az leveleknek pariáit is kegyelmednek. Hacsi Szulimán nevű török mellett, hogy bemutassa, elküldöttük vala a Szeban passa kapujára a jaszakcsiát: de ott nem recognoscálták, hogy a kül-tihája írt volna mellette, — és így azt a tisztet sem assequálta, nekünk reménkedvén újobban, hogy kegyelmednek írjunk felölle: ha már elkezdette dolgát folytatni annyiban az kül-tihája előtt, illendő is, hogy véghezvigye, mind arrúl s mind a fenércsorbacsiságrúl az jancsár-aga előtt az kívánt leveleket kezünkhez is szolgáltassa, tudósítván arrúl is: micsoda ember legyen az mostani zagarcsi-passa, és micsoda állapotbúl promoveáltatott arra az állapatra, és hogyha azelőtti zagarcsi-passa — ki nekünk azelőtt kiváltképpen való jóakarónk vala, — életben vagyon-e? kinek is az felesége ma küldött vala hozzánk, hogy Drinápolybúl írták neki, hogy az ura, Ibraim passával együtt Komáromban volnának fogva, s életben vadnak. Kegyelmed utólbi levelében letött terminusokat és abban írt zodiacus jeleket consideratióra vévén: azokbúl signa inconstantiae et mutabilitatis a consequentia; nem kell eziránt commentarius, ollyan példát mi eleget citálhatnánk, hogy a mit lovon ígértek néha, azt gyalog meg nem állották, és néha az megígért és munkában vött dolgot is megmásolták s visszahazudták. Közelebb való pél-

Digitized by Google

da lehet az debreczeni embernek instantiánkra ugyan Debreczen és Kecskemét iránt kiadatott protectionalis levelek, az tavalyi campania előtt való táborozáskor, kiket is visszavöttek; egyszeri kiadások után megbánták, s mindent visszahazudtak. Egyébaránt, ha más consideratiókra írta kegyelmed azokat a jeleket: világosítását megkívánjuk; de mindezeknek valamint ezelőtt, mi lehet egyéb az orvossága az patientiánál? Máskínt, pro et contra lehet mezőnk avagy csak azon colonia iránt való gondolkodásban is, az mint az inclusából is kegyelmed nyughatatlan elménket eziránt experiálhatja; mert ha az idei campania succedet pro Turcis, bizony akkor többet is remélhetünk ennek az vezérnek s tatár hámnak idejében, s nem szorúl ez a bújdosó magyarság is az törökországi coloniára; ha penig ellenkezőképpen succedál: bizony akkor nem üli meg kurucz uram az péki s galambvári palánkot! És így deliberatió kell még hozzá, a bejövő dolgokhoz s hírekhez képpest: ha urgeáljuk-e tovább, nem-e ezt a materiát? mert eleget írtunk eddig felőlle, s mintegy renováljuk most is ezen materiát Skerletnek írott levélben. Ha az kívánt formában s punctomok szerént kiadják, minthogy megígérték: jóval jó, acceptáljuk igenis, s eziránt confundálni sem kívánjuk az Porta elméjét, hogy abban az mit egyszer acceptáltunk, változásunkat experiáltassuk véllek; de ha nem adják is pro hic et nunc, ha halasztják is: nihil curamus; si Deus vult finem, vult etiam media is! Kegyelmed is azért ezen materiában importunus se legyen: de idegenségét se mutassa acceptálásában, — csak az kívánt formában expediáltassék az rólla való levél; mert ugyanis ennek az bújdosó magyarságnak sem

Digitized by Google

rendben vétele, sem ottan való megtelepítése, és az oly palánknak megépíttetése, vagy annak megintézése, a mi jelenlétönk nélkül jóformában és a mi satisfactiónkkal akárki által is véghez nem mehet; jobb azért abban hadni, mintsem roszúl véghezvitetni. Skerlet uram házához szólló levelet Grigoracsko fiának magának küldöttük meg, ugyan neki szóllott; megmondhatja kegyelmed ez szerént Skerlet uramnak. — Az mi az Landor-Fejírvárrúl érkezett levelekben letött dolgokat illeti: Madács uramnak helyessen tött választ azok iránt kegyelmed; mi sem írhatnánk most annál egyebet; lássuk, micsoda dolgokkal küldik be embereket hozzánk, minthogy arra relegálnak, hogy attúl mindeneknek végére mehetünk. Várván onnan egyéb nagyobb importantiájú dolgokban világosítást: míg már az onnan jövő s bizonyossan várható embert kegyelmed ide nem küldheti, és mi is egész lument nem vehetünk az odaki való dolgokban, suspendáljon mindeneket, se egyben, se másban az végházakban lakó kuruczok dolga s instantiái iránt az vezér kapuját ne búsítsa, és azzal az mi egyéb instantiáinkat is ne nehezítse; mind egyben s mind másban az onnan jövő s érkezendő ember praetextussával leszen az instantiában is az jól alkalmatosság, mely alkalmatossággal talám oly dolgok is jöhetnek be, kik is erunt pro palato ministrorum, et invitare poterunt illos ad majorem discretionem. Egyébaránt, ha valamely extraordinarius és nagyobb importantiájú dolgok s hírek intervéniálnának, s ezek elébb érhetnek kegyelmedhez, kiknek repraesentatiója pro communi bono addigis szükségesnek ismertethetnék, az míg nekünk dispositiónkat vehetné felőle: az más dolog, — mert ebben az discretio lehetne

Digitized by Google

az regula. Az szegény praedicator, Debreczeni, casussa keservessebb; ha valaki érkeznék, arrúl addigis, hogy az odaki levő kuruczok képében arzoált adjon kegyelmed az vezérnek, — nem ellenzhetni, hogy tudniillik az gyilkos addig el ne bocsáttassék, míg az vezér oda nem megyen, hogy akkor osztán ezen dolog törvényessen revideáltassék; de a magunk neve alatt mi addig sem kívánunk arrúl írni, míg az feljebbemlített ember hozzánk be nem érkezik. Megírja penig, ha alkalmatossága leszen, mind Madácsnak s mind Szappanosnak, hogy az gyilkossal ne alkudjanak, sem az özvegynek az gyilkossal megalkudni meg ne engedjék, és mind Madács s mind Szappanos igyekezzenek s fáradozzanak abban, hogy az kadia előtt vehessenek hacsetet — bár valamely ajándék útján is — attúl a két törökttől, az kik bizonyságot tehetnének, hogy megölte. Ez a dolog est res magnae et pessimae consequentiae; bizonyságot valljon nem találhatni-e ajándékért is a törökök között? Csak legyenek az dolognak emberei tiszt uraimék, hogy a mellett ezután mi is keményebben foghassuk. Az szerdárt is penig ne vádoljuk: non enim est de tempore; s minthogy az megholt embert fel nem támaszthatni: valamint életében rendeltetett volt az szegény Debreczeni Istvánnak az provisió: az hadak az törökök ttől várható taiunja alkalmatosságával az özvegynek és az árváknak az szerént szolgáltassák ki, és continuáltassék is, valamikor csak az hadaknak élést osztanak, azokat se felejtsék ki szegényeket; és hogy praedicator nélkül ne legyenek: az Tömösváratt szabadúlt praedicatorok közzül egyikét hozassák Landor-Fejérvárra; megszaporodván máskint is az hadak, Petróczi urammal odamenendő hadak alkalmatosságával: annyi embernek

Digitized by Google

megkívántatik az praedicator, s el is élhet közöttök., etc.

53.

Kül-tihájának. Die eodem.

Édes jóakaró uram! Kegyelmed felől tudakozódván, értettük a kapi-tiánktúl, hogy Kocsa Musztafa passa vezér kapuján lakván, minket is nehezen esmér, mely vezérnek idejében, többire apánk helyett lévén, a mi dolgaink is az fényes Portán jól folytanak. Isten penig kegyelmedet is illyen állapotra s becsületre vitte: örömmel értettem, Istentől az török császár és török nemzet szolgálatjában jó egészséget és jó szerencsét kívánván. Hogy kegyelmed az mi jóakaratunkért Hacsi Szulimánhoz mutatta jóakaratját: igen kedvesen vettük, s kérjük továbbá is, ha mikor ott lévő kapi-tihánk vagy tolmácsunk megtanálja valamely dolgokban, — legyen jóakarattal hozzájok.

54.

Zagarcsi-basának. Eodem.

Isten áldja meg! Az jancsár-tisztek és kegyelmed előtt való zagarcsi-basa jóakarónk lévén, kegyelmedet ezen levelünk által megkeresni és köszönteni kívántuk, minden jóknak kívánásával kérvén: ha miben embereink kegyelmedet is megkeresik, jó szívét s indúlatját hozzánk is, hozzájok is megmutatni ne neheztelje. Isten minket is éltetvén s megtartván, mi se feledkezünk el kegyelmed jóakaratjáról.

55.

Iratott Horvát Ferencz uramnak. Die 21. Februarii.

Az tegnap Constantinápolyban posta által, kit az franczia orator deputatussa Muszur Juglas expe-

Digitized by Google

diált az oratorhoz, kegyelmednek bővön és hosszason írtunk, azokban replicálván két rendbéli leveleire is, s ugyanakkor írván Skerlet uramnak is választ, és ugyan az kül-tihájának és zagarcsi-passának is, kegyelmed intimatiója szerént, és hogy már, az míg Landor-Fejérvárrúl Madács uram vigesima tertia Januarii datált levelének continentiája szerént az tőllök hozzánk bekűldendő ember el nem érkezik: az végházakban levő kuruczok dolgában ha mi instantiák lehetnének is, — kegyelmed suspendálja, hacsak valamely extraordinarius és meritalis nagy dolog nem leszen, melynek is repraesentatiójának halasztásában káros consequentia lehetne. Írtam volt arrúl is kegyelmednek, annakutánna penig vétetett munkában az rabok szabadítása; az minthogy Isten segítségébűl Szabó Gáspár huszadmagával már meg is szabadúlt; mint afféle helyrűl szabadúlt emberek: szegények, nyomorékok, mezítelenek. Mindőszve voltak ezek negyvenőtőn, mikor ide rabságra hozták, vagyon még közzülök az gállyákon huszonkettő, hárma penig megholt. Ím, azoknak is az kik még odamaradtak, lajstromát megküldöttük ezen alkalmatossággal, találtassék kegyelmed kezénél, ha szót tennének felőllök, vagy hogy ezután is, az mikor az vezért azok iránt is megtaláljuk; azokat sem hagyhatjuk odaveszni, hacsak jövendőben is szabadíthatjuk szegényeket. Az urmelli új kaziaszkerrel Musztafa effendivel magunk szemben lévén, írásban is micsoda dologrúl adtunk be írást nekie pecsétünk alatt, és vélle való beszélgetésünk is mennyiben volt: leiratván mind az kettőt, kegyelmednek directiójára elkűldöttük. Mikor Veteranit Karan-Sebesnél felverték: e volt akkor is urmelli kaziaszker, ez jött be a

Digitized by Google

császárral is ide, s akkor a császárral itt is telelt, ugyanazon urmelli kaziaszkerségében. Az tolmács Amhet kegyelmedet informálhatja: ennek az kapujára azon a télen mennyiszer kellett járni, — de miolta megmazullották volt is, megtartván vélle a barátságot és jó correspondentiát, Isten áldja meg, látom, most arrúl is megemlékezik! Végezvén azért úgy vélle, hogy Drinápolyban is, ha mi dolgaink vagy híreink lesznek, megkeressük és vélle a confidentiát, barátságot megtartsuk, — ehhez képpest azért kegyelmed is elmenjen hozzája, ha mi hírek vagy oly dolgok lesznek, kegyelmed vélle is közölje, az confidentiát vélle manuteneálja, és a leszen-é, a mint magát ajánlotta? experiálja, a végre küldvén meg vélle való conferentiánkrúl is az informatiót, hogy ha békességre fokadnak tovább is a dolgok: ehhez képpest tudja magát a vélle tovább folytatandó dolgokban is moderálni. — Az mely vezérnek s tihájának iratott leveleket is penig neki recommendáltunk: hogy kegyelmed is tudhassa, micsoda dolgok mennek be általa az vezér eleiben, és ahhozképpest a választ is urgeálhassa, — ím, azokat is pariáltatván, elküldöttük, elvárván mindezekre kegyelmed tudósítását, de mindenekfelett, hogy az szabadúlt kuruczok tainja fegyverek és továbbvaló accomodatiójok iránt, úgy az szállás dolgában is ha mi válaszát obtineálhatja az vezérnek, tudósítson késedelem nélkül. Az tegnapi levelünkben is megírtuk kegyelmednek, hogy az szállás dolgában az mely arzoál itt felejtődött volt Szőlőssi Zsigmond expedítiójakor, annakelőtte, úgymint vasárnap, expediált levelekben megküldöttük kegyelmednek. Nem kicsiny impatientiával várván az francziai orator híreit is, minthogy e napokban érkezett

Digitized by Google

egy hajó Smirnában, s ez a hajó feles leveleit hozta az oratornak, úgy vagyon itt a híre. Ha valamely ember érkezik penig az végházakbúl Drinápolyban, és oly, a ki mihozzánk expediáltatott volna, — kegyelmed ott ne tartóztassa, hanem egy órával elébb expediálja; nem küldik onnét az oly embert költség nélkűl, ha szintén az lova elbágyadna is: kiracsi lovat fogadhat ez illy ember Drinápolyban, az kin idejöhessen. Az angliai orator secretariussának Bécsben való expedítiója itt is confirmáltatik a galatai keresztyénektűl, et quod Dominus Pagiet cancellarium suum, quem in residentia sua dereliquerat, vocavit Adrianopolim, ut in absentia secretarii opera istius uti possit. Ezeket formalibus így írta ki egy hiteles correspondensünk. Vigilantibus ergo subveniunt jura.

56.

Az urmelli kaziaszkernek. 20. Februarii.

Ki legyen az seiszlam és a két kaziaszker a török birodalomban, jól tudván, kegyelmedet kérem: azelőtti császárok athnáméjokot, kit nekem szolgájoknak jámbor és igaz régi szolgálatomért adtak, megolvasni és ahhozképpest én képemben a vezért arra is kérni nevemmel ne neheztelje, minthogy most az emberek között felforog az az hír, hogy a német császár a törökkel meg akarna. . . . . .

(Ezen elűl-hátúl csonka leveleskönyvet a kir. kamara levéltára rendezetlen részében találtam. Bay Mihály, Sándor Gáspár, Bay András stb. kezeírása, mint az általam a megelőző kötetben közzétett 1694-iki leveleskönyv. Formája is egészen azonos.)

Digitized by Google

IX.

THÖKÖLY ÉS A TÖRÖKORSZAGI BUJDOSÓ MAGYAROK

ELŐTERJESZTÉSEI A BRITT KORMÁNYHOZ.

1698.

1.

Thököly Imre emlékirata a portai angol követhez, a karlóczi béketárgyalások alkalmával.

Excellentissime Domine, Domine mihi colendissime!

Posteaquam prioribus Hungaris, Patriae Gentis Hungaricae avitarum, ac sacris Diplomatibus Regiis confirmatarum Libertatum Defensoribus, fatis cedensibus, onus defensionis adhuc in tenera juventute ex arcano Dei Consilio in me condescensum fuit, adeoque ut potui, feci mecum vocationem, Deum testor, non privatam meam dignitatem aut gloriam, sed publicam Gentis meae et praesertim Evangelicae Religionis violatae Libertatis restaurationem quaesivi; sed quia ab isto Defensionis tempore, infandis vicissitudinibus, diuturnique ac horrendi Exilii miseriarum extremitatibus saepe numero ita sum obrutus, ut nisi Spiritus Sancti intrinseca consolatione corroboratus fuissem, jam dudum hactenus hanc justissimam Jesu Christi et Gentis Hungariae Causam deserere coactus fuissem. Et quia mihi ex Belgradino perscriptum est,

Digitized by Google

quod Serenissimus ac Potentissimus Magnae Brittaniae Rex Wilhelmus Tertius, Fidei Nostrae Defensor, ac inter Potentissimos Germanorum et Turcarum Imperatores Intermediator acceptatus, Dominus Dominus Noster Clementissimus, ad solennitatem Tractatus et Conclusionis hujus Pacificationis inter praefatos Imperatores fiendae etiam Vestram Excellentiam ablegaverit ac benignos Ordines suos etiam de justissima Causa Nostra Hungarica in hanc Pacificationem includenda Vestrae Excellentiae clementer dederit:

Excellentissimam itaque Dominationem Vestram propter Deum et ejus gloriam rogatam et obtestatam habeo, ut juxta Postulata Publica Hungarorum, nostra sicut et juxta Postulata mea, licet seorsim scripta simul tamen praesentanda justissimam Causam meam, Gentis meae Hungaricae ita et Evangelicae in Hungaria et Transylvania Ecclesiae, cum reali restitutione Libertatis Diplomaticae ac Bonorum omnium et universorum; item permansionis securitate Exulantium Hungarorum quo benigniori modo in hanc Pacificationem includere, determinare, ac etiam sub Clementi Garantia seu Protectione Serenissimi ac Potentissimi Brittannici Regis Wilhelmi Tertii (uti in toto mundo pro Fidei Protestantium Defensore declarati et celebrati) ac etiam Parlamentorum Anglicanorum in posterum semper conservari facere Vestra Excellentia dignetur: faciet Vestra Excellentia rem Deo gratissimum, Ecclesiae vero Evangelicae Hungaricae proficuam, Deus Triunus Maximus Vestrae Excellentiae benedicat, — et ego, dum vivam, maneo Excellentiae Vestrae Addictissimus Servus, Emericus Thököly, m. p. Constantinopoli, die 4. Julÿ 1698. Stylo novo.

Digitized by Google

2.

Thököly Imre és Zrínyi Ilona kívánalmai.

Postulata mea Principissaeque meae Helenae Zrínyi, penes Credentionales Literas meae Excellentissimo Domino, Serenissimi ac Potentissimi Magnae Britanniae Regis Wilhelmi Tertii, Fidei Defensoris, uti Intermediatoris Domini Domini Nostri Clementissimi pro Pacificatione inter Potentissimos Germanorum et Turcarum Imperatores tractanda et concludenda ad Castra Germanorum et Turcarum expedito extraordinario Legato, Sacrae Caesareae Regiaeque Majestatis Plenipotentiario scriptas, simul cum humillima supplicatione et Publicis Postulatis Universitatis Hungarorum pro Deo et Patria Exulantium exhibendis repraesentanda.

Primo. Ut Postulata Hungarorum cum annexa supplicatione Evangelicae Hungaricae Ecclesiae Exulantis, Vestrae Excellentiae praesentanda, in omnibus punctis et clausulis effectuentur.

Secundo. Ut mihi meaeque Principissae in ommibus mihi adhaerentibus tam sub protectione Turcarum in Terra Turcica pro Deo et Patria Exulantibus, quam etiam extra Terram Turcicam ubicunque Locorum existentibus, modalitate in Publicis Postulatis Hungarorum, ut praescriptum est, pro Deo et Patria Exulantium inserta et specificata Amnystia detur, et captivi omnes dimittantur.

Tertio. Porta Ottomanica juxta suum strictum Athname seu Juramentum, si Principatum Transylvaniae cum Partibus Hungariae eidem annexis mihi assignari velet, prouti et tenetur: Sacratissimae Suae

Digitized by Google

Majestatis et Excellentissimi Domini Suarum Majestatum Plenipotentiarii in eo ne contrarientur.

Quarto. Ut omnia et universa Bona et Dominia, Arces videlicet et Castella, — Juraque Possessionaria Paterna et Materna, Paterno et Materno Avitica, pariter et Testamentaria dispositione mediante mihi Legata, aut quocunque legitimo Jure acquisitica mea, vel justo successionis Jure in me devolvenda, tam in Hungaria, quam et in Transylvania, quocunque nomine censeantur, (quae omnia suo tempore fusius specificabuntur) una cum Proventibus et quibuslibet reditibus, ab occupationis tempore, ad diem usque resignationis perceptis, mihi, Haeredibusque ac Posteritatibus ac etiam Legatariis meis utriusque sexus universis restituantur et universae meae legitimae praetensiones complanentur, inter quas Arces Arcem Huszt in Comitatu Maramaros nominato existentem, tamquam jure immediatae successionis me concernentem et invite a me ademptam, ideoque hodie quoque sub contradictione mea haerentem, una cum universis Bonis de jure et ab antiquo ad eandem Arcem pertinentibus, nominanter autem cum Salis Fodinis in eodem Comitatu habitis et Curia Nobilitati in Oppido Sziget exstructa, cum universis Bonis ad eandem Curiam quoque pertinentibus, mihi restituantur.

Quinto. Comitis Stephani Thökölyi, uti mei Progenitoris, ac etiam acquisitos meos Thesauros, ubivis Locorum in Hungaria et Transylvania quocunque tempore et qualicunque sub praetextu occupatos, in paratis pecuniis, Annulis, Monilibus, Gemmis, aliisque pretiosis rarioribus lapidibus, aureis et argenteis vasis, equorumque ornamentis, ac cujuslibet specie

Digitized by Google

clenodiis item in vestibus ac aliis rebus mobilibus ad unum millionem florenorum Germanicalium sese extendentes benigne complanari, ac pro iisdem satisfactionem praetendo.

Sexto. Literas et Literalia Instrumenta mea de Arcibus, Castellis, Civitatibus, Oppidis, Villis et Pagis, Locisque populosis et desertis, ac de quibuslibet bonis et juribus possessionariis per Praedecessores meos vel per me possessos Privilegia, Donationales, Consensuales, Inscriptionales, Obligatoriales, tam in Capitulis et Conventibus, quam in Comitatibus authentice emanatas statutorias Bonorum Familiae meae Thökölianae, sicut et praetensionum mearum concernentes et concernentia restitui, aut per Suam Majestatem Sacratissimam clementer renovari facere et mihi assignari postulo.

Septimo. Ab onere Tutoratus Familiae Rakocziánae plenariam absolutionem peto.

Octavo. Ut omnes et universas Arces, Castella, Civitates, Oppida, Villas et Pagos, Locaque populosa et deserta, unacum omnibus appertinentiis et reditibus, proventibusque universis (etiamsi in quocunque Terrarum Loco ego videlicet et Principissa mea Helena Zrínyi habitaremus) per Nostros homines possidendi, usuandi, eorumque universorum Bonorum proventus percipiendis, aut etiam in casu necessitatis eadem Bona divendendi pretia ad Nostros usus convertendi, ac de omnibus Bonis et Juribus possessionariis praefatis commoda et plenaria disponendi facultas Nobis concedatur.

Ex parte autem meae Principissae Helenae Zrínyi.

Primo. Arcem Regécz nominatam, pro rebus pa-

Digitized by Google

raphernalibus propriis ejusdem Principissae in contentationem Sacrae Caesareae Regiaeque Majestatis per Principem olim Franciscum Rákóczi, Camerae Scepusiensi persolutam expositis, siquidem ille Princeps Franciscus Rákóczi eandem Arcem Regécz nominatam dictae Principissae in quadraginta millibus tallerorum Imperialium in Venerabili Conventu Lelesziensi inscriptiter obligavit: ideo cum omnibus Oppidis, Villis et Pagis ac appertinentiis, proventibusque universis dictae Principissae restituantur.

Secundo. Siquidem post Deditionem Arcis Munkács, Sacra Caesarea Regiaque Majestas per Eminentissimum Dominum Cardinalem Leopoldum a Kolonics, pro reditibus et proventibus annualibus Bonorum Regeczianorum tria millia tallerorum Imperialium annuatim persolvi debita dictae meae Principisse benigne ordinavit, quae licet sub decursu trium annorum praeteritos persolvi neglecta, viginti septem millia tallerorum Imperialium, tamquam juxta debita jure merito Principissae meae praetendo. Quae debita jure etiam Capitulationis praefatae Arcis Munkácsiensis per Generalem Plenipotentiarium Suae Majestatis Sacratissimae Antonium Comitem a Caraffa factae ac Tractatus Haiszleriani, Decreto Caesareo confirmari postulo.

Tertio. Bonorum Jurium Possessionariorum Comitis Petri Zrínyi, uti Progenitoris Principissae meae, paratis pecuniis emptorum bonorum ratam suam Portionem, Jure Regni ipsam concernentem praetendo.

Quarto. Pecuniis Maternis a Familia Tersaczki habitis emptorum Bonorum, ratam ejusdem Portionem postulo.

Digitized by Google

Quinto. Ex omnibus Bonis mobilibus Principis olim Francisci Rákóczi, pariter et immobilibus, uti prioris Domini et Mariti meae Principissae, si quae Bona mobilia et immobilia inter dictam Principissam, Rákóczi juniorem filium, ac Julianam Rákóczi filiam suam necdum sunt divisa, ratam ejusdem Principissae meae Portionem praetendo.

Sexto. Ab onere Tutoratus Filii et Filiae meae Principissae absolutionem Viennensem confirmari postulo.

Septimo. Ut Jure generalis Amnystiae, Excellentissimi Domini suprafati Plenipotentiarii, Comiti Joanni Zrínyi, tamquam Fratri carnali et Uterino dictae Principissae, ex Captivitate dimissionem ac Bonorum Paternorum et Maternorum ratae portionis ipsi Joanni Zrínyi restitutionem procurare dignentur, humanissime Suas Excellentias rogo. Datum Constantinopoli, die quarta Mensis Julii, Anno 1698. Emericus Thökölÿ, m. p. (L. S.)

3.

A bujdosók emlékirata Nagy-Brittania portai követéhez, a karlóczi béketárgyalások alkalmával.

Excellentissime Domine, Domine ac Patrone Nobis Gratiosissime!

Quandoquidem ex Beligradino Nobis notificatum est, quod Serenissimus ac Potentissimus Magnae Brittanniae Rex Wilhelmus Tertius, Fidei Nostrae Defensor, ac inter Potentissimos Germanorum et Turcarum Imperatores Intermediator acceptatus, Dominus Dominus Noster Clementissimus, ad solennitatem Tractatus et Conclusionis hujus Pacificationis inter praefatos Imperatores finiendae, etiam Vestram Excellen-

Digitized by Google

tiam ablegaverit, benignosque suos Ordines etiam de justissima Causa Nostra Hungarica in eadem Pacificatione quo meliori modo includenda Vestrae Excellentiae dederit:

Certe Nos pro Consolatione Nostra habemus, dum Orthodoxae in Hungaria et Transylvania Protestantium Ecclesiae ita et Exulantium justissima Causa etiam per Vestram Excellentiam, uti Protestantium Ecclesiarum Nostrique Exulantium benignum Patronum, sub glorioso nomine altenominati Serenissimi Regis Brittannici Wilhelmi Tertii, si mediante hac concludenda Pacificatione cum contento Gentis Nostrae Hungaricae in benigniori optima forma concludatur, ad quod tam Sacratissima Imperatoria et Hungariae Regia Majestas Leopoldus vigore Sacri sui Diplomatis Regii, quam etiam Imperium hoc Turcicum, Virtute sui Athname seu strictissimi Juramenti coram toto Orbe jam divulgati, firmissime sunt obligati.

Ne itaque in fundamentalibus et positivis Regni Hungariae legibus, item Divorum quondam Hungariae Regum, scilicet: Matthiae Secundi Austriaci, Ferdinandi Secundi, Ferdinandi Tertii, Ferdinandi Quarti, ac etiam moderni Sacratissimi Imperatoris uti Hungariae Regis Leopoldi Sacris Diplomatibus, ita etiam eorundem Regum cum Praedecessoribus Transylvaniae Principibus Stephano Bocskai, Gabriele Bethlen et ultimarie cum Georgio Rákóczi seniore conclusis Pacificationibus firmatae et fundatae Evangelicae Hungaricae Ecclesiae libertati, haec moderna inter praefatos Imperatores concludenda Pacificatio quoquomodo praejudicaret, imo, ut omnis defectus praecaveri possit, ecce pro humillima informatione

Digitized by Google

Nostra haec justa Postulata Hungarorum modernae Nostrae demissae supplicationi inclusa, ita et pro legitimo Postulatorum Nostrorum Fundamento etiam vera et genuina Paria Pacificationis Ferdinandi Tertii Imperatoris et Hungariae Regis, cum praescripto Georgio Rákóczi Seniore Principe Transylvaniae in Anno 1645. ultimarie solenniter conclusae, Excellentiae Vestrae transmisimus, praesentanda; cujus Pacificationis Originalia sub pendenti Sigillo Caesareo inque primordio Literarum Aureis Characteribus, per formam Libelli ad Chartam Pergamenam scripta prae manibus Nostris habentur: interim tamen Excellentissimo Domino Milordi Wilhelmo Pagy et Serenissimae Suae Regiae Majestatis Brittannicae in hac Porta Ottomannica Legato, Oratori Extraordinario ejusdem Pacificationis, in Cancellaria Belgica Excellentissimi Domini Oratoris similiter in hac Porta Ottomannica residentis authenticata transumpta paria per Nostros homines exhibita etiam modo prae manibus Suae Excellentiae habentur.

Si itaque eadem Nostra Postulata Hungarica cum Pacificatione praefata confrontare et bene considerare Vestra Excellentia dignabitur: nihil Nos praeter justitiam communem, Publicum Bonum, Publicamque Pacem et Tranquilitatem Regni Hungariae et Transylvaniae, ac etiam praeter Sacratissimarum Suarum Majestatum quietem postulamus, luculenter apparebit. Apparebit ex illa Pacificatione etiam in hoc, quod altenominatus Imperator et Rex Hungariae Ferdinandus Tertius, etiam Filium suum, modernum Sacratissimum Imperatorem et Hungariae Regem Leopoldum ac Universos Successores suos ad observandas Libertates Religionis Evangelicae ac

Digitized by Google

totius Patriae Hungaricae in Sacro Diplomate suo praefatae Pacificationi inserto firmissime obstrinxit. Toti mundi et hoc declaratum et provulgatum est, quod felicis Inaugurationis et Coronationis suae tempore, modernus Sacratissimus Imperator et Hungariae Rex Leopoldus, ad Patris sui Ferdinandi Tertii Pacificationis conclusa et ad Libertates Evangelicae Religionis ac totius Regni Hungariae, item ad praedecessorum Hungariae Regum collata Privilegia, ac ad Leges positivas Gentis Hungaricae, sancte et inviolabiliter observandas et observanda, ac per alios observari faciendas et facienda, in Sacro suo Diplomate Regio, coram adstantibus Regni Hungariae universis Statibus et Ordinibus, ita et eorum Legatis extraneorum aliorum Regum et Regnorum eotum Posonii praesentibus, Suo orali juramento et obligatione se et suos successores universos firmissime adstrinxit. Quae siquidem Libertates Regni Hungariae, ita et Religionis Evangelicae Hungaricae non sunt observatae: ideo ad hoc sangvinolentium diuturnum bellum avitae et Diplomaticae Libertatis Defensorium (licet juxta Regni Hungariae Privilegia et Fundamentales Positivasque Leges, signanter vero Divi Andreae Secundi Hyerosolimitani Regis Decreta et Regno collata Privilegia, necnon juxta Ludovici Primi aliorumque subsequentium Hungariae Regum praefatorum Decretorum et Privilegiorum confirmationes et Statuta, ita et juxta Titulum decimumquartum Partis primae operis Tripartiti Decreti, Gentis Nostrae Hungariae Defensoria Arma summendi licentia manifesta est) interim tamen coactive eruptum est.

Ut tandem aliquando tantae Christiani Sangvinis effusioni cum redintegratione Libertatis Evange-

Digitized by Google

licae Religionis ac Regni Hungariae et Transylvaniae ex ingenita Suae Majestatis Sacratissimae Clementia parceretur; ideo haec legitima et juxta Postulata Hungarorum ac Nostra modernae Pacificationi concludendae benigne inserenda Vestrae Excellentiae praesentari curamus.

Quare Excellentiam Vestram per Sacratissima vulnera perque gloriosum sangvinem Jesu Christi humillime oramus, ut haec legitima Postulata Nostra cum contenta Gentis Nostrae et Ecclesiae Hungaricae Evangelicae Saeculariumque Statuum libertatis redintegratione, ita et cum Epulantium Hungarorum securitate, in moderna pacificatione inter Sacratissimam Romanorum Imperatoriam et Hungariae Regiam Majestatem, ac inter Potentissimum Imperatorem Ottomanicum concludenda, ex Christiana compassione sua quo meliori modo formaliter inserere, Evangelicamque in Hungaria et Transylvania Jesu Christi Ecclesiam sub Clementi Protectione et Authoritate Serenissimi ac Potentissimi Magnae Brittanniae Regis Wilhelmi Tertii (prouti Pacis hujus Intermediatoris) ac Parlamentorum Anglicanorum in futurum deinceps semper conservari facere dignetur. Hinc enim aliquot millies millenas in Hungaria et Transylvania Evangelicorum Animas ab Anti-Christi jugo et charactere Vestra Excellentia eripere et conservare potest, quorum Animarum ereptio et conservatio Excellentiae Vestrae vitae aeternae Thesaurus erat. Hinc Serenissimo ac Potentissimo Magnae Brittanniae Regi Wilhelmo Tertio, ac Parlamentis Anglicanis immortalem gloriam, sibique immortale decus inter Gentem Nostram Hungaricam semper depraedicandum Excellentia Vestra acquiret.

Digitized by Google

Confidimus enim in Serenissimi ac Potentissimi Magnae Brittaniae Regis Wilhelmi Tertii ac Parlamentorum Anglicanorum Clementi, ita etiam Excellentiae Vestrae pietissimae et conscientiosae operatum, quod libertas Helveticae et Augustanae Religionum Ecclesiarum in Hungaria per hanc intermediationis operationem redintegretur, ac tam in Hungaria, quam in Transylvania cum seculari libertate firmiter stabilietur. Confidimus etiam, quod Exulantium Hungarorum (cum restitutione ipsorum omnium Bonorum et danda ipsis generali Amnistia) securitas, — confidimus porro, quod Gentis Nostrae Hungaricae antiquae libertatis et privilegiorum restauratio, ita et Celsissimi Principis nostri Emerici Thököly, Celsissimae Principissae Nostrae Helenae Zrínyi justarum praetensionum plenaria complanatio, omni meliori modo procurabitur. In quorum clementem protectionem, et Excellentiae Vestrae Deo gratissimam et debitam operationem, tam Orthodoxam Evangelicam Jesu Christi in Hungaria et Transylvania Ecclesiam, quam Principem et Principissam Nostros ita et Exules Hungaros ac Gentem Nostram Hungaricam devovemus. Praeterea Excellentiae Vestrae utriusque vitae felicitatem apprecamur. Datum Constantinopoli, die 4-a Julii 1698. Stylo novo. Excellentiae Dominationis Vestrae humillimi servitores: Universitas Hungarorum Pro Deo et Patria Exulantium. (L. S.) *)

*) Ugyan e bujdosó magyaroknak — kik aztán 1703. közepén b. Orlay Miklóssal és b. Petrőczy Istvánnal élükön, karddal kezökben, szám szerint mintegy 500-an, költöztenek vissza a hazába, Rákóczi hűségére — 1699-ben Nikápolytt tartott gyülésükből a fényes portához intézett fölterjesztését l. e Monumenták XXIII-ik kötetében 769. stb. lapokon általam kiadva.

Digitized by Google

4.

A bujdosók kívánalmai.

Publica Postulata Hungarorum, ad Publicam Pacem et Futuram Tranquilitatem Regni Hungariae et Transylvaniae necessaria, quae ideo conscripta sunt, siquidem in his Postulatorum Punctis contenta, tam secularis Politiae Gentis Hungariae, quam Evangelicae Religionis Antiqua et Avita Libertas (contra Sacra Diplomata seu Juramenta Regia, scilicet Matthiae Secundi, Anno 1608., Ferdinandi Secundi, in Anno 1618., Ferdinandi Tertii, in Anno 1626., Ferdinandi Quarti, in Anno 1647., ita et modo viventis Sacratissimi Imperatoris et Hungariae Regis Leopoldi, coram Universis Statibus et Ordinibus Hungarorum, ac etiam coram plurimis Extraneorum Regum, Principum et Electorum, ac Rerum Publicarum Christianarum Legatis, Posonii, in Anno 1655. praesentibus, tempore felicis Suae Inaugurationis seu Coronationis, oralibus vivis vocibus Suarum Majestatum pronunciata et praestita, — item contra solennes Pacificationes Imperatorum et Hungariae Regum, scilicet Rudolphi Secundi cum Stephano Bocskay in Anno 1606., Ferdinandi Secundi cum Gabriele Betthlen in Anno 1621. et 1624., ac ultimarie Ferdinandi Tertii cum Georgio Rákóczi Seniore in Anno 1645., Principibus Transylvaniae solenniter initas et conclusas) violata est. — Ideo juxta illa Sacra Diplomata Regia, praesertim vero juxta Sacrum Diploma seu Juramentum Regium modo viventis Imperatoris et Hungariae Regis Leopoldi, item juxta Imperiale Atthname Potentissimae Portae Ottomannicae Nobis et Genti Hungaricae datum, infrascripta Publicorum Postulatorum Puncta, ac etiam justissi-

Digitized by Google

mas Celsissimi Principis Emerici Thökölyi et Dominae Principissae Helenae Zrínyi praetensiones per Suam Celsitudinem seorsim repraesentandas, — similiter haec Nostra Postulata per hanc Pacificationem inter Potentissimos Romanorum et Turcarum Imperatores concludendam benigne complanari humillime imploramus.

Primo. Quod omnes Status et Ordines Regni, Liberaeque Civitates, necnon Oppida Privilegiata, et Milites Hungari in Praesidiis et Confiniis Regni, vigore Articuli primi anni millesimi sexcentisimi octavi, ac Diplomatum Regum, scilicet Matthiae Secundi Austriaci, Ferdinandi Secundi, Ferdinandi Tertii, Ferdinandi Quarti, ita et moderni Imperatoris Sacratissimi ac Hungariae Regis Leopoldi Conditionis sextae, aliorumque superinde Regni, usque annum millesimum sexcentesimum quinquagesimum nonum, Publicorum Statutorum et Articulorum, item Pacificationum cum Principibus Transylvaniae Stephano Bocskay, Gabriele Betthlen, ultimarie vero cum Georgio Rákóczi Seniore, solenniter conclusarum liberum habeant suae Helveticae et Augustanae Religionis Exercitium, cum libero Parochiarum, Templorum, Gymnasiorum et Scholarum, Turrium, Campanarum et Sepulturarum, item Pastorum, seu Concionatorum, necnon Gymnasiorum et Scholarum Rectorum et Studiosorum usu. Nec quisquam in libero suae Helveticae et Augustanae Religionis Evangelicae Publico ac Pvivato Exercitio a nemine quovismodo aut quovis sub praetextu in perpetuum deinceps turbetur aut impediatur.

Secundo. De non impediendis seu turbandis in sua Confessione Evangelicis Rusticis, ut illi quoque

Digitized by Google

propter Bonum Pacis et Tranquilitatem Regni Hungariae et Transylvaniae, sive sint confiniarii, sive oppidani, sive villani, in quorumcunque Dominorum Terrestrium et Fisci Regii Bonis, juxta praescripta Diplomata Regia, item Articulis Regni ac Pacificationes, in libero suo Helveticae et Augustanae Religionis Publico ac Privato Exercitio ac usu, in Sua Majestate Sacratissima vel ejusdem Successoribus, ac in quibuslibet Ministris, aut Dominis suis Terrestribus, vel quibusvis Secularibus et Ecclesiasticis hominibus, sub qualicunque praetextu, nullomodo turbentur aut impediantur. Hactenus autem post Pacificationem inter Gloriosae Reminiscentiae Imperatorem et Hungariae Regem Ferdinandum Tertium, et Principem Transylvaniae Georgium Rákóczi Seniorem in Anno millesimo sexcentesimo quadragesimo quinto solenniter conclusam et usque modernum tempus praesentis Pacificationis, quicunque Helveticae et Augustanae Religionum Evangelici, sive Barones, Magnates, sive Nobiles, sive in Liberis Civitatibus et Privilegiatis Oppidis residentes, Evangelici homines, sive Mechanici artifices in quocunque Regni loco, sive in Praesidiis et Confiniis, Oppidis et Villis, ac Fisci Regii aut quorumcunque Dominorum Terrestrium, quibuslibet Bonis residentes, Milites et Rustici seu subditi, in sua Religione Evangelica impediti et turbati, vel ad Pontificiam Religionem assummendam coacti sunt: illis omnibus et singulis liberum sit Religionis ipsorum Evangelicae usum reassumere, tam publice quam privatim exercere, et omni libertate continuare permittantur, neque deinceps ad Romano-Catholicam Fidem, aut ad Evangelicae ipsorum Religioni

Digitized by Google

contrarius Cerimonias in posterum ullo unquam tempore sub quolibet praetextu compellantur.

Tertio. Ut omnes et singuli Helveticae et Augustanae Religionum Ecclesiarum Pastores seu Concionatores, necnon Gymnasiorum et Scholarum Rectores ac Studiosi, tam in Liberis Civitatibus, quam in Privilegiatis Oppidis, item in Confiniis et Praesidiis, necnon in Fisci Regii Bonis et quorumcunqe Dominorum Terrestrium Secularium et Ecclesiasticorum in quibuslibet Oppidis, Pagis et Villis, in sua Ministeria et Officia Ecclesiastica publica et privata redintegrentur, libereque interteneantur, per quos libera Verbi Divini tam publica quam privata Praedicatio, libera tam in Templis, quam in Gymnasiis et Scholis, ac etiam in Domibus Privatis Sacrorum Bibliorum, Catechismorum, Interpretumque Theologicorum Librorum explicatio et eruditio, Matrimonialium Copularum, ita et Divortiorum, item Sepulturarum, omnium denique Rituum Canonum et Consvetudinum Helveticae et Augustanae Religionum liber usus, libera Sacrae Coenae Dominicae et Baptismorum administratio, in tota Hungariae ubique locorum redintegrentur, et tam in Hungaria, quam in Transylvania in perpetuum semper conserventur, Literae vero Condemnatoriae, Sententionales et Proscriptionales, ex odio Evangelicae Religionis sub praetextu Rebellionis in Judiciis extraordinariis Posonii et Tyrnaviae in Anno 1671., 1672., 1673., 1674. vel etiam in aliis quibuslibet locis durantibus hisce disturbiorum temporibus contra Jura Regni celebratis, tantum per Pontificios Judices contra ipsos Evangelicae Religionis Ministros pronunciatae in aeternum cassentur et annihilentur.

Digitized by Google

Quarto. Ut omnia et singula Helveticae Religionum Ecclesiarum Templa, Gymnasia, Scholae, Turres, Campanae, Cimeteria, Molendina, Decimae, Proventusque Parochiales et Scholares, item quaelibet Bona Ecclesiastica Evangelicorum, quae post praefatam Pacificationem inter Ferdinandum Tertium Imperatorem et Hungariae Regem, ita et Georgium Rákóczi Seniorem, Transylvaniae Principem, solenniter usque hodiernum diem Pacificationis praesentis, ab Helveticae et Augustanae Confessionum Evangelicis Ecclesiis et Hominibus sub qualicunque praetextu occupata sint: illa omnia et singula realiter, de facto, sine dilatione, in tota Hungaria, Transylvania, ubique locorum (eo non obstante, etiamsi in praeactis disturbiorum temporibus aliquorum locorum priores Evangelici homines ad Pontificiam Religionem coacti essent tamen) Helveticae et Augustanae Religionum Evangelicis statibus et hominibus quantocius restituantur. Et quicunque sive superiores, sive inferiores, sive Ecclesiastici, sive seculares, aut vero militares Helveticae et Augustanae Religionum Templa, Gymnasia, Scholas, Turres, Campanas, Cimeteria, Molendina, Decimas, Proventusque Parochiales et Scholares, item quaelibet vel minima Bona Ecclesiastica Evangelicorum imposterum, sub qualicunque praetextu occupabunt, aut quicunque Helveticae et Augustanae Religionum Superintendentes et Seniores, Ecclesiarumque Evangelicarum Pastores seu Concionatores, item Gymnasiorum et Scholarum Rectores et Studiosos, in quibuslibet suae Religionis officiis et ministeriis, quovis sub praetextu turbabunt, ab Ecclesiis, Domibus Parochialibus, Gymnasiis et Scholis exturbabunt, expellent, incaptivabunt, aut oc-

Digitized by Google

cident: illi omnes et singuli, tanquam publicae pacis et tranquilitatis Regni turbatores et novorum intestinorum tumultuum et exinde subsequentium bellorum authores et excitatores, Publicorumque Regni Statutorum contemptuose violatores: in flagranti Crimine per quoscunque, imo etiam per Rusticos ubique locorum confestim capiantur. Si vero talium vel minimorum superius declaratorum celeratorum actuum, qualescunque Patratores Majori Potentia patrarent, quin in flagranti Crimine capi possent, ex tunc illorum Comitatuum quilibet Officiales et Gentes, in quibus talia scelera patrantur, statim insurgere et tales po tentes patratores, unacum secum assumptis capere, ac Judiciaria Sententia mediante in Poena Capitali et omnium Bonorum Possessionariorum amissione irremissibiliter punire, Evangelicam vero Ecclesiam, aut in Evangelicae Libertatis juribus laesos homines Evangelicos plenarie contentare debeant et teneantur. Quae autem Bona Juraque Possessionaria talium sceleratorum patratorum in eodem Comitatu reperiuntur: illa omnia occupentur et dividentur, et pretium illorum ad Publicas Necessitates ejusdem Comitatus convertantur. Si vero illi scelerati Patratores non in illo Comitatu in quo scelus patrarunt, personaliter Capitali Poena punirentur, interim tamen penes transscriptas Sententionales Literas alterius Comitatus, etiam illi Comitatus in quibus sceleratorum patratorum Bona et Jura Possessionaria occupentur, et ut supra declaratum est, divendentur, Pretiumque talium Bonorum et Jurium Possessionariorum ad Publicas illorum Comitatuum Necessitates convertantur; Officiales autem Comitatuum, quicunque illi fuerint, si in praenotatis casibus vel conniventes vel reni-

Digitized by Google

tentes forent: tales quoque Officiales, tanquam Publicae Pacis et Tranquilitatis Regni Turbatorum, intestinorumque tumultuum Authorum et Excitatorum Fautores, pari poena puniantur, — quibus neque Gratia Regia detur et suffragetur.

Quinto. Ut Helveticae et Augustanae Religionum seculares homines (sicut a tempore Gloriosae Reformationis usque horum Disturbiorum primordialia tempora, ita etiam deinceps semper) ad publica Regni Officia et Negotia, publicosque Honores et Dignitates sine discrimine Religionis eligantur et constituantur. Milites Evangelici Stipendia merentes, Militaribus Regiis Regestis ad Stipendia inscribantur, Mechanici quoque Artifices Evangelici in Contubernia seu Cechas recipiantur, Contrarientes vero, quicunque illi fuerint, tanquam publicae Pacis et Tranquilitatis turbatores, per Judices Comitatuum (in quibus Comitatibus illi resident) Poena Capitali et omnium Bonorum amissione irremissibiliter puniantur. Articuli vero, qui ab Anno 1681. sub his Disturbiorum temporibus contra quamcunque praedeclaratam specialitatem prioris Diplomaticae Libertatis Evangelicae Helveticae et Augustanae Religionis in seriem reliquorum Articulorum qualitercunque inserti sunt: illi omnes et singuli Articuli in perpetuum tollantur et annihilentur.

Sexto. Ut Seculares Status et Ordines Regni Hungariae Universi, juxta antiqua Divorum condam Hungariae Regum collata Privilegia et Libertates, item a tempore Sancti Andreae Secundi Hyerosolimitani tam Hungariae Regis, continuo usu practicatas fundamentales Regni Leges, a Sacratissimis modernis Regibus Hungariae Leopoldo et Josepho, eorundemque Successoribus universis et singulis in perpetuum

Digitized by Google

semper deinceps regantur, Judiciaque ubique locorum celebrentur; iisdem vero antiquis Privilegiis Libertatibus et usque millesimum sexcentesimum sexagesimum secundum continuo usu practicatis Fundamentalibus Legibus, qui Articuli in praeactis disturbiorum temporibus conditi contrariantur: in perpetuum tollantur et annihilentur; Officia autem sine discrimine Religionis Supremi et Vice-Generalatum ac Capitaneatum Regni, item Praesidiorum et Confiniorum, necnon Legationum ad vicina Regna et vicinas Nationes fiendarum, in negotiis Regnum Hungariae et Transylvaniae concernentibus, ita et Camerarum Fiscalium, Tricesimarumque, sed et Honores et Dignitates Romano-Catholicorum Episcopatuum, Capitulorum et Conventuum, nonnisi nativis tantum Hungaris deinceps semper conferantur; Onera vero Contributionum, Repartitionum et Accisarum Regno Hungariae et Transylvaniae, per Suam Majestatem Sacratissimam ac per Officiales Suae Majestatis contra jura Regni, sub praetactis Disturbiorum temporibus imposita, sicut et intentatus Haereditaritus Regni Hungariae et Transylvaniae in futurum supertollantur, neque amplius Status et Ordines Regni Hungariae et Transylvaniae iisdem aggraventur, sed et Militia extranea juxta Leges Regni superinde sancitas, et Sacratissimi Imperatoris et Hungariae Regis Leopoldi Sacrum Diploma, tam de Hungaria, quam ex Transylvania educatur.

Septimo. Ut pro Dei Gloria et Libertatibus Patriae Hungariae Exulantibus: Principi Emerico Thökölyi, cum Domina Principissa Helena Zrínyi et adhaerentibus Hungaris et Transylvanis, Dominis Baronibus, Magnatibus et Nobilibus, item Equestris et Pedestris

Digitized by Google

Ordinum Militibus Universis et Singulis, in et extra Terram Turcicam existentibus, de omnibus et singulis eorundem actis, factis vel patratis, ad formam Pacificationis Viennnensis, vel Ferdinandi Tertii Imperatoris et Hungariae Regis obliterandis, annihilandis, oblivionique (etiam per omnes Regnicolas) tradendis generalis Amnestia per Suas Sacratissimas Imperatorias et Hungariae Regias Majestates detur et concedatur.

Quae enim per Suas Majestates Sacratissimas, quam per Suarum Sacratissimarum Majestatum quoslibet Ministros et quosvis Regni Hungariae ac Militiarum Officiales, ita et Regnicolas, in perpetuum semper inviolabiliter observetur, ipsorum vero Bona et Jura possessionaria Paterna et Materna, Paterno et Materino avitica, et quaelibet justo Sangvinis jure ipsos concernentia, sicut et acquisitica et uxoria, universa et singula, tam modo superviventibus, quam vero sub praeactis disturbiorum temporibus qualicunque morte emortuorum, aut sub quocunque praetextu propter hanc justissimam Gentis Hungaricae ac Evangelicae Religionis Causam in Judiciis Extraordinariis contra Jura Regni condemnatorum Haeredibus, Posteritatibus et Legitimis Successoribus universis, de facto, sine ulla dilatione realiter restituantur; illae autem Condemnatoriae Sententiae et Sententionales Literae, quibus condemnabantur, simpliciter cassentur et annihilentur, omnes captivi, ubicunque fuerint, dimittantur.

Insuper ut sua Sacratissima Caesarea et Regia Majestas illas septemdecim Conditionis Sacri Diplomatis sui, quas tempore felicis Coronationis suae in Anno 1655. factae solenniter et publice juravit, et

Digitized by Google

inter Publicos Regni Hungariae ejusdem Anni Articulos sub typis expresse formaliter habentur, clementissime adimplere et observare, perque Successores suos ac etiam per alios quoscunque sancte et imposterum inviolabiliter observari facere dignetur.

Super quibus praescriptis universis Suarum Caesarearum et Regiarum Majestatum specialia seu peculiaria Diplomata imploramus, ac in futura post hanc Pacificationem et Diplomatum permutatione in omnium Statuum et Ordinum Regni Hungariae quam breviori termino sine dilatione celebranda Dieta, in speciali Articulo Regni, pro majori confirmatione inseri, typisque mandari humillime postulamus. Constantinopoli, die 18-a Maÿ, Anno 1698. Universitas Hungarorum Pro Deo et Patria Exulantium. P. H. *)

(Eredeti kéziratok a Rákóczi-levéltárban Vörösvárott.)

*) Nagy kerek pecsét, mely sárga selyemzsinóron függ az okmányról. A pecséten Magyarország czímere, koronátlanúl; körülötte e fölirat: SIGILLVM HVNGARORVM PRO DEO ET PATRIA EXVLANTIVM.

Digitized by Google

X.

TÖRÖKORSZÁGI EMLÉKEK ZRÍNYI ILONÁRÓL.

1698 — 1703.

1.

Extrait

des Minuettes de la Chancellerie de l'Ambassade de France à la Porte Ottomane. 1698.

L'An mil six cens quatre uingt dixheuit e le uingtcinquième jour du mois de Januier, par deuant nous Claude Lombardone, commis à la Chancellerie de Monseigneur l'Ambassadeur de France à la Porte Ottomane est comparée en personne Madame Helene Zrínyi, par la grace de Dieu Princesse de la Transilvanie et d'une partie du Royaume de Hongrie, et Comtesse des Sicules, la quelle nous auroit requis l'enregistrement et aduération d'une escritture, dans laquelle sont contenues tous les joyeaux, quelle a engagé au chasteau de Stry, en datte du onzième Nouembre de l'Année 1686., la quelle nous a esté expliquée de langue latine en françois par le R. Père Jacobus Coschodus de la compagnie de Jesus, a quoy nous avons précedé par la teneur qui suyuir cy après.

Teneur de la susditte escritture :

Digitized by Google

Premièrement une chayne d'or, presant cent et nonant sept ducats.

2-o. Une pectoral ou une rose de diamans, diuisée en trois parties, contenant en tout uingt grands diamans et cinq petits, faisant en tout uingt et cinq diamans.

3-o. Une pectoral petit, ou petite rose, aussy diuisée en trois parties, contenant trenttrois diamans grands ou petits.

4-e. Une pectoral, ou rose ronde, contenant uingt-trois diamans, dont il y en a seulement trois, qui sont fort petits.

5-o. Deux grands diamans de couleur jaune, qui ont chacun autour onze petits diamans.

6-o. Une bague, qui a une seul diamant.

7-o. Une bague, dans le millieu, de laquelle il y a le portrait d'une famme, que comme on croit esté le portrait d'Isabelle, contenant à l'entour dudit portrait trentsept petits diamans.

Et plus bas est escrit sur ce depost nous sous signés, avons receu quatre mille escus tolero monojé de l'empire. Escrit a Struÿ, le onzième jour du mois de Nouembre de l'Année 1686. Laquelle somme d'argent cy dessus speciffiée lorsque nous vendrons l'argent à quelque temps, que ce soit on nous vendra le depost des joyeaux cy dessus enregistrés, signé M. Martizynscy (Martinus Izdenczy), Daniel Absolon, Joannes Zaborschy, Emericus Görgey, à l'original.

Du dit jour et l'Année que dessus, par devant nous susdite commis sont comparus en personne les sieurs Joannes Komaromy et Michael Bayi, Gentilhommes Ongrois, aux quels nous aurions envoyé.

Digitized by Google

L'original de l'éscritture, contenant les partis joyeaux cy dessus enregistrée, lesquels après l'auvir eu bien et clairement enanimée ont dit et declaré reconnoitre les signatures des susdits Mr. Martyzynszy, Daniel Absolon, Joannes Zaborschy, Emericus Görgey, que disant et l'auctorisant ainsi pour reconnoistre fort bien leurs ecritture et signatures, pour les auvir ueu souuent signer, et pour estre ainsi la uerité sainte (?), sont sous signés, fait et passé au palaÿ de France, dans le chancellerie du dit Seigneur Ambassadeur, en presence des sieurs Nicolaus Orlay et Gasparus Pappay Gentilhommes Ongrois, temoins à ce requis et signés auec les dits sieurs comparants et Madame la Princesse Helene Zrínÿ, à la quelle nous auons rendu l'original de la susditte conuention et le Reuerend Père Caschiodus et nous susditc ommis. Signé : Helena Zrínÿ, Jacobus Caschiodus Soc. Jesus, Michael Bayi, Joannes Komaromy, Gasparus Pappay, Baro Nicolaus Orlay, Lombardone, à l'original.

Collationné sur l'original par nous susdit commis :

Lombardon, m. p.

Nous François Jougla et Jean Louis Meynard, m. p.,

Deputtés de la nation françoise en cette echelle de Constantinople, chargés de affaires de celle en absence de Monseigneur l'Ambassadeur de France à la Porte Ottomane et de ses ordres.

Certiffions à tous quil appartiendra, que le sieur Lombardon, qui a collationné l'extrait cy dessus, est commis en cette Chancellerie aux escrittures et signatures, du quel on doit adjouter joy en toutes cours et jurisdictions, en temoin de quoy nous auons signé les presentes et a Jully fait, apposer le sceau des armes du dit Seigneur Ambassadeur au palay de Fran-

Digitized by Google

ce, à Pera, les Constantinople, le jour et l'An que dessus.

François Jougla, m. p.
Jean Louis Meynard, m. p.

(L. S.)

(Eredetije Vörösvártt, a Rákóczi-levéltárban.)

2.

Die 13. Maji. — Én Zerínyi Ilona adom ezen temeszukomat Ezkidsi Simon nevű zsidónak, hogy vöttem zálogomra 3800 tallért, mely is tíszen háromezer nyolczszáz tallért, mellyet három holnap alatt, vagy az három holnap elmúlván, ha máskínt nem lehetne pedig, az nála lívő jószágbúl contentáltassík, vexilyt rendelvín jószágunk eladássára.

A zálogok ezek:

Egy phenix, gyémántos madár.
Húsz ezüst-, aranyos csésze.
Egy gyémántkű, hat girát.
Tizenkét czapás pohár, fedelestűl.
Egy arany-, gyémántos rózsa.
Egy huszas arany.
Egy gyémántos gyűrű.
Más metszett gyémántos gyűrű.
Egy gyémántos kapocs, három darabban.
Egy szálon felfűzve 131 szem gyöngy.
Egy gyémántos rózsa, töviskes disznó a közepin.

(Eredetije Vörösvártt.)

3.

Zrínyi Ilona és leánya Thököly Zsuzsánna sírfeliratai.

Celsissima Princeps Helena Consors Thökölÿ sepulta est in pervetusto Templo Societatis Jesv Ga-

Digitized by Google

latae, ante Imaginem Sacelli B. M. V. cui Imagini vivens semper peculiariter erat devota. Ipsius tumulus est decorus armis et Insignibus Principvm suae Familiae ingenti marmori insculptum muro inclusum, aureis literis descriptum est, quod sic se habet:

HIC REQUIESCIT AB HEROICIS LABORIBUS
VIRILIS ANIMI MULIER, SEXUS SUI AC SECULI GLORIA
CELSISSIMA DOMINA HELENA ZRÍNIA.
ZRÍNIAE ATQUE FRANGEPANIAE GENTIS DECUS
ULTIMUM
THÖKÖLIJ PRINCIPIS UXOR, OLIM RAKOCZII. UTROQUE
DIGNA CONJUGE
MAGNIS APUD CROATAS, TRANSYLVANOS, HUNGAROS,
SICULOS INCLYTA TITULIS.
FACTIS INGENTIBUS TOTO IN ORBE CLARIOR.
VARIOS AEQUA MENTE FORTUNAE CASUS EXPERTA.
PAR PROSPERIS, MAJOR ADVERSIS.
CUMULATIS CHRISTIANA PIETATE BELLICIS LAUDIBUS
FORTEM DOMINO REDDIDIT ANIMAM.
MORTEM ELUCTATA IN SUO FLORUM CAMPO
AD NICOMEDIENSEM BITHYNIAE SINUM
ANNO SALUTIS MDCCIII. AETATIS LX. DIE XVIII.
FEBRUARIJ DONEC RESURGAT.

Digitized by Google

Filiae Ejusdem Epitaphium:

SUSANNA THÖKÖLY, CEL. PRINC. EMERICI THÖKÖLIJ ET PRINCIPISSAE HELENAE ZRÍNIJ FILIA. NATA BELGRADINI, MORTUA NICOPOLI, SEPULTA CONSTANTINOPOLI. ANNO 1695. AETAT. SUAE ANNI UNIUS.

(Egykorú másolatok Vörösvártt, a Rákóczi-Aspremont-Erdődy-levéltárban, lajstromozott rész, capsa 7. fasc. 5. nro 1, két példányban. Az egyik példány igen díszesen írt, de a Thököly Zsuzsikának mégeddig ismeretlen sírfelírata nem ehhez, hanem csak a másikához, mely egy negyedívre közönségesen iratott, — vagyon csatolva.)

Digitized by Google

XI.

THÖKÖLY UTÓLSÓ LEVELEZÉSEI. *)

1703—1705.

1.

Thököly Imre ajánló-levele Kupay Mátyás részére, 1703. junius 17.

Kiválképpen való dolgunknak, sőt mintegy ugyan kötelességünknek tartván ez hosszas, terhes bujdosásunkban mellettünk lévő jámbor szolgáinknak szenyvedéseknek megjutalmazását; minthogy mostani becsületes konyhamesterünk Kupay Mátyás mester is gyermekségétűl fogva, és az mi benne dicsérendőbb s érdemessebb: ez idegen földön bóldogtalan állapatunkban igazán, jámborúl s hűvségessen szolgált bennünket; — jót kévánván vele tenni, annyival is énkább, hogy szegíny, Istenben bóldogúl kimúlt feleségem Méltóságos Zrínÿ Ilona Fejedelemaszszony, halálra vált állapatjában nevezetessen, lelkemre kötötte, hogy vele jól tegyek (lévén nagy reflexiója mind magára, mind feleségére, kivel öszveházasította, és két fiacskájára, kiknek az szent keresztségben maga vólt keresztanyjok s gondjok viselését magára vállalta vólt), szükségesnek itéltük néki szegínynek

*) V. ö. a megelőző XXIII-ik kötet 353—396. lapjain kiadott ugyanezen korbeli leveleskönyvével és II. Rákóczi Ferenczhez írott szintén ott olvasható nehány levelével, melyeknek a jelen közlemények bővebb kiegészítéseit képezik.

Digitized by Google

s ő utána nékem is, kedves Fiam-Uram Méltóságos Rákóczy Ferencz Fejedelemnek, leányom Rákóczy Juliánna és Gróf Erdődy Györgyné Rákóczy Erzsébet asszonyomnak ő kegyelmeknek recommendálni, kérvén, hogy szárnyok alá telepedvén, Isten s hozzánkvaló régi hűséges jámbor szolgálatjáért, magával, feleségével és gyermekeivel tegyenek jól; mellyért Istentűl áldást, tőlünk, még élünk, háládatos recognoscálást, ő magoktúl pedig mindenkori hasznos hűséges szolgálatot (melylyel bátran is élhetnek) várjanak. Költ Ázsiának Bithinia névő országában, Szent-Illyés hegye alatt, a Virágok Mezején, 17. Junÿ 1703.

E. Thökölÿ m. p. L. S.

(Egykorú más.)

2.

Komáromy Jánosnak Thököly titkárának bizonyságlevele Kupay Mátyás részére, 1703. jun. 17.

Jó lelkiismérettel tészek tanúbizonyságot méltatlan irásom által, Méltóságos Rákóczy Ferencz Fejedelem, Rákóczy Juliána és Gróff Rákóczy Erzsébet Asszonyok ő Nagyságok előtt, hogy midőn én halálos betegségében Méltóságos Zríni Ilona Fejedelemasszony Kegyelmes Asszonyom ő Nagysága mellett gyakorta éjjel és nappal vóltam vólna : több, halála után való dolgokrúl való szavai között nevezetessen recommendálta, sőt énkább lelkére kötötte én általam Kegyelmes Urunknak ő Nagyságának, hogy böcsületes konyhamester urammal jól tegyen, ki minthogy ő Nagyságát mind feleségestűl (kivel is maga házasította öszve, s mindkét fiacskájoknak keresztanyjok vólt) régtűl fogva jámborúl s hűvségessen szolgálta, életében is kiváltképpen való reflexiójával

Digitized by Google

s kegyelmes propensióval vólt hozzájok, hogy velek jól tehessen, de abbéli jó szándékának végbenvitelétűl szomorú véletlen halála elrekesztette; ha azért ő Nagyságok Istenért s bóldog halála által e rosz világtúl szép csendessen megvált jó Kegyelmes Asszonyunkért és magok fejedelmi s gróffi méltóságáért véllek jól tésznek: Isten ő szent Felsége megjutalmaztatja, maga is pedig, mint ki nemcsak konyhára, hanem fegyverre is egy serény, alkalmatos ember, ő Nagyságoknak megszolgálja. Irtam Ázsiának Bithínia névő országának Szent-Illyés hegye alatt levő Virágmezején, 17. Junÿ 1703.

Az megírt Méltóságoknak

méltatlan alázatos szolgája
Komáromi János m. k.
(L. S.)

(Egykorú más.)

3.

Thököly Imre Rákóczi Ferenczenek, 1703. oct. 30.

Édes Fiam!

Az galatai superior pater jesuita küldötte az ilyvói theologiae doctor jesuita kezéhez Szinovszkiné asszonyomnak titulált leveleket, — kiben volt szegény feleségem halálárúl kegyelmedet tudósító levelem, melyben insinuáltam azt is, hogy ha megint emberét küldené hozzám: megküldeném általa az miket szegény, testamentumában kegyelmednek hagyott, mert nagy kár lenne kivált némely becses leveleinek eltévedni, — onnan gondolom, talám nem vehette, hogy én is semmi válaszát kegyelmednek nem vehettem; nemkevéssé gyötrődvén, hogy csak hallom az közhírbűl Erdélyre és Magyarországra való

Digitized by Google

kimenését s némely operatióit : de dolgainak bizonyosságát nem tudhatom, még Szőlősi megjövetelitől fogva semmit magárúl kegyelmedrűl nem érthetvén. Azok az átkozott régi portai ministerek annyira megszorították volt dolgomat az római császár kedvéért, hogy csak elő sem lehet hoznom nékik az kegyelmed insinuálta dolgot és kegyelmeddel való conjunctióját; minthogy pedig immár mind török császárostúl megváltoztak, és az az változás lett annak az gyalázatos békességnek *) az Imperium híre nélkűl való csinálása és abban hitek megmocskoltatása, ki miatt én is most munkálódom innen való revocáltatásomat és nekem adott hiteknek is az én személyemben való megsértődésének orvoslását. Eddig eléggé bíztattak, szokások szerint, ha tovább is meg nem csalnak; — és ha az török császárral való békességét felbontják, (kiben most potenter munkálódik az francziai követ) nagy bíztatásim vagynak, hogy azon operatióra engemet is elővesznek. Kiben ha semmi sem telnék, vagyok olyan munkában is, (kirűl már assecuratus is vagyok az franczia királytúl, mellyet kérem, tartson nagy titokban) hogy innét magamat titkon salváljam, és az mint és mikor lehet, kegyelmetekkel conjungáljam. Tudósítását én irántam való maga szíves expectoratiójával együtt elvárom, hogy ad omnem casum tudhassam magamat conformálni, kivált ha kegyelmetek általam valamit indítanak : moderálhassam úgy, hogy ne legyen kegyelmed operatióinak akadályára s confusiójára, — egy igyünk lévén, s egy végre czélozván. Az lengyel és svécziai király, bavariai herczegek dolgainak valóságos ez idei campaniájok, és miben állapodott meg? örömest

*) A karlóczit érti.

Digitized by Google

kegyelmedtűl értenim, úgy az Bottyáni uram mi dolgos, és az több magyarországi urak micsoda terminusokban legyenek? — Istenért, jól vigyázzon magára, igen-igen: kinek mint hidjen? Tanúljon az én példámon, kit az mi állhatatlan nemzetünk közül sokan őszinte s hamis hitekkel, az szerencsétlenségnek csak gyenge szelétűl is megijedvén, megcsaltanak, és mellőlem félreállván, engemet az sárban hadtanak. Ez az Csáki András méltó arra, hogy kegyelmednek recommendáljam; olyan resolutióban leszen, hogy ha kegyelmed más embert nem találna: meghozza nekem kegyelmed válaszát; ha pedig ott marad is: kegyelmed bízvást meghiheti, — nekem is fegyverhordozóm volt — érdemes egy lovas-kapitányságra. *) Két vagy három passusát küldje kegyelmed nékem: hogy ha a szükség kívánja, élhessek velek. Isten kegyelmedet sokáig éltesse, segítse, s boldogítsa! Költ Ázsiának Bithynia nevű országában, Szent-Illyés hegye alatt, a Virágok Mezején, 30. Octobris, 1703. Kegyelmednek minden jókat kivánó Atyja

Thököly Imre m. k.

(Eredeti, sajátkezű.)

4.

Thököly Imre Rákóczi Ferenczenek, 1703. oct. 31.

(Töredék.)

. . . . kirűl kegyelmedet világossággal tudósítom, kivált ha ezeknek ellenkező való szókat veszem, s kegyelmednek is hozzám való szíves indúlatjának confirmatióját experiálom, elhivén, hogy azalatt is

*) Rákóczi Csáky Andrást (Dévai) csakugyan ezredessé tette, s az először Vajda-Hunyad megvételével, majd később Rabutín ellen Déva vára hősies védelmével tűnt ki, — de viszont engedetlen, nyakas természetével s garázda iszákosságával sok bajt okozott.

Digitized by Google

semmit abban el nem múlatnak, valamiben édes nemzetünknek (melynek én is sokféleképpen gyakoroltatott martyrja vagyok) dolgát segítheti, és énrólam is magok elébbi dicséretes oblatiója s declaratiója szerint el nem feledkeznek; melyért én kiváltképpen kegyelmednek magamat örökös háládatosságommal adóssá tegyem: mert elbetegesedvén és naponként öregedvén, sem fiam, sem leányom nem lévén, — mind életemmel, mind halálommal kivel kívánok többet tenni, — ha nekem kedvemet keresi — mint kegyelmeddel?! . . . . Megküldte volt-é a svécziai királynak szólló leveleket? az lengyel királylyal és respublicával miben maradott dolgok? micsoda fundamentommal és hadakkal indúlt meg? ha Erdélybe járt: micsoda statusban találta s hadta? úgy magyarországi operatiórúl, továbbvaló intentióirúl való. . . . . .

(Kezdet és befejezés nélküli fogalmazat, Thököly kezével, a következő levéllel egy papirosra írva.)

5.

Thököly Imre gr. Bercsényi Miklósnak, 1703. oct. 31.

Méltóságos Gróf Uram!

Kedves jóakaró Uram!

Értvén kegyelmednek hozzám való szíves affectióját, kívánom: Isten kegyelmedet érette áldja meg, és engem tegyen alkalmatossá, hogy kegyelmednek meghálálhassam. Kérem, tovább is rólam ne felejtkezzék, — mert én, míg élek, vagyok s leszek kegyelmednek

Ultima Octobris, millesimo septingentesimo tertio, sub monte Sancti Eliae, in Campo Florum

igaz jóakarója s atyjafia
Thököly Imre m. k.

(Eredeti fogalmazat.)

Digitized by Google

6.

Thököly Imre Rákóczi Ferenczuek, 1704. apr. 2.

Édes Fiam-Uram!

Miólta Szőllősi megjött, kegyelmednek semmi tudósítását nem vettem : én pedig azólta mind levelem, s mind expressus Csáki András nevű emberem által eszében juttattam magamat kegyelmednek, sőt ő utánna is két rendbeli izenetem által. Hogy kegyelmednek semmi válaszát nem vehettem, — nem tudom mire vélni; az mint Szőllősi által kegyelmetektől assecuráltattam, idegenségre (minthogy arra okot nem adtam) nem magyarázhatom, az tudósítás is vagy egy vagy más úton való lehetetlen voltának nem gondolhatom. Minthogy azért okát nem tudhatom, és azért nem kevéssé búslakodom, kívántam ezen emberem által Kegyelmeden s operatióin érdeklő, és azoknak bizonyosan s voltaképpen nem tudása miatt nyughatatlankodó elmémet repraesentálnom, — kérvén kegyelmedet, hogy kivált az mely dolgokrúl Csáki által írtam, mennélhamarébb tudósítani ne nehezteljen, hogy az biztatás szerént ha valamely operatióra applicáltatom, vagy ha az biztatásokban defraudáltatom, in utroque casu tudhassam dolgaimat úgy conformálni, hogy legkisebben is kegyelmetek operatióinak ne praejudicáljak, — az én példátlan martyromságomnak s velem együtt régtűl fogva bújdosóknak s nyomorgóknak az lévén végünk az melyre kegyelmetek is céloz, az jó Isten segítsége által.

Kegyelmednek mind magyarországi s mind erdélyi operatiói felől itt sokféle hír foly, és most kivált az anglusok és hollandus azt híresíték, az németek is, hogy kegyelmetek az római császárral Eugenius

Digitized by Google

(a Sabaudia) által tractában indúlt vólna, és hogy minden kívánságokra reálépett, talám eddig az tractát concludálták is; mely dolognak jól végbenmehetése minthogy az franczia király, svécziai király, lengyel király, lengyel respublica, és bavarus interessentiájok (nélkűl) nékem egész lehetetlenségnek látszik, ha szintén annak hihetnének is, úgy hitelt is nem adhatok neki. Mindazáltal siquidem nihil novi sub coelo, ha úgy találna lenni: Istenekre kérem, lelkekre s kereszténységére kötöm, hogy az békességbűl, annálinkább az hadakozásbúl engemet, az velem nyomorgó s coloniabeli magyarokat ki ne felejtsék, — hogy Isten kegyelmeteket megáldja, elősegélje, s boldogítsa! — Költ Bithyniában, az Virágok Mezején, 2. Aprilis 1704.

Kegyelmednek minden javát kívánó atyja
Thökölyi Imre m. k.

P. S. Úgy értettem, kegyelmed passust kívánt az fővezértűl az Portára küldendő követeinek; adtak-é vagy nem? és ha adtak, mikor küldi bé őket? — kérem, tudósítson; és ha béküldi: hathatósan adja instructiójokban, hogy az én s mellettem levőknek s több itt bujdosóknak Törökországbúl való megszabadúlásunkat munkálódják; mert noha eléggé bíztattatom mind az franczia király, mind az török császár részérűl, — de supponálnom kell, hogy azokban meg is fogyatkozhatom.

Nem tagadhatom igen elfogyatkozott állapotomat; ha külömben nem, avagy csak az én jószágim jövedelmibűl ha engemet valamely költséggel értet, Isten kegyelmedet megáldja érette.

Az újhelyi fejér-barátoknak Marín István legálta az franczia király in signum regiae suae protectio-

Digitized by Google

nis nékem küldötte gyémántos, tízezer scudus érő képét, háromezer forintban; kérem, azt is váltsa magához, míg kegyelmedtűl kiválthatom, — ne veszszen oda.

Az svécziai királynak szólló levelemet megadták? s mi választ adott? kérem, tudósítson.

(Eredeti, s. k.)

7.

Thököly Imre Rákóczi Ferenczneh, 1704. apr. 15.

Édes Fiam-Uram!

Mint légyen sorsa s állapotja, mennyiben légyen szívének győtrelme s elméjének nyughatatlansága egy ilyen bujdosásban s mégpedig ilyen országon forgó embernek, oly időben kiváltképpen, az mikor hazája felszabadúlásában való szíves fáradozását hazája igaz fiainak hallja ugyan: de mindazokban bizontalan, — kegyelmed édes Fiam-Uram, megitélheti. Mit kívánjon pedig az keresztény névhez s nemzetéhez való szeretet kötelessége, s az feltett czél az melyre Isten kegyelmedet megtartotta, rabságából szabadította s eddig munkáját segítette is; melyben méltó reflexiója lehet az én mostani bujdosó s boldogtalan állapotomra, úgy az egymás között való relatiónkra nézve is, — ezekben az maga jó lelkiismereti s becsületi győzhetik meg kegyelmedet, annálinkább, ha gyermekségemtűl fogvást való életemről és ezért az igaz magyar igyért erre az sorsra való jutásomrúl vagy másoktúl érteni, vagy az mit ezekben az én kezem s gondviselésem alatt való neveltetésének idejében magának is eszében juttatni s arrúl emlékezni igyekezik. E végre küldettem kegyelmed-

Digitized by Google

hez meghitt s kegyelmednek is ismeretségében levő szolgámot Szőlősi Zsigmondot, ebben az állapotban is búslakodó elmémnek csendességére levén kegyelmednek ugyan őáltala Lengyelországból mind írásban s mind szóval küldett declaratiója s assecuratiója, reménlvén, hogy azokban az feljebbírt okokra nézve változást kegyelmedben nem tapasztalhatok. Kérem azért kegyelmedet édes Fiam-Uram, szómmal mondandó feljebbírtt meghitt szolgám szavainak adjon hitelt, s mennélhamarébb levelemnek és egyéb reábízott dolgaimnak örvendetes válaszával megvígasztalni ne késsék, s maga mellett sokáig ne is tartóztassa, — hogy kegyelmed fiúi, kereszténi tudósítása s kívánt válasza megérkezésével, bujdosó s mostani búval teljes életemben érhessem el elmémnek és szívemnek csendességét. Istennek is úgy várhatja áldását magára és szép maradékira. Isten kegyelmedet édes nemzetünk javára felvett munkájában segítse s minden jóra vezérelje, s még ez életben nekem is engedje látnom boldog állapotjában és jó egészségben! Datum Nicomediae, 15. Aprilis 1704.

Kegyelmednek minden jót kívánó, szolgáló apja
Thököli Imre m. k.

Külczím: Az Méltóságos Fejedelem Rákóczi Ferencz kedves Fiam-Uramnak adassék. (P. H.)

(Eredeti, s. k.)

8.

Thököly Imre Rákóczi Ferencznek, 1704. május 3.

Édes Fiam-Uram!

Ezen alkalmatossággal is kegyelmedet levelemmel látogatni s magamot eszében juttatni kívántam,

Digitized by Google

kérvén : felőlem el ne felejtkezzék; én is az én részemről való kötelességemnek, szeretetemnek, kegyelmed s édes hazánk javára, — az mi én rajtam fog állani, s innen én is az mennyiben segíthetem, — meg kívánok felelni : csak kegyelmetek is én felőllem se felejtkezzék el. Segítse Isten s vezérelje édes Fiam-Uram minden jóra mostani felvett munkájában kegyelmedet. — Irtam Ázsiában levő majorházamnál, Bitthiniában, Szent-Illyés hegye alatt, 3. Maÿ 1704.

Kegyelmednek minden jót kívánó, szolgáló apja
Thököli Imre m. k.

Külczím : Méltóságos Fejedelem Rákóczi Ferencz kedves Fiam-Uramnak ő kegyelmének. P. H.

(Eredeti, s. k.)

9.

Komáromy János Munkácsy Jánosnak, 1704. május 3.

Ajánlom kegyelmednek szolgálatomat.

Rácz Miklós uram által kegyelmednek egyebet nem írhatok mind az portának, mind az francziának mindennap újúló bíztatásinál, és hogy kegyelmed éjjel-nappal siessen. Szőlősi uram is ma megindúl; már bízvást mehet Tömösvárrá is : mert erős parancsolati mentenek a fővezérnek az odavaló passára, hogy az francziai orator embereit mind menet-jövet necsak békével bocsássa, sőt kísírtesse, az neki szóló leveleket pedig póstán küldje ő Nagyságának az fővezérnek. Azért ezt kegyelmed ott udvarnál is, *) a kik előtt illik, így publicálhatja; csak az kívántatik hozzá, hogy az ki ír, az francziai oratornak titulálja.

*) Rákóczi udvara értetik.

Digitized by Google

Kérem, az én keresztúri alkalmatosságim dolgát ne felejtse, annál is inkább, hogy az mint nekem Csáki (András) uram írja : megholt szegény Ványai István, kirűl kegyelmednek szólottam; és ezen dolgomat singulariter recommendálja kegyelmed köteles szolgálatom ajánlásával fiam Giczei Zsigmond uramnak is, ki által szegénynek levelet is küldöttem volt. Isten hozza kegyelmedet mennélhamarébb, jó egészségben! — Irtam a Virágok Mezején, Bithiniában, 3. Maÿ, 1704.

Kegyelmed szolgája
K. János m. k.

Külczím : Nemzetes Vitézlő Munkácsi János jóakaró Öcsém-Uramnak, etc. P. H.

(Eredeti, s. k.)

10.

Thököly Imre Rákóczi Ferenczuek, 1704. jun. 20.

Méltóságos Fejedelem, Kedves Fiam-Uram!

Constantinápolyba küldött embere *) által kezemhez jött nekem szólló kegyelmed kedves levele, kit örömmel olvastam, megismervén abbúl fiúi szép ajánlását s hozzám jó affectatióját, kiért Isten kegyelmedet áldja meg s előtteálló dolgaiban segítse, édes hazánk javára, s mindnyájunk örömére! Mihent kegyelmed levelét vettem, minthogy némely dolgokban adandó informatio iránt kegyelmed az francziai elséges király oratorára relegál: meghitt becsületes hívemet secretariusomat (Komáromy Jánost) elküldettem ő kegyelméhez, meghagyván, hogy az általa

*) Szent-Andrássy János, egykor Thököly híve, törökül jól értő egyén.

Digitized by Google

küldetett dolgokat, *) úgy az galatai jesuiták gondviselések alatt lévő Boldogságos Szűz képét kegyelmed embere kezéhez resignáltassa, és arrúl kegyelmedet maga is tudósítsa, és ha egyéb tudósításra való dolog interveniálna is. Pro interim, ottan az én jelen ottlétemben kegyelmedhez az elmúlt holnapokban Munkácsi János és Szőlőssi Zsigmond meghitt szolgáimat expediáltam, annakutánna is írtam Rácz Miklós nevő emberemtűl, ki kegyelmed hadai közé igyekezett; nem tudom, penetráltanak-é? dupplicataformában iratván az clavisos írásokat is. Nincs azért egyéb hátra, édes Fiam-Uram, — kiben kereszténységére, és mint igaz magyar haza fiának, lelkére is obtestálom kegyelmedet, — hogy pro pace sive bello felőlem el ne felejtkezzék, és ezen az török Portán levő tekintetivel is innen szabadítani méltóztassék s igyekezzék; úgy áldja meg Isten kegyelmedet, s én is míg élek, háláadó apja kívánok lenni kegyelmednek. Recommendálom mégis feljebbírtt szolgáimra bízott dolgaimat kegyelmednek, s ezek között birodalmában esett vagy ezután is eshető magyarországi és erdélyi jószágimat, vegye protectiója alá, nem tagadhatván ez idegen országban felettébb megfogyatkozott állapotomat, kit én eddig, mint édes hazámnak többire martírja, édes hazámért, szabadúlásomnak jó reménysége alatt csendes elmével vettem. Ezzel ajánlom Isten oltalmában kegyelmedet. Nicomediánál lévő majorházamtúl, 20. Junii 1704.

Kegyelmednek szívesen szolgálni kívánó apja
Thököli Imre m. k.

(Eredeti, s. k.)

*) L. ezeknek Komáromy által összeírt jegyzékét alább, 12. s 13. sz. a.

Digitized by Google

11.

Thököly Imre Rákóczi Ferenczнek, 1704. jun. 21.

Édes Fiam-Uram!

Reménlvén, a szent Isten engem is kiljebb viszen az keresztények és hazámfiai közé, kegyelmed szíves cooperatiója által is: nem tartom akkor is későnek kegyelmednek megjelenteni holta előtt lett szavait Istenben boldogúl kimúlt feleségemnek, kegyelmed édes anyjának, mely szavai kegyelmedet és Aspermontné asszonyomat (Rákóczi Juliánnát) concernálhatják; adta volna Isten, érte volna ezt az időt: kegyelmed szerencséjén való örömében talám újonnan született volna! De az halállal mindnyájan tartozván, és beteges állapotomhoz képest én is arrúl gondolkodván, — ha életemet nem reménlhetem is sokáig: de halálomat édes hazámban, és édes atyáim koporsójában való eltemettetésemet kívánnám. Minélhamarébb vagy legalább kegyelmedhez közelebb menetelemben kegyelmed lehet azért édes Fiam-Uram mind ez tőrök s mind az francziai udvarnál főbb és hathatósabb eszköz, kiért — Isten életemet megtartván — én is atyja helyett való atyja és szolgálni kívánó jóakarója kívánok lenni mind magának, mind kedves maradékinak. Ugyanis emberek, változások alá rekesztettek vagyunk, édes Fiam-Uram; kivált az ki olyan igyben s fegyver között forog, mint kegyelmed: mikor nagyobb szerencséjét látja — akkor féljen szerencsétlenségtűl, mert az fegyver senkinek nem kedvez! Féljen s őrizkedjék az árúlóktúl, s tanúljon az én példámon; az német hitinek, gratiájának semmiképpen ne higyjen, de caute még másoknak is: mert az világ állhatatlan, — addig becsűli, szereti az

Digitized by Google

embert, míg hasznát veheti, etc. Az kik pedig engem elárúltak, vagy megkárosítván, mint hiti-szegtek mentenek el tőlem: ha kegyelmedet megkeresték vagy keresnék is, — hogy hihet nekik? Proditio enim amatur; az hol ennek haszna vagyon, — non proditor. Sándor Gáspár és Szirmai István úgy hallom, még életben vagynak, de rabságban; kegyelmedet kérem, tudósítson felőlek, és ha módja leszen, szabadításokban igyekezzék, — jó szolgái lehetnek ezek kegyelmednek, kik nekem is egy időben meghitt embereim voltak. Ha directe kegyelmed elvesztésében volt pedig eszköz Sándor Gáspár: nem érdemli, hogy írjak mellette. Komáromi uramnak kegyelmed Constantinápolyban levő emberéhez és az francziai oratorhoz való expeditiója után érkeztek Csáki Andrásnak 24. Maÿ írt levelei hozzám. Kegyelmedet kérem, az velem való correspondentiát kegyelmed is meghagyja nekie és másoknak kiknek illik, s Hunyad vármegyében levő jószágim protegálását és gondviselését; közel lévén oda Tömösvár, Landor-Fejérvár: ha kegyelmed committál felőle, landor-fejérvári házamhoz segítséggel lehetnének ott levő jószágimból. Isten oltalmában ajánlom édes Fiam-Uramot kegyelmedet! 21. Junii Anni 1704. Kegyelmednek szívesen szolgálni kívánó apja

Thököli Imre m. k.

P. S. Kérdetlen tanácsomrúl követem; kegyelmedhez való szeretetem s relatióm iratta velem.

(Eredeti, s. k.)

Digitized by Google

12.

Komáromy János jegyzéke a Rákóczi-házat illető, Zrínyi Ilona által Törökországba vitt levelekről. 1704. jun. 23. *)

1704. 23. Junÿ. Méltóságos Rákóczi-familiát illető ilyen levelek maradtanak Galatában az franczia oratornál.

Rákócziorum Armorum per Rudolphum Imperatorem Principi Sigismundi Rákóczi data confirmatio.

Pacificatio Georgii Rákóczi I., cum Ferdinando tertio.

Matthiae II. Inscriptio Munkács, Domino Esterház.

Collatio Georgii Rákóczi II. Curiae Bábolna in Comitatu Hunyadiensi, Principissae Sophiae Báthori.

Collatio Georgii Rákóczi II. Castri Radnóth in Transylvania, Principissae Sophiae Báthori.

Donatio Supremi Comitatus Saáros Leopoldi Imperatoris, Principi Francisco Rákóczi I. data.

Item. Szent-miklósi jószág inventariumja.

Egri káptalan levele azon bonumokrúl, melyeket Colonics cardinál Méltóságos Zríni Ilona Kegyelmes Asszonyunknak administrált, németűl és deákúl.

Az erdélyi püspök (Sebestyén András?) leleszi conventre való parancsolatja, hogy valamely Rákóczi-familiát illető levelek ott találtatnak, adják ki.

Conscriptio rerum mobilium Illustrissimis Fran-

*) E levelek, mint a föntebb közlött 1688-iki fólajstromból látható, Munkács feladása után Bécsbe vitettek, honnét Zrínyi Ilonának férjéhez szabadulásakor kerülhettek csak Törökországba. Innét Rákóczi Ferencz hozatta haza őket 1708-ban, Pápai János által. Jelenleg Vörösvárott vannak, a Rákóczi-Aspremont utód és örökös gr. Erdődyek birtokában.

Digitized by Google

cisci et Julianae Rákóczi in Arce Munkács ad tempus ob defectum curruum remansarum.

Zríni Ilona Fejedelemasszony s gyermeki javai inventariumjának, az mint az kassai káptalanban beadta, és Bécsben maradtak, annak fordítása.

Protestatorium et Prohibitorium contra Paczolaianam reliquosque Legatarios Domini Francisci Dobó, quod sese Testamento ejusdem accomodent, nec aliquo modo violent.

Zeréni (Zrínyi) familia geneologiája.

Metalis Possessionum Bátor, Fábiánháza, Csahol.

Kis Kelemennek adott Rákóczi Ferencz Fejedelem donatiói.

Méltóságos Zeréni Ilona Kegyelmes Asszonyunknak özvegy korában Leopold császárrúl való két protectiói.

Munkácsi plebaniához tartozó templomok clenodiumi lajstroma.

Anno 1681. Regestratio Literarum in Arce Regécz existentium.

Munkácsvárához tartozó tilalmas erdők nevei.

Procuratoria constitutio Principissae Helenae Zeríni.

Első Rákóczi Ferencz Fejedelem mint quietálta az anyját Báthori Zsófia Fejedelemasszonyt.

Rákóczi familiát illető egy darab genealogia.

Galacsín nevű ember adóssága, Báthori Zsófia Fejedelemasszonynak.

Négyszáz hajdúknak megnemesítésekrűl való levele az váradi káptalonnak, Rákóczi Zsigmond idejében.

Első Rákóczi Ferencz Fejedelem Kazinczy Péterrel való concambialis levele valamely jószág felett.

Digitized by Google

Pozsoni káptalon levele Mád és Ond inscriptiójárúl.

Csicsvai s varanai jószágrúl való fassiók.

Fúló Miklósné Pelsőczöt mint remittálta Zeríni Ilona Fejedelemasszonynak.

Horvát György valamely summa pénzinek relaxatiója.

Egy zsidó kezeslevél, Báthori Zsófia Fejedelemasszonynak idejében.

Komáromi János m. k.

(Eredeti, s. k.)

13.

Komáromy János följegyzése Zrínyi Ilona némely hagyatékairól. 1704. jun. 23.

23. Junÿ 1704.

Egy kedves olvasója üdvezült Fejedelemasszony Kegyelmes Asszonyunknak.

Két nagy pecsétje magának : egyik a melylyel élt néhai Méltóságos Rákóczi Ferencz Fejedelem idejében, másik özvegy korában. Harmadik : Rákóczi Ferencz Fejedelem öreg (= nagy) pecsétje.

Öreg (idősb) Rákóczi György Fejedelem pecsétgyűrűje, zafirra metszetett.

Rákóczi Ferencz (I.) Fejedelem két pecsétgyűrűje, egyik zafíros, másik rubintos.

Lorándfi Zsuzsánna Fejedelemasszony rubintos pecsétgyűrűje.

Szegény üdvezült Kegyelmes Asszonyunknak pecsétgyűrűje.

Zafírra metszetett pecsétje Rákóczi Zsigmondnak, foglalás nélkül, az méltóságos franczia oratornál

Digitized by Google

maradott, hogy maga foglaltassa be, az Méltóságos Rákóczi Ferencz Fejedelem Kegyelmes Urunknak ő Nagyságának kívánsága szerint.

Komáromi János m. k.

(Eredeti, s. k.)

14.

Rákóczi Ferencz Thököly Imrének, 1704. julius elején.

Fiúi kötelességgel való szolgálatom ajánlása után, hogy Isten Nagyságodat megáldja, szívesen kívánom.

Hogy Szőllősi elmenetele után az idevaló occurrentiákról nem tudósítottam Nagyságodat: szomorodott szívvel értem, hogy Nagyságod inkább idegenségemnek mintsem csaknem lehetetlenségnek tulajdonítja; de mivel, reménlem, hogy már eddig Bay András levelébül mind az tömösvári basa hamisságát, s mind pediglen progressusimat értette Nagyságod, s egyszersmind látván mindenekben fiúi kötelességemnek megtartását, — balvélekedésnek ezentúl helyt nem ád, anynyival is inkább, ha már az passusok felszabadúlásával tapasztalni fogja, hogy Nagyságod onnan való kiszabadúlását kívánom, s teljes tehetséggel munkálódom. És mivel maga is Munkácsi szemeivel látott relatiót adhat Nagyságodnak: menynyire segítette az Isten igyünket, — csak egyedül az bavériai electoroknak conjunctióját várjuk, hogy felszabadúlásunknak szerencsés végit elérhessük. És noha gyakorta az Austriai Ház mindazokat békessége által igéri: de álnokságát eddigis tapasztalván, hogy többször neki higyjünk, lehetetlennek látom: megvallom mindazonáltal, hogy eddig az reménség-

Digitized by Google

gel tápláltak : mivel az török magát nem declarálván, tartottam, netalántán azon hatalmat valamely igéretekkel magához hódítsa; de már — Istennek hálá — az franczia király nagy szívessége által az Porta is segítséget ígérvén, semmi ártalmas kívánság nélkül : ezen vélekedéstül felszabadúltam. Az mint az haldokló s úszásban elfáradott ember, kap mindenfelé az bécsi udvar, s mégis többet 5000 embernél ellenünk nem állíthatott, mivel az Dunáninnen való corpusát szemtül szembe való harczon tizenkétszáz lovas megrontotta, *) — az mint is, tudom, Munkácsi bővebben referálni fogja. Erdélyországnak nagyobb része az súlyos iga alól felszabadúlván, gyülést kívánt, melyet is szükségesnek látván, leginkább az hadakozó rend sok csínjának megzabolázására nézve is — megengedtem. **) Nagyságod méltóságos személyét tehetségem szerint recommendálván nékiek : magam disinteressentiáját bőségesen declaráltam, s assecurálom is fiúi alázatossággal Nagyságodat, hogy az franczia követnek (kinek is kemény parancsolatja királyától vagyon, hogy az Portán való dolgaimat kívánságom szerint folytassa) eleiben adtam : mely szükséges lészen ezután Nagyságod kijövetele. Ezután való munkálódása felől kétségem sincsen.

Az Nagyságod magyarországi jószágának praefectusául Kellemesi Jánost rendeltem, s lett is volna egynehány hetek alatt mit küldenem Nagyságodnak, ha az mostani véletlen történet nem sürgette volna viszszatérésit Munkácsinak; mindazonáltal az franczia követnek a felől írván, — bizonyosan tudom, Nagyságodat meg nem fogyatkoztatja.

*) Károlyi szent-gothárdi győzelme? (julius 4.)

**) E gyülés julius 6-án stb. tartatott Gyula-Fejérvártt.

Digitized by Google

Az svécziai királynak Nagyságod irott levelét meg nem küldöttem: mivel akkor midőn Szőllősi nállam volt, még nagy correspondentiám vele nem lévén, s magam is magamat titkolni kényteleníttetvén, módot benne nem láttam; de most Isten kegyelméből követem is (Ráday Pál) nálla lévén, ha Nagyságod újonnan írni fog: az elküldésében könnyű módot találhatok, annál is inkább, hogy Nagyságodhoz fiúi kötelességemet megmutathassam. Maradván Nagyságodnak kötelességgel szolgáló Fia.

(Egykorú más.)

15.

Thököly Imre Rákóczi Ferenczenek, 1704. aug. 11.

Édes Fiam-Uram!

Isten kegyelmedet hazája szolgálatjára s az mi szerencsénkre is sokáig éltesse, s ellensége confusiójára adjon tovább is előtte való dolgaiban előmenetelt!

Titeltűl datált kegyelmed fiúi szeretettel írt levelét*) die 8-a praesentis adta meg Szőlősi Zsigmond, — kit is hasonló atyai szeretettel vettem, és mind levelébűl s mind izenetibűl megismérvén igaz affectióját s fiúi engedelmességét bujdosó sok nyomorúságokban forgó személyemhez, és hogy hátramaradt rövid életemnek könnyebbítésére szívesen igyekezik: azt kegyelmednek háláadó, és kegyelmedet, szép maradékit igazán szerető és boldogúlásokat kívánó szívvel köszönöm én is. Melyeknek megbizonyítására követi azt el, ha az Portára érettem s több velem bujdosó személyekért mennélhamarébb embereit küldi, innenvaló szabadúlásunkat s kegyelmeddel való

*) Rákóczi julius 12-kén táborozott Titelnél.

Digitized by Google

conjunctiónkat potenter munkálódja, és ha követeit az Portára megindította volna is: postáját az megírt dolognak accelerálásáért utánnok expediálja; mely kegyelmed hozzám és több ide-bujdosókhoz megmutatandó keresztyén indúlatját Isten is megjutalmazza, s én is az hozzámtartozókkal éltünkig kegyelmednek háládatossággal és igaz szolgálattal tartozunk.

Édes Fiam-Uram, a Szőllőssi által küldött levelében relegál kegyelmed Munkácsi által küldett levelére: de kegyelmednek légyen tudtára, hogy Munkácsinak eddig még az híre sincsen előttem, nemhogy maga jött volna; — vártam volna Szőllőssi által az dupplicatát, minthogy én is dupplicatával küldettem volt kegyelmedhez Szőllőssit, Munkácsit, és avagy csak az költség aránt való kegyelmed dispositiójának dupplicatáját, — ez practikáltatván az nagy udvarokban akárhol is: mert e nélkül csak szóra, az hova disponált kegyelmed, semmit nem adnak. Az casusokat, vagy történhető halál, nyavalya, vagy egyéb szerencsétlenség, rabságra való eshetés aránt, ez ily messzi országokra való expeditiókban meg kell gondolni, s egyéb múlatásra tartozható akadályokat is. Kegyelmedet azért szeretettel kérem: méltóztassék jó intentiójárúl s egyébaránt is declarált jóakaratjárúl Munkácsi által küldett leveleket dupplicáltatni, s errűl secretariussának parancsolni: ezután lejendő s énhozzám küldendő expeditiókban is hogy az megírt modalitás observáltassék, — hasonlót követvén én is; így az correspondentiánk bizonyosabb lészen, ha egyik eltévedne is: a másik nem téved el leveleinkben.

Nem tagadhatom az szükséget s fogyatkozást; szabad volt Isten velem, ki is az ő jóvoltából s ke-

Digitized by Google

gyelmed szíves munkája s promotiója által ettűl az bajtúl és búsúlástúl megszabadíthat. És tőbbire szeméremmel írhatom ezeket: de mindeneknek úgy kell lenni, az mint Istennek tetszik; ő aláz, s ő magasztal, — légyen áldott mindenkor és mindenekért az ő szent neve! Még kegyelmed tűlünk és házunktúl is*) messzébb távoznék: vagyok oly szándékkal, hogy az közelebb való egyik nap kegyelmedhez meghitt szolgámot expediáljam s azon egyúttal jószágim administrálásárúl is dispositiót tegyek, kiket kegyelmed jóakaratjábúl dispositióm alá bocsátott; előre is azért meg kívántam írni kegyelmednek, kérvén szeretettel: parancsoljon birodalmában mindenütt, szolgáim mikor odaérkeznek, commoditások és securitások felől, minthogy ezután gyakrabban kell lenni, penetrálhassanak mind hamarébb, s mind secure kegyelmedhez. Kegyelmed által Bercsényi uramot atyafiságosan köszöntöm, és kívánom: adjon Isten több és újabb szerencsét és győzedelmet ő kegyelmének is ellenségin! Maradok ezzel

Kegyelmednek mint kedves Fiamnak, igaz szívvel szolgálni kívánó apja

Thökőli Imre m. k.

Datum Nicomedia mellett levő majorházamtúl, Bitníniában, 11. Augusti 1704.

Külczím: Méltóságos Fejedelem Rákóczi Ferencz kedves Fiam-Uramnak ő kegyelmének adassék.

(Eredeti, s. k. Megvan dupplicátában is.)

---

*) Belgrádi házát fogta érteni, melyhez Rákóczi Titelnél elég közel táborozott volt.

Digitized by Google

16.

Thököly Imre Rákóczi Ferencznek, 1704. aug. 16.

Méltóságos Fejedelem, Kedves Fiam-Uram!

Szőlőssi megérkezése után expediálván Csáki emberét kegyelmednek szóló levelemmel: adtam értésére (a francziai oratornak) kegyelmed hozzám és boldogtalan sorsomon való fiúi szánakozásából lett dispositióját, hogy Munkácsinak kezébe adta az kétezer darab arany iránt, melynek assignatiójárúl őneki írt; kire az volt válaszom, hogy ha szinte Munkácsi azon neki szóló kegyelmed írását meghozná is: de ő arra nem adhat s nem is ad, mert ő nem adhat (így), — mert az francziai király kegyelmességéből kegyelmednek az mi adatik is: errűl az Lengyelországban lévő franczia király emberének van ordere, s nem neki; neki azért kegyelmed akármennyit írjon, haszontalan. Én pedig torkig az nagy szükségben és adósságban lévén, kegyelmedet Istenért s jó szerencséjéért kérem, obtestálom is hozzám declarált fiúi indúlatjára s ajánlásira: egy órával elébb tanálja fel módját, hogy az megírt költséggel értethessen, míg Isten jövendőben jobb módot mutat is boldogtalan sorsomnak subleválására. Ha kegyelmed onnan nem küld, — itt nem várhatok. Az Porta is csak szép szóval tartván eddig, ez óráig semmitsem adván, várja az Porta kegyelmed mellettem errűl irandó levelét; s tudom bizonyosan, ha kegyelmed levelét venné az fővezér, kiben azt írná, hogy kegyelmed tekintetéért tegyen accomodatiómrúl rendemhez képest valamely rendelést, felőlem jobban provideáljanak, meggondolván: az egész világ előtt kiterjedett híre van nekem adott assecuratióiknak, hitleveleknek,

Digitized by Google

— azon tanúlnak mások is. Míg kegyelmed követjei bejöhetnek: küldje egy ily levéllel az Portára egy bizonyos emberit, attúl küldjen költséget is, ez által írjon az francziai oratornak is, hogy ő is tudja kegyelmed intentióját; annál jobb lenne mikor kegyelmed azt írná, hogy bocsásson az fővezér landor-fejérvári házamhoz, hogy oda jószágimbúl kegyelmed is segíthessen ilyen szükségemben, míg egyéb kegyelmed és az Porta között tractálandó nagyobb dolgok véghezmehetnek is, (melynek alkalmatosságával Szőlősi által tett assecuratiója szerint országomban való menetelemet én is reménlhetem) az feljebb declarált s más tőlek megígírt discretióját az Portának hamarébb assequálhatnám, és landor-fejérvári házamhoz való bocsáttatásomat is. Noha kegyelmed keresztényi s fiúi indúlatában és Szőlősi által tett expectoratiójában, assecuratiójában nem kételkedhetem: de ez illyen boldogtalanságban való embernek nehéz az várakozás, s meg ne ítíljen; mégis, Landor-Fejérvárott közelebb lennék kegyelmedhez, és könnyebben szenvedhetném az bujdosást is, s kegyelmed jóakaratjábúl és segítségével segíthetném magamot jószágimbúl. Kegyelmed azért (mindezeket) az beküldendő követek instructiójában is tétessen úgy fel, hogy mind innen való örökös szabadúlásomat, s mind házámban való menetelemet s abban való rövid, csendes életemet kegyelmednek köszönhessem, s meg is hálálhassam, — melyre Isten engem is s kegyelmedet is segítsen s érette szép maradékiban meg is áldja, szívesen kívánja

Kegyelmed boldogtalan, de igazán javát s boldogúlását kívánó apja Thököli Imre m k.

Datum Nicomediae, 16. Aug. 1704.

Digitized by Google

P. S. Az hirtelen írásrúl követem, az mennyiben volt is sok búsúlásom miatt egészségem, — megbontakozván.

Külczím: Méltóságos Fejedelem Rákóczi Ferencz kedves Fiam-Uramnak ő kegyelmének.

(Eredeti, s. k.)

17.

Thököly Imre Rákóczi Ferenczenek, 1704. aug. 29.

Méltóságos Fejedelem!

Kedves Fiam-Uram!

Csáki András ideküldett embere által írtam választ kegyelmednek arra az levelére, kit Szőllőssi hozott. Köszönöm kegyelmednek hozzám való jó affectióját, és mintegy ily nagy szerencsére született Méltóságos Fejedelem parolájában, kit mind annakelőtte Lengyelországbúl küldett, s mind most assecuratiója által Szőllőssitűl is confirmált, nem kételkedhetvén, s abban egész megnyúgodt elmével lévén, — köszöntem az feljebbemlített levélben s köszönöm most is kegyelmed fiúi szeretetit míg Isten éltet, és kegyelmednek érette háláadó apja kívánván lenni: kegyelmed munkája s jóakaratja által assequálván nyúgodalmasabb, jobb életemet, mind pedig becsületemet, kegyelmed szép maradéki javára is úgy kívánok élnem, hogy holtom után is jó emlékezetem kegyelmed szép maradékiban megmaradhasson.

Szőllőssi által relegált kegyelmed Munkácsira: de ő eddig az óráig sem érkezett, kin is nem kevéssé búsúlok, extremitásban és sok szükségben forgó állapotomhoz képest; mert a Csáki embere tőlem való expeditiója után adván tudtára az Portán lakó fran-

Digitized by Google

czia oratornak, hogy kegyelmed Munkácsi által küldi olyan dispositióját, hogy kétezer aranyat kegyelmed dispositiójára s írására itt az orator adjon énnékem, kegyelmed is azon pénzt az ő secretariusának leteszi, — de erre nekem tőle az volt válaszom, hogy ha Munkácsi megérkezik is azon kegyelmed írásával: de arra nekem semmit nem adhat, hanem írjak vissza kegyelmednek, hogy ezen pénzről tegyen más dispositiót, mert az franczia udvartúl nem őneki, hanem az Lengyelországban levő franczia oratornak vagyon commissiója, hogy az király kegyelmednek rendelt kegyelmességét ő szolgáltassa kegyelmed kezéhez; őneki abban másképen is módja nincsen, de parancsolatja sem lévén, nem cselekedheti. Mihelt Munkácsi érkezhetik azért, kegyelmedhez azonnal meghitt szolgámat Pápai Gáspárt expediálom. Kérem azért kegyelmedet atyai szeretettel, hogy meghitt embere által azon pénzt szolgáltassa kezemhez cum securitate, vagy, ha egyéb s hamar való és securus útját fel nem tanálhatja azon pénz kezemhez való szolgáltatásának: legyen olyan készen az a pénz kegyelmednél, hogy az mikor Munkácsi ideérkezése után én bizonyos emberemet expediálhatom kegyelmedhez, hozhassa meg mennélhamarébb kezemhez, — hogy ezzel kegyelmed jóakaratjából boldogtalan állapotomat subleválhassam.

Ezen órában adá az franczia orator értésemre, hogy váratlan érkezék meg secretariusa (Michel) kegyelmedtúl, és hogy az szegedi obsidiót kegyelmed abbanhagyván, ment Szólnokhoz, hogy ottan az kalocsai érsekkel, az német császár követjével, armistitiumot concludáljon; mely híren, látom, igen conturbálódott. Kegyelmedet kérem, mint kedves Fiam-Uramot, az franczia orator ide visszajött

Digitized by Google

secretariusának visszajövetelének okárúl és ezen armistitium dolgárúl is, és ez ily armistitiumban az német császár részérűl való várak micsoda karban maradnak? úgy-é az mint az én időmben voltak az armistitiumok, az mikoron az némettel hadakoztam? — kit kegyelmed mellett lakó régi tiszteimben s akkor időbeli híveimben meg tudnák mondani, — sincere tudósítson, annyivalinkább, ha az armistitiumból valóságos békesség is kövétkezhetnék; és nec in pace, nec in bello ne legyek kegyelmedtűl és az én nemzetemtűl elfelejtve, — Isten is úgy áldja meg kegyelmeteket!

Más egy kegyelmednek szólló levelemet is recommendáltam az francziai oratornak, kit — az mint nékem már kegyelmed — az maga levelében küldött meg; arról is, kérem, tudósítson: ha vehette-é, nem-é? mert ezen levelemet is az feljebbírt Csáki embere expeditiója után küldettem. Ajánlom ezzel kegyelmedet az szent Isten oltalmában, magamat pedig kegyelmed fiúi sinceritásában. Datum Nicomediae, 29. Augusti 1704.

Kegyelmedet igaz szívvel szerető, jovát kívánó, szolgáló apja Thököli Imre m. k.

(Eredeti, s. k.)

18.

Thököly Imre Rákóczi Ferenczenek, 1704. september elején.

Méltóságos Fejedelem, Kedves Fiam-Uram!

Munkácsi János, sokáig való odajárása után békével megérkezvén, még nem írhatok: mind az magyar ügyre s mind az kegyelmed hozzám való fiúi relatiójára nézve (Isten áldja meg hozzám megtapasztalt jó affectiójáért!) micsoda búsúlással értettem, hogy

Digitized by Google

másodszori kegyelmedhez való menetelekor kegyelmedet igen betegen találta, és az mikor eljött is, igen betegen hagyta, ki miatt maga sem írhatott; szóval lett izenetit s expectoratióját mindazonáltal kegyelmednek némely dolgokban megjelentette, s mondotta azt is, hogy Szabó Jánost azért hagyta ott, hogy kegyelmedet Isten meggyógyítván, általa tudósíthasson.

Édes Fiam-Uram! Munkácsi első útjában írt kegyelmed clavisos levelére clavissal tettem én is választ; abból kegyelmed megértheti némely dolgokban való elmémet és kívánságomat. Bízom azért tovább is magamat kegyelmed fiúi szeretetére s igaz magyarságára, mely is azt kívánja, hogy minden igaz magyarokat szabadságokkal való élésekben s hazájokban való boldogúlásokban látni kívánjon, — az magyar ügyért, szabadságírt kötvén fel fegyverét, s ezért is boldogította Isten eddigis dolgaiban kegyelmedet, s boldogítja ezután is.

Andrási uram *) — kegyelmed Constantinápolyban küldött embere — által stylo soluto két rendbeli levelemet, clavissal pedig Szőlősi s Munkácsi által küldött leveleknek duplicatáját küldöttem; akkor tájban Constantinápolyban küldött secretariusomnak Komáromi János uramnak is kellett küldeni valamely levelet némely kegyelmedet illető jók és úgy a kegyelmed hasznára conserváltatott nagy importantiájú levelek iránt, **) kiket Andrási uram kezihez küldöttem volt; de sem ezekre, nagyobb részint, sem az Csáki András Tódor nevű embere által

*) Szent-Andrássy János, kiről már a 10-ik sz. a. közlött levélben volt szó.

**) L. ezek jegyzékét 12. és 13. sz. a.

Digitized by Google

küldött levelemre, sem annakutána az kit a maga paketájában küldött el az franczia orator, válaszát kegyelmednek nem vehetvén : ez végre az utólbi két levelet párban most is kegyelmednek megküldöttem, — azért, ha kegyelmed kezéhez nem vette volna is: tudhassa meg, mit írtam, s kegyelmed tudósítását is vehessem mind arrúl : ha vehette-é? s választ adott-é ezekre? Nem kétlem mindazonáltal, Isten kegyelmednek újabb erőt adván és egészségében épűlhetvén: míg ez levelemet veheti is, remélhetem újabb tudósítását, felszabadúlván már az correspondentiára való passus is.

Isten jóvoltából küldöttem azért, édes Fiam, kegyelmedhez újobban egyik régi meghitt szolgámat Pápai Gáspárt, bizonyos instructióval : ezt rendelvén Erdélyben levő jószágim proventusának administrálására odavaló praefectusnak. Kegyelmedet kérem, adjon hitelt általa lett izenetemnek, és a reá bízatott dolgaimban légyen assistentiával. Irtam ezen alkalmatossággal Kellemesi Jánosnak; kegyelmedet kérem : küldje meg bizonyos embere által mentűlhamarább levelemet, hogy tudhassa ez is alkalmaztatni magát dispositióimhoz, minthogy már Isten jóvoltából s kegyelmed hozzám való fiúi affectiójából, Magyarországban levő jószágimat kegyelmed ennek is resignálta s gondviseléséről neki parancsolt, — régi meghitt szolgám lévén az is, azon hivatalban én is confirmálni kívántam.

Édes Fiam-Uram! Bercséni uramnak is írtam volt mind Csáki, mind Szőlősi, s mind Munkácsi által : de ő kegyelmének még egy levelét sem vehettem, kit mire vélni nem tudok. Tudom ugyan, hogy messze volt kegyelmedtől, s egyszer sem találták

Digitized by Google

embereim kegyelmed mellett: de abban sem kételkedhetem, hogy kegyelmed megküldötte levelemet ő kegyelmének; kérem azért, ezeránt is tudósítson, és ezen mostani küldött Bercséni uramnak szóló levelemet is ne neheztelje bizonyos embere által megküldeni, s válaszát is hozatni.

Constantinápolyban mennyiben publicáltassék a törökök és ottlakó keresztyének között az némettel interveniált armistitiumja és békessége kegyelmednek: levelünket megadó szolgáink meg tudják kegyelmednek mondani; — mennyiben legyen aziránt is dolga kegyelmednek, és mirevaló volt Gyöngyösre való menetele? s Andrási uram által innen az Portárúl adatott válaszhoz képest az idekűldendő követek ideje iránt mennyiben lehetett determinatiója? minthogy ezekben világosan nem tudott szóllani Munkácsi: errűl várom kegyelmednek impatienter tudósítását, minthogy Szőlősi nekem azt mondotta kegyelmed nevével: mihelt az Portárúl kegyelmed kezéhez jő az követek számára való passus, mindjárt indítja őket. — Ezek után Isten oltalmában ajánlom kegyelmedet, s magamat pedig kegyelmed fiúi szeretetében.

Kegyelmednek igaz szívvel szolgálni kívánó apja Thökőli Imre m. k.

P. S. Édes Fiam-Uram! Követem kegyelmedet: kezem alteratiója miatt magam kegyelmednek nem írhattam. Kérem mégis, adja egy pátens-formában való commissióját Pápainak, ki mellett kemény kedhessék és assistáljanak neki kegyelmed tisztei is, — vehesse kézhez és jó rendben Erdélyben levő örökös jószágimot.

(Eredeti, csak az aláírás s. k.)

Digitized by Google

19.

*Thököly Imre, magyarországi jószágai praefectusához, Kellemessy Jánoshoz, 1704. sept. 10. *)*

Isten sok jókkal, s édes hazájában való becsületi nevekedésével áldja meg kegyelmedet! — Az Méltóságos Fejedelem Rákóczi Ferencz kedves Fiam-Uram adta értésünkre: kegyelmedet régi meghitt hívünknek, szolgánknak tudván, és kegyelmednél valami írásunkat látván, ad ulteriorem nostram dispositionem, Magyarországban édes eleinktől maradott s minket mint örökös illethető, mindenütt az országban találtatható jószáginknak gondviselését s proventusinak mi számonkra való administralását kegyelmedre bízván, az megírt jószágoknak praefectusának constituálta. Kit megértvén, ezelőtt egy holnappal secretariusunkkal Komáromi János úrral kegyelmednek iratván: küldöttük az kegyelmednek iratott levelet, s recommendáltuk kegyelmed kezéhez bizonyos ember által való szolgáltatását Vay Ádám uramnak, az feljebbírt Méltóságos Fejedelem udvari főkapitányjának; kibűl is megérthette kegyelmed, ha azon levelet vehette, hozzája való kegyelmességönket, s régi vele való esmeretségönkhez képest és gyermekkorától fogvást hozzánk contestált állhatatos hívségére nézve az feljebbemlített hivatalban általunk való confirmáltatását is, némely dispositióinkkal együtt. Most azért újobban becsületes meghitt szolgánkat Pápay Gáspár uramat expediálván mind az Méltóságos Fejedelem kedves Fiam-Uramhoz, mind pedig Erdélyben levő örökös jószágink praefectussának,

*) Thökölynek ugyan e napon Rákóczihoz írott levelét l. a. megelőző XXIII-ik kötet 355-ik lapján.

Digitized by Google

— mennyiben adtunk instructiót: az mi hasznonkras méltóságonkra tartozó dolgokban hogy kegyelmeddel correspondeáljon, egyetértsen, és a mikor nagyobb dolgainktúl érkezhetik, s az szükség is úgy kívánná, magyarországi jószáginkat is kegyelmeddel együtt megjárja, s némely, udvarunk szükségére kívántató szolgákat s egyéb magunk alkalmatosságára, mennélhamarébb kívántatható alkalmatosságokat, kit Erdélyben, s kit kegyelmed assistentiája által Magyarországban is megszerezhessen, meghadtuk: dispositióinkat írja meg kegyelmednek, s adja értésére egyszersmind intentiónkat, hogy kegyelmed is ahhozképest tudja magát alkalmaztatni.

Ezen levelünk által azért, feljebbírt magyarországi jószágink praefecturájában újobban kegyelmedet confirmáljuk, s kegyelmesen parancsoljuk, hogy becsületes meghitt hívönk: erdélyi jószágink praefectusa Pápay Gáspár uram a mit kegyelmednek fog írni mi parancsolatonkból, — tartsa mi parancsolatonknak s akaratonknak. E végre mi clavisonkat is küldöttük kegyelmednek, hogy azzal nekünk írhasson, s velünk correspondeálhasson, a mely útonmódon hamarébb et cum majori securitate folyhat az correspondentia: arrúl kegyelmed Pápay urammal végezzen, és hogy ezután gyakran vehessük tudósítását: annak feltalálja módját mindaketten kegyelmetek, bár költségönk útján is, — azzal tehetvén minekönk is contentumot.

Adja elsőbben is tudtonkra: az Méltóságos Fejedelemmel mennyiben voltanak kegyelmednek beszédi s végezési a mi dolgainkban? micsoda írásonkat producálta kegyelmed ő kegyelme előtt? micsoda jószáginkot s micsoda formában vette kezéhez? miólta

Digitized by Google

kezéhez vötte jószágunkat, valamely proventusát találta-é a jószágnak elfoglalásakor? és azólta, miólta directiója alatt vagynak, feljebbemlített jószáginknak valamely proventusát percipiálhatta-é? Mindezekről mentülhamarébb, postán kívánjuk kegyelmed tudósítását előre is.

Minthogy penig ebben az idegen országban való hosszas bujdosásunk, szenyvedésünk alkalmatosságával mind kedves feleségönktől, — ki is nem feleségönk: de az reánk való gondviselésben édes anyánkvolt, — mind penig sok ezereket importáló bonuminktúl s javainktúl megfosztattunk, még egészségünktől is, Istennek szent akaratjából s itéletitől, (kiért is áldassék mégis az Ő szentséges neve!) már penig az Ő szent segedelméből mi is hazánkban igyekezönk, édes nemzetönk közé: azért kiváltképen az költségre volna hamarjában nagyobb szükségönk, kit vagy jószágink adajából s egyéb naponként kegyelmed industriája által interveniálható jövedelméből előre is remélhetnénk, — azt jószágink sem difficultálhatván; ha előre adajokat és tartozásokat megadnák is, s azzal bennünket segítenének is: jövendőben várhatnák az mi nagyobb kegyelmességönket is; vagy, hogyha ezen az úton a költségszerzésben haladás esnék, — a mint hirtelen talám nem is lehetne, — bár azon az úton assequálhatnánk is kegyelmed által intentiónkat, hogy jószáginkban zálogban adván, s kölcsön valamely pénzt felvévén: vagy jószágunk szomszédságiban levő lengyel uraktúl, vagy egyéb Magyarországban található pínzes emberektől bár csak húszezer tallért szerezhessen mennélhamarébb kegyelmed quoquomodo, azon igyekezzék kegyelmed s vesse meg minden mesterségét, — azzal nyeri jövendőben előttünk

Digitized by Google

nagyobb érdemét, s várhatja érette remuneratiónkat is. Praesta te itaque virum, mostani szükségönkben becsültethetvén kegyelmed eziránt való industriája nagyobb mértékben, mint jövendőben tíz annyinak is! Ezen levelünket vévén azért: ez ily költségnek, avagy kevesebbnek is, a mennyinek szerit teheti, megszerzésében s kezönkhöz való szolgáltatásában mennélhamarébb igyekezzék, s maga személye szerént jószáginkat jó karban s dispositióban hagyván, bennönket — akárhol legyönk is — keressen meg, hogy kegyelmeddel magával beszélhessönk és továbbvaló dolgainkrúl concludálhassunk a maga személyét s jövendőre tartozó, szolgáit concernáló dolgokban is. Nem is kételkedhetönk benne, ha az régi hűség s állhatatosság megvan kegyelmedben — az mint mi ezelőtt ismertük — eziránt magát alkalmaztatja parancsolatonkhoz, ezzel érhetvén el jövendőre előttünk mind hitelét s mind érdemét, s nemkülönben most kívánván ezt a szükség a mi részünkrűl is jobban, mint másszor, ha költséggel és holmi kívántatható alkalmatosságokkal keres meg bennönket, — kirűl Pápay uram által is fogja kegyelmed venni informatióját.

Az mikor penig megindúlhat: kövesse útját a securusabb helyeken Erdély felé; előre Pápay uramat is tudósítsa, Isten Erdélyben bévivén ő kegyelmét, — több ottlevő híveinkkel mutathatnak kegyelmednek securitást, akkortájban akárhol legyönk is, az velönk való megegyezésben. Hiszszük Istent, addig mi is közelítnénk Erdélyt, az micsoda karban vagynak dolgaink ezen az Portán, az Méltóságos Fejedelem kedves Fiam-Uram ő kegyelmével öszvekötött fegyverbeli magyarság és a Felséges francziai Udvar coope-

Digitized by Google

ratiója által, — kirűl mind az két részrűl assecurál-tattunk, s benne nem is kételkedhetönk.

Meghadtuk ezt is Pápay uramnak, hogy az Méltóságos Fejedelemnek mind magyarországi s mind erdélyi jószágink oltalmára s minden exactióktúl, húzástúl-vonástúl s hadak quártélyozásátúl való immunitására patenter kiadandó commissióit extrahálja ő Kegyelmének, az kegyelmed directiója alatt levő várainkra s városinkra s jószáginkra tartozókat küldje meg kegyelmednek, s az hol kívántatik, salvagvardiáját is kérje ő Kegyelmének; minthogy ezt meg is igérte ő Kegyelme, hozzája küldött s ő Kegyelmétűl megtért hites szolgáink által, hogy jószáginkat oltalmazza és sem ad publicas, sem ad privatas necessitates nem fordítja. E végre kívánván ő Kegyelme oldala mellett egy meghitt szolgánkat is residens formában tartanonk és continuuskodtatnonk, hogy ezután kegyelmeteknek, mind az két országban levő praefectussinknak, lehessen levelei s postái által bizonyosabb accessussa, és a mi orvoslásra való, azt ő Kegyelme fejedelmi authoritása s commissiói által orvosoltathassa; de kegyelmednek ő Kegyelme előtt lévén tekinteti s ismeretsége: az mikor az szükség hozza, maga expressus embere s levele által is ő Kegyelmét magát megkeresheti addigis, míg velünk szembe lehetne s tőlünk hivataljára visszamehetne.

Szükségesnek tartottuk Lengyelországban valamely jószágszerzés iránt is szándékonkat kegyelmednek előre tudtára adjuk, vagy készpénzen, vagy cambiom útján, hogy tudniillik valamely jószáginkat lengyelországi valamely úrnak (adnók,) annyi-érő lengyelországi jószág helyett. Kegyelmed azért vegye elméjét árvai és késmárki jószágink szomszédságában

Digitized by Google

lakó lengyel uraknak, avagy ha ott közel olyakat nem talál: vegye elméjeket az Lengyelországban beljebb lakóknak az magyarországi határtúl; veheti eziránt közelebb Lubomérszky úrnak elméjét, lublói po-starosztája (helytartó) által, ki is az mi késmárki jószágink szomszédságában bírja Lubló várát és a tizenhárom városokat. Tudjuk s jól emlékezönk: ennekelőtte hogy igen kaptanak az legyelországi urak az magyarországi jószágokon, s nagyhírű helyek is voltanak előttök az mi árvai, likavai és késmárki jószágink és a scsavniki jószág is, melyek is jure successionis Thököly Zsigmond bátyánk s maradéki defectussával praecise minket illet, kit kegyelmed is jól tudhat; azért ezeket is a kik fiúi-ágat illethetnek és a Thököly-familiára tartozik: kegyelmed appraehendálja az Méltóságos Fejedelem assistentiája által, mert azokban is mi vagyunk az örökösök és a legitimus successorok. Menjen voltaképen végére: üdvezült édes atyám Lengyel-Krakkóhoz közel levő blasovai jószágát is ki bírja? mert ezt kívánnánk Isten segítségébül, életönket megtartván, recuperálni, s ezért ha az lengyelországi dolgok csendesedvén s az király választása meglött vagy leszen: bizonyos követönk által az új királyt és az respublicát meg is kívánjuk kerestetni; mely iránt elménket praevie is kegyelmednek tudtára kívántuk adni, — az mint ott kegyelmed Árva és Liptó vármegyében jobban is kitanúlhatja, hogy az blasovai jószág az mi Magyarországban laktonkban volt az grófné Vesselényi Lászlóné asszonyomé, kit is Vesselényi uram halála után vett volt el Trencsén vármegyében lakó úr Zay Lőrincz uram. Az szegény atyánknak adta volt Vesselényi Ferenczné palatinusné az blasovai jószág helyett

Digitized by Google

az Kassához közel való enyiczkei kastélyt és az scsavniki jószágnak szomszédságában levő Tergárt, Berdárka nevő és más két falukat az murányi jószágból. Enyiczkét per manus bocsátotta volt kezönkbe, az fellebbemlített Murányhoz tartozó falukrúl pedig még éltében adott volt successiót, úgy, hogy halála után azokat is occupálhassuk. Azokat az Murányhoz való falukat is azért kegyelmed elfoglalja számunkra, mind azon faluknak, mind az scsavniki és krompacki jószágnak, mind pedig édes atyánk jószáginak, kiket életében bírt, urbariumát, várak és kastélyok inventariomát, az jószágokban conventionalejokat, praefectusok, árvai s letavai kapitányok instructióját s régi conventióit, és egyéb azon jószágok birodalmára s igazgatására szükséges leveleket kegyelmed pariáltatván s becsületes emberek által authenticáltatván, kegyelmed hozza kezönkhez, s mindezeket magától el ne hagyja, vagy előre is bizonyos embere által elküldje ha magának valamely okokra nézve múlatása történnék, — ehhez tartozván, a mely jószágok a capitibus bonorum az édes atyánktúl vagy ennek atyjátúl elzálogosíttathattak : kinek és mennyiben, és micsoda jussal? Ezekhez tartoznak az inscriptionalisták és beneficiariusok is, kiknek eleink jószágokat vagy örökséget adhattanak inscriptióban, s most azt is kik bírják? — Mindezekrűl való genuina informatiókat, kegyelmed szolgáltassa kezönkhez.

Zsolnai jószágunkban szokták csinálni az posztót és az terséni puskákat is; Zsolnárúl adajokban ötven terséni puskát és száz gyalognak való kék posztót szerezzen kegyelmed: minthogy onnét szokta volt az szegény atyánk is szűres gyalogjait és az alábbvaló cselédeket is ruháztatni.

Digitized by Google

Ha Krompach városát kegyelmed praefecturája alá veheti : onnan szerezzen krompaki, pulhák-forma hosszú puskákat palotásinknak, harminczegyig valót, az mineműt tudniillik ott szoktanak csinálni.

Késmárkon pedig az ottvaló jó lakatosokkal csináltasson vagy tíz pár puskát (= pisztolyt) udvari szolgáink számokra, mennél tisztességesebbeket, az mineműeket ott szoktak csinálni, kinek is négy párja vont lyukúak legyenek.

Concludáljuk ezzel levelönket, hogy az szegény atyánk testérül is tudósítson kegyelmed bennünket; ki is szegény, az német generális Haiszter obsidiójában halván meg : az német kegyetlensége még csak tisztességes eltemetését sem engedte; úgy értettük, most is csak egy boltban tartatik, a mint akkor szolgái betették, a mikor a várat (Árvát) feladták.

Isten segítse és vezérelje minden hasznos dolgokra kegyelmedet! Datum Nicomediae, die 10. Septembris Anno 1704. Emericus Thököly m. p.

P. S. Édes Kellemessi uram! Az Thököly Méltóságos Házhoz mind eleidnek, s mind magad kötelességedöt jól tudod, és mint neveltettel tőlünk, s mint promoveáltattál gyermekségedtől fogva, s hol kaptál becsületre. *) Azért arrúl kegyelmed megemlékezzék, és a kívánt dolgokban industriálkodjék, ha jövendőben tőlünk nagyobb mértékben kegyelmességönkkel való élését kívánja; vagyon oly bizodalmonk az Méltóságos Fejedelem kedves Fiam-Uram fiúi szeretetiben : meg nem fogyatkozik az ő Kegyelme assistentiájában az szükséges dolgokban.

*) Hogy Kellemessy János mint apród — nemes ifjú — Thököly fejedelem udvarában neveltetett : l. az 1683-iki udvari Conventionalét, a mikor is Kellemessy, Thököly első pohárnoka volt. 88. l.

Digitized by Google

Ezen Kegyelmes Urunk ő Nagysága levelét az ő Nagysága méltóságos parancsolatjából pariáltam, *) és loco dupplicatae Kellemessi uram tartsa meg futura pro cautela. Bay Mihály m. k.

(Bay Mihály kezével írt egykorú másolat.)

20.

Komáromy János gr. Teleki Mihálynak, 1704. sept. 10.

Tekintetes Úr, nékem bizodalmas régi nagy jó uram!

Kétségkívűl vette kegyelmed eddig azon levelemet is, melyben az én Kegyelmes Uram ő Nagysága, Kegyelmét nagy-szívesen köszöntette; s el is hiszem, hogyha Kegyelmed az ő Nagysága az Méltóságos Fejedelemtűl ő Nagyságától Erdélyen által visszajövő becsületes szolgáját láthatta volna: mint más erdélyi úri rendek, specialis levele által ő Nagyságának kegyelmed becsületet tett volna, — melyet elmúlatni ezután kegyelmednek az magával született discretio sem enged, annyival is inkább, hogy abbeli köszöntését ő Nagysága általam kegyelmesen reiterálja mind maga kegyelmed úri személye, s mind az Asszony ő kegyelme iránt, kihez való atyafiságára azonkívűl is nagy reflexiója vagyon ő Nagyságának, — kegyelmedet magát is nagy reflexióban tartván: becsületes hírét s jó magaviselését látván.

Ezen alkalmatossággal singulariter recommendálja Kegyelmének az Törökországból kiszabadúlt és

*) Lásd a 22. sz. a. alább közlött utasítást Pápay Gáspár részére, 1. pont.

Digitized by Google

Fejérváratt megállapodott magyar hadakat is, *) hogy az miben lehet, nekiek pastrocináljon, mely ő Nagysága előtt, — kiváltképen ha ő Nagyságának írván valamely tudni méltó európai, s nevezetesen lengyel-, magyar-, erdélyországi dolgokrúl s németek állapotjárúl is, ő Nagyságát kegyelmed tudósítja — igen kedves lészen.

Az mi engemet illet: kegyelmedet Istennek, s magamat kegyelmed patrociniumjában ajánlván, maradok

Kegyelmednek már megvénült és őszült alázatos szolgája Komáromi János m. k.

Nicomediae, 10. Septembris, 1704. **)

Külczím: Illustrissimo Domino Michaëli Teleki de Szék, Comiti Comitatus Mármarosiensis, Arcis et Districtus Kővár Capitaneo, unius Regiminis peditum Hungarorum Colonello, ac Fiscalitatum in Transsylvania et Partium Hungariae Administratori, etc. Domino mihi colendissimo.

(Eredeti, s. k.)

21.

Thököly Imre Rákóczi Ferenczneh, 1704. sept. 12.

Méltóságos Fejedelem, Kedves Fiam-Uram!

Pápai Gáspár által küldött clavisos válaszomban és másik levelemben is kegyelmednek bőven

*) Azon mintegy 500 főnyi Thököly-féle régi kurucz bujdosó had értetik kikkel 1704. elején b. Orlay Miklós, Szappanos Mihály és Gúthy István a török földérűl a Marosvölgyén Erdélybe törvén, Tót-Váradját, Branyicskát megvették, s úgy csatlakoztak a Gyula-Fehérvárat ostromló Rákóczi-féle kuruczokhoz.

**) Thökölynek Rákóczihoz ugyane napon írt levelét l. Monumenta Hung. Historica, Script. Tom. XXIII. pag. 355.

Digitized by Google

írtam: de szükségesnek tartottam azt is kegyelmedhez való confidentiámhoz képest, hogy ezt is kegyelmednek megírjam, hogy noha kegyelmed írása szerint hogy a németnek kegyelmed hidjen és vele megbéküljen, — nem hihetem, de azt is gondolhatom, hogy a bavarusnak vagy a francziáknak a németekkel lejendő szerencsés vagy szerencsétlen campaniának kimenetelitől kényszerítetik kegyelmed is maga és a magyar nemzet jövendőbeli dolgait moderálni, és dictante etiam ratione praeveniálni azt a gonoszt, a mely kegyelmedre és hazájára következhetnék; in casu azért pacis vel tractatus futurae cum Germanis, mégis Istenért kényszerítem és keresztyénségére s fiúi szeretetire s ettől viseltetvén nekem küldött paroláira obtestálom, tudván: micsoda helyen lakom, in tali etiam statu ebből a tűzből engem eripiálni, és személyemet maga és maradéki javára conserválni igyekezzék.

Recommendálom pedig kegyelmednek Pápai Gáspár személyét is, ki engemet sok esztendőktől fogván igazán szolgált, hol követségekben, hol a Portán való residensségében, még hadakozásomnak idején, — hol pedig mellettem is komornyikságában; ennek a mostani Portán lakó franczia oratornak is ő volt commissariusa egy időben, a mikor a franczia király residens formában mellettem tartotta. Isten kegyelmedet boldogítván, méltó hogy légyen kegyelmedtől is tekintet reája s promotiója is jövendőben, s mind éntőlem, a kinek a magyar igyben mellette szolgált; minthogy ennyire kifogytam s kipusztúltam minden alkalmatosságimból: én innen csak annyi költséggel bocsátottam, kivel kegyelmedhez penetrálhasson. A magyar példabeszéd szerint: a szegénység embersé-

Digitized by Google

get gyaláz, et miser est qui mendicus, — de tudja azt a magyar világ, hogy nekem is volt valamikor! Kegyelmed fiúi szeretetiben és sinceritásában bízván: azért commendálom ilyen bátran, több szolgáimhoz — kiket kegyelmedhez expediáltam, — mutatott kegyelmességéhez képest tegye ezt is alkalmatossá a hozzám posta-formában és mennélhamarébb való visszajöhetésre, s provideáljon securitásárúl is a visszajövetelben. — Ezzel ajánlom kegyelmedet Isten oltalmában, magamat pedig kegyelmed fiúi szeretetiben. Datum Nicomediae, die 12. Septembris Anno 1704.

Kegyelmednek igaz szívvel szolgálni kívánó apja.

Thököli Imre m. k.

Külczím: Méltóságos Fejedelem Rákóczi Ferencz etc. Kedves Fiam-Uramnak ő kegyelmének. P. H.

(Eredeti, s. k.)

22.

Pápay Gáspár utasítása urától, Thököly Imrétől, 1704. sept. 12.

Adjon Isten jó utat, hamar való járást, jó szerencsét előtte álló dolgaiban!

Expeditiójához interveniált distractióink causálták, hogy ha szólhattunk is felőle, nem világosíthattuk ennyire az alább megírt dolgokat; azért is küldöttük sietve Boros Istvánt utána, hogy még ott *) érvén, alább írt parancsolatainkban ne essék fogyatkozás.

1. Kellemessi Jánosnak szólló levelünket adja kezében Baji uramnak, hadd pariálja, s a párt pedig kezéhez vévén, Kellemessinek mind originalis s mind dupplicata-formában írt leveleinknek expeditiójában kövessen olyan modalitást, hogy magános audientiát

*) Hihetően: Konstantinápolyban.

Digitized by Google

kérvén a Fiamtúl : előtte a Kellemessi originalis levelét egészlen elolvassa, s kérje, hogy a mellett maga is parancsoljon, s maga bizonyos emberétűl küldje el a Fiam, jószágink protegálására s elfoglalására való specialis patens-mandatummal s maga leveleivel. A mely privatumoknak megszerzéséről parancsoltunk nekie hogy írjon, Kellemessinek, dupplicatáját pedig — kit Baji uram ír, — recommendálja vagy a Fiam secretariusának — az magának is atyjafia lévén,*) — vagy az udvari kapitányának (Vay Ádám), vagy Nemessányi s Radics uraméknak, vagy — ezeknek tetszéseket vévén elsőben, — ama kettő közűl valamelyikének: egy szóval, a ki bizonyosabb út lehet, hogy a dupplicata is penetráljon kezéhez; mert ha szintén bizonyos embertűl küldi el is a Fiam: az emberen szerencsétlenség is eshetik, dantur casus, — de a dupplicata penetrálhat; csakhogy a két levélnek nem kellenék egy időben menni, hanem az első után a másiknak harmad-negyed nappal, vagy ha továbbra vetődnék is expeditiója. Ezt nem szükséges Rákóczi Ferencznek is tudni; de megválaszsza az embert: kinek recommendálja? s confidensének ismerje. A mit maga is az első alkalmatossággal ír, azt dupplicálja maga is, s talán még valamivel szaporíthatja is a mi dolgainknak hasznára, ha akkor expediálja, a mikor onnan hozzánk vissza kellene indúlni.

2. Minthogy Rákóczi Ferencz a Fiam ő Kegyelme azt írja, hogy addig országának bennünket recommendált és maga disinteressentiáját is bőségesen declarálta: minthogy méltóságos embernek élete s becsűleti össze van kötve, — ezt köszönje meg min-

*) Pápay János, Rákóczi főtitkára, Gáspárnak rokona értetik.

Digitized by Google

denekfelett nevünkkel, e mellett pedig persvadeálja, hogy a mi hamarébbvaló kimenetelünkre és a Porta eziránt való amnistiája assequálására nézve az volna a hamarébbvaló út, hogy a maga emberét melléje adjungálván, küldené be vele együtt Erdélyben, s persvadeálná egyszersmind, mint mostani urok, azoknak kiket fegyvere által vett kezéhez, committálná is, hogy a szokás szerint a három natióbúl : székelybűl, szászbúl és a vármegyékbűl egy-egy embert küldenének azok is vele együtt a Portára, kik által kérnének a Portától bennünket. Itt kívántatnék magokat insinuáló gróf sógor uraiméknak is (Pekry, Mikes) az ő hűségek; sőt ha elébb éri Erdélyt a Fiamnál: Pekri és Mikes uraiméknak megmondhatja világosan, hogy ezzel nyerhetnének magoknak mielőttünk nagyobb meritumot, ha ezt mennélhamarébb és postaképen követnék el, hogy még e télen bemehetnénk országunkban, — közölvén vélek, mit írt nekünk azon materiában a Fiam. és ha mi személyünk recommendatiója mellett disinteressentiáját is declarálta előttünk : nem kívánhat az mi életünkben praejudicálni nekünk, holott ha szintén választották is : *) a mi öreg és beteges voltunkhoz képest elérheti azt holtunk után is, s még a magunk örökös jószáginknak successióját is assequálhatja egyik fia, ha kedvünket keresi. Így a franczia király munkája nélkül is elérjük a hamarébbvaló végét; s mennyire segítheti pedig a magyar igyet a mi Erdélyben való praesentiánk, mind Erdélyben egy végre a Fiammal folytatandó cooperatióinkban, mind pedig — a mennyiben az idegen nemzetek előtt nekünk is tudja tekintetünket, — akkor mindjárt, mihelt az

*) T. i. erdélyi fejedelemmé. Rákóczit.

Digitized by Google

országban bémennénk, mi is mindjárt a Fiammal lejendő megegyezésből a magyar igynek segítségére nézve svécushoz, lengyelekhez, tatárokhoz s a franczia királyhoz küldenénk bizonyos követeinket, — et sic unita virtus esset fortior, és szerencsésebb folyását remélhetné a Fiam is az erdélyi dolgoknak, mint a mint folynak mostan az ott constituált Generálisok idejében. — Isten a Fiammal szemben juttatván, ezt az írásunkat a Fiam előtt is repraesentálhatja; és a mennyiben Isten ő kegyelmét mind egészséggel s mind ifjúsággal megáldotta : egy magyarországi korona dolga forogván kezén, ennek a játéknak ő kegyelme levén a munkása, — én Erdélyből segítője lehetnék; kire Isten segítse is, hogy Magyarországot ad pristinum florem inducálhassa!

3. Ezen levelünket, Isten hozzánk visszahozván, hozza vagy küldje vissza hozzánk, azt kívánjuk.

4. Kettős diariumot írjon, Constantinápolytúl való megindulásátúl kezdve, és udvarunkhoz való visszajövetelivel végezve: egyikét közönségest, útjárúl s egyéb aprólékos látott-hallott dolgokrúl, a másikát secretum diariumot, melyben is igen curiose et fide mediante írja fel mind azokat, quae possunt dici secreta; olyanok lehetnek a feljebbírt dolgokban vagy egyebekben is, magok expectoratióiban magokat kiadandó szavai Pekri és Mikes uraiméknak, kiknek is mindenekben a minket illető dolgokban éljen tanácsokkal, (de kiváltképen Nemessányi és Radics uraiméknek szavokból;) olyan lehet ezek felett is a Fiamtúl hallott szók és válaszok, vagy egyebektűl, a miket lát, hall, experiál mind a két ország publicumira, mind a mi privatuminkra nézve.

5. Noha mi generaliter recommendáltuk szemé-

Digitized by Google

lyét a Fiamnak : de hozzájavaló kegyelmességünkből, ím, utánna egy levelünket küldöttük, *) melyben hogy több híveink közül őtet is hazája szolgálatjára és mind maga a Fiam magára nézve s mind mireánk nézve egy szolgálatra való subjectumnak tartsa, megírjuk, és hogy minket sok esztendőktül fogvást híven s igazán szolgált, s ezekben a változásokban meg is kellett ismernünk, s költséggel is Constantinápolybúl csak annyival expediáltatott, a kivel hozzája penetrálhasson: azért mutassa hozzájavaló kegyelmességét, és tegye alkalmatossá, hogy a mely postán expediáltuk, azon postaformán jöhessen vissza.

6. A mikor a Fiam Rákóczi Ferencz clavisos levelét fogja olvasni s deákúl interpraetálni a franczia orator előtt: mellőzze el a hol a Fiam a svécziai királyrúl emlékezik, azt előtte nem is kell olvasni: mert a mint mi a franczia királyt s ministerit ismerjük, a magyar dolgokban a gloriát magoknak kívánják vendicálni és czimbora nélkül kívánnak szántani, s talám annyi tisztekkel s kincscsel odament generálisnak is (Feirville d'Herissy) arravaló oda lett expeditiója, kit talám ott is fog már érni, — hogy a magyarországi korona s királyság iránt talám önekik járhat inkább elméjek és intentiójok, a mikor azt a generálist a király olyan formában küldötte, hogy ő legyen annak a tizenhárom regementből álló franczináknak a fejek, kiket a bavarus mellett levő hadából akar elszakasztani és a Fiammal kíván conjungáltatni; s talám hoc male sonaret coram Gallis, vagy a Fiamnak, vagy nekünk is a svécziai udvar jártatása: minthogy a svécus evangelicus király is, etc.

*) Lásd a közvetlenül ezt megelőző levelet.

Digitized by Google

7. Boros Istvánt azért expediáltuk, hogy e legyen hírének meghozója : mikor és mint indúlhat onnan, és micsoda úti költséggel expediálja a franczia orator? mit hallott, vagy hall tűle? Küldettetett ezen levelünk securitásáért és azért is, hogy Rákóczi Ferencz Fiam ő kegyelme clavisos levelét, és az erdélyi három gróff *) levelét, kiket innen elvitt, ötűle küldhesse vissza. Obtestáljuk azért hozzánkvaló kötelességére, hogy mind onnan útját pro omni posse accelerálja, és költsége hacsak vagyon, inkább magáéból is suppleálja cum indubitata spe et refusionis et remunerationis; útját pedig, a mennyire ereje csak engedi, éjjel-nappal continuálja, postán, mind menet s mind jövet : mert ebben az útjában az a haszon, az a merituma jövendőre is, hogy hamar menjen s hamar jőjjön; s remélheti is, hogy, ha cum contentu jöhet vissza, adequálhatja más kegyelmességünket is, Erdélyben való másodszori bemenetelekor nekünk utólszor beadattatott supplicatiójában insinuált dolgában. Datum Nicomediae, die 12. Septembris 1704.

P. S. Tegnap volt előttünk újabb hosszas audientiája Munkácsi Jánosnak; s noha mind ő beadattatott írásában, s mind a katonák dolgában a mely értetlenséget követhetett, azokat megismervén, complanálta, — ezzel relatióját szaporította, hogy úgy vette eszében s olyat is hallott némelyektűl, hogy Gyöngyöstűl kellett expediálni a Fiamnak a Portára küldendő követjét, de ha onnét nem expediálta, Erdélyben kívánván bémenni : onnan kívánja expediálni, — clavisos levelében letett assecuratiójához képest lehetünk olyan gondolattal : talám a mi szemé-

*) Pekry Lőrincz, Mikes Mihály, Teleki Mihály.

Digitized by Google

lyünknek abban a fejedelemségben való stabiliálására? Ebben azért curiosus legyen, és ámbár itt Munkácsi complanálta legyen is a maga dolgait, hogy itt többé elé sem hozódnak : menjen mindazáltal jól végire a Fiam komornyikjátúl, — s tartsa ezen levelünket is mindenekben instructiójának, — mind úti költségére, s mind lóvásárlásra külön micsoda költséget adtak ott neki? és commissiókat extrahált-é? (azt megtudja mondani a Fiam secretariusa,) hogy Erdélyben is a tordai és kolozsi kamora-ispánok vagy másutt mennyi pénzt adtanak neki?

A kulcsár többire in agone vagyon, a szabó életéhez is kevés reménység vagyon, — ezek helyett való másoknak küldése volna szükséges; ha maga érkezése előtt küldhetne, annál jobb volna.

Ha Bercsényi uramat Rákóczi Ferencz mellett találja : levelünket maga adja meg, és recommendálja neki dolgainkat s mindazokat, valamelyekrűl szóllani fog, vagy a kikrűl végezhet a Fiammal; ha pedig ott nem találja is : kérje Radics uramat, minthogy confidense, és praefectusa is volt Bercséni uramnak, írjon ő kegyelme is Bercséni uramnak : a kívánt dolgokban legyen promotora dolgainknak Bercséni uram is, — mi sem leszünk háladatlanok érette, ha Isten éltet bennünket. Emericus Thököli, m. p.

Memoriájának ne higyjen; miköztünk és Fiamuram közt való szoros obligatióhoz, confidentiához képest mea parte az ki ő kegyelmét is illetheti, előtte megolvassa, vagy leírván s extractusát vévén, írásbúl is — mint az levélben leírt dologban parancsolt instructióját — úgy is memorialéjában representálhatja, s oly dolga lévén az ország és a hadak dolgában, így inkább el nem felejtkezhetik.

Digitized by Google

Külczím : Becsületes Hívünknek Pápai Gáspár uramnak, Erdélyországában levő örökös jószágink praefectusának, etc.

(Eredeti, s. k.)

23.

Thököly Imre Rákóczi Ferencznek, 1704. sept. 18.

Édes Fiam-Uram!

Pápai Gáspár kegyelmedhez való expeditiója után kezdett nagyobb mértékben folyni híre az portai ministerek előtt mind az gyöngyösi gyülésnek, kire az ország statusait convocáltatta kegyelmed az némettel tractálandó békességre nézve, (ezt az landor-fejérvári és tömösvári passák írják) az Portán, mind pedig az német residenstűl, úgy az anglus s hollandus oratoroktúl újobban publicáltatik az bavarus és német armáda között való harcz, *) némelyek az francziai Tallard Generális bavarussal való conjunctiója után, némelyek pedig íjczakán (?) való conjunctio előtt valónak confirmálják. Kegyelmedet kérem, ad directionem meam mind errűl, s mind az feljebbírtt dolgokban confidenter és genuine tudósítson.

Kívántam ezt is in confidentia mint kedves és meghitt Fiamnak kegyelmednek tudtára adni, hogy pro directione et satisfactione mea ne neheztelje értésemre adni : micsoda formában lett kegyelmedtűl Munkácsi János szolgámnak expeditiója? — Minthogy én kegyelmednek mind ő általa s mind más, Kegyelmedhez küldetett s jártatott szolgáim által írtam, s requiráltam vala, hogy tekintetemért bocsássa jó com-

*) A höchstädti döntő ütközet értetik.

Digitized by Google

moditással s költséggel vissza kegyelmed : azért az én requisitiómra adatott ott vagy Erdélyben is mennyi költséget az én szolgálatomnak véghezvitelére való útiköltség formában is, vagy hogy valamely érdemének — kit praetendál — jutalmájúl ajándékon? Jöttek vele valamely katonák, kihozták, alájok szénát, lovakat elvevén : kegyelmed útjára adott kegyelmességének részessé nem akarván tenni, visszabocsátották, — (kinek) alkalmatosságával ezért éntőlem is reprehensiót kellett venni; de ez rosz példa is azokra nézve, kiknek az mostan közöttünk fennforgó dolgok, correspondentiára nézve gyakor jártatásokat s postálkodtatásokat kívánják kegyelmedhez. Noha gyermekségétűl fogva az feljebbírtt személy udvaromban nevekedvén, hűsége ellen sem szólhatok : de kegyelmed informatiójára nézve, mint az kinek rustica natura tenet sua jura, mind ő s mind mások convincáltatnak, és ez ily vagy hasonló insolentiákat az én búsításomra praecaveálják : ha kegyelmed megírja, hogy mind az eddigvalóknak, s mind azután menendőknek az mit kegyelmességébűl adatott, az én requisitiómra s tekintetemért s úti költségekre adatta, — s nem egyéb tekintetért. Kegyelmeddel való confidentiámnak tudja ezen írásomat, az búsítás aránt pedig követem, s maradok kegyelmednek

Nicomediae, 18. Septembris 1704.

igaz szívvel szolgáló apja
Thököli Imre m. k.

Külczím : Méltóságos Rákóczi Ferencz Fejedelem, kedves Fiam-Uramnak ő kegyelmének adassék.

(Eredeti, s. k.)

Digitized by Google

24.

Pápai Gáspár emlékirata Rákóczi Ferencz fejedelemhez, 1704. October.

Memoriale.

Az Méltóságos Fejedelem Thökŏli Imre Kegyelmes Urunknak ő Nagyságának Pápai Gáspár által Nagyságodnak némely privatumiban proponálandó punctumi.

1. Kívánja az Méltóságos Fejedelem Nagyságodnak mind az én nevemre, mind penig az ő Nagysága Magyarországban levő jószáginak praefectusának nevére szóló commissióit, melyek mellett mind az ketten némely privata personáknál depositumit s kárait ő Nagyságának kereshessük vagy magokon az oly személyeken, vagy ha megholtak volna, azoknak successorokon, kik ez ily személyeknek javokban s jószágokban succedáltanak, — az miben penig megakadnánk is, recurráljunk az Nagyságod kegyelmes assistensiájához ez alábbírtt dolgokban. Ilyen lehet:

a) Az szepesi káptalanbeli papoknál Záborszky János komornyíkja által az üdvezült Méltóságos Fejedelemasszonynak (Zrínyi Ilona) Bécsbe menetelekor (1688.) letétetett Kegyelmes Urunk neve és czímere alatt való ezüsttálai, nro circiter 24.

b) Marín Istvántúl pro conservatione az újhelyi barátoknak resignáltatott köves clenodium : az franczia király (XIV. Lajos) képe, kit ő Nagyságának küldött volt. Marín István Kóródi Istvánnétúl vévén s váltván kezéhez : háromezer forintokban hadta lelkéért az barátoknál, olyan-formán, — mert az újhelyi barátok clastromában holt meg, — hogy az háromezer forint letételével tartozzanak visszaadni, a

Digitized by Google

kit illet. Ezt az ő Nagysága magyarországi jószáginak praefectussa igyekezzék kiváltani, s addigis penig recommendálja ő Nagysága Nagyságodnak kiváltását s kézhezvételét, Nagyságod authoritásával mehetvén véghez, s nemkülönben. Ő Nagysága ezért sajnálja kiváltképen, hogy ezen kép az franczia király ő Nagyságához declarált protectiójához tartozó volt.

c) Andrási uramnál veszett aranypohár, ki lovászmestere volt ő Nagyságának Magyarországban laktában; ez vette volt el az füleki Dózsáné nevű özvegyasszonyt, az pohárt penig akkor vette volt, hogy már pro futura conservatione az ő Nagysága akkori innyaadójától Baranóczki Andrástúl, a mikor megfogták Kegyelmes Urunkat ő Nagyságát az törökök Váradon (1685.)

d) Dolhai (György) uramnál lévő ezer arany, kit Madács Péter adott volt kezéhez akkor, mikor az ő Nagysága Váradon való megfogattatásának idején azon ezer aranyat Munkácsra, üdvezült Fejedelemasszonynak kellett volna vinni: útjában Dolhainál hagyta pro securitate, paraszt-köntösben menvén be akkor az várba, — melyről holta előtt Madács Péter hittel tett recognitiót.

e) Madocsányi Imrénél elveszett clenodium. Ezeket is ennek successorainál kell keresni, sok ezereket importálván, — mind Kóródi, úgymint akkori komornyíkja, mind Madocsányi udvari hadnagya lévén ő Nagyságának, ki is Patakon lakván, — de máskint Trincsín vármegyei főember gyermeke volt, feleségek akkor Munkácson lévén mikor Kegyelmes Urunkat Váradon megfogták: Munkácsra kellett volna bevinni az üdvezült Méltóságos Fejedelemasszonynak.

Digitized by Google

2. Mind az ő Nagysága magyarországi praefectusának, s mind énnékem parancsolta Kegyelmes Urunk ő Nagysága, hogy az ő Nagysága jószágira, mostani szükségéhez képest bizonyosszámú költséget vennénk fel, az mint Nagságod az Kellemessi uramnak szólló Kegyelmes Urunk ő Nagysága levelébűl is megértheti; e végre adta ő Nagysága az én kezemben maga plenipotentialis-levelét is, hogy az ő Nagysága erdélyi jószágaiból négyezer tallérnyit elzálogosíthassak, akár Szigetet, akár az szilágyi jószágot, akár Krakkót, s akár Illyét is értvén. Mindezek penig az Nagyságod méltóságos assistentiájával mehetnek jobban véghez.

3. Az mely kétezer aranyakrúl vette ő Nagysága az Nagyságod méltóságos levelét: kéreti ő Nagysága Nagyságodat, ha lehetséges itt adassa kezembe, úgy, ha mivel szaporíthatná is az ő Nagysága jószági jövedelmébűl vagy elzálogosításából Nagyságod assistentiája által az ő Nagysága idekivaló praefectussa, — az Kellemessi Jánosnak intitulált ő Nagysága levele szerint — hogy mentűlhamarébb visszamehessek, ő Nagysága nekem kegyelmesen parancsolta. — Parancsolta ő Nagysága egyszersmind azt is, hogy, ha hamarjában cum contentu Suae Celsitudinis innen meg nem térhetnék : üres kézzel való visszamenetelemet ő Nagysága nem is kívánja, hanem az ő Nagysága idekilevő jószágait megjárjam, azoknak urbariumit leirassam, az ő Nagysága praefectusát kit Nagyságod praeficiált, az ő Nagysága nevével confirmáljam, s innen egy informatiót vévén az ő Nagysága jószági iránt mindenekben, menjek vissza Erdélyben, az hol is az ő Nagysága jószágaiban hasonlót kövessek el.

Digitized by Google

4. Kívánja ő Nagysága, hogy az ő Nagysága Erdélyben és Magyarországban lévő minden jószágai minden húzástúl immunitáltassanak, kívántatván erre Nagyságod méltóságos protectionalis-levelei és commissiói, öreg-pecsét alatt, — lévén respectus az ő Nagysága jószágira, az magyar haza szabadságáért való régi bujdosására nézve.

5. Majd egész esztendő forogván benne, miolta az Nagyságod munkája által az ő Nagysága erdélyi jószágai az német protectió alúl felszabadúltanak és fiscus számára foglaltattanak : kéreti Nagyságodat bizodalmasan ő Nagysága, commissióit adni minden ő Nagysága jószági kezemben való adása iránt úgy eddig való proventusa iránt is méltóztassék, — úgy valamely Erdélyben levő tisztinek Nagyságod parancsoljon, hogy valaki az ő Nagysága jószágiban vagy inscriptio útján, vagy árenda útján, vagy akármi egyéb úton-módon valamit bírt, abalienálódván azon jószágok az ő Nagysága kezéből per notam az római császár ellen : assignáltassa Nagyságod az én kezemben, és ha kinek kereseti van, — keresse ő Nagyságán annak idejében.

6. Minthogy penig (hamarjában én valamely költséggel nem mehetvén vissza) míg valamely költség comportáltathatnék az ő Nagysága jószágából, sok üdő telhetik benne : az Nagyságod kegyelmességéből ha Szabó János uramat vagy mást Nagyságod expediál ő Nagyságához az Nagyságod méltóságos válaszával, — kedves dolgot cselekeszik Nagyságod ő Nagysága előtt; én is azalatt ő Nagysága reám bízott kegyelmes parancsolatit effectuálván ideki, Erdély felé visszatérésem után vagy magam ő Nagyságához egy órával elébb bémegyek, vagy addigis újabb dispo-

Digitized by Google

sitiója jöhetvén ő Nagyságának az informatióhoz képest, alkalmaztatom magamat az ő Nagysága kegyelmes parancsolatjához.

7. Egyéb aprólékos de szükséges parancsolatival — kik az ő Nagysága tiszteit illethetik — Nagyságodat azokkal nem terhelem; a kik is állhatnak vagy szekeres-lovak, hintó, cséza, kocsisok, szolgák, vagy tokaji borok, vagy fegyverek szerzésében.

8. Constantinápolyban Eszkidsi Simon nevű zsidó kereskedő-embernél lévén zálogban vetve valamely ezüstcsészék és clenodiumok *), minthogy az ezüst- és aranyos virágos csészék voltanak az Nagyságod méltóságos boldog-emlékezetű atyjáé, — a czímere is rajta, — az clenodium penig Báthori Zsófiáé volt: ha pénzt most az ő Nagysága jószágaiból vihetek, ő Nagysága kiváltja; ha pedig most nem vihetnék: parancsolta ő Nagysága, hogy Nagyságodnak említsem meg, ha Nagyságod kiváltatja-é? — régtűl fogva interest fizetvén ő Nagysága is ezereket érette.

9. Az erdélyi (keresztyén-szigeti) articulusokat, kiket is az ő Nagysága székben való ültetésekor irtanak: ő Nagysága elküldötte, — ha Nagyságod méltóztatik megolvastatni. **)

10. Az üdvezült Méltóságos Fejedelemasszony ő Nagysága teste felett való oratiót kit az érsek perorált, in scriptis ő Nagysága Nagyságodnak megküldötte. ***)

11. Erdélyben és Magyarországban lévő ő Nagysága jószáginak lajstromát is, Nagyságodnak írásban

*) L. az ezekről szóló záloglevelet föntebb, IX. 2. sz. a. (513. l.)

**) L. ezeket általunk ezen példányból kiadva Monum. Hung. Hist. Script. XXIII. k. 61. l.

***) Ez még maig — tudtomra — nem került elő.

Digitized by Google

beadtam, — melyek iránt is az Nagyságod kegyelmes parancsolatját alázatosan elvárom.

12. Kupai Mátyás és Sütő György nevű régi jámbor szolgáit recommendálja Kegyelmes Urunk ő Nagysága Nagyságodnak; üdvezült Méltóságos Fejedelemasszony is halála előtt disponálván felőlök: jámbor szolgálatjokért várják s meg is érdemlik az Nagyságod kegyelmességét.

Ultimo. Ezen mostani expeditióm Kegyelmes Urunktól ő Nagyságától summatim két dologból áll:

Elsőben, hogy az Nagyságod méltóságos assistentiájából valamely költséget vehessen ő Nagysága.

2-do. Mind Nagyságodát s mind az mostan édes hazája szabadságáért fegyvert kötött hazafiait ő Nagyságokat s ő Kegyelmeket kéreti ő Nagysága: emlékezzék meg Nagyságtok az ő Nagysága gyermekségétől fogva édes hazája szabadságáért való nyomorúságos bujdosásáról s elöregedett s nyomorodott állapotjáról, — s méltóztassék, hacsak postaformában is, az ő Nagysága személye iránt az Portát megtalálni, s igyekezvén munkálódni az ő Nagysága Törökországból való kiszabadítását, hogy gyermekségétől fogva való nyomorúsága és számkivetése után, édes hazájában tétethessék koporsójába.

(Eredeti.)

25.

Thököly Imre Rákóczi Ferencznek, 1704. nov. 11.

Méltóságos Fejedelem!

Kedves Fiam-Uram!

Egy régi szolgám s meghitt hadnagyom: levelem praesantáló Borbély Gáspár megyen, édes

Digitized by Google

Fiam-Uram, kegyelmed méltóságos személye eleiben. Ki, minthogy ez mellett az magyar ügy mellett nekünk adott hitit sohasem szegte meg, soha laboncz nem volt, hanem mindenkor igaz kurucz volt, — másként is, ellenségre derék s vitéz ember, mellyet sokszor szemem láttára is megbizonyított, kivált Hajslerrel való harczomon, az Vaskapunak s evvel az Dunának recuperálásával az akkori harczokon, és Vidinnél is az ott felvert egynéhány ezer rácz (fölveretése) alkalmatosságával: recommendálom kegyelmednek is. Az én hadakozásimban is, ifjabb korában is, hadi keménységére s vitézségére nézve megérdemlett volna egy kapitányságot, s ez ily promotiójáról volt is tőlem igíreti; mutassa azért kegyelmed is hozzá, kérem szeretettel, énérettem is kegyelmességét, s promoveálja s accomodálja. Az mostani időben az ily próbált vitéz emberek lehetnek kegyelmednek is segédei, — az micsoda állapotokban forog. *) Maradok,

Nicomediae, die 11. Novembris, 1704.

Kegyelmednek
szívesen szolgálni kívánó atyja
Thököli Imre m. k.

Külczím: Méltóságos Fejedelem Rákóczi Ferencz kedves Fiam-Uramnak ő kegyelmének adassék.

(Eredeti, a. i. s. k.)

*) Rákóczi fejedelem meghallgatta Thököly ajánlását, s a hű öreg Borbély Gáspárt eleintén mint szabad-csapat-parancsnokot alkalmazta, ki is méltán elhíresedett: mert sok szép vitézi tettet vitt végbe Soprony táján Bezerédyvel s utóbb Béri Balogh Ádámmal, végre 1710-ben mint ezredes esett el a dunántúli földön, Balogh merész hadjárata alatt.

Digitized by Google

26.

Thököly Imre Rákóczi Ferenczeck, 1704. december 9.

Méltóságos Fejedelem!

Kedves Fiam-Uram!

Ság nevő helyből sub dato 25. Septembris írt levelét kegyelmednek örömmel olvastam; melyben lett ajánlásában nem kételkedvén, kérem kegyelmedet is: elébbeni levelimben letett magam expectoratiójában és hozzájavaló atyai szeretetemben ne kételkedjék, sőt bizonyos legyen benne: nemkülönben kévánom szerencséjét s előmenetelit, mint magamtúl származott gyermekének.

Miólta Munkácsi onnan eljött: ennél kegyelmednek több levelét nem láttam, ezt is az Portán lakó franczia orator küldte meg; én pedig egy görög, Erdéli Tódor nevő postámtúl, utólszor Szőllőssitűl küldettem kegyelmednek levelemet, ezeken kívűl is két rendbelieket az franczia orator vett kezéhez, ő igérvén kegyelmednek való megküldését. Édes Fiam-Uram, miben terminálódott kegyelmetek Selmeczen tractáltatott dolga? — szívesen érteném, annálinkább, ha újabb dolgai újúltak. Örűlök felettébb igen Szirmai István uram életének, ki valamikor nekem is kedves és igen meghitt hívem volt, — köszöntöm is szeretettel kegyelmed által.

Az mi pedig az bíztatást illeti: igaz, hogy két részrűl vannak bíztatásim, — de kegyelmed javára tartozók s nem kegyelmetek praejudiciumára valók; vagyon most valamely munkám az Portán, kiben az új vezért az francziai orator aggrediálta, ezen általesvén, tudósítom kegyelmedet. Én pedig ajánlom mégis magamot fiúi szeretetiben, várván válaszát

Digitized by Google

feljebbemlített levelemnek is, az mostanira is. Maradok kegyelmednek igaz szívvel szolgálni kívánó apja

Thököli Imre m. k.

Nicomediae, 9. Decembris 1704.

Külczím: Méltóságos Fejedelem Rákóczi Ferencz kedves Fiam-Uram ő kegyelmének.

(Eredeti, s. k.)

27.

Thököly Imre Rákóczi Ferenczhez, 1704. dec. 30.

Méltóságos Fejedelem, Fiam-Uram!

Ennekelőtte Ságtúl írott levelét, — kiben az németekkel való armistitiumrúl és Selymeczen lejendő tractárúl való emlékezet, — most pedig sub dato 12. Novembris érsek-újvári obsidióbúl datált levelét kegyelmednek édes Fiam-Uram vettem s örömmel olvastam ezen esztendőnek többire végin, mind az kettőt az portai francziai orator küldte meg; az elsőbb levelére tett válaszomat én is ő kegyelmének küldtem kezéhez, úgy az mostanit is, ígérvén elküldését; — de ezeken kívül más két rendbeli levelemet is kegyelmednek szólót recommendáltam volt neki, ezzel négyet, kiknek recepisséjérűl elvárom kegyelmed tudósítását.

Hogy ez ó esztendőben Isten megvígasztalt kegyelmed dolgainak folyásárúl hallott örvendetes hírekkel, kiért Istenemnek ezen keserves bujdosásomban nem tudok eléggé hálát adni, reménlvén kegyelmed boldogúlása és szíves cooperatiója által én is az én innenvaló szabadúlásomat s hazámban való lakásomat, kívánom: az feltetsző új esztendőben kegyelmedet én is láthassam testi szemeimmel, örvendez-

Digitized by Google

hessem kegyelmedben, kedves hitestársával, szerelmes gyermekivel együtt való laktában s örömében, és édes hazájának is ebben az új-esztendőben való felszabadításában!

Édes Fiam-Uram, nem kételkedem benne, s az én Istenem egyszer meg is áldja, hogy szívesen cooperálja innenvaló szabadúlásomat, és hogy az portai változások impediálták eddig, hogy ez iránt igyekezetiben elő nem mehetett; az feljebbírtt levelemben írtam vala én is kegyelmednek, hogy az Portán valamely munkánk indúlt az francziai orratorral, kinek jó kimenetelit vártam volna: mert meg is volt már az deliberata, ha újabban az császár az nem régen tétetett új vezérjét is nem változtatta volna; de ha változott is, abban nem marad, hiszem Istent. Kegyelmedet is kérem, írjon az francziai udvarhoz is s ide is az oratornak felőlem, s tovább is ne felejtkezzék azokban az dolgokban, kikrűl Pápai Gáspár, azután Szőlőssi által írtam s izentem is kegyelmednek, — nem tagadhatván az nagy szükséget is. Szegény Kellemesi halálán felettébb búsúlok: de ezzel mindnyájan tartozunk! Bízom kegyelmed fiúi szeretetiben, nem engedi kárt vallanom az ő halálával, s véghezviszi azt, hogy jószágim hasznával élhessek, míg Isten innen megszabadít is. — Bercséni uramnak ajánlom szolgálatomat, és ajánlom ezzel kegyelmedet Isten oltalmában, s magamat pedig kegyelmed fiúi szeretetiben, — maradván

Kegyelmednek igaz szívvel szolgálni kívánó apja
Thököli Imre m. k.

Nicomediae, 30. Decembris, 1704.

P. S. Édes Fiam-Uram! Okolicsányinak szóló levelemet kegyelmednek volanter küldettem, kérem,

Digitized by Google

küldje meg neki, és az én jómra és hasznomra disponáljon, — kárt ne valljak; ugyanis kihez tudok bízni kegyelmeden kívül?

Külczím: Méltóságos Fejedelem Rákóczi Ferencz Fiam-Uramnak ő kegyelmének adassék.

(Eredeti, s. k.)

28.

Ferriol őrgróf, portai franczia követ, Thökölynek, 1705. jan. 17.

Celsissime Princeps, Domine mihi Colendissime!

Pluribus obrutus negotiis, nulla etiam hic nova, quae Celsitudini Vestrae possim communicare, paucis illam interpellam. Scribo Assan Passae satis longas, quas Vestra Celsitudo, si dignabitur, illi tradet.

Spero Dominum Des Alleurs jam perventurum fore penes Principem Rakoczium; alias agetur de capite Ali Passae Temesvariensis, taliter me alloquutus fuit modernus Vezerius.

Jam omnes Oratores, excepto Moscho, viderunt Vezerium; brevi et creberrime illum adibo, nec debet dubitare Vestra Celsitudo, quia promoveam ipsius negotia et pro reditu in ista Civitate, et pro caeteris omnibus. Interim me recommendans amicitiae suae, maneo

Ejusdem Celsitudinis Vestrae

Servus humillimus

Ferriol m. p.

Perae, 17. Jan. 1705.

(Egykorú más.)

Digitized by Google

29.

„Pater Duban uram levelének párja, melyet Komáromi János uramnak küldött.“

Galatae, apud Constantinopolim, 21. Febr. 1705.

Clarissime Domine!

Dudum est, cum Dominationi Vestrae literas mittere cupio, sed quid scriberem? non habebam, etiam cum epistolam ejus amoris et benevolentiae plenam recepi audebat me statim non rescribere: sed quoniam non venerat sola, responsionem meam incomitatam et nudam mittere non poteram, proxime venturas naves certior fiebam, advenerunt illae quidem, et licet undequaque laeta nuntia non attulerint, ea tamen scribuntur, quae animos nostros erigere utcumque possint; capto Landavio Germanus iterum ad sua rediens in hyberna secessit, expeditionis suae laboribus damnosisque victoriis admodum debilitatus, apud Hegeneam urbem Argentina sex omnino lineis dissitam, Galli vallum duxerunt a montibus Vogesis ad Rhenum usque, scribuntur. Interim milites etiam plerique ad suas turmas pervenerunt, Brisacum praesidiarii Svispurgenses occupare dolo nuper tentaverunt, quingentos circiter milites Gubernator ex suis delegerat in hunc finem, et quoniam animadvertit nostros ex ferro currus non paucos ut mos est, in vallem ingredi, speravit fore, ut ea occasione suos curribus impositos et occultos introduceret; jam tres ex iis currus in urbe erant, reliqui ad portam ingrediebantur, cum nescio quis delandus opertum, Praefectus in foro homines hostium Ducis, specie tenus aurigas vidit, quos operarios putavit, simul atque iterum increpans, illos, cum nihil responderint, aliquot fustibus exceptis, nec inter-

Digitized by Google

jecta mora falsi aurigae curribus suis imposita arma capientes, catapultas aliquot exploserunt; aperta fraus est, Hollandus ad arma clamitans, nostros excitavit, custodes parati dimicare incipiunt, cumque porta curribus impedita claudi non posset, crates ferrea quae portam obmunit, superius demittitur; ita spe sua dejecti, hostes ea die coacti sunt redire, quadraginta circiter eorum occisi, quos inter Duces non pauci reperti sunt. Non nunc primum virtuti dolus cessit Cremonam, testem facit Princeps Eugenius.

In Italia Gallus duobus in locis etiam nunc sub signis est, Udinam obsidet Dux Vindocinensis, ejus frater, quem magnum priorem vocant, cum viginti millibus in ditione Veneta subsistens, contra totidem Germanorum millia, qui Taurinum penetrare conantur, si transitus patere possit.

Pedemontanus cum aliquot Germanis obsessae valli succurrere conatur; conflictus non rari sunt, clades aliquando mutua, plerumque hostium est, miles noster muro imminet, speraturque fore, ut urbem brevi capienda sit, exspectabatur delecta militum manu, quam Marschallus de Villar jam non necessariam sibi propter deditionem fore Generalem rebellium, subsidio millium illorum, praecipuus Dux nomine Ravanel, cum videret e suis nullos transfugere, suumque caput mille talleris fuisse proscriptum: sibi consultum volens ad Marschallum clam aufugit, admissus in ejus conspectum, sed non cognitus, audivi — inquit — Excellentiam Vestram mille nummos ei homini promisisse, qui Ravanelii caput afferret: illud alteri cedere non potui, ipsemet afferre non dubitavi, non caput solum: sed et reliquum corpus Excellentia Vestra suum habeat, ad ipsius obsequia paratissimus, devotissimus

Digitized by Google

veni. Benigne exceptus Ravanelius, mille nummos statim accepit, pauci admodum supersunt a rebellium numero. Quieta sunt omnia in Gallia et in Hispania.

Jam desperatur ab Anglis salus urbis Calpes ad fauces Oceani maris, quae tradita ipsis erat, et quam deinde Hispani cum Gallis obsederunt, imo nuper ab una Tartana littore spargenter venerunt, quae deditionem ipsius significant. Magni momenti erat illa urbs Anglis et Hollandis, atque inde poterant nobis non parum detrimenti afferre. De Lusitania nihil omnino scribitur, arma quoque silent in Belgio.

Inter ea nuntia, quae scribuntur, non levia sunt ea, quae patenter pollicentur praeter scribentium pondus: propositiones sunt ejusmodi, quae cum brevi faciendam persvadent, juxta illos 1. Rex Hispaniae Philippus Quintus legitimus Possessor manet. 2. Archiduci Austriae Neapolitanum Regnum, cum Sicilia traditur. 3. Mediolanensis Ducatus cum Pedomonti pariter Sabaudiae Duci traditur. 4. Sabaudia cum superstite Pedemonto simul et Lotharingiae Ducatus, Galliae Regis est. 5. Bavariae Dominium Lotharingo Duci transfertur. 6. Bavariae Dux supremus et absolutus Hispanici Belgii Comes agnoscitur. — Hae Propositiones non ita iniquae videntur, quorsum abiturae sunt, paulatim rescitur.

Celsissimo Principi multa eaque amplissima nomine omnium nostra deferat obsequia Dominatio Vestra, — paratissimos nos ad omnia reperiet, sicuti sese dederit occasio. Credat me sibi fore semper totum ex animo humillimum atque devinctissimum servum C. Duban, Soc. Jesu, m. p.

Grates agat, si placet maximas, culinae praefecto nomine nostro; dum possumus aliter ipsi inservire,

Digitized by Google

praeces fundimus pro conservatione ipsius ejusque familiae.

(Egykorú más.)

30.

Thököly Imre Rákóczi Ferencznek, 1705. február végén.

Édes Fiam-Uram!

Isten kegyelmednek minden kívánságát töltse bé, s éltesse sokáig virágzó egészségben, az magyar nemzet szerencséjére, — szívesen kívánom!

Nyughatatlan és igen bús elmémet, édes Fiam-Uram, kegyelmed előtt nem tagadhatván: írásomat is mint kezdjem? nem tudom; mind azért, hogy enynyi rendbéli emberimnek, leveleimnek kegyelmedtűl válaszát nem láthatom, mind azért, hogy az sok egyveleges hazug hírek között *) eligazodni nem tudok, melyek kegyelmetek felől folynak. Az levelem megadó kegyelmed szolgája mindezeknek commentariusa leszen, ki is kegyelmed kegyelmességéhez bízván, kéredzett el maga dolgaiban, hazájában is: de kiváltképpen kegyelmedhez, — nem kételkedvén én is, kegyelmed előbbi régi kegyelmességét hozzája fenntartja; mint meghitt szolgámot recommendálom én is kegyelmed méltóságos személyének, azzal nevekedvén kegyelmed méltósága is, ha az érdemes és szolgálatra való személyeket respectusban veszi, és énrólam és több bujdosókrúl méltóságos parolája szerént el nem felejtkezik. — Ajánlom kegyelmedet Isten oltalmában, magamot pedig kegyelmed fiúi szeretetében. Maradok Kegyelmednek

minden jót kívánó, szolgáló apja

Thököli Imre m. k.

*) A nagy-szombati harcz szele.

Digitized by Google

Külczím. Méltóságos Fejedelem Rákóczi Ferencz kedves Fiam-Uramnak ő kegyelmének adassék.

(Eredeti, s. k.)

31.

Thököly Imre Rákóczi Ferenczhez, 1705. mart. 7.

Méltóságos Fejedelem!

Kedves Fiam-Uram!

Kegyelmed Lévától 26-ik Decembris költ méltóságos levelét s ebben való fejedelmi paroláját és fiúi szeretetből s indulatból álló assecuratióját, hogy az török Portára követét küldte volna eddigis érettem, ha némely dolgoknak cunjuncturái nem impediálták volna azon igyekezetiben: de meg nem szűnik, míg innen szabadúlásomat nem consequálom s édes hazámnak nem restituáltatom, — könyvező szemmel rész szerint, máskint pedig nagy örömmel és satisfactiómmal olvastam. Isten kegyelmedet kedvesivel együtt érette megáldja, és jó szándékáért és szíves fáradozásáért nekem is adjon az jó Isten módot s alkalmatosságot, hogy édes hazámban kegyelmed fiúi szeretetét remunerálhassam, — melyről én is kegyelmedet hasonló atyai indúlatból assecurálom. Légyen hála Istennek azért is, hogy nincs abban az mértékben kegyelmetek és az németek között Nagy-Szombat táján interveniált harcz dolga, az mint itt az mi igyünknek ellenségi az Portán híresítették. Isten legyen tovább is vezére s védelmezője s oltalma kegyelmeteknek!

Mennyiben publicáltassék az constantinápolyi galatai keresztyének között, kivel az Portát is el akarják hitetni, az francziák, spanyorok és németek

Digitized by Google

közt micsoda conditiók alatt lejendő békeség dolga? világosítja kegyelmed előtt ezen annectált egy franczia jesuita levele, *) ezzel lévén nagy ismeretségem, minthogy ez lakott alkalmas időkig udvaromban is, boldogemlékezetű, Istenben kimúlt feleségem mellett való szolgálatban. Mely conditióji és projectumi között azon pacificatiónak nem lévén emlékezet sem kegyelmedről s adhaerensiről in particulari, sem generaliter édes nemzetünkről: debet esse res nobis aliquo modo suspecta; et nihil novi sub coelo, és kiváltképen, hogy az római pápa ebben az eszköz. Vigilantibus itaque subveniunt jura; másoknak példája: magának embernek tanúlása. Ebben kegyelmednek az mennyiben vagyon híre, kérem, tudósítson: mert hitelt egészen azért nem adhatok ennek az hírnek, hogy, jól tudom, írt kegyelmed is az pápának, van correspondentiája az svecussal s az lengyelekkel is, ezekről bizonyosabbat érthetett; de nagy helyről iratott ez is ide, hogy az anglusoknak, hollandusoknak kíván az spanyol és francziai korona contentumot tenni s ezeket az német császártúl elszakasztani, az bavariai elector mellé pedig az idei campaniára 40 ezer lovast és 60 ezer gyalogot készítene az francziai király, hogy az Imperiumban küldhesse, s az tavalyi casust (Höchstädt) reparálhassa. Adná Isten, ez lenne inkább igazabb; — ebben is kegyelmednek lehet igazabb híre.

Édes Fiam-Uram, kegyelmedtül sem a Pápai Gáspár, Szőllősi Zsigmond, sem ezek előtt expediált egy Tódor nevű görög postám által küldött leveleim recepisséjéről tudósítást nem vehettem; még az fran-

*) L. fölebb, 29. sz. a.

Digitized by Google

cziai oratornak recommendált leveleimben és Munkácsi felől írtt dolgokban is válaszát nem vehettem: kérem azért, ezeknek recepisséjéről tudósítson, és megtekintvén nagyobb-nagyobb szorúlásra és szükségre való jutásomat: vagy egyikét vagy másikát siettesse, s fejedelmi parolája szerint szabadúlásomat is innend specialis követje által procurálni méltóztassék, — minthogy eddig az óráig az költség dolgában én az francziai oratorban megfogyatkozván, semmitsem ada, noha egyéb dolgokban az sincera correspondentiát s confidentiát velem megtartja, és ha Haszán pasa és Kajlalihor (?) vezérek nem változtak volna: véghezvitte volna az Portán dolgaimot, oly munkában vette volt; mennyiben bíztat pedig az mostani vezér idejében is lejendő érettem való munkája iránt: kegyelmednek, nékem írtt levelének igaz pariáját *) pro directione megküldettem, — megértvén abból, mit írjon az tömösvári passa iránt is. Az francziai oratornak kegyelmedtűl expediáltatott secretariusa (Michel) is megjött az franczia királytúl: de az én részemről semmi gyümölcse s haszna nem volt mégeddig, noha reméllettem, az mely kétezer aranyrúl kegyelmed írt neki, meg fogja adni az secretariussa megérkezésével; most megimt azt mondja, hogy az kegyelmedhez ment követ francziai úr Sador (Des Alleurs) uramnak az mennyi pénzt modo cambii kegyelmed ott resignál: az megírt követnek errűl levelét vévén, az francziai orator itt nekem leteszi; azért ebben is magamot kegyelmed jóakaratjában recommendálom, — mert hovatovább nagyobb-nagyobb fogyatkozásra és szorúlása s szükségre való jutáso-

*) L. fölebb, 28. sz. a.

Digitized by Google

mat nem tagadhatom. Egy igyünk, egy igyekezetünk; máskint is, az fiúi és atyai relatióra nézve öszveköttetett dolgaink is lévén: édes Fiam-Uram, egymást segítsük; most kegyelmed tehetvén énvélem több jót: Isten engem is megtartván, kegyelmed és maradéki javára én is reciprocálni kívánom, — kit mellettem laktában s tőlem neveltetésiben, kit másoktól is elégségesképen experiálhatta: ki lettem légyen én is, s micsoda dolgokban forgottam gyermekségemtűl fogvást, s mennyiben voltam martírja nemzetemnek, s az magyar igy kárával dolgaimon nem fordíthattam volna-é? — de arra az igaz magyar vér nem bocsátott. Azért kegyelmed nemzetestűl is felőlem el ne felejtkezzék, sive pace, sive bello, hogy valamely részecskéiben in omni casu kegyelmed promotiója által hazánknak fejemet megvonhassam, s kegyelmedért Istenemet áldhassam; ha iniquis conditionibus et non speratis tanálna is békesség útján végeződni kegyelmetek hadakozása: ne excludáltassam én is az békességbűl (kit az szent Isten érnünk ne engedjen); de minthogy ez világ állhatatlan az ő dolgaiban, és nincsen semmi újság ez világon, a ki meg nem történt volna: prudentis est praevidere, et quae contingere possunt, praevenire; abundans enim cautio nunquam nocet.

Itt vagyon azon hír is, hogy kegyelmed az római pápának írt volna, s vette volna ennek is jó válaszát, mely nem utólsó vígasztalásunkra való dolog volna, — ő Szentsége lévén feje az egész keresztyénségnek.

Nem tudom, honnan vette az francziai orator, hogy kegyelmed Csáki Andrást megfogatta volna? Elhittem, ennek nagy okának kelletett lenni; de ke-

Digitized by Google

gyelmedet én azon kérem : ha nagyot vétett is, vétkét ajándékozza nékem, bocsássa el, s küldje ide pro poenitentia; meg kell vallanom, nekem sokat szolgált élete koczkáztatásával is, jó szolgám volt, mely is indít az iránta való szánakozásra, s nem is kételkedhetem benne : leszen kérésemnek kegyelmed előtt annyi tekinteti, hogy érettem elbocsátja. Ajánlom ezzel az szent Isten oltalmában Kegyelmedet.

Nicomediae, 7. Martii, 1705.

Kegyelmednek igaz szívvel szolgálni kívánó apja
Thököli Imre m. k.

P. S. Noha énfelőlem Bercséni uram elfeledkezett, mégeddig levelét nem láttam, — de én, mint kegyelmed után elsőbb igaz magyar hazafiát, kegyelmed által szeretettel köszöntöm ő kegyelmét. Pápai Gáspár és Szőllősi Zsigmond szolgáinknak irattatott leveleimnek kezekhez való szolgáltatását recommendálom édes Fiam-Uram kegyelmednek.

Külczím : Méltóságos Rákóczi Ferencz Fejedelem etc. kedves Fiam-Uramnak ő kegyelmének adassék.

(Eredeti, s. k. Megvan dupplicátában is.)

32.

Thököly Imre Pápay Gáspárnak, 1705. mart. 8.

Isten áldja meg minden jókkal.

Miólta tőllünk elment, ennyi holnapoktúl fogva Landor-Fejérvárrúl írt levelin kivül többet nem láttam, sőt még hírét sem hallhatván: él-é, megholt-é miólta Erdélybe ment? minek tulajdonítsuk? — magunk sem gondolhatjuk el, holott in Decembri Anni praeteriti két rendbeli leveleit vettük Fiam-Uram-

Digitized by Google

nak, harmadikat in Martio, kit Lévárúl írt, azonban Csáky Andrásnak is és Szőlőssi Zsigmondnak is vettük Erdélybűl datált leveleket: de mindezekből sem érthettünk aránta semmi bizonyost; egyebet nem írnak Erdélybűl is, hanem hogy Magyarországban volna.

Tudván azért: mit tegyen az szolgai kötelesség? errűl nem kellett volna elfelejtkezni, sőt minden útakot és alkalmatosságokat fel kellett volna keresni az levél küldése iránt, tudósítatni, hogy elkövethesse, ha maga múlatni kénteleníttetett is, s ezért sem az költségnek, sem fáradságnak s portai szónak (?) kedvezni nem kellett volna: mert feltalálhatta volna, éppen mint mások. Tudván azért instructióját és itt kapott kötelességét is: az míg maga megjünne is, tudósítson, és instructiójában úgy járjon el, hogy el ne mulasson semmit az mi elkövethető reábízott dolgainknak assequálására, — úgy várhatván az mi kegyelmességünket is, s úgy kerülhetvén el a számodást is jövendőben. Datum Nicomediae, 8. Martii, 1705.

Emericus Thököly m. p.

P. S. Nem vettük még eddigis senkinek is válaszát az általa küldött leveleinkre: de eo non obstante, ezen levelünket vévén, köszöntse szókkal kegyelmed Nemessáni uramékat s több jóakaróinkat s régi híveinket, valakinek hozzánkvaló jóakaratjokat tapasztalja.

Külczím: Becsületes meghitt hívünknek Nemzetes Pápay Gáspár uramnak, Erdélyországban levő bonumink praefectusának, etc. adassék. (P. H.)

(Eredeti, a. i. s. k.)

Digitized by Google

33.

Thököly Imre Pápay Gáspárnak, 1705. mart. 16.

Áldja Isten minden jókkal.

Miólta elment Landor-Fejérvárrúl, semmi levelét nem láttuk; dolgaink bizonytalanságán e miatt nemkevéssé búsúltunk, — hanem 13. Decembris Csáki Andrásnak írtt levelébűl látjuk, hogy Oláh Istvánt kívánta az informatiókkal előre expediáltatni. Azért, kötelességét tudván, s az jövendőt is meggondolván, genuine et circumstantialiter informáljon: mihez bízhassunk az reábizatott dolgokban? és menynyiben reménlhessünk hasznát az reábízatott dolgokban fáradságának? Qui cito dat, bis dat.

Az nagy-szombati harcz (sokaknak fejében) méltán szeget verhetett, mely, — adja a szent Isten, — reparáltassék; de az ily hírek s állapotok közt annálisinkább kívántatnék az industria: az mi jövedelmét vehetnők hamarjában jószáginknak, szolgáink emberségek által. — 16. Martii, 1705.

Thököli Imre s. k.

(Eredeti, s. k.)

34.

Komáromy János Erdélybe szóló levele, 1705. mart. 16.

Ajánlom kegyelmednek szolgálatomat.

15-ik Januarÿ Déva alól nékem írott kegyelmed levelét kedvesen vettem. Fiam Csáki András nekem írott, s Pápay uram levelét az Calendariumokkal együtt Kegyelmes Urunknak ő Nagyságának alázatosan praesentáltam, melyeket szívesen vett ő Nagysága; melyre nézve már kegyelmed neve ő Nagysága

Digitized by Google

előtt emlékezetben lévén, javallom kegyelmednek, ha maga előmenetelit is becsületinek nevekedését kívánja: valamikor jó módja s alkalmatossága adatik, kövessen el addigis, míg Isten Fiam-Uramot (t. i. Csákyt) kegyelmedhez visszahozza, minden szükséges odavaló dolgokrúl s állapotokrúl való bőséges tudósításokat, ilyenformán mint most, dirigálván leveleinek beküldését, — melyért üdővel az ő Nagysága kegyelmességét fogja kegyelmed megtapasztalni, az mi kissebb, az én szolgálatomat is. Lám, Todorán uramnak is azért adott ő Nagysága az postaságra conventiót, hogy ha olyan derék, szükséges és szorgoztató dolog lészen, s béküldik: onnét sietve jőjjön ő Nagyságához; de ha mások az beküldésében restelkednének is, ő maga keresve keresné az alkalmatosságot, hogy olyan derék dologgal, mely az bejövetelt megérdemlené, jőne be ő Nagyságához; mert lehetetlen dolog, hogy Magyarországbúl is az ott folyó dolgokrúl hírt ne halljanak, annálinkább az mindennap újúló erdélyi állapotokrúl, operatiókrúl, Szeben s több megszorúlt váraknak s belőjek szorúlt uraknak, főrendeknek, és az ő Nagysága maga jószáginak állapotjárúl, Gróf Forgács Simon, Pekri s Gyürki Pál uram dolgairúl, és egyéb mind nagy s mind apró intervenientiákrúl, — azt venné kedvesebben ő Nagysága, hogy minden dolgokrúl való tudósítások mennél bővebben s nagyobb circumstantiákkal lennének.

Reflexiója lévén Kegyelmes Urunknak ő Nagyságának Fiam Csáki András uram régi hűséges szolgálatjára: noha más úton is írt Méltóságos Rákóczi Fejedelemnek ő Nagyságának, — supponálván, hogy valami nehézsége lehet ő Nagyságának reája, — de most is duplicate írt mellette ő Nagyságának, mely

Digitized by Google

levelet his inclusis kegyelmed kezéhez küldöttem, kívánván atyai kötelességem szerint én is szolgálni ő kegyelmének. Kegyelmed azért azon levelet igen-igen bizonyos alkalmatossággal küldje ki az Méltóságos Fejedelemnek ő Nagyságának; valamint el ne tévelyedjen, mert Urunk ő Nagysága egyéb derék dolgokrúl is írt benne ő Nagyságának, — másként nagy számadása lenne kegyelmednek érette.

Az úr Teleki Mihály uram mi dolgos? él-é Gróf s Nagyságos titulussal? kérem, tudósítson. Vaji Mihály uram él-é, s hol lakik?

Telekiné s Kemény Jánosné asszonyomék, és az én fiacskám felől (kik Szebenben rekedtek) mit értett?

Todorán uramot is, kérem, köszöntse szómmal: nem tudósíta fogadása szerint, az mint Fejérvárott lakó Palógyi Pállal való dolgomat reábíztam volt.

Fiam-Uramnak azért nem írtam külön, gondoltam, levelem ő kegyelmét ott nem találja; Isten ő kegyelmét meghozván, kérem, köszöntse szómmal, és ezen levelemet communicálja ő kegyelmével; kéretem, hogy az mely dolgokrúl Todorán s azután Pápay s Szőllőssi uramék által írtam ő kegyelmének, mindazokra punctatim választ adni ne nehezteljen.

Kegyelmedet mégis kérem, hogy az Méltóságos Rákóczi Ferencz Fejedelemnek szólló Urunk ő Nagysága levele el ne tévedjen. Ha kegyelmed ezután nekem ír: includálja levelét az méltóságos franczia oratornak szóló levelében, hogy inkább el ne tévedjen. Én azonban maradok

Nicomediae, 16. Martii 1705.

Kegyelmednek szolgáló jóakarója
Komáromi János m. k.

Digitized by Google

P. S. Az uraknak Barcsai Mihály és Ábrahám uraméknak alázatos szolgálatomat ajánlom, úgy Naláczi uram ő kegyelmének is.

(Eredeti, s. k.)

35.

*Thököly Imre Rákóczi Ferencznek, 1705. mart. 17. *)*

Édes Fiam-Uram!

Ezelőtt ednihány nappal, Lévától 30. X-bris írtt levelét kegyelmednek az francziai portai orator kezemhez küldvén, ennek az válaszát mindgyárt akkor kezéhez küldtem, — mely kegyelmednek írtt paketárúl assecurált, hogy maga expressus emberétűl fogja kegyelmednek megküldeni, minthogy az francziai király kegyelmednek szólló levelit meghitt emberétűl kívánja elküldeni; de superveniálván más, Erdélbűl s Havasalföldébűl adatott alkalmatosságom is: minthogy az nagy dolgok ez ily időben az dupplicatákkal való expeditiókat is megkívánják, ím, dupplicatáját feljebbírtt levelemnek is párban kegyelmednek megküldettem, kikre is kegyelmedtűl az recepissérűl való tudósítást elvárom, s magamot mindazokban recommendálom kegyelmed fiúi szeretetiben, kivált ide az követ expeditiója admaturalássa aránt, és ha — kit Isten ne adjon — kegyelmed az békességre kínszerítteték: én se felejtessem el ebbűl, in omni casu; ha hazámban az német félelme nem engedné is lakásomat: bírhassam legalább örökös jószágimat az két országban, s disponálhassak ezeknek in tali casu eladása

*) Thököly e levelére írt válaszát Rákúczinak l. a megelőző XXIII-ik kötet 359. s köv. lapjain.

Digitized by Google

iránt, az mint kívánom. Reménlem mindazáltal, Isten arra dolgunkat nem juttatja, s kegyelmed fegyverét és szíves fáradozását nemzetünkért, tovább is megáldja.

Innen most egyebet nem írhatok, hanem hogy az török császár ennek az itt Nicomediában lakó letett fővezérjének Haszán passának, az anyja munkája által, — lyánya lévén az császár anyjának, — ezen passa feleségének szép levelét küldette, az hugának pedig ajándékokat is, megengedvén, hogy az idők melegebbre fordúlván, Iszkadari (Skutari), Constantinápoly ellenében való palatiumjokban mehessenek innen, s az mint látom, ehhez készűlnek is, bíztatván magokat az régi állapottal; noha vadnak aemulussi is: de azt sem tagadhatni, hogy az francziáknak és az magyar nemzetnek is igaz jóakarója; gyakran vagyok vélle szemben, s bejár az szultánához, törökűl jól tudván, Szőllősiné is, kit is becsülettel látott s mindenkori bemenetelivel meg is ajándékozott, s ezzel együtt nyittatott fel (szíve) az magyar nemzet javára. Maga is Haszán passa kijött volt hozzám ide egy méldföldnyire levő majorházamhoz, — ebédet is itt evín nállam. Nem árt, ha mostani állapotjában kegyelmed köszönteti; mert az ő dolgok változó, az mikor roszra fordúl is: ha az feje megmarad, megint idővel jóra fordúlhat, sógora lévén a császárnak.

Ezzel ajánlom Isten oltalmában kegyelmedet. Nicomediae, 17. Martÿ, Anni 1705.

Kegyelmednek tiszta szívvel szolgálni kívánó apja Thököly Imre m. k.

Külczím: A Son Altesse Serenissime Monseigneur le Prince de Transilvanie.

(Eredeti, sajátkezű, a czímet kivéve.)

Digitized by Google

Kívül, Aszalay Ferencz, Rákóczi Ferencz udvari titkára kezével, a borítékon:

„Méltóságos Fejedelem Tökölyi Imre uram ő Nagysága levele, más franczia levéllel.“

36.

Thököly Imre Szőllőssy Zsigmondnak, 1705. mart. 17.

Isten minden jókkal áldja meg. Hunyadrúl 8. Januarii írtt levelét vettük; hozzánkvaló jó indúlatjában nem kételkedünk, írása szerint valóságos dolgokkal el is várjuk : mert ugyan jobb volna itt most egy veréb, mint holnap egy túzok. Pápai is igen odafelejté magát. Az Nagy-Szombatnál való confusio híre megszédétette az embereket. Isten oltalmazza nemzetünket nagyobb kártúl, — de ez ily hírek között kellenék az igaz és hű szolgákban az industria: az mit jószáginkból kikaphatnának s bennünket segíthetnének, az mitőlünk adatott autoritas és az Fiam ő kegyelme commissiója mellett; prudenti et intelligenti pauca. Éljetek az idővel s alkalmatossággal, instructiótok szerint, — úgy áld meg Isten benneteket, ha hitekrűl s kötelességekrűl megemlékezvén, Pápaival egymást segítik és opportune-importune sollicitálják az sollicitálást kívánó dolgokat, s az Fiam ő kegyelme commissiója mellett effectusba is vívén, minket is meg megörvendeztetnek. — 17. Martii, 1705. Thököli Imre m. k.

P. S. Bercsíni uram iránt reábízott dolgomat recommendálom; specialiter válaszát hozza ő kegyelmének és Radics uramnak is.

Külczím : Nemzetes Szőlősi Zsigmond meghitt becsületes szolgánknak adassék.

(Eredeti.)

Digitized by Google

37.

Thököly Imre gr. Pekry Lőrinczek, 1705. apr. 6.

Áldja meg Isten kegyelmedet. Noha kegyelmednek Pápai Gáspár becsületes szolgám által írtam vala, kinek is eddiglen és továbbvaló penetrálásárúl jött tudósításom, s kegyelmed is fogta venni levelemet, — de kegyelmednek Munkácsi János szolgám által küldött levelénél több levelét nem láttam. Csudálom, hogy kegyelmed a köztünk levő és többire gyermekkorunktúl fogvást való barátságunkrúl s atyafiságunkrúl meg nem emlékezik, s ennyi időtúl fogvást maga sem keres alkalmatosságot a tudósításra: holott ez kegyelmednek és hazájának javára tartozhatnék; azért kegyelmed bennünket, kérjük, tudósítson az erdélyi és magyarországi állapotokrúl s egyéb hírekrúl is, úgy oda s Magyarországban küldött szolgáink Pápai Gáspár és Szőllősi Zsigmondék felől is, hogy ily későn érkezhetnek, mi dologban legyenek? Megtartsa a franczia oratorral való correspondentiát is, most ő adván kegyelmednek okot erre maga levelével; a mikor nekem ír pedig, includálja a portai franczia orator levelében, s intitulálja néki a pakétát. Ha kegyelmednek módja lészen benne, köszöntse nevemmel a szegény hugomasszonyt; *) Istentúl kegyelmeteknek együttlakást s boldog napokat s esztendőket kívánok. Datum Nicomediae, die 6. Aprilis Anno 1705.

Kegyelmednek minden jót kíván
Thököli Imre m. k.

*) Unoka-nővérét gr. Pekry Lőrinczné szül. Kazaházi b. Petrőczy Kata-Sidoniát érti, ki Szebenben sokáig le volt tartóztatva gyermekeivel együtt Rabutin és tábornagy által, kuruczczá lett férje bosszantására.

Digitized by Google

P. S. Édes Öcsém-Uram! Az igaz barátság hamisat nem kíván. Kegyelmed iffjabb korunkban megtapasztalt hozzája való jó affectiómban — Isten éltetvén — meg nem fogyatkozik; hasonlót várván kegyelmedtűl is, kérem, tudósítson circumstantialiter minden dolgokrúl.

Külczím: Illustrissimo Comiti Domino Laurentio Pekri, Transylvaniae Generali, etc. Domino Affini mihi observandissimo. (P. H.)

(Eredeti, s. k.)

38.

Thököly Imre Rákóczi Ferenczнek, 1705. apr. 19.

Méltóságos Fejedelem, Kedves Fiam-Uram!

Ennekelőtte egynehány hetekkel írtam volt választ kegyelmed nékem írtt valamely leveleire, melyeket is küldött volt az portai franczia orator kezéhez, s válasza volt azoknak az leveleimnek, kiket ugyan az franczia, kegyelmedhez az királytúl ment követ küldött vólt meg kegyelmednek, még minekelőtte Törökországbúl kegyelmedhez penetrált volna; de valamely akadályokra nézve halasztván az feljebbírtt franczia orator az királya levelével kegyelmedhez küldendő emberének expeditióját: adta értésemre, hogy az neki recommendált kegyelmednek szóló paketámat — kiben voltak más inclusák is — el nem küldötte, hanem conserválta arra az alkalmatosságra, az mikor feljebbírtt embereit megindítja, az én kegyelmednek irott levelemnek is akkor ígérvén nagyobb securitást, és hogy már tovább nem halasztván, expediálni fogja; azért, ha az feljebbemlített levelem mellé kívánnám még valamely leveleimet küldeni ke-

Digitized by Google

gyelmednek, — ezen alkalmatossággal élhetnék, insinuálta.

Édes Fiam-Uram, kívántam azért ezen levelemmel is még életben és másszorihoz képest jobb egészségben létemet kegyelmednek tudtára adni és magamat egyszersmind eszében juttatni, confirmálván mindazokat, az miket írtam ezen alkalmatossággal kegyelmed kezéhez menendő pakétumban, nem tudván most egyebet írni éjjeli-nappali elmém nyughatatlanságánál és gyötrelménél : már hét holnapja eltelvén Pápay Gáspár becsületes meghitt szolgám kegyelmedhez való expeditiójának; öt holnapja vagyon, hogy Szőllőssi Zsigmondot is expediáltam kegyelmedhez, annakelőtte is pedig egy Tódor nevű görög postám által, és ugyan az franczia orator alkalmatosságával is küldöttem leveleimet, — de mindekkoráig nemhogy azokra való válaszait, vagy magokat az elküldött embereket : de feljebbemlített leveleimnek még csak recepisséjekről való tudósítását sem vehettem kegyelmednek; kivált, hogy Pápay s Szőllőssi, sem magok, sem postájok nem jöve kegyelmed resolutiójáról való tudósításokkal : elmémnek miatta való nyughatatlanságát meg nem írhatom. Isten egyedül és kegyelmed igaz magyarsága s hozzámvaló fiúi igaz és jó affectiója lehet orvossa, hogy ha szintén haladtak is, kegyelmed által orvosolható dolgaimnak hozzám való érkezése, el ne múljanak. — Mindazáltal kegyelmed nékem küldött írásiban lött paroláji s maga expectoratioi szerint, — kikkel is vígasztalom naponként magamat, — én mondhatnám, édes Fiam-Uram azt, az midőn gyermekségemről fogvást való dolgaimról s életemről gondolkodom : Bene sperando et male habendo transit vita. Durum enim est solum

Digitized by Google

necessitas — kivált az ki hozzá nem szokott; és mi haszon redundálhat személyemre, ha életemet nem kegyelmetekkel s édes hazámban, hanem így kelletik töltenem, s kegyelmetek szerencséjének még csak azokból az alkalmatosságokból is az két országban lévő jószágimból várható jövedelmemre nézve részese nem lehetek, bár ittvaló bújdosásomban is, — míg tudniillik az Isten meghatározta ennek idejét.

Tegnap adatott értésemre Constantinápolyban és Galatában lévő némely keresztyén jóakaróimtúl s ismerősimtűl, hogy az angliai királyné és parlamentum Pagyetet (lord Paget) küldötte volna Bécsbe, kegyelmed és a magyar nemzet dolgaiban, az hollandusok pedig Hemskerket, oly instructióval, hogy ezek kegyelmedhez is el fognak menni az békesség tractálására, tamquam mediatores pacis; és hogy az anglusok s hollandusok inkább kénszerítsék az Austriai Házat az fegyverben lévő magyar nemzetnek proponálandó békesség conditiói acceptálására : ebben az jelen levő campaniában az Imperiumban az császárnak segítséget sem adnak, — annálinkább nem adnak az magyarok ellen, (s ettűl vagyon,) hogy az császár az Imperiumbúl az magyarok ellen nevezetes hadait nem küldhette, az mint feltette magában, és hogy Pagyetnek az is instructiójában volna, hogy az bujdosó magyarokat, kiket annakelőtte excludált vólt az törők és német közt való békességbűl : most ne excludálja, hanem azon fogyatkozásit reparálja. Ő lévén akkor itt az Portán az mediator : ő volt egyik oka, hogy az én személyem is az akkori (karlóczi) békességbűl excludáltatott. — Mindezekben kegyelmednek lehet, édes Fiam-Uram, bizonyosabb híre, és hogy acceptálják-é? nem-é? s mennyiben az fegy-

Digitized by Google

verben lévő magyarsággal együtt az anglus és hollandus mediatorok által az némettel való békesség tractálását? Kérem azért csak ezen, felette igen, hogy mind egyéb magok dolgairúl, s mind pedig ezen materiában leendő szándékárúl engem tempestive s genuine tudósítson, úgy idejérűl is: hogy arra az alkalmatosságra kegyelmedhez én is küldhessem becsületes meghitt híveimet és deputatusimat, kik is az ily békesség tractálásakor lehessenek kegyelmed mellett, — nem kételkedvén benne, hogy kegyelmed és mellette fegyverben lévő magyar nemzet, ha erre mennének is az dolgok, annak idejében nem kíván minket is elfelejteni, — mind én, mind az mellettem lévők az igaz ügyért szenvedvén ezt az hosszas és nyomorúságos bujdosást. Így várhatják az Isten áldását is magokra, hogyha minket is el nem felejtenek, s jól tésznek velünk. — Isten kegyelmedet sok esztendeig jó egészségben éltesse, boldogúl vezérelje és szerencséltesse! Nicomediae, 19. Aprilis 1705.

Kegyelmedet igaz szívvel szolgálni kívánó apja
Thököli Imre m. k.

(Eredeti, s. k.)

39.

Thököly Imre Rákóczi Ferenczhez, 1705. apr. 22.

Édes Fiam-Uram!

Levelem praesentáló becsületes cavallérok az portai francziai orator levelével s recommendatiójával jövén hozzám, velek való megismerkedésem után kegyelmedhez való meneteleket is jelentvén: kegyelmed és közöttem való relatióra nézve kívánták, hogy kegyelmednek is recommendáljam. Itt, egyike az

Digitized by Google

franczia hadak között generál-adjutant tisztit, az másik pedig egy companiában kapitányságot viselt volna, mondották, és hogy kegyelmednek is micsoda szolgái kívánnak lenni; ha azért, édes Fiam-Uram, Kegyelmed velek megismertet, hogy mellettek való írásomnak volt kegyelmed előtt tekinteti, s accomodáltatja is kegyelmed: ez iránt való maga alkalmaztatását arántok én is köszönettel veszem. Maradok ezek után

Kegyelmednek szolgálni kívánó apja

Nicomedia mellett lévő majorházamtúl, 22. Aprilis, 1705. Thököli Imre m. k.

(Eredeti, s. k.)

40.

Thököly Imre Rákóczi Ferenczneh, 1705. april 23.

Méltóságos Fejedelem!

Kedves Fiam-Uram!

Nyír-Báthori Sebők Mihály nevű kegyelmed katonája, — kit kegyelmed az Portán levő franczia orator secretariussa mellé rendeltetett vólt Páris felé való útjára, — jövén hozzám valamelly franczia cavallérokkal: alázatossan instált, hogy kegyelmednek írjak mellette, s hűséges fáradságát s szolgálatját recommendáljam. Ha azért kegyelmed az ő rendihez képest valamelly respectusban veszi: kegyelmedtűl kedvesen veszem. — Isten sokáig éltesse kegyelmedet, szerencséjit nevelje. Nicomediae, 23. Apr. 1705.

Kegyelmednek szívesen szolgálni kívánó apja

Thököli Imre m. k.

Külczím: Méltóságos Fejedelem Rákóczi Ferencz kedves Fiam-Uramnak ő kegyelmének. P. H. (Fekete gyűrűpecsét.)

(Eredeti, s. k.)

Digitized by Google

41.

Thököly elismervénye a Rákóczi által utalványozott 2000 aranyról, 1705. apr. 28.

Accepi ab Excellentissimo Domino Oratore Galliae, qui est in Porta Ottomanna, Domino Marchione de Feriol, quinque mille ducentos et quinquaginta Leones currentis istius monetae, pro duobus mille aureis, quos praenominatus Dominus Orator debuit mihi enumerare juxta ordinem, quem habuit ab Excellentissimo Domino Marchione Des Alleurs Generali et Ministro Christianissimae Majestatis, in Hungaria. In cujus rei fidem et testimonium praesentes has manu et sigillo meo roboratas extradare volui. Datum Nicomediee, die 28. Aprilis 1705.

Emericus Thököli m. p.
P. H.

(Eredeti, s. k. aláírás alatt.)

42.

Thököly Imre Rákóczi Ferenczhez, 1705. máj. 5.

Édes Fiam-Uram!

Búsúlással értettem mai napon Constantinápolyból az francziai oratortól jövő szolgámtól, hogy két rendbeli leveleim is, kegyelmednek szóllók, kinek egyikét kivált régen, még az francziai orator kegyelmedhez járt secretariusa (Michel) az francziai udvartúl való megtérése után írtam, — mégis az feljebbírt orator palatiájában hevernek, és az mint írja, akadálya lévén (eddig), — azokat is s ezen leveleimet is most küldheti el. Nem keveset búsúlok, hogy kegyelmedhez expediált szolgáim Pápai Gáspár és Szőllősi Zsigmond felől sem érthetek semmit, és ta-

Digitized by Google

lán elvesztek; de másfelől örömmel értem, hogy kegyelmednek volt beszédje felőlem és az én dolgaimrúl is az kegyelmedhez ment követjével az franczia királynak, ki is írt az ittvaló oratornak is — az mint hallom — felőle. Isten áldja meg felőlem való el nem felejtkezéséért s ennek ismért gyámolításáért, hogy valamely pénz aránt is tett már oblatiót. Az orator is szorgalmatosabban kezdte fogni az Portán is dolgaimat; azt írta most ide, hogy procurálni fogja innen való elmenetelemet is; jó válaszát várom már is az vezérnek is, — és így talám ezután én is az tengeren túl datálhatom kegyelmednek levelemet. Adja pedig Isten : láthassam meg testi szemeimmel édes hazámban is, s gyönyörködhessem kegyelmedben és szerencséjében, kivel Isten hazánk oltalmára áldotta meg. — Ezzel Isten oltalmában ajánlom édes Fiam-Uram Kegyelmedet!

Nicomediae, 5. Maji, 1705.

Kegyelmednek igaz szívvel szolgálni kívánó apja

Thököly Imre m. k.

(Eredeti, s. k.)

43.

Thököly Imre Rákóczi Ferencznek, 1705. jun. 17.

Méltóságos Fejedelem!

Kedves Fiam-Uram!

Isten kegyelmedet nemzetének és mindnyájunknak előtte levő elkezdett dolgaiban boldogítsa, szívesen kívánom.

Kegyelmed 22. mensis Martii Eger várában datált és a Portán lakó franczia orator levelében includált nekem szólló, fiúi indúlatbúl írt sincerus levelét

Digitized by Google

hasonló atyai szeretettel vettem, és örömmel óhajtom, Istenemnek áldását kívánván kegyelmedre terjedni, hogy felőlem, bújdosó atyjárúl, tovább is el nem felejtkezik, melynek is avagy csak abbúl is tapasztalható gyümölcsét látom, hogy kegyelmed — a mint ottlevő szolgáim írják — Pápai Gáspárt onnét előre hozzám expediálni, subsequenter pedig Szőllőssi Zsigmondot is a Portára küldendő követjeivel igyekezte expediálni. Az én Istenem mindezekért áldja meg kegyelmedet; ugyanis kitűl várhassak több jót mind én s mind velem bujdosók, és kegyelmed is kinek várhatja bizonyosabb háláadóságát nálamnál? Mert máskint, édes Fiam-Uram, bizony állhatatlan a világ: de a közöttünk való relatio és szeretet holtig való, — akármely országban is, kitűl Isten oltalmazza kegyelmedet. — Többet errúl most nem írok, másszor erre lészen több időm és jobb alkalmatosságom, — most alteratióm miatt magam kezével is kegyelmednek nem írhatván, kirúl is kegyelmedet kövétem. Ezen levelem írására is adott okot a franczia orator, az ki is tudván a közöttünk való sinceritást és confidentiát: kétségkívúl elhitte azt, hogy a mit Bay Mihály uram becsületes főrenden lévő hívem előtt mondott akkor néki, a mikor Szabó Jánost odavitte hozzá a neki szólló levelekkel, kegyelmednek ex confidentia et obligatione mea megírom, a minthogy tartozom is véle; és kívánta, hogy kegyelmednek tudtára adjam, hogy nem tudja mi az oka, hogy szánszándékkal kívánja magától, ettűl a magyar igytűl és mitűlünk is bujdosóktúl elidegeníteni: hogy kegyelmed előbbeni becsületit, az elébbeni stilust, a mint vele correspondeált s neki becsületit megadta, most nem observálja, most úgy nem intitulálja, s magát

Digitized by Google

olyanformában nem subscribálja; ő itt a Portán a királya képét s characterét viselvén, hogy ötet contemnálja, ezzel mit akarjon? nem tudja, nem várván semmit kegyelmedtűl többet a becsületnél: a mit a királya neki adott, azt kegyelmed is tűle el nem vonja. Emlegette Bay uram előtt: mint kívánna szolgálni a kegyelmed bejövő követei alkalmatosságával, kiváltképen ha az ilyennel nem disgustáltatik, — emlegetvén Bay uram előtt, hogy tokaji bort és tokaji szőlőt is igért volna nekie: de ezt mégeddig nem látta, etc. Kegyelmedet azért, édes Fiam-Uram, feletted és nagy szeretettel kérem, az én tekintetemért, és hogy nekem is kárt itt ne tegyen, cum humanitate nemo peccat, és akármely nagy méltóságra ment embernek az alázatosság a nagyobb virtusa, — a micsoda stilussal és terminusokkal practikálta ennekelőtte a neki írott leveleit: irasson a régi formában nekie, úgy alkalmaztatván mind subscriptióját s mind titulusát, ne adjon okot neki az idegenségre, kirűl pro directione engemet is tudósítson, — én is annyiban írhattam errűl, a mennyiben tűle vettem. A mely assignatiót kegyelmed kezéhez küldött volt: a kegyelmed mellett lévő franczia követnek a neki írt levelére nézve kétezer tallért resignált Bay uram kezéhez, oly conditióval ígérvén ennek megadását is, hogy de toto a kétezer aranynak megadásárúl adjak neki quietantiát, — ezt el is fogta a tolmácsátúl Bruiltúl küldeni; *) de másfelől én is olyan cautiot vettem elsőben rajta, hogy a kegyelmed mellett levő franczia követ írására tartozik nekem kétezer ara-

*) Úgy volt; l. a megelőző kötet 359-ik lapján Rákóczi válaszát 1705. jul. 10—12-kéről Thökölyhez.

Digitized by Google

nyakat adni; s az mikor a kétezer tallért administrálta: ennek a nekem resignált adóslevélnek hátára iratta, hogy in rationem adott kétezer tallért, ígérvén a többinek is complanatióját, egynehány száz tallér érő, Fonton nevű tolmácsa praetensiója kiszakasztásával, — mely még akkori dolog volt, a mikor én is odaki (t. i. Magyarországon) hadakoztam s a franczia királynak is pensióját vettem, — kirűl Szőllőssi kegyelmedet informálhatja.

Ezek után a szent Isten oltalmában ajánlom kegyelmedet. Datum ad Nicomediam, ex Campo Florum, die 17. Junÿ Anno 1705.

P. S. Pápay Gáspár és Szőllőssi Zsigmond szolgáimat kegyelmednek recommendálom, a mely leveleket írtam, s kit annectáltam, kérem, szolgáltassa kezekhez; ha szintén kegyelmed mellett nem találtatnának is, — de birodalmában találtatnak.

Bercsényi uramat is kegyelmed által atyafiságosan köszöntöm; noha ő kegyelme énfelőlem elfelejtkezett: de én nem feledkezem el ő kegyelmérűl. Örömmel értettem Szirmai István uramnak, az én régi meghitt híveim s jóakaróim közűl való egyik jóakarómnak, kegyelmedhez való újabb érkezését; ismervén ki légyen, Isten segítse hazánk s mindnyájunk javára való dolgokra ő kegyelmét is, melynek is most vagyon ideje.

Kegyelmedet igaz szívvel szerető s minden jót kívánó atyja

Thököli Imre m. k.

(Eredeti, csak az aláírás s. k.)

Digitized by Google

44.

Thököly Imre gr. Forgách Simonnak, 1705. jul. 7.

Méltóságos Gróff, Generális Uram!

Nekem kedves jóakaró Uram!

Isten kegyelmedet, édes hazánk, nemzetünk dolgaiban felvett munkáját, haza javára, maga méltóságának nevelésére kívánt véggel boldogítsa, kívánom.

Medgyes alatt levő táborábúl 24. Aprilis datált és Debreczeni Szabó János nevű, a Méltóságos Fejedelem kedves Fiam-Uram ő kegyelmétűl hozzám viszszajövő szolgámtúl nékem küldött atyafiságos levelét nagy-kedvesen vevém, s ebbűl értem, hogy ez elmúlt esztendőnek utólsó napján írt levelemet vette kegyelmed. Az én kegyelmedhez való jó affectiómban, bár az ismeretséget a mennyiben kívánnánk, a mostoha idő mégeddig meg nem engedte is, de kegyelmed megnyúgodt elmével légyen, addigis míg Isten szemben juttat Kegyelmeddel, — kit akkor meg is kívánok bizonyítanom; mert a mikor én kegyelmedet láttam s híveim közűl valónak ismértem: akkor (1683.) még igen gyermek-katona volt, — már pedig az Isten kegyelmedet hazája s jóakarói szolgálatjára felnevelte. Istenemtűl kívánságom nekem is az, hogy kegyelmedet azon közjóban a Méltóságos Fejedelemmel kedves Fiam-Urammal együtt segítse s erősítse, s engemet is kegyelmetek igaz hazafiúságának s hasznos fáradozásának gyümölcsével örvendeztessen.

Kegyelmed tudósítását az erdélyi dolgokrúl és egyszersmind a mennyiben a magyarországi híreket is vette a Méltóságos Generális Gróf Bercsényi uramtúl, hogy ezekrűl is confidenter tudósított, jó affec-

Digitized by Google

tióját és ezekben való confidens correspondentiáját nagyra becsülöm s köszönöm is kegyelmednek, tovább is kérvén: lévén az ily correspondentiában módja, az odavaló dolgokrúl gyakrabban is tudósítani, és ezzel nekem, bujdosó jóakarójának, gyötrődő elméjét ottan-ottan vígasztalni méltóztassék, — elhitetvén magával: Isten életemet megtartván, nem igyekezem érette én is kegyelmednek háládatlan jóakarója lenni. Most kiváltképen feljebbemlített szolgám Debreczeni Szabó János által veszem olyan tudósítását a Méltóságos Fejedelem kedves Fiam-Uramnak és ő kegyelme mellett lévő meghitt némely szolgáimnak, hogy még ez elmúlt húsvéti innepek után kellett Pápai Gáspár egyik meghitt becsületes szolgámnak hozzám bizonyos dolgokkal megindúlni és útazását Erdélyen által continuálni; már egy Szőlősi Zsigmond nevű becsületes szolgám pedig feljebbemlített Méltóságos Fejedelemtűl a török Portára rendeltetett követjei mellé adjungáltattatott kalaúznak, eddig az onnan vett informatiókhoz képest útban kellenék a követeknek is lenni: de sem Pápai Gáspárnak, sem a követeknek még semmi híreket nem hallván, jöveteleket pedig boldogtalan állapotomhoz képest impatienter várván, — küldöttem e végre kegyelmedhez Zákány András ezen levelem megadó szolgámat, hogy levelemet kegyelmednek megadván, feljebbírtt személyeket is megkeresse, és a Méltóságos Fejedelem Rákóczi Ferencz kedves Fiam-Uramnak szólló leveleimet is megvigye, s a válaszszal kegyelmedhez vissza is jőjjön, hogy Erdélyben kegyelmedhez visszajövén, kegyelmed promotiója és assistentiája által ha az szükség úgy hozza, hozzánk is annál bizonyosabban penetrálhasson, ha pedig a követeket útban

Digitized by Google

találja, vélek járjon. Kegyelmedet azért atyafiságosan kérem: mutassa hozzám annyi atyafiságát, hogy kegyelmed jóakaratjából mennélhamarébb követhesse útját ezen levelem megadó szolgám Zákány András, és ha Pápai Gáspár be talál Erdélyben érkezni, annálinkább a Portára jövő követek is meg találtak indúlni s útban vagynak: méltóztassék arrúl engem specialis embere által levelében informálni, — ezeknek érkezésektűl függvén nékem is némely dolgaim, velem eziránt nagy jót cselekeszik, Isten is megáldja érette, annálinkább, ha Pápai Gáspár beérkezvén Erdélyben, kegyelmedet az én dolgaimban megtalálja, s neki assistentiával leszen: kegyelmednek ez ily jóakaratjáért én is kegyelmed adóssa leszek, — mert nyughatatlan bús elmémet mint atyámfia s jóakaróm előtt kegyelmed előtt nem tagadhatom. De kegyelmed embere s levele ez ily előre való híradással úgy penetrálhat Constantinápolyban bátorságosabban, ha a Portán lakó franczia követ palatiumában dirigálja, és ha annak intitulálandó levelének paketájában includálja a nékem szólló leveleket is: mert néki errúl a fővezérrel erős végezése lévén, a néki szólló leveleket a török Imperiumban nem merik háborgatni.

Édes Gróf Uram, Méltóságos Generális Uram! Tudván, kegyelmed hazánknak első rendei közűl való fia: nem kételkedhetem a Fiam-Uram ő kegyelme és Bercsényi uram között való szüntelen conferentiáiban; noha, tudom, idővel ezt az én szolgáim is meghozzák a Méltóságos Fejedelem kedves Fiam-Uramtúl, — de kegyelmed atyafiságátúl hamarébb érthetném, nyughatatlan elmémnek csendességére, közel lévén kegyelmed a török határihoz; kérem azért: az alább

Digitized by Google

megírtt dolgokban mennélhamarébb tudósítson. — A Méltóságos Fejedelem kedves Fiam-Uram mellett lévő franczia követnek sub dato 27. Maji vette egy levelét ezelőtt harmad-nappal a Portán lévő franczia király követje, kirűl nekem szintén e mai napon adott hírt, hogy a magyarok között lévő követ néki azt írja bizonyosan, hogy midőn már a táborozáshoz készítették volna a magyar hadakat : superveniált az öreg német császár (Leopold) halálának a híre, — Josephus magyar király propositióival küldvén Fiam-Uramhoz ő kegyelméhez követjeit, kik által mindenekben satisfactiót ígér a magyaroknak, és nogy erre nézve a Portára jövő követek dolga is elhaladott, országgyülését is fog hirdettetni a Fiam-Uram ő kegyelme. Minthogy kegyelmed személy szerént is ismeri — a mint értem — Josephus királyt, *) és a dolgokat is tudnia kell : kérem a jövendőbeli barátságunkért is, írja meg elméjét, micsoda itílettel lehet errűl a békességrűl, avagy a továbbvaló hadakozásrúl? — Ezek után ajánlom kegyelmedet Isten oltalmában, magamat pedig kegyelmed atyafiságában. Datum Nicomediae, die 7. Mensis Julÿ, Anno 1705.

Kegyelmed szolgáló atyjafia s régi jóakarója
Thököli Imre m. k.

(Eredeti, s. k.)

45.

Thököly Imre Rákóczi Ferenczneh, 1705. jul. közepén.

Méltóságos Fejedelem!
Nekem kedves Fiam-Uram!

Debreczeni Szabó János ezelőtt két héttel érkezvén meg hozzám kegyelmed levelével és mellette

*) Gyermekkori játszótársa volt.

Digitized by Google

levő szolgáim Pápai és Szőllőssi tudósításival: mindjárt akkor valamely kegyelmedhez menő francziai cavallérok által de recepisse írtam kegyelmednek, *) örömmel olvasván kegyelmed hozzám fenntartó fiúi relatiójának continuálását, és hogy Pápait is utánna Szabó Jánosnak két héttel hozzám expediálni, Szőllősit is pedig az portai követei mellé adjungálni méltóztatott. Az Portán lakó francziai követ adván tudtomra, hogy újobban két franczia tisztet fog kegyelmed táborára küldeni, — insinuálta, hogy ezen bizonyos alkalmatossággal én is írjak kegyelmednek, kit nem is denegálhattam, annálinkább, hogy adja tudtomra azt is: sub dato 27. Maij vette levelét kegyelmed mellett lévő franczia követnek, hogy akkor tájban mikor az levelet írta, az német császár halála után az fia Josephus kegyelmedhez emberit küldette, igírvén azok által magát az magyar nemzetnek minden helyes és törvényes kívánságoknak complanálására, s régi minden szabadságoknak restituálására, és hogy ezért kegyelmed is perplexus volt, ha ország gyűlíssét celebráltasson-é? az portai követeinek útjok is ezen dolog miatt suspendálódott. Kegyelmedet azért kérem, mennyiben legyenek aziránt az dolgok, és ha gyűlést hirdetett-e az magyaroknak? mit reménlhetünk az békesség vagy tovább való hadakozás iránt? méltóztassék eleitűl fogvást folytatott sinceritása és confidentiája szerint, directiómra nézve, sincere és genuine tudtomra adni, és én is ezek iránt magamot mennyiben alkalmaztassam? Mert ha valóságos békesség tractatussa indúlna kegyelmetek és az németek között, ha kegyelmed is úgy javallaná,

*) L. e levelét de dato 4. Julÿ 1705. a megelőző XXIII. köt. 356. l.

Digitized by Google

s idő volna hozzá: talám nekem is innen az ország statussi közzé bizonyos emberemet kellenék expediálnom. Elvárom azért ezekben kegyelmed válaszát, ajánlván az szent Isten oltalmában, magamot pedig megtapasztalt fiúi szeretetiben. Maradok

kegyelmedet igaz szívvel szerető s javát kívánó
bujdosó apja
Thököli Imre m. k.

Édes Fiam-Uram! Harmadnap alatt Szabó Jánost és vélle egy Zákány András nevő szolgámot is expediálom kegyelmednek szólló leveleimmel, úgy, hogy Zákány kegyelmedhez penetráljon, valahol találja, Szabó János pedig az correspondentia bátorságának folytatásáért landor-fejérvári házomnál continuuskodjék, lévén ott az francziáknak egy dispositus embere, az ki által szüntelen megvan az kegyelmed mellett lakó és az Portán lakó francziák között az correspondentia, — csak e napokban két rendbéli postái is jöttenek az kegyelmed mellett lévő követ leveleivel; ha kegyelmed nekem ír, s resignálja ott az francziáknak: gyakrabban vehetem így kegyelmed tudósítását.

Külczím: Az Méltóságos Rákóczi Ferencz Fejedelemnek, nekem kedves Fiam-Uramnak ő Kegyelmének adassék. (Gyászpecsét.)

(Eredeti, egészen s. k.)

46.

Rákóczi Ferencz Thököly Imrének, 1705. aug. 17.

Méltóságos Fejedelem!
Nekem nagy jó Uram s Apám!

Az Nagyságod 17. Junÿ datált méltóságos leve-

Digitized by Google

lét szokott fiúi engedelmességgel s örömmel vettem, tapasztalván, hogy Nagyságod hozzája való igaz fiúi kötelességemben nem kételkedik; az mint is reménlem, hogy continuatioját nemcsak Szőllősi által, de minden alkalmatosságokba fogja tapasztalni. Jóllehet ezen alkalmatosság nem oly bizonyos, hogy sokat merjek írni Nagyságodnak: mindazonáltal tartván, netalántán az minapi pudmericzi harczrúl sinistre informáltassék az ellenségtűl az Porta, akartam Nagyságodnak alázatosan tudtára adnom, hogy minekutánna az ellenség az dániai hadakkal conjungálta volna magát, az Csalóközbűl oly szándékkal jüve ki, hogy Leopoldot, az mely hosszas bloquada által éhségre jütt vala, megsegítse; az minthogy is útját egyenesen Szerednek vévén, hadaimat mondva retrahaltam az Vágon, hogy az ellenséget az sánczaim s altelleriám közzé vehessem: az mint is jólehet az szeredi sánczomat kezdette az híddal együtt ostromolni, Istennek hála, 100 ember kárával kelletett abbahagyni szándékát. Másnap utját az Vág s Dudvág között vévén Leopoldnak: csak akkor vette észre magát, mikor az erdők között elrejtett sánczaimbúl annyira kezdetett impetáltatni, hogy az gyalogja megfutamodott, feles ember veszedelmével; és való, hogy annyira jutott volt az dolog, hogy ha arra rendeltetett tiszteim kötelességeknek eleget tévén, neki bocsátották volna dispositióm szerint az hadakat, — egy lábig odaveszhetett volna. Ezeket látván az ellenség, kénteleníttetett visszamenni, és útját Krakócz felé dirigálni, az hol még az sánczaim perfectióban nem voltanak: de ott is tehetett volna az gyalogság emberséget, ha némely confusus emberek idején nem retrahálták volna az hadat, az felettébbvaló elmél-

Digitized by Google

kedés miatt. Az ellenség azért az élést bevivén, s hadát két nap megnyugosztalván, viszont Nagy-Szombatnak indúlt; az hadam pedig harczot közakaratbúl kívánván, úgy kormányoztam, hogy annak eleit vettem, szállván Vedrédhez, az hol másnap hallván, hogy az ellenség útját egyenesen Czifernek vészi: útjába az hadat egészen kirendelvén, ütközetre vártam; de a német tábor meglátván készületemet, s erőmet nem nekivalónak gondolván lenni: az vereskűi hegyeknek, árkok közzé vette útját; melyet mi kísírgetvén, midőn látta volna, hogy bennünket el nem kerűlhet, az pudmericzi patakon való általgyüvetelit erővel kezdette tentálni; és az mint szoros helyeken az hadat annak rendi szerint rendbe teljességgel nem vehettem: csaknem félnapi ágyúlövések és harcz után, az hadam balszárnyát megfutamtatta; az jobbszárnya mindazonáltal estig harczolván, az hajdúnak és altelleriának eltakarodását megvárván, lassan nyomúlt el előtte. Veszett embereimbe 60, sebes .... *) az németbe helybe temettek 150, az sebesseken kívűl. Ezen actus után az német Csalókőzbe betakarodván, Bercséni uramot 24 ezerrel Austriának, Morvának küldöttem, magam itt az Vág-mellyékén az ellenség motusit observálom, az ki hirdeti, hogy Érsek-Újvárt akarja megszállani; elválik egynehány nap alatt, mit akar?

Nagy alázatossággal vészem az Nagyságod intésit az franczia orator iránt; tudtomra nincsen neki éntűllem rövidsége, hanem inkább nekem ütűle; tudom jól, mit tegyen az emberség? de kívánom, ő is tudja, hogy nem kíntelenségbűl cselekeszik az em-

*) Üresen maradt hely.

Digitized by Google

berséget; ő is denotálja nekem azon titulust, az melylyet az királya solenniter megád. Nagyságodat is az pénzzel annyi ideig várakoztatja, — jóllehet van már az királytúl is parancsolatja. Ha mindezeket az Udvarnak tudtára adnám: hamar leesnék a póczrúl, melyhez igen közel van; de én, látja Isten, barátságával élni kívánok, — csak ő is agnoscálja, ki vagyok! Nem tudom, jelentettem-é Nagyságodnak, hogy az német császár velünk cartellát ineált és azáltal paritatem belli agnoscálja. Ország gyűlése ha mind sub armis is, meglesz; nehezen hiszem, legyen valami az békességbűl: mivel azt praetendálja az császár, hogy praevie renunciáljak, hogy se az haereditas abolitióját, se az András király decretuma helybeállítását nem fogjuk kívánni, — kire nézve tapasztalom készségét a nemzetnek az hadakozásra; lássa Isten, mit végzett felőlünk! Én maradok, etc.

Sopornyi, 17. Augusti 1705.

(Rákóczi-féle levelezési könyv töredéke.)

47.

*Thököly Imre magyar országgyűlésre küldött követének Baij Mihálynak részletes utasítása, *) 1705. aug. 24.*

Instructio Particularis Deputati Nostri Hominis ad Celsissimum Principem Franciscum Rákóczi, etc. et Comitia Inclyti Regni Hungariae.

---

*) Az általános utasítást („Instructio generalis") l. a XXIII-ik kötet 390. stb. lapjain, a néhai Nagy István hétszemélynök gyűjteményében levő 1705-ik évi leveleskönyvből kiadva. U. o. (385—389. ll.) olvashatók Thökölynek a magyarországi Rendekhez 1705. aug. 20-káról s Rákóczihoz aug. 23-káról intézett levelei, melyeknek az azon leveleskönyvvel teljesen egyező eredetieit itt, a vörösvári Rákóczi-archivumban föltaláltuk.

Digitized by Google

Primo. Maga előtt elolvastattuk minden mostan expediált missilis-leveleket, *) kiknek leveleink megadásakor conformálhatja szóval is izenetünket az levelek értelméhez, a mint eziránt alább írtunk bővebben; kinek mit mondjon nevünkkel a levél continentiáján kívül is, meg fogja érteni. A leveleket pedig két pakétában csináltuk: a kik elébbvalók, vagy nagyobb rendeknek szólhatnak, azokat külön szakaszban, — kiket ő kegyelme maga igyekezzék praesentálni s megadni, és kinek-kinek válaszát curiose felírni tartozzék, ha csak memoriale formában is, mert ez illy írás el is veszhet, el is lophatják: még memorialéban is cum magna cautione, clavissal írván meg, vagy igen meghitt hozzánk bejövő szolgánktúl izenvén meg, úgy is hit alatt obligálván, a ki ez illyenekben titkosabb és meritalisabb lehet. Ezen pakéta mellé adjungáltuk a titulus nélkül való leveleket is, hogy ő kegyelme pro discretione sua, vagy a mint más jóakaróink is javalhatják, intituláltassa ahhozképest, a mint kinek ottan autoritásokat, vagy a fejedelem és a magyar nemzet között tekinteteket látja. — A másik csomó pedig, vagy pakéta, alábbvaló rendeknek és ollyaknak, kik nekünk írtanak ide — senkit azokban nem akarván contemnálni — más levelekre való válaszokból és többire recepisséből áll; de azoknak is igyekezze bizonyos embertül megküldeni levelünket, azoknak, a kik ott az országgyülésében nem találtatnának, — maga is írván azok mellett, hogy de recepisse tudósítsák.

Secundo. A Fiamnak (Rákóczi fejedelemnek) szól-

*) L. ezeket az idézett helyen magából az egykorú leveleskönyvből kiadva, szám szerint XXX. darabot.

Digitized by Google

ló leveleinket megadván, köszönje meg most legközelebb Szőllőssi által mutatott s contestált fiúi szeretetit *) és leveleiben declarált vígasztalását, — kívánván, a mi beteges állapotunkhoz és mintegy másvilágon való létünkhöz képest, ha mi meg nem szolgálhatjuk mostan : légyen Isten megfizetője, s mostani igyiben s munkájában való segítője, és adjon minékünk is alkalmatosságot, hogy hozzánk mutatott és annyival is inkább a mostani országgyűlésében mutatandó fiúi jóindulatjának és dolgaink promotiójának meghálálását (contestálhassuk).

Tertio. Bercsínyi uramnak mit mondjon ? noha a generalis instructióban is vagyon emlékezet: de, ha látná s tapasztalná, hogy olly dolog lenne, — kit nem remílnénk, — hogy a néki recommendált hármas nevezetesb dolgainkban dolgainkat (így) nem szívessen s non ex affectu promoveálná, csak politice, s annálinkább, hogy impediálhatná, akadályozhatná, instantiáink iránt kárt tehetne, — a Fiam, vagy az irántam bene intentionatus magyarok is ellene ad scopum meum nem praevaleálhatnának : in tali casu íljen Szirmai István uram tunácsával, kinek igen confidense Bercsínyi uram, úgy Radics uramnak is, — ennekelőtte nagy tekinteti és kedvessége lévén, minthogy praefectusa volt, — úgy a cancellarián Jánoki uram és Nemessányi uramék tanácsokkal is: mit javalljonak az olly circumstantiákban, a magyarok közzé kiljebbvaló kimenetelünket, avagy csak

*) Rákóczi, a mellett, hogy Thökölynek a császár fiscusa által lefoglalt minden jószágait visszaadatá : Szőllőssi Zsigmond által kétezer aranyat küldött a bujdosónak Nicomédiába, addigis, míg hazabocsáttatását a töröktől kieszközölhetné.

Digitized by Google

elsőben Landor-Feírvárig is innen való kiszabadulásunkat tartanánk mások felett nagyobbnak? Feljebbírtt jóakaróinktúl, lelkekre obtestálván, annak is igyekezzék végire menni: mitűl esett és mi lehet oka, hogy ennyire haladott és most is elmúlt, Gerhárd uramnak kelletvén bejőni a Portára — és Szőllőssit is azért tartóztatván a Fiam: vele beküldje, a minthogy még Szabó János által megirta, hogy Szőllőssit a követek mellé rendelte kalaúznak, s várjam okvetetlen — érettünk való levelének és avagy csak egy emberének a Portára való expeditiója a Fiamnak, — holott ebben a materiában egynehány rendbeli assecuratiói vadnak nálunk a Fejedelemnek; ez a dolog régen is foly, mert még a mikor Lengyelországbúl kijött, első hozzája postánk által volt errűl ajánlása, sed poterant hoc impedivisse inimici nostri, noha most ugyan convincáltathatunk, azért, hogy ennek a Magyarország gyűlésinek alkalmatosságával lehetne nagyobb fundamentummal, mikor nemcsak a Fejedelem, de az egész Statusok nevezeti alatt volna a kövétség érettünk, annálinkább, ha a Portára cum propositionibus Turci conplacentibus lenne a mi szemflyünk felől való propositió is öszvekötve. Azért, ha feljűlemlített jóakaróink a declarált okokra nézve javallani fogják, s kivált Szirmai uram, minthogy igen megszerette Enyiczkét Bercsényi uram, és talám ollyan kérdést is tehetett, hogy, ha eladnánk-é? — mintsemhogy nagyobb dolgokban kárt tégyen: resolváltuk magunkat, hogy ajándékon engedjük inkább néki, s igérje is akkor oda, a mikor ő lehetne akadályja feljebbemlített dolgainknak, és ő volna specifice oka, hogy tovább is differáltassék a Portára való kövétség érettünk, avagy hogy ezt impediálhatná absolute.

Digitized by Google

Ehhez tartozik az is, hogy megmondhatja azt is, hogy Szőlősinek együtt az Fejedelem emberével a Portára való rendeltetésérűl hírt adván az aránt a vezér közelebbvaló ministeri közzűl némellyiknek, lévén azok közűl jóakaróink az imperium cancellariussa és a nissancsi passa, úgy az itt lakos letétetett fővezérnek Haszán passának is, — minthogy már megírta volt a tömösvári passa, hogy követjét kívánja küldeni a Portára a Fejedelem : kérdettenek tűlem, ha úgy van-é? Azt mondották, mért nem jő — úgymond, — mert ha Tökölyinek jót kíván a fia: levelét s emberét miért nem küldi a Portára? mert azt legalább véghezviszi, hogy a fia tekintetiért nagyobb tekintetet s accomodatiót várhat a Portától, és ki is bocsátják, — hacsak a landor-feírvári házához is egy elsőben. Ha pedig ezt az expeditiót impediálta s differálta az, hogy a Porta fermányját nem küldötte a tömösvári vagy landor-feírvári passa: arrúl kit okozhatni egyebet, ha nem magam szerencsétlenségét? Ezt nem árt a levél megadásakor a Fiamnak is repraesentálni, — nem kétljük, a mint leveleiben való assecuratiót látjuk, hogy benne ne igyekezett volna, hogy érettünk beküldjön a Portára, — de a mint Szőllőssi mondja : a tömösvári pasán mult, hogy nem küldött ollyan fermánt, a kivel a Portára secure jöhetett, vissza is mehetett volna az ő kegyelme embere. Errűl tudósítson, mert a Portán lakó franczia követ nem régen is azt mondotta : ha az ő keziben ő kegyelme avagy csak egy postájától is küldötte volna a fővezérnek szólló levelét mellettünk, ő azzal foghatta volna keményebben mellettünk, s véghez is vitte volna, — de azt exprobrálták neki a Portán: te franczia vagy, Thökölyi is magáért szólhat a Portán; jött-é a

Digitized by Google

Portára csak egy levél vagy ember is mellette? Mert ha végbeli passának vagy szólhatott vagy írhatott errűl : az nem elég a Portának. Máskint is, nem tudjuk, micsoda itélettel lehessünk a franczia a Portán levő dolgairúl, mert a mint megírtuk a Fiamnak is: ezzel a mostani regnáló fővezérrel kétszer elvégezte, hogy Constantinápolyban mehessünk, — de az fermányt melylyel visszamehettem volna, egész ekkoráig differálta külömb-külömbféle subterfugiumokkal; minthogy pedig ide minket fermánynyal hoztak : a nélkűl vissza se mehetünk. Ezeket pro directione kívántam tudtára adni Fiam-Uramnak, ut faciat, quod ipsi meliori videbitur, et quanto citius pro assequenda nostra intentione.

Ezeket pedig cum omni modestia közölje Fiam-Urammal, ut illum non offendat; de a mint itt eziránt a dolgok folynak és ezen punctumban feljebb megirattattak : meg kell igazán mondani leveleink megadása s megolvasása után, — így hozatván elő, hogy elhitettük magunkkal s kétségünk sincs iránta, hogy innenvaló kiszabadulásunk s kiljebbvaló bocsáttatásunk iránt ő kegyelme szivessen igyekezett; vártuk is szivessen az ő kegyelme emberét, de elhittük azt is, hogy vagy az ország gyűlése kimeneteléig nagyobb jót látott a mi részünkre ezeknek halasztásában, vagy hogy talám a tömösvári pasa a Porta fermánját és a securus úti passust sem küldte meg ő kegyelmének. Azért más dolgaink felett (kegyelmedet) azért küldtük kiváltképen oda, hogy ezt mind experiálja, s mind errűl hírt küldjön posta által, mind pedig urgeálja s velünk együtt mind a Fiamnál, s ha ő kegyelmének úgy tetszik, mind az ország Statusinál is: aziránt való expeditiót ne halaszszák tovább, ha éle-

Digitized by Google

temet kívánják s jót kívánnak velem tenni, nemcsak hazájok fia, tagja, hanem többire hazájok szabadságáért ennyi esztendőkig szenyvedő s bujdosó martírok lévén : mégis mind a keresztyénség s mind a magyar vér kötelezi őket. A minthogy a szükség úgy kívánván, az egész országot is, levelünk mellett, cum approbatione Principis meg kell in tali casu találni és visszájára menni végképen : ebben a materiában lehet-e, nem-e várni és mikor a Fejedelemnek és a magyaroknak mellettünk való instantiáját a Portán? — hogy ebben, kit nem remélünk, megfogyatkozván, provideálhassunk másformában s más úton is securitásunkrúl. Ezeknek declaratiójok után tehet osztán arrúl is per consequens a Fejedelem előtt is relatiót: a Portán levő ministerek és a franczia orator is mit mond ezekrűl az expeditiókrúl, vagy a Fiam-Uram a Portára küldendő levelérűl, — a mint feljebb megiratott.

Quarto. Szirmai István uramnak magunk kezével írtt levelünkbűl elménket megértheti egészen; azért a mit a levélben megírtunk, szóval is azt confirmálja, hoc tamen addito, hogy Szőlősi nékem ollyat mondott, hogy ő kegyelmétűl értette volna : qvando agetur de restitutione Transylvaniae a parte Imperatoris, — az udvar énvelem kíván akkor tractálni, tanquam cum legitimo Principe Transylvaniae, etc. Kérje, ezt ő kegyelme világosítsa: mert mi gyűlölségben levő és irreconcibilis embernek gondoltuk magunkat az udvar előtt; azért in casu compositionis cum Hungaris micsoda itélettel vagyon? — ő kegyelmének kelletvén tudni, onnan a német részérűl mit kell remélleni Erdélynek és a két országban levő jószáginknak redeálása iránt?

Digitized by Google

Item. A franczia, spanyor, bavarus és a német udvar között mennyiben vadnak az dolgok, úgy svecussal is a német részérűl? mi híre, és micsoda ítélettel lehet a lengyelországi dolgokrúl is?

Quinto. Ha nékünk contentumot kíván tenni, tudván az iránt rendtartásunkat is: akárkit hova küldjünk, hacsak rövideden is tudhassuk jövendőben is: hol mikor járt? micsoda költséggel járt? mind jövő, menő utaiban mit látott s mit hallott megirásra való dolgot? befordúlván arra menő útjában is, a hol jószágunkat tudja, a mely jószágunk tudniillik útban lehet, máskint most a kerülésnek vagy időtöltésnek nincs ideje. A mikor pedig Isten a Fiammal s a véle levő magyarsággal megegyezteti: ezt akkor szorossan megkívánjuk, mit az hol mindennap nagyobb importantiájú dolgokat experiálhat; annálinkább specialiter committáljuk azt: Magyarország gyűlésének dietim minden actáirúl különös diariumot csináljon, hogy azt előre is expediálja, párban magánál meghagyván, onnat elsőben jövő bizonyos emberünk által, — addigvaló diariumot tudniillik, míg onnan emberünket expediálja.

Sexto. Isten landor-feírvári házunkhoz vivén, vegyen számot Barát Györgytűl, miólta kezén forgott az ottvaló tisztviselés, Pápai kezénél hagyott instructiója és véle lett számvétele után; s ha mi jövedelmet ottan talál: fordítsa a maga úti költségére, ratiocinálván felőle és mindazokrúl, mellyek költségére tiszteinknek adattatnak, hogy azt jövendőben producálhassa. Ha pedig landor-feírvári házunk tája vagy a szobák tapasztást, vagy a kerítése valami munkát kíván: a költséget az ott levő gondviselő kezénél hagyja, s meghagyja, hogy az olly pénzbűl s vagy

Digitized by Google

azután következő jövedelemből reparáltassa, hogy a háznak semmi hijja ne légyen, s készen s jóformán találhassuk, — a minthogy magunk is odaszándékozunk. A melly rendeletlenség esett pedig Barát György és Szabó János felesége között : bár errűl Szabó János már commissiónkat vette is, hogy tudnillik inquisitiót peragáltasson azon dologban; de ott azért nem mulathatván sietö útjához képest, légyen azon, hogy őket megalkudtathassa a mi autoritásunkkal is, és ha Barát György ott a mi házunknál akarna lakni : patiálják továbbvaló dispositiónkig, — nem akarván őtet is elidegeníteni szolgálatunktúl. A correspondentia iránt pedig végezzen a franczia oratorral correspondeáló zsidó Ábrahámmal, a mint az iránt volt commissiója Szabó Jánosnak is, s fogta is vinni az orator levelét azon zsidó Ábrahámnak, a mikor innen visszament; kivel és más, Feírvárott lakó kereskedő emberrel beszéljen a concambium iránt is, hogy ha mi valamely pénzt kívánnánk, letenné-e ott olly véggel, hogy Magyarországban azon pénzt megtalálná a mi ott levő emberünknél? — bár addig a pénz lenne köz-kéznél. Ebben azt kövesse el, a mit jobbnak lát, — s felőle pedig bennünket tudósítson. Talál landor-feírvári házunknál is egy szabót, a Szabó János öcscsit, quoquomodo találja fel útját, hogy ideküldje : talám ott is talál kölcsön-pénzt ő kegyelme, ideküldhesse, alája lovat vévén, minthogy arra itt nagy szükségünk vagyon.

Septimo. A landor-feírvári passának, jancsáragának, úgy a tömösvári passának irasson egy-egy levelet magára, credentionálisképen, kiben mind landor-feírvári házunk protegálását recommendálhatja, mind egyéb dolgokrúl juxta necessitatem szólhat.

Digitized by Google

Ezeket azon török pecséttel kell megpecséltetni, mely Baji uramnál vagyon.

Octavo. In omnem contingentem casum et necessitatem, és a szóval declaráltatott dolgokra nézve is, az ország Statusinak is generaliter irattunk egy levelet; azért juxta negotiorum constitutionem et necessitatem adja bé, szóval is ezen levélben letett instantiánkat declarálja, jó válaszszát implorálja s urgeálja.

Nono. Irattunk egy memorialét is Pápai Gáspárnak, noha privata, de szükséges dolgainkrúl; kit is azért resignálunk kezéhez, hogy a mi azon memorialéban vagyon letéve, és a miket Pápai Gáspár effectusban nem vehetett, eddig intermittálta is, noha lehetett ideje hozzá esztendőnek forgása alatt, — vele effectuáltassa; a kiket pedig nem effectuálhatott, vagy más dolgokban lévén ezután distractus s reá sem érkezhetik : maga vigye véghez, a mennyire az alkalmatosság engedi, s módját feltalálja, — úgy teszen nekünk is nagyobb contentumot.

Decimo. Ha lehet, vasas-átalagban az ló terhétúl, ha átalagban nem lehet is, pinczetokban is vagy kettőben küldjön Magyarországbúl finum asszuszőlő, s mennél finumabb mézes-máli bort is, de ó bort, s nem ez ideit; ezt szerezze meg, valahol szerit teheti, tévén ez iránt ígéretet a Fejedelem is, — de küldje bé első hozzánk visszajövő hiteles szolgánk által; tudom, a Fiam-Uram is adat szekeret Hunyadig, de hiszem Rima-Szombat is a mi jószágunk lévén : innen kitelhetik a kocsi is, acceptálván jövedelmünkben, a lovakkal együtt. A debreczeni bíró is ezt megszerezheti, megadván levelünket; de Szabó János is mondotta,

Digitized by Google

hogy ott Tokajban talált illy borokot valamely embernél, — tűle végire mehet, kinél találta?

Undecimo. Az én atyámfiai eddigi jószáginkban való részeket s mit és mennyiben adtanak el, és az mi részünket is adták-é el, s kinek, s mennyiben? ezt is igyekezzék kitanúlni, — hogy errűl első emberünktűl bennünket informálhasson. A hol illik és szükséges, az embereket világosítván, s előttök exaggerálván, hogy nekünk Illyén kastélyunk tízezer forinton, mégpedig sok törvénykezéssel szerzett jószágunk, méltán fájhat szívünk, hogy illyen rosz ember bírja, mint Jósika, most is; azért Jósikán méltán praetendálhatjuk, miólta a Fiam keze van a többin is, hogy ennek jövedelmét a Méltóságos Fejedelem vele a jószággal együtt restituáltassa; keresse azon pénzét, a kinek adta. Küküllővárhoz is pedig nemcsak az a jussunk, hogy vérség szerint minket is illet egy része: de szegény Kapiné is még éltiben jussát reánk transferálta, és mind a várban, s mind a jószágban successiót adott, per manus kezünkben bocsátván. Hunyad várának is felét pínzben adta az szegény Apafi Mihály, — azért aziránt is az Apafiaknak a pínzhez lehet közök, nem egyébhez; a mennyiben részek lehet benne: megtalálják ezek is jövendőben, ha el nem adták; de azt is, meg kell gondolni, hogy Apafi uram most is német protectiója alatt lakik Bécsben, az atyja pedig a magyar igynek való szolgálatomban torkon verve vette el jószágimat, megnótáztatván, bírta holtáig, sok esztendeig, úgy a fia is eddig; még ezután választja el a törvény: Apafi-é én rajtam valamit? vagy mi praetendálhatunk többet rajta törvény szerint.

Ezeket ad convictionem mind a Fejedelem, mind

Digitized by Google

mások előtt, a mikor idejit és szükségét látja, repraesentálhatja.

Duodecimo. Feljebbírtt punctumban vagyon emlékezet némellyeknek való üzenetünkről; azért ezt renddel így kövesse, a mikor az alább megírtt személyekkel vagy másokkal szemben lehet occasionaliter.

Primo. Vaji Ádám uramnak megmondja: Szőllősi és más bizonyos embereim onnan való visszajövételeknek alkalmatosságával nem vévén semmi levelét, idegenségnek tartjuk; mi ő kegyelmének jóakarói voltunk, jeleit idegenségének tapasztaltuk máskínt is, kire okot nem adtunk, — holott mikor mi hadakozásunkban mellettünk lakott: lám, accomodáltuk, megbecsültük, szerettük; a mikor pedig a császár hűségin volt, és akkor fogattatott el a mi katonáinktúl: világszerte való regula, hogy a rab vagy sanczon, vagy rabon szokott szabadúlni, — ezért ő kegyelme bennünket meg nem ítélhet; talám e lehet a szívében; most azért módja lévén, szolgáljon inkább, s adja documentumát mind jó tanácsával s mind a Fejedelem előtt való tekintetivel; ha Isten éltet, mi is visszaszolgáljuk, a mikor nekünk is Isten jobb módot mutat. Patrocináljon most az országgyűlésére küldött vagy ezután is a Méltóságos Fejedelemhez küldendő emberinknek, kivált ha valamiben megfogyatkoznának s requirálnák, etc.

Secundo. Otlik György uram lévén a hopmestere most a Fejedelemnek, levelünk mellett declarálja: mennyiben kötelezett levelében való maga expectoratiójával; kérje, tartson vele correspondentiát, a hirek s dolgok iránt adjon lument, — hiteles, közel levő szolgálatjában lévén a Fejedelemnek; és minthogy a hopmesteri tisztben authoritása is vagyon:

Digitized by Google

tartsa gondviselését s patrociniumját azokhoz, a kik embereim közül az országgyülésén lesznek, vagy annakutánna is ott continuuskodhatnának, ha miben requirálnák, minthogy mi messze vagyunk tülök; tudja, mellettünk laktában mint szerettük, és hívünknek mint ismertük, — arrúl a maga lelki tehet tanúbizonyságot.

Tertio. Nemessányi s Radics András uramékat obtestálja a régi ismeretségre, lelkek és vallásokhoz való szeretetekre : ők se múlassanak el semmit is — avagy csak jó tanácsokkal — az instructióban declarált dolgaink iránt, egyrészrül ők is segítsék, s másoknak is elméjét vegyék, elhitetvén magokkal, hogy nem leszek érette háladatlan.

Quarto. Mikor Erdélyben bemegyen, tudjuk: egyenessen viszik Forgács Simon uramhoz; levelünk continentiáját azért szóval is confirmálja: a küldött szép fegyverrel való kedveskedésit kedvesen vettük, kinek reciprocatiójára mi is küldöttünk egy kardot, kívánván vele szerencsét ellenségi ellen. Mondja meg, hogy felettébb contentus vagyok, és magamat holtomig az ő kegyelme szolgálatjára obligatusnak is tartom, Szőlősi Zsigmond előtt (ki is nekem megmondott) személyemhez való jóindúlatjának s affectiójának abban a mértékben declaratiójáért, a mint magát expectorálta; kérje ezen szók után nevünkkel azon: minthogy az idő igen eltölt, tegyen arrúl dispositiót, hogy őket lovas-kocsikon a hol lehet, a hol nem, jó erős posta-lovakon a Fejedelemhez és ország gyülésére mennélhamarébb expediáltassa s acceleráltassa, hogy az ő kegyelme dispositiója mellett sohul se kellessék várakozni a posta-kocsi vagy lovak után, és legyenek gazdálkodással is s mind pedig elégséges

Digitized by Google

kísíréssel, — adja kemény parancsolatját. Kérje arra is, hogy a mint eddig, úgy ezután is tartsa meg a jó correspondentiát velünk, és tudósítson az ottvaló dolgokrúl is, minthogy ő kegyelme közelebb vagyon hozzánk, vagyon abban is módja, ha reá parancsol az erdélyi görögökre : mind a landor-feírvári házunk gondviselőjéhez, s mind pedig ide Constantinápolyban el kell hozni az ő kegyelme levelét, ha ő kegyelme parancsolja; de máskínt is, szüntelen járnak Törökországbúl oda s onnan ide a kereskedő rendek.

Quinto. Berthóti Ferenczcnek pro honore írtunk inkább: mert a Fejedelem szereti, azért ennek csak in confirmationem, neki írt levelünknek continentiájához képest szólljon ő kegyelme; most ő a szólnoki Generális, azonkívűl is az egész magyarországi fiscalis jószágok directiója az ő keze alatt vagyon.

Sexto. Pekri urammal szemben lévén, mondja meg : Szőlősi által tett izenetit micsoda szívvel vettük, abban meg is nyúgodtunk, lévén iskolában jártunkban többire gyermekkorunkban is ollyan szeretet s barátság közöttünk, hogy mondhatom azt, hogy testvér-atyafiak között sem lehet nagyobb, — arrúl az ő kegyelme lelke is tanúbizonyságot tehet, s mi is annyira megnyúgodtunk, hogy lehetetlennek tartjuk, hogy ő kegyelme is jónkat ne kívánja, a maga javáért is. Tempus temperat tempora, — mostan is jobb tanácsom eziránt nem lehet; a mint magának tetszett, a levelet úgy irattuk neki, a Szőlősinek megmondott okokra nézve. Elhiszszük, leszen vele conversatiója, s talám ebédjére is hivatja; azért tegyen emlékezetet neki : vagy két szép, jó erős szekeres-lovat szerezzen ő kegyelme számunkra, pénzünkért; ha magának leszen: ne tartsa

Digitized by Google

meg tűlünk, szekerünkben avagy csak kolyászánkban is egy jó erős lóra verjen itt bennünket, s küldje el attúl, a ki elsőben béjő szolgáink közűl. Menjen annak is végire : hogy esett s mitűl esett, hogy felszakasztva vitték hozzá levelünket, s talám másnak is a kinek akkor irtunk? — Mikes uramnak szólló levelünket pedig neki recommendálja: küldje meg bizonyos szolgájátúl; kivel ha maga szemben lehet: szólljon ennek is a mi levelünk continentiájához képest; a felesége (gr. Bethlen Druziánna) vér szerint való atyánkfia, az apja is jóakarónk volt, — nem vallja kárát maga is jövendőben, hogyha fenntartja hozzánk való sinceritását. Ennek is szólljon, ha nem lehet, írjon a feljebbírt csézában, kolyászában levő jó erős lovak felől, megmondván mindkettőnek, hogy az árát a mit érette kívánnak, a mi praefectusunk Pápai Gáspár meg fogja adni.

Septimo. Noha a generalis instructióban is vagyon Jánoki uramrúl emlékezet, de ezt is devinciálja ratióival : a mint annakelőtte hivataljában, most is legyen jóakarónk, s szolgálni igyekezzék, tanácsával éltesse, segítse, — meglátja, hogy mi se leszünk érette háladatlanok.

Decimo-tertio. Valaki meghitt szolgáink közűl elsőben hozzánk visszajő: valamely pénz nélkűl ne jőjjön; tudhatja, kik lehettek hitesek udvarunkban, kikre lehet a pénzt bízni, öt-hatszáz aranyat s ezeret is a derekán elhozhat az ember, gyűszűben lapossan csináltatva, ha szintén a cambium útja suffragálna is; de hacsak mit hozhatni, hozzon, ha azt akarja, hogy becsűlet helyett gyalázatra ne jőjjön. Turbában az illyet pedig ne hozza, se vezetéken : mert a lovat s turbát a tolvaj s ellenség is elnyerhet, de a pénz nála

Digitized by Google

fejével együtt megmaradhat; nem is kell az ollyat monstrálni, hogy az úton terhet lásson valaki az embernél. Az ollyan mi szükségünkre behozandó lovakat pedig, kikről vagy a Pápai memorialéjában, vagy a feljebb írt punctumokban is emlékezet lehet: ezeken hozhatja bé az a ki elsőben béjő, a Pápainak parancsolt szakácsot, kocsist, inast, — a ki ezek közül jobban megérdemli, vezetéken is, de a cséza volna mindeneknél elébbvalói, s ennek béhozására való volna az a kocsis, a kit Pápai fogadott s megruházott.

Minthogy pedig Zákány Andrást, ha még ott találják, Géczy Tódort szolgáinknak ismerjük, sőt Elek Istók is arra kötelezte magát, hogy ha küldök, béjő hozzánk: ezekből lehetnének a béjövő ember késerői, sőt Becz János is azért rendeltetett, hogy ha pénzt hoz, ez is elhozhat a derekán négy-ötszáz aranyat, ha többet nem lehetne is.

Decimo-quarto. Pápai Gáspárnál levő feles pénzünk s jószágunk jövedelméből, tudván: a mi szolgálatunkban jő hozzánk és szolgálatunkra hoz valamely szolgákat is, nem kellett volna valamely költség nélkül bocsátani, avagy legalább bennünket tudósítani kellett volna pro nostra directione: a Fiam is ezen útjára mennyi költséggel bocsátotta? holott ha magáéból valamit költött, mi azt refundálni tartozunk. Ennek a punctumnak s Kedvesnek ez is az oka, hogy az vele béjött személyekre Mózesre és Varnaira — a mint recognoscálja — harminczkét aranyat költött, miólta Erdélyből kiindúlt lovok s magok intertentiójokra s kalaúzokra; tudja, mi rövidséget senkinek nem kívánunk tenni, sőt remunerálni kívánjuk igaz szolgáinknak hívségét s igaz szolgálatjokat, s nekünk is könnyebb az, hogyha az illyen prae-

Digitized by Google

tensióknak complanatióját erdélyi vagy magyarországi jószáginkra igazíthatjuk, mi is onnan várván. Tudja meg azt is, s felőle bennünket conscientiose informáljon : jószáginkban való járása ezeknek foglalásoknak alkalmatosságával mint tehette magát alkalmatossá szolgálatunkra és praefectusi hivataljának megfelelésére? és ruházatbúl, szolgákbúl, lovakbúl, szekérbűl, ez illy s ehhez hasonló táborozási alkalmatosságbúl? etc. és miólta oda vagyon Magyarországban : a mi jószáginknak jövedelmibűl esztendőnek forgása alatt maga költségére és subsistentiájára mit erogált? és egyébiránt is mit költött el a tűle percipiált jószág proventusábúl? jár-e Erdélyben vagy Magyarországban való lakásra, s megházasodásra vagyon-é elméje?

Decimo-quinto. Ha Gerhard urammal szemben leszen, a mikor levelünket megadja, menjen végire in confidentia et omni sinceritate, s adja tudtunkra: a Portára rendeltetett ember lévén Szőlősivel, mint lőn elmaradása, és mennyiben volt instructiója a mi személyünk iránt? Kirűl is arra ezen kedvünket senkivel ne communicálja, hozzá bíztunkbúl követvén ezt is, minthogy vallásunkon való ember, és az atyja is minket szolgált s igen nagy jóakarónk volt, — Isten nyúgoszsza!

Decimo-sexto. Csáki Andrásnak mondja meg : már a Fiamnak kétszer írtunk mellette, kirűl ez a válaszsza, hogy, ha minket nem tekintett volna : eddig rosszabbúl lett volna dolga, de minket tekintvén, köszönje ezt is nekünk, a miben maradott, — sok és rendkívűl való nagy panaszok lévén ellene; minthogy mi jussunkat tartjuk rajta : hites szolgai kötelességétűl sem el nem búcsúzván, sem mi nem absolválván,

Digitized by Google

igérte magát a Fiam-Uram, hogy az inquisitiók a vádak iránt a mint fognak peragáltatni, kezünkhöz küldi, és abból megismerjük, ki lõtt légyen? Azért most innen ez a tanács, hogy ne békételenkedjék, magát jobb időre conserválja, másoknak is kellett volt a Fejedelemnek complaceálni; ha így lett is dolga: időre jobbra fordúlhat, — de békételenséggel, zúgolódással magát is elvesztheti.

Decimo-septimo. Görgei Imrének ez kért szolgálatjára in occurrentiis, és Varnai uramnak is a megmondott ratiókra nézve Görgeit recommendálja is Vaji Ádám és Otlik uraméknak, ha requiráltatik tűle.

Ím, egy clavist is irattunk *) a végre, hogy éljen véle; ha magának ebben experientiája nincs is: talál ott hiteles embereket régi híveink közűl, a kinek magát concredálhatja, — kit szóval is világosítottunk.

Mit mondjon az indiai ökrökrűl? szóval megmondottuk.

Az ország gyűlésének végit várja; ennek elvégezésével, ha a mi dolgainkban maga mellett való létit nem tartaná szükségesnek a Fiam: ha annyi ideje leszen, hogy a Portára jövő követek készűléséig megjárhatja árvai, likavai, késmárki és csajniki (Styavnik, Szepesben) jószáginkat, — revideálja, és az hol mi jövedelmünket találja, hozza el; ebben Pápaitúl vehet lument, hogy mikor megtér, mind azokrúl s mind erdélyi jószáginkrúl szemmel látott hírt hozzon, ahhoz képest, in quo statu látja. Minthogy pedig Debreczen és Somlyó felé leszen útja: csehi jószágunkat, tordai, feírvári, krakkai házainkat, ehhez való jószáginkat, Küküllővárát, Hunyadot, Perety-

*) Sem a clavis, sem mása nincs itt.

Digitized by Google

tyét, *) Hátszeket, Illyét megjárhatja; e mindazonáltal függ attúl, ha a követekkel együttjárhat? A melyre azok veszik útjokat, arra kell velek menni; de ha Erdélyre jűnek által, ez meglehet. Míg pedig ezen jószáginkat megjárja: a Fiam-Uramtúl maga lovainak quártélyt vehet, és postakocsin járhatja meg őket. Az erdélyi jószágban is ha mi jövedelmet talál, hozza el, de perceptis quietálja a tiszteket, ezen írásunkot pro commissione mutatván meg nekik; — hozza vagy küldje hírét annak is: micsoda időben szokták a jövedelmet a jószágból a tisztek kezében szállítani, és per partes-é, vagy egyszersmind? nevezetesen új esztendőre honnan s mit administrálnak?

Az árvai praefectussal Okolicsáni Mihálylyal segítse magát az ország gyűlésében, a mi jószáginkat illető törvényes dolgokban.

(Thököly saját kezével írt eredeti fogalmazvány, itt-ott törlésekkel s betoldásokkal. Nagy török papiros, öt ív, in folio.)

48.

Thököly Imre Rákóczi Ferencznek. (Utólsó levele.) 1705. aug. 25.

Édes Fiam-Uram!

Megértettem Szőlősitűl kegyelmednek az én személlyem iránt való maga szíves expectoratióját és mindazokrúl való erős assecuratióját, mellyekkel vagy még Lengyelországbúl, vagy onnét kijövén, írása s izeneti által bíztatott egynehányszor; szeretetinek jelét tapasztalván az magáébúl is bujdosó állapotomnak segítségébűl, az én jószágimnak is segítséggel és jó rendben való vetetésekbűl, innét való

*) Ma Brettye, Hunyadban.

Digitized by Google

kiszabadúlásom iránt igért szíves munkájából, és az hosszas bujdosásban elfáradott, fogyatkozott s végéhez közelítő életemnek Erdélyországban megnyugtatásomra czélozó igyekezetiből, - - mellyben az minthogy eddigis nem, úgy ezután is, látja Isten, nem kételkedem; azért szívessen is kívánom, hogy az Isten kegyelmedet gondolatja felett is áldja meg, boldogítsa, és éltesse sokáig, maga dicsőségire, nemzetünk javára s én szerencsémre! Én is kegyelmedet reciproce assecurálom : csak érezhessem gyümölcsét kegyelmed assecuratiójának, munkája által Törökországból szabadúlhassak, és Erdélyországban, — mellynek fejedelemsége, mind már az választás szerint, mind elbetegesedett s öregedett életemnek hamar várható végével nem mást, hanem kegyelmedet illeti, — stabiliáltassam, maradékom nem lévén, kegyelmedet édes Fiamnak tartom, s kegyelmednek fogok élni és halni, az török Porta favorát, ki nekem azon fejedelemséget athnáméval adta, egészen kegyelmedhez s kegyelmed méltóságos személlyében az magyar nemzethez conciliálom, persvadeálván, hogy azt kegyelmed énvelem, ut per hoc maxime complacere et fidei eius mihi datae satisfaceret, cselekedte. Isten erősítse meg kegyelmedet azon resolutiójában, hogy soha német uralkodása alatt lakni nem kíván; bezzeg, én sem kívánok soha! Ugyanis, mikor még kegyelmed semmit nem vétett nekik, el akarták veszteni kegyelmedet : mit nem cselekednének kegyelmeddel, minekutánna annyi tormát reszelt az orrok alá?! .... Azért sincerissime kérem, ha valamint békességre vinné az dolog : az én securitásom mellett in optima forma munkálódja azt, hogy minden, két ágon levő eleimről igazság szerint enge-

Digitized by Google

met illető jussaim, jószágim restituáltassanak, ollyan szabadsággal, hogy azokat akaratom szerént usuálhassam, akárholott lakjam, eladhassam, cserélhessem, és azokban szabadon disponendi facultásom lehessen mindenekben. Az nagy Istenért kérem extreme is kegyelmedet : ne szűnjék meg az én kiszabadúlásomnak mennélhamarébb való s hathatóssabb munkálódásától, ha úgy kívántatik imprimálván azt másoknak is, az kiknek illik, — respectálván, hogy ezért az magyar igyért jutottam én is erre; mert félek megváltozásoktúl ezeknek, — az minthogy csak alig így meg nem lőn most is némelyektűl az . . . . . *) elvesztése, ha az . . . . . **) észre ne vegye, dolgomnak ismét mikorra kell vala . . . . . ***) Hogy pedig kegyelmedet érette ennyire úntatom, kérem, megbocsásson, és érette meg ne itíljen: mert szintén az lelkemre hatott az nyomorúság, (s már az itíletire hagyom, minthogy bár kevéssé is, de megkóstolta kegyelmed is : mit tegyenek, micsodások az illyen szorongattatások!) az sok esztendőktűl fogvást, mellyekben már igen elbetegesedvén, látom, — nemsokára elfogy életem, és azután nekem ez világi életre nem lesz szükségem. (Nicomediae,) 25. Aug. 1705.

Kegyelmedet igazán szerető, jót kívánó apja

Thököli Imre m. k.

*) Fölfejtetlen titkos jegy.

**) Szintén.

***) Hasonlókép. E titkos jegyek fölfejtése az általam ismert mintegy hetven különböző Rákóczi-féle clavisoknak egyikével sem sikerült. Annyi bizonyos, hogy e nyomtatásban vissza nem adható rajzolatos jegyek, tulajdon-, nemzet- vagy ország-neveket jelentenek : s éppen ezért semmi mesterkedéssel meg nem fejthetők az illető kulcs föltalálása nélkül. A levél egyéb részeiben előforduló chiffre-k még Rákóczi titkárai által fölfejtvék, kik természetesen birtokában voltak a teljes clavisnak.

Digitized by Google

Külczím : Méltóságos Rákóczi Ferencz Fejedelem etc. kedves Fiam-Uramnak ő kegyelmének.

(Az egész levél titkos jegyekkel van írva, Thököly sajátkezü berekesztésével és aláírásával, s a külczím is az ő s. k. írása.)

(Ezen 48 darab levél egy híján mind a Rákóczi-Aspremont-Erdődy-féle vörösvári levéltárban létezik. A II. Rákóczi Ferenczhez szólókat Thököly, egy-két ajánló-levéltől eltekintve, melyeknek csak aláírása az övé, mind sajátkezűleg írta, nem ritkán chiffre-kkel elegyest. A 47. sz. a. közlött terjedelmes utasítást — az egyetlent mely nem vörösvári acta — a kir. kamara budai levéltárának rendezetlen részében találtam föl, Rákóczi és Bercsényi munkácsi és ungvári elkobzott levéltárainak összevegyült maradványai közt, egy 1709-iki csomagba keveredve.)

Digitized by Google

XII.

THÖKÖLY IMRE HALÁLÁRA

S HAGYATÉKÁRA VONATKOZÓ TUDÓSÍTÁSOK ÉS TÁRGYALÁSOK.

1705—1714.

1.

Komáromy János, Thököly titkára, Rákóczi fejedelemnek, 1705. sept. 13.

Méltóságos Fejedelem!

Kegyelmes Uram!

Nagy alázatossággal kövétem Nagyságodat, mint Kegyelmes Uramot, hogy méltatlan írásom által Nagyságod méltóságos fejedelmi személyét búsítani bátorkodom. Jól tudom, hogy Nagyságod csak a közhírből is elébb megérti: mindazáltal én is tartozó kötelességemnek ismértem Nagyságodat mint Kegyelmes Uramot alázatosan tudósítani, hogy az égnek, az földnek s tengernek szabados Ura, az életnek és az halálnak hatalmas királya, az Méltóságos Thökölyi Imre Fejedelmet Kegyelmes Uramot ő Nagyságát, édes hazáján kívül hosszas bujdosási, sok példátlan szenyvedési után, az minden embereknek útján, 13-dik praesentis, vasárnapra virradólag három órakor, Nicomédián kívül, az Virágok Mezején levő csiflikjéből *)

*) Csiflik, török szó: majorház, mezei lak, villa.

Digitized by Google

vagy majorjából, — azon házacskából, melyből boldogemlékezetű Méltóságos Fejedelemasszony Zeréni Ilona Kegyelmes Asszonyunkat ő Nagyságát is, — ez árnyékvilágból kiszóllította. Ki is, az mint nagy erőtelenségétül engedtetett, mindazáltal ép elmével, testamentomot tett, és nevezetesebb jószágit, úgymint: Árvában, Likovában, Letavában, Késmárkban, Csavnikban s Zsolnában lévő jussait is Nagyságodnak s Méltóságos Familiájának legálta, kissebbik Méltóságos Fiát Nagyságodnak, az ki életben lészen, successorának declarálván, s hagyván Nagyságodnak valamely becses portékákat is, — mint testamentombúl kegyelmesen meg fogja látni, minthogy annak exequutorának, azokban mellyek Magyarországot s Erdélyt illetik, Nagyságodat vallotta, azokban pedig mellyek Törökországot, az franczia oratort; kit még eddig (szintén most menvén ki az lélek belőle, s egyébiránt is előre pro securitate magától ő Nagyságától az franczia orator kezéhez küldettetvén) fel nem szakaszthattunk. Testének is Erdélyben vagy Magyarországon eltemettetését (ha kivitelét megengedik) Nagyságodnak recommendálta.

Már ezért mi is ez idegen földön Nagyságod gyámoltalan s szegény bujdosó árváivá levén: ajánljuk magunkat alázatosan Nagyságod fejedelmi kegyelmességében, Istent imádván Nagyságodért, és maradván én is az hosszas bujdosásban megvénült és boldogtalanságra jutott állapotomban

Ázsiában, az Virágok Mezején, 13. 7-bris, 1705.

Nagyságod Fejedelmi Méltóságának

méltatlan alázatos szolgája

Komáromi János m. k.

(Eredeti, sajátkezű.)

Digitized by Google

2.

Komáromy János Rákóczinak, 1705. oct. 9.

Méltóságos Fejedelem!

Kegyelmes Uram!

Sok nyomorúsági s boldogtalanságí után hogy az csudállatos dolgú s szabados uraságú nagy Isten szegény Urunkat 13-dik 7-bris csendesen, éjjeli három órakor, Ázsiában, az Virágok Mezején levő maga majorjabéli házacskájából az árnyékvilágból kiszóllította : elébbeni méltatlan levelem által is Nagyságodat mint Kegyelmes Uramat alázatosan tudósítottam ; tartozó alázatos kötelességemnek ismértem most immár Nagyságodat tudósítanom, hogy testét az föld színén harmadnapig tartván, koporsóban tettük, és azután két hét múlva, úgymint 27-dik 7-bris, Nicomediában étczaka vivén (mert, hogy nappal az városon általvihessük, meg nem engedték) ott az örmények temető-kertjekben, szép, kies, magányos helyen, nagy-sűrű, zöldellő, árnyékos fák alatt, hol tudniillik magát életében gyakran múlatni szokta volt, egy hideg forrás mellett, — az mint tőllünk lehetett, tisztességesen eltemettük, rakott sírban tétetvén, bizonyos cautióval, és sírja feliben fejér-márványkőből epitaphiumot most készíttetvén, czímere alatt illyen írással, az mint Nagyságodnak alázatosan inclusive megküldöttem. *) Nekünk ezt cselekednünk, igaz dolog, Kegyelmes Uram, nem kellett volna: minthogy

*) Ma már nincs mellékelve, de az eredeti, most is fennlévő sírkőről lemásolva, II. Rákóczi Ferencz Emlékiratai 2-dik és 3-dik magyar kiadása után, ímé, ideiktatjuk :

(Czímer.)

HIC REQUIESCIT AB HEROICIS LABORIBUS
CELSISSIMUS DOMINUS EMERICUS **THÖKÖLY** DE KÉSMÁRK

Digitized by Google

testamentumában azt hagyta, hogy testét Erdélyben vagy Magyarországban vigyük, és ott valamely kulcsos városban egy lutheranum templumban Nagyságod temettesse el, epitaphiumot s zászlót tétetvén temetése felett, emlékezetire; de, hogy az testét még csak az tengeren által Constantinápolyban hozhassuk is: meg nem engedtetett, császár parancsolatja jövén felőle, az majornak tőllünk elfoglaltatása alkalmatosságával. Mind ezt, úgy testamentoma állapotját is Nagyságod az méltóságos franczia oratortúl bővebben meg fogja is kegyelmesen érteni, kinek kezéhez assignáltuk mindazokat az eszközöket, mellyeket Nagyságodnak legált, maga akarván Nagyságodnak az testamentummal együtt (melyben Nagyságodnak többire minden magyarországi s erdélyi jószágait is legálta) elküldeni.

HUNGARIAE ET TRANSSYLVANIAE PRINCEPS
VIR A REBUS PRO ASSERENDA PATRIAE
LIBERTATE FORTITER GESTIS
TOTA EUROPA CELEBRIS.
POST VARIOS FORTUNAE CASUS
TANDEM EXTORRIS
INTER IPSAM RENASCENTIS
HUNGARIAE LIBERTATIS SPEM
EXILII SIMUL ET VITAE FINEM FECIT IN ASIA
AD NICOMEDENSEM BITHYNIAE SINUM
IN SUO FLORUM CAMPO.
OBIIT ANNO SALUTIS 1705.
AETATIS 47. DIE 13. SEPTEMBRIS.

Különben, e síremlékről Pápay Jánosnak s Horváth Ferenczuek, Rákóczi portai követeinek 1705—6-ik évi számadásai közt is e tételt találjuk:

„Idvezült Fejedelem Tököli Imre monumentumára költött (Ferriol, a franczia orator, Rákóczi franczia segédpénzéből), mely építtetett Nicomediában . . . . . talleros 100.“ (Vörösvári levéltár.)

Digitized by Google

Dücsősség az Úr-Istennek! már mi is Ázsiából, nagy nehézségekkel, a franczia orator patrociniumja által megszabadúltunk; ki is most azt munkálódja az Portán, hogy innét édes hazánkban mehessünk, — holott is hogy Nagyságod méltóságos fejedelmi lábaihoz borúlhassak én is, alázatosan kívánom.

Constantinopoli, 9. 8-bris 1705.

Nagyságod Fejedelmi Méltóságának

méltatlan alázatos vén szolgája

Komáromi János m. k.

P. S. Minthogy Kegyelmes Uram, az dolgunk megszorúlt volt: én Nagyságodnak minden leveleit mellyeket Nagyságod szegény Urunknak írt, megégettem, az clavissal együtt; azután érkezvén Nagyságod 10. 7-bris ő Nagyságának irott méltóságos levele az franczia orator kezéhez: ő Nagysága velem felszakasztatván, még in recenti memoria lévén nállam az régi clavis, az mi az levélben azzal volt írva, ő Nagyságának enucleáltam, és az benne levő új clavissal együtt ő Nagysága kezéhez adtam; úgy hiszem, Nagyságodnak vissza fogja küldeni ő Nagysága.

(Eredeti, s. k.)

3.

Kivonat Ládonyi Horváth Ferencz 1705. oct. 29-iki leveléből Rákóczi Ferencz fejedelemhez.

. . . . . A szegény Fejedelem testamentumának pariáját sub authentico kivettem az oratortúl, melylyet is ím, ezen alkalmatossággal megküldöttem alázatosan Nagyságodnak, mivel gondoltam, hogy még sokára fogja Nagyságod láthatni az originált: mert azt az orator senki kezében nem adja, hanem csak

Digitized by Google

annak, a kinek Nagyságod fogja parancsolni. Az szegény bujdosó atyafiak is az orator ő Nagysága patrociniumja s forgolódása által gondolom e héten meg fognak indúlni, Havasalfölde felé hazájokba. Már a fermánjokat is kiszerzette az orator. Ezzel Nagyságodat Isten oltalmában, magamat penig fejedelmi kegyelmességében ajánlván, maradok míg élek

Constantinopoli, 29. 8-bris 1705.

Nagyságodnak

méltatlan alázatos szolgája
Ládonyi Horvát Ferencz m. k.

(Eredeti, s. k.)

4.

Szent-Andrásy János temesvári residens 1707. martius 1-jén Rákóczihoz írt leveléből.

Tömösvár, die 1-a Martÿ 1707.

. . . . . Ezen is nagy alázatossággal kérem Nagyságodat, hogy egy ittvaló Iszmail Cselebi nevű törökнek maradt másfélszáz forént adóssága, boldogemlékezetű Fejedelem Thökölyi Imre Uram ő Nagysága után, az mellyet mind Pápai Gáspár uram, Szőllőssi uram, Munkácsi János uram, Bay Mihály uram, Komáromi uraimék mi ezt mind tudjuk, sőt ötszáz tallér volt: de a többit Constantinápolyban fizették meg nekie. Azzal az adóslevéllel engemet fenyeget, mivel énvelem vétette volt fel 300 tallérát az üdvözült Fejedelem; ettől is tartok, mert a ki előtt kezemhez vettem a fenn megírtt 300 tallérát: az is most itt vagyon, hogy én kezemben adta, ámbár a Thökölyi Imre pecsítje alatt legyen is a levél, rajtam keresi, mellyet sokat fizettünk Constantinápolyban ilyenformán, a kit Munkácsi vett fel, ő rajta keresték, — ezt is, úgy látom, erőssen fogja a passa; úgy látom, hogy

Digitized by Google

ezen dolog végett a passa azon zászlótartóját, mely az elmúlt nyáron Huszi bék nevű tömösvári törökkel volt Nagyságodnál, (fogja ismét elküldeni) Nagyságodhoz, ezzel is Nagyságod mutassa fejedelmi szokott kegyelmességét. . . . .

(Eredeti, s. k.)

5.

Constantinápoli clenodiumoknak, több res mobiliseknek specificatiója, 1707. jul. 5.

A.

A Boldogságos Szűz képéhez tartozó egyetmásoknak specificatiója. *)

I. A Boldogságos Szűz koronája hét nagyobb, s meg ugyan tíz kissebb rubintokkal és öt öreg smaragdokkal, s tizenegy apró gyémántokkal, item tizenkilencz öregebb, s meg ugyan ötszázharminczhat apróbb szem gyöngyökkel.

II. A kisded Jesus koronája, melly is két öregebb s meg kilencz apróbb rubintokkal és három öreg smaragdokkal, s négy apró gyémántokkal, item tizenegy öregebb s meg ugyan háromszáz huszonkét apróbb gyöngyökkel rakott.

III. A Boldogságos Szűz tizennyolcz sor nyakra való gyöngye, melly is áll nyolczvanöt öregebb és kétezer hétszáz hetvenegy szem apróbbakból.

IV. Egy, kilencz öreg zöld kövekből álló dupla kereszt, melly is a közepin szintén kettétöre.

*) E csudálatosnak tartott képet a buzgó Báthory Zsófia szerezte volt Lengyelországból Klokotsowból a munkácsi várkápolnába. Ékszereinek leltára 1688. elejéről a kir. kamara levéltárában is megvan, Körössy György a Rákóczi-ház régi hű szolgája által Munkácson keltezve. További viszontagságait l. alább.

Digitized by Google

V. Egy csehgyémántos rézkereszt.

VI. Két ezüstdrótból csinált szív.

VII. Egy aranyrózsa, hat gyöngygyel, és egy gyémánttal a közepin.

VIII. Egy pár, kilencz öregebb s száztizenhat apróbb szem gyöngyökből és tizenhat apróbb szem gyöngyökből s tizenhat smaragdokbúl álló kézreval.

IX. Egy oltárhoz való aranyas ezüstkelyh, hozzávaló aranyas tányérkával, a bursában a több hozzátartozó aprólékos eszközökkel együtt.

X. Egy ezüstaspersorium-palaczkocska, egy ezüst-, miséhez való mosdócska, két ezüstkannácskával együtt.

XI. Egy ezüstdrótbúl kötött, négy lánczocskán függő lámpás.

XII. Egy ezüstcsengettyű.

XIII. Egy ezüstcrucifixus, lábával (piedestal) együtt, nyolcz angyalokkal és egy virággal.

XIV. Két ezüst-, oltárra való gyertyatartó, melylyek is négy angyalok és két virágos pléhek híjával vadnak.

XV. Vas olei sacri, melly is áll egy ezüstskatulácskában három ezüstköpéczéből.

XVI. Egy oltárra való márványkő, mellyet is neveznek Itinerariumnak.

XVII. Egy Missale.

XVIII. Egy Rituale.

XIX. Két ostyának való kötött skatulya.

XX. Két réztáblácskára írott képe a Boldogságos Szűznek.

XXI. Egy rámás vászonképe a Boldogságos Szűznek.

XXII. Két selyem-materiából való, aranycsipkés.

Digitized by Google

kelyhre való kezkenők, egyik veres virágokra varrott, a másik tarka.

XXIII. Item. Egy veres selyem-materiából álló, de még el nem készült, kelyhre való kezkenő.

XXIV. Item. Egy külömb-külömbféle selyemből kötött, kelyhre való habos kezkenő.

XXV. Item. Két patyolat, virágokra varrott, kelyhre való kezkenő.

XXVI. Item. Három, virágokra varrott, kelyh alá való patyolat-kezkenő.

XXVII. Item. Egy czérnából kötött, de még el nem végezett, kelyhhez való virágos háló-kezkenő.

XXVIII. Egy kelyhre való, kék selyem-materiából, ezüstös, aranyos csipkés virágokra varrott kezkenő.

XXIX. Egy fejér virágos selyem-materiából való, ezüstcsipkés, és ezüstselyemmel virágokra varrott, kelyhre való kezkenő.

XXX. Egy fekete, kelyhre való taffota-kezkenő, ezüstgaland-virágokkal.

XXXI. Egy külömb-külömb selyemből kötött, oltárra való hálós kezkenő.

XXXII. Egy sárga selyem-materiából való, sűrű selyem-virágokkal varrott oltárra való kezkenő.

XXXIII. Három, aranynyal és selyemmel virágokra varrott, oltárra való vászonkezkenő.

XXXIV. Egy oltárra való öreg, sávós fejér abrosz.

XXXV. Item. Más egy kissebb, selyemmel virágokra varrott fejér abrosz.

XXXVI. Oltár szélire való, ki aranynyal, ki selyemmel varrott, hat keskeny-hosszú kezkenő.

XXXVII. Egy virágokra való fejér alba.

XXXVIII. Item. Más egy vászon superpellicium.

Digitized by Google

XXXIX. Hat fejér, ki varrott, ki csipkés fejér kendő, kihez a Pater az oltárnál szokott kendeni.

XL. Strofiolum infra albam, cum ligamine.

XLI. Egy pár hamuszín selyem, virágos materiából álló, aranycsipkés és virágokra varrott s sárga selyem-materiával béllett öregebb antipendium.

XLII Egy pár virágos terczenella rojtos antipendium.

XLIII. Item. Más egy pár, szivárványos selyemmateriából való, aranyos csipkés antipendium.

XLIV. Item. Más kék, virágos, gyenge selyemmateriából álló, egy pár csipkés antipendium.

XLV. Item. Más egy pár, helylyel-helylyel virágos, arany- és ezüstcsipkés selyem-materiából álló antipendium.

XLVI. Item. Egy pár külömb-külömbféle színű, és aranyas, virágos, ezüstcsipkés sárga selyem-materiával béllett antipendium.

XLVII. Item. Magános, öregebb, tarkás antipendium, kék bagaziával béllett.

XLVIII. Egy darab veres atlacz, selyem- és aranyvirágokra varrott.

XLIX. Circiter négy singnyi, mintegy három újjni szélességű vászonra vadnak aranynyal és selyemmel varrott virágok.

L. Circiter másfél singni és egy tenyérninél valamivel nagyobb szélességű, hamúszín selyem-materiára varrott aranyas virágok, aranycsipke a kerületin, és sárga selyem-materiával béllett.

LI. Item. Egy darab régi aranycsipkés materia.

LII. Item. Két darab arany- ezüstcsipkés keskeny materia.

Digitized by Google

LIII. Item. Két darabban circiter két sing aranyas virágú pántlika.

LIV. Item. Egy singninél valamivel több és mintegy tenyérni szélességű, aranyból szőtt rojt.

LV. Item. Más, circiter két sing aranynyal és selyemmel egyveles rojt.

LVI. Egy fejér rojt, arany-stola, keskeny arany-galanddal.

LVII. Item. Más egy, szivárványszínű selyem-materiából való stola, keskeny arany-galanddal.

LVIII. Egy ugyanazon szivárványos selyem-materiából való manipulus, keskeny arany-galanddal.

LIX. Egy casula, kinek is a két széli szivárványos selyem-materiából való, arany-galanddal prémezett, a közepi penig aranyvirágos veres terczenella, aranycsipkével meghánva.

LX. Item. A camsához való fejér selyemből kötött rojtos cingulus.

LXI. Egy veres selyem-materiára nyomtattatott Szent-Anna asszony képe.

LXII. Egy vasból való kisded hamvavevő.

B.

Levelek lajstroma.

I. Armales Sigismundi Rákóczi a Rudolpho II. Imperatore indultae, Anno 1595.

II. Tractatus Pacis Diplomaticus super Dominio Munkács familiae Eszterházianae, Anno 1618.

III. Georgii Rákóczi Junioris Donationalis super castro Radnóth Principissae Sophiae Bátthory, Anno 1650.

IV. Donatio castri Bábolna, a Georgio Juniore, Principissae Sophiae Bátthory, Anno 1650.

Digitized by Google

V. Donationalis super officio Supremi Comitis Comitatus Saáros, a Leopoldo data Principi Francisco Rákóczi, Anno 1664.

VI. Metalis reambulatio possessionum Csahol, Ecsed, Fábiánháza et Báthor, Anno 1422.

VII. Csicsvai és varanai jószágról való fassionalis levél.

VIII. Inscriptio super Maád et Ond Principis Francisco Rákózi senioris.

IX. Néhai Zrínyi Miklós és Zrínyi Péter horvátországi bánnak életek. *)

X. Fuló Miklósné remissionalisa Pelsőczről.

XI. Dobó Ferencz maradéki ellen való protestatio.

XII. Rákóczi Ferencz (I.) Fejedelem és Kazinczi Péter között való concambionalis, bizonyos jószágok felett.

XIII. Rákóczi Ferencz (I.) quietantiája, melyben quietálja super administratione tutoratus Báthori Sophia fejedelemaszszonyt.

XIV. Amnistia Imperatoris, ne praesidium Germanicum in arcem Munkács detur.

XV. Galacsín adóssága.

XVI. Klobusiczki Ferencz hogy Horváth György által subscribált bizonyos summa pénzről való relaxatoriát.

XVII. Zsidó kezeslevele.

XVIII. Protectionalis Zrínyi Ilona Fejedelemasszonnak, Leopoldustól.

XIX. Regestum literalium instrumentorum in arce Regécz.

---

*) Ez ma már — fájdalom — nincs meg, legalább Vörösvártt nincs; csak egy csekély töredéket találtam, mely belőle való lehet. Magyar nyelven van írva, elbeszélő alakban.

Digitized by Google

XX. Egri káptalan testimoniuma, melly szerént adattak kézhez Zerényi Ilona fejedelemasszony res mobilisi Colonics Cardinalistól.

XXI. Egri káptalanból extrahált némely levelek párja, sub sigillo Capituli Agriensis.

XXII. Zerényi Ilona Fejedelemasszony tutoratusa.

XXIII. Inventariuma azoknak a jóknak, mellyeket Collonics Cardinalis kiadott Zrínyi Ilona Fejedelemasszonnak.

XXIV. Kelemen János donatiója valamely jószágról a Principe Francisco secundo Rákóczi, több accessoralis levelekkel együtt.

XXV. Szent-miklósi jószág inventariuma.

XXVI. Rákóczi Zsigmond Fejedelem négyszáz embereknek adott nemességekről költ levél.

XXVII. Egy kengyelfutónak való aranyozott rézöv, holmi haszontalan kövekkel rakott.

Ezen praemittált egyetmások mind az orator cancellariussa Belin *) uram kezénél voltak.

C.

I. Húsz aranyos csésze, melyeken is boldogemlékezetű Rákóczi Ferencz (I.) Fejedelem czímere vagyon.

II. Egy fekete czapával burított ládácska, melly is rész szerént virágokra, rész szerént pléhekre kivert ezüsttel van megczifrázva; tartja alól négy medve forma ezüstláb.

III. Egy sárga bőr, külömb-külömbféle czifrára kiverve.

IV. Négy kornéta, mellyeknek kettei idvezült

*) Ez látta el hitelesítő záradékkal Thököly eredeti végrendeletét is, főnöke által a haldokló fejedelem óhajtására Nicomédiába kiküldetve.

Digitized by Google

Thökŏli Fejedelemé voltak, kettei penig a némettŭl nyerettettek.

V. Egy aranypohár, mellyen is néhai boldogemlékezetŭ idősbik Rákóczi György Fejedelem czímere vagyon.

VI. Két gyík, egyik nagyobb, másik kissebb, mind a kettő zöld zománczczal burított, a nagyobbik egynehány gyémánttal rakott.

VII. Egy süldisznó, gyémánttal rakott, melynek is egyik szélin egy gyémánt elveszett, egy kis zománczos virággal együtt.

VIII. Pellikán, apró fiaival öszve, drága rubintokkal rakott.

IX. Fekete festékkel festett fakalamáris-láda, közepin, pártázatin kívŭl, aranyas ezŭstpléhek vadnak felszegezve.

X. Kívŭl veres-bársonynyal, ezŭstpléhekkel burított ládácska, melynek is belől tiszta fából álló skatulyái vadnak.

XI. Tizenkét darabból álló ágyi eszközök gyolcsból, külömb-külömb virágokra arany- ezŭstfonállal varrottak.

XII. Tizenkét darabból álló sárga s fejér skófiumvirágokra varrott veres selyem-superlát.

D.

Maradtanak az oratornál:

I. Az idvezŭlt Thököly Ímre Fejedelem testamentuma, in originali.

A cancellariusnál:

I. Egy pachetumban erdélyi adóslevelek, s néhai

Digitized by Google

idvezült Thököly Imre Fejedelem boldogemlékezetű Zrínyi Ilona asszonnak tett fassiója.

II. Két diplomái a magyarországi s erdélyi fejedelemségről a tatár chánnak.

III. Szultán Mehemet, szultán Szulimán atthnáméjok.

Ezen pachetumok sub nro 2-do, 3-tio, idvezült Thököly Imre Fejedelem pecsétje alatt vadnak, sub nro autem 1-mo Komáromi János és Szkárosi Sámuel uraimék pecsétjek alatt.

Constantinápolyban, die 5-ta Julÿ, Anno 1707.

Pápai János m. k. Horvát Ferencz m. k.

Kívül: Constantinápoli clenodiumoknak, több res mobiliseknek specificatiója.

(Eredeti.)

(Kérdés, ha a föntebbi drágaságokra vonatkozik-e a „Pápai János uram leveleinek extractussa" című egykorú jegyzékben Pápay 1707. julius 6-iki leveléről szóló ezen tétel:

„Az clenodiumok extractussát accludálta, melyek ottan elvesztegetettetnek?"

Ugyanis e drágaságok II. Rákóczi Ferencz fejedelem rendelkezései folytán nagyobb részben meg visszakerültek újra az országba: visszakerült név szerint a csudatevő Mária-kép is, töméntelen ékszereivel, — és csak a munkácsi vár 1711-iki capitulatiója után vitték el onnan a kir. kamarai tisztek. („Az Munkácsból kihozott, Klokocsóba sírt Boldogságos Szűz képinek lajstroma; iratott 1711. die 10. Augusti." II. Rákóczi Ferencz volt főkamarása és kincstárnoka Ér-Kőrösi és Sámsondi Kőrössy György s. k. írt eredeti leltár, a kir. kamarai levéltárban, Budán). — A fönt elősorolt diplomák és családi iratok is visszahozattak Törökországból, — a hová Zrínyi Ilonával Bécsből vándoroltak volt el — a hazába, s jelenleg Vörösvárt vannak a Rákóczi-Aspremont utódoknál. Különben mind ezek, mind a Mária-kép, mind Thököly eredeti végrendeletének behozatala miként lett elrendelését illetőleg lásd és v. ö. Rákóczi 1708. febr. 3-kán Nagy-Károlyból Pápay Jánoshoz írt levelét „II. Rákóczi Ferencz Levéltára" I-ső oszt. II-ik köt. 161. és 163. l., mely szerint mindezen értékeket és irományokat Rákóczinak Erdélyt képviselő portai egyik követe Henter Mihály volt hivatva hazaszállítani,

Digitized by Google

ki e feladatát — mint Pápaynak alább, 10. sz. a. közlendő levele mutatja — teljesítette is. Ekkép kerültek tehát ezen ép oly értékes családi ereklyék és drágaságok, mint a történelmileg becses Rákóczi-féle diplomák vissza a hazába, míg a Thököly-naplókat és leveleskönyveket, szóval a 12. sz. a. alább közlött lajstromban foglalt irományokat maga Pápay János szállította haza egy évvel később, 1709-ben).

6.

Boldogságos Szűz-Mária képihez tartozandó ruhák és egyéb eszközöknek conscriptiója. *)

1-mo. Egy pár superlát, aranyos gazdag törökmateriából; ahhoz karmazsínszínű koszoró, aranyas.

Item. Fejér atlaczon, virágos, színes selymekkel varrott superlát, aranycsipke rajta, koszoróval együtt.

Item. Megyszín atlacz-superlát, aranynyal és színes selymekkel varrott; tiszta arany- és ezüstrojtból álló koszorója.

Item. Megyszín gyenge materia-, fejér sújtásokkal, aranyos, aranycsipke körülete, koszoróval együtt, superlát.

Item. Tetszín materiából álló superlát, ezüstcsipke rajta, koszoróval együtt.

Item. Sokszínű atlaczból való superlát, koszoróstúl, aranycsipke rajta.

Item. Selyem-materiából superlát, ezüst, kicsin rojtocskával, koszoró nélkül.

2-do. Sokféle selymekkel formált recze, kelyhre való kék atlacz-kezkenő, aranynyal varrott kis csipkécske körül.

Item. Kelyhre való tetszín tafota-kezkenyő, ezüsttel s aranynyal varrott.

---

*) A csudatevő hírű képszobor drágaságainak ezen ú. l. Bay Mihály kezével írtt más, egykorú leltára szintén a Rákóczi-Aspremont levéltárban maradván fenn, — némileg eltérő, itt-ott bővebb részleteinél fogva érdekesnek találjuk kiegészítésül szintén közleni.

Digitized by Google

Item. Nádasdiné asszonyom adta reczés kezkenő, sokféle selymekkel kötött, tiszta selyem, kelyhre való.

Item. Egy pár hím, sokféle selymekkel varrott.

Item. Két darab gyolcs, czérna- és skófiummal varrott.

Négy patyolat-kezkenő, külömb-külömb selymekkel varrott.

Egy fekete tafota, kelyhre való kezkenő, ezüstgalonddal.

Egy új, fényes materiábúl való stola.

Négy singbűl álló hímecske, színes selymekkel varrott.

Egy képtisztító fejér kezkenő.

Egy sing széles aranyos-pántlika.

Képre való, selyemmel varrott nagy ruha.

Egy praedicatióhoz való ing.

Arany- és gyöngymű.

(Nincsenek itt följegyezve, csak megfelelő üres hely van hagyva, azonban l. a túlsó lapon.)

Oltárhoz való mindennapi apparamentumok.

1-mo. Casula. Manipula. Stola. Humerale. Öv. Alba. Corporale. Bursa. Patina. Kelyh. Pala. Antipendium. Mappa. Egy reczés kendőcske. Kelyhre kezkenő. Egy hosszú kendő, ahhoz egy kezkenő, karmazsínszinű selyemmel és aranynyal varrott. Négy oltárhoz való kezkenő. Missale. Rituale. Három kép, imádságokkal. Keresztséghez hosszú ezüst-skatulya,

Digitized by Google

abban három ezüstskatulyácska, aranyos, J. M. neve rajta. Két ezüst-, angyalas gyertyatartó. Egy ezüstkereszt. Egy pár ampula, ezüsttálostúl. Egy ezüstcsengető. Egy ostyatartó. Veres posztó, oltárra való. Márványkő. Egy hosszú, communióhoz való kendő. Szenteltvíznek való ezüstkannácska. Kép-leeresztő két kék selyemzsinór.

Boldogasszony képéhez való clenodiumok.

29 aranyboglárocska, egyben két-két smaragd; azokra való egy aranyfügícske, benne 2 szem örög gyöngy és 10 smaragdocska.

19 sor gyöngy, nagy és apró.

1 aranykereszt, zománczos, kilencz chrisolituskő benne, egyaránsó és apró rubíntok nro 53.

29 aranyboglár, fekete zománczczal, egy-egy gyöngy az tetején.

9 örög rubínt, 8 smaragd, 15 apró gyémánt, 17 apró rubínt, csipke formára, az kettein 16 örög-szemű gyöngy, az tetején gyöngygyel megjártatván és szemezvén.

Item. 7 rubíntbúl, 3 szem gyöngybűl álló aranykeresztecske.

Egy aranygyőrőcske, Boldogasszony képe rajta. Egy sor fekete kláris. Veres kláris sor nro 5.

Egy pár függő, cseh-gyémánt.

Egy kis boglár, 2 szem gyöngy, egy gyémánt benne. 2 aranyboglár, egy-egy gyémánt benne. Egy ezüst-aranyos, kövek benne, pártaöv.

(Eredeti.)

Digitized by Google

7.

Pápai János és Horváth Ferencz 1707. julius 6-káról Galatáról Rákócziho z irott leveléből.

. . . . . Vettük néhai Thökölÿ Imre Fejedelem instructióját; az orator az iránt exhibeálván Felséged orderét: minden nála lévő clenodiumokat s leveleket kezünkhez adott s adatott a cancellariusa által. Hanem maradott az oratornál az originale testamentum, s úgy három pachetumban való levelek a cancellariussánál; jóllehet kívántuk azon leveleket kezünkhöz, a testamentummal együtt: de allegálván, hogy Felséged ír per se super effectis testamenti, et non de ipso testamento, — megtartotta Felséged továbbvaló orderéig, jóllehet abban minden ratióit evertáltuk. Úgy a cancellarius is azon három punctumokrúl adván recognitionalist Komáromi uramnak, míg Komáromi uram azt vissza nem küldi, ki nem adhatja. *) A mi köves portékák lesznek: azokat kiküldjük bizonyos alkalmatossággal, nemkülönben a szőnyegeket.

(Eredeti.)

8.

Rákóczi fejedelem, törökországi követének Pápay Jánosnak, 1707. nov. 1.

Generose, Fidelis!

Nobis Dilecte!

Salutem Principalisque Gratiae Nostrae propensionem. Kegyelmed mellett szolgálatunkban levő Boér

*) Később ezeket is híven általadta Rákóczi követeinek, (a mint ezt Pápay János 1707. nov. 13-kán kelt levelével tudatta Konstantinápolyból a fejedelemmel) s ma az eredeti végrendelet szintén Vörösvártt a Rákóczi-levéltárban létezik, honnét kiadva l. a megelőző XXIII-ik köt. 397. s köv. ll.

Digitized by Google

János hívünket kívánván contentáltatni néhai boldogemlékezetű Fejedelem Thökölyi Imre testamentaria legatiója szerént, — vévén kegyelmed ezen parancsolatunkat : említett hívünket azon legatio szerént contentálja. Coeterum Eundem feliciter valere desideramus. Datum in Castro Nostro Szerencs, die 1. Mensis Novembris, Anno 1707.

F. Rákóczi m. p.
Stephanus Horthi m. p.

Külczím : „Generoso Joanni Pápay Nobis dilecto. — Constantinopoli." P. H.

Más oldalon, kívül, Pápay kezével :
„1707. die 25. Novembris perceptae."

(Eredeti, s. k. aláírás és nagy ostyapecsét alatt.)

9.

Boér János elismervénye, 1708. febr. 14.

Néhai boldogemlékezetű Fejedelem Thököly Imre testamentaria legatiója szerént Felséges Erdélyi Fejedelem Rákóczi Ferencz Kegyelmes Urunk ő Felsége parancsolatjából vettem fel Tekintetes Nemzetes Pápai János uramtúl 500 = ötszáz magyar forintokat, mely is tészen 277 = kétszáz hetvenhét török tallért s harmincz parát; mellyet is magam subscriptióm s pecsétem alatt költ quietantionalis-levelem által recognoscálok. Datum Constantinopoli, die 14-a Februarii, 1708.

Boér János m. k.

(Eredeti.)

10.

Pápay János Rákóczinak, 1708. jun. 2.

Felséges Uram!

Isten kegyelmességéből megindúlván Henter

Digitized by Google

Mihály uram, megyen Felségedhez, kinek is Felséged parancsolatja s az accludált regestum szerint *) a Felséged bonumit assignáltam, azon leveleknek s könyveknek, egyéb egyetmásoknak is regestumát accludálván, **) mellyeket idejövetelemkor széllyel, kiket ládákban, kiket ládákon kívül találtam ezen (erdélyi) háznál, melyről is várom Felséged parancsolatját, a mint ennekelőtte is írtam, nem is kívánván most annyi ládáknak elküldésével strepitust csinálni.

Küldöttem azon egyetmásokkal pro securitate egy Hadsi Haszain nevű, magyarúl tudó törököt, kinek is útjára adtam ötvenhat tallérkát.

Lett assecuratiója szerint Bon uram a sodrott selymet Felséged számára Thessalonikában megvévén, reménlem, kivitte igéreti szerint; a minthogy itt a mit kaphatni is, nem jó, s felettébb drága, — azt is másunnan hozzák, a mint sok helyen próbáltattam.

Accludálom egyszersmind a kiküldendő vásárlásoknak specificatióját ***) azoknak accessoriumival együtt magános extractusban, addigis, míg angarialis extractust küldök. Ezzel maradok

Constantinápoly, 2. Junÿ 1708.

Felségednek

alázatos híve, igaz szolgája

Pápai János m. k.

P. S. Mivel az én subscriptióm s más becsületes személyek coramizálása alatt viszi Henter uram a három fennemlített regestrumot: praesentátáit (?) kirekedvén az időből, most ki nem küldhettem. Ma-

*) Itt alkalmasint az 1707-ben készült s föntebb, 5. sz. a. közlött lajstrom értetik.

**) L. ezt mindjárt alább, 12. sz. a.

***) L. a következő 11. sz. a.

Digitized by Google

radtak még három pachetumban az oratornál Felségednek levelei, az accludált regestrumocska szerint, sub litera B.*), mellyeket is az orator Felséged parancsolatja nélkül nem resignál.

(Eredeti, s. k.)

11.

Pápay János konstantinápolyi vásárlásainak jegyzéke; 1708. jun. 2-iki leveléhez.

Memoriale.

Sodrott selyem, verös posztót varrani, nitra nro 10.

Sárga, sodrott, varrani való selyem, nitra nro 5.

Fejér, sodrott, varrani való selyem, nitra nro 5.

Zöld, sodrott selyem, nitra nro 4.

Kék, sodrott selyem, nitra nro 5.

Tetczín, sodrott selyem, nitra nro 3.

Tengerszín, sodrott selyem, nitra nro 1.

Azonkívül is egyéb, sokféle színü sodrott selyem kell, nitra nro 6., vagy ha több lesz is. Az melly közt vastag is legyen, szíj-szerszám varrani való.

Sodratlan selyem kell:

Hamúszín, világos, nitra nro 20.

Fejér, borított zsinórnak, nitra nro 15.

Sárga, zsinórnak, nitra nro 15.

Verös és kék selyem, nitra nro 10.

Zöld és tetczín, nitra nro 10.

Tengerszín, nitra nro 2.

Azonkívül más, sok szünü sodratlan selyemek, bárcsak egy-egy nitra, vagy tízféle.

---

*) Alább, 13. sz. a.

Digitized by Google

Sárga karmazsint csizmának, vereset is.
Vékony fejér muszulyt vagy hat véget.

(Eredeti.)

12.

„Az erdélyi háznál,l ádákban, ládákon kívül heverő, idejövetelem alkalmatosságával öszveszedett s conservált könyveknek, leveleknek, diariumoknak, fermányoknak seriesse, a ládák specificatiójával együtt, a mellyekben rakattanak 1708. die 28. Maij Constantinápolyban.“ *)

1. Hugonis Grotÿ annotationes in Vetus Testamentum.
2. Hugonis Grotÿ annotationes in Evangelia.
3. Hugonis Grotÿ annotationes in Acta Apostolorum.
4. Hugonis Grotÿ de Jure Belli et Pacis.
5. Hugonis Grotÿ votum pro Pace Ecclesiastica.
6. Livius Patavinus.
7. Archontologia Cosmicha.
8. Antonii Mureti Orationes.
9. Comoedia Spei.
10. In Evangelium Joannis Apostoli, Gasparus Crucigerus.
11. Angeli Politiani opera.
12. Pauli Jovÿ Novocomensis Historiarum Tomus II-dus.
13. Danielis Heinsÿ orationum editio nova.
14. Tertia pars Chronici Carionis.
15. Divini Platonis operum Thomi tres.
16. Caÿ Julÿ Caesaris Commentariorum Libri VIII.
17. Rerum Polonicarum Commentarius.

*) Részben közölve általam a Monumentak Script. XXIII-ik kötetének előszavában.

Digitized by Google

18. Hyppocrates Medicus.

19. Praxis et brevis declaratio Spiritualis.

20. Itinerarÿ Italiae Libri.

21. Aeternitatis prodomus.

22. Panegÿricus pro Vladislao-Sigismundo Rege Poloniae.

23. Metamorphosis Ovidÿ. (Horváth Ferencz uramnál.)

24. Menyben vezető kalauz.

25. Nagy tűz kis szikrája.

26. De Gemitu Columbae.

27. Lépes Bálint magyar praedicatiói.

28. Tertia Pars Chronici 1 Carionis.

29. Johannes Bardavius. (Csúzinál. *)

30. Decretum opus Tripartitum Regni Hungariae.

31. Az egész világon lévő Boldogságos Szűz képei.

32. Paizs. (Pápai Jánosnál.)

33. Marcus Aurelius császár élete.

34. Pázmán Péter Kalauzza.

35. Bőrös táblában deák Biblia, kinek is kiszakadott az elei.

36. Pozsonyi kert. (Lippaytól)

37. Liber continens Stylos Patvaristicos pro Prothonotariatu Transylvanico.

38. Psalterium Latinum.

39. Az erdélyi dolgokrúl való rapturája Bethlen Farkasnak.

40. Opus epistolarum Erasmi Roterodami.

---

*) Csúzy Jakab, II. Rákóczi Ferencz török-diákja, ki még 1712-ben is a Portán lakott. Ő volt az utólsó „török-diák," — nem Rozsnyay Dávid.

Digitized by Google

41. Alphonsi Ferri Medicinae Doctoris de Ligno Sancto.

42. Jonae Slichringii Commentaria.

43. Volumen scriptum de rebus Hungaricis.

44. Sylloge de innocentia Caroli, Franciae et Hiberniae Regis.

45. Germanicarum rerum Scriptores varii.

46. In Viennam Liberatam.

47. Compilatarum Constitutionum Regni Transsylvaniae Libri tres. (Egyik Horváth Ferencz uramnál.)

48. M. T. Ciceronis epistolae ad Atticum.

49. Rerum Transylvanicarum Libri IV.

50. Gerhardi Johannis Volsÿ contracta Rhetorica.

51. Sancta Romana Ecclesia.

52. Thucididis de Bello Peloponensi Libri VIII.

53. Analecta Lapidum vetustorum.

54. Lacerus Commentarius in S. Lib. Chron.

55. Huszonhárom diariuma, pariás-könyve idvezült Fejedelemnek (Thökölÿ), külön-külön táblákban, azzal együtt a mellyet Horvát Ferencz uram maga írt, mellyek vádnak egy fekete bőrrel feljül s körül az aljáig burított szandokban.

56. Egy sárga táblában külömb-külömbféle régi írások, tractatusok; melynek tábláján kívül ez vagyon írva: „Praeteritorum exhibitio est instructio posteritatis.“

57. Vita Principis Emerici Thökölyi.

58. Anno 1689. Maga kezével írt diariuma idvezült Fejedelemnek.

59. Fasciculus literarum Latinarum, Hungaricarum, Transsylvanicarum. Öszvekettetett az alábbírtt erdélyi genealogiákkal.

Digitized by Google

60. Sebes agynak késő sisak; egynehány árkus papiroson.

61. Articuli Hungariae in Generali Diaeta Novisoliensi, Anno 1620. conclusi.

62. Bethlen Farkas historiájának nagy része, minutában.

63. Ferdinandus, Bethlen Gábor, Pázmán Péter, pápista papok dolgai, dispensatiók, fundatiók; egy eltöredezett rézkapcsú fejér könyvtáblában.

64. Más egy hasonló könyvtáblában külömbkülömbféle írások; kívül a tábláján e vagyon írva: „Telekiné asszonyomé."

65. Török levelek s egyéb török írások, húsz fasciculusban.

66. Egy fejér bőr-könyvtáblában vadnak Ferdinandus 2-dus, Bethlehen Gábor s Pázmán közt fennforgott dolgok s levelek, az mint lett eleitől fogva fejedelemségig élete s promotiója Bethlehen Gábornak.

67. Historia belli Cozaczi.

68. Kovacsóczi historiája, ennyihány árkus papirosra.

69. Turcarum arces et arma, Hungariam et Transilvaniam quibus subegerunt; ennyihány árkus papiroson.

70. Német könyv 23. Item papiros-táblákban 9 apróbb német könyvecskék.

71. Erdéli genealogÿák, egy fasciculusban, kire is kívül ez iratott: „Anno 1501. Nicolaus Apafi, etc."

72. Más két fasciculusban Apafi Mihály Fejedelem communicatiói, más egyéb levelekkel együtt, Bethlehen Farkassal, sub Literis A. B.

73. Egy kis vaspléhekkel feljül 4 helyen pontoz-

Digitized by Google

tatott bőrös ládában találtató leveleknek s egyéb írásoknak seriesse.

74. Diarium educationis Celsissimi Principis Tekelyi, etc.

75. Haisler s Doria szabadúlásában való levelek.

76. Temeszukok, sub Litera I.

77. Rákóczi Juliánna Fejedelemasszont illető levelek.

78. Bethlen Gábor Confoederatiója a csehekkel.

79. Olvasatlan levelek.

80. Méltóságos Fejedelemasszony (Zrínyi Ilona) levelei.

81. Magyarországban a tatároktúl (Thökölyi és Zrínyi Ilona által) szabadított rabok száma originál-jának párja.

82. Valamely juhoknak inventariuma.

83. Pater Kis Imre levelei; arra való replicák.

84. Egy vörös bőrtokban holmi török levelek, interpretatióval együtt.

85. Tain-szaporításra való levelek.

86. Idvezült Fejedelem s Fejedelemasszon közt lett communicatió.

87. Holmi levelek, sub Litera H.

88. Levelek, sub Litera I.

89. Levelek, sub Litera Q.

90. Komáromi uram írása, *) egy kis fasciculusban, idvezült Fejedelemasszonnak írt Fejedelem levelével együtt.

91. Holmi levelek, sub Litera K.

92. Az erdélyi házrúl való fermán, idvezült Fejedelem Thökölyi Imre erdélyi fejedelem inaugura-

*) Talán ismert diariuma értetik.

Digitized by Google

tiójának alkalmatosságával írott több egyéb levelek.

93. Levelek, sub Litera B.

94. Landor-fejérvári házrúl való fermány, több egyéb levelekkel együtt.

95. Egy veres táblában in Anno 1627. Die 1-ma Januarÿ Constantinápolyban conscribált s csuhadárok kezek alatt lévő jóknak inventariuma.

96. Lelki Virágos Kert.

97. Lechias Ducum Principum et Regum Poloniae.

98. Svera mundi et temporis ratione.

99. Egy zöld táblájú magyar könyv, kinek is a kötése elszakadozott.

100. Tacitus Philosophicus.

101. Deák oeconomicalis könyv, tábla nélkül.

102. Kemény János Tatárországban írt apologiája, egynihány árkus már elrongyollott papiroson.

103. Descriptio Legationis Batavicae ad Magnum Tartariae Chanum.

104. Officium Beatae Mariae Virginis cum Officio defunctorum; német nyelven deák betükre iratott, kinek is kopott táblájú aranyozása vagyon.

105. Erdélyi követeknek adott instructiók, úgy egyéb levelek, egy kis fasciculusban, sub Litera R.

106. Diadema gloriae Michaëlis Regis Poloniae.

107. Erdélyi fiscalitasokban való dispositiók, instructiók, boldogemlékezetű Bethlen Gábor, Rákóczi György Fejedelmek idejében; egy rongyos, szakadozott szattyánban varrva.

108. Selecta Heroum Spectacula in Amphitheatro Fortitudinis.

109. Valamelly kopott topographia-mappák, két részben.

Digitized by Google

110. Néhai Fejedelem Apaffi Mihály pariáskönyve, egy darab fekete szattyánban varrva.

111. Rerum Transylvanicarum Pentades.

112. Enarratio rerum Principis Sigismundi Báthori.

113. Idvezült Fejedelem javainak inventariuma pro Anno 1677.

114. Fasciculus Literarum Latinarum et Hungaricarum per Volfangum Bethlen Cancellarium Transsylvanicum Conscriptarum nomine Principis Michaëlis Apaffi. *)

115. Pajor Györgynek adatott Armalis, Anno 1656. Aranyas táblában, melynek is függő-pecsétjét lemetszették.

116. Ezen levelek találtatnak egy hosszú, hajtott fedelű, veres bőrrel burított, ónazott vaspléhvel öt helyen keresztülpléhezett ládában.

Pápai János m. k.

(Eredeti, Pápai János s. k. aláírásával, két példányban.)

13.

„Az Méltóságos Franczia Oratornál levő levelek specificatiója."
1708. jun. 2.

1. Egy pachetumban erdélyi adóslevelek, s néhai idvezült Thökölÿ Imre Fejedelem boldogemlékezetű Zrínÿ Ilona Fejedelemasszonnak tett fassiója.

2. Két diplomái a magyarországi s erdélyi fejedelemségrűl a tatár chámnak.

3. Szultán Muhammed, szultán Szulejmán athnáméjok.

*) E tétel a lajstromnak általam használt másik példányába magyarúl s ekkép van bejegyezve: „Bethlen Farkas erdélyi cancellariusnak Apaffi Mihály Fejedelemhez írott magyar és deák levelei."

Digitized by Google

Ezen pachetumok sub nro 2-do, 3-tio, idvezült Thökölyi Imre Fejedelem pecsétje alatt vadnak; sub nro autem 1-mo Komáromi János és Szkárosi Sámuel uraimék pecsétjek alatt. Constantinápoly, die 2. Junÿ, 1708.

Kívűl: Litera B.

(Eredeti.)

14.

Rákóczi fejedelem elismervényének mása, a portai franczia követnél letett némely Thököly-féle irományok átvételéről.

Copie du Recepisse, que Son Altess Serenissime Monseigneur le Prince Rakotzy doir icy m'envoyer. *)

Je prie Monsieur le Marquis du Ferriol Ambassadeur Extraordinaire du Roy à la Porte Ottomanne, de faire remettre par le Monsieur Belin son Chancelier, à Monsieur Papay et Horvat mes Envoyer à la Porte, trois pacquetes, que Monsieur le Prince Thekely a consigner avanc sa morte avec Monsieur Belin.

Sur le 1-ier desqueler sont ecrites ces paroleux en Françoier: Ce pacquete ne doit être rendu que lorsqu'on remettra le reçue sousseing priné que j'en aÿ fait à Monsieur le Prince Thekely le 3. 7-bre 1705. lequel reçue est aparemment entre les mains de Monsieur Komaromi gentilhomme Hongrois; signé Belin. Et en langue Hongroise ces paroleux:

Erdélyiek adóslevelei és a Méltóságos Fejedelem

*) E czím Ferriol őrgróf, a franczia szöveg Belin, s a magyar és latin szöveg Ládonyi Horváth Ferencz keze írása.

Digitized by Google

Thökölyi Imre etc. Méltóságos Zrínyi Ilona Fejedelemasszonnak tett fassiója.

Sur le 2-nd sont ces parolux: Ce paquete nedoit être rendu, que lorsqu'on remettra le reçeu que j'en aÿ fait Belin.

Diploma duorum Chamorum Tartarorum sive Regum, pro Principatu Hungariae et Transsylvaniae, in confirmationem dati Diplomatis Imperatoris Turcici Imperÿ.

Et sur le 3-e sont ecrites ces paroles: Ce paquetes ne doit être rendu, que lorsqu'on remettra le reçeu que j'en aÿ fait à Monsieur le Prince Thekely, le 3-e 7-bre 1705. Belin.

Diplomata duorum Imperatorum: Sultani Mehemet et Sultani Suleiman pro Principatu Hungariae et Transsylvaniae.

Et moyennant le present pouvoir et le reçeu, que les Meissieurs Papay et Horvat Ferencz au bas d'avoir reçeu les trois pacquetes, Monsieur Belin ensera bien exalablement dechargé tant envers la succession de Monsieur le Prince Thekely, que tous autres généralement quelconque. Fait, etc.

(Egykorú más.)

15.

Nyomozás Zrínyi Ilona és Thököly Imre hagyatékáról, 1710.

Anno 1710. die 10. Januarii in Arce Munkács. Hidfalusi Kata, néhai Nemzetes Vitézlő Szőlősy Zsigmond uram özvegye fassiója, és Kis Judka fassiójára való felelet.

Ad 1-mum. *) Lehetett, hogy maradott annyi

*) A kérdőpontok ma már nincsenek meg.

Digitized by Google

aranyja a Fejedelemasszonynak: de Thökŏli el is költhette; másként hová lett? nem tudja.

Ad 2-dum. Thökŏli halála után is megvolt azon ezer arany, melyly el felosztozkodtanak; másféle pénz, a mellyen ezüst-, aranyas portékát kiváltottanak, a töviskés-disznó formára csinált medálylyal együtt, Tek. Nemz. Vit. Körössy György uram kezére jött.

3. Körŏsy uram kezéhez jött.

4. Nem tudja, hová lett?

5. Még éltében adott el a Fejedelem bennek; a többi hová lett? nem tudja.

6. Hármát Thökŏly halála után Horváth Ferencz vette meg, a többi hová lett? nem tudja.

7. 8. Egy pár ezüstkést maga e fatens adott el, abból volt Munkácsynál is egy pár kanál.

9. Nem tudja, hová lett?

10. Egyikét Thökŏly adta el, a másikát az oratornál adták el.

11. Egyikét itt e fatens előladta, a másikát a kálvinista szigeti templomra adta.

12. Egyet az oratornak adták, kettejét eladták az oratornál.

13. Az oratornál adták el.

14. Az orator maga vette meg.

15. Az oratornál adták el.

16. E fatens előladta, öszverontva.

17. Komáromi s Szkárosi vették kezekhez, és az holnapos szolgákat fizették ki vele.

18. Az oratornál adták el, adjon Komáromi számot rólla.

19. Az oratornál adták el.

20. Az második punctumban fel vagyon téve.

21. Körösi uramnál vagyon.

Digitized by Google

22. Inkább gállya; in memoriali 3-tio kiküldötték.

23. In memoriali 3-tio kiküldötték.

24. Tudja, hogy az oratorhoz vitték, és ott fogták eladni.

25. Előladta, itt vannak.

26. Egyikét Munkácsi vette el, a másik hová lett? nem tudja.

27. In memoriali 3-tio kiküldötték.

28. Az skatulyában több portékával együtt Urunknak kihozták.

29. Tudja, hogy volt benne hat vagy hét tizes arany, huszas volt benne kettő vagy három; egyet adtak az oratornál e fatensnek huszasat, Szent-Györgyaranyat, kit Komárominak vetett zálogban, most is nála vagyon. Adtak Komárominak, Szkárosinak és Horváth Ferencznek belőle.

30. Nem tudja, hová lett?

31. Bay uraimék és Munkácsi uraimék hadták interesben odabe Törökországban.

32. Előladta.

33. Öszverontották odabe.

34. Nem tud semmit benne.

35. Nem tudja, hová lett?

36. dtto.

37. dtto.

38. Úgy gondolja, Komáromináll vagyon.

39. Nem tudja, hol van? nem látta.

40. Kihozták Urunknak.

41. Nem tudja, ha Komáromináll vagyon-e, vagy eladták?

42. Kikozták Urunknak.

43. Nem tudja, hová tették?

Digitized by Google

44. Eladták az oratornál.

45. Kihozták Urunknak.

46. dtto.

47. Itt vagyon, előladta.

48. Itt vagyon, kihozták.

49. dtto.

50. Boér János hozta ki.

51. Egyik pár, a ki e fatensnél volt, Kőrösi uramnál vagyon, egyikét Andrásy, másikát Kupai vette el, a harmadik pár hová lett? nem tudja.

52. Az oratorhoz vitték, ott hová tették? nem tudja.

53. Úgy gondolja, hogy egyikét Horváth Ferencz vette el, a másikát elrontották, kiszedvén az ezüstszegeket belőle.

54. Az zöldet az orator vette magának, a fejér színt Munkácsi vette el, kit előladott, az harmadikát hová lett? nem tudja.

55. Egyikét az tolmácsnak Andrásinak adták, a másikát Kupainak.

56. E fatensnél volt, mikor confiscálták s conscribálták a jószágot, akkor lopták el házától.

57. Publikánszín Szkárosinénál vagyon.

58. Munkácsi uramnál volt, de előladta.

59. Ludszárszín Szkárosinál vagyon.

60. Komárominál vagyon.

61. E fatens egyet előladott, másik Munkácsinál, harmadika Horváth Ferencznél.

62. Nem tudja, hová lett?

63. Körösy uramnál vagyon.

64—65. dtto.

66. Előladtak benne e fatens és Munkácsi.

67. Munkácsi előladott egy pár ingújjat, másikát e fatens kiégette, mert szakadozott volt.

Digitized by Google

68. Kőrősi uramnál vagyon.

69. Úgy tudja, hogy Szkárosi vette meg.

70. Előladta Munkácsi.

71. E fatens előladta.

72. dtto.

73. Kupainénál volt.

74. Kupainénál vagyon.

75. Valami árvácskának adták: mert a Fejedelem az atyjának adós volt, abban adták, — Bohus Zsófinak híjják az árvát.

76. Munkácsinál volt, de előladta.

77. E fatens előladta.

78. Szkárosinénál vagyon.

79. E fatens előladta.

80. Az inventarium Szkárosinénál vagyon.

NB. Komáriminál vagyon egy levesnek való ezüstcsésze, fedelestül.

Item. Egy aranyláncz, kit Thököly a nyakában hordozott.

Item. Zöldbársony vánkos, hintóban való, aranyos.

Többet nem tud: mivel mikor a portékákat eladták, ottan nem volt.

Anno 1710. die 10. Januarÿ in Arce Munkács, Munkácsi János uram ezeket adta elől.

Szőllősiné fassiójából ezek tetszenek ki:

24. Mezei violaszín mente, bélletlen.	24. Előladta; rajta széles aranycsipke, gyöngyös gombok, petymes béllés alatta. Az materiáján kívül magáénak mondja.

Digitized by Google

25. Sötétszín ezüstaranyos szoknya.	25. Előladta, hasonló színű mentével és előruhával együtt; az vállát elviseltette, az mentén való ezüstcsipkét és apró skófium-gombocskákat magáénak mondja.

Thököly fejedelem portékai.

3. Két ezüstkanál.	3. Havasalföldiben adta el.
5. Egy kis ezüstpohár, belől aranyos.	5. Előladta, de pénzén vette.
13. Karmazsínszín bársony-kurtánka.	13. Előladta, de mentét csináltatott belőle: azért annak rókabéllését, apró skófium-gombjait és rajtavaló aranycsipkéjét magáénak tartja.
18. Karmazsínszín selyemöv.	18. Eladta Bay Ferencz uramnak.
21. Kis török óra.	21. Kolosváry uramnál vagyon.
32. Czafrag, aranyfonallal varrott.	32. Előladta.

Ezeken kívül e következendőket előladta:

Egy kis ezüstcsészécske, három lat és ¼, Cupido játszik a közepén egy kis gyermekkel; pénzén vette.

Egy pugillaris, ezüstpennával, és a táblája ezüstszegekkel vertt.

Digitized by Google

Egy üveg-, kétfülű csésze, palatinus Eszterház Pál czímere egyfelől, másfelől Thököli czímere, cum superinscriptionibus.

Egy zöld selyem-maicz-kantárszár.

Egy törölközö-kendő, selyem- és ezüst-aranyvirágokkal varrott, viselős.

Egy darab ezüst- s aranyskófiummal és selyemmel varrott, lepedőben való varrás.

Két darabban violaszín bársonyra való varrás, egy lódingszíjj helyett való, ezüst- és aranyskófiumból.

Egy ingnek két újja, ezüst- s arany-skófiummal varrott.

Asztalra való sokféle selemmel varrott abrosz.

Más, asztalra való szőr-selyemből, czérnából való kötéssel egyvelges abrosz.

Egy kamuka-abrosz, készületlen.

Hintóban való török párnahaj, veresbársony.

Coram me Joanne Szányi, m. p.

Anno 1710. die 11. Januarij, in Arce Munkács. Munkácsi Jánosnak az alább megírtt személyek előtt való fassiója.

Néhai Méltóságos Thököly Imre Fejedelem és Fejedelemasszony portékái közül Komáromi János uram kezénél ezen következendők vannak:

1. Egy aranyláncz, kit a Fejedelem a nyakán viselt.

2. Egy ezüstcsésze fedelestül, melyből fölöstökömözött a Fejedelem.

3. Egy aranyos kanál, melylyel a Fejedelem ett.

4. Egy aranyas pohár, kiből a Fejedelem ivott.

5. Fekete selyem-köntös, a mente petymettel béllelt. Dolmány-öv, nyuszt nélkül való süveg.

Digitized by Google

6. Egy hosszú, bő, fekete selyem-posztó-, rókával béllelt mente.

7. Egy pecsétes gyűrű, aczélra metszett, a Fejedelemé volt.

8. Az Fejedelem fejérruhái, úgymint ingek és lábravalók.

9. Egy ezüst-, czapás tőtartócska, gyűszű a végében.

10. Egy ezüstszegekkel vertt nyereg.

11. Hamúszín selyem háló-öv.

12. Egy vérállító aranygyűrű.

13. Az Fejedelemasszony fejérruháiból ő kegyelme is úgy participált mint a fatens.

14. Egy kigyószemes aranygyűrű is, úgy gondolja e fatens, hogy nálla vagyon.

15. Egy ezüstpléhes könyvecske.

Szkárosinál vannak:

1. Egy rendbeli angliai posztóból való köntös: mente, dolmány, nadrág, selyemkészülettel.

2. Egy publikánszín terczenallya-kurtánka.

3. Egy tüdőszín bársony-mente, bélletlen.

4. Egy viseltes, aranyas paplan.

5. Egy czapás, ezüstszegekkel vertt nyereg.

6. Varrásokból, fejérruhákból még e fatensnél is többet participált.

7. Ezüstkalánt is vett egyet vagy kettőt

8. Egy kis derekalj, közönséges materiával borított.

Kupainái vannak:

Egy hajszín anglia-dolmány, nadrág.

2. Egy viseltes, nyesttel béllelt fekete mente.

Digitized by Google

3. Egy pár puska.

4. Egy aranyos szoknya, narancsszínű, kit a Fejedelem adott neki, a Fejedelemasszony halála után.

5. Fejérruhákból, varrásokból szintén úgy participált, mint e fatens.

6. Más szoknya is, aranyas sújtásokkal; de hallotta e fatens, hogy ezt visszaadta volna Fejedelem úrnak.

Fekete Jánosnál vannak:

1. Egy világoskék bojér-mente, rókamállal bélelt, selyemkészülettel.

2. Ezüst-arany-skófiummal való varrás, egy lódingra s tarsolyra való.

Coram me: Ladislao Bay, m. p. Coram me : Samuele Dobay, m. p.

Anno 1710. 30. Januarÿ, Munkács várában. Hidfalusi Kata, néhai Szőlősi Zsigmond özvegye, néhai boldogemlékezetű Méltóságos Fejedelemasszony Zrínyi Ilona Kegyelmes Asszonyunk portékái közül ezeket, a mint következik, adta elől kezemhez, Tekintetes Nemzetes főkomornyék Kőrösy György és főporkoláb Dobay Sámuel, úgy Kolosváry András uraimék ő kegyelmek előtt; mellyeket is in instanti említett komornyék uramnak resignáltam.

1. Aranyas terczenallya-szoknya, vállostúl, prém helett ezüst- s aranyskófiumból való varrás rajta.

2. Hajszín, vont-aranyszoknya, vállostúl, apró aranykötés rajtok.

3. Testszín, aranyas atlacz-, bélletlen mente; egy tenyérnyi széles ezüst-aranyas kötés rajta.

4. Zöld terczenalla váll, széles kötés rajta; az szoknyáját maga bontotta el a Fejedelemasszony.

Digitized by Google

5. Két török-bársony vánkos, hintóban való.

6. Két darab skófiumból való varrás, afféle, mely az aranyas terczenalla szoknyán vagyon.

7. Asztal-abroszból csinált rokolya, ezüst-aranyvirágokkal és sokféle selyemmel varrott.

8. Egy lábas, aranyos pohár, 26 lat és fél; templomhoz való volt.

9. Kelyhre való, aranynyal varrott kezkenő.

10. Asztal-abrosz.

11. Skófiummal varrott lábra való kötő.

12. Vánkoshaj gyolcsból, ezüst- s aranyfonállal varrott.

13. Dolmányra való 27 klárisgombok, rubintosok, a ketteibül kiesett a rubint.

14. Apró klárisgombok, huszonnégy.

15. Hamúszín, aranynyal szőtt fűző.

16. Tallérformára vert jó darab ezüst, hadakozások vannak kiverve rajta.

17. Az melly boglárokat mondották, hogy Kis Jutka lopta volna el: azokat elbontva előladta. Fekete zománczos aranyboglárkák, kétféle, nyolcz; egy-egy gyöngyszem benne, mintegy nagy borsóni. Item. Öt kereszt-boglár, mindenikben öt-öt öreg klárisgyöngy. Item. Három tört boglárka, két-két szem gyöngy benne. Item. Hét öszveromlott boglárok, gyöngy nélkül, mellyek kevés héán nyomnak egy latot. Item. Harminczkilencz szem gyöngy, mellyek is a megírtt boglárokban voltanak.

18. Ismét tizennégy klárisgombok, kék zománczos a teteje.

19. Ismét más rendbeli, huszonhárom klárisgombok, smaragdusosok.

Digitized by Google

20. Kézre való gyöngy két darabban, 14 sor aranycsatocska a két-két végén.

21. Huszonhét pézsmaszemek, csillagos, aranyban foglalt a két vége.

22. Hét apró rubintos boglár, egy-egy gyöngy a közepiben, 18 rubintocska egyben-egyben.

23. Kilencz zománczos boglár, három-három rubint benne.

24. Egy darab aranyocska, jegy vagyon reá nyomva.

25. Egy oltárforma tükör.

26. Asztal-abrosz, hosszú.

27. Egy ezüst- jó nagy óra, mely Badensisé (Badeni Lajos) volt.

28. Zöld selyem- dirib-darab öv.

29. Egy strucztojásból korsó, fedelestül.

30. Hét darab csatocska, rézből, gyöngyhöz való.

31. Két pár veresbársony czipellős, egyike skófiummal varrott. Item. Egy veresbársony pantoffel.

32. Kornéta végére való aranyas vas.

33. Egy törölköző-kendő, varrott sokszínű selyemmel és skófiummal.

34. Tengerszín selyem-, aranysújtással öv, a Fejedelemé.

35. Fiókos, gyöngyházas ládácska.

36. Egy csomó fényes vitézkötések, superlathoz való.

37. Két darab Thököli-czímer, ezüst- s aranyfonallal varrott.

38. Egynehány darab strucztoll, fejér és veres.

NB. Az skárlátmentét ellopták, mikor házánál portékáit conscribálták.

Digitized by Google

39. Két párnahaj, selyemmel s aranyfonallal varrott.

40. Egy alsó asztal-abrosz, spanyol-hímmel, skófiummal varrott, koczkás.

41. Egy kis ingecske, férfinak való, fejér selyemmel s skófiummal varrott.

42. Lepedő végére való varrás, skófiumból.

43. Ismét lepedőben való varrás, sokszínű selyemmel és skófiummal.

44. Ismét más, lepedőben való, skófiumból álló varrás.

45. Egy ezüstnyelű nagy kés, ezüstvillájával együtt.

46. Egy ezüstcsészécske, gyümölcs alá való, 4¾ lat.

47. Zöld selyem, aranyfonallal szőtt strimpfl.

48. Nyakra való nyolcz sor orientalis gyöngy.

NB. Az ezer aranyból, *) úgy gondolja, hogy adtak az urának is százat: de azon két lovat vett. Egyikét Jósa uram vitte el mikor a jószágát conscribálták, az másika ura alól elállott az úton, mikor urunk Tatárországba expediálta.

NB. Az egypár pisztolt is Jósa uram ugyanakkor hozta el.

49. Egy zöld bársony-, nusztos, asszonyembernek való süveg, gyöngyből való keresztvarrás a tetején.

(Eredeti.)

*) Melyet t. i. Rákóczi 1705-ben Thököly gyámolítására Magyarországból küldött volt.

Digitized by Google

16.

Nyomozás Zrínyi Ilona hagyatékáról, 1714.

Infrascriptus Inclytae Tabulae Judiciariae Regiae Juratus Notarius, apud Spectabilem ac Generosum Dominum Magistrum Stephanum Nagy de Felső-Bük, Equitem Auratum, Suae Majestatis Sacratissimae Caesareo-Regiae Consiliarium et Excelsi Officÿ Judicatus Curiae Regiae Prothonotarium Scribam agens, praesentium vigore testor. Quod ego ex Judiciaria praetitulati Domini Magistri Prothonotarij Commissione, penes gratiosum Excellentissimi Domini Judicis Curiae Regiae Domini Domini Comitis Nicolai Pálffy ab Erdőd (Titulus) Mandatum Praeceptorio-Compulsorium, Diebus et Anno Locoque infranotatis, pro parte et ad requisitionem Celsissimae natae Principissae Dominae Dominae Juliannae-Barbarae Rakoczy, Excellentissimi coñdam ac Illustrissimi Comitis Ferdinandi-Goberti ab Apermond (Titulus) Relictae Viduae, talem quae sequeretur, juxta subsequentia De eoutralia Puncta, peregerim Inquisitionem.

De eo Utrum.

Primo. Scit ne testis : Comitissa condam Helena Zríni, Emerici condam Tökölyi Conthoralis, an prius Marito suo Emerico Tökölyi defuncta sit? et in quo loco, denominet, et urbem et domum?

Secundo. Scit ne, an post ejusdem Helenae Zríni fata, aliqua mobilia, clenodia, qualia, pecunia, argenteria etc. remanserit? et si manserunt: specificet secundum numerum, quantitatem et qualitatem, ac ex ijsdem mobilibus participavit-ne aliquis? vel an non ipsa Comitissa cuipiam miserit vel in Hungariam,

Digitized by Google

vel aliud Regnum, et per quem, vel an non, in vita adhuc sua in depositum fidele concrediderit? et cui?

Tertio. An eadem Comitissa Testamentariam Dispositionem fecerit, ad quorum scienciam, et ubi eadem dispositio conservaretur?

Quarto. Scit ne, an ex praespecificatis clenodijs, mobilibus, argenterijs, quae et qualia fuerint a priori condam Domino et Marito Comitissae Francisco Comite (!!) Rakoczy, et hoc si scit, quomodo scit?

Quinto. An non etiam quaepiam mobilia supellectilia Georgÿ quoque condam Rakoczy et Sophiae Báthory apud praefatam Comitissam Zríni fuerint, et quo ea devenerint, ac qualia fuerint?

Ad quae praemissa De eo utri puncta, Anno nunc currenti 1714. die 2-da mensis Januarij, in Libera Regiaque Civitate Epperiesiensi, Comitatu Saarosiensi adjacente, atque in Domo Generosi olim Joannis Czimerman, in majori ejusdem Civitatis Platea situata, Egregius Dominus Matthias Kuppay, Annorum circiter 44., juratus, examinatus, fassus est.

Ad 1-mum. Memoratus Dominus Fatens ad latus Comitissae olim Helenae Zríni, toto ejusdem Exilÿ tempore, usque ad obitum ipsius in servitijs existens, scit praenominatam Dominam Comitissam prius fuisse mortuam Marito suo Comite Emerico olim Tökölyi, in Civitate Asiae nomine Batinia, (így) in designato sibi ex mandato Caesareo (Turcico) sub ipso monte Sancti-Eliae quartirio. Ad 2-dum. Post fata praescriptae Dominae Comitissae pecuniam nescit remansisse; sed alia mobilia, clenodia, utpote gemmas, uniones, aliaque similia, argenteriam, vestituras varias, ac equilia apparamenta, similesque res quam praetiosas, quarum specificam qualitatem et quantitatem ac etiam

Digitized by Google

numerum ignorat. Quae omnia post fata antelatae Comitissae Helenae Zríni, praescriptus Comes Emericus Tökölyi, in Urbe Galatha (ubi nempe apud P. P. Societatis inibi existentes in certis cistis fuerant deposita) apprehendit. Ac demum subsequente praesciti Comitis obitu, secretarius oratoris Gallici, nomine De Lora, pro exolutione passivorum debitorum et familiae, eadem in Urbe Galatha maxima in parte distraxit. Allata sunt tamen praeteritorum recenter tumultuum tractu ad Principem Franciscum Rakoczy ad Strigonium eotum (1706.) existentem, per Joannem olim Komáromy, secretarium praerepetiti Comitis Emerici Tökölyi, Michaëlem item Baÿ, ac alios, quorum in integrum non rocordatur: Aureum unum poculum, unius circiter inediae adhuc a Celsissimo Principe Georgio condam Rakoczy remansum; cingulus item aureus foemineus, cujus quantitatem nescit declarare; unus praeterea pelicanus aureus, similis in quantitate interiori circulo unius orbiculi, majoribus (ad instar videlicet avellanarum) adamantibus vestitus. Insuper Erinaceus aeque aureus, pro pectore applicari solitus, ex meris adamantibus constans, in magnitudine priori Pellicano similis. Attulit porro altera occasione ad eundem Principem Franciscum Rakoczy, attunc Agriae constitutum (1708?), Joannes Bori, aulicus praementionati Comitis Tökölyi, nunc in Transsylvania Fogarasini commorans, certam Beatae Mariae Virginis Iconem, tam in longitudine semi alteram ulnam, quam vero latitudine totidem complectentem, cistam de integro argenteam habentem, cum duabus coronis unionibus adornatis pro Virgine Deipara et parvulo applicari solitis, et uno fasciculo unionum, collo ejusdem Divae Virginis

Digitized by Google

appendi aeque solito; praeterea scutellas argenteas inauratas (adhuc Principis Georgÿ olim Rakoczÿ) numero 22-as. Tria item tentoria bellica, unum novum, constans, uti recordatur, Imperiales 150., ac alia duo antiquiora, ab interiori parte serico exsuta, ac aliud Perishoma sericeum rubrum, aureis floribus intertextum et scophio cinctum; demum omnia apparamenta ad missae sacrificium spectantia, calicem utpote argenteum, cum patęnula, deauratum, crucifixum aeque argenteum, casulas triplices ex auro contexta materia, pelvim unam magnam, alteram vero minorem, candelabra, emunctorium, ampulas : omnia argentea; duas item capsas, unamque argento vestitam, unam rubra sericea materia, aliam vero nigro corio obductam, — in quibus quid fuerit reconditum? non scit. Recordatur fuisse aliquos etiam orientales uniones, quos defuncta Comitissa circa collum, in manibus solebat gestare : sed eos praefatum oratorem Gallicum, tempore praefatae distractionis rerum, pro se reservasse affirmat. Denique unam corollam foemineam, unionibus et lapidibus exornatam, (cui similis alia per Tökölyium fuerat 500. circiter Imperialibus vendita,) sed hanc per quandam ejusdem Domini Comitis servilem Puellam ait esse furto sublatam, ac dein per secretarium Joannem Szőllősy adinventam et Tökölyio restitutam, quo tandem devenerit? ignorat. Ad tertium. Fatetur Testamentariam Dispositionem fuisse factam : sed per praefatum Dominum Comitem Tökölyium concrematam. Ad 4-tum. Nihil. Ad 5-tum. Relegando se ad praemissam clenodiorum specificationem, subjungit quosdam annulos aureos sigillares (de quorum numero non scit) ac alia item sigilla argentea in magnitudine unius Im-

Digitized by Google

perialis, Celsissimi Principis Georgÿ condam Rakoczÿ et Principissae Sophiae Bathorÿ fuisse per attactum Joannem Szöllősy et Gasparum Pápay ad Principem Franciscum Rakoczÿ exportata.

Secunda Testis. Nobilis Helena Kaposváry, Consors praeinserti Fatentis, Annorum circiter 36, dje 8-a Mensis aeque Januarÿ, Anno Locoque praedeclaratis. Jurata, examinata, fassa est. Ad 1-mum. Haec etiam Fatens in continuo defunctae Comitissae servitio existens, fatetur eandem prius obivisse in urbe et loco jam per priorem fatentem denominatis, praenuncupato Domino Comite Marito suo. Ad 2-dum. Remansisse post decessum antelatae Comitissae Helenae Zríni copiosa clenodia et argenteriam, quae ipsa adhuc supervivente erant pro deposito Galatham ad P. P. Societatis Jesu in certis cistis numero circiter sex aut septem transmissa, ac usque ad obitum ipsius intacte ibidem etiam conservata, verum ea fatis cedente immediate praelibatum Comitem Tökölyium, sub tali praetextu, quasi vero adhuc praerepetita Comitissa in vivis exstitisset (cum secus eidem extradata minime fuissent) ad se recepisse, majorique in parte distraxisse. Quorum specificam qualitatem et quantitatem numericam non scit. Quae autem sub prioribus motibus ad Principem Franciscum Rakoczÿ, per praememoratos Joannem olim Komáromy, Michaëlem Baÿ, ac adjunctis ijsdem Joannem Fekete, Samuelem Szkárosy, et alterum Joannem Munkácsy, altera dein occasione per Joannem Bory sunt allata, quoad ea, convenit cum fassione prioris fatentis mariti quippe sui. Ad tertium similiter punctum fatetur ad instar praecedentis Testis. Ad quartum. Scit, quod fuerint, sed quae et quanta, qualiaque? ignorat.

Digitized by Google

Ad 5-tum. Praeter certum Perishoma ex alba materia sericea, auro exlata, alias exiguae quantitatis, ad praespecificatam B. M. V. Iconem pertinens, a praelibata Sophia Bathory aliud quidpiam remansisse non scit.

Super qua modo praevio peracta per me Inquisitione, Testiumque praerecensitorum juramentali fassione, hasce meas chyrographo, sigilloque meis proprÿs communitas, jurium praetitulatae Dominae natae Principissae futuram, eamque uberiorem ad cautelam necessarias dedi Testimoniales. Datum in Libera Regiaque Civitate Cassoviensi, die 5-ta Mensis Aprilis, Anno Domini 1714.

Audreas Dévinÿ, Inclytae Tabulae
Judiciariae Regiae Juratus Notarius m. p.
P. H.

(Eredetije capsa 17. fasc. 6. nro 2. sz. a.)

(Az ezen XII-ik fejezet alatt közlött 16 darab iromány, az egy 15-ik sz. alattit kivéve, — mely Ugocsa vármegye levéltárából való — mind a vörösvári Rákóczi-levéltárban őriztetik, és pedig 14 a rendezetlen részben.)

Digitized by Google

TOLDALÉKÚL A III-ik RÉSZHEZ.

(„Thökölyféle ingó értékek és javak leltárai.“)

I.

Consignatio Rerum Mobilium in Arce Makovicza, die 21. Martij 1680.

Két pár karmazsín-csizma, egyik patkós, ezüst-aranyos sarkantyús, aranyfonallal van felkötve.

Három pár papucs.

Három hosszú ing.

Harmincz lóra való lepedő.

Dohányos zacskó, négy pipájával együtt, pipához való ezüst-eszközeivel együtt, pipaszáraival.

Egy kis mente alá való hiúzláb-béllés.

Négy rókabőr.

Egy penyhmet-béllés, kinek egy darab héja.

Az úrfinak *) egy tetszín, viselt dolmányja, 14 drótos, köves ezüstgombokkal.

Egy fűsű-tok, két fűsű benne.

Paplan kerületire való viselt kék atlacz.

Az úrfinak egy fejér, viselt paplankája.

Egy veres karmazsín.

Egy darab sárga kordovány.

Egy nyári paplan veres kamuka kerületi.

Egy eltört umbraculum, veres kamukából.

*) II. Rákóczi Ferencz.

Digitized by Google

Egy singnyi szürke, franczia posztó.

Másfél singnyi rózsaszín, angliai posztó.

Három fertálnyi metszín, fölfődi posztó.

Hintóhoz való három darab kamuka.

Egy veres-bársony könyvek tokja, kiben vagyon tíz könyv.

Négy veres csujtár.

Hat pár vágós pistoly.

Két pár kerekes pistoly.

Kornyéta teteiben való ezüst-vért, két boncsokjával együtt.

Tíz pár puska-tok.

Egy fél veres-bagaria.

Ezen feljebb feljegyzett egyetmás vagyon az város felől való ablaka eránt, vagyon az tárházban.

Hét török lúra való portai szűrpokrócz, Barkóczi Istvánné Asszonyom ládái feljűl.

Az város felől való ablak mellett való fogason két hátulsó bagaria-hám, két fej-ékjével, gyöplőjével együtt.

Egy szkófiommal varrott fék, zabola nélkül, ezüstlánczos orra-valójával együtt, kiben egy öreg türkís.

Paripához való bagaria-fék, kötőfékjével, zabolájával együtt, — két ezüst-csat rajta; kötőfékjén ezüstből való forgó-karika.

Egy kígyóhátas kantár, szügyellőjével, farmotringjával együtt, zabolája nélkül, félkészületiben.

Egy pár tányéros ezüst-kengyel, kengyelszíjával, kin két ezüst-csat, szí-végivel együtt.

Egy paraszt-, kígyóhátas kantár, kis zabolájával, hat ezüst-pikkely rajta.

Digitized by Google

Egy pánczél-sisak, kin ezüstből vert csillag, s hold vagyon rajta.

Tizenkét kármán-zabola.

Három darabos zabola, ezüsttel burítottak a kereszti.

Egy karabíl-szíj, egy öreg ezüst-csattal szí-véginél, hat boglárival, öreg ezüstkapcsával együtt.

Egy csontos nyelő balta.

Egy nádnyelő tatár-korbács.

Egy hebanum-fa pálcza, mindkét végi ezüstös.

Egy paraszt-csákánka.

Egy nádnyelő, tollas, ezüstös, aranyos csákány.

Egy öreg gyökérpalaczk, kinek kerülleti ezüstös, csűje s színe (?) ezüst. Egy ezüst-csat rajta, nyolcz pikkelyével együtt.

Egy zsákba selyemhálók.

Asztalra való szegletes óra, üveges a négy oldala.

Egy falra való öreg kerek óra.

Egy fekete kalap.

Nyeregbe való teveszőr-kecze, kettő.

Négy ezüst-czímer, az halastó felől való vakablakba.

Asztalra való veres viselt bársony, egy.

Egy metszín, lengyel czafrangocska.

Az rúdon egy kigyártott szarvasbőr.

A rúdon ágyra-való, tetszín selyemposztóbúl tarkán kivarrott, egy.

Hintó ablakába való viselt bársony, rojtjaival együtt.

Hintóba való két veres-bársony-vánkos szélli és kötés, keskeny rojtocska rajta.

Három veres bőr-turba.

Egy nagy szederjes gránát-köpönyeg.

Digitized by Google

Fejér vászony-dolmány, kettő.
Egy viselt kaftány.
Egy viselt, szederjes kanavács.
Egy tarka, lóra való kápa.

Második rúdon.

Négy kék dikta-hajú vánkos.
Egy kék diktából való derékalj.
Öt darab tábla-szappan.
Két viasz-szövőtnek.
Egy régi, öreg, barát-írással való Biblia, ezüstök rajta.
Barkóczy Istvánnénak három ládája, pecsét alatt.
Egy szőr-pokróczba bevarrott nyergei.
Kívül: „Makovicza várában levő tárházban consignált jókról való lajstrom. Anno 1680. die 21. Martÿ."

(Egykorú más.)

II.

Memoriale Relictae Viduae Generosi Domini Gabrielis Lónyai.

Munkácsvárában Thökölyi uram házassága előtt letett ládáimban illyen jók voltanak.

A bőrládámban, mely fekete hintóláda.

1. Egy fekete, virágos metszett bársony nyári palást, melynek az alján dupla aranycsipke, széles, az elein fekete bojtos-bársony, belől bagaziával bérlett.

2. Egy setét violaszín síma bársony kis suba, azon két sorjával széles, régi aranyprém, keskeny is az szerint mellette; az elein királyszín bojtos-bársony.

Digitized by Google

3. Egy kükürcsín-szín tabit habos szoknya, azon mintegy három újjni ezüstcsipke, kötőstül, vállastúl.

4. Egy síma veres bársony-szoknya, régi prémmel fölhányva, kék bagaziával bérlett, fejér posztóval az alján beszegett. — Virágos, metszett feketebársony téli palást, nuszt az elein, belől nest-torokkal bérlett.

5. Egy virágos, aranyas kupa, hójagos, kívül-belől aranyas, fedele nélkül; — a leányomnak jutott, édes atyja javaibúl.

6. Húsz tábla recze, a közepiben zöld selyemmel, aranynyal varrott gyolcs táblája. — Más egy lepedőben való hím, karmazsín-szín selyemmel s aranynyal varrott sokszinűen.

7. Magyar aranynyal, selyemmel varrott két öreg párnahaj, s egy kerekded. A többi is selyemmel, fejéresek, reczéim és egyéb fejér portékáim.

Más, tarka ládában, fedele hasadt.

Vagyon egynehány darab fejérített vásznam.

Harmadik ládámban,
melynek oldalán madár vagyon írva.

A leveleim vadnak benne, és egyebek, aranyas buzogány többi között.

Negyedik, öreg, fekete ládában.

Szőnyegek: falra való szőnyegek kettő, s apró szőnyegek. Egy selyempaplan: körűleti zöld tafota, belől veres, török, virágos-atlacz.

Ötödik ládában,
mely vasas, fedelének pártázatja felűl nincsen, az oldalán két szál hevedervas, lakat alá való.

Digitized by Google

Egy fejér iskatulya, abban egy természkláris, öt ágra.

Egy királyszín bojtos-bársony keztyű, három sor aranycsipke rajta, — egyéb aprólék javaimmal együtt.

Hatodik,

szőrös bornyúbőrrel borított ládámban, mellyen két sor heveder, lakat alá való.

Ezüstmarháim. Egy lábas pohár, aranyas-, virágos, fedelével együtt. Egy aranyas, lóra való szerszám ezüsti, czinpohárban. Egy vastag ezüst-pohár, símán és fejéren, írás körülötte. Két aranyas, régi formára csinált csésze, — és egyéb ezüstmarháim.

(Egykorú följegyzés, hosszában kettéhajtott negyedíven. Végére más, de szintén egykorú írással egy manupropia és „Kosmofilus" név van írva.)

III.

Barkóczi Örzsébet ládáiban való jóknak lajstroma.

Anno 1684. die 18. Julÿ.

In Arce Ungvár per nos infrascriptos Commissarios et servitores Celsissimi Principalis inventatae, perlustratae ac inscriptae sunt cistae, res et bona mobilia, clenodia et his similia, Generosae ac Magnificae Domicellae Elizabethae Barkóczi in praedicta Arce reperta, modo et ordine subsequenti.

Sub numero 1.

Hintóban való vörös vasas-ládában Barkóczi kisasszony arany-ezöstportékája s ruhája, az benntanált consignatio szerént ekképpen datáltatott:

Egy aranyas kard, ugyon szíjastúl. Item, egy aranyas pallos.

Digitized by Google

Egy ezöstmosdó, medenczístül.
Két szerecsendió-aranyas pohár.
Egy ezöst-gyertyatartó.
Egy ezöst-, aranyas kanna, törkís az tetején.
Item, egy gyöngyös, aranyas forgó.
Három aranyas asztalkerőleti.
Egy sárga szőr-asztalkerőleti.
Egy czérnás asztalkerűleti.
Egy kendő-kezkenő, aranyas.
Két hintóvánkos, zöld selyemmel varrott.
Egy zöld-bársony, hintóban való párnahaj.
Egy szederjes bársony-suba.
Egy zöld kamoka superlát.
Egy vöres-bársony, szkoffiummal varrott nemez.
Egy fekete bársony váll.
Két mente alá tarczalanna.
Egy gyöngyszén nyári-mente.
Karmazsínszín kamuka egynihány singgel.
Egy vörös nyári-mente, kék tafotával béllelt.
Egy töttszín bársony-szoknya, hat sor széles zöstkötís rajta.
Ismét egy töttszín virágos bársony-szoknya.
Királyszín tarczalanna-szoknya.
Tizenhárom egybenjáró aranyas pohár.

Defectus.

Az consignatióhoz képpest nem találtatott:
Egy iskatulában pallosra való ezöst.
Aranyas szerszám, — az ki az ládában talált consignatióban fel van téve.

Superfluitás,

a ki benntalált consignatión följül reperiáltatott:

Digitized by Google

Egy pár ezöst-, aranyas kengyel.

Merő szkófiummal tőzzett portai czaffrag.

Töttszín angliai nyári-mente, terczelennal béllett.

Egy zöld, angliai, széles-nyusztú kalpag.

Fekete virágos metszett nyári-pallást, hat sor ezöstprím rajta.

Sub numero 2.

Aranyműves, vörös bőrrel borított pléhes ládácskában :

Téz szem pézsma, aranyba foglaltatott három sor gyöngy köztő, főzve csomósan.

Egy kígyó-forma aranyláncz.

Dióbél-forma aranyláncz.

Tiszta virágbúl csinált, gyöngygyel egyvelges öv.

Egy kicsiny, gömbölyő aranyláncz.

Két gömbölű, nyakba való aranylánczocska.

Egy fél aranyperecz.

Tizenegy rostélyos aranyszembűl álló nyakbavaló.

Egy belső, rubíntos nyakbavaló.

Más külső, rubíntos, gyöngyes nyakbavaló.

Rubíntos boglyáros fejszorító.

Egy gyöngyes, rubíntos párta.

Egy mellyre való rubintos másli.

Egy toll-forma rubíntos násfa.

Rubíntos máslicska.

Esmét rubíntos másli.

Egy kis rubíntos föggőcske.

Egy pár fölbevaló, rubíntos.

Egy gyűrő, két rubínt benne.

Egy örög-gyűrő, törmís-rubínt benne.

Ismét egy rubíntos gyűrű.

Digitized by Google

Egy gyűrű, gyémánt s rubínt benne.

Egy sor orientalis gyöngy.

Egy pár, orientalis gyöngybűl, kézre való öt-öt sing gyöngy-öv, 30 sorbúl álló.

Tizenhat sorbúl álló gyöngy, nyakba való.

Egy aranygyőrő, körűletin tíz gyémánt, árvakő a közöpin.

Egy aranygyűrű, kiben apró gyémánt 8, a közepén penig egy hegyes.

Egy aranygyőrő, kiben gyémánt öt. Kilencz aranyboglyár.

Egy örög aranyboglár, négy cseh-gyémánt benne.

Egy kis Cupido-forma föggőcske.

Egy aranyboglárka, egy rubínt benne, három szem gyöngy.

Egy pár perecz, smaragdos.

Mellyre való rózsa, gyémántos, smaragdos.

Főre való toll, smaragdos.

Mellyre való kis tollacska, smaragd és gyémánt benne.

Egy föggő, smaragdos.

Két darab smaragdos boglár.

Egy győrő, kiben négy smaragd.

Más smaragdos győrő.

Harmadik smaragdos gyűrű.

Negyedik smaragdos győrő.

Ötödik aranygyőrő, kék kő benne.

Két aranygyűrő, csehgyémántos.

Két aranygyőrő, türkís benne.

Ismínt egy győrő, kiben hét törkís.

Egy aranygyőrű, égetett saffír benne.

Egy aranygyűrő, egy kis gyémánt benne.

Egy aranygyűrő, semmi nincs benne.

Digitized by Google

Nyakra való smaragd.

Mellyre való smaragdos másli.

Egy öreg klárisos öv, apró klárisbúl sor 51, és huszonkét gyöngyes gombocska rajta.

Egy sor örög kláris.

Nyakra való kláris, hat sor.

Hat szem örög kláris, 18 apróbb klárissal.

Apró gyöngybűl csinált párta.

Őre való egy darab ezöst.

Pogány pínzbűl csinált aranyöv.

Bogláros, gyüngyes övecske.

Dióbél-forma ezöst-, aranyas öv.

Egy rígi, aranyazott boglár-forma öv, emberfő-forma vígében.

Egy sor selyemmel s gyöngygyel varrott fűzű.

Egy gyöngyes, fekete fátyolra varrott főkötő.

Egy ezöst-, aranyas legyező, tökör benne.

Egy ezöst-, aranyas tolltok.

Defectus.

Ezeken kévül az ládában lévő consignatióban sok drága, gyémántos, köves, portéka előszámláltatik, kit nem találtunk; vagyon azomban más consignatio, kiben recenseáltatik: az emlétett clenodiumokban miket vitt volna el az emlétett kisasszony?

Superfluitás,

az ki azon consignatióban nincsen felírva:

Az smaragdos iskatulában két külső, smaragdos nyakbavaló.

Egy gyöngyes párta.

Ismínt más hasonló, készőletlen.

Digitized by Google

Sub numero 3.

Egy zöld, lapos ládában :
Egy zöld selyempaplan, vörös kerületi.
Három vég kamoka-abrosz.
Egy darab superlátocska.

Sub numero 4.

Egy zűld, kopott ládában :
Holmi díb-dáb viselt szoknya, egyéb ruha, kirűl is consignatio benn vagyon.

Sub numero 5.

Egy fekete bőrládában :
Holmi déb-dáb karmazsínbőr-darabok.
Egy vendíg késtok.
Egy skárlát viselt mente.
Egy szederjes, kopott, virágos skoffiumos czaffrag.
Vörös bársony, virágos nemez.
Világos bársony violaszín nemez.
Zöld bársony virágos nemez.
Viseltes, metszett, virágos fekete bársonypalást, az eleje nuszttal béllett.

Sub numero 6.

Egy tarka fehéres ládában:
Fehérruha, kibűl az bennevaló lajstrom szerint az kisasszony sokat vitt el.
Ismít egy hálósuba, vadmacskával béllett.

Sub numero 7.

Egy szappanos láda, kiben három tábla szappan.

Digitized by Google

Sub numero 8.

Egy rakott, sima láda, belül fiúkos, kiben vadnak abroszok, lepedők, és külemb-külemb fehérruha, az mint bennelévő lajstrom mutatja, kit pléch nélkől, nyitva találtuk, ezenkévől semmit egyebet, contra mentem inibi repositae cancellatae, tamen super argentea quadam suppellectiles consignationis.

Sub numero 9.

Egy fehér, hosszas ládában:
Főszerszám, úgymint bors, gyümbér feles.
Két vég vörös-vígő tányértörlő.
Egy kötís enyv.

Sub numero 10.

Egy gombos, tarka ládában:
Tizenket vég vászon.

Sub numero 11.

Egy kalmárládaforma, fehér ládában:
Huszonegy vég vászon.

Sub numero 12.

Ismít más kissebb, kalmárforma, fehér ládában:
Hosszú abrosz, nro 4.
Felső abrosz, rövid, nro 3.
Alsó abrosz, rövid, nro 2.
Egy asztalkerűleti.
Terülkező kendő, paraszt, 5.
Asztalkezkenő 16.
Két vég tányírtörlő.

Digitized by Google

Item öt tányírtörlő.
Egy asztalra való vörös bőr.

Sub numero 13.

Egy parasztláda, kiben abroszok, egyébféle varrott fejérruha, egy pallást, és levelek.

Sub numero 14.

Egy viselt, rígi, virágos láda, kiben bőr-, aranyas kárpitok.

Sub numero 15.

Néhai Barkóczi István sárga, leveles-ládácskája, vaspecsítjével együtt.

Sub numero 16.

Más, per omnia hasonló ládácska, kiben ugyanis levelek.

Sub numero 17.

Egy fekete láda, kiben asztalra való kis szegek s ültezetek, az benn includált lajstrom szerint.

Sub numero 18.

Egy tiszta zöld láda, kiben feles fehérruha: lepedők, ingvállak, párnahajak, s egyébféle, asszonyembernek való fehérruha-ültezetek, — kinek consignatiója a között van.

Sub numero 19.

Fekete bőrláda.
Ágysuperlátnak való, csipkeformájú, ezösttel varrott, hat darab.

Digitized by Google

Ugyonahhoz való egy darab hasonló, az ágyköröletire.

Egy szoknyára való, aranynyal, ezösttel, klárissal varrott virág, nro 12.

Az aljára, — egy sor klárissal, aranynyal, ezüsttel varrott.

Ugyanehhez való kis mente; aranynyal, ezösttel, klárissal varrott minden eszköze; a gallíra nem klárisos, mert nem kész.

Egy szoknyára való varrott-csipke.

Aranynyal, ezösttel csipke, nro 12.

Egy szoknyának való skóffium.

Aranynyal, gyöngygyel varrott egy rendbéli virágokkal az aljára, prém-forma.

Négy darab, szkófium-, aranynyal, ezösttel varrott vánkoska.

Paplan közepére való szkóffium-aranynyal varrott virág, nyolcz.

Mentére való száras gombok helyett való virág nro 12, magyar-aranynyal varrott.

Mentécskének való, szkóffium-aranynyal, ezösttel varrott minden eszközével; — jövendőben gyöngyezni kell.

Egy lepedő, tiszta skóffium-aranynyal, ezösttel varrott szélessen.

Második lepedő, tiszta szkóffiom-aranynyal, ezösttel varrott, keskenyebb.

Egy pár ömeg, új, karmazsínszín atlaczon, szkoffium-aranynyal, ezüsttel varrott virágokkal.

Kék, aranyas fátyol, két előkötőnek való.

Egy férfiümeg, szkóffium-ezösttel, aranynyal varrott; még nem kész.

Egy főre való fátyol.

Digitized by Google

Egy pár töttszín selyemkapcza, belől bojtos.

Ismít egy pár selyemkapcza.

Két vánkosra, vert-aranynyal, ezösttel varrott.

Ezeket az ládában talált consignatióval conferálván és az szerént perlustrálván, úgy találtuk; és jóllehet consignatióban még valamely több portéka előltaláltatik: az mindazáltal post conscriptionem az kisasszony által kiszedetett, az mint perscriptae consignationi subnexa immediate recognitio és kezeírása azt bizonyítja.

Defectus.

Nem találtatott az consignatio szerént: Egy lepedő, tiszta magyar-aranynyal varrott.

Superfluitas.

Ezek az consignatión felől találtatnak azon ládában:

Széles, hosszú varrás, ezöst-arany-skófiummal és gyöngygyel varrott.

Vörös bársony váll, francziai arany-ezöstkötés három sor rajta.

Egy zöld taffota-, keresztsíghez való széles kezkenő, aranynyal, selyemmel varrott.

Egy égszín, viselt atlaczszoknya, aranynyal tődzett.

Egy karmazsínszín atlacz-szoknya, szélyes csipke rajta egy sorban.

Egy fekete bársony sövegecske.

Egy nuszt-, viselt keztyő.

Sub numero 20.

Fekete bőrládában:

Egy mente alá való nestbéllés.

Digitized by Google

Egy kék, angliai dolmány, nadrággal.

Egy kék gránát-nadrág.

Egy vörös skállát-nadrág.

Egy baraczkvirágszín dolmány, ugyon egy mente hasonló.

Egy publikánszínő, majczos, csattos selyemöv.

Vörös skállát-, nuszttal béllett, ezöstcsipkés férfimente.

Egy kafftány-paplan.

Esmít, kopott bársonypaplan, — ezekrűl is extálván az ládában régi consignatio.

Sub numero 21.

Hosszas, fehér, vasas-láda, kiben Barkócziak levelei.

Sub numero 22.

Egy fekete láda, kiben is ugyan Barkóczi familia levelei.

Sub numero 23.

Egy vörös, kocsiban való láda, kiben vagyon :

Tizenhárom fátyol-főkötő.

Egy papirosban két fekete fátyol-főkötő.

Krakai czérna, motring 10.

Ismít, egy csomóban motring 8.

Egy pár fehér strinfflé.

Egy viselt, bojtos-bársony strinfflé.

Egy fehér attlaczváll, készöletlen.

Egy fekete fátyol-előruha.

Fehér, vont-aranyos tábit alsó ingváll.

Fekete metszett-bársony nyári palást.

Egy darab vékony patyolat.

Digitized by Google

Egy csomó, szoknyára való vastag ezöstprém.

Hét csomóval arany-ezöstprém.

Egy csomóban viselt gombszárak, és egy csomó valami ruhárúl lefejtett viselt ezöstprém, s holmi díb-dáb.

Lepedőbe való fehér varrás 4.

Három könyvecske.

Üveg klárisos öv, hajszín.

Rongyos, hamuszín övecske.

Négy pár, férfinak való nyári keztyő.

Csöcsfűző, sokféle színő, 10.

Két előketőnek recze, nem kész.

Két csomó, viseltes zsinór, dolmányrúl lefejtett.

Díb-dáb selymecske.

Két reczís, aranynyal kötött gallér.

Előkötőbe való, violaszín, aranynyal-ezösttel varrott recze.

Holmi díb-dáb aranyas kötís-, prém-, csipke-darabkák.

Két rozarium, egyike aksztainyos, másika kék.

Tizenhárom, ezösttel-aranynyal varrott főkötő, egy csomóban.

Egy darab széles ezöstkötís.

Három pár szkóffiumos kézrevaló. Holmi díb-dáb öszveveszett selem.

Két sárga fátyol-főkötő.

Item egy pántlikás, és más tarka főkötő.

Item, aranynyal varrott fehér fátyol-, gyöngyes főkötő.

Négy romlott aranyas órácska, egy zacskóban.

Egy nagy csehgyémánt, lapos, — vagyis inkább kristály.

Apró csehgyémánt-darabkák.

Digitized by Google

Próbakő.

Reczekötő-tűk, egy papirosban.

Egy karika arany-szkóffium.

Medályhoz való vöres tokocska.

Egy pár tokban való késecske.

Egy kézrevaló, fekete selyemen aranynyal s ezösttel varrott.

Vörös taffotán valami carmen.

Egy csomóban egynihány rendbéli varrani való sodrott selyem, apró motring nro 15.

Egy karmazsínszín, viselt atlacz-pánczéling.

Sárga virágos kanavatt, egy kis véggel.

Egy zacskóban való égetett ezöst.

Sub numero 24.

Egy nagy, fehér, hosszú ládában, az kin plén sem volt :

Falra való szürkárpit 4.

Apró szűnyeg 3.

Nagyobb szőnyeg 6.

Két nagy, hosszú kilín.

Egy nagy, falra való, kopott szőnyeg.

Sub numero 25.

Egy nagy, vaspántokkal környöskörül foglalt ládában :

Paplan, viselt, kopott, 5.

Két abroncsos verdigály.

Szőratlacz-, falra való kárpit, úgymint nro 3.

Egy vörös, díványos kilín.

Egy rongyos recze.

Sub numero 26.

Tarka, gombos láda, kiben téz vég gyolcs.

Digitized by Google

Sub numero 31.

Barkóczi Lászlónénál talált egy kis vörös láda, kiben :

Hétszáz ezösttallér;
Tizenkét csésze, aranyas belől.

Ödősbbik Barkóczi Ferencz ládái és javai.

Sub numero 27.

Egy kis, bűres ládában :
Egy széles ezöst-szerszám.
Más, széles ezöst-szerszám.
Harmadik, lóra való szerszám.
Negyedik, széles.
Ötödik, törkísses kantár.
Hatodik is terkíssel.
Egy pár ezöstkengyel.
Egy ezöstcsattos kardszí.
Egy merő ezöstbuzogány.
Egy merő ezöst-spádí.
Egy handzsár.
Ezöstkanál nro 12.
Egybejáró ezöst-, aranyas pohár nro 12.
Szerecsendió-pohár nro 2.
Három virágos kupa, egyforma.
Egy ezöstpalaczkocska.
Két, egybenjáró ezöstpohárka.
Egy virágos kupa, másféle forma.
Ötödik virágos kupa, kisdedszerű.
Egy ezöstmosdó.
Egy kis, ezöstes-aranyas csésze.
Egy kis, ezöstes-aranyas sótartó.

Digitized by Google

Ezekrűl bizonyos consignatio is találtatván az ládában, az szerént perlustráltuk és conscribáltuk.

Sub numero 28.

Egy kis vörös, vasas-ládában (az kiben mind az pohárokon Barkóczi István és Ferencz neve találtatott, úgy az ládában lévő consignatióban Barkóczi Ferencz kezeérása esmértetik) datáltatnak ezek:

Egy lóra való aranyas szerszám, szügyellőstűl.
Egy szügyellő, törkísses, klárisos.
Egy hegyester, aranyas hövelyezeti.
Egy örög ezöst-, fehér pohár.
Egy pohár, fedél nélkűl, aranyas.
Hat ezöstpohárkák, ócskák.
12 új ezöstpoharocskák.
Egy aranyas csésze.
Ezöstkanál nro 5.
Egy parasztfék 2 zabolával.
Tizenkét rostíllyos, aranyas ezöstgombok.

Defectus.

Az bennevaló lajstrom szerént nem találtattak ezek:

Egy aranyas buzogány.
Egy mosdó, medenczístűl.
Egy aranyas csésze.
Valami kevés sáffrány.
Zsacskóban valami aprópénz.
Aranyas, apró, viselt gombok.

Superfluitas.

Az pohárládában reperiált consignatióján nem voltanak feltéve:

Egy örög, fehér, ezöstpohár.
Két kisded ezöstpohár, aranyas a széle.

Digitized by Google

Egy ó kupa, pogánypínzes, aranyas.

Egy kanna, kívől-belól aranyas, a fenekén belől Paczott Anna neve felmetszve.

Két, egybenjáró czapapohárocska, szíli és belől aranyas.

Sub numero 29.

Egy bőres, kis ládában, ki is Barkóczi Ferenczé, az mint pecsétjéből ismérhetni:

Egy viselt, vörös skállátt-, szkóffium-virágos czaffrag.

Két portai kafftány.

Sub numero 30.

Barkóczi Ferencz bőresládája, kiben consignatio szerint vadnak:

Két tőzett, portai czaffrag.

Egy szederjes bársony portai czaffrag.

Egy fekete bársonysuba, prémes.

Két nyári mente, terczellennával béllett.

Egy megyszén posztó-szoknya.

Egy nusztos pallást, egy szél aranycsipke rajta.

Az benne talált consignatio szerint még kilencz ezöstpohár híja volna, a ki nem találtatott az ládában. Actum in praedicta Arce Ungvár, Anno et Die supranotatis.

Egeressi C. János m. k.
Baxay Zsigmond m. k.
Malatinsky Gábor m. k.
Okolecsányi Gáspár m. k.

(Egykorú más.)

Digitized by Google

IV.

Szádvár ágyúinak és fölszerelésének leltára, Thökölÿ idejében.

Anno Domini 1685. die 17. Mensis Martÿ.

Én Szent-Miklósi Györgÿ, nemes Torna vármegyének egyik szolgabírája, ugyan nemes Torna vármegyének vice-notariussát nemes Almási János uramat adjungálván magam mellé, jöttem ki Nemzetes és Vitézlő Malatinszki Gábor, Méltóságos Magyarországi Fejedelem Kegyelmes Urunk ő Nagysága komorníkja requisitiójára, ugyan Kegyelmes Urunk ő Nagysága Szádvára nevű várában, munitióknak és ahhoz tartozó jóknak conscribálására, Inventarium szerént, a mint renddel kövétkezik.

Vagyon az Csonka-bástyán két öntött réztaraszk, három-három fontos, nro 2.

Egy vastaraszk, négy fontos, nro 1.

Item. Egy vastaraszk, egy fontos, nro 1.

Item. Egy vastaraszkocska, három fertályos, nro 1.

Ugyanazon bástyán egy rézmozsárka, nro 1., egy golyóbistartó láda.

Új bástyán két öntött öreg réztaraszk, három-három fontos, nro 2.

Item. Egy réz-, öntött taraczkocska, egy fontos, nro 1.

Egy seregbontó. Szakállos nro 7.

Munitióhoz való fejér láda, nro 1.

Fáklyához való vasserpenyő, nro 1.

Konyha mellett való bástyán van egy taraczkocska, egy fontos, nro 1.

Az német-bástyán két réztaraszk, — az egyike egy fontos, a másika 3 fontos; nro 2.

Digitized by Google

Munitiókhoz való új láda, nro 1.

Kapu felett való bástyán két taraczk, az egyike réz, a másika vas; nro 2. Az vas félfontos, a réz egy fontos.

Van szakállos nro 10. Seregbontó nro 2. Vasserpenyő nro 2. Vassulyom (Fuss-Angel) egy tonnában.

Bebek-kapujában szakállos nro 4.

Lakatos-bástyán egy vastaraczk, nro 1., egy fontos.

Palota felett való folyosón van szakállos nro 7. Seregbontó nro 1.

Czék-ház. (Zeughaus = szertár.)

Annak felin szakállos-támasztó deszkák, csigához való három darab kötél.

Külső czejtházban:

Kézi üveggránát nro 200. Cserép-, ostromhoz való fazék nro 60. Tercsényi puskapor mázsa nro 3 és 30 font. Muskatélyhoz való por mázsa nro 2 és 80 font. Töltés, csomó nro 100. Szakállosban való por font nro 114. Töltésben való por mázsa nro 3 és 80 font. Ágyúpor mázsa nro 9 és 20 font. Gyújtópor font nro 8. Salétrom mázsa nro 1. Büdöskő font nro 60. Apró szurkos-koszoró nro 200. Muskatélygolyóbis nro 1500. Apró, hajdú-golyóbis nro 1000. Szurok mázsa nro 1. Golyóbisöntő-, muskatélyhoz való forma nro 1. Item. Szakálloshoz való nro 1.

Öreg czejkházban:

Három-fontos golyóbis nro 7500. Négy-fontos golyóbis nro 100. Egy-fontos nro 500. Fél-fontos

Digitized by Google

nro 100. Szakállos nro 54. Golyóbis hozzá nro 6000. Ágy nélkül való szakállos nro 14. Serpenyőre való fáklya nro 52. Lánczfa nro 10. Rúdvas, darab nro 20. Lapos kapa nro 8. Gyökérkapa nro 14. Ásókapa nro 7. Csákány nro 11. Vaskaró, rúd nro 2. Szakállos-golyóbis-öntő nro 5. Egész vasderék nro 13. Kosár, várhoz való, nro 12. Új tekenő nro 2. Szárazmalom, két emberhajtó. Nyakra való csincsér (nyakvas, nyakbilincs) nro 8. Kézre való csincsér nro 2. Vas-alabárd nro 5. Egy törött kis harangocska, nro 1. Vassulyom nro 2000. Liszttartó öreg (nagy) hordó nro 4. Mérni való rézfontok nro 3., az egyike 22 fontos, másika 9. fontos, az harmadik 13. fontos. Muskatér nro 5. Egy egész vasderék, per omnia, kezestűl, lábastúl, sarkantyústúl, félkeztyűjével mindazáltal csonka, — félkeztyű híjával. Ón vagyon mázsa nro 4, font 54.

Tömlöcztartó keze alatt:

Öreg lakat nro 4. Rabvas nro 14. Rúdvas nro 1. Egy vaskaró, nro 1. Két széles kapa, nro 2. Két csákány, nro 2. Kapura való lakat nro 6. Egy öreg (nagy) pőröly, nro 1.

Malatinszky Gábor,
Kegyelmes Urunk ő Nagysága komorníkja m. k.

Szent-Miklósi György,
nemes Torna vármegyének egyik ordinarius szolgabírája m. k.

Almási János,
nemes Torna vármegyének hites vice-notariusa m. k.

(Egykorú más.)

Digitized by Google

V.

Munkácsi leltár-töredék.

Anno 1685. Die 6. Julÿ (Munkács várában.). Lisztes bolt mellett való boltban töttem Ibrányi (László) uram ládáját nro 8, egy pinczetokot, nro 1.

Item. Kegyelmes Urunk ő Nagysága holmi díbdáb portékáját:

Egy teveszűrbűl való örög szűnyeg, nro 1.

Item. Egy tarka-fejér matrácz, nyeregbe való.

Item. Más egy teveszür-, tarka kecse, ugyan nyeregbe való.

Egy rosz, viselt, medgyszín czafrag.

Egy tarka, ágy körűl való superlát.

Egy darab ócska, fényes materiábúl való kárpit.

Egy rosz, lukas, tarka kecse.

Item. Nyereg alá való kis matrácz.

Egy pinczetokban ónedény.

Valami rosz négy bádoktál.

Egy pár rosz, réz-, törökös kengyel.

Két rosz rézgyertyatartó, romladozott.

Egy kicsin karimájú rézkondérka.

Két törökös és egy magyar puszta nyereg.

Egy darab bagaria-talp.

(Eredeti fogalmazat.)

(A jelen „Toldalék"-ban közlött kiegészítő darabok már a kötet nyomatása közben kerülvén kezeimbe: csak e helyütt volt még módomban azokat közölhetni. Mind az öt darabnak kéziratai a kir. kamarai levéltár rendezetlen részében találtatnak, honnét idővel is még remélhetőleg számos ily míveltségtörténeti adalék fog előkerülni.)

Digitized by Google

TARTALOM.

	Lap.
Előszó	V.
I. Thököly Imre levelei Szirmay Andráshoz és Miklóshoz, 1682—1685	1
II. Thököly udvartartása, 1683	65
III. Thököly-féle ingó-értékek és javak leltárai, 1683—1685.	137
IV. Kiegészítések Thököly naplóihoz (1685—86-iki és 1689-iki naplótöredékei)	257
V. Munkács capitulatiójához, 1688.	316
VI. A szultán levele Thökölyhez, zernyesti győzelme alkalmából, 1690.	393
VII. Thököly Imre 1691-iki leveleskönyve	396
VIII. Thököly Imre 1698-iki leveleskönyve	417
IX. Thököly és a bujdosó magyarok előterjesztései a britt kormányhoz, 1698.	488
X. Törökországi emlékek Zrínyi Ilonáról, 1698—1703.	510
XI. Thököly utólsó levelezései, 1703—1705.	516
XII. Thököly halálára és hagyatékára vonatkozó tudósítások és tárgyalások	635
Toldalék a III-ik részhez	683

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

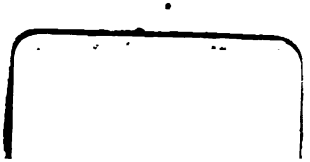

Digitized by Google

Digitized by Google